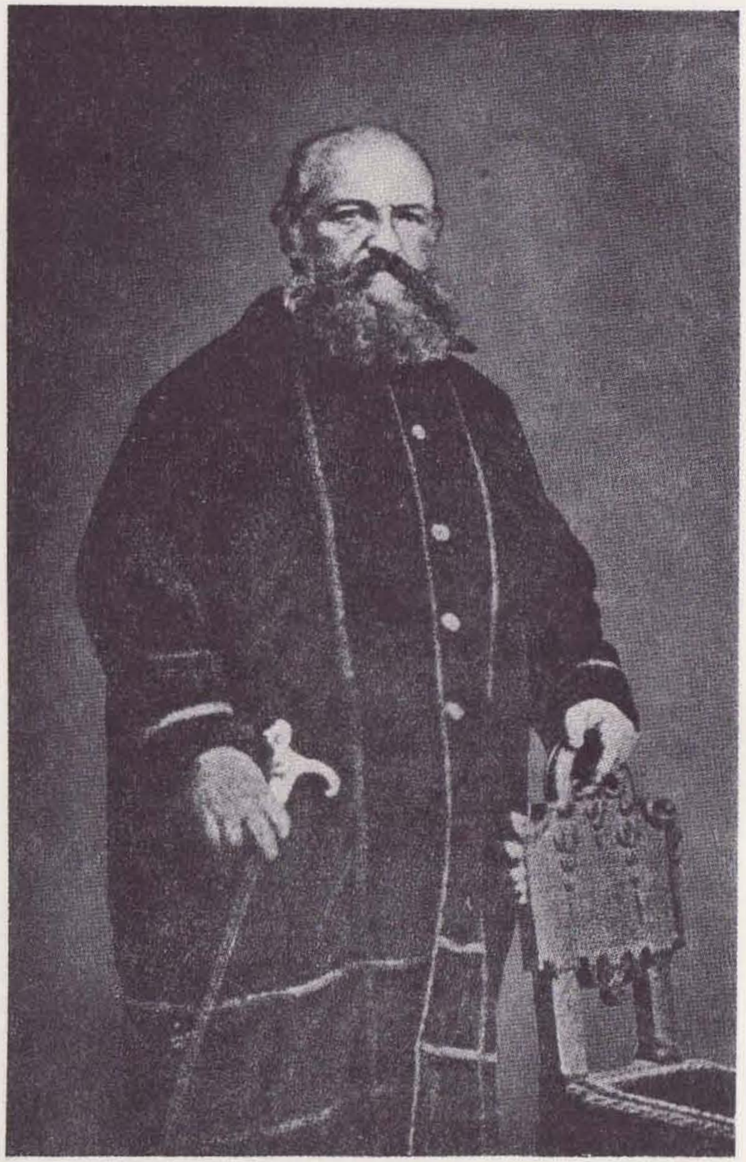
ELIFAS LEVI

Transcendentalna Magija

Éliphas Lévi

Elifas Levi

TRANSCENDENTALNA MAGIJA

Doktrina i Ritual Visoke Magije

Komentari: Artur Edvard Vajt

ESOTHERIA

Original: Transcendental Magic

Copyright za Jugoslaviju:
IP ESOTHERIA
Silvija Kranjčevića 18, Beograd

© 1990. Sva prava prevoda i objavljivanja za Jugoslaviju zadržava Izdavač

Izdavač: IP ESOTHERIA
Silvija Kranjčevića 18, Beograd

Izdavački savet: Maja Marković, Maja Mandić i Vladimir Madić
Glavni i odgovorni urednik: Vladimir Madić

Lektura i redaktura: Maja Marković

Korektura: Goran Bojić

YU ISBN: 86-81585-06-1

Kompjuterski slog: DELTA design

Štampa: NOVI DANI, Beograd

Tiraž: 1000

Prvo izdanje

Beograd 1990

SADRŽAJ

OBJAŠNJENJA CRTEŽA 10

ELIFAS LEVI - MAG BOŽANSKE SNAGE 15

DOKTRINA VISOKE MAGIJE

Uvod 25

I POLAZNIK 44
Jedinstvo Doktrine – Šta je potrebno da bi se postalo Adeptom

II STUBOVI HRAMA 53
Osnove doktrine – Dva principa – Agens i pacijent

III SOLOMONOV TROUGAO 59
Univerzalna Teologija trijade – Makrokosmos

IV TETRAGRAM 66
Magijska odlika tetrade – Analogije i adaptacije – Osnovna značenja Kabale

V PENTAGRAM 75
Mikrokosmos i njegov znak – Moć nad Elementima i Dušama

VI MAGIJSKA RAVNOTEŽA 82
Delo volje – Pokretački nagon i otpor – Telesna ljubav – Punoća i praznina

VII PLAMENI MAČ 89
Sanctum Regnum – Sedam Andela i sedam Duhova planeta – Univerzalna vrednost septenarijuma

VIII REALIZACIJA 93
Analogna reprodukcija sila – Otelovljenje ideja – Paralelizam – Neophodni antagonizam

IX INICIJACIJA 99

Magijska lampa, ogrtač i štap – Proricanje i intuicija – Sigurnost inicijanata usred opasnosti – Primena magijske moći

X KABALA 102
Sefiroti – *Shemhamphoras* – Staze i kapije – Berešit i Mercavah – Gematrija i Temurah

XI MAGIJSKI LANAC 111
Magnetske struje – Tajne velikih uspeha – Magijski sto – Fluidne manifestacije

XII VELIKO DELO 118
Hermetička Magija – Hermesova učenja – Minerva sveta – Veliki Jedinstveni Atanor – Obešeni čovek

XIII NEKROMANTIJA 123
Otkrića iz drugog sveta – Tajne života i smrti – Evokacije

XIV TRANSMUTACIJE 130
Likantropija – Uzajamno posedovanje ili embrionalno stanje duša – Kirkin štap – Kaljostrov eliksir

XV CRNA MAGIJA 135
Demonomanija – Opsesija – Urban Grandije – Žirar – Delo g. Oda de Mirvila

XVI ZAČARAVANJA 137
Opasne sile – Sila života i smrti – Činjenice i načela – Lekovi – Paracelzusov postupak

XVII ASTROLOGIJA 144
Upoznavanje ljudi po njihovim znacima rodenja – Frenologija – Hiromantija – Metoposkopija – Planete i zvezde – Kritične godine – Predskazivanje pomoću astralne revolucije

XVIII ČAROLIJE I ČAROBNI NAPICI 151
Otrovna Magija – Čarobni praškovi i pogodbe vračeva – Jetatura u Napulju – Urokljive oči – Praznoverje – Talismani

XIX FILOZOFSKI KAMEN – ELAGABALUS 158
Šta je Filozofski Kamen – Zašto je to kamen – Pojedinačne analogije

XX UNIVERZALNI LEK 162
Produžavanje života uz pomoć tečnog zlata – Oživljavanja – Zaustavljanje bola

XXI DIVINACIJA 165
Snovi – Mesečarenja – Predosećanja – Vidovitost – Sredstva divinacije – Aliet i njegova otkrića o Tarotu

XXII KRATAK PREGLED I OPŠTI KLJUČ ZA ČETIRI TAJNE NAUKE 170
Kabala – Magija – Alhemija – Magnetizam ili okultna medicina

RITUAL VISOKE MAGIJE

Uvod 177

I PRIPREME 189
Redosled i principi magijskih operacija – Lična priprema vršioca

II MAGIJSKA RAVNOTEŽA 197
Alternativna upotreba Sila – Suprotnosti neophodne u praksi – Istovremeni napad i otpor – Mač i Mistrija graditelja Hrama

III TROUGAO PENTAKLA 202
Upotreba Trijade u zazivanjima i magijskim žrtvovanjima – Trougao evokacija i Pentakla – Trouglaste kombinacije – Paracelzusov magijski trozubac

IV ZAZIVANJE ČETIRI ELEMENTA 210
Okultistički Elementi i njihova upotreba – Način nadvladavanja i potčinjavanja elementarnih Duhova i zlih Demona

V PLAMTEĆI PENTAGRAM 218
Upotreba i posvećivanje Pentagrama

VI MEDIJUM I MEDIJATOR 222
Primena volje na veliki agens – Prirodni medijum i ekstranaturalni medijator

VII SEPTENARIJUM TALISMANA 228
Ceremonije, odeća i mirisi za sedam dana u nedelji – Kompozicija sedam Talismana i posvećivanje magijskih instrumenata

VIII UPOZORENJE NEOPREZNIMA 241
Predostrožnost neophodna da bi se vršila Velika Dela Nauke

IX CEREMONIJA INICIJACIJE 244
Njena svrha i cilj

X KLJUČ OKULTIZMA 248
Upotreba Pentakla – Njihove drevne i savremene Misterije – Ključ za biblijske nedoumice – Jezekilj i sveti Jovan

XI TROSTRUKI LANAC 252
Metodi formiranja lanca

XII VELIKO DELO 255
Njegovi procesi i tajne – Rajmond Lul i Nikolas Flamel

XIII NEKROMANTIJA 261
Ceremonijal za vaskrsavanje mrtvih i za Nekromantiju

XIV TRANSMUTACIJE 270
Metodi kojima se menja priroda stvari – Prsten Žig – Reči kojima se vrši transmutacija

XV SABAT VRAČEVA 276
Rituali i posebne evokacije Sabata – Mendesov jarac i njegovo obožavanje – Aberacija Katarine Mediči i Žila de Lavala, Lorda od Reca

XVI VRADŽBINE I ČINI 291
Ceremonijal – Način da se od njih odbranimo

XVII ZAPISI ZVEZDA 297
Divinacija pomoću zvezda – Gafarelova planisfera – Kako se sudbine ljudi i carstava mogu čitati na Nebu

XVIII ČAROBNI NAPICI I MAGNETIZAM 308
Sastav Čarobnih Napitaka – Kako uticati na sudbine – Lekovi i preventive

XIX VLADAVINA SUNCA 315
Upotreba Filozofskog Kamena – Kako ga treba čuvati, dezintegrisati i ponovo napraviti

XX ČUDOTVORAC 319
Terapeutika – Tople i hladne insuflacije – Prilazi sa i bez kontakta – Polaganje ruku – Razne osobine sluzi – Ulje i vino – Inkubacija i masaža

XXI NAUKA PROROKA 325
Ceremonijal za operacije proricanja – Tritemijev ključ – Moguća sudbina Evrope i sveta

XXII HERMESOVA KNJIGA 333
Na koji način je sva nauka sadržana u Hermesovom okultističkom delu – Drevnost ove knjige – Dela Kur de Geblena i Etoala – Hebrejski Terafim prema Gafarelu – Ključ Vilijama Postela – Knjiga Sen-Martena – Pravi oblik zavetnog kovčega – Italijanski i nemački Taroti – Nemačka medalja iz šesnaestog veka – Univerzalni ključ Tarota – Njegova primena na simbole Apokalipse – Sedam pečata hrišćanske Kabale – Zaključak celokupnog dela

DODACI RITUALU

NUKTEMERON APOLONIJA IZ TIJANE 363

NUKTEMERON PREMA JEVREJIMA 371

OBJAŠNJENJA CRTEŽA

Crtež *strana*

I Veliki Solomonov simbol. Dvostruki Solomonov trougao, kojeg predstavljaju dva staraca Kabale; Makroprosopus i Mikroprosopus; Bog Svetlosti i Bog refleksija; milosti i osvete; beli Jehova i crni Jehova 24

II Sakralni Ezotericizam pokazuje znak ekskomunikacije. Sveštenička ruka koja pokazuje znak Ezotericizma i oslikava figuru demona u senci. U gornjem delu se nalazi as novčića iz kineskog tarota, i jedan naspram drugog dva trougla, crni i beli. To je nova alegorija koja objašnjava iste misterije; poreklo dobra i zla; stvaranje demona misterijom 45

III Dvostruki Solomonov trougao 55

IV Četiri glavna kabalistička imena 68

V Faustov Pentagram 76

VI Tetragram Zohara 104

VII Jezekiljevi i Pitagorini Pentakli. Četvoroglavi heruvim iz Jezekiljevog proročanstva, rastumačen dvostrukim Solomonovim trouglom. U donjem delu se nalazi Jezekiljev točak, ključ svih Pentakala, i Pitagorin Pentakl. Jezekiljev heruvim je ovde predstavljen onako kako ga je prorok opisao. Njegove četiri glave čine tetradu MERCAVAHA; njegovih šest krila su šestostrukost BEREŠITA. Ljudska figura u sredini predstavlja razum; glava orla je vera; bik predstavlja razočaranje i patnju; lav, rat i osvajanje. Simbol je analogan egipatskoj sfingi, ali je primereniji hebrejskoj Kabali. 155

VIII Ada-Nari, čuveni indijski Pentakl. Ova panteistička slika predstavlja Religiju ili istinu; profanima se čini strašna, posvećenima plemenita. Sadrži više od jedne sličnosti sa

Jezekiljevim heruvimom. Ljudska figura smeštena je između ukroćenog bika i tigra, čineći tako trougao KETER, GEBURAH I GEDULAH, ili HESED. Na indijskom simbolu, četiri magična znaka Tarota rasporedeni su u četiri ruke Ade-Nari—na strani posvećenika i milosti nalaze se Štap i Pehar; na strani profanih, koje predstavlja tigar, nalaze se Mač i Krug, gde Krug može postati prsten ili lanac ili gvozdena ogrlica. Na strani posvećenih, boginja na sebi ima samo tigrovu kožu; preko toga, na njoj je haljina ukrašena zvezdama, dok joj je kosa skupljena pod velom. Mlečni mlaz izvire iz njenog čela, spušta se na strani posvećenika, i oko Ade-Nari i dve životinje opisuje magični krug, ograđujući ih na ostrvu koje predstavlja svet. Oko svog vrata boginja nosi magični lanac, koji je na strani profanih načinjen od gvozdenih karika, a na strani posvećenih od ljudskih glava; ona na svom čelu ima figuru lingama, a sa njene druge strane su tri linije koje predstavljaju ravnotežu trijade i podsećaju na Fohi trigrame. 156

IX Sabatski jarac. Bafomet Mendesa. Panteistička i magijska slika Apsoluta. Baklja između dva roga predstavlja ujednačavanje inteligencije trijade, Jarčeva glava, koja je sintetična, ima neke osobine psa, bika i magarca, a predstavlja isključivo učešće materije i ispaštanje telesnih grehova u telu. Njegove ljudske ruke predočavaju svetost rada; one pokazuju znak ezotericizma iznad i ispod, kako bi ostavile utisak misterije na inicijante, pokazuju dva polumeseca, od kojih je gornji beo a donji crn, kako bi objasnile prožimanje dobra i zla, milosti i pravde. Donji deo tela je prekriven velom, i on slikovito dočarava misterije univerzalnog stvaranja, izražene simbolom kaduceja. Jarčev trup je odran i trebalo bi da je zelene boje; polukrug nad njim bi trebao da bude plav; perje na grudima je raznobojno. Jarac ima ženske grudi, tako da su njegove ljudske osobine materinstvo i mučeništvo, odnosno znaci iskupljenja. Na njegovom čelu, između rogova i ispod plamena, nalazi se znak Mikrokosmosa ili Pentagram, sa jednim krakom u usponu. Pentagram je simbol ljudske inteligencije, i tako postavljen između baklji, daje im plamen i čini sliku božanskog otkrovenja. Ova panteistička figura trebalo bi da počiva na kocki, čije je podnožje mala kugla na tronošcu. Mi smo se poslužili jednim nepotpunim crtežom kako bismo izbegli komplikovanost cele figure. 176

X Solomonov Talisman
.....188

XI Paracelzusov Trozubac. Ovaj trozubac, simbol trijade, sačinjen je od tri piramidalna zupca, koji stoje nad grčkim ili latinskim TAU. Jedan od zuba je YOD, koji na jednoj strani probija mesečev srp, a na drugoj poprečnu liniju, figura koja hijeroglifski podseća na znak Raka iz Zodijaka. Na suprotnom zupcu je složeni znak, koji podseća na znakove Blizanca i Lava. Izmedu rakovih kliješta nalazi se Sunce, a astronomski krst vidi se u blizini Lava. Na srednjem zupcu hijeroglifski je oslikana figura večne zmije, sa znakom Jupitera umesto glave. Na strani gde je Rak ispisana je reč OBITO ili otići, odstupiti, a na strani gde se nalazi Lav je reč IMO, što znači: u svakom slučaju ustrajati. U centru, i pored simbolične zmije nalazi se AP DO SEL, reč sastavljena od (1) skraćenice, (2) reči kabalistički napisane i to na hebrejski način, konačno, (3) kompletne obične reči: AP, koju treba čitati AR, jer su to prva dva slova grčkog ARCHEUS; DO, koje treba čitati OD; i na kraju, SEL, So. To su tri primarne supstance i okultistička imena: Arheus i Od, koja imaju isto značenje kao Sumpor i Živa Filozofa. Na čeličnoj osnovi, koja služi kao drška trozupca, nalazi se triplirano slovo P.P.P., falički i lingamski hijeroglif, sa rečima VLI DOX FATO, koje treba čitati tako što se prvo slovo tretira kao broj Pentagrama u rimskim brojevima, te se na taj način obrazuje fraza PENTAGRAMMATICA LIBERTATE DOXA FATO,—ekvivalentna Kaljostrovim slovima—L.D.P.—Sloboda (Liberty), Moć (Power), Dužnost (Duty). Na jednoj strani, apsolutna sloboda; na drugoj, neumitnost ili nesavladiva fatalnost; u centru, RAZUM, kabalistički Apsolut, koji konstituiše univerzalnu ravnotežu. Ovaj Paracelzusov izvrstan magijski pregled, poslužiće nam kao ključ za tajanstvena dela kabaliste Vronskog, jednog uglednog, učenog čoveka, koji je više puta dozvolio sebi da ga od njegovog APSOLUTNOG RAZUMA odvuče misticizam sopstvenog naroda, kao i neke novčane spekulacije nedostojne ovog uglednog mislioca. Ukazujemo mu čast i slavu nekog ko je pre nas otkrio tajnu Paracelzusovog Trozupca. Tako je Paracelzus predstavio pasivno Rakom, a aktivno Lavom, Inteligenciju ili uravnotežujući razum Jupiterom, ili Čovekom-Kraljem, koji gospodari zemljom. Onda je izbalansirao sile plodeći pasivno aktivnim koje predstavlja Sunce, dajući aktivnom prostor i noć, da bi ih osvojio i povezao u simbolu Krsta. On kaže pasivnom: „Sledi impuls aktivnog i napreduj sa njim putem same ravnoteže egzistencije". Aktivnom kaže: „Odupri se nepokretnosti prepreke; ustraj i napreduj". Na kraju, on objašnjava ove naizmenične sile velikom centralnom trijadom—SLOBODA, POTREBA, RAZUM—RAZUM u centru, SLOBODA I POTREBA u protivteži. Tu je snaga Trozupca, njegov držač i osnova; to je univerzalni zakon Prirode; to je sama esencija Reči, realizovane i ispoljene trijadom ljudskog života. Arheus ili misao; Od, ili plastični medijator; i So ili vidljiva stvar. Dali smo pojedinačna objašnjenja figura, jer je to od vrhunske važnosti, i pokazuje opseg vrhunskog genija okultnih nauka. Nakon ove interpretacije, razumeće se zašto se tokom našeg izlaganja klanjamo, sa tradicionalnim poštovanjem istinskih adepta, božanskom Paracelzusu.

XII Pentagram
.....206

XIII Magijska oružja Svećnjak, Palica, Mač i Bodež
.....220

XIV Ključ Tota
.....237

XV Goetički krug crnih evokacija i Ugovori
.....271

XVI i XVII Razni infernalni karakteri preuzeti od Agripe, Petra iz Apona, jedan broj Grimoara i dokumenata sa sudenja Urbanu Grandijeu
.....285

XVIII Kabalistički znak Oriona
.....287

XIX Infernalni karakteri dvanaest znakova Zodijaka
.....299

XX Magijske Kameje Vladara planeta prema Paracelzusu
.....301

XXI Hermesova Kočija, sedmi ključ Tarota
.....337

XXII Sveti kovčeg
.....342

XXIII Ključ Apokalipse —Sedam pečata svetog Jovana
.....348

.....351

ELIFAS LEVI MAG BOŽANSKE SNAGE

U nizu čudesnih ličnosti koje čine istoriju zapadne hermetičke tradicije, koje su uranjale i plovile po beskrajnim i nepoznatim svetovima, pele se na Nebesa i spuštale u doline Pakla, da bi nama, koji nismo imali te moći i sposobnosti, doneli Iskru Svetlosti i Saznanja tih malo poznatih Ravni, jedno od počasnih mesta pripada Elifasu Leviju. Ta neobična osoba je bila prva koja je, na bar delimično sistematski i dosledan način, pokušala da našu civilizaciju, koja je tada tek stupala u moderno doba napretka i progresa nauke, upozna i podseti na davno zaboravljene misterije i znanja drevne prošlosti i time saopšti da ne živimo u jednom ograničenom svetu materije i telesnih čula, već da je naš svet samo zrnce prašine u mnoštvu sistema nevidljivih svetova; on čini samo *jednu* kariku, doduše veoma značajnu i važnu kariku u ovom trenutku kosmičke istorije, ali ipak samo JEDNU kariku u lancu svetova.

Elifas Levi Zahed je bio pseudonim kojim je svoja okultistička dela potpisivao Alfons Luj Konstant, i taj pseudonim se smatra hebrejskim ekvivalentom njegovog pravog imena. Roden je 1810. u porodici siromašnog obućara i još u detinjstvu je pokazivao znake natprosečne inteligencije i bio vrlo povučen. Školovao se za katoličkog sveštenika i tokom boravka u internatu nije izneverio očekivanja upravnika koji je verovao da je animalni magnetizam (teorija Mesmera koja je bila aktuelna u to doba) sila kojom gospodari đavo. Mladi učenik je, za razliku od učitelja, njome bio više zainteresovan i privučen, nego uplašen, i ta teorija će kasnije naći zapaženo mesto u njegovoj filozofiji Prirode. Stupio je u nekoliko manjih redova i bio rukopoložen za đakona. Vrlo brzo je došao u sukob i bio izbačen iz službe zbog svoje zainteresovanosti za revolucionarne i levičarske ideje koje je prihvatio i kroz pamflete propagirao, zahvaćen strujanjima toga doba koja su se u njegovom slučaju groteskno i neslavno završavala. Neki sumnjivi socijalisti su podstakli njegova razmišljanja, koja su uobličena u pamflet *Jevanđelje slobode.* Tri puta je bio zatvaran zbog svojih ideja, ali ga je taj borbeni val mladosti brzo napustio. Uprkos zavetu kojim ga je obavezivao đakonat, oženio se devojkom od 16

godina, otevši je od roditelja, ali ga je ona brzo napustila, iako je pokušavao da je vrati na razne načine.

Kada se tačno zainteresovao za okultne veštine i knjige iz te oblasti, malo je poznato, kao i njegova mladost u celini. Verovatno je još za vreme školovanja u semeništu shvatio da tu neće dobiti pravo, istinsko znanje onoga što je on tada smatrao naukom. Težnja ka socijalizmu dopunjenom religioznim stremljenjima, kao i maglovitim i početničkim okultističkim pretenzijama, nije doprinela smirivanju žara ustreptale duše za saznanjem.

U to doba je počeo da izučava dela Svedenborga, Jakoba Bemea, Paracelzusa, Sen-Martena i postao poštovalac Vilijama Postela. Primio je uticaj jednog čudnog poljskog mudraca, od koga je nasledio poljsku i rusku sklonost ka kabalističkom martinizmu i masonstvu, na koje je uticao neokabalistički pokret medu poljskim Jevrejima u osamnaestom veku. Naslućuje se da je u riznici okultne literature našao jedinu dostojnu hranu za svoj duh, za oštrinu svoga uma koji je bio njegovo najjače oružje. Celog života je, sa većim prekidima, koketirao sa rimokatoličkim hrišćanstvom, pokušavajući da ga uklopi u svoja unutrašnja verovanja i ubedenja sa promenljivim uspehom. U *Rečniku hrišćanske književnosti* (1851.) još se ne vide nagoveštaji njegove plovidbe vodama hermetike koja je usledila neposredno potom, iako njegovi biografi tvrde da je već tada duboko zagazio u tu oblast. Da je bilo tako, potvrđuje njegovo remek-delo *Dogma i Ritual Visoke Magije* iz 1856. godine, za kojim su sledila ostala njegova važnija dela: *Istorija Magije* (1860.) zatim *Ključ Misterija* (1861.) *Bajke i Simboli*, (1862.) i *Nauka Duha*, (1865.). Mnoga dela su objavljena posthumno, od kojih značajno mesto zauzima njegov komentar srednjevekovnog kabalističkog spisa „Zohar", objavljen pod imenom *Knjiga Emanacija*, koji mu je poslužio više kao povod da kristališe svoja tumačenja suštine Kabale, nego što predstavlja veran komentar ovog najznačajnijeg kabalističkog teksta.

Njegova plodna spisateljska aktivnost nije mogla ni u starosti da mu obezbedi sigurnu egzistenciju koju nije imao ni u nemirnoj mladosti. Poslednjih desetak godina života je proveo dajući časove iz okultizma i lične i pisane instrukcije učenicima, od čije se nadoknade izdržavao. Knjige koje je izdavao nisu imale brojnu publiku, ali su privukle poštovaoce, očarane čudesnom prirodom ovog enigmatičnog čoveka. Iza sebe je ostavio tomove pis ma svojim učenicima, od kojih mnoga sadrže lucidne komenta re i duboke uvide o Svetoj Veštini Magije.

Preživeo je mirno mnoge bure i revolucije svoga vremena u kojima su stavljena na probu njegova politička ubedenja, kao što su francusko-pruski rat i opsada Pariza. Njegovi učenici su ga pred kraj života opisali kao čoveka koji je postigao „stanje dubokog mira i spokoja". Nestao je sa životne pozornice tiho i nečujno – život mu je okončan 1875.

Pitanje koje se nameće svakome ko se prvi put susreće sa Levijevim imenom i delom je: čime to do danas ovaj neupadljivi čovek i njegove knjige fasciniraju generacije poklonika Magije i putnike na Stazi Samospoznaje, zašto još uvek vlada nesmanjeno interesovanje za te neobično napisane knjige i kakva je to čarolija ostala za njim koja nas primorava da mu priznamo titulu Maga božanske snage? Njegov verovatno najtemeljniji i najveći interpretator, Artur Edvard Vajt, napisao je ovaj laskavi epitaf: „On je bio najbriljantniji, najoriginalniji, najfascinantniji tumač okultne filozofije na Zapadu." Za mnoge je to i ostao, jer predstavlja prvi primer Fausta novog doba, duh prodorne moderne misli koja traži odgovore na večna pitanja i nerešene zagonetke, tumačeći stara proročanstva i skidajući velove prašine sa drevnih misterija. Izvršio je presudan uticaj na formiranje i rasplamsavanje magijskog preporoda u prethodnih stotinu godina; bio je čitan i uvažavan kao učitelj od strane tvoraca novoeonskog duha vremena i kao klasik modernih istraživača skrivenog nasleda.

Levijeva prva knjiga bila je ujedno i najznačajnija, jer iako je tada prvi put odškrinuo vrata u novi svet nesvesnih sila magije i čarobnjaštva, zakoračio je u njega čvrstim i samouverenim korakom iskusnog istraživača, sigurnog u svoju misiju ponovnog vrednovanja drevnih učenja i misterija od iskona čovečanstva. Prvo je napisana *Dogma*, a neposredno potom i *Ritual Visoke Magije* (poznatiji po nazivu engleskog prevoda: *Transcendentalna Magija*). To delo predstavlja odraz neobuzdanog romantizma u okultnoj literaturi, prepuno nadahnutih, raskošnih pasusa, pesničkih uzleta i zanosnih izleta u vreme mitova i bajki. Zahvaljujući lucidnosti, dubini intuicije i sugestivnoj naraciji, ono je uzbudivalo naredne generacije čarobnjaka i mistika. U početku je u senci ovog dela ostala njegova druga značajna knjiga *Ključ Misterija* (objavljena tek 1897. godine) koja je, po rečima Alistera Kroulija, Levijevo najbriljantnije napisano delo. Ove dve knjige predstavljaju prvi moderni pokušaj da se jednim sveobuhvatnim zahvatom i univerzalnim pogledom sjedine i opišu sve, tradicijom stvorene magijske i okultne teorije, tehnike i metode za samospoznaju i proširenje

svesti, u okviru celovitog sistema, pri čemu se uočava strast pravog enciklopediste. Ovako ambiciozan i impresivan prodor u maglovite predele prošlosti, morao je da sadrži početničke greške i nedoslednosti, uzrokovane prirodom Levijevog duha. Bio je više teoretičar nego praktičar, bar u svojim knjigama, tako da su čak i u *Ritualu Visoke Magije* više preovladala teorijska objašnjenja, nego praktična uputstva za izvođenje izloženih metoda. Verovao je i tvrdio ono što danas predstavlja aksiom bavljenja magijom – da istrenirana Volja Maga ima neograničenu moć dejstva i upravljanja nevidljivim silama. Revitalizovao je teoriju o jedinstvu Makrokosmosa – Univerzuma i Mikrokosmosa – Čoveka, i šemu saglasja i veza između Vasione i ljudske duše, čuvara i prenosnika božanske Iskre u svetu. Sva magijska oružja i sva spoljna oprema Maga, služili su mu kao pomoćna sredstva da usmeri i izbrusi svoju Volju. Magija je bila, i ostala do danas, posredni, zapadnjački način da se pomoću simbola prodre do vrhunske Realnosti, proširivanjem svesti do njenog rasprskavanja u Beskonačnom.

Levi je, kao i mnogi u njegovo vreme, bio privučen i opčinjen čarobnim zračenjem Tarot karata i verovao u njihovo egipatsko poreklo, što među volšebnicima važi činjenica i dan danas. Međutim, prvi je pokušao da pronađe vezu između Kabale i Tarota, koju niko pre njega nije uvideo i koja je bezpogovorno prihvaćena posle njega. Prvi je dvadeset dve karte Velikih Arkana Tarota povezao sa dvadeset dva hebrejska slova, kao jednim od vidova božje emanacije, i podelio sistematski svoju *Doktrinu i Ritual* na po 22 poglavlja. Kasniji komentatori, kao Vajt na primer, zamerali su mu nelogičnosti i nedoslednosti, ali iz današnje perspektive od jednog veka, imajući u vidu sve kasnije uspešne pokušaje sistematizacije okultnih znanja i nauke, taj prvi pokušaj je imao znatnog uspeha, ako uzmemo u obzir neobuzdanu romantičnost i njom uzrokovanu nebrigu za stvaranje racionalnih sistema, u čijoj bujici je živeo i stvarao francuski Mag. Svoju usmerenost ka inicijaciji čitalaca, *Doktrina i Ritual* duguju toj težnji ka ispunjenju životne misije koju je njen pisac sebi zadao.

Levijev neobuzdani galski temperament je učinio da kod njega usahne skoro u potpunosti želja za kabinetskim studioznim izučavanjima, bez kojih se teško mogu sprovesti tumačenja prastarih izvora i korena okultnih nauka. To je obilato nadoknađivao korišćenjem svoje dubinske intuicije u povezivanju iskidanih veza tradicije i uopštavanju i tumačenju detalja i činjenica iz ponora prostora i vremena. Uostalom, u izučavanju tajni koje imaju

poreklo u nevidljivom i neoblikovanom, teško možemo zahtevati naučnu egzaktnost i preciznost koja se danas, konačno, postepeno napušta, a njena isključivost zamenjuje ljudskom sposobnošću prosuđivanja koja je jedina merodavna u nematerijalnim predelima unutar nas. Levi, verovatno sluteći i osećajući nemogućnost da se opiše Neopisivo i uhvati Neuhvatljivo (što se tek danas teškom mukom priznaje u nauci), nije ni pokušavao da upotrebi logiku u svetu Mitova i Magije. Naprotiv, služio se rečima da koliko-toliko dočara predele iza reči i predoči ono što spada u red vrhunskih uvida o božjoj suštinskoj Jedinstvenosti: u svesti Apsoluta je svaka misao i činjenica uravnotežena svojom suprotnošću; da bi se transcendirao svet pojavnosti, svaka manifestacija mora da se uravnoteži i poništi svojim suprotnim polom, svako dobro mora da upozna svoje zlo i da tako međusobno razoreni uđu u tajinske Sfere, gde nestaju sve protivrečnosti i kvaliteti. Da bi se približio makar stopalima Boga, jezik mora da se služi paradoksima. To je znao i Levi i zato je neprestano u svojim knjigama postavljao zamke protivrečnosti, u koje su upadali njegovi tumači, kao i Vajt. Tu zabavnu igru je nastavio i usavršio Krouli, uživajući u batrganju svojih učenika i čitalaca koji su se u svom pokušaju da se približe Bogu, uporno držali jedinog sredstva koje su naučili u školi – logike, i time ih primoravao da je odbace i prihvate načine koji su bili primerniji datom zadatku – zdrav razum su mogli da zadrže za snalaženje u materijalnom svetu, tamo gde i pripada. To je bio osnovni razlog da Helena Petrovna Blavatski u svojoj *Tajnoj Nauci*, Levija nazove „inkarniranim paradoksom". To ga je, takođe, teralo da celog života nastavi da pokušava da se vrati u krilo katoličke crkve i da u svojim delima pruži opširna tumačenja religioznih misterija i doktrina rimskog učenja. Rastrzan između entuzijazma, traganja za alhemijskim zlatom u okultističkim teoremama i fenomenima i tumačenjima egzoternih dogmi hrišćanskog učenja, u kojima je bezuspešno tražio odgovore za dileme koje su ga mučile, pred kraj života je pokajnički pokušao da se vrati ovoj drugoj struji, i ostao neprihvaćen do kraja (da je poznavao gnozu tajnih hrišćanskih Jevanđelja, kao mi danas, i ezoterično Hristovo učenje, verovatno bi Crkva imala malo šta da mu pruži). Njegovom umu, često ni intelektualni ateizam nije bio stran, i time se savršeno uklapao u duhovna stremljenja i kolebanja svoga doba.

Materijalizam i skepticizam tog vremena je delimično našao mesta u njegovom umu, pri raskrinkavanju lažnog spiritizma i drugih beznačajnih fenomena, što je došlo do izražaja u *Ključu*

Misterija. U istom delu je katolicizam delimično pomirio sa svojim okultnim težnjama, tvrdeći i sluteći, malopre pomenuto postojanje tajne srži hrišćanstva koja je skrivena od običnog sveta. Prava, mistična nauka je za njega bila Kabala, temelj njegovog učenja, u čijim teorijama je uspeo da nade vrelo izvora na kome je njegova žedna duša uspela da se napoji. U Kabali je našao ključ za tumačenje velikih misterija religije i sveta, tako da je čak i Jovanovu Apokalipsu protumačio kabalističkim ključevima, jer Apokalipsa „slučajno" ima 22 poglavlja.

Levi je bio začetnik oživljavanja okultizma u njegovo vreme, i dao je možda najveći doprinos sintezi okultnih nauka, dok je on sam bio fasciniran sveobuhvatnošću odgovora na sva značajna iskonska pitanja čoveka koje je nalazio u hermetizmu. Uzroke koji su doveli do magijskog preporoda je objasnio na sledeći način: „Ostalo je na osamnaestom veku da ismeje i hrišćane i magiju, a da se ne zaluduje Rusoovim pridikama i Kaljostrovim iluzijama". U vakuumu koji je tako nastao moglo je samo da dode do povratka poreklu i korenu civilizacije i produbljivanju starih pitanja: ko smo, odakle dolazimo i kuda idemo? Elifas Levi je pokazao da van krugova ohole i samouverene nauke, tada u najvećem zaletu, i već posustale filozofije, postoji jedan ogroman neistražen pojas graničnih saznanja, neobjašnjivih i nedokučivih klasičnim vidovima spoznaje, koga treba istraživati i posvetiti mu zasluženu pažnju, mnogo veću nego što su polutajna izučavanja usamljenih pojedinaca.

Jedna od značajnih teorija, po kojoj će Levi ostati upamćen u analima rasvetljavanja nevidljivog, je poistovećenje i preobražaj Mesmerovog animalnog magnetizma u astralnu Svetlost, univerzalni i sveprožimajući fluid, kojim je moguće objasniti celu seriju fenomena koji su u prošlosti uzbudivali ljudsku maštu, a čine to i danas pod maskom parapsihologije. Prosto je neverovatno kako su do danas, pored tolikih okultističkih tomova o astralnom nivou i astralnom telu, koje kao duplikat fizičkog živi i svojom Voljom utiče na astralni svet, te teorije, čiji je začetnik i prvi tumač bio Levi , ostale potpuno nepoznate svim, do imbecilnosti egzaktnim istraživačima „paralelnih svetova", postojanja raznih fenomena, „tajanstvenih duhova", a spiritizam, koga je još Levi ismejao, nije ni vredan pomena. Koliko je vremena ljudskom duhu potrebno da skine jedan tako mali veo sa jednostavne činjenice, kao što je to postojanje suptilnog sveta pored nas, tj. u nama, vanvremenskog i vanprostornog, ali ograničenog, kakav je i ovaj naš? Levi je još

nabrojao osobine tog medija na višim ravnima: polarnost, velika mogućnost odražavanja poticaja sa materijalnog i viših nivoa. Kontrolisati to „živo zlato alhemije", znači, po njemu, upravljati svim stvarima. „Upravljati magnetskim silama znači, dakle, uništiti ili stvoriti oblike; proizvesti – bar naizgled – tela ili ih uništiti; to znači upotrebiti svemoguće snage Prirode". (*Ključ Misterija*).

Levi je bio ličnost velikog formata koja je napravila zaokret i prekretnicu u istoriji Kraljevske Veštine. Vrlo je upadljiva sličnost i kontinuitet izmedu njegovih ideja i ideja Alistera Kroulija. Poznato je da je Krouli tvrdio, a rodio se nekoliko meseci posle Levijeve smrti, da je Levi bio njegova prethodna inkarnacija. Za to se potvrde mogu naći samo u njihovim delima koja su toliko različita po duhu vremena i stilu, jer je prvi zaokupljen verovanjima i učenjem starog eona, a drugi predstavlja proroka novog eona. Ipak se neke poluskrivene veze mogu otkriti oku prodornog posmatrača. Sličnosti, koje naravno ne dokazuju ništa, su suptilne i oprezno se daju razotkriti: u obostranoj ironiji, imanentnim porukama izmedu redova, namernom upadanju u samoprotivrečnosti, kao i u sadržaju: kontinuitetu razotkrivanja unutrašnjih misterija i tajni kroz veo simbola i zamki za neoprezne. Ne bi me začudila potencijalna istinitost Kroulijeve tvrdnje da se njegova duša ispoljavala kroz tela tako rastrzanih ličnosti kao što su bili: Aleksandar Bordžija, Kaljostro, Edvard Keli, jer se ta duša, u svojoj grčevitoj borbi za izbavljenjem i oslobadanjem od karmičkog kruga, neharmonično na materijalnom planu ispoljavala kroz zlo. Ta unutrašnja borba suprotnosti se ispoljila i u Levijevom životu, njegovim neprestanim podricanjem vrednosti katoličke Crkve i njegovim ponovnim vraćanjem tim staroeonskim shvatanjima. Levi je u svom spiralnom napredovanju po višim nivoima, simbolizovanim Drvetom Života, stigao pred kraj svog veka do Sefirota Hesed, tik pred Bezdanom, tako da je Krouli viševekovnu borbu za oslobodenje te duše mogao brzo da okonča anihilacijom svog ega, rastapanjem u beskonačnosti.

Elifas Levi je pokušao svojim delom da nam pruži inicijaciju u Misterije Večnih Bogova, mada se ispostavilo da je njegova zasluga sadržana najviše u stvaranju veličanstvene okultne filozofije. Inicijacijom možemo stići do poslednjih nivoa lestvica nevidljive hijerarhije, a taj uspon zavisi od nas samih, a ne od nečijih pisanih instrukcija. Glasove onih koji su isti put prešli pre nas, možemo čuti u visinama, ali su to samo glasovi onih koji su još na Stazi i zamiru, kao što su i nastali u tišini. Tu nam uputstva ne pomažu.

Moramo da nastavimo uspon ka vrhu planine sami, bez ičije pomoći, uspon ka toj krajnjoj tački, odakle se ni jedan putnik ne vraća, a putevi su sveti samo za one koji su ispod.

EKANATH
Beograd, februar 1990.

NAPOMENA IZDAVAČA:

Čitalac će primetiti da u tekstu knjige ima mnogo velikih slova, verovatno mnogo više nego što je navikao. Izdavač je u dogovoru sa prevodiocima odlučio da po tom pitanju maksimalno pokuša da zadrži autentičnost originalnog Levijevog teksta. Velika slova za mnoge ključne termine su bila uobičajena u doba romantizma, kome je Levi pripadao. Promena u načinu pisanja, do koje je došlo u proteklih stotinak godina, je vrlo razumljiva i objašnjiva. Radi se, po mom mišljenju, o sledećem: u davna vremena, a ona su trajala do XIX veka, postojao je odnos strahopoštovanja i uvažavanja, čak svetosti prema pojavama koje su upravljale životima ljudi, usmeravale ih i vodile, ili se bar tako verovalo. To se u pisanom obliku izražavalo velikim slovima: njima su se pisale reči kao Bog, Kralj, Crkva, Magija i sl. Danas se te reči pišu malim slovima. Razlog je jednostavan: izgubila se svaka svetost i osećanje strahopoštovanja prema tim entitetima, pa je to i u pravopisu jasno izraženo. Nekada se reč Kralj obavezno pisala velikim slovom, danas, kada su kraljevi nad zemaljskim kraljevinama davna prošlost, ostalo je jedno obično – kralj (izuzetak su duhovni Kraljevi). Nekada je, takođe, među narodima sveta, Magija bila Sveta Nauka, čije tajne su posedovali samo odabrani, pa se zato i pisala kako joj dolikuje. Danas je, sem u uskim krugovima zaljubljenika u tu, još uvek kraljevsku Umetnost, ona spala na malo slovo. Opšta profanizacija ruši sve Svete pojmove u svom nezadrživom naletu, pa smo se mi odlučili da spasemo što se da spasti, makar to narušavalo pravila današnjeg pravopisa. Jezički čistunci neka nam oproste.

Vladimir Madić

DOKTRINA VISOKE MAGIJE

Veliki simbol Solomona

UVOD

Pod velom hijeratičkih i mističnih alegorija drevnih učenja, iza tame i čudnih iskušenja svih inicijacija, pod pečatima na svim svetim spisima, u ruševinama Ninive i Tebe, na izmrvljenom kamenju starih hramova i na potamnelom licu asirske ili egipatske sfinge, na čudovišnim i predivnim slikama koje indijskim vernicima tumače nadahnute stranice Veda, na kriptičnim slikama iz naših starih knjiga o alhemiji, u ceremonijama koje prate prijeme u sva tajna društva, svuda postoje naznake jednog učenja, jedinstvenog i pažljivo prikrivenog. Okultna filozofija je, izgleda, odnegovala ili bar dala ime svim intelektualnim moćima, ona je ključ svih božanskih tajni i apsolutna vladarka u vremenima kada je bila dostupna samo sveštenicima i kraljevima. Vladala je u Persiji, sa Magima, koji su na kraju nestali onako kako iščezavaju zemaljski vladari, zbog zloupotrebe svoje moći; obdarila je Indiju najčudesnijim nasleđem i neverovatnim bogatstvom poezije, čari i straha u njenim simbolima; učinila je da Grčka uznapreduje do muzike Orfejeve lire; krila je principe svih nauka, čitav razvitak ljudskog uma, u tada slobodoumnim Pitagorinim računima; mitovi su obilovali njenim čudima, a istorija, pokušavajući da prozre ovu nepoznatu moć, sjedinila se sa mitom; svojim proročanstvima ona je podizala i rušila kraljevstva, navodila tirane da drhte na svojim tronovima, upravljala umovima, gospodarila radoznalošću i strahom. Za ovu nauku, govori se, nema ničeg nemogućeg; ona upravlja elementima, poznaje jezik zvezda i usmerava putanje planeta; kad ona progovori, mesec boje krvi ruši se sa neba; mrtvi ustaju iz grobova i mrmore zloslutne reči, dok noćni vetar prolazi kroz njihove lobanje. Gospodarica ljubavi i mržnje, okultna veština dariva ljude rajem ili paklom po svojoj volji; ona raspolaže svim oblicima i bira lepotu ili rugobu; uz pomoć Kirkine palice pretvara ljude u zveri i životinje u ljude, naizmenično; ona čak raspolaže životom i smrću, može da podari bogatstvo svojim adeptima transmutacijom metala, i besmrtnost svojom kvintesencijom ili eliksirom, sazdanim od zlata i svetlosti.

Takva je bila Magija od Zaratustre do Manija, od Orfeja do

Apolonija iz Tijane, kada se pozitivno hrišćanstvo, odnoseći na kraju pobedu nad veličanstvenim snovima i titanskim stremljenjima aleksandrijske škole, usudilo da javno anatemiše ovu filozofiju, i tako je prisililo da se povuče u još veću tajnost i bude misteriozna više nego ikada. Osim toga, o posvećenicima i adeptima počeše da kolaju čudne i uznemirujuće glasine; odasvud ih je pritiskala neka zlokobna sila, i uništavaše ih i razaraše oni koji dozvoliše sebi da ih prevari njihova slatkorečivost ili čarolija njihovog nauka. Žene koje voleše, pretvoriše se u Strige, a njihova deca nestajala su tokom noćnih okupljanja, dok su muškarci u drhtavici šaputali o krvavim orgijama i gnusnim gozbama. U kriptama drevnih hramova ostajale su kosti, krici ispunjavaše noć, letina se sušila, a stoka oboljevala, kada bi prolazio Mag. U svetu su se povremeno pojavljivale bolesti koje prkosiše lekarskoj veštini, a zasluga za to svaki put pripisivala se otrovnom pogledu posvećenika. Konačno, začula se kletva koja glasno optuživaše Magiju, samo ime posta zločin, a sveopšta mržnja iskazana uzvikom: „U vatru s magovima!" – baš kao što se nekoliko vekova ranije klicalo: „Hrišćane lavovima!" Gomila svoju zaveru kuje samo protiv prave sile; ona ne zna šta je istina, ali dobro oseća ono što je snažno. Osamnaesti vek, vek opčinjen Rusoovim raspravama i Kaljostrovim iluzijama, ismejaće i hrišćane i Magove.

Nauka se, prema tome, zasniva na Magiji, kao što je u korenu hrišćanstva ljubav, a u simbolima Jevanđelja nalazimo da je Reč Inkarnacija Njega koji je u kolevci, obožavan od trojice Magova koje je vodila zvezda – trijada i znak mikrokosmosa – i koji prima poklone od zlata, tamjan i mirtu, drugu mističku trijadu. U ovoj slici su skrivene najveće tajne Kabale alegorično prikazane. Hrišćanstvo ne treba da neguje mržnju prema Magiji, ali ljudsko neznanje oduvek je zaziralo od nepoznatog. Nauka je morala da se skriva kako bi izbegla strasne nalete slepe želje: odevala se u nove hijeroglife, tajila svoje namere, poricala svoje stvarne nade. Tako je stvoren rečnik alhemije, nenarušiva iluzija za neupućene u njihovoj pohlepi za zlatom, jezik koji je živ samo za pravog učenika Hermesa.

Neobična činjenica: među svetim hrišćanskim spisima nalaze se dva teksta koje nepogrešiva Crkva ne pretenduje da razume i nije nikada pokušala da razjasni: to su Knjiga proroka Jezekilja (Ezekijel) i Apokalipsa. One predstavljaju dva kabalistička Ključa, sigurno pohranjena na nebu, namenjena tumačenjima Kraljeve Magije. To su knjige zapečaćene sa sedam pečata, nečitljive za

vernike, a dostupne nevernicima posvećenim u okultno učenje. * Postoji još jedno delo, ali iako je u izvesnom smislu popularno i može se svuda pronaći, ono je najokultnije od svih i najmanje poznato. To delo je ključ za sva ostala. Objavljeno je, ali ostalo je nepoznato u javnosti; niko ne sumnja u to da ono postoji i niko ne pomišlja da ga traži tamo gde se ono u stvari nalazi. Ta knjiga, koja je možda i starija od Enohove, nikada nije bila prevedena. Međutim, sačuvana je onako kako je zapisana u prastarim znacima, na odvojenim listovima nalik na drvene ploče. Ta činjenica je izbegla pažnji, iako je čuveni naučnik otkrio ne baš njenu tajnu , ali zato podatak da je sačuvana u samo jednom primerku. Drugi naučnik, po prirodi više sklon fantastici nego racionalnom zaključivanju, proveo je trideset godina u izučavanju ovog remek-dela, i uspeo je da dođe samo do pretpostavke o njegovoj punoj važnosti. Delo je uistinu monumentalno, začudujuće snažno, jednostavno kao arhitektura piramida, i shodno tome, isto tako trajno – knjiga koja je rezime svih nauka, koja nudi rešenja za sve probleme svojim beskrajnim kombinacijama, koja govori evocirajući misli, inspirator i moderator svih mogućih koncepcija, i remek-delo možda ljudskog uma. ** Ona se bez sumnje može ubrojati među najvrednije darove koje nam je zaveštala prošlost; ona je univerzalni ključ čije je ime razumeo i objasnio samo učeni Vilijam Postel; to je jedinstveni test na osnovu koga su prvobitni karakteri naveli na ekstazu pobožni duh Sen-Martena *** i možda mogli povratiti razum uzvišenom i nesrećnom Svedenborgu. Vratićemo se kasnije ovoj knjizi, jer će njeno matematičko objašnjenje biti sastavni deo i kruna našeg poduhvata.

Prvobitni savez između hrišćanstva i Nauke Maga, jednom u potpunosti potvrđen, biće otkriće od prvorazrednog značaja, i

* Sudeći po njegovom posthumno objavljenom delu *Les Mystères de la Kabbale*, str. 241, Levi Apokalipsu nije smatrao samo Ključem Kabale već i simboličnim ovaploćenjem učenja iniciranih.

** „Ovaj spomenik je bohemijski Tarot, prvobitni oblik današnjih karata. Sastoji se od dvadeset i dva alegorijska znaka i četiri serije od deset hijeroglifa u svakoj, koje su povezane sa četiri slova Jehovinog imena. Različite kombinacije ovih znakova i brojeva kojima znakovi odgovaraju, formiraju mnoga kabalistička proročanstva, tako da su mnoge nauke sadržane u ovoj mističnoj knjizi, najjednostavnijoj filozofskoj mašini, koja zadivljuje svojom dubinom i preciznošću rezultata." – *La Clef des Grands Mystères*, str. 208... „Ona sama objašnjava sve mistične zapise visoke inicijacije." – Ibid.

*** Sen-Marten nije poznavao Tarot, ali, kako se to događa, jedno od njegovih dela podeljeno je u dvadeset i dve jedinice, što je broj Glavnih Karata.

nema sumnje da će ozbiljno izučavanje Magije i Kabale dovesti samopregorne umove do pomirenja nauke i dogme, razuma i vere, što je do sada smatrano nemogućim.

Rekli smo da Crkva, čiji je poseban zadatak da se stara o ovim Ključevima, ne pretenduje da poseduje Ključ za Apokalipsu i Jezekilja. Po mišljenju hrišćana, naučni i magični Solomonovi Ključevi su izgubljeni, ali bez obzira na to, sigurno je da u domenu inteligencije, kojom upravlja Reč, * ništa što je bilo zapisano ne može nestati. Sve što ljudi prestanu da razumevaju za njih više ne postoji, bar u poretku Reči, i to onda prelazi u područje enigme i misterije. Osim toga, antipatija i čak otvoreni rat zvanične Crkve protiv svega što pripada carstvu Magije, što je delo ličnog i slobodnog sveštenstva, povezano je sa neophodnim i čak unutrašnjim razlozima u društvenoj i hijerarhijskoj konstituciji hrišćanskog sveštenstva. Crkva ignoriše Magiju, jer je ona u situaciji ili da je ignoriše ili da sama nestane, kao što ćemo kasnije pokazati; ali, ipak, ona ne poriče da su njenog tajanstvenog Osnivača pozdravila u Njegovoj kolevci tri Maga – to jest, hijeratički ambasadori tri dela poznatog sveta i tri analogna sveta okultne filozofije. U Aleksandrijskoj školi, Magija i hrišćanstvo su bili gotovo udruženi pod pokroviteljstvom *Ammonius Saccas* i Platona: Hermesova doktrina se skoro u potpunosti može naći u spisima koji se pripisuju Dioniziju Areopagiti; Sinesije je skicirao plan studije o snovima, koji je zatim komentarisao Kardan, i pevao himne koje bi mogle poslužiti za liturgije u Svedenborgovoj crkvi, da je crkva prosvetljenih mogla imati liturgiju. Sa ovim periodom izraženih apstrakcija i strasnog ratovanja rečima treba takođe povezati filozofsku vladavinu Julijana, nazvanog Apostata – otpadnik, jer je u svojoj mladosti nevoljno ispovedao hrišćanstvo. ** Svi su svesni

* Treba shvatiti da za Elifasa Levija Reč jeste Razum, vrhovni Razum Boga i čovekovo logično rasudivanje. Inkarnacija Boga u Hrista, bila je suvereni Razum koji se ispoljio u zemaljskom životu i vremenu. „Inteligencija je večna i život inteligencije je Reč. Reč se ispoljava u kreativnom činu, koji stvara formu; ona je data u ljudskom obliku, a kada ljudsko obličje postane odeća Reči i njen tačan izraz, rečeno je da je Reč postala telom". – *La Science des Esprits*, str. 51.

** Njega svuda opisuju kao pogrešno shvaćenog spiritualistu, čije je paganstvo bilo manje idolopokloničko nego vera pojedinih hrišćana. „U svojoj Himni Suncu on priznaje da je Sunce samo odraz i materijalna senka tog Sunca Istine koje je osvetljavalo svet inteligencije i koje je samo zrak Apsoluta." Takođe se smatra da su Julijanove ideje o vrhovnom Bogu bile grandioznije i pravednije od onih koje su imali mnogi crkveni oci, njegovi savremenici i protivnici. – *La Clef des Grands Mystères*, str. 203.

toga da je Julijan imao tu nesreću da ne bude heroj u Plutarhovo vreme, kao i toga da je on bio, ako možemo tako da kažemo, Don Kihot rimskog viteštva; ali ono što većina ne zna je to da je on bio jedan od prosvetljenih i posvećenik prvoga reda; da je verovao u jedinstvo Boga i u univerzalnu doktrinu Trojstva; ukratko, da nije žalio ni za čim iz starog sveta, osim za njegovim predivnim simbolima i njegovim čarobnim prizorima. Julijan nije bio paganin; bio je Gnostik koga su privlačile alegorije grčkog politeizma, kome je na nesreću ime Isusa Hrista bilo manje zvučno od imena Orfeja. Imperator u njemu, ispaštao je zbog akademskog ukusa filozofa i retoričara, i nakon što je dopustio sebi spektakl i satisfakciju iščezavanja poput Epaminonde u vreme Katona, u javnom mnjenju, tada već potpuno pokrštenom, bio je anatemisan zbog svoje nadgrobne besede i dobio je prezriv epitet za sva vremena.

Zanemarimo sitne umove i nevažna pitanja Imperije, i krenimo u srednji vek... Ostanite! Otvorite ovu knjigu! Bacite pogled na sedmu stranu, a zatim sedite na ogrtač koji širim, a onda pustite da svako od nas zakloni svoje oči jednim od njegovih krajeva... Vrti vam se u glavi, zar ne? I kao da zemlja izmiče pod vašim stopalima? Držite se čvrsto, ne gledajte ni levo ni desno... Vrtoglavica se stišava: ovde smo. Ustanite i otvorite oči, ali pazite pre svega da ne napravite ni jedan hrišćanski znak, niti da izgovorite neku hrišćansku reč. Evo nas u pejzažu Salvatora Rose, uznemirena pustara koja izgleda kao da se smiruje posle oluje. Nema meseca na nebu, ali lako možete da opazite male zvezde koje svetlucaju u šipražju; oko sebe možete da čujete tihi let ogromnih ptica koje u prolazu šapuću čudna proročanstva. Pridimo polako tom mestu među stenama, gde se putevi ukrštaju. Oštra, pogrebna truba, iznenada se oglasila, i crne baklje niču na svakoj strani. Bučna gomila tiska se oko praznog trona: svi posmatraju i iščekuju. Odjednom se bacaju na zemlju. Princ s jarčevom glavom probija se između njih, penje se na tron, osvrće se, i povivši se, pokazuje skupu svoje ljudsko lice kojem sada prilaze s crnim svećnjacima u rukama da ga pozdrave i poljube. Uz promukli smeh, on se uspravlja, a onda počinje da deli zlato, tajna uputstva, okultne lekove i otrove svojim vernim robovima. U međuvremenu, zapaljene su vatre od paprati i jove, lomače sazdane od ljudskih kostiju i sala pogubljenih prestupnika. Druidkinje, ovenčane divljim peršunom i vrbenom, žrtvuju nekrštenu decu zlatnim noževima i pripremaju strašnu ljubavnu svetkovinu. Poredani su stolovi, maskirani muškarci posedali su kraj polugolih žena, bahanalija počinje; ništa ne

nedostaje osim soli, simbola mudrosti i besmrtnosti. Vino teče u potocima, ostavljajući mrlje boje krvi; opscena udvaranja i razvratna milovanja počinju. Nešto kasnije, svi su van sebe od pića i bluda, zločina i pesme. Razuzdana gomila ustaje, pleše pakleni ples... Onda dolaze sva čudovišta iz legendi, sve prikaze noćnih mora; ogromne žabe sviraju na izuvrtanim flautama, nožicama udarajući o bokove; hromi skarabej pridružuje se plesu; rakovi uzimaju kastanjete; krokodili daju ritam svojim oklopima; najzad, vrtoglavo kolo se prekida i rastura se na sve strane... Svaki razuzdani igrač vuče po neku raščupanu ženku... Svetiljke i sveće spravljene od ljudskog sala izdišu dimeći se u tami... Još se tu i tamo čuju krici, pomešani s odjecima smeha, bogohuljenje i žar u grlu. Dodite, probudite se: nemojte da napravite znak krsta! Pogledajte, doveo sam vas kući. U svojim ste posteljama, nimalo iznureni, možda samo malo smušeni od ovog noćnog putovanja i njegove orgije; ali posmatrali ste ono o čemu svi govore, ne poznajući ga; bili ste posvećeni u tajne ništa manje strašne od špilje Trifona; prisustvovali ste Sabatu. Ostaje vam sada da sačuvate prisebnost, da zadržite onaj zdrav strah od zakona i ostanete na pristojnom rastojanju od Crkve i njenih teških zahteva.

Da li biste marili, za promenu, da prihvatite nešto manje fantastično, stvarnije i u isto vreme mnogo užasnije? Pomagaćete pri pogubljenju Žaka de Moleja i njegovih saučesnika, ili njegove braće u mučeništvu... Ipak, ne dozvolite da budete zavedeni; nemojte da pobrkate krive i nevine! Da li su Templari zaista obožavali Bafometa? Da li su sramno pozdravili Mendesovog jarca? Kakvo je u stvari bilo to tajno i snažno društvo koje je ugrozilo Crkvu i Državu, a zatim bilo uništeno u tišini? Ni o čemu ne sudite blago; oni su krivi za veliki zločin; izložili su očima profanih svetilišta drevne inicijacije. Oni su ponovo pokupili i podelili sve plodove sa drveta saznanja da bi tako postali gospodarima sveta. *

* Smisao ove optužbe ne zastareva. Pogledajte ipak moj prevod Levijeve *Istorije magije*, drugo izdanje, 1922., i poglavlje o vitezovima Templarima, sa razmišljanjima koja se mogu uporediti sa onima iz knjige *La Clef des Grands Mystères*, str. 359., 360., koja glase: „Samo ime i osobine slobodnog zidarstva povezani su sa obnavljanjem Hrama, tim univerzalnim snom kabale"; I ovde Levi navodi prikladnu izjavu koja se pripisuje Gospodaru: „Ne postoji ni jedan pravi Izraelac za koga Hram nije poduhvat koji se može odmah realizovati, jer ga on obnavlja u svom srcu." On dalje nastavlja da nas uverava da je Hram tako bio „socijalna Utopija i simbol savršene vlasti zasnovane na demokratskoj hijerarhiji zasluga i inteligencije. Templari, posvećeni u ovu doktrinu na Istoku, bili su odani i

Sud izrečen protiv njih viši je i mnogo stariji od suda pape ili kralja: „Na dan kada budete jeli od toga, sigurno ćete umreti", rekao je sam Bog, kako čitamo u Knjizi Postanja.

Šta se onda dešava u svetu i zašto sveštenici i samodršci strahuju? Kakva tajna sila preti tijarama i krunama? Nekoliko ludaka tumara iz zemlje u zemlju, krijući, kako oni kažu, Filozofski Kamen pod svojom dronjavom odećom. U stanju su da pretvore zemlju u zlato, a nemaju šta da jedu, niti krov nad glavom! Njihova čela su obavijena oreolom slave i senkom sramote! Jedan je pronašao univerzalnu nauku i uzaludno traži smrt da izbegne agonije sopstvenog trijumfa: to je majorčanin Rajmond Lul. Drugi leči imaginarne bolesti fantastičnim lekovima, ispunjavajući prethodno izreku, koja kazuje o uzaludnosti primene kauterijuma na drvenu nogu: to je božanski Paracelzus, vazda pijan i vazda lucidan, kao Rableovi junaci. Tu je zatim Vilijam Postel, koji piše naivno očevicima Trentskog koncila, objavljujući da je on otkrio apsolutnu doktrinu, sakrivenu još od osnivanja sveta, i da žudi da je podeli sa njima. Koncil ignoriše manijaka, neće ni toliko da ga udostoji, koliko da ga osudi, ali nastavlja da istražuje ozbiljna pitanja efikasne milosti i dovoljne milosti. Taj, koga vidimo gde umire siromašan i napušten je Kornelije Agripa, mag manji od svih ostalih, iako ga prost svet doživljava kao mnogo moćnijeg čarobnjaka, zato što je ponekad cinik i mistifikator. * Koju to tajnu ovi ljudi nose sa sobom u grob? Zašto im se čude, a ne razumeju ih? Zašto su osuđeni, a da ih nisu ni saslušali? Zašto su posvećeni u te strašne tajne nauke od kojih se Crkva i društvo plaše? Zašto su upoznati sa stvarima o kojima drugi ne znaju ništa? Zašto oni kriju ono što drugi žude da saznaju? Zašto su obdareni strašnom i nepoznatom moći? Okultne nauke! Magija!

grozni zaverenici, kojima pape i kraljevi nisu mogli ništa osim da ih iskorene radi sigurnosti vlastite egzistencije." Povodom gradenja Hrama u srcu pogledajte *Masonski Ritual Konstantinovog Krsta*. Takođe pogledajte Vernerove *Sinove doline* zbog Vitezova Templara, koji su izdali tajne stvari.

* „Čitajte Agripu i predajte se izvesnom razočarenju: jeste li ga prihvatili za gospodara? On je bio samo drzak vulgarizator i srećom veoma površan u svojim studijama, nikada ne dosežući ključeve *Sepher Yetziraha* i *Zohara*. Bila je to hrabra, nemirna i sitna duša. Ipak, njegovo delo je prvo koje je učinilo nešto da se raširi znanje viših nauka. Suviše plitak za Maga, zadovoljio se time da prođe kao čarobnjak i vrač. Optužen je čak i za kovanje lažnog novca, pod izgovorom hermetičke nauke, a nije mogao više ni da postigne, s obzirom da nije poznavao naturalnu filozofiju Hermesa. Uprkos tome, njegove knjige vredi čitati, ako čovek zna više nego što je on znao." —*Prepiska sa baronom Spedalierijem.*

Ove reči otkriće sve i pokrenuti dalja razmišljanja! *De omni re scribili et quibusdum aliis*.

Ali, šta je zapravo bila ta Magija? Kakva je bila moć tih ljudi, nekada tako ponosnih, a potom proganjanih? Ako su bili zaista jaki, zašto nisu nadvladali svoje neprijatelje? Ali, ako su bili slabići i lakrdijaši, zašto su im ljudi ukazivali čast plašeći ih se? Da li Magija postoji? Postoji li neko okultističko znanje koje je uistinu moć i čini čuda, koja se mogu uporediti sa čudima potvrđenih religija? Na ova dva istaknuta pitanja želimo da odgovorimo jednom potvrdom i jednom knjigom. Knjiga će opravdati sledeću tvrdnju: postojala je i još uvek postoji moćna i prava Magija; sve što je o njoj rečeno u legendi, istina je na izvestan način, pa ipak – suprotno opštoj navici popularnog preuveličavanja – to nije istina u potpunosti. Zaista postoji strašna tajna, čije je otkrivanje već jednom promenilo svet, kao što potvrđuje egipatska religijska tradicija, koju je simbolično sažeo Mojsije na početku Knjige Postanja. Ta tajna predstavlja fatalnu Spoznaju Dobra i Zla, a posledica njene spoznaje je smrt. * Mojsije znanje opisuje slikom Drveta, koje stoji u središtu zemaljskog Raja, ** u blizini Drveta Života, sa kojim je spojeno korenom. U podnožju tog Drveta nalazi se izvor četiri misteriozne reke; čuvaju ga plameni mač i četiri simbolična oblika biblijske sfinge, Jezekiljevog heruvima... Ovde moram da zastanem, jer bojim se da sam već odviše rekao. Tvrdim na kraju, da postoji jedna jedinstvena, univerzalna i trajna dogma, snažna kao vrhovni um; jednostavna, kao sve što je veliko; razumljiva, kao svaka opšta i apsolutna istina; iz te dogme proističu sve ostale. Isto tako, postoji nauka koja daje čoveku nadljudske moći. Te moći pobrojane su u hebrejskom rukopisu iz šesnaestog veka:

„Ovde su navedene moći i privilegije onoga koji u svojoj desnoj ruci drži Solomonov Ključ, a u levoj granu procvalog badema. א ALEF. – On stoji pred Bogom licem u lice, ne umire, već razgovara prisno sa sedam duhova koji upravljaju čitavom nebeskom vojskom. ב BET. – On je iznad svih patnji i svih strahova. ג GIMEL. – On caruje nebom i pakao mu je potčinjen.

* Možemo da uporedimo sa delom *La Clef des Grands Mystères*, str. 241: „Postoji jedna dogma, ključ, uzvišeno predanje; i to predanje, taj ključ, ta dogma, predstavljaju Transcendentalnu Magiju. Samo se tu može pronaći apsolut nauke, večita osnova zakona, odbrana protv svakovrsnog sujeverja i svih grešaka. To je Eden razumevanja, odmor za srce i mir za dušu."

** Prema Knjizi Postanja, Drvo Života nalazilo se u središtu vrta.

ד DALET. – On raspolaže svojim vlastitim zdravljem i životom, i jednako utiče i na tuđe. ה HE. – Nesreća ne može da ga iznenadi, niti propast da ga skrha, niti njegovi neprijatelji mogu da ga pobede. ו VAU. – On poznaje razloge prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. ז ZAIN. – On poseduje tajnu uskrsnuća mrtvih i ključ besmrtnosti.

To su sedam glavnih privilegija, a naredne su ove: – ח HET. – Naći Filozofski Kamen. ט TET. – Posedovati Univerzalni Lek. י JOD. – Saznati zakone neprestanog kretanja i dokazati kvadraturu kruga. כ KAF. – U zlato pretvoriti ne samo sve metale već i samu zemlju, pa čak i otpatke. ל LAMED. – Potčiniti najsurovije životinje i imati moć da se izgovore te reči koje paralizuju i očaravaju zmije. מ MEM. – Posedovati ARS NOTORIA, koja pruža univerzalno Znanje. נ NUN. – Govoriti učeno o svakom predmetu, bez priprema i prethodnog izučavanja.

Ovo su, konačno, sedam poslednjih moći Magusa:

ס SAMEH. – Samo jednim pogledom moći prodreti u dubine čovekove duše i misterije srca žene. ע AJIN. – Naterati prirodu da te učini slobodnim od sopstvenih zadovoljstava. פ PE. – Predvideti sva buduća zbivanja, koja ne zavise od vrhovne slobodne volje, ili od nevidljivih uzroka. צ CADI. – Udeliti odjednom i svima najdelotvornije utehe i najbolje savete. ק KOF. – Trijumfovati nad pošašću. ר REŠ. – Ovladati ljubavlju i mržnjom. ש ŠIN. – Otkriti tajnu bogatstva, uvek biti njegov gospodar, a nikada rob. Moći uživati čak i u siromaštvu, ali nikada ne dozvoliti sebi da budeš bedan i jadan. ת TAU. – Recimo još uz ova tri septenarijuma i to da mudrac upravlja elementima, stišava oluje, isceljuje bolesne svojim dodirom i podiže mrtve!

Ali, izvesne istine Solomon je zapečatio svojim trostrukim pečatom. Dovoljno je da su posvećeni upoznati; a drugi, bilo da se podsmevaju, sumnjaju ili veruju, bilo da prete ili se boje, šta se to tiče nauke ili nas?"

To su u stvari pitanja okultističke filozofije, a ukoliko prihvatimo da su ove privilegije stvarne, moraćemo da se branimo od optužbi za bezumlje ili prevaru. Osnovni cilj našeg bavljenja okultističkom filozofijom jeste da praktično dokažemo ove tvrdnje. Filozofski Kamen, univerzalni Lek, transmutacija metala, kvadratura kruga i tajna neprekidnog kretanja nisu mistifikacija nauke, niti snovi obmane. To su pojmovi koji moraju da budu shvaćeni u svom pravom značenju; oni formulišu različite primene jedne iste tajne, nekoliko aspekata jedne operacije, koja je definisana na

sveobuhvatniji način pod imenom Veliko Delo. Osim toga, u prirodi postoji sila neuporedivo snažnija od pare, a pojedinac, sposoban da njome ovlada i usmeri je, u stanju je da izmeni lice celog sveta. Ova sila beše poznata starima; ona sadrži Univerzalni Agens čiji je vrhovni zakon ravnoteža, dok je njegov pravac povezan s Velikim Arkanumom transcendentalne Magije. * Usmeravanjem tog agensa moguće je menjati redosled godišnjih doba; izazivati dnevne pojave noću; u jednom trenutku opštiti izmedu dva kraja zemlje; videti, kao Apolonije, šta se dešava na drugom kraju sveta; isceljivati ili zadavati rane na daljinu; govor učiniti univerzalno uspešnim i efikasnim. Ovaj agens, koji se jedva ispoljava pod nesigurnim metodama Mesmerovih sledbenika, jeste upravo ono što su adepti u srednjem veku nazivali Prvom Stvari Velikog Dela. Gnostici ga predstavljaše kao ognjeno telo Svetog Duha; bio je predmet divljenja u tajnim Ritualima izvodenim na Sabat i u Hramu, predstavljen hijeroglifskom figurom Bafometa ili Mendesovog Androgina. Sve ovo ćemo dokazati.

To su dakle tajne okultističke filozofije, to je istorija Magije. Posmatrajmo je sada onako kako se postepeno javljala u knjigama i delima, Inicijacijama i Ritualima. Ključ svih magičnih alegorija nalazi se na pločicama koje smo spomenuli, a njih smatramo Hermesovim delom. Oko ove knjige, koju možemo nazvati kamenom temeljcem celokupnog zdanja okultističke nauke, grupisane su nebrojene legende koje su ili njen delimični prevod, ili njen komentar koji se neprestano reprodukuje u hiljadu različitih formi. Ponekad se ingeniozne priče skladno slažu u veliki ep koji je obeležje jedne epohe, iako neposvećenima nije jasno kako i zašto. Tako predivna priča o zlatnom runu prenosi, ali istovremeno prekriva velom hermetičku i magijsku doktrinu Orfeja; i, ako se

* Kod drugih autora isti pojam opisan je kao (1) supstanca koja se rasprostire kroz beskonačnost; (2) kao ona supstanca, koja je nebo ili zemlja, stalna ili promenljiva u odnosu na stepene polarizacije; (3) kao Velika Telesma Hermesa Trismegistusa; (4) kao ona koju je Bog stvorio pre svih stvari rekavši: „Neka bude svetlost"; (5) istovremeno supstanca i pokret, fluidna i večita vibracija. Nju pokreće jedna unutrašnja sila koja se zove magnetizam; u beskraju, ona je eter ili eterička svetlost; postaje astralna Svetlost zvezda koje magnetizuje; kod organizovanih bića ona je magnetska svetlost ili fluid, a u čoveku obrazuje astralno telo ili plastični medijator. „Volja inteligentnih bića deluje direktno na ovu svetlost, pa tako i na čitavu prirodu. To je zajedničko ogledalo svih misli i oblika; slike svega onoga što je bilo, sačuvane su u njoj, kao i skice dogadaja koji će uslediti. To je razlog zbog čega je ona instrument čudotvorstva i proricanja." —*La Clef des Grands Mystères*, str. 117., 118.

vratimo samo mističnoj grčkoj poeziji, to je zato što nas svetilišta Egipta i Indije na izvestan način porażavaju svojim bogatstvom, ostavljajući nas neopredeljene sred takvog obilja. A mi smo željni da odmah dostignemo Tebaidu, tu strašnu sintezu celokupne doktrine, prošlosti, sadašnjosti i budućnosti, tu—da tako kažemo—beskrajnu priču koja, kao Orfejevo božanstvo, doseže do oba kraja ciklusa ljudskog života. Neverovatno! Sedam kapija Tebe, koje su napali i branili sedmorica poglavara, zaklinjući se krvlju svojih žrtava, imaju isto značenje kao i sedam pečata Svete knjige koju tumačiše sedam duhova, a napadalo je čudovište sa sedam glava, nakon što je otvorilo jagnje živo i mrtvo, u alegoričnom delu svetog Jovana. Tajanstveno poreklo Edipa, koji je pronaden dok je visio na nekom drvetu u Kiteronu kao kakav plod koji krvari, priziva Mojsijeve simbole i pripovesti iz Knjige postanja. On napada svog oca i ubija ga u neznanju—izvanredno proročanstvo slepog oslobodenog razuma, nezavisnog od nauke. Nakon toga, on sreće sfingu, taj simbol nad simbolima, večitu nepoznanicu za običan svet, granitni pijedestal učenja mudraca, proždrljivo i tiho čudovište, čiji nepromenljivi oblik izražava dogmu Velike Univerzalne Misterije. Kako se tetrada pretvara u dijadu i objašnjava trijadom? Kakva je to životinja koja ujutru ide na četiri noge, u podne na dve, a s večcri na tri? Rečeno jezikom filozofije, kako je doktrina o elementarnim silama stvorila dualizam Zaratustre, dok je u isto vreme dala trojstvo kod Pitagore i Platona? Koji je konačni uzrok alegorija i brojeva, konačna poruka svih simbolizama? Edip odgovara jednostavnom i užasavajućom rečju koja uništava sfingu i proglašava božanskog Kralja Tebe: odgovor na zagonetku je ČOVEK!... Nesrećnik! Previše je video, pa ipak kroz zamagljeno staklo. Još samo malo i on će ispaštati svoju zlokobnu i nesavršenu vidovitost dobrovoljnim slepilom, a zatim će iščeznuti u sred oluje, isto kao i sve civilizacije koje—svaka u svoje vreme—pogode odgovor na sfingino pitanje, ne dosežući do njenog složenog smisla i tajne. Sve je simbolično i transcendentalno u tom titanskom epu o ljudskim sudbinama. Dva zavadena brata čine drugi deo Velike Misterije, božanski okončane žrtvovanjem Antigone. * Sledi poslednji rat; braća ubijaju jedan drugoga; Kapane-

* Teorija Elifasa Levija u vezi sa grčkim misterijama razvijala se u kasnijem periodu u sledećem pravcu: „Postojale su dve vrste Misterija drevnog sveta. Manje Misterije ticale su se inicijacije u sveštenstvo, dok su velike Misterije posvećivale u veliki sveštenički posao ili Teurgiju—užasna reč sa dvostrukim značenjem koja označava božje stvaranje. U Teurgiji sveštenik je podučavan kako da stvara bogove

ja je uništio oganj, kojem je on prkosio; Amfijaraja je progutala zmija; sve su to razne alegorije koje svojom istinom i veličanstvenošću zaprepašćuju one koji mogu da pojme njihov trostruki hijeratički smisao. Eshil, u Balanšovoj interpretaciji, daje o njima samo neodređen pojam, uprkos prvobitnoj uzvišenosti grčkog pesnika, odnosno genijalnosti francuskog kritičara.

Tajna knjiga antičke inicijacije bila je poznata i Homeru koji skicira njen plan i glavne figure na Ahilejevom štitu sa podrobnom preciznošću. Ali, čarobne Homerove priče zamenile su suviše brzo u narodnom sećanju jednostavne i apstraktne istine drevnog otkrovenja. Humanost je prionula uz formu i učinila da ta ideja bude zaboravljena; znaci su izgubili snagu umnožavajući se; Magija se takođe iskvarila u tom periodu, degenerisala se kod tesalskih vračeva u najprostije vradžbine. Edipov zločin dao je svoje smrtonosne plodove, i nauka o dobru i zlu izdigla je zlo u svetogrdno božanstvo. Ljudi, iznureni svetlošću, sklonili su se u senku telesne supstance; san o toj praznini, koja je ispunjena Bogom, izgledao je u njihovim očima veći od samog Boga. Tako je nastao pakao.

Kada u ovom radu koristimo posvećene pojmove – Bog, Nebo i Pakao – potrebno je imati na umu, jednom i za svagda, da je značenje koje mi pridajemo ovim rečima, daleko od onog koje mu daje prost puk, onoliko koliko je inicijacija daleko od proste misli. Bog je za nas AZOT mudraca, delotvorni i konačni princip Velikog Dela. *

po svojoj vlastitoj slici i liku, kako da ih stvara od svog tela i oživljava ih vlastitom krvlju. Bila je to nauka prizivanja mačem i teorija krvoždnih utvara. Osoba nad kojom je izvršena inicijacija trebala je da ubije svog inicijatora. Tako je Edip postao Kralj Tebe ubivši Laja... U velikim Misterijama nije bilo inicijacije bez prolivanja krvi, uključujući tu najčistije i one najplemenitije. Na kripti Velikih Misterija, Ninije se osvetio svojoj majci za ubistvo Nina. Orestove erinije bile su delo Teurgije. Velike Misterije predstavljale su tajne Sudove antike, gde su slobodne Sudije iz sveštenstva stvarale nove bogove od pepela starih kraljeva, ovlaženog krvlju uzurpatora ili atentatora." *La Science des Esprits*, str. 216., 217. Treba reći da su ovakva objašnjenja o malim i velikim Misterijama samo okultističke sanjarije, prototip koji treba tražiti u nemačkoj KRATA REPOA, sistem patvorene egipatske inicijacije stvoren u osamnaestom veku. Pogledajte moju *Novu enciklopediju masonstva*, t. I, 218-25, poglavlje: „Ponovno uspostavljena egipatska Inicijacija". Eleusinske misterije, Bahusove i Adonisove, nisu predstavljale kurseve za sveštenike.

* Desilo se da je u kasnijem periodu Elifas Levi našao za shodno da objasni ovu tvrdnju, pošto je bio optužen da obožava hemijski princip nazvan azotički gas. Stoga je on objasnio da je AZOT pojam koji je upotrebljavao učeni posvećenik Basil Valentin da označi univerzalni Agens ili astralno Svetlo. Reč je sastavljena od prvog i poslednjeg slova hebrejskog, grčkog i latinskog alfabeta. Ona tako simboliše početak i kraj, apsolut u tri sveta. Nad naukom je Bog; u kabalističkoj filozofiji to je

Vraćajući se priči o Edipu, treba napomenuti da je zločin Kralja Tebe bio u tome što on nije uspeo da shvati sfingu, što je prekinuo pošast u Tebi, ali pri tom nije bio dovoljno čist kako bi dovršio ispaštanje u ime svog naroda. Kuga je, usled toga, ubrzo osvetila smrt čudovišta, i Kralj Tebe bio je prisiljen da napusti presto. Žrtvovao je sebe užasnom duha sfinge, živom i halapljivom više nego onda kada je od oblika postao ideja. Edip je pogodio šta je čovek, a iskopao je svoje vlastite oči jer nije video šta je Bog. * Otkrio je polovinu Velike Tajne, a da bi spasao svoj narod, beše neophodno da drugu polovinu ponese u izgnanstvo i u grob.

Nakon kolosalne priče o Edipu, došli smo do čarobne poeme o Psihi, koju sigurno nije izmislio Apulej. Veliki Magični Arkanum ovde se ponovo pojavljuje u vidu tajanstvenog saveza između jednog boga i slabe smrtnice, napuštene i ostavljene nage na steni. Psihi je zabranjeno da sazna tajnu svog idealnog kraljevstva, a ukoliko vidi svog muža izgubiće ga zauvek. To je Apulejev komentar i tumačenje Mojsija; ali, zar Elohim iz Izraela i Apulejevi bogovi svi zajedno ne potiču iz svetilišta Memfisa i Tebe? Psiha je Evina sestra, ili još bolje – ona je spiritualizovana Eva. Obe čeznu za spoznajom i gube nevinost u čast iskušenja. Obe zaslužuju da ih bace u pakao, jedna da bi donela staru Pandorinu kutiju, druga da pronađe i smrska glavu drevne zmije, simbola vremena i zla. Obe su krive za zločin koji će morati da ispašta Prometej starih vremena i Lucifer iz hrišćanske legende, prvi kojeg je oslobodio Herakle, i drugi kojeg je nadvladao Spasitelj. Velika Magična Tajna je tako Psihina lampa i bodež, Evina jabuka, sveta Prometejeva vatra, goruci Luciferov skiptar, ali je takođe i Sveti Krst Iskupitelja. Poznavati sve ovo da bi se zloupotrebilo ili razotkrilo, zaslužuje kaznu patnjom; ali, znati onako kako to treba da se zna, naime, upotrebljavati ali ne otkrivati, znači biti gospodar Apsoluta.

Jedna jedina reč čini da shvatimo sve stvari, a ta reč sastavljena je od četiri slova: to je hebrejski tetragram, alhemičarski AZOT, bohemski Tot, ili kabalistički Taro. Ta reč, kasnije izražena na toliko mnogo načina, označava Boga za profane, čoveka za filozo-

Apsolut; u okultnoj fizici – Univerzalni Agens. Reč AZOT izražava prema tome tri stvari: (1) Božansku hipotezu; (2) Filozofsku sintezu; (3) Fizičku Sintezu – drugim rečima – verovanje, ideju i snagu. Ipak, Levi se oslobada jednog apsurda i odmah zapada u drugi, a može mu se prigovoriti i to što astralno Svetlo poistovećuje s Bogom. Pogledajte *La Science des Esprits*, str. 2,3.

* „Velika reč sfingine enigme je Bog u Čoveku i u Prirodi." – *Le Grand Arcane*, str. 230.

fe, i saopštava posvećenima poslednji stupanj ljudskih saznanja i ključ božanske moći. Ali, ona može da koristi samo onome ko je svestan potrebe da je nikada ne otkrije. Da je Edip, umesto što je ubio, savladao sfingu upregnuvši je u svoje kočije i tako ušavši u Tebu, bio bi kralj bez počinjenog incesta, bez nesreća i bez egzila. Da je Psiha, pokornošću i ljubavlju, nagovorila Kupidona da se otkrije, nikada ga ne bi izgubila. Ovako, Kupidon je jedna od mitoloških slika Velike Tajne i velikog Agensa. Jer, ona istovremeno postulira akciju i strast, prazninu i obilje, strelu i ranu. Posvećeni će me razumeti, a profanima ne bi trebalo da govorim jasnije.

Nakon predivnog Apulejevog *Zlatnog magarca* nije više bilo magičnih epova. Nauka, pokorena u Aleksandriji fanatizmom Hipatijinih ubica, pokrštena je, tačnije, sakrila se pod hrišćanskim velom sa Amonijem, Sinesijem i pseudonimnim autorom knjiga Dionizija Areopagite. U tim vremenima bilo je neophodno rešiti čuda sujeverja i osloboditi nauku korišćenjem nerazumljivog jezika. Ponovo je oživelo hijeroglifsko pisanje: izmišljani su simboli kako bi se čitava doktrina sažcla u jedan znak, niz pokušaja i otkrića u jednu reč. Kakav je bio cilj onih koji su pretendovali na znanje? Tražili su tajnu Velikog Dela, Filozofski Kamen, neprekidno kretanje, kvadraturu kruga, Univerzalni Lek – formule koje bi ih uvek spasavale od progonstva i mržnje, čineći da ih smatraju maloumnicima, a sve te formule označavaju jednu od faza velike magične Tajne, kao što ćemo kasnije pokazati. Ovo odsustvo epova nastavlja se od našeg *Romana o ruži*; ali, taj simbol ruže, koji takode izražava tajanstveni i magični smisao Danteove poeme, pozajmljen je iz transcendentalne Kabale, i vreme je da pristupimo tom ogromnom i skrivenom izvoru univerzalne filozofije.

Biblija, sa svim svojim alegorijama, izražava religijsko znanje Jevreja na nedovršen i skriven način. Knjiga koju smo pomenuli, hijeratski karakteri koje ćemo potom objasniti, ta knjiga koju Vilijam Postel naziva *Knjiga postanja po Enohu*, postojala je sigurno pre Mojsija i proroka, čija je doktrina, u osnovi identična sa doktrinom drevnih Egipćana, imala takođe svoju ezoteričnost i velove. Kada se Mojsije obraćao ljudima, kaže alegorično sveta knjiga, preko lica je stavljao veo, a uklanjao ga je kada bi se obratio Bogu: ovo spada u takozvane biblijske apsurde, koji su toliko mamili Volterov satirički duh. Te su knjige bile pisane samo kao uspomene na tradiciju i to simbolima nerazumljivim za profane. Petoknjižje i poeme proroka, predstavljali su čak elemcntarna dela, slična po doktrini, moralu i liturgiji; prava tajna i tradicional-

na filozofija nisu bile zapisane sve do kasnijeg perioda, i tako je nastala druga, nepoznata Biblija, ili tačnije, ona koju hrišćani nisu razumeli, skladište, kako kažu, monstruoznih apsurdnosti – jer, u ovom slučaju vernici zavedeni istom vrstom neznanja govore jezikom skeptika – spomenik, kao što ćemo pokazati, koji obuhvata sve što je filozofski i religiozni genij ikada zamislio u uzvišenom poretku, blago okruženo trnjem, dijamant skriven u neobrađenom i neprozirnom kamenu: čitaoci su već pogodili da je reč o Talmudu. Kako je čudna sudbina Jevreja, tih žrtvenih jarčeva, mučenika i spasitelja sveta, vitalnog naroda, hrabre i snažne rase, koju progonstva ostaviše netaknutom, jer ona još uvek nije dovršila svoju misiju! Zar naša apostolska tradicija ne tvrdi da će posle pada vere medu nejevrejima, spasenje ponovo doći iz Jakovljeve kuće, i da će tada raspeti Jevrejin, koga obožavahu hrišćani, predati carstvo zemaljsko u ruke Boga, njegovog Oca?

Ulazeći u svetilište Kabale, čoveka obuzima divljenje pred učenjem koje je tako logično, tako jednostavno i istovremeno tako apsolutno. Esencijalno jedinstvo ideja i znakova; posvećenje najosnovnijih realija prvobitnim slovima; trojstvo reči, slova i brojeva;* filozofija jednostavna kao alfabet, duboka i beskrajna kao Reč; teorema celovitija i jasnija od Pitagorinih; teologija koja se može lako sumirati; ** beskraj koji staje u šupljinu dečijeg dlana; deset figura i dvadeset i dva slova, trougao, kvadrat i krug: to su elementi Kabale. Takva su takođe osnovna načela pisane Reči, koja je odraz one izgovorene reči što je stvorila svet! Sve uistinu dogmatične religije proizišle su iz Kabale, i ponovo se tamo vratile. Šta god da je veliko ili naučno u religioznim snovima posvećnih, Jakoba Bemea, Svedenborga, Sen-Martena i ostalih, pozajmljeno je iz Kabale; sva masonska udruženja duguju joj svoje tajne i svoje simbole. Kabala sama posvećuje savez univerzalnog razuma i bo-

* „Učenje o znakovima počinje učenjem o slovima. Slova su apsolutne ideje; apsolutne ideje su brojevi; brojevi su savršeni znaci. Kombinovanjem ideja s brojevima možemo da baratamo i sa jednima i sa drugima i tako dospemo do matematike istine. Tarot je ključ slova i brojeva; trideset i šest talismana su ključ Tarota. Test koji objašnjava talismane, slova, brojeve i Tarot je *Sepher Yetzirah*." *–Prepiska sa baronom Spedalierijem*, Br.7.

** ZOHAR je bio dostupan Leviju samo u nepovezanim fragmentima i veoma lošim deskripcijama. Ni jedan opis Kabale ne može biti irelevantniji od ovoga iz gornjeg teksta, a u pogledu post-zoharskih formi koje potiču iz ovog izvora, možemo da konsultujemo samo delo *Apparatus* od Knora fon Rozenrota i rasprave Isaka Lurije ili Mojsija iz Kordobe, koje se nalaze u istoj zbirci. Tako ćemo proceniti vrednost suda koji potvrđuje njegovu filozofsku jednostavnost i jasne teoreme.

žanske Reči; utvrduje se sukobljavanjem dvaju sila u prividnoj opoziciji, kao večita ravnoteža bića; samo ona miri razum sa verom, snagu sa slobodom, nauku sa misterijom: ima ključeve sadašnjosti, prošlosti i budućnosti!

Da bi se uputilo posvećenim u Kabalu nije dovoljno čitati i razmišljati o spisima Rohjlina, Galatinusa, Kirhera, ili Pika de Mirandole; neophodno je izučavati i razumeti hebrejske pisce iz zbirke Pistorijusove, *Sepher Yetzirah* iznad svega; od suštinskog je značaja ovladati velikom knjigom *Zohar*, proučavati zbirku iz 1684. pod nazivom *Kabbala Denudata*, naročito raspravu o „Kabalističkoj pneumatici", kao i onu o „Pobuni duša"; i kasnije ući smelo u prozirnu tamu čitavog dogmatičnog i alegoričnog tela Talmuda. * Tek tada ćemo moći da razumemo Vilijama Postela, i

* Ne treba poći od pretpostavke da bi Talmud *per se*, više nego Levitanski zakonik, privukao um kakav je bio Levijev. Ne treba verovati da je on imao bilo kakvo pouzdano znanje o tome: u njegovom jedinom prikazu sadržaja ovog dela, počinio je nečuvene greške. On naziva Mišnu jerusalimskim Talmudom i poistovećuje vavilonski Talmud sa dve Gemare. Ali, delo se kao celina, po njegovom mišljenju, oslanja na „velike i nepromenljive istine Svete Kabale". Ništa od toga nije tačno, jer je tajna tradicija u Izraelu kasnijeg datuma od talmudske literature. Njene sastavljače Levi proizvoljno razvrstava u tri grupe: (1) posvećenici, (2) njihovi profani učenici, (3) slepi čuvari tekstova koji ne poznaju njihovu apsolutnu vrednost. Levijev smisao za dokazivanje se ispoljava kao što se i moglo očekivati. „Da Talmud nije po svom poreklu veliki kabalistički ključ Judaizma (misli se: da nije delo posvećenika)—njegova egzistencija i tradicionalno poštovanje, bili bi neshvatljivi." Zatim dodaje: „Mi čak znamo da telo ove okultističke filozofije, što je izvesno, svi ozbiljni posvećenici smatraju harmonijom Kabale." Ali, pisac koji Talmud naziva filozofijom—okultističkom ili nekom drugom—sigurno nije pročitao to delo, a govoreći o „ozbiljnim posvećenicima" on ne navodi imena, zato što nema ni jednog koje bi naveo: niko pre Levija, istina i niko posle njega, nije ni pomislio da Talmud smatra harmonijom Kabale. Oni koji veruju u drevnost tajne Tradicije u Izraelu, ne pretenduju da se ona može naći u Talmudu, izuzev u tragovima, već se, naprotiv, na sve moguće načine trude da objasne zašto je tu nema. Nakon ovih neumesnih izjava, francuski Mag nastavlja da tumači Mišnu podeljenu u šest knjiga koje on raporeduje po Sefirotima, počevši od KETERA, pa sve do TIFARETA. Knjigu I pod nazivom *Semenje*, smešta na Vrhovnu Krunu, odnosno u domen „ideje" koja podrazumeva „plodonosni princip univerzalnog stvaranja." To je potpuno besmisleno, jer kabalističa metafizika smatra da je stvaranje uzrokovano jedinstvom HOKMAH-a i BINAH-a. Knjiga II se bavi „svetim stvarima koje ne smemo menjati, jer one predstavljaju večiti poredak": te zbog toga pripadaju HOKMAH-u, koji označava Mudrost. Knjiga III „razmatra žene i porodicu"; ona odgovara BINAH-u ili Razumevanju, jer se ovaj Sefirot povezuje sa „slobodom ili stvaralačkom snagom". Knjiga IV se odnosi na „zločin i kaznu", te se stoga podudara sa GEBURAH-om, sinonimom za Strogost, iako se na taj način remeti poredak Sefirota. Kniga V je analogna GEDULAH-u ili HESED-u, odnosno Milosti, s obzirom da je posvećena

tajno ćemo priznati da—nezavisno od njegovih preuranjenih i preteranih snova o emancipaciji žene—ovaj proslavljen, učen i posvećen čovek nije mogao da bude toliko lud, kakvim ga smatraju oni koji nisu čitali njegove tekstove.

Sačinili smo kratak pregled istorije okultističke filozofije; naznačili smo njene izvore i u nekoliko reči analizirali njena glavna dostignuća. Naša razmišljanja sada se odnose na nauku, ali Magija, ili bolje—magična moć, podrazumeva dve stvari—nauku i snagu: bez snage nauka ne znači ništa, ona je opasnost. Obdariti moć znanjem, vrhovni je zakon inicijacije. Stoga je veliki Otkrovitelj rekao: „Nebesko carstvo pati od nasilja, i nasilnik je taj koji će ga uništiti."

Vrata istine su zatvorena, kao svetilište device: onaj koji će ući mora da bude čovek. Vera iščekuje čuda, a šta je vera osim odvažnosti volje koja ne okleva u tami, ide prema svetlu uprkos svim iskušenjima, i savladuje sve prepreke. Nije potrebno ponavljati istoriju drevnih inicijacija: što su opasnije i užasnije bile, veći je bio njihov efekat. Zato je svet u to vreme imao ljude koji su njime upravljali i upućivali ga. Sveštenička i kraljevska Veština sastojale su se iz iskušavanja, slobode odlučivanja i volje. To iskušeništvo ličilo je na iskušeništvo sveštenika koji su, nazvani jezuitima, toliko neomiljeni u naše vreme, ali bi oni uprkos tome sigurno zavladali svetom da su imali inteligentnog vodu.

Nakon što provedemo svoj život u traženju Apsoluta u religiji, nauci i pravdi; nakon prolaska kroz Faustov krug—dosegli smo prvobitnu doktrinu i prvu knjigu humanosti. Na ovoj tački se zaustavljamo, otkrivši tajnu ljudske svemoći i neprekidnog napretka, ključ svih simbolizama, prvo i konačno učenje: počeli smo da razumevamo smisao izraza koji se tako često javlja u Jevandelju—kraljevstvo Božje.

Pronaći čvrstu tačku oslonca za ljudsku aktivnost, znači rešiti Arhimedov problem, shvatiti primenu njegove čuvene poluge. To su dovršili slavni posvećenici koji su naelektrisali svet, i nisu mogli to da učine na drugi način, osim sredstvima velike i neprenosive Tajne. Međutim, uveravajući nas u svoju obnovljenu mladost, simbolički feniks se nikada ponovo ne pojavljuje pred očima sveta,

„utesi koju pruža vera i svetim stvarima": a može se pripisati, isto tako i HOKMAH-u koji je *beneplacitum termino carnes*. Konačno, knjiga VI je pod okriljem TIFARET-a ili Lepote, zato što se (a) bavi pročišćenjem, (b) sadrži „najskrovitije tajne života i morala." Treba dodati da Mišna predstavlja kompilaciju, a njen sadržaj nije precizno podeljen kako se to ovde navodi.

a da pre toga svečano ne uništi ostatke i dokaze svog prethodnog života. Tako se Mojsije pobrinuo da oni koji su poznavali Egipat i njegove misterije, završe živote u pustinji; u Efesu je sveti Pavle spalio sve knjige o okultnim naukama; konačno, francuska revolucija, ćerka velike Jovanke Orleanke i pepela Templara, opljačkaše crkve i huliše na predanja božanskih Kultova. Ali, sve doktrine i oživljavanja zabranjuju Magiju i osuđuju njene misterije na vatru i zaborav. Razlog tome je što je svaka religija ili filozofija koja nastane, Benjamin humanosti, a vlastiti život brani tako što uništava svoju majku, jer simbolična zmija večito proždire svoj rep; zbog toga je, kao esencijalni uslov egzistencije, svakom obilju neophodna praznina, dimenziji prostor, negaciji afirmacija: neprekidno ostvarivanje alegorije o feniksu.

Dva čuvena naučnika prethodili su mi na ovom putu kojim sada idem. Ali, oni su, da tako kažem, ostali u mraku. Mislim na Volnija i Dipuija, a prvenstveno na Dipuija, koga je ogromna erudicija dovela samo do negativnih rezultata, jer je u porcklu svih religija video isključivo astronomiju, uzimajući tako simbolični ciklus za doktrinu, kalendar za legendu. Nedostajala mu je jedna vrsta znanja, onog o istinskoj Magiji, koja sadrži tajnu kabalističkog. Dipui je prošao kroz drevna svetilišta kao prorok Jezekilj preko ravnice prekrivene kostima, i samo je razumeo smrt – upravo zbog te reči koja sažima četiri svojstva vetra, može da napravi žive ljude od jedne nepregledne kosturnice: „Ustanite! Uzmite nove oblike, hodajte!" Ali, došao je čas kada moramo da budemo hrabri i pokušamo ono što se niko pre nas nije usudio da izvede. Kao i Julijan, mi bismo podigli hram, a čineći to ne verujemo da bismo protivrečili mudrosti koju poštujemo, i koju bi poštovao i sam Julijan da su mu zlonamerni i fanatični doktori njegovog doba dozvolili da je shvati. Za nas taj Hram ima dva Stuba, na jednom od njih je hrišćanstvo ispisalo svoje ime. Više ne želimo da napadamo hrišćanstvo: naprotiv, nastojimo da ga objasnimo i ostvarimo. Inteligencija i volja će naizmenično koristiti svoju moć u svetu; religija i filozofija još uvek ratuju jedna protiv druge, ali i to mora da se završi sporazumom. Privremeni cilj hrišćanstva bio je da ustanovi, putem poslušnosti i vere, natprirodnu ili religijsku jednakost među ljudima, da sputa inteligenciju verom, kao i da obezbedi oslonac za učenje stvoreno radi destrukcije aristokratije znanja, odnosno da preuzme mesto te aristokratije koja onda već beše uništena. Nasuprot tome, filozofija je nastojala da slobodom i razumom vrati ljude prirodnoj

nejednakosti, i da na mesto vrline postavi um, uvodeći kraljevstvo industrije. Ni jedan od ovih zahvata nije se pokazao dovoljnim i adekvatnim; ni jedan nije učinio ljude savršenima i srećnima. To o čemu se sada sanja, a niko se ne usuđuje da mu se nada, jeste jedan savez između dve sile koje su toliko dugo smatrane suprotstavljenima. A za jedno takvo htenje ima osnova, s obzirom da vidimo kako te dve sile ljudske duše nisu u većoj suprotnosti nego što su to muški i ženski pol. Nesumnjivo je da se one razlikuju, ali njihov prividno suprotstavljen položaj proizlazi iz njihove sposobnosti da se sretnu i ujedine.

„Znači li to da ne nudimo ništa manje od univerzalnog rešenja svih problema?"

Odgovor je – da. Nesumnjivo, jer cilj nam je da objasnimo Filozofski Kamen, neprekidno kretanje, tajnu Velikog Dela i univerzalni Lek. Optužiće nas za ludilo, kao božanskog Paracelzusa, ili za šarlatanstvo, kao velikog i nesrećnog Agripu. Ako se lomača Urbana Grandijea ugasila, ostaje nam samo sumorna zabrana tišine i kletva.* Mi ne prkosimo, ali smo razočarani. Mi nismo tražili štampanje ove knjige po našoj volji, ali verujemo da ako dođe vreme dokazivanja, mi ćemo biti ti koji ćemo svedočiti. Zato ćemo ostati mirni i čekaćemo.

Naša knjiga se sastoji iz dve celine: u prvoj postavljamo celovitu kabalističku i magijsku doktrinu, a druga je posvećena kultovima, odnosno ceremonijalnoj Magiji. Ovu prvu, drevni mudraci nazvaše Ključem, drugu ljudi na selu još uvek nazivaju Grimoarom. Brojevi i teme poglavlja što ih obrađuju ove dve celine, nisu ni u kom slučaju proizvoljni, i naznačeni su u velikom univerzalnom ključu gde prvi put dajemo potpuno i adekvatno objašnjenje. Neka sada ovo delo krene svojim putem i postane ono što Proviđenje odredi; ono je dovršeno, i verujemo da će trajati, jer je snažno kao i sve što je razumno i savesno.

Elifas Levi

* Pogledajte moj prevod Levijeve *Istorije magije*, drugo izdanje, str. 336 i dalje.

I א A

POLAZNIK

DISCIPLINA ENSOPII KETHER*

Kada je filozof prihvatio za osnovu nove apokalipse ljudske mudrosti aksiom: „Mislim, dakle postojim", on je u izvesnoj meri izmenio, sa stanovišta hrišćanskog Otkrovenja, staru koncepciju vrhovnog Bića. Ja sam onaj koji jesam, reklo je Mojsijevo Biće nad bićima. Ja sam onaj koji misli, reče Dekartov čovek, a misliti znači govoriti u sebi, kao Bog svetog Jovana Evanđeliste: „Ja sam onaj u kome i od koga reč nastaje" – *In principio erat verbum.* A kakav je to princip? To je rad koji prethodi govoru, uzrok postojanja reči. Suština reči je u tom principu, princip je onaj koji jeste; inteligencija je princip koji govori. Šta je onda intelektualno svetlo? To je govor. Šta je otkrovenje? Takođe govor. Biće je princip, govor je sredstvo, a cilj je sveukupni napredak i usavršavanje bića. Govoriti znači stvarati. Ali reći: „Mislim, dakle postojim", znači proglasiti posledicu principom, a izvesne kontradikcije na koje je ukazao

* U tarotu postoje dvadeset i dve velike Arkane koje Elifas Levi ima na umu deleći svoju *Doktrinu i ritual* na dvadeset i dva poglavlja. Njegovo objašnjenje takozvane *Hermesove knjige* na kraju dela svojevrsno je opravdanje ovog postupka i njegov komentar. Medutim, ono što se zaista ispostavlja jeste njegova krajnja konfuzija. Žongler Tarota ili Mag nisu pravi primeri Polaznika koji će ovladati inicijacijom; nema razloga zašto bi Carica odgovarala trijadi, a Car tetradi; ne postoji pravi odnos prema broju šest za čoveka koji je izmedu Poroka i Vrline, niti Kočije u Tarotu imaju bilo kakve veze sa septenarijumom. Slična primedba odnosi se i na druge slučajeve, uprkos onim podudaranjima u kojima je Smrt vezana uz broj trinaest, a Đavo uz broj petnaest. Uvodni zapisi kojima Levi započinje poglavlja *Doktrine*, izazivaju poteškoće druge vrste. Prema njegovoj šemi, Arkane Tarota u vezi su sa hebrejskim slovima, a poglavlja odgovaraju i jednima i drugima. Po jedno hebrejsko slovo se tako javlja na početku svakog poglavlja; ali, veza je takođe uspostavljena i sa latinskim pismom, a rezultat toga je besmislica – kao, na primer, da je slovo I ekvivalentno hebrejskom TET, K hebrejskom JOD, L hebrejskom KAF, R hebrejskom PE, T hebrejskom KOF itd. Takođe se implicira da je latinski alfabet u vezi sa Tarotom, ali hebrejsko MEM odgovara tarot karti Smrt, latinsko M u vezi je sa Obešenim Čovekom, REŠ sa Sudom, a R sa Zvezdom itd. Sefirotske podele mešaju se i dalje, dok su latinske reči u tim uvodnim zapisima potpune zagonetke: na primer kad se ECCE stavi uz GEBURAH i broj pet.

pisac Lamne, pružile su dovoljno dokaza za filozofsku neprikladnost ovog metoda. Ja jesam, dakle nešto postoji – za eksperimentalnu filosofiju može da zvuči kao primitivnija i jednostavnija tvrdnja. JA JESAM, DAKLE BIĆE POSTOJI. *Ego sum qui sum* – to je prvo spoznavanje Boga u čoveku i čoveka u svetu, a istovremeno i prvi aksiom okultističke filozofije. אהיה אשר אהיה.

Biće je biće. Stoga ova filozofija, imajući za svoj princip ono što jeste, ni u kom slučaju ne može biti hipoteza ili nagađanje.

ZNAK EKSKOMUNIKACIJE

Merkur Trismegistus, započinje svoj važan simbol poznat pod imenom „Smaragdna pločica”* sledećim trostrukim iskazom: „On je istina, izvesno je da nema greške, on je istina nad istinama.” U fizici je istina potvrđena iskustvom; u filozofiji, izvesnost je čista od svake legure sa greškom; u domenu religije ili beskonačnog, apsolutna istina dokazana je analogijom: to su osnovne potrebe istinske nauke, i samo Magija može da ih prenese svojim adeptima.

Ali vi, pre svega—ko ste vi da uzimate ovo delo u svoje ruke spremajući se da ga čitate? Na zabatu hrama, posvećenom u antici Bogu Svetlosti, nalazio se jedan natpis od dve reči: „Upoznaj sebe!” Ja dajem isti savet svakome ko želi da krene putem nauke Maga, koju su ljudi drevog sveta nazivali SANCTUM REGNUM, Sveto Kraljevstvo, ili Kraljevstvo Božje, REGNUM DEI, dostupno samo kraljevima i sveštenicima. Jeste li vi sveštenici? Jeste li kraljevi? Sveštenstvo Magije nije obično, zemaljsko sveštenstvo, a njeno kraljevstvo se nikada ne nadmeće sa vladarima ovoga sveta. Monasi nauke su sveštenici istine, a njihovu premoć mnoštvo ne vidi, niti njihove molitve i žrtve. Kraljevi nauke su ljudi koji poznaju istinu, i koje je ona učinila slobodnim prema posebnom obećanju koje daju inicijanti.

Čovek zarobljen svojim strastima i ovozemaljskim predrasudama ne može biti preobraćen u mudrog; mora se promeniti ili to neće nikada postići; u međuvremenu neće postati adept, jer ta reč označava osobu koja je mudrost ostvarila voljom i radom. Čovek zaljubljen u vlastito mišljenje, koji se boji da ga porekne, koji sumnja u nove istine, koji radije ni u šta ne sumnja nego priznaje bilo šta što je slučajno, treba da sklopi ovu knjigu: za takvog je ona beskorisna i opasna. Neće je razumeti, namučiće ga, a ako treba da pogodi njeno značenje to će ga još više uznemiriti. Ako se u životu nečega pridržavate više nego razuma, istine i pravde; ako je vaša volja nesigurna i kolebljiva, bilo u dobru ili u zlu; ako vas logika uznemirava i gola istina čini da pocrvenite; ako vas vređa napad da priznate svoje greške—smesta osudite ovo delo. Ne čitajte ga, neka za vas prestane da postoji. Ali, nemojte da ga proglasite opasnim.

* Za eksponent Sakramentalne Religije prihvatam konsenzus hermetičkog mišljenja o važnosti „Smaragdne pločice”. *Qoud superius est sicut quod inferius et quod inferius est sicut quod superius ad perpetranda miracula rei unius*—velika i sveta dogma; ali, treba znati da je njeno pripisivanje legendarnom i visoko simboličnom Hermesu providna fikcija. „Smaragdna pločica” postoji samo u staroj latinskoj formi i nema nikakvog obrazloženja za postuliranje grčkog originala. On se odnosio na sedmi vek.

Tajne koje ono beleži razumeće odabrana manjina, a oni koji ih budu shvatili, čuvaće ih. Podajte svetlo noćnim pticama i uskratili ste im svetlost; to je svetlo koje oslepljuje, a za njih je ono tamnije od mraka. Na narednim stranicama govoriću jasno, sve ću objasniti, sa čvrstim uverenjem da će samo inicijanti, ili oni dostojni inicijacije, pročitati sve i delimično razumeti.

Postoji prava i patvorena nauka, božanska i paklena Magija—drugim rečima, mračna i obmanjujuća.* Naš zadatak je da obelodanimo ovu prvu, a da razotkrijemo drugu; da napravimo razliku između maga i čarobnjaka, adepta i šarlatana. Mag koristi silu koju poznaje, vrač nastoji da zloupotrebi nepoznatu moć. Kada bi bilo moguće u naučnom radu upotrebiti termin tako prost i unižavajući, tada bi se reklo da se đavo podaje magu a vrač đavolu. Mag je suvereni episkop Prirode, vrač je onaj koji je čini profanom. Vrač u odnosu na maga isto je što i praznoverna i fanatična osoba prema iskreno religioznom čoveku.

Pre nego što nastavimo dalje, pokušaćemo da definišemo Magiju u jednoj rečenici. Magija je tradicionalna nauka o tajnama Prirode, koju su nam preneli Magi. Spoznajući je, adept poseduje određenu nadmoć, nadljudsku sposobnost. Zahvaljujući njoj, mnoge čuvene hijerofante, kao što su Merkur Trismegistus, Oziris, Orfej, Apolonije iz Tijane, i drugi koje bi možda bilo rizično i nesmotreno pomenuti, obožavali su nakon njihove smrti i prizivali kao bogove.** Tu takođe pripadaju i inicijatori paklenih i misterioznih avantura, imperator Julijan, Apulej, čarobnjak Merlin, i onaj arhi-vrač kako ga nazivaše u njegovo vreme, slavni i nesrećni Kornelije Agripa.

* Uporedite *La Clef des Grands Mystères*, str. 143: „Istinska Magija, daje tako nazovemo, tradicionalna nauka Maga, zakleti je neprijatelj opsenara. Ona sprečava i staje na put tim lažnim čudima koja se protive svetlu i uspevaju da prevare samo nekoliko za to unapred pripremljenih i lakovernih žrtava.”

** „Apolonije je uzdržan, kao Isus neporočan i poput Njega posvetio se lutanjima i asketskom životu. Među njima postoji velika razlika, jer Aplonije daje prednost predrasudama, dok se Isus zalaže protiv njih, zatim, Apolonije podstiče krvoproliće, a Isus osuđuje tu vlast mača. Grad biva pogođen kugom; Apolonije stiže; svet koji ga smatra čudotvorcem okuplja se oko njega, preklinje ga da zaustavi pošast. „Pogledajte ono što vas je napalo”, uzvikuje lažni prorok, pokazujući na jednog ostarelog prosjaka... Ubrzo prosjak bi sahranjen pod gomilom kamenja, a Filostrat nam govori da je kasnije na tom mestu umesto ljudskog tela pronađeno telo ogromnog crnog psa. Apsurd ovde ne opravdava užasan postupak. Isus je učinio da nikoga ne kamenuju, čak ni ženu što beše zgrešila... Apolonije je jedan mizerni vrač, Isus—sin Božji... Sa Apolonijem iz Tijane, drevni svet izgleda beše rekao svoju poslednju reč.”—*La Science des Esprits*, str. 233., 234.

Da bi se dostigao SANCTUM REGNUM, drugim rečima znanje i moć Maga, postoje četiri neophodna uslova—inteligencija unapredena učenjem, neustrašivost pred kojom nema prepreka, nesalomljiva volja, i postojana i nepotkupljiva obazrivost. ZNATI, USUDITI SE, HTETI, ĆUTATI—to su četiri reči Maga, ispisane pomoću četiri simbolična obličja sfinge.* Ove maksime mogu se kombinovati na četiri načina i objašnjavati jedna drugom četiri puta. Na prvoj strani Hermesove Knjige, adept je prikazan sa velikim šeširom, koji bi mu, kada bi ga do kraja navukao, prekrio čitavu glavu. Jedna ruka mu je upravljena prema nebu, kao da njime vlada svojim štapom, dok je druga ruka na grudima; pred njim su vrhovni simboli, instrumenti nauke, drugi su skriveni u adeptovoj kesi za novac. Njegovo telo i ruke obrazuju slovo ALEF, prvo iz alfabeta što su ga Jevreji pozajmili od Egipćana. Ovom simbolu vratićemo se kasnije.

Mag je uistinu ono što hebrejski kabalisti nazivaju MICRO-PROSOPUS—stvoritelj malog sveta. S obzirom da je prvo u nizu magijskih saznanja upoznavanje sebe, lična kreacija je prvi zadatak nauke; to podrazumeva i ostale i označava početak Velikog Dela. Izraz, medutim, zahteva objašnjenje. Kako je vrhovni Um jedinstveni, nepromenljivi, i shodno tome postojan princip—a smrt, kako je mi zovemo, promenljiv—sledi da inteligencija koja pristaje čvrsto uz ovaj princip, i na izvestan način se izjednačava sa njim, čini time sebe postojanom i besmrtnom. Da bi se zauvek ovladalo razumom potrebno je razumeti neophodnost nezavisnosti od svih sila koje svojim fatalnim dejstvom proizvode alternative života i smrti. Umeće patnje, uzdržavanja, umiranja—to su osnovne tajne koje nas odvode van domašaja patnje, žudnje tela i straha od nestajanja. Čovek koji teži i na kraju postiže slavnu smrt, veruje u besmrtnost, a univerzalna humanost takođe u to veruje zajedno sa njim i za njega, podiže oltare i kipove u znak sećanja, i u znak večnog života. Čovek postaje vladar nad zverima potčinjavajući i kroteći ih: u suprotnom slučaju bio bi njihova žrtva ili rob. Zveri su ovaploćenje naših strasti; one su instinktivne sile prirode. Život je ratno poprište, gde se sloboda bori sa inercijom, stvarajući otpor uz pomoć aktivne sile. Zakoni fizike su poput vodeničnog kamena; ako nisi u stanju da budeš vodeničar, neizbežno postaješ zrno pšenice. Pozvan si da budeš kraljem vazduha, vode, zemlje i vatre; medutim, da bi se vladalo nad ova četiri živa bića simbolizma,

* Pogledajte Tarot karte.—Beleška Elifasa Levija.

neophodno je pokoriti ih i svezati lancima. Onaj, čija je želja da bude mudrac i da spozna veliku Enigmu Prirode, mora da nasledi i opljačka sfingu: njegova glava je ljudska, jer poseduje govor; ima krila orla, kako bi se visoko vinuo; bokove je dobio od bika da bi njegove brazde bile duboke; lavlje kandže služe mu da sebi prokrči put levo i desno, ispred i iza.

Stoga, ti koji težiš inicijaciji, jesi li učen kao Faust? Da li si otporan kao Jov? Nisi, zar ne? Ali, možeš da budeš kao oni ako odlučiš tako. Jesi li se izborio s vrtlozima nejasnih misli? Jesi li raskinuo s neodlučnošću i ćudljivošću? Da li podležeš zadovoljstvima samo onda kad ti to želiš, i želiš li ih samo onda kad moraš? Ne, nije tako? Ne, ni u kom slučaju, ali sve se to može postići samo ako odlučiš. Osim ljudske glave, sfinga ima ženske grudi; umeš li da odoliš ženskim čarima? Ne umeš? I smeješ se odgovarajući, dičiš se svojom moralnom nejakošću, koja proslavlja tvoju fizičku snagu i tvoju vitalnost. Neka ti bude: dozvoljavam ti da odaješ poštu Sternovom i Apulejevom magarcu. Magarac ima svoje zasluge, slažem se: bio je posvećen Priapu, kao jarac Mendesovom bogu. Ali, razmislite o svemu tome trezveno i odlučite: hoće li gospodar biti magarac ili čovek? Da istinski uživa u ljubavi može samo onaj ko je osvojio ljubav užitka. Biti u stanju i uzdržati se, znači imati dvostruku sposobnost. Žena vas baca u okove koristeći vašu vlastitu žudnju; postanite gospodar nad svojom žudnjom i vi ćete okovati nju. Najveća uvreda koja se može naneti čoveku jeste da bude nazvan kukavicom. A šta je plašljiva osoba? Ona koja zapostavlja dostojanstvo i slepo sledi instinkt prirode. Istina, u prisustvu opasnosti je prirodno plašiti se i bežati: zašto je to onda sramno? Zato što je čast proglasila zakon po kojem našu dužnost moramo pretpostaviti našim htenjima i strahu. A šta je u tom slučaju čast? Univerzalno predosećanje besmrtnosti i poimanja načina kojima se ona postiže. Poslednji trofej koji čovek može osvojiti nad smrću jeste trijumf nad žarkom željom za životom; ali, ne putem očajanja, već putem uzvišene nade sadržane u veri, nade u sve što je plemenito i časno po opštem mnjenju. Znati ovladati sobom znači saznati život. Zahtevi stoicizma nisu bili samo isprazna parada slobode! Pokoravajući se silama prirode tonemo u tok kolektivnog života i postajemo robovi sporednih uzroka. Oduprevši se, potčinjavajući prirodu, obezbedujemo vlastiti život, koji je neranjiv: uzmičemo prelaženju života u smrt. Svaki čovek, koji je spreman radije da umre nego da se odrekne istine i pravde, istinski živi—besmrtnost počiva u njegovoj duši. Naći ili stvoriti takve

ljude beše cilj svih drevnih inicijacija. Pitagora je naučio svoje sledbenike tišini i svim vrstama samo-lišavanja; u Egiptu su polaznike kušali pomoću četiri elemenata; znamo za mučenja koja sami nad sobom izvodiše fakiri i bramani u Indiji kako bi dostigli kraljevstvo slobodne volje i božansku nezavisnost. Sva iznurivanja asketizma proizišla su iz inicijacija drevnih Misterija; prekinute su, jer oni koji vršiše inicijaciju ne nalaziše svoje inicijante, pa te vođe savesti vremenom postadoše neuki i prosti; slepi se umoriše sledeći slepe, nikome više ne beše stalo da prođe kroz iskušenja, a njihov kraj beše u pukoj sumnji i očajanju: staza svetlosti bi izbrisana. Da bismo u nečemu uspeli moramo unapred znati šta sve to podrazumeva, ili bar imati poverenja u nekoga ko to zna. Ali, hoću li ja izložiti svoj život opasnosti i pratiti nasumice nekoga ko ni sam ne zna kuda ide?

Stazom transcendentalne nauke ne smemo se kretati žurno, ali, kada smo već jednom krenuli, moramo da dođemo do cilja ili da umremo. Sumnjati znači izgubiti razum; zastati je isto što i pasti; ustuknuti znači survati se u ambis. Zato ćeš ti koji čitaš ovu knjigu, istraješ li do kraja i shvatiš li je, postati monah ili ludak. Postupi sa ovim štivom kako želiš, ali nikada nećeš moći da ga prezreš ili zaboraviš. Ako si pun vrlina, ono će biti tvoja vera; ako si jak, ono je tvoje oružje; ako si pobožan, on je tvoja vera; i ako si mudar, u njemu ćeš naći načelo svoje mudrosti. Ali, ako si poročan, biće to za tebe plamen pakla; razdiraće ti grudi kao bodež, mučiće tvoje pamćenje poput kajanja, naseliti maštu himerama i vodiće te od gluposti do očaja. Pokušaćeš da ga ismeješ, i samo ćeš škrgutati zubima; biće to kao u priči u kojoj zmija pokuša da pojede svoju košuljicu i tako ostane bez zuba.

Vratimo se sada toku inicijacija. Rekao sam već da je otkrovenje reč. U stvari, reč ili govor je veo bića i karakteristični znak života. Svaki oblik je veo reči, jer je ideja, koja je majka reči, jedinstveni uzrok postojanja formi. Svaka figura je karakter, svaki karakter proizilazi iz oblika i vraća se u reč. Stoga su stari mudraci, na čelu s Trismegistusom, svoje jedinstvene dogme iskazivali ovim rečima: „Ono što je iznad, nalik je onome što je ispod, a ono što je ispod, onome što je iznad". Drugim rečima, forma je u proporciji sa idejom, senka je mera tela izračunata u odnosu na zrak svetlosti; dubina korica jednaka je dužini mača; negacija je u srazmeri sa afirmacijom; stvaranje i uništavanje izjednačeni su u kretanju koje čuva život; i nema svrhe beskrajni produžetak, koji se ne može smatrati centrom kruga, čiji se obim neograničeno širi u svemiru.

Svaka individualnost može se bezgranično usavršavati, jer je moralno ustrojstvo analogno fizičkom, i ne postoji ništa što se ne može uvećavati, rasti i zračiti u filozofskom neomeđenom krugu. Ono što važi za dušu u celini važi i za svaku njenu pojedinačnu sposobnost. Čovekova inteligencija i volja sredstva su neizmerne moći. Ali, uz njih pristaje i pomaže im jedno malo poznato svojstvo, svemoć koja je samo u domenu Magije. Govorim o imaginaciji koju kabalisti nazivaju DIJAFANA ili TRANSLUCIDNOST. Imaginacija je, u stvari, oko duše; u njoj su svi oblici ispisani i sačuvani; na taj način mi vidimo odraze nevidljivog sveta; to je ogledalo vizija i oruđe magijskog života. Imaginacijom lečimo bolesti, utičemo na godišnja doba, razdvajamo mrtve od živih i pretvaramo smrt u život. Jer, imaginacija je ona koja uzdiže volju i daje joj snagu nad Univerzalnim Agensom. Imaginacija određuje oblik ploda u utrobi majke i odlučuje o ljudskoj sudbini; širi zarazu i usmerava oružje u ratu. Suviše ste otkriveni u bici? Verujete da ste neranjivi kao Ahilej? I bićete – kaže Paracelzus. Strah privlači metke, hrabrost ih odbija. Poznato je da osobe amputiranih udova osećaju bol u predelu udova koje više nemaju. Paracelzus je baratao živom krvlju lečeći proizvod krvarenja; pomoću pramena kose pacijenta lečio je glavobolju na daljinu. Raspolažući znanjem o teoretskom jedinstvu i saglasnosti između svih delova tela, on je primio i nadmašio teorije i iskustva proslavljenih magnetizera. Njegovo lečenje beše čudotvorno, i zaslužio je da uz svoje ime Filip Teofrastus Bombast doda Aureolus Paracelzus, a kasnije i epitet božanski!

Imaginacija je sredstvo PRIMENE REČI. Ona i razum čine genija. Razum je jedan, kao što je genije jedan u mnoštvu svojih dela. Postoji jedan princip, jedna istina, jedan razum, jedna apsolutna i univerzalna filozofija. U svakom slučaju ona obitava u jedinstvu koje se smatra početkom, i vraća se u jedinstvo koje predstavlja kraj. Jedno je u jednom, što će reći, sve je u svemu. Jedinstvo je princip brojeva;** ono je takođe princip kretanja, pa prema tome i života. Čitavo ljudsko telo je sadržano u jedinstvu jednog organa, a taj organ je mozak. Sve religije nalaze se u jedinstvu jedne jedine dogme koja je potvrda bića i jednakost što

* Pomenuti kabalisti se ne pojavljuju. Mojsije je svoje vizije gledao u čistom i sjajnom ogledalu TIFARETA, te je tako i video jasno. Drugi gledaju kroz zamagljeno ogledalu MALKUTA i zato proriču u zagonetkama i parabolama.

** Rečeno je da je jedinstvo povezano sa idejom Boga i čoveka, kao i sa savezom razuma i vere. —*La Clef des Grands Mystères*, str. 13.

ga ono čini sa samim sobom, predstavljajući njegovu matematičku vrednost. U Magiji postoji samo jedna dogma: vidljivo je odraz nevidljivog, ili drugačije – savršena reč u vidljivim stvarima je u savršenoj proporciji sa onima koje naša čula ne osećaju i naše oči ne vide. Mag upravlja jednu ruku prema nebu, dok drugom pokazuje dole na zemlju govoreći: „Gore: beskraj! Dole: takode beskraj! Beskraj jednak beskraju." – To je istina koja se odnosi i na vidljive i na nevidljive stvari.

Prvo slovo u alfabetu svetog jezika, Alef א, predstavlja čoveka koji pruža jednu ruku prema nebu, a drugu prema zemlji.* To je izraz aktivnog principa sadržanog u svemu; to je nebesko stvaranje koje odgovara svemoći zemaljske reči. To slovo je pentakl po sebi – odnosno karakter koji izražava univerzalnu nauku. Ono nadopunjuje svete znake Makrokosmosa i Mikrokosmosa; ono objašnjava masonski dvostruki trougao i zvezdu sa pet krakova; jer reč je jedna i otkrovenje je jedno. Obdarivši čoveka razumom, Bog mu je dao govor; a otkrovenje, mnogostruko u svojim oblicima, ali jedinstveno kao načelo, deo je univerzalne reči, tumač apsolutnog razuma. U tome je značaj termina, često pogrešno primenjivanog – UNIVERZALNOST, koji u modernom hijeratičkom jeziku označava NEPOGREŠIVOST. Univerzalan u razumu je Apsolut, a Apsolut je nepogrešiv. Ako je apsolutni razum naveo univerzalno društvo da veruje neograničeno u iskaz deteta, to dete će postati nepogrešivo rukopoloženjem od strane Boga i celog čovečanstva. Vera nije ništa drugo do razumno poverenje u to jedinstvo razuma i u univerzalnost reči. Verovati znači imati poverenja u ono što još uvek ne znamo, kada nas u to razum uverava pre konačne spoznaje. Apsurdno zvuče takozvani filozofi koji uzvikuju: „Nikada neću poverovati u stvar koju ne poznajem!" Plitki umovi! Da si unapred znao, da li bi ti trebao da veruješ?

Ali, moram li ja da verujem nasumice i nezavisno od razuma? Naravno da ne. Slepo i nasumično verovanje je predrasuda i laž. Veru možemo da poklonimo stvarima za koje nas razum navodi da ih priznamo, dajući dokaz koji uvažava nauka. Nauka! Velika reč i veliki problem! Šta je to nauka? Odgovorićemo u sledećem poglavlju.

* „Postoje dva slova ALEF, crno i belo. Crno je senka belog, a belo je svetlost crnog. Duh se odražava u stvari, a stvar se ispoljava samo kako bi otkrila duh. Stvar je slovo duha, duh je misao stvari." – *Prepiska sa baronom Spedalierijem*, br. 13. Poslednja tvrdnja je u suprotnosti sa čitavom tezom; ali Levi želi da potvrdi kako je duh misao stvari.

II ב B

STUBOVI HRAMA

CHOKMAH DOMUS GNOSIS

Nauka je apsolutno i potpuno raspolaganje istinom. Otuda su mudraci svih vremena drhtali pred jednom toliko savršenom i užasnom rečju; oklevaše da prime prvu božansku privilegiju, te prisvoje nauku za sebe; zadovoljili su se, umesto glagolom ZNATI, onim koji izražava učenje, dok umesto reči NAUKA, prihvatiše reč SPOZNAJA (GNOSIS) koja označava učenje putem intuicije. Šta, u stvari, čovek zna? Ništa, ali isto tako on nije osuden na neznanje. Lišen saznanja, pozvan je da sazna sve. Znanje pretpostavlja dvojnost – biće koje zna i spoznajni objekat. Ova dijada predstavlja stvaranje društva i zakona. Takode, ona je i broj SPOZNAJE. To je jedinstvo koje se sâmo umnožava da bi stvaralo, pa tako u svetom simbolizmu Eva nastaje iz Adamovog rebra. Adam je ljudski tetragram, sadržan u tajanstvenom JOD-u, vrsti kabalističkog falusa. Kada se JOD-u doda trijadno ime Eva, nastaje Jehovino ime, odnosno božanski Tetragram koji je kabalistička i magijska reč יהוה, u stvari ona koju su najviši sveštenici u hramu izgovarali kao JODHEVA. Tako, jedinstvo dovršeno ispunjenošću trijade, čini sa njom tetradu, koja predstavlja ključ za sve brojeve, kretnje i oblike. Okretanjem oko svog vlastitog središta, kvadrat stvara krug jednak njemu, i to je kvadratura kruga, kružno kretanje četiri jednaka ugla oko iste tačke.*

„Ono što je iznad jednako je onome što je ispod", kaže Hermes. To je dijada, mera jedinstva, a odnos jednakosti izmedu onoga što je iznad i onoga ispod obrazuje sa njom trijadu. Kreativni princip je idealni falus; stvoreni princip je formalni KTEIS, te tako nastaje krst Gnostika, ili filozofski krst Masona. Na taj način ukrštanjem dva elementa, nastaju četiri, koji sada u svom kretanju ocrtavaju krug sa svim njegovim stupnjevima.

* Kružno kretanje četiri jednaka ugla oko iste tačke nije ni u kakvoj vezi sa problemom koji zbunjuje matematičare, u smislu tačne površine kruga. Levi govori naivne besmislice.

א je muškarac; ב je žena; 1 je princip; 2 je reč; A je aktivno; B je pasivno; monada je BOAZ; dijada JAKIN.* U Fohi trigramu jedinstvo je Yang, a dijada Yin.

YANG YIN

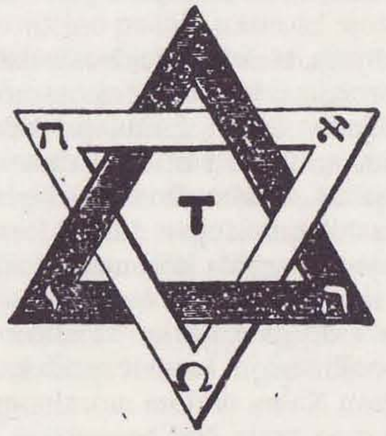
BOAZ i JAKIN su nazivi dva simbolična stuba pred glavnim ulazom u Solomonov kabalistički Hram. U Kabali, ti Stubovi objašnjavaju sve misterije antagonizama, bilo prirodnih, političkih ili religijskih. Oni takođe rasvetljavaju stvaralačku borbu izmedu muškarca i žene, jer u skladu sa zakonom Prirode, žena mora da pruža otpor muškarcu, dok muškarac treba da je zavede i savlada. Aktivni princip traži pasivni, *obilje* – prazninu, zmijinu čeljust privlači zmijin rep, i okrećući se oko svoje ose, ona istovremeno beži i goni sama sebe. Muškarac je stvorio ženu, a univerzalno stvaranje je zaručnica Prvog Principa.

Kada je vrhovno Biće postalo Stvoritelj, Ono je podiglo JOD ili falus, a da bi obezbedilo sebi mesto u punoći nestvorenog sveta, bilo je potrebno izdubiti KTEIS, ili rov od senke jednakih dimenzija koju je odredila njegova stvaralačka želja, a koju je on pripisao idealom JOD-u zračećeg svetla. Upravo je takav tajanstveni jezik kabalista u Talmudu, a zbog pretencioznog neznanja i malicioznosti, nemoguće je da sve to šire objasnimo ili dalje pojednostavimo. Šta je onda stvaranje? Ono je kuća stvaralačke Reči. Šta je KTEIS? Kuća falusa. Kakva je priroda aktivnog principa. Da širi, da spoji i da oplodi. Šta je čovek? Onaj koji posvećuje, koji marljivo radi, koji pravi brazde, seje. Šta je žena? Ona koja daje oblik, ujedinjuje, navodnjava i žanje. Muškarac započinje rat, žena zavodi mir; muškarac uništava da bi stvarao, žena gradi da bi sačuvala; muškarac predstavlja revoluciju, žena izmirenje; on je Kainov otac, ona je mati Aveljeva. Šta je mudrost? Saglasnost dva

* „BET je hijeroglifski znak te božanske Majke, koju kabalisti nazivaju AIMA... Dvojnost je takođe i broj Elohima, ili onih sila koje čine ravnotežu univerzalne ravnoteže." – *Prepiska sa baronom Spedalierijem*, br. 30. „Najviši izraz dvojnosti u božanskom smislu je Misterija Inkarnacije, poistovećivanje bez zabune i bez mešanja božanskog sa ljudskim." – *Ibid*, br. 35. Pogledajte i *La Clef des Grands Mystères*, str. 18. „Dijada je broj žene, supruge muškarca i majke društva."

principa, blagost Avelja koja izaziva Kainovo delo, čovek ponesen slatkim nadahnućem žene, razvrat koji biva ugušen zakonitim brakom, revolucionarna energija umanjena i pokorena nežnošću reda i mira, ponos potčinjen ljubavi, nauka koja potvrduje inspiraciju vere. Tako nauka postaje mudra i pokorava se nepogrešivosti univerzalnog razuma, vodena ljubavlju ili opštim milosrdem. Tada ona može da nosi ime GNOSIS, pošto zna da se još uvek ne može razmetati savršenim znanjem.

Monada se manifestuje samo uz pomoć dijade; jedinstvo po sebi i predstava tog jedinstva čine jedno. Jedinstvo Makrokosmosa otkriva se pomoću suprotne tačke dva trougla. Ljudsko jedinstvo se upotpunjuje levim i desnim. Primitivni čovek je dvopolan. Svi organi ljudskog tela raspoređeni su u parovima, osim nosa, jezika, pupka i kabalističkog JOD-a. Božansko, jedno u svojoj suštastvenosti, ima dva esencijalna stanja kao osnov svoje egzistencije – nužnost i slobodu. Zakoni vrhovnog uma potražuju i upravljaju slobodom u Bogu, koji je po potrebi mudar i razuman.

Da bi učinio svetlost vidljivom, Bog samo treba da stvori senku. Da bi objavio istinu, On dozvoljava mogućnost sumnje. Senka utelovljava svetlost, a mogućnost greške je od velikog značaja za privremeno objavljivanje istine. Da Satanin štit nije zadržao Mihajlovo koplje, moć andela bi se izgubila u praznini, ili bi se ispoljila beskrajnim uništavanjem odozgo usmerenim nadole. Da Mihajlova peta nije zadržala Satanu u njegovom naletu, Satana bi zbacio Boga sa prestola, ili bi se još pre toga izgubio u ponoru visine. Stoga je Mihajlu potreban Satana, kao što je postolje

potrebno kipu, a Mihajlo je neophodan Satani kao kočnica lokomotivi. U analognoj i univerzalnoj dinamici sve teži onome što odbija. I dalje u svetu postoji ravnoteža između dve sile koje ga održavaju u ravnoteži, sile koja ga privlači i one koja ga odbija. One jednako postoje u fizici, filozofiji i religiji; u fizici stvaraju ravnotežu, u filozofiji kritiku, u religiji progresivno otkrovenje.

Stari su ovu misteriju predstavljali borbom između Erosa i Anterosa, Jakova i anđela, i ravnotežom zlatne planine koju bogovi s jedne i demoni s druge strane opasuju zmijom Indije. Nju takođe simbolizuju Hermanubisov kaducej, dva heruvima na kovčegu, dvostruka sfinga na Ozirisovim kolima i dva serafima, jedan beli i drugi crn. Njena naučna zasnovanost dokazana je fenomenom polariteta, kao i univerzalnim zakonom simpatija i antipatija.

Nepronicljivi Zaratustrini učenici podeliše dijadu, ne postavljajući je u odnos prema jedinstvu, razdvojiše stubove od hrama i nastojaše da prepolove Boga. Ako shvatite Apsolut kao dva, morate ga odmah zamisliti kao tri da biste uspostavili jedinstveni princip.* To je razlog zašto su materijalni elementi analogni božanskim elementima, shvaćeni isprva kao četiri i objašnjeni kao dva, a konačno postoje kao tri.

Otkrovenje je dijada; svaka reč je dvostruka i pretpostavlja dve stvari. Etika koja proizilazi iz otkrovenja zasnovana je na antagonizmu, rezultatu dijade. Duh i forma privlače i odbijaju jedno drugo, kao znak i ideja, fikcija i istina. Vrhovnom Umu potrebna je dogma da bi opštio sa konačnim inteligencijama, a dogma, svojim prelaskom iz domena ideja u domen formi, dela u dva sveta i neizbežno poseduje dva smisla koji naizmenično ili istovremeno svedoče o duhu i telu. Stoga u oblasti morala postoje dve sile, jedna koja napada i druga koja se uzdržava i ispašta. One su prikazane u mitu o Postanju karakterističnim likovima Kaina i Avelja. Avelj ugrožava Kaina svojom moralnom superiornošću; da bi se izbavio, Kain svog brata čini besmrtnim tako što ga ubija i postaje žrtva vlastitog zločina. Kain nije mogao da podnese Aveljev život, a Aveljeva krv ukida Kainov san.** U Jevanđelju je lik

* „Apsolut je jedinstvo: Apsolut u filozofiji je prosvetljena religija; u ideologiji je to ljudska reč, kreativno sjedinjena s božanskom Rečju; Apsolut u nauci je jedinstvo analogije i kreativnih zakona; dok je u politici to jedinstvo tela društva kojim upravlja jedna glava..." —*La Clef des Grands Mystères*, str. 271.

** „Kain i Avelj predstavljaju telo i duh, silu i razumevanje, nasilje i slogu."— *La Clef des Grands Mystères*, str. 33.

Kaina zamenjen likom bludnog sina, kome otac oprašta jer se vratio nakon mnogo patnji.

U Bogu borave milosrđe i pravda; pravdu udeljuje pravednom, grešniku milosrđe. U duši sveta, koja je Univerzalni Agens, prisutne su struja ljubavi i struja gneva. Taj okružujući i sveprisutni fluid, taj zrak oslabljen sunčevim sjajem i utvrđen težinom atmosfere i silom centralnog privlačenja, to telo svetog Duha koje zovemo Univerzalnim Agensom, i koga je kod starih simbolisala zmija što proždire svoj rep, taj elektro-magnetski eter, taj vitalni i svetli žar—predstavljen je na starim spomenicima Izidinim pojasom, dvostruko presavijenim u ljubavnom čvoru oko dva pola, kao i zmijom koja proždire svoj rep, simbolima smotrenosti i Saturna. Kretanje i život sastoje se od ekstremnih tenzija dve sile. „Hoću da budeš hladan ili topao", reče Gospod. U stvari, veliki grešnik nije mlakonja, feminizirani muškarac je stvaran, i mogućnosti njegovog vraćanja vrlini odgovaraće meri njegovih grešaka. Inteligencija je ta koja je određena da smrvi zmijsku glavu, koja je oduvek iznad slepih sila. Kabalisti je nazivaju morskom devicom, za čijim mokrim stopalima puzi zmaj želeći da ih dotakne svojim plamenim jezicima, te oni zadovoljno padaju u san.

Otuda hijeratske misterije dijade. Ali, postoji jedna, i to poslednja koja, prema Hermesu Trismegistusu, ne sme da se objavi jer bi prost puk, nerazumevajući je, pripisao nauci slepu fatalnost. „Gomilu možeš obuzdati strahom od nepoznatog", kaže on na jednom mestu. A Hrist je takođe rekao: „Ne bacajte biserе svinjama, da se ne bi, gazeći ih pod svojim stopalima, okrenule i rastrgle vas." Drvo Spoznaje Dobra i Zla, čiji su plodovi smrt, predstavlja dvostruku tajnu hijerofanta, a njeno otkrivanje nože dovesti samo do pogrešnog tumačenja i voditi u greh poricanja slobodne volje, iako je to princip čestitog života.** Suština je da otkrivanje ove

* „Problem koji je rešila Hermesova Magija je sledeći: akumulirati i stabilizovati latentnu toplotu u jednom veštačkom telu, isto je što i zameniti molekularnu polarizaciju prirodnih tela njihovom amalgamacijom sa oficijelnim telom. U praktičnoj Magiji to se može ovako formulisati: smanjiti ili uveličati princip formi, isto je što i promeniti njihov izgled. Prema ovoj definiciji, čuda očaravajuće Magije pripadaju isključivo prestižu... Uživati u iluzijama, a ne biti njihov rob—velika je tajna Magije." —*Fables et Symboles*, str. 335., 336.

** Ipak uporedite sa kasnijim izdanjem Levijevog dela *Le Livre des Sages*, str. 60. „Drvo Znanja je razum, a Drvo Života ljubav koja rađa veru." Na drugom mestu je rečeno da će zlo, dok god postoji, biti potvrda nereda, i da je ono prolazna pojava u večitom ustrojstvu. —*Le Grand Arcane*, str. 14.

tajne znači smrt, a ona u isto vreme nije Velika Tajna Magije; ali, arkanum dijade vodi u arkanum trijade, ili bolje rečeno nastavlja se u njemu i biva razrešen trijadom. Jer, trijada sadrži rešenje sfingine zagonetke, čije bi objavljivanje spasilo život, iskupljen nehotičnim zločinom, i povratilo Edipovo kraljevstvo.

U Hermesovom hijeroglifskom delu, Tarotu ili Knjizi Tota, dijada je predstavljena trubama Izide, čija je glava prekrivena velom, i jednom otvorenom knjigom koju pomalo zaklanja njen ogrtač; ili pak ženom koja vlada, grčkom boginjom Junonom, s jednom rukom upravljenom prema nebu, drugom prema zemlji, kao da tim gestom iskazuje jedinstvenu i dvostruku dogmu koja je osnova Magije i predivni simbol Hermesove „Smaragdne pločice". Jovan u Apokalipsi govori o dva svedoka ili mučenika kojima je proročka tradicija dala imena Ilija i Enoh. Ilija – čovek vere, entuzijazma, čuda; Enoh, koga Egipćani zovu Hermesom, feničani ga poštuju kao Kadmosa, autora svetog alfabeta i univerzalnog ključa inicijacije Logosa. Otac Kabale, prema svetim alegorijama, nije umro kao drugi ljudi, prenesen je na nebo, i vratiće se na kraju vremena. Istu parabolu iznosi Jovan Bogoslov koji je u svojoj Apokalipsi objasnio simbolizam Enohove reči. Jovanovo i Enohovo vaskrsenje, koje se očekuje na kraju doba neznanja, predstavljaće obnovu njihovog učenja putem razumevanja kabalističkih ključeva. Ti ključevi otvaraju hram jedinstva i univerzalne filozofije. Suviše dugo behu čuvani u tami i samo za odabrane, one koji izdahnuše na rukama sveta.

Ali, rekli smo da reprodukcija monade dijadom dovodi neizbežno do začeća i učenja trijade. Tako smo konačno došli do tog velikog broja koji znači ispunjenost i savršenu reč jedinstva.

III ; C

SOLOMONOV TROUGAO

PLENITUDO VOCIS BINAII PHYSIS

Savršena reč je trostruka, ona je jedan integralni princip, načelo govora i izgovoreno načelo.* Apsolut, razotkriven putem govora, daje mu smisao jednak njemu samom, a razumevanjem istog stvara svoje treće biće. Tako je i sunce manifestovano svojim svetlom, a tu manifestaciju potvrđuje ili odelotvoruje toplota.

Trijada je u prostoru opisana nebeskim zenitom, beskonačnom visinom, povezanom sa istokom i zapadom dvema divergentnim linijama. Razum poredi sa ovim vidljivim trouglom drugi koji je nevidljiv, pretpostavljajući da je on po veličini jednak sa vidljivom. Njegov vrh je ambis, a suprotna osnovica je paralelna sa horizontalnom linijom koja se pruža od istoka do zapada. Ova dva trougla su spojena u jednu figuru – šestokraku zvezdu, sveti simbol pod imenom Solomonov Pečat, blistava Zvezda Makrokosmosa. Pojam Beskraja i Apsoluta izražen je ovim znakom, velikim pentaklom, a to je najjednostavnije i najcelovitije sažimanje učenja o svim stvarima.

Gramatika predvida tri lica za glagol. Prvo lice je ono koje govori, drugo, ono kome se govori, treće je objekat. U stvaranju, Beskrajni Princ se obraća sebi samom, govoreći o sebi. To je objašnjenje trijade i poreklo dogme Trojstva. Magijska dogma je takođe jedinstvo u trojstvu i trojstvo u jedinstvu. Ono što je iznad nalik je onome što je ispod. Dve stvari slične jedna drugoj i reč koja označava njihovu sličnost čine trojstvo. Trijada je univerzalna

* „Trijada je broj stvaranja. Jedinstvo je otac, dijada je majka, trijada je dete... Biće je jedan, dva je pokret, tri je život. Jedan je um, misli su dva, tri je reč... (Hebrejsko) ime Boga sastoji se od tri slova, pošto je četvrto jednako s drugim. Tri slova predstavljaju bogatstvo masonske nauke—L.·.D.·.P.·.Za neprosvećen svet ta slova označavaju *Liberté de passer*, i ovaj napis se nalazi na simboličnom mostu koji spaja zemlju progonstva sa domovinom. Za niže posvećenike ona znače *Liberté de passer*, a oni iz najviših redova tumače ih kao *Devoir*, *Liberté*, *Pouvoir*—Dužnost, Sloboda, Moć." –*Prepiska sa baronom Spedalierijem*, br.47. Uporediti sa knjigom *La clef des Grands Mystères*, str.20: „Broj tri je broj stvaranja".

dogma. U Magiji, to je princip, realizacija, prilagodavanje; u alhemiji—AZOT,* inkorporacija, transmutacija; u teologiji—Bog, inkarnacija, spasenje; u ljudskoj duši—misao, ljubav, akcija; u porodici—otac, majka, dete. Trijada je poslednja tačka i vrhovni izraz ljubavi; kao dvoje, mi tražimo jedno drugo da bi postali troje.

Postoje tri nadčulna sveta koji su povezani jedan s drugim putem hijerarhijske analogije; prirodni ili fizički, duhovni ili metafizički, božanski ili religiozni. Iz ovog principa prizilazi hijerarhija duhova, podeljena u tri reda, i još jednom razdeljena trijadom u okviru svakog reda ponaosob.

Sva ova otkrića su logične dedukcije prvih matematičkih shvatanja bića i brojeva. Jedinstvo mora da se umnožava kako bi bilo aktivno. Nedeljiv, nepokretan i jalov princip predstavljao bi mrtvo i nepojmljivo jedinstvo. Da je Bog bio samo jedan, nikada ne bi postao Stvoritelj niti Otac. Da je bio dvostruk, u beskraju bi došlo do antagonizma ili deobe, što bi takode značilo cepanje i smrt svega što postoji. On je zato trojstvo, da bi stvarao Sam i po Svom liku beskrajno mnoštvo bića i brojeva. On je tako jedinstvo po sebi i trojstvo u našoj koncepciji, što nas upućuje da ga posmatramo kao trostrukog u njemu Samom i jedinstvenom u našoj inteligenciji i ljubavi.** Ovo predstavlja misteriju za vernike i logičnu nužnost za posvećene u apsolut i prave nauke.

Reč koja se ispoljava kroz život predstavlja realizaciju ili inkarnaciju. Život Reči koja privodi kraju svoje ciklično kretanje jeste prilagodavanje ili spasenje. Za ovu trostruku dogmu znalo se u svim svetilištima posvećenim tradicijom mudraca. Da li želite da

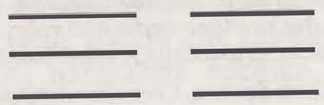
* Azot je alhemičarski naziv za živu. To je univerzalni lek koga je stvorio Paracelzus. Alhemičari AZOT smatraju konstituitivnim elementom svih metala. Podrobnije objašnjenje ovog pojma sledi u daljem tekstu „Doktrine". (prev.)

** „Reč Bog izražava jedan ideal koji je u svojoj suštini nepoznat, ali se spoznaje uz pomoć mnoštva smišljenih pojmova koji se odnose na njega. Nad svima njima koji su manje ili više adekvatni, stoji pojam vrhovne Inteligencije i Prve Moći. Apstraktna ideja ovih matematičkih zakona koji upravljaju univerzalnim kretanjem, zbunjuje većinu ljudi. Posmatrajući ljudsku slobodu u, da tako kažemo, zamci ogromne mašine, ili svemira, osećamo da je svemir, premda veličanstven, ipak inferioran u odnosu na čoveka, utoliko što nije svestan sebe. Univerzalno osećanje tu dostiže svoj vrhunac, a fantazija čini ostalo. Za nekoga je Bog jedinstven, a za nekog mnogostruk; ali ostaje da je Bog za nauku sasvim sigurno neophodna pretpostavka vrhovne Svesti u večnoj matematici. Kažemo to sasvim sigurno, obraćajući se slobodi savesti iskrenih ateista; ali Kabala, majka egzaktnih nauka, nikada ne dozvoljava sumnju pri postavci hipoteze i... izvodi neophodnost postojanja Boga, jer Reč potvrduje biće kao što senka odražava telo." — *La Clef des Grands Mystères*, str. 331., 332.

spoznate pravu religiju? U potrazi ste za onom koja postiže najviše u božanskom Redu, koja čini Boga čovekom a čoveka božanskim, koja se stara da učenje trijade ostane netaknuto, koja odeva Reč u telo čineći da se Bog ukaže pred očima neznalica, i na kraju da njena doktrina svakom odgovara i da se svakom može prilagoditi—religija hijerarhijska i ciklična, u alegorijama i prikazima za decu, jedna uzvišena filozofija za odrasle, koja pruža oplemenjene nade i slatke utehe starcima.

Kada su tragali za prvim Uzrocima, stari mudraci posmatraše dobro i zlo u svetu. Razmišljaše o senci i svetlosti; porediše zimu s prolećem, starost s mladošću, život sa smrću, i konačno zaključiše: prvi Uzrok je blag i oštar; On daje i oduzima život. Zatim slede dva suprotna načela, kako govore pristalice Manea, načelo dobra i načelo zla. Medutim, iako ih sagledavamo kao suprotne, ta dva principa univerzalne ravnoteže nisu suprotstavljeni, jer ih jedna mudrost dovodi u opoziciju. Dobro je na desnoj strani, zlo na levoj; ali vrhovno savršenstvo je nad oba, jer koristi za pobedu zlo i zlo menja u dobro.

Načelo harmonije je sadržano u jedinstvu. Ono daje tu veliku moć neparnom broju u Magiji. A najsavršeniji medu neparnim brojevima je broj tri, on je trilogija jedinstva. U trigramu Fohi, vrhovnu trijadu čine tri YANG-a, odnosno muške figure, s obzirom da u ideji Boga ne sme biti ničeg pasivnog jer je ona princip produkcije u tri sveta. Zbog toga hrišćansko Trojstvo nipošto ne dozvoljava personifikaciju majke koja je prikazana implicitnije nego Sin. Iz istog razloga je u suprotnosti sa zakonima hijeratske i ortodoksne simbolike da se Sveti duh prikazuje u obliku žene. Žena je nastala od muškarca kao što je Priroda nastala od Boga; Hrist se uznosi na nebo i uzdiže Majku Božiju: reč je o uspeću Spasitelja i vaznesenju Bogorodice. Bogu, koji je Otac, Priroda je kći; Bogu kao Sinu, Devica je majka, a Crkva nevesta; u svojstvu Svetog Duha, on obnavlja i oploduje čovečanstvo. U trigramu FOHI, tri inferiorne YIN linije odgovaraju superiornim YANG linijama, jer ovi trigrami čine pentakl nalik onome koji se sastoji od dva Solomonova trougla.

Dogma je božanska samo ukoliko je zaista ljudska, a ljudska je ako u sebi sadrži najviši razum čovečanstva. Tako je i Gospod, koga nazivamo Čovek-Bog, zvao sebe Sinom Čoveka. Otkrovenje je izraz vere koju je razum primio i formulisao ljudskim rečima; zbog toga se kaže da je božanskost ljudska, a ljudskost božanska u Čoveku-Bogu.* Mi sve to prihvatamo filozofski, a ne teološki, ne suprotstavljajući se učenju Crkve koja je prinuđena da osuđuje Magiju. Paracelzus i Agripa** nisu postavili oltar nasuprot oltaru, već su se priklonili vladajućoj religiji svoga doba: izabranoj od strane nauke i naučnim stvarima; pravoverju i pitanjima vere.

U svojoj himni kraljevskom Suncu, imperator Julijan iznosi teoriju o trijadi, gotovo jednaku Svedenborgovoj. Sunce božanskog sveta je beskrajno, duhovno i izvorno svetlo, koje, da tako kažemo, verbalizovano u filozofskom svetu, postaje izvorište duha i istine; tada se ono otelovljuje i postaje vidljivo svetlo obasjano suncem trećeg sveta, središnjim suncem naših sunaca, čije večne iskre jesu nepokretne zvezde. Kabalisti porede duh sa supstancom koja se nalazi u tečnom stanju pod uticajem esencijalnog svetla božanskog okruženja. Međutim, u hladnijoj oblasti rasuđivanja ili pojavnih oblika, počinje spolja da se stvrdnjava, kao vosak izložen vazduhu. Ove ljušture, okamenjeni omotači ili omotači od mesa, da se tako izrazimo, izvor su grešaka i zla, a nezgrapni su i teški kao životinjski oklopi. U knjizi *Zohar*, i u delu *Pobuna duša*, izopačeni duhovi i zli demoni se uvek nazivaju ljušturama – *cortices*. Ljušture sveta duhova su providni, dok su one iz materijalnog sveta neprozirne. Tela su samo privremeni oklopi, kojih duše treba da se oslobode; ali oni koji se u ovom životu pokoravaju telesnosti, grade jedno unutrašnje telo ili fluidnu ljušturu, koja, nakon smrti, postaje njihova ćelija i patnja, sve dok im ne pođe za rukom da je

* „Izmedu božanskog i ljudskog moguć je samo jedan savez: suštinsko jedinstvo istinskog Boga sa pravim čovekom". –*Prepiska sa baronom Spedalierijem*, br.26. „Suštinsko jedinstvo je duhovno i podrazumeva savršeno privlačenje dve prirode, bez spajanja i, iznad svega, bez konfuzije. Ljudska priroda je odraz božanske Prirode, a prosvetljenjem i prodiranjem ona postaje deo božanske Svetlosti, koju prisvaja u celini, poistovećujući svoju volju sa božanskom. Uprkos tome, obe ostaju odvojene, iako su savršeno sjedinjene... Nema sumnje da je Isus Hrist bio otelotvoreni Bog i božanski čovek, da je u njemu Božanska Ličnost primila ljudsku, i da ta božanska Ličnost nosi dve savršeno sjedinjene volje... Sve je to religiozna ortodoksija." –*Ibid*, br.29. Medutim, ortodoksija je samo jedan od pravaca.

** Pogledajte: Lewis Spence, *Cornelius Agrippa*, 1921: „Isto tako je izvesno da je on umro pričešćen, u katoličkoj Crkvi".

rastope toplotom božanskog svetla, pri čemu ih, međutim, ometa breme njihove prostote. Zaista, oni to mogu da postignu samo beskrajnim borbama, koristeći misli pravednih koji svoje ruke pružaju ka njima. Tokom celog trajanja ovog procesa, njih nagriza kao u plamtećoj peći, unutrašnje delovanje zarobljenog duha. Oni koji stignu do lomače ispaštanja, bivaju spaljeni na njoj, kao Herkul na planini Eta, te se tako oslobađaju od svojih patnji; ali hrabrost većine ustuknuće pred ovim iskušenjem koje za njih predstavlja smrt, strašniju od one prve, pa će skončati u paklu koji je večan. Ali duše, same po sebi, ne posrću, niti pripadaju paklu, bez obzira što tamo borave.*

Tri sveta međusobno opšte uz pomoć trideset i dve svetlosne staze, koje predstavljaju prečage svetih lestvi. Svaka istinita misao je u saglasnosti s božijom Milošću na nebu i dobrim delima na zemlji; svako božije Milosrde otkriva istinu i stvara neki učinak; recipročno tome, svako delovanje na zemlji se na nebu odražava kao istina ili laž, milost ili kazna. Kada čovek izgovara Tetragram – kažu kabalisti – devet nebeskih kraljevstva doživljavaju potres, a uznemireni duhovi pitaju jedan drugoga: „Ko to narušava red carstva nebeskog?" Onda zemlja saopštava prvoj sferi sve grehove tog nabusitog bića koje uzalud priziva Večno Ime, te optužba putuje od kruga do kruga, od zvezde do zvezde, od hijerarhije do hijerarhije.

Svaki iskaz je trosmislen, svako delo ima tri nivoa, svaki oblik sadrži trostruku ideju – jer Apsolut uspostavlja vezu sa svetovima preko svojih formi. Svako izvršenje ljudske volje oblikuje Prirodu, tiče se filozofije i biva zapisano na nebu. Shodno tome, postoje dve različite sudbine: prva je proizvod Izvorne Volje koja je u skladu sa sopstvenom mudrošću, dok je druga odraz nastale volje, usklađena sa zahtevima sekundarnih uzroka koji su podudarni sa Prauzrokom. Stoga, u životu nema ničeg sporednog, a naši naizgled jednostavni prohtevi se ostvaruju nepredvidivim nizom dobitaka i gubitaka, a pre svega uzajamnim privlačenjem naše DIJAFANE i Velikog Magijskog Agensa, kao što ćemo kasnije objasniti.

Trijada, ili Sveta Tradicija naših očeva, fundamentalni princip cele Kabale, neizbežno je postala osnovna dogma hrišćanstva, prividni dualizam kojim se objašnjava učenje harmoničnog i svemoćnog jedinstva. Hrist svoje učenje nije zapisao, već ga je samo u obliku tajne otkrio svom najdražem učeniku, velikom kabalisti

* Uporediti komentar na str. 189.,190.

medu apostolima. Tako, Apokalipsa predstavlja knjigu Gnoze ili tajnu Doktrinu prvih hrišćana, a ključ te doktrine naznačen je u jednoj tajnovitoj strofi molitve „Očenaš", neprevedene u Vulgati, dok je u grčkom Ritualu, koji čuva tradiciju svetog Jovana, samo sveštenicima dozvoljeno da je izgovore. Ta potpuno kabalistička strofa, otkrivena u grčkom tekstu Jevandelja po Mateju, i u nekoliko hebrejskih kopija, glasi:

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

Sveta reč MALKUT predstavlja zamenu za reč KETER, koji je njen kabalistički ekvivalent, a ravnoteža GEBURAHA i HESEDA, koja se ponavlja u krugovima neba koje su Gnostici nazvali eonima, predstavlja u toj strofi temelje celog hrišćanskog Hrama. Protestanti su je zadržali u svojoj verziji Novog Zaveta, medutim, nisu zapazili njeno uzvišeno i predivno značenje koje bi moglo da im otkrije sve Misterije Apokalipse. Ipak, Crkva neguje tradiciju po kojoj se objave ovih tajni čuvaju za sudnja vremena.

MALKUT, utemeljen na GEBURAHU i HESEDU,* predstavlja Solomonov Hram, čiji su stubovi JAKIN i BOAZ; to je adamitska dogma zasnovana, jednim delom na Aveljevoj pomirljivosti, a drugim delom na Kainovoj naglosti i griži savesti; to je ravnoteža bića poniklog u nužnosti i slobodi, stabilnosti i pokretu; to je, isto tako, prikaz univerzalne poluge koju je uzalud tražio Arhimed. Učenici koji su svoje talente zaveštali opskurnim stvarima, koji umreše ne tražeći da budu shvaćeni, razrešiše vrhovnu jednačinu Kabale koju je on pronašao i strahovao da je ne izgubi ukoliko bi je pojasnio. Videli da je jedan od njegovih učenika i poštovalaca bio razočaran, možda u njegovo poštenje, saznavši da mu se učitelj bavio Kabalom; ali uprkos tome, možemo slobodno da izjaviomo u čast tog istog učenog čoveka, da su njegova istraživanja poprilično skratila naš rad na okultnim naukama, i, što je najvažnije, da je na taj način ključ transcendentalne Kabale, naznačen u tajnovitom stihu (gore citiranom), vešto umetnut u apsolutnu reformu svih nauka sproveden u knjigama Hane Vronski.

To skrivena odlika Jevandelja je tako data u tri reči, a te tri reči su ustanovile tri dogme i tri hijerarhije. Sveukupna nauka počiva na tri načela, kao silogizam na svoja tri zaključka. Takode

* Prema kabalističkom prikazu Drveta Života, MALKUT se nalazi ispod Stubova čiji su vrhovi GEBURAH i HESED, tako da oni nikako ne mogu buti njegov temelj.

postoje i tri različite grupe, ili tri prvobitna i prirodna nivoa za ljude koji su pozvani da napreduju od nižeg ka višem. Te nivoe napretka duše, Jevreji nazivaju ASIJAH, JECIRAH i BRIJAH. Gnostici, hrišćanski kabalisti, zvali su ih HILE, PSIHA i GNOSIS; Jevreji su vrhovni krug zvali ACILUT, a gnostici PLEROMA. U Tetragramatonu, prva tri slova uzeta s početka reči označavaju ženu i materinstvo. Evino ime ima tri slova, ali je prvobitni Adam bio jednostavno označavan slovom JOD, dok Jehovino ime treba izgovarati JEVA što nas vodi ka velikoj i vrhovnoj misteriji Magije, otelotvorenoj u tetradi.

IV ד D

TETRAGRAM

GEBURAH CHESED PORTA LIBRARUM ELEMENTA

U Prirodi postoje dve sile koje stvaraju ravnotežu, a te tri komponente čine jedan zakon. U pitanju je trijada sažeta u jedinstvu, pa smo tako dodavanjem ideje jedinstva ideji trijade došli do tetrade, osnovnog kvadrata i savršenog broja, izvora svih numeričkih kombinacija i načela svih formi.* Afirmacija, negacija, rasprava, rešenje: to su četiri filozofske operacije ljudskog uma. Rasprava miri afirmaciju i negaciju tako što one neminovno bivaju upućene jedna na drugu. Na isti način filozofska trijada, proistekla iz antagonizma dijade, biva upotpunjena tetradom, četvorougaonom osnovom celokupne istine. Prema utvrđenoj dogmi, u Bogu su sabrane tri Ličnosti, koje čine samo jedno Božanstvo. Tri i jedan daju četiri, jer jedinstvo treba da objasni trojstvo. Stoga se, u skoro svim jezicima, ime Boga sastoji od četiri slova, a u hebrejskom su to, u stvari, tri slova, s obzirom da se jedno ponavlja, i to ono koje izražava Reč i stvaralaštvo Reči.**

Svaka dva iskaza imaju dva odgovarajuća demanta, moguća ili nužna. Činjenica postojanja je potvrđena, a ona o ništavilu opovrgnuta. Iskaz kao i Reč, stvara drugi iskaz koji predstavlja ostvarenje ili inakarnaciju te Reči, a svakom od iskaza odgovara po jedan

* „Tetradu prikazuju četiri Edenske reke; sve one imaju jedan izvor, a njihovi se tokovi ukrštaju u Raju u obliku Krsta. Prva je Fison, čije ime znači svetlost, i ona teče oko zemlje Evilske ili zemlje Blagoslova, gomilajući tamo zlato istine. Na suprotnoj strani je Eufrat, reka ropstva i zabluda. Treća je Geon, koja okružuje Etiopiju, a nasuprot njoj je Tigar, iz koje je mladi Tobija izvukao čudnovatu ribu, simbol okultne nauke i univerzalnog Leka. Dve poslednje reke predstavljaju život i smrt, a prve dve simbolišu istinu i laž... Raj, ili Edenski vrt, je pentakl ili sintetički znak svih drevnih nauka." —*Prepiska sa baronom Spedalierijem*, br. 67. Uporediti sa Knjigom Postanja II, 11-14. Prema knjizi *La Clef des Grands Mystères*, str. 21, kvaternarijum ili tetrada je „broj sile".

** Sasvim je sigurno da HE iz Svetog Imena ne označava Reč, niti ponovljeno HE njeno stvaranje. U Zoharskoj teozofiji slovo VAU je božji Sin, pa se tako može zaključiti da je analogno LOGOS-u u grčkoj filozofiji, koga zaista nazivaju Večna Reč Oca.

demant suprotnoj strani. Tako je, po shvatanju kabalista, ime zlog duha ili zla sastavljeno od slova Božijeg Imena, odnosno dobra—ispisanih obrnutim redom. Zlo je izgubljeni odraz ili nesavršena slika svetlosti u senci. Ali sve što postoji, bilo da potiče od dobra ili od zla, od svetlosti ili od tame, ispoljava se i egzistira uz pomoć tetrade. Iskaz jedinstva se povezuje sa brojem četiri, ukoliko se on ne pretvori u jedinstvo po sebi, u začarani krug. Tako je trijada, kao što smo već rekli, objašnjena dijadom i razrešena tetradom, koja označava broj dva dignut na kvadrat četvorougaonu osnovu kocke koja se smatra uzorom konstrukcije, solidnosti i mere.

Kabalistički tetragram JODHEVA izražava Boga u ljudima i čoveka u Bogu. Četiri astronomske kardinalne tačke su, u odnosu na nas, istok i zapad—potvrda i negacija svetlosti—sever i jug—potvrda i negacija toplote. Kao što smo već napomenuli, prema samoj kabalističkoj dogmi, vidljiva Priroda otkriva ono što je u domenu nevidljive prirode, odnosno drugostepeni uzroci su u strogoj srazmeri i analogni sa manifestacijama prauzroka. Otkrovenje prauzroka je krst—to jedinstvo sastavljeno od dva elementa koji se dele da bi stvorili četiri; taj ključ indijskih i egipatskih misterija, taj Tao simbol patrijarha, božanski znak Ozirisa, Krst gnostika, temelj hrama, simbol okultnog masonstva; krst, središnja tačka spajanja pravih uglova dva nedovršena trougla; krst, koji u francuskom jeziku predstavlja koren i substantiv glagola verovati i glagola rasti, sjedinjuje tako koncepciju nauke, religije i napretka.

Veliki Magijski Agens, ispoljen putem četiri vrste fenomena, bio je podvrgavan eksperimentima profane nauke pod sledećim nazivima—toplota, svetlost, elektricitet, magnetizam.* Označava se takođe i kao: TETRAGRAM, INRI, AZOT, ETER, OD, Magnetni Fluid, Duša Zemlje, Lucifer itd. Veliki Magijski Agens je četvrta emanacija životnog principa, a sunce je treća—pogledajte dela inicijanata Aleksandrijske škole i učenje Hermesa Trismegistusa. Na taj način, oko sveta, kako ga stari nazivaše, jeste prikaz refleksije Boga, a duša zemlje je neprekidni odsjaj sunca koga zemlja čuva i obnavlja plođenjem. Tu plodnost podstiče i Mesec reflektujući tokom noći sliku Sunca, tako da je Hermes bio u pravu kada je o Velikom Agensu rekao: „Sunce mu je otac, mesec mu je mati." I dodao: „Vetar ga je doneo u toj utrobi"—atmosfera je prijemnik, ona je posuda sa solarnim zracima pomoću kojih

* „Univerzalni Agens je univerzalna Svetlost ili Eter, sa svoje četiri astralne i magnetske sile." —*Fables et Symboles*, str. 336.

stvara živu sliku sunca koja prožima celu zemlju, plodi i uslovljava sve što nastaje na njenoj površini svojom pojavnošću i neprestanim zračenjem, analognim samom Suncu. Taj solarni agens opstaje na osnovu dve suprotne sile – privlačenja i odbijanja, te zbog toga Hermes kaže da se on večno uzdiže i opada. Sila privlačenja je uvek fiksirana u centru tela, a sila odbijanja na njegovom obodu ili površini. Sve nastaje i sve opstaje uz pomoć ove dvostruke sile.* Ona se kreće u obliku spirala suprotnih pravaca kretanja koji se nikada ne poklapaju, odnosno uzastopnih i neograničenih ili, tačnije rečeno, istovremenih i neprekidnih namotaja i odmotaja. U pitanju je kretanje jednako sunčevom, koje istovremeno privlači i odbija sve planete iz svog sistema. Da bismo upoznali kretanje ovog zemaljskog sunca, zbog primene i usmeravanjanjegovog zračenja, potrebno je da dovršimo Veliko Delo i postanemo gospodari sveta. Raspolažući takvom silom možete naterati gomilu da vas obožava: poverovaćete da ste Bog.

Izvesni ljudi su raspolagali apsolutnom tajnom ovakve nadmoći koja se još uvek može otkriti. Reč je o Velikom Magijskom Arkanumu koji počiva na jednom neizrecivom aksiomu i instrumentu koga predstavlja veliki i jedinstveni atanor hermetičara najvišeg ranga. Neizrecivi aksiom je kabalistički raspoređen u četiri slova Tetragrama, poređanih na sledeći način:

* „Sve je nastalo uz pomoć svetlosti; tu počiva oblik i odatle se obnavlja. Svetlosne vibracije su principi univerzalnog kretanja. Sunca se međusobno povezuju putem svetlosti kao električne sprege. Ljudi i stvari su takođe magnetizovani svetlošću, a elektro-magnetskom spregom simpatija i afiniteta oni opšte s kraja na

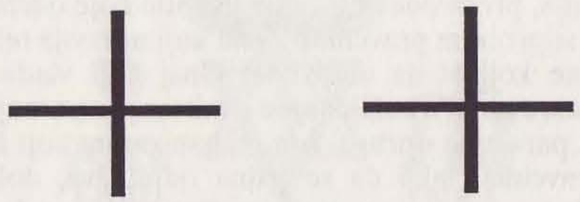
odnosno u slovima AZOT i INRI napisanim na kabalistički način; i u monogramu Hrist, izvezenom na labarumu, koga kabalista Postel tumači rečju ROTA, od koje su adepti sačinili reč Taro ili Tarot, zaokruživši je ponavljanjem prvog slova na njenom kraju, jer su pretpostavljali da se reč čita unazad. Svo magijsko znanje se sastoji u poznavanju ove tajne.* Kao ljudi smo svemoćni ako je spoznamo i ako imamo dovoljno hrabrosti da je primenimo; gubimo je onog trenutka kada je otkrijemo neupućenoj osobi; čak i da je prenesemo svom učeniku, znači da se odričemo u njegovu korist, tako da će on postati gospodar života i smrti svoga učitelja – govorim to sa magijskog stanovišta – i sigurno će ga ubiti zbog sopstvenog straha od smrti. Ali to nije ni u kakvoj vezi sa činom ubistva kako ga odeduje zakonodavstvo; praktična filozofija, koja odstupa od naših zakona, ne priznaje posledice vradžbina i okultističkih uticaja. Mi smo na pragu velikih otkrića, spremni na nevericu i podsmeh skeptičnog fanatizma; volterijanska religija takođe ima svoje fanatike, velike senke koje sada sigurno mrzovoljno tumaraju podzemnim grobnicama Panteona, dok katolicizam, koji uvek snažno deluje i napreduje, povrh toga izvodi i svoju službu.

Savršena reč, adekvatna misli koju izražava, uvek sadrži ili obuhvata četiri komponente: Ideju i tri njena neophodna i povezana oblika, zatim sliku stvari koju iskazuje, sa tri opisne odrednice. Kada kažem: „Biće postoji", ja tvrdim da je praznina nepostojeća. Visina, zatim širina koju visina dalje deli po dužini, dubina razdvojena od visine presekom širine, čine prirodnu tetradu, sastavljenu od dve linije pod pravim uglovima. Priroda takođe poznaje četiri načina kretanja, proizvode delovanja dve sile koje održavaju jedna drugu težeći suprotnim pravcima. Znak koji upravlja telima analogan je onome koji vlada umovima. Onaj koji vlada umovima, predstavlja samu objavu božije tajne – misteriju stvaranja. Zamislite sat sa dve paralelne opruge, i sa mehanizmom koji ih okreće u obrnutim pravcima, tako da se jedna odmotava, dok se druga namotava. Na taj način se sat može navijati sam, a vi ćete spoznati

kraj sveta, grle se ili tuku, leče ili ranjavaju, poštujući zakon koji je, premda prirodan, čudesan i tajanstven. Tu počiva tajna Magije – prvobitne nauke koja potiče od Maga." – *La Clef des Grands Mystères*, str. 213., 214.

* „Celokupna magija je sažeta u jednu reč, i ta reč, izgovorena kabalistički, veća je od svih moći neba, zemlje i pakla. Prirodom gospodari reč JOD, HE, VAU, HE; ADONAI osvaja kraljevstva; a mračne sile Hermesovog carstva odane su njemu koji može da izgovori, kako tvrdi nauka, neizustivo ime AGLA." – *La Clef des Grands Mystères*, str. 260., 261.

neprekidno kretanje. Mehanizam treba da se sastoji iz dva dela i da bude izuzetno precizan.* Može li se to postići? Mislim da ne. Ali kada taj sat jednom bude napravljen, pronalazač će putem analogije moći da razume sve tajne prirode—PROGRES JE U DIREKTNOJ PROPORCIJI SA OTPOROM. Apsolutno kretanje života je večita posledica dve različite tendencije koje nisu suprotstavljene. Kad nam izgleda da jedna ustupa pred drugom, kao završetak proleća pred letom, tada možemo očekivati reakciju čiji se trenutak nastanka i osobine mogu predvideti. Period najvećeg hrišćanskog uzleta je bio period vladavine znanog i predskazanog ANTIHRISTA. Ali Antihrist će pripremiti i najaviti drugi dolazak i konačnu pobedu Čoveka-Boga. To je precizni kabalistički zaključak sadržan u premisama Jevanđelja. Hrišćansko proroštvo obuhvata tako četiri otkrovenja: 1. Pad starog sveta i pobeda Jevanđelja Prvim Dolaskom; 2. Veliko odpadništvo od Crkve i dolazak Antihrista; 3. Pad Antihrista i povratak hrišćanskim idejama;** 4. Definitivnu pobedu Jevandelja, ili Drugi Dolazak, odnosno Strašni sud. Ovo četvorostruko proročanstvo sadrži, kao što ćemo videti, dve afirmacije i dve negacije, ideju o dvostrukoj propasti ili univerzalnoj smrti i o dvostrukom uškrsnuću, tako da ga bez greške možemo priključiti svakoj koncepciji nastaloj u socijalnom okviru Istoka i Zapada, Zenita i Nadira. Tako, filozofski Krst predstavlja ključ proročanstva, a Jezekiljev pentakl, u čijem se središtu nalazi zvezda obrazovana preplitanjem dva krsta, otvara sve dveri saznanja.

* Ova Levijeva primedba slična je njegovom uputstvu o pretvaranju kruga u kvadrat. Zaboravlja da bi ovakav sat stao kada bi njegovom neprekidnom kretanju došao kraj.

** „Antihrist je senka, protivteža, potvrda Hrista... On je ponos dominacije i despotizam misli... On je taj koji razdvaja umesto da sjedinjuje ljude; on je duh zadovoljstva... sveštenik koji proklinje umesto da blagosilja, odbija umesto da privlači, sablažnjava umesto da prosvećuje, kune umesto da spasava."—*La Clef des Grands Mystères*, str. 39., 40.

Zar ljudski život takode ne iskazuje sebe u okviru ove četiri faze ili redosleda preobražaja: rodenje, život, smrt, besmrtnost? Pokušajte da zapazite da je besmrtnost duše, neophodna kao sastavni deo tetrade, kabalistički dokazana analogijom. Ta analogija predstavlja jedinstvenu dogmu univerzalne religije, ključ nauke i univerzalni zakon Prirode. U stvari, smrt nije potpuni kraj, kao što ni rođenje nije pravi početak. Rodenje potvrduje preegzistenciju ljudskog bića, s obzirom da iz ništavila ne može ništa nastati, dok smrt potvrduje besmrtnost, jer biće ne prestaje da postoji, kao što ništavilo ne prestaje da bude ništavilo. Biće i ništavilo su dve apsolutne i nepomirljive ideje, a razlikuju se utoliko što ideja ništavila, u svemu negativna, proizilazi iz samc ideje bivstvovanja, u okviru koje se čak i ništavilo ne može shvatiti kao apsolutna negacija, dok se pojam bića nikada nc može porediti s pojmom ništavila, a kamoli proisteći iz njega.*

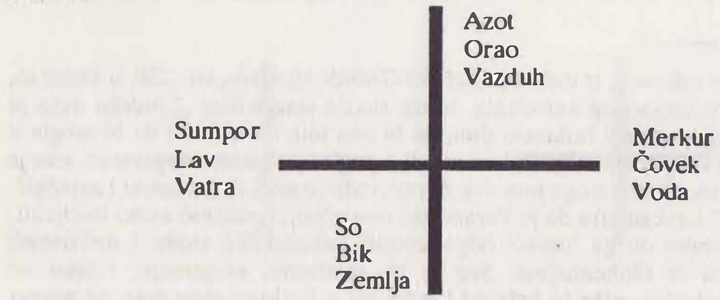
Reći da je svet nastao ni iz čega, monstruozna je besmislica. Sve što jeste nastaje iz onoga što je bilo, i shodno tome, nemože prestati da postoji. Naizmenično kretanje stvara niz oblika; one predstavljaju fenomen života jer se smenjuju a međusobno se ne poništavaju. Sve se menja; ništa ne nestaje zauvek. Sunce ne iščezava kada nestane na horizontu; čak su i najfluidniji oblici besmrtni, opstajući uz pomoć njihovog *raison d'etre*, koji predstavlja kombinaciju svetlosti i nagomilane snage molekula prasupstance. Oni se, na taj način, održavaju u astralnom fluidu, a mudrac ih po volji može prizvati ili reprodukovati, kao što ćemo videti u toku

* Pogledajte odlomak iz dela *La Clef des Grands Mystères*, str. 230, u kome se, pod zaštitom Paracelzusovog autoriteta, izlaže sledće stanovište: „Ljudska duša je materijalna; u njoj se nalazi božanski duh, da bi ona bila besmrtna i da bi mogla u isto vreme živeti i spiritualno i individualno; ali u pogledu prirodne supstance, ona je fluidna i zajednička. Čovek stoga ima dva života, individualni ili razumski i zajednički ili instinktivni." Levi smatra da je Paracelzus ovo učenje namenio samo inicijantima, a sa svoje strane on ga tumači odgonetajući kabalističke znake i dešifrujući alegorije mudraca iz Hohenhajma. Sve je to, medutim, sanjarenje, i niko ne zaboravlja svoje tobožnje otkriće brže od Levija, jer u Epilogu ovog dela, on govori o Bogu koji je njegovu, Levijevu, dušu učinio besmrtnom. *La Livre des Sages*, str. 77, iznosi suprotnu tvrdnju: „U Talmudu se kaže da duše onih koji nisu verovali u besmrtnost neće postati besmrtne. Samo vera pruža jedinki besmrtnost; nauka i razum potvrđuju samo kolektivnu besmrtnost."... Ali, čak i posle ovoga ostaje još nešto da se kaže, i u delu *Les Portes de L'Avenir* nailazimo na sledeće razmišljanje: „Za duše svih živih bića postoji kolektivna besmrtnost, a za duše cveta čovečanstva postoji mogućnost lične besmrtnosti. Da bi se ona postigla, mora se prevazići i ukinuti smrt. Ovo se odnosi na mali broj izabranih: to je Velika Tajna Isusa Hrista."—*Loc.cit*, XIX, XX.

izlaganja o prorokovanju ili prizivu mrtvih u nekromantiji i drugim magijskim radnjama. Vratićemo se i Velikom Magijskom Agensu, i to u četvrtom poglavlju *Rituala*, gde će naše izlaganje o osobinama Velikog Arkanuma biti upotpunjeno, a biće izložena i uputstva o tome kako se postiže ta neizmerna moć.*

Dozvolite da ovde dodamo još nekoliko reči u vezi četiri magijska elementa i duhova elemenata. Magijski elementi su: u alhemiji—so, sumpor, živa i azot; u Kabali—Makroprosopus, Mikroprosopus i dve Majke; hijeroglifski su prikazani kao—Čovek, Orao, Lav i Bik; u drevnoj fizici, u skladu sa uobičajenim nazivima i pojmovima, to su: vazduh, voda, zemlja i vatra. Ali, u magijskoj nauci mi znamo da voda nije obična voda, vatra nije jednostavno vatra itd. Ovi izrazi kriju u sebi dublje značenje. Moderna nauka je rastavila ova prastara četiri elementa i svela ih na izvestan broj jednostavnih tvari koje su dobile takvo ime. Medutim, te jednostavne tvari su proste supstance koje su prikladno tako nazvane; u ovom slučaju postoji samo jedan materijalni element koji se uvek manifestuje kao četvorovalentni u svom obliku. Zbog toga ćemo zadržati razborito razlikovanje elementarnih pojava koje su priznavali naši preci i tumačićemo vazduh, vatru, zemlju i vodu kao četiri pozitivna i vidljiva elementa Magije.

Razredeni i gusti, spori i brzi rastvarač ili instrumenti za zagrevanje i hladenje, u okultnoj fizici tvore dva pozitivna i dva negativnana principa tetragrama i treba ih prikazati na sledeći način:**

* Objašnjenja nisu data na naznačenom mestu.

** Četiri živa bića iz Jezekiljeve vizije se u drugim izvorima odnose na sledeće: (1) Orao, na vazduh, inteligenciju, duh i dušu; (2) Čovek, na vodu, znanje, život i svetlost; (3) Lav, na vatru, silu, akciju i pokret; (4) Bik, na zemlju, samopregoran rad, suprotstavljanje i formu. „Ljudsko lice je bilo u središtu, jer je čovek sinteza formi i umni centar stvaranja. Četiri bića se povezuju sa četiri slova—JOD, HE, VAU, HE, četiri kardinalne tačke, četiri elementa i sa mineralima, biljkama, životinjama i ljudskim kraljevstvima." —*Les Mystères de la Kabbale*, str. 23 i dalje.

Tako vazduh i zemlja čine muški princip, a vatra i voda ženski, pošto je filozofski Krst pentakla, kako je već rečeno, primitivni i elementarni hijeroglif gimnosofističkog lingama. Ove četiri elementarne forme su povezane sa sledećim filozofskim idejama: Duhom, Materijom, Pokretom, Mirovanjem. U stvari, sva nauka se temelji na razumevanju ove četiri ideje, koje je alhemija svela na tri—Apsolutnu, Fiksnu, Nestalnu. U Kabali se one odnose na esencijalnu ideju Boga koji predstavlja apsolutni razum, na nužnost i slobodu, trostruki pojam zapisan u hebrejskim okultističkim spisima. Koristeći imena*

KETER, HOKMAH i BINAH, za božanski svet; TIFARET, HESED i GEBURAH za svet morala i JESOD, HOD i NECAH za fizički svet, koji je, zajedno sa moralnim, deo ideje o kraljevstvu MALKUT, objasnićemo u desetom poglavlju ovu teogoniju, koliko racionalnu toliko i uzvišenu.**

Stvoreni duhovi, pozvani da se oslobode kroz iskušenje, se od svog rodenja nalaze izmedu ove četiri sile, dve pozitivne i dve negativne, i u stanju su da potvrduju ili poriču dobro, da biraju izmedu života i smrti. Otkriti utvrdenu tačku, odnosno moralno središte krsta, predstavlja njihov osnovni problem koji treba da reše; prethodno moraju da osvoje vlastitu slobodu. Počinju tako što odaberu sever ili jug, neki skrenu desno, drugi levo; a sve dok se ne oslobode ne mogu da koriste razum, i mogu dobiti samo telo životinskog oblika. Ove zarobljene duhove, robove četiri elementa, kabalisti zovu elementarnim demonima. Oni naseljavaju elemente koji su u saglasnosti sa njihovim uzrokom ropstva. Silfi, vodene vile, gnomi i salamanderi, prema tome, zaista postoje; neki od njih lutaju i teže inkarnaciji, dok su drugi inkarnirani i žive na ovoj

* Redosled Sefirota nije isti kao na Kabalističkom Drvetu života, jer menja poredak svetova BRIJAH i JECIRAH. Povrh toga, HESED, GEBURAH i TIFARET ne sačinjavaju svet morala, već se po shvatanju tajne tradicije, odnose na svet STVARANJA. NECAH, HOD i JESOD pripadaju šćmi Oblikovanja i ne predstavljaju fizički svet. MALKUT je pojavni svet.

** „Postoje četiri glavna proroka, četiri evangelista, četiri velika doktora u grčkoj i četiri u latinskoj Crkvi, četiri andela koji stoje na četiri kraja sveta... Otkrovenje se ispoljava putem četiri zakona: zakonom Prirode, Straha, Milosti i Inteligencije. Duhovno napredovanje podrazumeva četiri stanja—pokajanje, veru, nadu i milosrde. Moralnih vrlina ima takode četiri—Pravda, Snaga, Umerenost i Smotrenost. Svi ovi oblici tetrade odgovaraju jedan drugome i služe za tumačenje hijeroglifskog otkrovenja sadržanog u velikoj i misterioznoj *Shemić*—to su: JOD, HE, VAU, HE. —*Prepiska sa baronom Spedalierijem*, br.54.

zemlji. To su poročni ljudi i ljudi s manama.* Vratićemo se ovoj temi u petnaestom poglavlju posvećenom činima i demonima.

Okultna tradicija je isto tako navela stare mudrace da priznaju postojanje četiri razdoblja sveta, dok je prostom narodu bilo uskraćeno saznanje da su ta razdoblja naizmenična i da se obnavljaju poput godišnjih doba. Zlatni vek je prošao, ali će ponovo doći. Međutim, to već spada u oblast proročanstva, i mi ćemo se ovoj temi vratiti u devetom poglavlju, posvećenom inicijaciji i prorocima.** Ako tetradi dodamo ideju jedinstva, dobićemo, u celosti ili ponaosob, koncepcije božanske sinteze i analize, odnosno boga posvećenih i boga profanih. Izlazeći iz domena apstrakcije, doktrina postaje pristupačnija: veliki hijerofant preuzima stvar u svoje ruke.

* Upravo je pomenuto da se ti zarobljeni duhovi, ti robovi elemenata, ta bića lišena slobodne volje, mogu inkarnirati samo kao životinje.

** Autor se više ne vraća temi o zlatnom veku kao što je ovde naznačio.

V ה E *

PENTAGRAM

GEBURAH ECCE

Do ovog trenutka smo tumačili suvoparne i teško razumljive aspekte magijske dogme. Sada dolaze na red čini, tako da možemo najaviti čuda i otkriti najveće tajne. Pentagram označava vladavinu uma nad elementima, on okiva u lance demone vazduha, duhove vatre, fantome vode i sablasti zemlje. Ako ga posedujete i ako ste dovoljno spremni, možete posmatrati beskraj kroz medijum ovakvog svojstva koji predstavlja oko duše. Dvoriće vas legija anđela i čete demona.

Ali, pre svega, treba da ustanovimo izvesne principe. Nevidljivog sveta nema. Postoje samo organizmi usavršeni na razne načine. Telo je nezgrapno i ono predstavlja trošni omotač duše. Duša je sposobna da opaža sebe nezavisno od telesnih organa – pomoću svog senzibiliteta i DIJAFANE – odnosno i duhovnim i materijalnim sredstvima datim u okviru univerzuma. Duhovno i telesno su termini koji ukazuju na stepen razređenosti, odnosno gustine supstance. Ono što se naziva imaginacijom, predstavlja samo večnu sposobnost duše da asimiluje slike i refleksije iz žive svetlosti ili Velikog Magijskog Agensa.** Ovakve slike i refleksije predstavljaju otkrovenja, samo ako nauka obelodani njihovo telo ili svetlost. Genije se razlikuje od sanjara i budale po tome što su njegova dela analogna istini, dok dela ovih drugih predstavljaju zalutale refleksije i nehotice otkrivene slike.

Zbog toga za mudraca reč zamisliti znači videti, kao što za čarobnjaka govor predstavlja stvaranje. Iz toga sledi da se duhovi i

* Broj pet je broj duše – kraljice četiri elementa. – *Mystères de la Kabbale*, str.17. To je takođe i broj religije, jer predstavlja broj boga sjedinjen sa brojem žene. Pogledajte *La Clef des Grands Mystères*, str.26.

** Na drugom mestu se kaže da univerzalnu svetlost možemo uporediti sa božanskom imaginacijom, i da ovaj svet koji trpi neprestane promene, iako se prema zakonima konfiguracije ne može menjati, predstavlja samo beskrajni san Boga. – *La Clef des Grands Mystères*, str.235.

demoni opažaju putem imaginacije, ali imaginacija adepta je prozirna, dok je imaginacija svetinc mutna; svetlo istine prodire kroz ovu prvu kao obično svetlo kroz čisto staklo, dok mu imaginacija svetine lomi zrake, slično komadu stakla prepunom zgure i prljavštine. Reflcksija izopačene imaginacije najviše doprinosi ljudskim zabludama. Ali uz pomoć nauke, prorok zna da je ono što on zamišlja istina, a događaj uvek potvrđuje njegovu viziju.* U *Ritualu* ćemo izložiti na koji se način ta jasnoća postiže.

Pomoću ove svetlosti statični vizionari uspostavljajuju komunikaciju sa svim svetovima. To se često dešavalo i Svedenborgu, ali on nije razlikovao refleksiju od zraka pa bi često pomešao fantastične utvare i najdivnije snove jer mu imaginacija nije bila savršeno prozirna. Spominjemo snove, jer san je posledica prirodne i periodične ekst aze; biti u ekstazi znači spavati; magnetski somnambu-

* „To magnetsko svetlo koje omogućava da se predvidi budućnost, isto tako osvetljava i skrivene stvari sadašnjosti. S obzirom da je život univerzalna pojava, taj agens ljudskog senzibiliteta, nekima donosi bolesti, a drugima zdravlje u zavisnosti od fatalnog dejstva kontakta i zakona volje. Time se objašnjava moć čini i blagoslova, koju su tako dobro prepoznavali veliki adepti, a više od svih predivni Paracelzus." —*La Clef des Grands Mystères*, str.229, 230.

lizam je proizvod ekstaze. Ona njime upravlja.* Greške koje se tada događaju uzrokovane su refleksijama poteklim iz DIJAFANE budne osobe, a pre svega, magnetizera. San je vizija koja nastaje prelamanjem zraka istine. Fantastična utvara je halucinacija koju uzrokuju refleksije. Iskušavanje svetog Antonija, noćnim morama i čudovištima, predstavlja samo zbrku refleksija i direktnih zraka. Sve dok se duša opire, razum nadvladava; kada se preda ovom nasilnom trovanju, nastaje ludilo. Zadatak inicijanta je da odvoji direktan zrak od refleksije. Treba otvoreno reći da neki pojedinci koji pripadaju cvetu čovečanstva, već odavno kontinuirano rade na tome; da se može neprestano otkrivati putem intuicije; da nema nesavladive prepreke među dušama, jer u prirodi ne postoje iznenadni prekidi i visoki zidovi koji bi razdvojili misli jedne od drugih. Sve nastaje putem prenošenja i stapanja ljudskih sposobnosti koje se na taj način usavršavaju, ako ne beskonačno, onda bar nesputano, te se predpostavlja da onaj koji sve vidi može sve i da spozna. U prirodi nema praznine—sve je nastanjeno. U prirodi nema ni prave smrti, jer sve živi. „Vidiš li onu zvezdu?" pitao je Napoleon kardinala Feša. „Ne, gospodine." „Ja je vidim", reče imperator, i nema sumnje da je zajsta video. Velike ljude obično osuđuju zbog praznoverja, jer opaze nešto što ostali ne vide. Genije se razlikuje od običnog proroka po svojoj sposobnosti da opšti sa onim što opaža, a svoju veru crpi iz entuzijazma i simpatije. Takve osobe su *media* božanske Reči.

Sada ćemo bliže odrediti način na koji vizije deluju. Sve forme su povezane sa idejama. Ne postoji ideja koja nema svoju odgovarajuću i zasebnu formu. Prvobitna svetlost, nosilac svih ideja, je ujedno i majka svih formi. Ona ih prenosi od emanacije do emanacije, neznatno umanjene ili prilagođene gustini okruženja. Sekundarne forme su refleksije koje se vraćaju izvoru svetlosti. Forme objekata, predstavljaju modifikovanu svetlost, tako da ostaju u njenom okviru gde su prethodno dospele putem refleksija.

* „Duša u snu za neko vreme ostaje bez svog individualnog života i tone u univerzalni život koji se ostvaruje, kao što smo već rekli, pomoću dve suprotne struje... San je kupanje u svetlosti života ili u fosforu smrti. Ko zaspi pravednih misli, kupa se u zaslugama pravednika, ali onaj koji tone u san podhranjujući lažne misli ili misli ispunjene mržnjom, uranja u mrtvo more, sa plimom i osekom otrova grešnika... Ko zaspi u bezbožnosti neće se probuditi u božanskom blagoslovu." —*Le Grand Arcane*, str.21, citat iz odlomka DE REVOLUTIONIBUS ANIMARUM Isaka Lurije u Rozenrotovoj knjizi *Kabbala Denudata*. U delu *La Clef des Grands Mystères*, na str.128, se još jasnije kaže da putem sna tonemo u astralno Svetlo.

Tako je astralna Svetlost ili zemaljski fluid, koga zovemo Velikim Magnetnim Agensom, zasićen svim vrstama slika i refleksija. Naša duša može da ih evocira i da ih potčinjava svojoj DIJAFANI, kako je kabalisti nazivaju.* Takve slike postoje uvek pre nas, a brišu ih samo mnogo snažniji utisci iz stvarnosti tokom budnog stanja ili misli kojima smo zaokupljeni, tako da je naša imaginacija sprečena da obrati pažnju na fluidnu panoramu astralnog Svetla. Dok spavamo, taj prizor se spontano odvija pred nama, i tako nastaju snovi. Oni su nejasni i rastrojeni usmeravajući san mimo naše inteligencije, koji se tada pretvara u viziju. Animalni magnetizam nije ništa drugo do veštački san nastao spontanim ili nasilnim spajanjem dve volje, od kojih jedna ostaje budna, dok je druga uspavana—što znači da jedna usmerava drugu pri izboru refleksije za preobražaj snova u vizije i dostizanje istine putem slika. Tako somnabuli, u stvari, ne odlaze tamo gde ih šalje magnetizer; oni prizivaju svoje slike u astralnom Svetlu i ne mogu da vide nešto čega tu nema. Astralno Svetlo ima direktan uticaj na nerve. Oni su njegovi provodnici u okviru animalnog organizma, i prenose ga do mozga. Iz toga sledi da somnabul može da gleda uz pomoć nerava, nezavisno od svetlostnog izvora, jer astralni fluid predstavlja latentno svetlo, kao što fizika priznaje postojanje latentne toplote.

Čudesno je to što se dve osobe mogu medusobno magnetisati, ali kada se neko magnetiše samim sobom, budeći vlastitu lucidnost i usmeravajući je po volji, to onda predstavlja savršenstvo magijske veštine. Tajna ovog Velikog Dela nije nepoznata; nju su poznavali i primenjivali mnogi posvećenici, a iznad svih slavni Apolonije iz Tijane, za kojim je ostala i teorija u vezi toga, kao što ćemo videti u *Ritualu*. Tajna magnetske lucidnosti i upravljanje fenomenom

* U jednom od svojih kasnijih radova Elifas Levi govori o DIJAFANI ili TRANSLUCIDU pod imenom Plastični Medijator, i kaže da je to magnet koji privlači ili odbija astralno Svetlo podstaknut voljom. Svetleće telo proizvodi oblike analogno idejama sa najvećom lakoćom. To je ogledalo imaginacije i ono se hrani astralnim Svetlom, kao što se organsko telo hrani plodovima zemlje. U toku sna ono apsorbuje astralno Svetlo uronjavanjem, a tokom budnog stanja nekom vrstom disanja, manje ili više usporenog.—*La Clef des Grands Mystères*, str.122. Pogledajte takode str.287, gde se kaže da je Plastični Medijator onaj deo astralnog Svetla koji se razlikuje u svakome od nas i obezbeđuje asimilaciju i konfiguraciju elemenata neophodnih za život. Naša volja utiče na njega direktno, uobličavajući ga po svojoj vlastitoj slici i osposobljavajući ga u skladu sa svijim posebnim namerama. Levi iz ovoga zaključuje da moralna nakaznost uzrokuje fizičku rugobu, jer se astralni Medijator, taj unutrašnji arhitekta našeg telesnog zdanja, neprekidno menja uporedo sa našim stvarnim ili lažnim potrebama.

magnetizma, zavise od dve stvari—od usaglašavanja misli i od potpunog jedinstva volje, usmerenih u pravcu koga nauka odreduje. To se odnosi na magnetizaciju izmedu dve ili više osoba. Samomagnetizanje zahteva pripreme o kojima smo govorili u početnom poglavlju, kada smo nabrojali i ustanovili suštinske odlike pravog adepta. U narednim poglavljima ćemo nastojati da još podrobnije govorimo o ovoj važnoj i fundamentalnoj temi.

Pentagram, dat na početku ovog poglavlja, pokazuje da se uz pomoć volje gospodari astralnim Svetlom, koje predstavlja fizičku dušu četiri elementa. Duhovi elementa se podčinjavaju ovom znaku kada se on razumno upotrebi, odnosno kada ga postavimo u središte kruga ili stola koji služi za prizivanje, mi te duhove možemo naterati na poslušnost ili, kako se to u magiji kaže, zarobiti. Ukratko ćemo objasniti ovo čudo. Sva stvorena bića opšte medu sobom pomoću znakova, i oslanjaju na izvestan broj istina izraženih odredenim formama. Oblik duhova se usavršava u srazmeri sa time koliko su uspeli da se oslobode od ropstva, a oni koji nisu pretovareni okovima materije, veoma brzo prepoznaju uz pomoć intuicije da li je znak izraz prave moći ili prenagljene volje. Stoga inteligencija mudrog čoveka odreduje vrednost njegovog pentagrama, kao što znanje daje težinu njegovoj volji, a duhovi smesta prepoznaju ovu moć. Putem njega ih možemo naterati da se pojave u viziji, bilo budnog stanja ili sna,

TAKO ŠTO ĆE NA NAŠU DIJAFANU SAMI USMERITI SVOJU REFLEKSIJU KOJA POSTOJI U ASTRALNOM SVETLU, UKOLIKO SU ŽIVI, ILI REFLEKSIJU ANALOGNU NJIHOVOM SPIRITUALNOM LOGOSU, UKOLIKO NISU BORAVILI NA ZEMLJI. Ovo objašnjava sve vizije, i način na koji se mrtvi ukazuju pred očima proroka. Bilo da su zadržali lik sa zemlje ili onaj iz groba, nikada se ne pojavljuju u stanju koje naša čula ne mogu da opaze.

Trudnice su, više nego ostali, izložene uticaju astralnog Svetla; ono se poklapa sa oblikom njihovog ploda i pruža im stalna sećanja na forme kojih tu ima u izobilju. Time se objašnjava kako žene najvećih vrlina uspevaju da obmanu zlobu posmatrača putem varljive sličnosti. Na plod njihovog braka one često utiskuju sliku koja im se pojavila u snu, tako da iste fizionomije prelaze iz generacije u generaciju. Pentagram upotrebljen na kabalistički način može da utiče na izgled nerodenog deteta, a jedna posvećena žena može da obdari svog sina osobinama koje su krasile Nerona ili Ahila, Luja XIV ili Napoleona.

U *Ritualu* ćemo izložiti taj metod.*

U Kabali se pentagram naziva Znakom Mikrokosmosa, a to je onaj isti znak koga je Gete proslavio u divnom Faustovom monologu:

„Ah, kako li mi od prizora tog
milina nagla svako čulo opi!
Životna sreća, mlada, sveta, škropi
i žari svaki damar tela mog.
Da li to ruka nekoga božanstva
zapisa ove znake, što u meni
stišaše ljuti vrtlog zapenjeni,
što radost mi u jadno srce slivaju
i, snagom prepunom tajanstva,
prirodne sile ukrug razotkrivaju?

Jesam li bog? Pred okom sve se zori!
U ovoj čisto iscrtanoj mreži
delatna priroda pred dušom mojom leži.
Shvatam, tek sad, šta mudrac zbori:
„Svet duhova od tebe nije skriven;
no srce ti je mrtvo, duh zaptiven!
O, učeniče, vredno stupaj,
zemaljske grudi u rujnoj zori kupaj!"**

24. jula, 1854. autor ove knjige, Elifas Levi izveo je jedan eksperiment prizivanja putem pentagrama, nakon dužih priprema i u skladu sa svim ceremonijama naznačenim u trinaestom poglavlju *Rituala*. Uspeh ovog eksperimenta, o čijim detaljima možete čitati u odgovarajućem poglavlju doktrinalnog dela, potvrđuje novu patološku činjenicu koju će ljudi od prave nauke razumeti veoma lako. Ovo iskustvo, ponovljeno čak tri puta, dalo je zaista čudesne i pozitivne rezultate koji nisu proizvod halucinacija. Pozivamo skeptike da sa svoje strane daju savestan i razuman sud pre nego što počnu da sležu ramenima i da se podsmevaju. Crtež pentagrama s početka poglavlja, naučno upotpunjen, koga je autor koristio u svom eksperimentu, savršeniji je od svih koji su dati u Solomonovim Ključevima ili u Magijskim Kalendarima Tiha de

* U *Ritualu* se ovaj metod ne razmatra.

** (*Faust*, prvi deo)7 7. Prevod Branimira Živojinovića (prev.)

Brahea i Dišentoa. Ipak moramo da naglasimo da je upotreba pentagrama veoma opasna za one koji ga ne poznaju u potpunosti. Pravac zvezdinih kraka ni u kom slučaju nije proizvoljan, i može da izmeni celokupan karakter operacije, što ćemo objasniti u *Ritualu*.

Paracelzus, taj inovator u oblasti Magije, koji je nadmašio sve inicijante svojim samostalnim praktičnim uspehom, potvrđuje da svaka magijska figura i svaki kabalistički znak pentagrama koji izaziva duhove, može biti sveden na dva simbola koji čine sintezu svih ostalih; to su: znak makrokosmosa ili Solomonov Pečat, čiji smo oblik izložili, i znak mikrokosmosa, moćniji od prvog—odnosno Pentagram, čiji kratak opis Paracelzus daje u svojoj okultističkoj filozofiji. Ako se upitamo zašto znak može da ima toliku moć nad duhovima, mi se u stvari pitamo zašto se čitav hrišćanski svet klanja pred znakom krsta.* Znak sam po sebi ne predstavlja ništa, i nema nikakvu snagu ukoliko je odvojen od doktrine, zato što predstavlja njen siže i logos. Znak koji rezimira sve okultne sile koje priroda ispoljava, oduvek je bio moćniji od duhove elemenata i drugih vrsta prikaza koje on, naravno, ispunjava strahopoštovanjem i prisiljava ih na poslušnost, vladajući tako putem nauke i volje nad neznanjem i slabošću. Najpotpuniji simbol kojim se kvintesencija može predstaviti, odgovara upravo ovom znaku, te je stoga Pentagram prikaz same kvintesencije.

* „Jedan skapular, što ga nosi pravoverni hrišćanin, jači je talisman od Solomonovog Pentakla i Prstena... Misa je još čudesnija od evokacija... Šta znače svi talismani drevne nauke u poređenju s jednom posvećenom hostijom?"—*Le Grand Arcane*, str. 67, 68.

VI ו F *

MAGIJSKA RAVNOTEŽA

TIPHERETH UNCUS

Vrhovna inteligencija se može u potpunosti pojmiti. U filozofiji je Bog samo hipoteza, ali hipoteza koju je postavio zdrav razum. Oličiti apsolutni Um znači odrediti božanski Ideal. Nužnost, sloboda i razum—oni čine vrhovni trougao Kabalista koji razum zovu KETER, nužnost HOKMAH, a slobodu BINAH u okviru prve ili božanske trijade.** Sudbina, volja i moć čine magijsku trijadu, koja, u ljudskim okvirima, odgovara božanskoj Trijadi. Sudbina je neizbežno nizanje uzroka i posledica u jednom utvrđenom poretku. Volja je upravljačka sposobnost umnih moći kojom se sloboda ličnosti usklađuje sa nužnošću pojava. Moć je mudra primena volje, koja uz pomoć sudbine ispunjava želje mudraca. Mojsije nije stvorio izvor vode udarivši u stenu; on ga je samo razotkrio pred ljudima uz pomoć štapa za proricanje, s obzirom da je poznavao okultnu nauku. Slično je i sa svim ostalim magijskim čudima; zakon postoji, prost svet ga previđa, a posvećenici znaju kako da ga koriste. Okultistički zakoni su često u dijametralnoj suprotnosti sa opštim idejama. Recimo, prost svet veruje da se sličnosti privlače, a suprotnosti odbijaju, dok pravi zakon tvrdi obratno. Uglavnom vlada mišljenje da se priroda gnuša Praznine, ali treba reći da Priroda za njom žudi, i da praznina u fizici nije najiracionalnija fikcija. Prost um obično po svim pitanjima tretira iluziju kao stvarnost, okreće leđa svetlosti i biva reflektovan u tamu koju sam stvara. Sile prirode koriste samo onome ko

* „Broj šest je broj dana u nedelji i karakterističan broj vremena, kao što je sedam broj večnosti. On predstavlja konačnu ravnotežu, jer se tri uravnotežuje pomoću tri, u suprotnom se duša bori sa telom."—*Les Mystères de la Kabbale*, str. 176. U *La Clef des Grands Mystères*, str. 31, se kaže da je „broj sedam broj ogledne inicijacije" i „hijeroglif nauke o dobru i zlu". Prema Levijevom posthumno objavljenom delu, *Magijski ritual Sanctum Regnum-a*, str. 20, heksagram je „monogram hermetičke istine."

** Takva podela ne postoji u kabali Zohara, niti u *Sepher Yetzirahu*.

zna da im se odupre. Da li dovoljno vladate sobom da bi ostali trezni? Ako je tako, da li ćete onda iskoristiti tu fatalnu i strašnu moć opijanja? Ako imate nameru da nekog napijete, podstičite mu želju za pićem, ali vi nemojte piti. Čovek koji vlada sobom, raspolagaće ljubavlju drugih. Ako želite da posedujete, nemojte davati. Sunčeva svetlost magnetizuje zemlju, a mi smo magnetizovani astralnim Svetlom te zemlje. Ono što deluje u telima planeta, deluje i u nama. Tu postoje tri analogna sveta, hijerarhijski organizovana kao i u Prirodi.

Čovek je Mikrokosmos, ili mali svet. Prema učenju o analogijama, sve što postoji u velikom svetu reprodukuje se u malom. Stoga mi imamo tri centra za privlačenje i projekciju fluida—mozak, srce ili epigastričnu oblast, i genitalni organ. Svaki od ovih delova je jedinstven i dvostruk—odnosno, u okviru toga vidimo nagoveštaj trijade. Svaki od njih s jedne strane privlači, s druge odbija. Uz pomoć takvog aparata mi opštimo s univerzalnim fluidom koji do nas dopire putem nervnog sistema. Ta tri centra su sedište trostrukog magnetskog delovanja, kao što ćemo kasnije objasniti. Kada Mag dostigne stanje lucidnosti, bilo uz posredstvo sveštenice ili sopstvenim razvojem, on po volji prenosi i usmerava magnetske vibracije ka čitavoj masi astralnog Svetla, čije je struje predvideo uz pomoć magijskog Štapa koji predstavlja savršeniji oblik štapa za proricanje. Putem tih vibracija je on u stanju da utiče na nervni sistem osoba koje su predmet njegovog delovanja, da ubrzava ili usporava struje života, da teši ili zlostavlja, leči ili ranjava i, na kraju, ubija ili oživljava... Ali tu ćemo stati. Neka uživa u svojoj lakoj pobedi taj što poriče iz neznanja.*

Kasnije ćemo dokazati da letargični san uvek prethodi smrti, te ona tako nastupa postepeno; da je vaskrsenje moguće u izvesnim slučajevima; da je letargija stvarna ili nepotpuna smrt; i da konačni paroksizam u većini slučajeva sledi nakon pogreba. Ali to ipak nije tema ovog poglavlja. Potvrdili smo da pročišćena volja može da deluje na masu astralnog Svetla, a u srazmeri sa drugim voljama koje privlači i apsorbuje, u stanju je da reguliše velike i neodoljive struje. Takođe tvrdimo da se astralno Svetlo kondenzuje ili razređuje u pomenutim centrima, proporcionalno akumulaciji struja.

* U knjizi *La Science des Espirits*, str. 9, nailazimo na drugačije nagoveštaje: „Ukrotiti slepe sile i upravljati njima tako da one postanu poluga inteligencije—velika je Tajna Magije. Prizvati slepe strasti, koje su takođe neograničene po svom obimu, i dovesti ih u podređeni položaj, znači ostvariti svemoć."

Kada se javi nedostatak energije neophodne za održavanje života,nastupaju bolesti praćene naglim truljenjem, zapravo one vrste oboljenja koje zbunjuju lekare. Ne postoji drugo objašnjenje, recimo, u slučaju kolere. Rojevi animalkula, koje primećuju neki specijalisti, pre mogu biti posledica nego uzrok. Koleru bi tako trebalo lečiti uduvavanjem daha u organizam obolelog, ali je to suviše rizično. Svaki inteligentni napor volje predstavlja projekciju ljudskog fluida ili Svetla. S toga je izuzetno važno razlikovati ljudsko od astralnog Svetla, kao i Animalni od Univerzalog Magnetizma. Koristeći reč fluid, mi primenjujemo jedan opšteprihvaćeni izraz i očekujemo da nas svako razume, ali daleko smo od toga da latentnu svetlost smatramo fluidom. Baš naprotiv, sve nas upućuje na to da prihvatimo sistem vibracija kao objašnjenje ovog fenomena. U svakom slučaju, svetlost o kojoj je reč, budući da predstavlja instrument života, prijanja uz sve oživljene centre, i vezuje se podjednako za jezgro planeta, kao i za ljudsko srce, a mi tim srcem, u magijskom smislu, registrujemo veliko privlačenje. Pošto se poistoveti sa individualnim životom bića koje oživljava, ta svetlost se raspoređuje upravo tamo gde je potrebno, zbog akumulacije privlačenja. Ona postaje zemaljska jer je privlači zemljina sfera i ljudska isključivo po tome što prijanja uz ljude.*

Upravo zbog toga elektricitet, magnetizam, toplota i svetlost koji potiču iz običnih, materijalnih izvora ne mogu proizvesti Animalni Magnetizam. Oni ga, naprotiv, neutrališu. Astralno Svetlo, podređeno slepom mehanizmu, poteklo iz proizvoljnih automatskih centara, predstavlja mrtvo svetlo i deluje matematički, sledeći date impulse ili zakone sudbine. Ljudsko svetlo je fatalno samo za neukog čoveka koji eksperimentiše na slepo. Prorok ga

* „Baron Rajhenbah tvrdi, na primer, da se sva čuda izvode pomoću jedinog agensa koga Jevreji zovu OD, a mi ovde koristimo izraz astralno Svetlo, po ugledu na školu Martina Paskvala. Gospodin Mirvil ga naziva davolom, dok se u rečniku starih alhemičara javlja pod imenom AZOT. To je onaj vitalni element koji se manifestuje u fenomenu toplote, svetlosti, elektriciteta i magnetizma, koji magnetizuje sva zemaljska tela i sva živa bića. On predstavlja dokaz za kabalističku doktrinu o ravnoteži i kretanju pomoću dvostrukog polariteta, koji s jedne strane privlači, a s druge odbija, s jedne strane proizvodi toplotu, s druge hladnoću što opažamo u vidu plavog i zelenkastog svetla, odnosno žutog i crvenkastog. Taj agens nas, u zavisnosti od načina magnetizacije, čini privlačnim ili odbojnim. On uspostavlja ili remeti ravnotežu u animalnom organizmu putem promene svetlosnog izvora, zatim prima ili emituje odraz koga stvara moć imaginacije čoveka koja predstavlja sliku i priliku stvaralačke Reči, budeći tako predosećanja i osmišljavajući naše snove. Nauka o čudima se temelji na poznavanju ove čudesne sile, dok se

podređuje inteligenciji, potčinjava imaginaciji i volji. To svetlo, koje volja kontinuirano projektuje, obrazuje Svedenborgove personalne atmosfere. Telo upija ono što ga okružuje i neprestano zrači, projektujući svoje uticaje i nevidljive molekule; isto se dešava i sa duhom, tako da taj fenomen, koga neki mističari zovu Respiracijom, zaista poseduje fizički i moralni uticaj koji mu se pripisuje. Nema sumnje da je opasno udisati isti vazduh sa zaraženim osobama, kao i boraviti unutar kruga privlačenja i širenja, koji se formira oko poročnih ljudi.

Kada se magnetska atmosfera dve osobe u toj meri uravnoteži da sposobnost privlačenja jedne aktivira sposobnost širenja druge, dolazi do obostrane privlačnosti,odnosno simpatije; tada imaginacija, budeći u sebi sve zrake ili refleksije analogne onome što je iskusila, stvara poemu od čežnji koje plene volju i, ako su osobe različitog pola, ona izaziva u njima, ili obično u slabijoj od njih, potpuno trovanje astralnim Svetlom, koju zovemo strašću *par excellence* ili ljubavlju. Ljubav je jedan od glavnih instrumenata magijske moći, ali je kategorički zabranjena za Magove, bar u smislu trovanja ili strasti. Teško Samsonu iz Kabale ako dozvoli da ga Dalila uspava! Herakle koji je zamenio svoj kraljevski skiptar za preslicu Omfale, uskoro će iskusiti Dejanirinu osvetu, a u želji da se spase od smrtonosnih nabora Nesove košulje, dobiće samo lomaču na planini Eta. Seksualna ljubav je uvek iluzija, s obzirom da je rezultat jedne opsene. Astralno Svetlo je univerzalni zavodnik oslikan u zmiji iz Knjige postanja.* Taj suptilni agens je uvek aktivan, uvek energičan, uvek spreman da domami snove i senzualne slike; to je slepa sila koja se pokorava svačijoj volji, usmerenoj

veština njene upotrebe odnosi samo na veštinu magnetisanja ili iluminacije bića, koja je u skladu sa nepromenljivim zakonima magnetizma ili astralnog Svetla."—*La Clef des Grands Mystères*, str. 217, 218. Levi i dalje radije koristi reč svetlost nego magnetizam, zato što ona ima dužu tradiciju u okultnoj nauci i potpunije izražava prirodu tajnog Agensa. Tu svetlost on naziva fluidom i pitkim zlatom majstora alhemije. U svojoj sanjariji takođe pretenduje na to da francuska reč *or* (zlato) potiče od hebrejskog Aur što znači svetlost. Univerzalni Agens definiše kao vitalnu snagu podređenu inteligenciji. Ako se njegovo delovanje ne kontroliše, on proždire sve što stvori, kao Moloh, i kao takav on predstavlja zmiju iz pakla u drevnim mitovima. Ali ako Mudrost, mati Elohimova, stane svojim stopalom na njegovu glavu, vatra koju on izbacuje biva ugašena, a Mudrost, širom pruženih ruku, izliva na zemlju svetlost koja daje život.

* Pogledajte objašnjenje pojma AZOT, dato u prvom poglavlju. Levi naravno ne misli da je takozvani univerzalni zavodnik manifestacija Boga, ili da je kabalistički Jehova slepa sila koja se jednako odnosi prema dobru ili zlu. Ali, ovako on svoje nejasne zamisli pretvara u tumačenje.

bilo ka dobru ili zlu; to je *circulus* neobuzdanog života koji se večito obnavlja, i koji kod nesmotrenih stvara vrtoglavicu; vatreno telo, neopipljivi i sveprisutni eter, taj monstruozni zavodnik Prirode – na koji način da ga definišemo, kako da opišemo njegovo delovanje? U izvesnoj meri nepristrasan, on jednako pogoduje i dobru i zlu; on donosi svetlo i zagovara tamu; možemo ga zvati i Lucifer i Lucifug; on je zmija, ali i oreol; on je vatra što prži u paklu i goruci tamjan žrtvovan nebu. Da bismo ovladali njime, moramo poput one žene čija to beše sudbina, da položimo svoje stopalo na njegovu glavu.

U svetu elemenata, voda odgovara kabalističkoj ženi, a vatra zmiji. Da bismo potčinili zmiju, odnosno upravljali krugom astralnog Svetla, moramo zaći izvan njegovih struja: drugim rečima, moramo da se izolujemo. Zbog toga se Apolonije iz Tijane beše sav obmotao u mantiju od fine vune, prekrivši glavu i stopala. Onda je povio leda i zatvorio oči, pošto je obavio izvesne rituale – verovatno je izvodio odredene pokrete rukama u svrhu magnetisanja i koristio svete reči, sročene tako da usredsrede maštu i usmere volju. Vunena mantija je od velike koristi u Magiji i bila je opšte prevozno sredstvo vračeva na njihovom putu na Sabat. To zapravo dokazuje da vračevi nisu uistinu išli na Sabat, već je Sabat dolazio njima, dok su bili izolovani u mantijama, i usmeravao im na TRANSLUCID slike analogne njihovim magijskim preokupacijama, kombinovanim sa refleksijama srodnih radnji koje su se u svetu prethodno dogodile.

Ova bujica univerzalnog života je prikazana u religijskim doktrinama kao ispaštanje u vatri pakla. To je instrument inicijacije, monstrum koga treba savladati, neprijatelj koga treba pokoriti; to je ono što izaziva pri našim evokacijama i evokacijama goetske Magije rojeve larvi i utvara. Tu se čuvaju sve fantastične i slučajno nastale grupe oblika koje naseljavaju naše noćne more gnusnim spodobama. Kada vas povuče jedna takva pomahnitala reka, vi padate u ambis ludila, strašniji od ponora smrti; odagnati senke ovog haosa i navesti ga da savršeno oblikuje naše misli – to znaći biti genije, to znači stvarati, pobediti pakao! Astralno Svetlo usmerava instinkt životinja i izaziva na borbu ljudsku inteligenciju, trudeći se da je izopači svojim zanosnim odrazima i iluzijama svojih slika. Njegovo dejstvo je kobno i neizbežno jer ga usmeravaju duhovi elemenata i duše koje pate. Njihove nespokojne volje traže našu naklonost uzrokovanu slabošću i dovode nas u iskušenje, ne toliko da bi nas uništile, koliko da bi sebi pribavile

prijatelje. Knjiga savesti, koja će prema hrišćanskom učenju biti otvorena sudnjeg dana, u stvari je astralno Svetlo koje čuva otisak svakog logosa – što znači, svih dela i svih oblika. Naši postupci modifikuju našu magnetsku respiraciju, tako da prorok pri prvom susretu sa nekom osobom može da ustanovi da li je ona nedužna ili kriva, odnosno koje su njene zasluge ili zločini. Ovu sposobnost, koja pripada domenu proricanja, hrišćanski mistici rane Crkve nazivali su darom opažanja duhova.

Oni koji napuste carstvo razuma i dozvole da njihova volja luta tražeći refleksije u astralnom Svetlu, bivaju obuzeti naizmenično manijom i melanholijom od kojih potiču sva čuda demonske opsednutosti, premda je u isto vreme istina da uz pomoć takvih refleksija nečisti duhovi mogu da utiču na ove duše, da ih koriste kao poslušne izvrštelje, da čak dokolice radi muče njihov organizam koga nastanjuju u vidu embriona ili pomoću opsesija. Ovi kabalistički termini su razjašnjeni u hebrejskoj knjizi *Pobuna duša*, čiju ćemo sažetu analizu izložiti u trinaestom poglavlju. Prema tome, izuzetno je opasno igrati se Misterijama Magije; neozbiljno je praktikovati njene rituale iz puke radoznalosti, praviti eksperimente i koristiti više sile. Radoznalci koji se, uprkos tome što nisu adepti, bave evokacijama i okultnim magnetizmom, podsećaju na decu koja se igraju vatrom u blizini bureta baruta. Pre ili kasnije postaće žrtve užasne eksplozije.

Nije dovoljno da navučemo vunenu mantiju kako bi se izolovali od astralnog Svetla; pre svega, moramo potpuno umiriti misli i osećanja, napustiti svet strasti i biti sigurni u svoju istrajnost u toku ove spontane operacije nesalomljive volje. Moramo često da ponavljamo njenu namenu, jer, kao što ćemo videti u uvodu *Rituala*, samo delovanjem volja zadobija samopouzdanje, kao što moć i dugovečnost religija zavise od njihovih Rituala i Ceremonija.

Postoje opojne supstance koje uzrokuju porast osetljivosti nerava, tako da uvećavaju snagu a, shodno tome, i privlačnost astralnim prikazama; istim sredstvima se postiže i suprotan efekat, odnosno duhovi se mogu zaplašiti i uznemiriti. Ove supstance, magnetske same po sebi, bivaju dalje magnetisane od strane onih koji njima rukuju, a ljudi ih obično nazivaju ljubavnim ili čarobnim napicima. Medutim, mi se nećemo upuštati u razmatranje te opasne aktivnosti koju Kornelije Agripa naziva otrovnom Magijom. Istina je da su ukinute lomače za vračeve, ali se zato više nego ikada kažnjavaju zločinci. Iz tog razloga se ograničavamo, kako to

prilika nalaže, na ono što čini suštinu te moći.

Da bismo upravljali astralnim Svetlom takođe moramo razumeti njegovu dvostruku vibraciju, kao i ujednačavanje njegovih sila koje se u Kabali predstavlja brojem šest. Razmatrana u okvirima prvobitnog uzroka, ova ravnoteža je volja Boga; to je sloboda u čoveku i matematička ravnoteža u materiji. Ravnoteža proizvodi stabilnost i trajnost. Sloboda stvara ljudsku besmrtnost,* a volja Božja utiče na zakone večnog Razuma. Ravnoteža u idejama je razum, a u silama moć. Ravnoteža je egzaktna; ona se drži svog zakona; ako ga povredite makar malo, on je uništen. Zbog toga ništa nije beskorisno niti izgubljeno. Svaki iskaz i svako kretanje su za ili protiv ravnoteže, za ili protiv istine koja je sazdana na izmiremju protivrečnosti ili bar njihovoj ravnoteži. U uvodu *Rituala* saznaćemo kako se stvara magijska ravnoteža i zašto je ona neophodna za uspeh svih operacija.

Svemoć je apsolutna sloboda, a apsolutna sloboda ne može da opstane bez savršene ravnoteže. Magijska ravnotcža je tako jedan od prvih uslova za uspešno izvođenje naučnih operacija, a treba da se ispituje i u okviru okultne hemije, da bi se saznalo kako se kombinuju suprotnosti bez međusobnog poništavanja. Magijska ravnoteža objašnjava veliku i prvobitnu tajnu postojanja, kao i relativnu neophodnost zla. U Crnoj Magiji ta relativna neophodnost pruža izvesnu moć demonima ili zlim duhovima, kojima vrline ponikle na zemlji predstavljaju izvor besa i nabujale snage. U doba kada su sveci i anđeli slobodno izvodili čuda, vračevi i zli dusi su isto to činili, ali na svoj način. Rivalstvo često vodi ka uspehu. Privlači nas uglavnom sve što pruža otpor.

* „Sloboda, jednakost, bratstvo – tri reči sa jasnim značenjem, a ipak potpuno nerazumljive; tri principa koji svojim kombinacijama stvaraju trostruku laž, jer uništavaju jedan drugoga. Sloboda nužnosti čini da se ispoljava nejednakost, dok jednakost ne priznaje slobodu, jer ona pritiska i guši sve one koji se izdižu iznad ostalih. Težnja ka jednakosti koju odražava sloboda, proizvodi beskrajnu neslogu, kao i ponos u borbi protiv neumoljive prirode koja onemogućava bratstvo medu ljudima. Geslo buduće republike biće – Humanost, Pravda, Solidarnost: to je enigma jedne moderne sfinge koju moramo rešiti ili nas neće biti." – *Les Portes de l'Avenir*, XXXVIII, XXXIX. „Sloboda je puno uživanje svih onih prava koja ne uključuju dužnost. Ispunjavanjem dužnosti, ta prava se osvajaju i čuvaju. Čovek ima pravo da obavlja svoju dužnost, jer on teži da sačuva svoja prava. Odanost sebi je samo zamena za dužnosti, i ona je najuzvišenija od svih prava." – *Paradoksi najviših nauka*, str. 14.

VII ד G

PLAMENI MAČ

NETSAH GLADIUS

Broj sedam je sveti broj u svim teogonijama i simbologijama zato što se sastoji od trijade i tetrade. Broj sedam predstavlja magičnu moć, njenu punu snagu; to je volja potkrepljena svim silama elemenata, duša koju opslužuje Priroda, SANCTUM REGNUM spomenut u Solomonovim Ključevima. U Tarotu je ovaj broj predstavljen u vidu krunisanog ratnika sa trouglom na oklopu. On je smešten na kocku u koju su upregnute dve sfinge koje vuku na suprotne strane, dok su im glave okrenute u istom pravcu.*

Naoružan je plamenim mačem, a u levoj ruci drži skiptar na čijem se vrhu nalaze trougao i kugla. Kocka je filozofski Kamen; sfinga označava dve sile Velikog Agensa koje odgovaraju JAKINU i BOAZU – Stubovima Hrama; oklop predstavlja poznavanje božanskih Stvari, usled čega mudar čovek postaje neosetljiv na uvrede; skiptar je magijski Štap; plameni mač je simbol pobede nad smrtnim gresima kojih ima sedam, kao i vrlina.

Stari mudraci su ih simbolično prikazali u vidu sedam planeta poznatih u to doba. Veru – tu težnju ka beskonačnosti, to divno samopouzdanje koje počiva na poverenju u sve vrline – veru koja se u slabim ličnostima može izroditi u ponos – oličavalo je Sunce; nadu, neprijatelja očajanja, predstavljao je Mesec; milosrđe nasuprot raskoši, označavala je Venera, zvezda jutra i večeri; snagu, nadmoćnu nad gnevom – Mars; razboritost, nasuprot zaludnosti – Merkur; umerenost, nasuprot pohlepi – Saturn, kome su podmetnuli kamen da ne bi proždrao svoju decu; i napokon, pravednost, suprotnu zavisti je oličavao Jupiter, pobednik nad Titanima.

Ove simbole je astronomija primila od helenske kulture. U hebrejskoj Kabali, Sunce predstavlja anđela svetlosti, Mesec anđela želja i snova, Mars andela uništenja, Venera anđela ljubavi,

* Broj sedam se takođe smatra i velikim biblijskim brojem, ključem Mojsijevog „stvaranja" i „simbolom svih religija". – *La Clef des Grands Mystères*, str. 33.

Merkur anđela napretka, Jupiter anđela moći, Saturn anđela pustoši. Oni takođe imaju svoja imena: Mihael, Gabrijel, Samael, Anael, Rafael, Zaharijel i Orifijel.

Ove sile, koje upravljaju đušom, imaju svoj udeo u ljudskom životu tokom uzastopnih perioda koje astrolozi određuju na osnovu putanja odgovarajućih planeta. Objasnićemo o čemu se radi, jer kabalistička astrologija ne sme da ustukne pred kritikom. Rano detinjstvo je posvećeno Suncu, detinjstvo Mesecu, mladost Marsu i Veneri, muževno doba Merkuru, zrelost Jupiteru i starost Saturnu. Čovečanstvo, uopšteno govoreći, počiva na zakonima razvoja analognim zakonima individualnog života.

Na osnovu toga je Tritemije stvorio proročki ključ za sedam duhova, o kojem će kasnije biti reči; uočavajući srazmeru sličnosti događaja koji se nižu, pomoću ovog sredstva možemo predvideti značajna zbivanja u budućnosti i pratiti događaje iz prošlosti, odnosno sudbine naroda i čovečanstva tokom raznih epoha. Sveti Jovan, čuvar Tajne Hristove Doktrine, spominje sled događaja u kabalističkoj knjizi Apokalipse, za koju kaže da je zapečaćena sa sedam pečata. Tu srećemo i sedam duhova iz drevne mitologije, zatim Pehare i Mačeve Tarota.

Doktrina koja se krije pod ovim simbolima je čista Kabala koju su Fariseji zaboravili već u vreme Hristovog dolaska. Scene koje se naizmenično nižu u tom predivnom proročkom epu jesu mnoštvo pentakala koji se tumače pomoću brojeva tri, četiri, sedam i dvanaest. Hijeroglifske figure su analogne onima iz Hermesove Knjige ili Enohove Knjige postanja, uslovno rečeno, jer ovi naslovi izražavaju samo lično mišljenje erudite Vilijama Postela.

Heruvim, ili simbolički bik sa plamenim mačem, koga je Mojsije postavio na kapiju rajskog sveta, je zapravo sfinga sa telom bika i ljudskom glavom. To je stara Asirska sfinga, a Mitrina borba i pobeda predstavljaju njenu hijeroglifsku analizu. Naoružana, ona je Zakon Misterije koji bdi na vratima inicijacije i upozorava profane. Iako o svemu tome ništa nije znao, Voltera je veoma zabavljala pomisao na bika koji vitla mačem.

Šta bi tek rekao da je posetio iskopine Memfisa i Tebe, i kako bi eho proteklih vremena, koji drema u grobnicama Ramzesa, odgovorio na njegov blagi sarkazam, toliko omiljen u Francuskoj? Heruvim na mozaiku isto tako predstavlja Veliku Magijsku Misteriju, koja se sastoji od sedam elemenata, ali ne sadrži završnu reč. Ovaj *verbum inenarrabile* mudraca iz aleksandrijske škole, reč koju

su hebrejski kabalisti pisali יהוה i tumačili kao אֲרארית*, izražava tako trostrukost sekundarnog principa, dualizam načina, ravnopravno jedinstvo prvog i poslednjeg principa, savez između trijade i tetrade u okviru reči od četiri slova, od kojih nastaje sedam usled trostrukog ponavljanja slova i dvostrukog ponavljanja slogova – ta reč se izgovara ARARITA.

U Magiji, broj sedam ima apsolutnu vrednost, on je presudan u svemu: sve religije ga blagosiljaju u svojim ritualima. Sedma godina je bila jubilarna za Jevreje; sedmi dan je predviđen za odmor i molitvu; tu je još i sedam sakramenata itd. Sedam boja prizme i sedam muzičkih nota su u korespondenciji sa sedam drevnih planeta, tih struna ljudske lire. Duhovno nebo se nikada ne menja. U astrologiji se dešava manje promena nego u astronomiji. Sedam planeta su, u stvari, hijeroglifski simboli dirki naših osećanja. Napraviti talismane Sunca, Meseca ili Saturna, znači magnetski pripojiti volju znacima podudarnim sa silama koje upravljaju đušom; posvetiti nešto Merkuru ili Veneri znači magnetizovati taj predmet u skladu sa direktnom namerom, bilo da je cilj toga zadovoljstvo, znanje ili dobit. Za tu svrhu se koriste analogni metali, životinje, biljke i mirisi. Sedam magijskih životinja su: (a) među pticama koje odgovaraju božanskom svetu – labud, sova, lešinar, golub, roda, orao i vivak; (b) među ribama koje odgovaraju duhovnom svetu ili svetu nauke – foka, som, štuka, cipal, klen, delfin, sipa; (c) među četvoronošcima koji odgovaraju svetu prirode – lav, mačka, vuk, jarac, majmun, jelen i krtica. Krv, salo, jetra i žuč ovih životinja se koriste prilikom bacanja čini; njihov mozak se meša sa mirisima biljaka, a stara praksa priznaje da oni poseduju magnetske sposobnosti koje su u saglasnosti sa sedam planetarnih uticaja.

Talismani sedam duhova se urezuju na drago kamenje, i to na: rubin, kristal, dijamant, smaragd, ahat, safir i oniks, i na sledeće metale: zlato, srebro, gvožđe, bakar, živu u čvrstom stanju, kalaj i olovo. Kabalistički znaci sedam duhova su sledeći: za Sunce – zmija sa glavom lava; za Mesec – globus podeljen na dve polulopte; za Mars – aždaja koja grize dršku mača; za Veneru – lingam; za Merkur – hermetički štap i sinocefalus; za Jupiter – Blistavi Pentagram u kandžama ili kljunu orla; za Saturn – šepavac ili starac, odnosno

* Zoharski Kabalisti uopšte nisu tako postupali: kao i svi rabinski Jevreji oni su čitali slova JOD, HE, VAU, HE, kao ADONAI i čekali Mesijino vreme kada će Sveto Ime obnoviti svetilište.

zmija obavijena oko ćilibara. Svi ovi simboli su pronađeni na izrezbarenom kamenju starih naroda, posebno na talismanima iz gnostičkih epoha, poznatim pod imenom ABRAKSAS. U Paracelzusovoj kolekciji talismana, Jupitera predstavlja sveštenik u karakterističnoj odeći, dok se u Tarotu on javlja u liku velikog hijerofanta krunisanog trostrukom tijarom. On u svojim rukama nosi krst sa tri poprečna kraka koji formiraju magični trougao, odnosno skiptar i ključ tri sveta.

Ako saberemo sve što je do sada rečeno o spajanju trijade sa tetradom, shvatićemo da još nešto treba reći o broju sedam, tom velikom i potpunom magijskom jedinstvu sačinjenom od brojeva tri i četiri.*

* U vezi sa biljkama i bojama septenarijuma koje učestvuju u magnetskom delovanju, pogledajte stručno delo M. Ragona, *La Maconnerie Occulte*. – Beleška Elifasa Levija.

VIII ח H *

REALIZACIJA

HOD VIVENS

Uzroci se ogledaju u posledicama, a posledice su u srazmeri sa uzrocima. Božanska Reč, Jedina Reč, Tetragram, potvrduje sebe četvorostrukim stvaranjem. Ljudska plodnost je dokaz božanske plodnosti; slovo JOD, sadržano u okviru Božanskog Imena, predstavlja večnu snagu prvog principa. Čovek shvata da je stvoren prema Božijem liku, onda kada dosegne spoznaju o Bogu, uvećavajući do u nedogled predstavu koju je stvorio o sebi. Kada shvati Boga kao beskrajnog čoveka, čovek sebi kaže: „Ja sam Bog koji ima kraj". Magija, za razliku od misticizma, ni o čemu ne sudi *a priori*, sve dok ne sazda *a posteriori* pravu osnovu za svoje sudove; to znači da se uzrok spoznaje tek nakon ispoljavanja posledica sadržanih u okviru energije samog uzroka, i to putem univerzalnog zakona analogija. Stoga je u okultnim naukama sve istinito. Teorije se zasnivaju isključivo na iskustvu. Same činjenice određuju proporcije ideala, a Mag u idejnom domenu ne smatra ništa izvesnim, sve dok se to ne potvrdi realizacijom.** Drugim rečima, ono što zaista postoji u uzroku, ispoljava se u posledici. Ono što nije ostvareno – ne postoji. Realizacija govora je ispravno nazvana logos. Misao se ostvaruje govorom, a takode i znacima, zvucima i znakovnim prikazima: to je prvi stepen realizacije. Zatim se ona utiskuje u astralno Svetlo uz pomoć slovnih znakova i odatle vrši uticaj na umove drugih ljudi tako što se u njima reflektuje. Prelamajući se pri prolasku kroz DIJAFANE, ona poprima novi oblik i proporcije, pretvara se u dela i menja svet: to je poslednji stepen realizacije. Ljudi rodeni u svetu koga je oblikovala ideja, nose u sebi njen znak, te tako Reč postaje telo. Trag Adamove

* „Broj osam je broj reakcije i uravnotežujuće pravde". – *La Clef des Grands Mystères*, str. 39.

** „Okultistička filozofija se temelji na realizmu i pozitivizmu apsolutne vrste. Ona ne veruje snovima, već se uzda u istinitost hipoteza koje su neophodne da bi se stvari spoznale onakvima kakve jesu." – *Fables et Symboles*, str. 312.

nepokornosti, očuvan u astralnom Svetlu, može biti izbrisan samo jačim tragom pokornosti Spasitelja. To je prirodno i magijsko objašnjenje prvobitnog greha i njegovog iskupljenja. Astralno Svetlo, ili Duša Sveta, bilo je oruđe Adamove svemoći; a onda se pretvorilo u sredstvo kojim je on kažnjen. Iskvarilo se i poremetilo njegovim grehom, koga je počinio, zbog svoje još uvek nevine mašte, pobrkavši jednu nečistu refleksiju sa onim prvobitnim slikama koje čine Knjigu Univerzalne Nauke.

Astralno Svetlo, prikazano u drevnim simbolima u vidu zmije koja proždire vlastiti rep, naizmenično predstavlja iskvarenost i smotrenost, vreme i večnost, iskušenika i Iskupitelja. S obzirom da je pokretač života, ono pogoduje i dobru i zlu, tako da se može shvatiti i kao ognjeni lik Satane i kao telo Svetog Duha. To je oružje u borbama anđela, vatra pakla i munja sv. Mihajla. Možemo ga porediti sa konjem čija je priroda slična kameleonovoj, budući da uvek odslikava oklop svog jahača. Astralno Svetlo je ostvarenje ili forma intelektualnog svetla, kao što je intelektualno svetlo ostvarenje ili forma Božanskog Svetla.

Veliki Pokretač hrišćanstva, uvidevši da je astralno Svetlo bilo zasićeno nečistim refleksijama rimskog razvrata, pokušao je da izdvoji svoje sledbenike iz takve atmosfere i da ih usredsredi samo na unutrašnje svetlo, kako bi oni zajedničkom verom i entuzijazmom mogli međusobno da opšte, stvarajući tako nove magnetske veze koje je On nazvao milošću. Time je nadvaldao razuzdane struje, imenujući ih đavolom ili Sotonom, da bi ukazao na njihovo truljenje. Suprotstaviti struju struji znači obnoviti moć fluidnog života. Oni koji su određivali pogodan trenutak za moralne reakcije, nisu u svojim proračunima uznapredovali dalje od nagađanja. Zakon realizacije uzrokuje takozvano magnetsko disanje; mesta i predmeti se, na taj način, prožimaju dahom i potpadaju pod uticaj srazmeran našim dominantnim željama, a pre svega onima koje su potvrđene i ostvarene u delima. U stvari, Univerzalni Agens, ili latentno astralno Svetlo, uvek nastoji da se uravnoteži; on ispunjava prazninu i vodi u obilje, koje pak čini da razvrat postane zarazan poput izvesnih telesnih bolesti, a zatim ga neizbežno preobraća u vrlinu. Na taj način, život sa mrskim bićima predstavlja pravo mučenje, a relikvije svetaca ili velikih zločinaca dovode do iznenadnih verskih preobraćenja ili nasilja. Zato se polna ljubav uvek potstiče dahom ili dodirom, i to ne samo u kontaktu sa određenom osobom, već i sa predmetima koje je ona nesvesno dotakla i magnetizovala.

Duša je u stanju da diše, baš kao i telo. Ona udiše sve što joj godi, a izdiše ideje koje proizilaze iz njenih unutrašnjih doživljaja. Bolesne duše imaju štetan dah i kvare svoju moralnu atmosferu – odnosno one mešaju nečiste refleksije sa astralnim Svetlom, što uzrokuje nezdrave unutrašnje struje. Obično se začudimo kada nas u društvu spopadaju zle misli. To nam isprva izgleda nemoguće, jer nismo svesni da one zapravo pripadaju nekome iz užasne blizine. Ovo je veoma bitna tajna. Ona nam pomaže da razotkrijemo svest, tu neospornu i strašnu moć magijske Veštine. Magnetska respiracija je centar zračenja koji se širi oko duše, te je na taj način obavija refleksijama njenih sopstvenih postupaka, stvarajući joj raj ili pakao. Ne postoje postupci koji se mogu sakriti; sve ono što mi uistinu želimo – odnosno, sve ono što potvrdujemo delima – ostaje ubeleženo u astralnom Svetlu, gde se čuvaju refleksije. Te refleksije neprestano utiču na naše misli posredstvom DIJAFANE, i u tom smislu mi postajemo deca naših vlastitih dela.

Astralno Svetlo, pretvoreno u trenutku začeća u ljudsko svetlo, predstavlja prvi omotač duše, a u kombinaciji sa suptilnim fluidima ono proizvodi eteričko telo ili astralnu utvaru, o čemu govori Paracelzus u svojoj filozofiji intuicije – *philosophia sagax*. To zvezdano telo, koje se oslobađa u trenutku smrti, privlači i dugo vremena čuva refleksije prethodnog života, zbog toga što se istovetne stvari međusobno privlače. Ako je zašlo u tok posebne struje uz pomoć volje koja ima izrazitu moć privlačenja, samim tim postaje vidljivo i prirodno, jer nema ničeg prirodnijeg od čuda. Tako nastaju utvare.* Ali, o ovome ćemo opširnije govoriti u poglavlju posvećenom nekromantiji. Fluidno telo, kao i masa astralnog Svetla, potpada pod uticaj dva suprotna toka; levi ga privlači, a desni odbija. Nešto slično se dešava i medu polovima, usled čega nastaju razni impulsi koji uznemiravaju svest. Na fluidno telo često utiču refleksije tuđih misli, te tako s jedne strane nastaju iskušenja, a s druge istinsko i neočekivano milosrđe. Na taj

* „Naša fluidna tela se medusobno privlače i odbijaju, sledeći zakone koji odgovaraju zakonima elektriciteta. Na taj način se bude instinktivne simpatije i antipatije. Pored pojave njihovog urvnoteženja, treba da očekujemo i pojavu zaraznih halucinacija. Iskrivljene projekcije skreću svetlosne zrake; poremećaj nastao u središtu jednog ovakvog tela se prenosi na najosetljivije telo u njegovoj blizini, sve dok se ne formira krug iluzija koji ih sve zajedno obuhvati. To objašnjava istoriju čudnih pojava i popularnih čuda." – *La Clef des Grands Mystères*, str. 123, 124. Elifas Levi na osnovu ovoga dalje objašnjava „čuda Američkih medija" i poredi „vrtoglavicu" gimnastičara sa ekstazama derviša.

način se objašnjava tradicionalno učenje o dva anđela koji nas čuvaju i dovode u iskušenje. Dve sile astralnog Svetla se mogu prikazati vagom na kojoj se mere naša ispravna stremljenja ka pobedi pravde i emancipacija naše slobode.

Astralno i zemaljsko telo nisu uvek istog pola. Odnosno, izgleda da se srazmere dve sile, koje variraju s leva na desno, najčešće ne poklapaju sa vidljivim organizmom. Usled toga nastaje poremećaj ljudskih nagona, te se na taj način tumače, ali ne sa moralnog stanovišta, neobični ljubavni prohtevi Anakreonta i Safa. Spretan magnetizer treba da ima na umu sve te odlike, a u *Ritualu* ćemo izložiti pravila za njihovo prepoznavanje.

Postoje dve vrste realizacije, istinita i fantastična. Prva predstavlja tajnu čarobnjaka, a druga pripada vračevima. Mitologije su fantastična ostvarenja religijskih dogmi; sujeverja su vradžbine jedne pogrešno shvaćene pobožnosti; ali, i mitologija i sujeverje imaju mnogo veći uticaj na ljudsku volju nego što to ima spekulativna fizika, koja se otuđila od svake prakse. Tako sveti Pavle odbacuje lakoumne osvajačke pohode u ime Krsta, i daje prednost ljudskoj mudrosti koja je spora ali dostižna. Religija stvara filozofiju prilagođavajući je slabostima svetine;* za Kabaliste je upravo to skriveni smisao i objašnjenje dogme o inkarnaciji i iskupljenju. Za čovečanstvo su izgubljene one misli koje se ne pretvore u govor; reči nepotvrđene delima su zaludne, a zaludna reč nije daleko od laži. Misao izražena govorom i potvrđena nekim postupkom, stvara dobro delo ili zločin. Stoga, bilo da je reč o grehu ili vrlini, nema iskaza za koji nismo odgovorni; pre svega, nema nehotičnog postupka. Kletve i blagoslovi uzrokuju posledice koje se ne mogu izmeniti, a svaka akcija, kakva god da je njena priroda, bilo da je nadahnuta ljubavlju ili mržnjom, stvara posledice analogne svojim stremljenjima, svom obimu i pravcu. Kada je car, čije su portrete oskrnavili, dotakao rukama lice i uzviknuo: „Nisam ranjen", on je zbog te pogrešne procene okrnjio svoj ugled. Zar bi častan čovek mogao mirno da posmatra kako se ruži njegov portret? Da je jedna takva uvreda, koja čak ne dopire do svesti, a vrši koban uticaj, bila zaista prouzrokovana vradžbinama, u šta

* „Religija predstavlja čudesno ostvarenje fantastičnog sveta, osvešćenog uz pomoć vere. To je očevidna realizacija krajnje racionalne hipoteze, zadovoljenje žudnje za čudima svojstvene uglavnom ženama, deci i onima što liče na decu. Ako se za katoličku religiju zbog nečega može reći da je nezdrava, onda je to zbog ustupka učinjenog racionalizmu osamnaestog veka."—*La Clefdes Grands Mystères*, str. 340, 341.

pravi adept ne sumnja, koliko bi tek onda nepromišljeno zvučala izjava ovog dobrog cara!

Postoje osobe koje ne možemo uvrediti, a da nas pri tom ne sustigne kazna. Ako smo nanели smrtnu uvredu i mi istog trena umiremo. Postoje takođe oni koje nikada uzalud ne susrećemo, čiji letimičan pogled menja čitav naš život. Bazilisk koji ubija pogledom nije puko predanje; to je magijska alegorija. Uopšteno govoreći, neprijatelji su štetni po naše zdravlje, i nikome ne možemo prkositi sa sigurnošću da ćemo izbeći prokletstvo. Pre nego što se suprotstavimo datoj sili ili struji, moramo biti potpuno sigurni da posedujemo suprotnu silu, ili da pripadamo toku suprotne struje; inače ćemo biti smrvljeni i uništeni. To je pravi uzrok mnogih iznenadnih smrti. Užasne pošasti Nabala i Abigajile, Ose, Ananija i Safire, bile su uzrokovane električnim strujama teških osuda; mučeništvo Ursulanki iz Ludena, opatica iz Luvijea i konvulzije jansenizma, potiču iz istog izvora i mogu se objasniti istim okultnim prirodnim zakonima. Da Urban Grandije nije bio žrtvovan, dogodila bi se jedna od sledeće dve stvari: ili bi sumanute opatice umrle u groznim grčevima, ili bi dijabolička pomama zadobila snagu i srazmeru epidemije, tako da bi Grandije uprkos svom obrazovanju i prisebnosti, takođe počeo da halucinira u toj meri, da bi na kraju sebe prijavio, poput nesrećnog Gofridija, ili bi pak iznenada umro sa svim onim užasnim znakovima trovanja, odnosno božanske osvete. Ukleti pesnik Žilber, pao je u osamnaestom veku kao žrtva svoje odvažnosti, zato što je pružio otpor određenoj struji mišljenja, zapravo filozofskom fanatizmu karakterističnom za njegovo doba. Okrivljen za izdaju filozofije, skončao je u bunilu, u neverovatnim mukama, kao da je kažnjen od samog Boga zato što ga je branio u nevreme. U stvari, podlegao je jednom zakonu prirode o kome sigurno ništa nije znao; suprotstavio se jednoj električnoj struji, i srušio se kao gromom pogođen.* Da Mara nije bio ubijen od strane Šarlote Kordej, nema sumnje da bi ga uništilo javno mnjenje. Podlegao bi lepri izazvanoj kletvama časnih ljudi. Oštra osuda zaslužena masakrom svetog Bartolomeja, bila je jedini uzrok užasne bolesti i smrti Čarlsa IX. Da Henri IV

* To se odnosi na Nikolu Žozefa Lorana Žilbera, francuskog pesnika rođenog 1751. koji je 1780. poginuo u jednoj nesreći. Izgleda da njegova smrt ne pruža dokaz za Levijevu ekstravagantnu tvrdnju. On je važio za jednog eminentnog satiričara, koji je sticao neprijatelje napadajući filozofiju i određene ličnosti osamnaestog veka, uključujući tu Voltera i Didroa.

nije uživao ogromnu popularnost, koju duguje intenzivnoj projekciji snage privlačenja svog astralnog života, on bi jedva preživeo preobraćenje. Verovatno bi ga ubio protestantski prezir, kombinovan s podozrenjem i antipatijama katolika. Nepopularnost može biti dokaz integriteta i hrabrosti, ali nikada razumne politike i smotrenosti: državnici umiru od rana koje zadaje mišljenje. Treba da se podsetimo prevremenog i nasilnog kraja mnogih čuvenih osoba koje sada ne bi bilo celishodno spominjati. Žigosanje javnog mnenja može naneti veliku nepravdu svojim žrtvama, ali ih, isto tako, može osuditi na propast, a često i na smrt. S druge strane, nepravda koja je naneta pojedincu može i treba, ako se ne iskupi, da izazove propast celog jednog naroda ili društva: to je ono što se naziva vapajem krvi, jer u svakoj nepravdi leži klica ubistva. Zbog ovih užasnih zakona podudarnosti, hrišćanstvo tako istrajno preporučuje praštanje nepravdi i pomirenje. Ko umre, a ne oprosti, otićiće u večnost naoružan bodežom i osudiće sebe na sve užase jednog neprekidnog ubistva. Narodna tradicija i verovanje u dejstvo očinskih i majčinskih blagoslova i kletvi, se nikada neće izgubiti. U stvari, što su čvršće veze koje spajaju dve osobe, mnogo su strašnije posledice mržnje medu njima. Znamen Alteje koja uzima Meleagrov život, predstavlja mitološki simbol ove strašne moći. Neka roditelji uvek budu oprezni, jer niko ne može da zapali vatru pakla u svojoj vlastitoj krvi, niti da svoj izdanak preda nesreći, a da pri tom ne sagori samoga sebe i postane vredan žaljenja. Nije zločin praštati, ali je zato proklinjanje uvek opasno i krije u sebi zlo.

IX ט I*

INICIJACIJA

JESOD BONUM

Inicijant je onaj koji poseduje Trismegistusovu lampu, Apolonijev ogrtač i štap patrijarha. Trismegistusova lampa predstavlja razum koga osvetljava nauka; Apolonijev ogrtač je znak da neko potpuno vlada sobom i on štiti mudrace od slepih sklonosti; štap patrijarha predstavlja pomoć tajnih i večitih sila Prirode. Trismegistusova lampa osvetljava sadašnjost, prošlost i budućnost, razotkriva mušku svest i prodire do najskrovitijeg kutka ženskog srca. Lampa gori trostrukim plamenom, ogrtač je tri puta presavijen, a štap se sastoji iz tri dela.

Broj devet je broj božanskih refleksija; on izražava božansku ideju u njenoj celokupnoj apstraktnoj moći, ali takode označava i ekstravagantna ubedenja, pa tako i predrasude i idolatriju. Hermes ga je proglasio brojem inicijacije, zato što inicijant vlada nad predrasudama i pomoću predrasuda: jedino je on u stanju da ne zastane u tami, zaodenut ogrtačem i obasjan lampom, posedujući samo svoj štap. Svi ljudi imaju razum, ali ne umeju svi da ga koriste: to je nauka koju treba savladati. Sloboda je svima podjednako data, ali ne mogu svi biti slobodni: to je pravo za koje se treba izboriti.** Svi imaju snagu, ali ne znaju kako da je ukrote: to je sila koja se mora obuzdati. Ništa se ne postiže bez velikog truda.

* „Broj devet je broj inicijanata i proroka". —*La Clef des Grands Mystères*, str. 41.

** Uporedite *La Clef des Grands Mystères*, str. 239, 240: „Sloboda je život duše i ona se može očuvati samo u okviru ustrojstva Prirode. Nju narušava svaki nered i uništava neumerenost. Umesto da ga vodi i održava razum, čovek se prepušta sudbini toka i opadanja magnetskog Svetla koje neprekidno prodire, jer neprekidno stvara, a da bi to stvaranje bilo kontinuirano, ono mora stalno da apsorbuje. Otuda manija za ubistvima i tendencija ka samoubistvima. Otuda takode i taj duh izopačenosti koga Po iznenadujuće verno opisuje, a gospodin de Mirvil s pravom naziva đavolom: „Đavo je vrtoglavica inteligencije opijene treperenjima srca, monomanija praznine, draž provalije." Levi još dodaje da to nije aluzija na stavove katoličke, apostolske i rimske vere, koje ne bi bilo mudro dirati.

Čovekova je sudbina da sam stiče svoje bogatstvo i da posle toga, poput Boga, stekne slavu i oseti veliko zadovoljstvo deleći to bogatstvo drugima.

Magiju su ranije nazivali sveštеničkom i kraljevskom Veštinom, zato što je inicijacija pružala mogućnost mudracima da postanu gospodari duša i da utiču na volju drugih ljudi. * Proricanje je takođe jedna od privilegija inicijanata; to je samo poznavanje posledica sadržanih u uzrocima i nauka usredsređena na činjenice univerzalne dogme o analogijama. Ljudski postupci nisu zapisani samo u astralnom Svetlu; njihovi tragovi postoje i na licu, oni menjaju izgled i držanje, boju glasa. Tako svaki čovek sa sobom nosi istoriju svog života, koju mogu da čitaju inicijanti. Budućnost je uvek posledica prošlosti, a nepredvidene okolnosti ne menjaju bitno one rezultate do kojih je došao razum. Tako se svakom čoveku može unapred saopštiti sudbina. O čitavom postojanju se može suditi na osnovu jednog pokreta; mala neobičnost ili slabost može da najavi dugi niz nesreća. Cezar je bio ubijen, jer se stideo svoje ćelavosti; Napoleon je skončao na Svetoj Jeleni, zato što se divio Osijanovim pesmama; Luj Filip se odrekao prestola zbog kišobrana. Ovo su paradoksi samo za prost svet koji ne može da pojmi skrivene odnose među stvarima. Za adepta su to pravi uzroci, jer on sve razume i ničim nije iznenađen.**

Inicijacija štiti od lažnog svetla misticizma; ona oprema ljudski um relativnom vrednošću i srazmernom nepogrešivošću, povezujući ga sa vrhovnim razumom uz pomoć niza analogija. Zbog toga inicijant ne zna za pokolebane nade, apsurdne strahove – on ne zna za iracionalna verovanja. On poznaje obim svoje moći, hrabar je i kad nema neposredne opasnosti. Za njega reč usuditi se znači biti sposoban. Tako smo došli do novog tumačenja njegovih atributa: lampa predstavlja učenje, ogrtač kojim se obmotao slobodu odlučivanja, a štap snagu i odvažnost. On zna, usuđuje se, ćuti. Zna tajne budućnosti, odvažan je u sadašnjosti, ćuti o prošlosti. Poznate su mu mane ljudskog srca, usuđuje se da ih iskoristi da bi obavio svoj zadatak, ne govori ništa kako bi ostvario svoje ciljeve. Raspolaže značenjem svih simbola i religija; usuđuje se da ih primeni ili

* Uporedite *La Clef des Grands Mystères*, str. 226: „Preci su Magiju zvali sveštеničkom i kraljevskom Veštinom, i treba zapamtiti da su Magi bili gospodari prvobitne civilizacije, jer su vladali celokupnom naukom svog vremena.

** Ovo je Levi, francuski *littérateur*, u raspoloženju gospodice Lenorman, a ne Levi koji ozbiljno izvlači zaključke na osnovu poznavanja okultističke filozofije.

odustaje od toga bez licemerja i nepoštovanja; ne govori ništa o dogmi vrhovne inicijacije. On zna uzroke postojanja i prirodu Velikog Magijskog Agensa; usuđuje se da vrši dela i izgovara reči kojima se Agens podvrgava ljudskoj volji; ćuti o misterijama Velikog Arkanuma.

Možeš ga često zateći melanholičnog, ali nikada potištenog niti očajnog; nikada bednog, često prognanog, nikada obeshrabrenog niti skrhanog. On pamti tugu i smrt Orfeja, Mojsijevo izgnanstvo i smrt u osami, mučeništvo proroka, Apolonijeve patnje, Krst Spasitelja. Nije mu strana pustoš u kojoj je skončao Agripa, čija je uspomena i danas zatrpana klevetama. Zna da su brige nadvladale velikog Paracelzusa, i šta je sve Rajmond Lul morao da pretrpi da bi na kraju završio nasilnom smrću. Seća se Svedenborga koji glumi ludilo i ujedno gubi razum da bi opravdao svoju nauku. Pamti Sen-Martena i njegov tajni život, Kaljostra koji umire zaboravljen u ćelijama inkvizicije, Kazoa koji se uspinje na gubilište. Kao potomak tolikih žrtava, on ima odvažnosti na pretek, ali ujedno shvata i potrebu ćutanja. Sledimo zato njegov primer; pre svega treba marljivo učiti, a kada steknemo znanje – treba imati snage i ćutati.

X • K *

KABALA

MALKUTH PRINCIPIUM PHALLUS

Sve religije sveta čuvaju uspomenu na prvobitnu knjigu koju hijeroglifima ispisaše mudraci najranijih epoha. Kasnije pojednostavljeni i uprošćeni, njeni simboli pribaviše slova veštini pisanja, omogućiše da se njima predstavi Reč, a okultnoj filozofiji dadoše tajanstvene znake i pentakle.** Jevreji pripisuju ovu knjigu Enohu, sedmom gospodaru sveta posle Adama, Egipćani Hermesu Trismegistusu, Grci Kadmu, misterioznom graditelju Svetog Grada: ova knjiga, kasnije nazvana Kabalah ili Kabala, što znači predanje, predstavljala je simbolični pregled prvobitne tradicije. Tradicija o kojoj je reč počiva na sledećoj magijskoj dogmi: vidljivo je za nas proporcionalna mera nevidljivog. A stari mudraci su se, opazivši da je ta ravnoteža univerzalni zakon fizike i posledica očiglednog suprotstavljanja dve sile, prepirali da li je ona fizička ili metafizička, tvrdeći da u Bogu, tj. Prvom Životu i Aktivnom Uzroku, treba da postoje dva svojstva međusobno uslovljena – stabilnost i pokret, nužnost i sloboda, racionalnost i autonomija

* Broj deset je apsolutni broj Kabale i ključ Sefirota. – *La Clef des Grands Mystères*, str. 44

** „Postoji jedan tajni i sveti alfabet koga Jevreji pripisuju Enohu, Egipćani Totu ili Merkuru Trismegistusu, Grci Kadmu i Palamedu. Taj alfabet, za koga su znali pitagorejci, sastavljen je od apsolutnih ideja pridodatih znacima i brojevima, a njihove kombinacije čine matematiku misli. Solomon je to predstavio pomoć sedamdeset i dva imena napisana na trideset i šest talismana. Inicijanti ih na Istoku još uvek nazivaju Malim Ključevima ili Solomonovim Klavikulama." – *La Clef des Grands Mystères*, str. III, IV. Elifas Levi dalje govori da su ti ključevi opisani i da je njihova upotreba objašnjena u knjizi *Sepher Yetzirah* koja se tradicionalno pripisuje patrijarhu Avramu. Međutim, to je u potpunosti pogrešno. Kabalističko delo o kojem je reč razmatra: (1) deset SEFIROTA, (2) hebrejska slova, (3) trideset i dve Staze Mudrosti, (4) pedeset Kapija Razumevanja i to u dopunskom delu koje nastaje znatno kasnije. Takozvani Solomonovi talismani su razni načini pisanja Božanskog Imena sačinjenog od sedamdeset i dva slova, o čemu se u *Sepher Yetzirahu* ništa ne govori. Treba još reći da ovo Ime nema svoju odgovarajuću analogiju u Tarot kartama kojih ima sedamdeset i osam.

volje, pravda i ljubav, odnosno strogost i milosrđe. Ta dva atributa su, da tako kažemo, personifikovali Jevreji pod imenima GEBURAH i HESED. Nad GEBURAH-om i HESED-om stoji Vrhovna Kruna, princip uravnoteženja sveta ili uravnoteženo kraljevstvo koje pod imenom MALKUT nalazimo u kabalističkom stihu molitve *Pater-noster* o kome je već bilo reči.* Ali GEBURAH i HESED, koje u ravnoteži održava, gore – KRUNA, a dole – KRALJEVSTVO, konstituišu dva principa koji se mogu sagledati i sa jednog apstraktnog stanovišta i u ispoljenom obliku. Uzeti u apstraktnom ili idealizovanom smislu, oni nose uzvišena imena HOKMAH, Mudrost i BINAH, Inteligencija.** Realizuju se u stabilnosti i progresu, odnosno večnosti i pobedi – HOD i NECAH.

To je, prema Kabali, osnova svih religija i svih nauka – trostruki trougao i krug, pojam trijade objašnjen ravnotežom koja se širi u oblasti ideja, a zatim ostvaruju u okviru formi. Stari mudraci su prvobitne pojmove ove jednostavne i impresivne teologije primenili na samu ideju brojeva, i odredili oblik prve dekade na sledeći način:

1. KETER. – Kruna, moć uravnoteženja.
2. HOKMAH. – Mudrost, uravnotežena inteligencijom u svom nepromenljivom poretku.
3. BINAH. – Aktivna Inteligencija, uravnotežena Mudrošću.
4. HESED. – Milosrđe, koje predstavlja Mudrost u svojoj sekundarnoj koncepciji, uvek blagonaklono, jer je snažno.
5. GEBURAH. – Strogost, koju zahtevaju sama Mudrost i Božja volja. Dozvoliti zlo znači onemogućiti dobro.
6. TIFARET. – Lepota, blistava koncepcija ravnoteže u oblicima, posrednik između Krune i Kraljevstva, središnji princip izme-

* Na Drvetu Života se KETER ili Vrhovna Kruna nalazi iznad HOKMAH-a i BINAH-a, čineći sa njima Nebesku Trijadu pod kojom su HESED i GEBURAH. Dalje treba reći da Drvo obuhvata tri trougla, pod kojima je MALKUT. Ne postoji nikakav krug kako nam to Levi predočava, osim u slučaju kada su imena i naslovi svakog od SEFIROTA ispisani u tom obliku.

** „Autoritet, tako veličanstven i pogrešno shvaćen u naše vreme, zasniva se na Mudrosti i Inteligenciji, kao KETER na HOKMAH-u i BINAH-u. Autoritet je potvrda časti koja počiva na pobožnosti i pravdi, kao TIFARET na GEDULAH-u i GEBURAH-u. Čast se zasniva na društvenoj istini koja predstavlja spoj reda i progresa, moći i dužnosti. Ta istina je moralni život čovečanstva. (1) Autoritet, (2) Mudrost, (3) Inteligencija, (4) Pobožnost, (5) Pravda, (6) Čast, (7) Progres, (8) Red, (9) Društvena istina, (10) Čovečnost: u okviru toga je dato filozofsko objašnjenje i primena brojeva u Kabali." – *Fables et Symboles*, str. 298, 299.

du Stvoritelja i stvaranja – uzvišena koncepcija poezije i njenog nezavisnog sveštenstva!

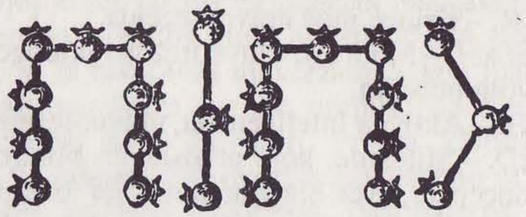
7. NECAH. – Pobeda, ili večiti trijumf inteligencije i pravde.

8. HOD. – Stalnost, osvajanje materije umom, pobede aktivnog nad pasivnim, života nad smrću.

9. JESOD. – Temelj, odnosno osnova svih verovanja i svake istine – ili APSOLUT u filozofiji.

10. MALKUT. – Kraljevstvo, što znači univerzum, celokupno stvaranje, delo i ogledalo Božje, potvrda vrhovnog uma, formalna posledica koja nas primorava da pribegnemo praktičnim premisama, zagonetka čije rešenje predstavlja Bog – odnosno, Vrhovni i Apsolutni Um.

Ovih deset primarnih pojmova, podudarnih sa prvih deset slova prvobitnog alfabeta koja označavaju i principe i brojeve, majstori Kabale su nazvali deset SEFIROTA.* Sveti Tetragram, nacrtan na sledeći način, ukazuje na broj, izvor i vezu sa Božanskim Imenima.

Ovo je JOTHAVAH, ime** napisano uz pomoć dvadeset i četiri (odnosno četiri) znaka, krunisanih trostrukim cvetom svetlosti, i ono se povezuje sa dvadeset i četiri nebeska trona i dvadeset i četiri krunisane starešine iz Apokalipse. U Kabali se okultni princip naziva Staracem, a pošto se odražava u sekundarnim uzrocima on umnožen stvara slike prema sopstvenom obliku – što znači da postoji onoliko Staraca koliko ima različitih

* „Kabala je šifrovana formula božanske hipoteze. Misterije su teoreme njene algebre. To je jednostavno kao što su dva i dva četiri, jasno kao četiri pravila aritmetike i komplikovano, za neznalice, kao logaritamska tablica ili Njutnov binom." – *Le Livre des Sages*, str. 58.

** Božansko Ime se sastoji od konsonanata JOD, HE, VAU, HE, i ne može da se čita JOTHAVAH.

koncepcija njegove jedinstvene suštine. Te slike, čije se proporcije narušavaju sve većim udaljavanjem od izvora, projektuju u tami jednu konačnu refleksiju ili slab zrak, koji predstavlja groznog i izobličenog Starca, odnosno davola. Zato inicijant beše dovoljno odvažan da kaže: „Đavo je Bog, jer ga tako vidi posrnuli"; a drugi je odgovorio još bizarnijom i energičnijom tvrdnjom: „Đavo je nastao od ostataka Boga".* Ove zapanjujuće definicije možemo objasniti samo ako primetimo da u takvom simbolizmu demon predstavlja andela koji je proteran sa neba zato što se drznuo da prisvoji božansko. Tako bi se to reklo alegoričnim jezikom proroka i pripovedača legendi. Filozofski rečeno, davo je ljudska ideja o božanskom koju su progres, nauka i razum nadmašili i preoteli nebu. Kod primitivnih orijentalnih naroda, Moloh, Adramelek i Baal su predstavljali otelotvorenje jednog Boga, poniženog varvarskim atributima. Jansenistički bog, koji je stvorio pakao za veći deo čovečanstva i uživao u večnim mukama onih koje je odbio da spase, poseduje zamisao koja sadrži mnogo više varvarskog u sebi nego ona Molohova: sa stanovišta svakog mudrog i prosvećenog hrišćanina, jansenistički bog je posrnuli Satana.

Umnoživši Božanska Imena Kabalisti su ih povezali, bilo jedinstvom Tetragrama, znakom trojstva, ili sefirotskom skalom dekade. Oni su načinili skalu Božanskih Imena i brojeva u obliku trougla, koju možemo predstaviti latinicom na sledeći način:

J
JA
SDI
JEHV
ELOIM
SABAOT
ARARITA
ELVEDAAT
ELIM GIBOR
ELIM SABAOT

* „Kabalisti su dokazali da je tajno i pravo ime davola u stvari Jehovino ime napisano unazad, što predstavlja prvo otkriće za inicijante u vezi misterija Tetragrama. Redosled ovih slova, od kojih se sastoji to veliko ime, ukazuje na prevlast ideje nad formom, aktivnog nad pasivnim, uzroka nad posledicom. Preokretanjem ovog redosleda dobijamo suprotan rezultat. Jehova je onaj koji vlada Prirodom kao predivnim konjem i goni ga da ide kuda on želi; ali HAVAJOH – ili demon – je nezauzdani konj koji može da zbaci svog jahača i da ga strmoglavi u ambis. Prizilazi da Kabalisti zaista priznaju postojanje davola, ali on nije niti osoba

Zbir svih tih Božanskih Imena, sačinjenih od jednog Tetragramatona, ali proširenih van njegovog okvira, čine osnovu Hebrejskog Rituala i okultnu silu koju kabalistički rabini prizivaju pod imenom *Shemhamphoras*.

Sada ćemo govoriti o Tarotu sa kabalističkog stanovišta, budući da smo već naznačili tajanstvene izvore tog imena. Ova hijeroglifska knjiga se sastoji od kabalističkog alfabeta i točka ili kruga četiri dekade koje se međusobno razlikuju po svojim simboličnim i tipičnim figurama. Svaka od tih dekada obuhvata skalu od četiri progresivne figure koje predstavljaju čovečanstvo, a to su: čovek, žena, mladić, dete—vladar, gospa, vitez i štitonoša. Dvadeset i četiri figure alfabeta predstavljaju najpre trinaest dogmi, zatim devet verovanja koje je autorizovala jevrejska religija, tako jaka i čvrsto utemeljena na vrhovnom razumu.

Kabalistički i religijski ključ Tarota je, po običaju drevnih zakonodavaca, ispevan u stihovima:

1. א Svest, Aktivni Uzrok svega što vidimo,
2. ב I broj dokazuje jedinstvo živo.*
3. ג Ne poznaje granice onaj koji sve je obuhvatio.
4. ד Ali, svemu Prethodeći, ogromno polje života je ispunio.
5. ה Jedini vredan obožavanja, On, Gospod jedini,
6. ו Čistim srcima svoje istinsko učenje uli.
7. ז Ali, pošto je delima vere potreban jedan prvosveštenik,
8. ח Jedan zakon imamo i samo jedan molitvenik.
9. ט Jer, istina je da je Večni Bog svuda oko nas,
10. י I nebeski i zemaljski dani znaju za njegovu vlast.
11. כ Izdašan u milosti, kazne ne štedeći,
12. ל Kralja narodu svom uskoro će reći.
13. מ Grob je ulaz u obećanu zemlju,
 Samo je smrt kraj; život raste u svemu.

niti moć drugačija od sila Prirode. On je tama ili san Inteligencije, a isto tako obmana i laž."—*La Clef des Grands Mystères*, str. 219. Uporedite ovo sa izjavom jednog tobožnjeg hijerofanta: „Kad ugledate Boga, osvrnite se, i u senci koju stvarate u prisustvu ovog Sunca Inteligencije, pojaviće se davo, ta crna utvara koja se ukazuje onda kada ne gledate u Boga."—*Ibid*, str. II.

* „Nad svim jedinstvima, ili bolje reći koncepcijama jedinstva, stoji jedna nužna hipoteza koja nas navodi da priznamo Apsolut i Nepojmljivo Jedinstvo, Princip bez principa, Uzrok odvojen od uzroka... Taj strašni Nepoznati nema imena koje se može sročiti, jer Tetragram odgovara samo svojoj konvencionalnoj i hijeroglifskoj slici. Ali, u svim bićima postoji ALEF i TAU, ALFA i OMEGA; u vezi s tim možemo samo da kažemo da je to hebrejsko ime אהיה —EHIEH."—*Prepiska sa baronom Spedalierijem*, br. 16.

Behu to učenja vrla, večni je njihov sjaj;
I svetom o brojevima slovu tako došao je kraj.

14. נ Dobri anđeli sve usklađuju, izmiruju,
15. ס A zli duhovi što gore gnevom bes raspiruju.
16. ע Bog zapoveda munjom, podanik mu je plamen,
17. פ Za Vesperu i rosu njenu reč je njegova znamen.
18. צ Učinio je da Mesec u noćima nad nama stražari,
19. ק Pod Suncem njegovim u svetlosti ponovo nastaju sve stvari.
20. ר Kada se prah vrati prahu, prizvaće mu dah Njega
20. ili 21. ש Život iz groba koji sudbina je svega.
21. ili 22. ת Kruna njegova sedište milosti osvetljava,
 I slavi heruvime što grle Njegova stopala.

Pomoću ovog sasvim dogmatičnog objašnjenja, protumačićemo kabalistički alfabet Tarota. Tako figura I, nazvana Opsenar, predstavlja aktivni princip u okviru božanske i ljudske samosvojnosti. Figura II, narodski nazvana papa Jovan, označava dogmatsko jedinstvo zasnovano na brojevima, i ona je personifikacija Kabale ili Gnozisa. Figura III ukazuje na Božansku Spiritualnost koju simboliše krilata žena. Ona u jednoj ruci drži apokaliptičkog orla, a u drugoj ruci svet koji visi na kraju njenog žezla. Ostali simboli su takođe razumljivi i mogu se lako objasniti. Sada ćemo pogledati četiri grupe karata koje se zovu Štapovi, Pehari, Mačevi i Krugovi ili Pentakli, ili jednostavno *Dinari*—sve su to hijeroglifi Tetragrama. Štap predstavlja egipatski Falus ili hebrejsko slovo JOD; pehar je kteis ili početno HE; Mač je veza između prethodna dva simbola, ili lingam predstavljen slovom VAU koje potiče iz perioda pre jevrejskog zarobljeništva, dok je Krug ili Pentakl, slika sveta i poslednje HE Božanskog Imena. Uzećemo sada sve simbole Tarota i sklapati ih jednog po jednog u Točak ili ROTU Vilijama Postela; grupišimo četiri asa, dve dvojke itd. Dobićemo ukupno deset skupova karata koji pružaju hijeroglifsko tumačenje trougla Božanskih Imena na već prikazanoj dekadnoj skali. Dodajući sva-

kom broju njegov odgovarajući SEFIROT, možemo ih tumačiti na sledeći način:

יהוה

Četiri znaka predstavljaju Ime svakog imena.

1. KETER
Četiri asa
Četiri predivna znaka krase Njegovu plamenu krunu.
2. HOKMAH
Četiri dvojke
Četiri reke neprestano teku iz Njegove mudrosti.
3. BINAH
Četiri trojke
Četiri dokaza koje imamo u Njegovoj umnosti.
4. HESED
Četiri četvorke
Četiri dobročinstva Njegova su milost.
5. GEBURAH
Četiri petice
Četiri puta četiri greha osvećuju Njegovu pravednost.
6. TIFARET
Četiri šestice
Četiri otkrivena zraka Njegovu lepotu objavljuju.
7. NECAH
Četiri sedmice
Četiri puta pobedu Njegovu u pesmi proslavljaju.
8. HOD
Četiri osmice
Četiri puta on trijumfuje u bezvremenosti.
9. JESOD
Četiri devetke
Četiri temelja nose Njegov veliki tron beli.
10. MALKUT
Četiri desetke
Jednim četvorostrukim kraljevstvom On beskonačno vlada,
Kao što iz Njegove krune teče zrak sa četiri kraja.

Ovim jasnim pregledom izložili smo kabalističko značenje svake karte. Na primer, petica Štapova označava rigorozni GEBURAH JOD-a, odnosno pravednost Stvoritelja ili čovekov gnev; sedmica Pehara označava pobedu milosrđa ili trijumf žene; osmica

Mačeva označava sukob ili večitu ravnotežu, itd.* Sada tek shvatamo kako su drevni velikodostojnici proricali. Svaki raspored pločica je davao uvek novo kabalističko značenje, potpuno istinito u okviru tih slučajnih kombinacija. I s obzirom da vera naših predaka nije ništa prepuštala slučaju, oni su čitali odgovore Providenja u proročanstvima Tarota, koga su Jevreji nazivali TERAF ili TERAFIM, kako je to opazio učeni Kabalista Gafarel, jedan od magičara na službi kod kardinala Rišeljea.**

Što se tiče dvorskih karata, razjasniće ih ovaj poslednji kuplet:

KRALJ, KRALJICA, VITEZ, ŠTITONOŠA.
Muž i žena, taj mladić, to dete, sva ta braća:
Tvoja staza putem njihovih, Jedinstvu se vraća.

Na kraju *Rituala* iznećemo još neke detalje, zajedno sa svim dokumentima koji se odnose na predivnu Knjigu Tarota, najstariju od svih knjiga. Ona je ključ proročanstva i dogmi, jednom rečju, ona je inspiracija nadahnutih dela, ali i činjenica koju ne zapaža ni učenje Kur de Geblena ni neobična intuicija Etoala ili Alijeta.

Deset SEFIROTA i dvadeset i dve Arkane Tarota čine, kako to Kabalisti kažu, trideset i dve staze apsolutne nauke. U skladu sa pojedinačnim naukama, oni ih dele u pedeset poglavlja ili pedeset kapija: na Istoku reč kapija označava vladu ili autoritet. Rabini su

* U jednom od svojih kasnijih sanjarenja Levi tvrdi da je Apokalipsa zasnovana na brojevima, simbolima i hijeroglifskim figurama Tarota. „U njoj zaista nalazimo žezla, pehare, mačeve i krune, koji su raspoređeni u odnosu na određene brojeve i povezani međusobno u desetočlane i sedmočlane skupove. Tu su i četiri kralja koji vladaju na četiri kraja sveta i četiri jahača prikazana na običnim kartama; zatim krilata žena i Logos u kraljevskoj odori, a potom u papinskoj odeći sa nekoliko dijadema na tijari. Konačno, Apokaliptički ključ, koji predstavlja viziju Neba, istovetan je sa kartom broj 21 u Tarotu, na kojoj je prikazan tron obavijen dvostrukom dugom, na čijim se uglovima nalaze četiri svete životinje iz Kabale. Ove podudarnosti su, ako ništa drugo, veoma zanimljive i podstiču na razmišljanje." —*La Clef des Grands Mystéres,* str. 325, 326. Tobožnje analogije su potpuno neverovatne, ili tačnije uopšte ne postoje. Nije potrebno reći se žezla ne pominju u Apokalipsi, a dvadeset i prvo poglavlje ovog teksta nema ni jedan simbol koji odgovara Tarot karti zvanoj SVET. Ona je ovde pogrešno opisana.

** Gafarel je bio učen čovek, što nesumnjivo dokazuju njegova dela —*Abdita Divinae Kabbalae Mysteria* i *Nečuvene zanimljivosti o talismanskoj magiji.* On je bio bibliotekar kardinala Rišeljea, i sumnjam da je u bilo kom drugom svojstvu radio za tog velikog prelata. Kažu da ga je samo proviđenje uklonilo negde oko 1681., u predvečerje velike ludosti, odnosno priprema za izvođenje užasnog dela u pećinama, šupljim mestima, rupama u zemlji i ljudskom telu. Treba još dodati da Gafarel ne spominje Tarot karte u svojim delima.

takođe podelili Kabalu na BEREŠIT ili univerzalno Postanje, i MERCAVAH ili Jezekiljeva kola; zatim su od dvostrukog tumačenja kabalističkog alfabeta sačinili dve nauke, GEMATRIJU i TEMURAH, i tako stvorili Notarsku Veštinu. To je u stvari celokupno učenje o znacima Tarota i njihovim složenim i raznolikim primenama koje služe za otkrivanje tajni filozofije, Prirode, ili same budućnosti. Vratićemo se ovom delu u dvadesetom poglavlju našeg *Rituala*.

XI ב K*

MAGIJSKI LANAC

MANUS FORCE

Veliki Magijski Agens, koga mi zovemo astralnim Svetlom, koga drugi zovu dušom zemlje, a koga su stari alhemičari znali pod imenom AZOT i MAGNEZIJA, ta mračna, jedinstvena i očevidna sila, predstavlja ključ čitavog kraljevstva, tajnu svih moći. On je Medejino krilato čudovište, zmija iz edenske Misterije; on je univerzalno ogledalo vizija, spona saosećanja, izvor ljubavi, proročanstava i slave. Ko ume da koristi ovaj Agens, znači da je on poverenik Božije moći; u njemu je sadržana sva postojeća, efektivna Magija, sva okultna snaga, a način na koji se on ispoljava, obrađuju sve prave naučne knjige.** Da bismo stekli kontrolu nad Velikim Magijskim Agensom treba da primenimo dve radnje—koncentraciju i projekciju, ili drugim rečima, da fiksiramo i pokrenemo. Fiksiranje je kao osnovu i uslov kretanja izumeo Autor svega postojećeg: Mag mora da postupi na sličan način.

Kaže se da je entuzijazam zarazan—zašto? Zato što se javlja samo u prisustvu duboko ukorenjene vere. Vera rađa veru; ako verujemo u nešto, znači da smo spremni da to ostvarimo; poželeti s razlogom, znači poželeti beskrajno snažno. Ono što deluje u intelektualnoj i moralnoj sferi, još jače utiče na materijalnu sferu, a poluga koja je Arhimedu nedostajala da pokrene svet, bio je u stvari Veliki Magijski Arkanum. Na jednoj ruci dvospolne figure, koju nalazimo u knjizi Hajnriha Kunrata, beše ispisana reč COAGULA, a na drugoj SOLVE. Skupljati i širiti—to su dve reči koje ukazuju na odlike Prirode. Ali, šta treba da preduzmemo da bi te dve radnje izveli na Astralnom Svetlu ili duši sveta? Koncen-

* „Broj jedanaest je broj sile, to je broj sukoba i mučeništva."—*La Clef Des Grands Mystéres*, str. 44.

** Sledeća varijacija na tu temu nudi neke nove činjenice: „Univerzalno Svetlo se zove Astralno Svetlo onda kada magnetizuje svetove; kada stvara metale javlja se pod imenom AZOT, odnosno Živa Mudraca; ali kada oživljava organizme životinja treba ga zvati Animalni Magnetizam."—*La Clef des Grands Mystères*, str. 235.

tracija se postiže izolacijom, a širenje magičnim lancem. Izolacija se sastoji od apsolutne nezavisnosti misli, potpune slobode osećanja i savršenog obuzdavanja čula. Čovek opsednut predrasudama i strahovima, ili obuzet strašću, prema Kunratovim rečima, nesposoban je za koncentraciju i sažimanje astralnog Svetla ili duše zemlje. Svi pravi adepti su ostali nepokolebljivi čak i tokom mučenja, trezveni i vrli do smrti. Objašnjenje ovog fenomena je sledeće: ako želite da raspolažete silom, nemojte onda dozvoliti da vas ona do te mere opčini da vi njoj budete na raspolaganju. Ali onda će se pobuniti oni koji Magiji vide samo način da se zadovolji požuda prirode: „Kakva je korist od sile koju ne smemo upotrebiti za naše vlastito zadovoljstvo?" Vi, nesrećnici koji to pitate, čak i da vam odgovorim, kako ćete razumeti? Jesu li biseri ništavni zato što ih horda Epikura smatra bezvrednim? Zar Kurcijusu nije bilo draže da vladaju oni koji imaju zlato, nego da ga on sam poseduje? Zar se nismo malkice udaljili od običnog čoveka time što smo poželeli da dosegnemo Boga? I žao mi je ću vas razočarati, ali ja nisam onaj koji izmišlja transcendentalne nauke; ja samo podučavam, definišem njihove nužnosti, prikazujem njihove primarne i neophodne činjenice. Pitagora beše slobodan, trezven i uzdržan čovek; Apolonije iz Tijane i Julije Cezar obojica behu nepodnošljivo strogi; Paracelzusov pol je bio pod sumnjom, jer su ljubavne strasti bile sasvim daleko od njega; Rajmond Lul je podnosio sve nedaće života do najuzvišenije tačke asketizma; Žerom Kardan se, ako je verovati predanju, toliko uzdržavao od hrane da umalo nije umro od gladi; siromašni Agripa, koga su proterivali iz grada u grad, radije bi umro od bede nego da povlađuje hirovima princeze koja se drznula da uvredi nezavisnost nauke. Zašto su onda ti ljudi bili srećni? Poznavali su veliku tajnu i posedovali svest o moći. Ovim uzvišenim dušama to beše dovoljno. Da li onda čovek mora da bude sličan njima kako bi saznao sve što su oni znali? Naravno da mora, a ova knjiga možda predstavlja dokaz za tako nešto; ali, da bismo radili isto što i oni, treba da koristimo sredstva koja su i oni koristili. A šta su zapravo time postigli? Zadivili su i potčinili svet; njihova vlast beše veća od vlasti kraljeva. Magija je sredstvo božanske dobrote ili demonske gordosti. Ali ona isto tako ukida zemaljske radosti i zadovoljstva smrtnika. Zašto je onda proučavamo? – pitaju se rasipnici. Jednostavno zato da je upoznamo i da eventualno naučimo da negujemo podozrenje prema glupoj neverici i detinjastoj lakovernosti. Vi, koji ne možete odoleti zadovoljstvima, a pri tom najviše mislim na žene, recite: zar udovoljiti

znatiželji ne predstavlja najveće zadovoljstvo? Čitajte stoga bez straha da ćete postati čarobnjaci protiv svoje volje. Treba da budemo spremni na potpuno odricanje da bismo pokrenuli univerzalne tokove i promenili lice sveta. Postoje izvesne magijske operacije ograničenog obima delovanja koje ne zahtevaju takve herojske vrline. Na strasti možemo delovati strastima, usmeravati simpatije i antipatije, nanositi bol i ujedno lečiti, a da pri tom ne posedujemo svemoć Maga. Međutim, u ovom slučaju, treba da budemo svesni rizika reakcije koja je srazmerna akciji. Nije teško postati žrtva takvog poduhvata. Objasnićemo to u *Ritualu.*

Uspostavljanjem Magičnog Lanca, mi ujedno stvaramo i magičnu struju, čija snaga raste u srazmeri sa veličinom lanca. U *Ritualu* ćemo videti kako se takve struje proizvode i na koji način možemo formirati lanac. Mesmerovo korito je lanac sa mnogo nedostataka;* nekoliko velikih krugova iluminata u nekim severnim zemljama uspostavljaju mnogo jače lance. Čak i ono udruženje katoličkih sveštenika, čuveno po okultnoj moći i nepopularnosti, je utemeljeno na osnovu određenog plana i prati stanje najjačih magnetnih lanaca. To je tajna njihove moći, koju oni pripisuju Božjoj milosti, tom lakom i jednostavnom rešenju za svaku zagonetnu moć uticaja ili privlačenja. U *Ritualu* će naš zadatak biti da obradimo čitav niz pravih magijskih ceremonija i evokacija iz kojih se sastoji veliko delo prizivanja pod imenom VEŽBE svetog Ignacija.

Entuzijazam koji se u društvu prenosi putem međusobnih veza i zajedničkih običaja, proizvodi magnetnu struju koja ga održava i uvećava. Ta struja treba da obuzme i ushiti preko mere sve prijemčive, slabe i nervozne osobe, temperamenta sklonog histeriji i halucinacijama. Takvi ljudi veoma brzo postaju moćni prenosnici magične snage i uspešno projektuju astralno Svetlo u pravcu same struje; odupirati se delovanju te sile je, u izvesnoj meri, borba sa smrću. Kada se mladi farisej Saul ili Šol, sa svojim fanatizmom i zadrtošću sektaša, pridružio napredujućem hrišćanstvu, on je nesvesno sebe prepustio na milost i nemilost sili misleći da će je nadvladati. Ali, bio je pogođen strašnim magnetnim bljeskom, a posledica tog udara, bez sumnje beše pojačana kombinovanim

* „Mesmer je ponovo otkrio, ali nije pronašao tajnu nauku Prirode. Pitagora i Hermes su prvi znali za tu jedinstvenu i elementarnu supstancu koju on pominje u *Aforizmima*. Nju je Sinesije slavio u svojim *Himnama,* a pronašao je u platonskim reminiscencijama aleksandrijske škole." –*La Clef des Grands Mystères,* str. 119.

dejstvom moždane kapi i sunčanog udara. Preobraćenje mladog Jevrejina Alfonsa iz Ratisbona, predstavlja savremeni događaj potpuno iste prirode. Upoznati smo sa sektom entuzijasta kojima je zajedničko to što se rugaju sa distance i što u svoje redove primaju svaku osobu, čak i sa neprijateljskim namerama. Otići ću još dalje i reći da se magični krugovi i magnetne struje sami obrazuju i da, u skladu sa zakonima sudbine, utiču na one koji su im podložni. Svako od nas je obuhvaćen sferom relacija. Ona konstituiše svet svakog pojedinca, te samim tim on postaje predmet njenog uticaja. Zakonodavac francuske Revolucije, čovek koga je najduhovniji narod na svetu priznao za otelotvorenje ljudskog uma, Žan Žak Ruso, izveo je najtužniji potez svog života pod magnetnim uticajem razvratnog kruga i magične struje *table-d'hôte,* – napustio je svoju decu. On to jednostavno i genijalno opisuje u *Ispovestima,* mada ta činjenica nije zapažena. Veliki krugovi često stvaraju velike ljude i *vice versa.* Ne postoje nepriznati geniji, postoje ekscentrični ljudi, a taj naziv je izgleda smislio jedan adept. Čovek ekscentrične prirode je onaj koji nastoji da formira krug boreći se sa centralnom silom privlačnosti postojećih lanaca ili struja. Suđeno mu je da uspe ili da propadne. Šta je potrebno za uspeh u takvom slučaju? Središnja tačka stabilnosti i neprekidno kružno delovanje inicijative. Genije je čovek koji je otkrio pravi zakon i tako zadobio nepobedivu, aktivnu i upravljačku silu. Može se dogoditi da on umre u sred svog posla, ali to što je započeo ostvaruje se uprkos njegovoj smrti, a često biva pospešeno i samom smrću, jer ona predstavlja pravo vaznesenje za genija. „Kada se budem podigao sa zemlje", rekao je najveći od inicijanata, „povući ću sve ljude sa sobom".

Zakon magnetnih struja je zakon kretanja samog astralnog Svetla; ono je uvek dvostruko i širi se u suprotnim pravcima. Velika akcija svakako utire put reakciji jednake veličine, a tajna vrhunskog uspeha se sastoji od prethodnog poznavanja reakcije. Tako je Šatobrijan, obuzet gađenjem nad saturnalijom Revolucije, predvideo i obezbedio ogromnu popularnost svog dela *Duh hrišćanstva.* Ko se suprotstavi struji na početku karijere, treba da očekuje da će ga ta struja uništi. Ovo je iskusio veliki i nesrećni imperator Julijan; suprotstaviti se struji koja teče svojim tokom, znači preuzeti vođstvo suprotne struje. Snalažljiv čovek reaguje blagovremeno i zna da primeni inovacije u pravi čas. U vreme apostola, Volterovi iskazi ne bi naišli ni na kakav odjek, i on bi samo mogao da bude jedan od genijalnih parazita na Trimalhionovoj gozbi. Vreme u kojem živimo dozrelo je za jedan novi talas evangelističke revnosti i odanosti hrišćanstvu, upravo zbog opšteg razočarenja koje preovlađuje, egoističnog pozitivizma i javnog cinizma najnižih pobuda. Uspesi izvesnih knjiga i opšta sklonost ka mistici, su nedvosmisleni simptomi ovog široko rasprostranjenog raspoloženja. Rekonstruišemo i dižemo nove crkve samo da bismo uvideli koliko nam nedostaje vera, samo da bismo još više žudeli za njom; još jedanput svet očekuje svog Mesiju, a on neće odugovlačiti sa svojim dolaskom. Neka istupi, recimo, jedan čovek, koji se po zasluzi ili sticajem srećnih okolnosti našao na visokom položaju – papa, kralj, ili neki Jevrejin milioner – i neka javno i svečano žrtvuje sve svoje materijalno bogatstvo radi blagostanja čovečanstva; neka bude spas siromašnima, zagovornik pa čak i žrtva učenja o odricanju i milosrđu – i videćete da će on oko sebe privući puno pristalica: dovršiće započeti moralni preporod u svetu. Ali, za takvu osobu je pre svega neophodno da ima visok položaj, jer se u ovo vreme podlosti i prepredenosti, sumnja da iza svega što dolazi sa nekog nižeg nivoa stoje lične ambicije ili neka prevara. Prema tome, vi, koji niste ništa, vi, koji nemate ništa, ne težite tome da budete apostoli ili mesije. Ako verujete u nešto i želite da to ostvarite, prvo pribavite sredstva koja obezbeđuje određeni društveni status ili nasledstvo. U proteklim vremenima je nauka proizvodila zlato; u današnje vreme zlato opskrbljuje nauku. Ono što je nepostojano učinili smo postojanim, a sada postojano treba učiniti nepostojanim – drugim rečima, materijalizovali smo duh, a sada nam predstoji da produhovimo materiju. I najumniji iskaz prolazi neopaženo ukoliko iza njega ne stoji neko veliko ime – odnosno, nekakav uspeh koji za sobom nosi materijalnu vrednost. U čemu je vrednost rukopisa? Da li je to piščev potpis? Potvrđena reputacija Aleksandra Dime, Oca i Sina, predstavlja u naše vreme jednu od pouzdanih garancija za književnost. Ali, porodična loza Dima je na dobrom glasu isključivo zbog svojih romantičnih priča. Kada bi Dima, na primer, smislio neku nečuvenu Utopiju, ili pronašao pravo rešenje za kakav religijski problem, niko to ne bi shvatio ozbiljno, uprkos njegovoj evropskoj slavi Panurga moderne književnosti. Živimo u doba isticanja pozicija, gde je svako cenjen prema svom društvenom i materijalnom položaju. Neograničena sloboda govora dovela je do takve pometnje, da se više niko ne pita šta je rečeno već samo ko je to rekao. Ako je u pitanju Rotšild, Njegova Svetost Papa Pije IX ili gospodin Dipanlu, to je već nešto; ako je u pitanju Tartempion, onda to ne

predstavlja ništa, iako je moguće, nakon svega, da je on nepriznato čudo genijalnosti, znanja i zdravog razuma. Zato bih onima koji me pitaju: „Ako već znaš tajnu velikog uspeha i poznaješ silu koja može da promeni svet, zašto ne koristiš to znanje?" odgovorio: „To znanje sam stekao suviše kasno da bih ga ja koristio, a stičući ga potrošio sam vreme i sredstva, što me je možda učinilo nesposobnim da ga primenim; nudim ga stoga onima koji su u stanju da ga iskoriste". Slavni ljudi, bogataši, velikani ovoga sveta koji nikada niste zadovoljni onim što posedujete, koji imate veće i uzvišenije ambicije, hoćete li vi biti očevi novog sveta, kraljevi podmladene civilizacije? Povučen i siromašan učenjak našao je Arhimedovu polugu, i ne tražeći ništa za uzvrat, nudi je vama za dobrobit čovečanstva.

Fenomeni koji su nedavno uznemirili Ameriku i Evropu, odnosno pojava stola koji se okreće i fluidne manifestacije, su u stvari jednostavne magnetne struje u začetku formiranja. To je apel Prirode koja nas poziva da za dobrobit čovečanstva ponovo uspostavimo velike simpatetičke i religijske lance. Zapravo, stagnacija u astralnom Svetlu bi značila uništenje ljudske vrste, a obmarlost u Tajnom Agensu se već ispoljila kroz alarmantne simptome razaranja i smrti. Na primer, koleri, bolestima krompira i garkama na grožđu se može ući u trag ako se ima u vidu ovaj uzrok, a upravo su to dvojica mladih pastira iz la Salete maglovito i simbolično opazila u svojim snovima. Neočekivana čast koja je ukazana njihovoj pripovesti, i ogroman broj hodočasnika privučenih tako prostom, a ipak nejasnom pričom, poput one koju su sasvim spontano izrekla dva deteta, predstavlja dokaz magnetne stvarnosti te činjenice i fluidne sklonosti zemlje da leči svoje stanovništvo. Praznoverje je instinktivno, a sve što je instinktivno uslovljeno je samom prirodom stvari. Toj činjenici skeptici svih vremena nisu dovoljno poklanjali pažnje. Iz toga sledi da nepoznati fenomen stola koji se okreće pripisujemo Univerzalnom Magnetnom Agensu koji je u potrazi za lancem entuzijazma, s ciljem da se formiraju sveže struje. Ta snaga je sama po sebi slepa, ali čovek svojom voljom može da je usmerava, a vladajuće mišljenje da je menja. Ovaj univerzalni fluid—ako smo rešili da ga smatramo fluidom—budući da predstavlja zajednički medijum svih nervnih organizama i da je prenosnik svih senzitivnih vibracija, obrazuje jednu pravu složnost medu osobama podložnim utiscima, i prenosi od jedne do druge odraze imaginacija i misli. Pomicanje inertnih objekata, uslovljeno talasanjima Univerzalnog Agensa, je pod kon-

trolom vladajućeg odraza koji reprodukuje u jednom trenutku svog otkrovenja celokupan sjaj najlepših vizija, ali odmah potom svu ekscentričnost i laž maglovitih i zbrkanih snova. Kada se iz nameštaja razležu zvuci, klopara posuđe i muzički instrumenti sviraju sami od sebe, u pitanju su iluzije koje imaju isti uzrok. Čuda konvulzionista iz Sen Medara, pripadala su istom redu i često bi dovodila u pitanje zakone Prirode. S jedne strane, do preuveličavanja stvari dolazi usled opčinjenosti karakteristične za delirijum uzrokovan prezasićenjem astralnog Svetla; s druge strane, Univerzalni Agens kretanja i života uzrokuje osilacije koje utiskuje na inertnu materiju. To bi bila sama osnova ovih događaja koji deluju tako čudesno. Mi ih po volji možemo demonstrirati, reprodukujući, u skladu sa pravilima izloženim u *Ritualu,* najčudesniji od svih fenomena, i dokazati, što ne predstavlja problem, da po sredi nije prevara, halucinacija ili greška.

Često mi se dešavalo nakon eksperimenta u Magičnom Lancu, koje sam izvodio sa osobama lišenim dobrih namera ili saosećanja, da me usred noći prenu iz sna zaista uznemirujući utisci i doživljaji. Jednom takvom prilikom osetio sam snažan pritisak nepoznate ruke koja je pokušavala da me zadavi. Ustao sam, uključio lampu, i mirno prionuo na posao, nastojeći da svoju budnost što bolje iskoristim i odagnam utvare iz sna. Knjige oko mene su počele da se kreću praveći buku, hartije su se premeštale i šuštale, greda na stropu pucketala je kao da će se svakog časa rascepiti, a neki teški udarci su dopirali sa tavana. Posmatrao sam sve te pojave s radoznalošću ali i dalje staložen; izgledale su toliko stvarno, da bi bile jednako veličanstvene, čak i da su proizvod moje mašte. Nisu me ni malo uplašile, na protiv, dok se sve to dešavalo bio sam zaokupljen nečim što je sasvim strano okultnim naukama. Uz pomoć drevnih magijskih ceremonija i ponavljanjem sličnih fenomena, stekao sam jedno iskustvo evokacije, i došao do začuđujućih rezultata o kojima će biti reči u trinaestom poglavlju ove knjige.

XII ☽ L*

VELIKO DELO

DISCITE CRUX

Veliko delo, pre svega, predstavlja čovekovu samonadgradnju, odnosno njegovo neprestano i celovito ovladavanje znanjem i sopstvenom budućnošću; ono je najpre savršenstvo emancipacije njegove volje, usled čega on stiče opštu prevlast nad AZOTOM i Magnezijumom, što znači potpunu moć nad Univerzalnim Magijskim Agensom. Taj Agens koga su stari filozofi nazivali Prvobitnim Uzrokom, utvrđuje oblike promenljivoj supstanci, a uz pomoć njega možemo ovladati transmutacijom metala i Univerzalnim Lekom. Ovo nije hipoteza; u pitanju je naučna činjenica koja je već ustanovljena i koja se uvek može dokazati. Nema sumnje da su Nikolas Flamel i Rajmond Lul, premda obojica siromašni, bili u stanju da ostvare ogromno bogastvo.** Agripa nikada nije odmakao dalje od prve etape Velikog Dela, i umro je pokušavajući da sačuva sebe i boreći se za svoju nezavisnost. Postoje dve hermetičke operacije, međusobno zavisne – jedna spiritualna i druga materijalna. Što se ostalog tiče, celo hermetičko učenje se zasniva na Hermesovoj doktrini, za koju postoji pretpostavka da je u izvornoj verziji bila ispisana na jednoj smaragdnoj pločici. Prve tekstove iz ove knjige smo već izložili, a sada slede oni koji se odnose na Veliko Delo:

„Ti ćeš odvojiti zemlju od vatre, tanano od grubog; nežno, veoma pažljivo. Ono se diže iz zemlje put neba, sa neba se potom spušta i prima snagu od svega što je gore i svega što je dole. To je moć svake

* „Broj dvanaest je ciklični broj." – *La Clef des Grands Mystères,* str. 47.

** Teško je naći gore primere kako bi se potkrepila tobožnja „naučna činjenica". Učeni ljudi smatraju da je legenda o Flamelu novijeg datuma; alhemičarske rasprave ispod kojih je potpisan Lul, delo su pisca pod lažnim imenom, a dokazi za njegove transmutacije počivaju na njegovim vlastitim tvrdnjama i drugim krivotvorenim dokumentima tobožnjeg opata iz Vestminstera. Uporedite sa mojom knjigom *Rajmond Lul: Prosvetljeni doktor, alhemičar i hrišćanski mistik,* 1922.

moći, jer nadilazi prefinjeno i prodire u sve što je čvrsto. Tako je nastao svet."

Odvojiti tanano od grubog, u prvoj fazi koja se u potpunosti odvija iznutra, znači osloboditi dušu svih predrasuda i grehova, a to se postiže korišćenjem filozofske soli, tj. mudrosti; zatim živom, tj. sopstvenom veštinom i primenom; i konačno, sumporom koji predstavlja vitalnu energiju i vatru volje. To su sredstva koja nam omogućavaju da pretvaramo najbezvrednije stvari u duhovno zlato, čak i otpatke zemlje. U tom smislu treba tumačiti parabole filozofskog hora kome pripadaju: Bernar Trevisan, Bazil Valentin, Marija Egipćanka i drugi proroci alhemije; ali u njihovim delima, kao i u Velikom Delu, moramo pažljivo odvojiti tanano od grubog, mistično od izvesnog, alegoriju od teorije. Ako želimo da ih razumemo i da imamo koristi od njihovog znanja, najpre ih moramo shvatiti alegorično, a potom se spustiti od alegorija do stvarnosti putem veza ili analogija naznačenih u jednoj dogmi: „Ono što je gore jednako je onome što je dole, i obrnuto". Kada se reč UMEĆE,* preokrene ili se čita onako kako su se čitala prva sveta slova, s desna na levo, dobijamo tri inicijala koji ukazuju na različite faze Velikog Dela. *T* označava trijadu, teoriju i stvaranje; *R* – realizaciju; *A* – adaptaciju. U dvanaestom poglavlju *Rituala* objasnićemo postupak adaptacije koga koriste veliki majstori, a posebno onaj koji se nalazi u hermetičkoj tvrđavi Hajnriha Kunrata.** Našim čitaocima takođe preporučujemo jednu izuzetnu studiju, koja se pripisuje Hermesu Trismegistusu, pod nazivom *Minerva Mundi.* *** Ona se nalazi samo u izvesnim izdanjima Hermesa i sadrži, u dubokosmislenim i poetičnim alegorijama, doktrinu o samonadgradnji individue, ili kreativne zakone koji proističu iz harmonije dveju sila, u alhemiji poznatih kao fiksirana i nestalna, dok u apsolutnom ustrojstvu one nose imena nužnost i sloboda. Raznolikost oblika u obilju Prirode objašnjava se u pomenutoj studiji raznolikošću duhova, a nakaznost neuspelim pokušajima. Svi adepti koji teže da proniknu u misterije Prirode i da se ozbiljno posvete izučavanju Velikog Dela, moraju pre toga

* Na engleskom – ART. (prev.)

** Pogledajte treći bakrorez u dodatku Kunratovog dela *Amphitheatrum Sapientiae Aeternae.* Hanover, 1609.

*** Ili *Devica sveta.* Pogledajte Midovo delo *Tri puta najveći Hermes,* 3. knjiga, i delo L. Menara *Hermès Trismégiste,* 1867.

da prouče ovu studiju.*

Kada majstori alhemije kažu da je za postizanje naučnih dostignuća potrebno samo malo vremena i novca, posebno kada tvrde da je dovoljna samo jedna posuda, kada govore o velikom i jedinstvenom Atanoru koji je svima dat na korišćenje, koji odgovara ruci svakog čoveka, i koga svi poseduju, a da toga nisu ni svesni, oni aludiraju na filozofsku i moralnu alhemiju. U stvari, jaka i odlučna volja za kratko vreme može postići potpunu nezavisnost, a svako od nas poseduje taj hemijski instrument – veliki i jedinstveni Atanor koji razdvaja tanano od grubog i fiksno od promenljivog. On je upotpunjen kao svet i precizan kao matematika. Mudraci su ga označavali simbolom Pentagrama ili petokrakom zvezdom, odnosno apsolutnim znakom ljudskog uma. Sledićemo primer mudrih, uzdržavajući se da ga imenujem: lako je pogoditi o čemu je reč.

Simbol Tarota koji odgovara ovom poglavlju, bio je pogrešno shvaćen od strane Kur de Geblena i Etoala. Oni su smatrali da je u pitanju gruba greška nemačkog proizvodača karata. Na njemu je prikazan čovek kome su ruke vezane pozadi. On drži dve vreće novca pod pazuhom, dok jednom nogom visi na vešalima sačinjenim od dva drveta i jedne poprečne grede. Svako drvo ima šest ravnomerno potkresanih grana. Ova konstrukcija ima isti oblik kao i hebrejsko slovo TAU . Noge žrtvovanog čoveka su prekrštene, a njegova glava i laktovi obrazuju trougao. Trougao sa krstom na vrhu označava kraj i savršenstvo Velikog Dela. Njegovo značenje jednako je značenju slova TAU, poslednjeg u svetom alfabetu. U skladu sa tim, ovaj Obešeni Čovek predstavlja adepta koji se obavezao svojom dužnošću. On je spiritualizovan, odnosno nogama okrenut prema nebu. To je Prometej drevnih vremena, osuden na večitu muku zbog svoje veličanstvene krade. Prosto rečeno, on je izdajnik Juda, a njegova kazna je pretnja onima koji požele da obelodane Veliki Arkanum. Na kraju, jevrejski kabalisti smatraju da Obešeni Čovek odgovara njihovoj dvanaestoj dogmi o obećanom Mesiji. On izražava protest protiv Spasitelja koga priznaju hrišćani, i kao da mu govori: „Kako možeš da spašavaš druge kad nisi mogao ni sebe"?**

* „Veliko Delo nije nestvarno umeće spravljanja zlata; to je umeće upravljanja prirodnom vatrom, kao što baštovan upravlja mlaz vode kad zaliva svoje biljke. Zato se minerali ne stvaraju već dozrevaju." – *Prepiska sa baronom Spedalierijem*, br. 17.

** Levi ovde kaže da Obešeni Čovek predstavlja dovršenje Velikog Dela.– *Magijski ritual Sanctum Regnum-a*, str. 45.

U delu *Sepher-Toldos-Jeshu,* odnosno anti-hrišćanskoj rabinskoj kompilaciji, postoji jedna parabola. Ješua je, veli rabinski sastavljač legende, putovao sa Simonom Bajronom i Judom Iskariotskim. Nakon dugog putovanja, iznureni, pristigoše u jednu usamljenu kuću, i kako behu veoma gladni, ne nadoše ništa za jelo osim jednog mršavog guščeta. Gušče ne mogaše da namiri tri čoveka, a deliti ga značilo bi izazvati nesuglasice a ne utoliti glad. Dogovoriše se tako da žreb odluči i kako im san padaše na oči: „Hajde da prvo malo odspavamo", reče Ješua, „dok se večera priprema; a kada se budemo probudili, pričaćemo svoje snove i onaj za čiji odlučimo da je najlepši dobiće gušče za sebe". Tako se dogovoriše, zaspaše, a onda se probudiše. „Ja sam" reče Ješua, „sanjao da sam Bog." „A ja sam sanjao" govoraše licemerni Juda, „kako sam hodao u snu, ustao, tiho sišao dole, skinuo gušče sa ražnja, i pojeo ga." Odmah zatim oni pohitaše dole, ali gušče već beše nestalo. Juda je uistinu hodao u snu.

Ova anegdota nije data u samom tekstu *Sepher-Toldos-Jeshu,* već se ona nalazi u rabinskom komentaru ovog dela.* Ona predstavlja protest jevrejskog pozitivizma protiv hrišćanskog misticizma. U stvari, dok su se vernici predavali svojim divnim snovima, prognani Jevrejin, Juda hrišćanske civilizacije, je radio, prodavao, spletkario, bogatio se, sticao stvari neophodne u ovom životu, sve dok nije došao u priliku da im se klanja kao onom idolu zbog koga je toliko dugo bio u progonstvu. Stari obožavaoci Njegovog kovčega ostali su verni kultu gvozdene kase; berza je sada njihov hram, i odatle oni upravljaju hrišćanskim svetom. Smešan je Juda koji onomad čestita sebi što ga san nije oborio kao svetog Petra.

U drevnim spisima koji prethode Zarobljeništvu, hebrejsko slovo TAU je bilo u obliku krsta, što dalje potvrduje naše tumačenje dvanaestog simbola kabalističkog Tarota. Krst, koji tvori četiri trougla, je takode i sveti znak broja dvanaest, pa su ga zato Egipćani zvali nebeskim Ključem. Na osnovu toga je Etoal uspravio Obešenog Čoveka, stavio mu u ruku hermetički kaducej sačinjen od dve zmije i grčkog TAU, i protumačio ovu Tarot kartu kao Razboritost. On je predugo tragao za izmirenjem svog stava sa analognim potrebama ovog simbola, pri čemu se oslanjao na mišljenje erudite Kura De Geblena. Pošto je razumeo neopho-

* Počeo je rekavši da se „jedna parabola" nalazi u delu *Sepher-Toldos-Jeshu,* a sada to pripisuje izvoru koga niko ne može da utvrdi. U odsustvu drugih dokaza, možemo samo da kažemo da to nije nalik jevrejskoj paraboli.

dnost TAU simbola ili Krsta sa dvanaeste stranice Knjige Tota, trebao je sada da uvidi višesložno i predivno značenje hermetičkog Obešenog Čoveka, tog Prometeja nauke, tog živog stvora koji dodiruje zemlju samo svojim mislima, a stoji na čvrstom tlu neba, tog slobodnog adepta koji je bio žrtvovan, izdajnika kome preti smrt, tu zaveru Jevreja protiv Hrista, koji izgleda nevoljno priznaju tajnu božanskog porekla Raspetog, i konačno znak dovršenog posla, okončani ciklus, središnji TAU, koji po prvi put, pre završne dekade, rezimira znake svetog alfabeta.*

* Ovo se ne može razjasniti, osim toga, „središnji TAU" ne postoji u hebrejskom. Levi hoće da kaže kako Obešeni Čovek, koji visi sa vešala, podseća na slovo TAU, iako se prema njegovoj podeli, inače pogrešnoj, ovaj simbol odnosi na slovo Lamed. Naziva ga središnjim zato što se nalazi u sredini njegovog redosleda Tarot karata, prema kome slovo TAU odgovara simbolu Sveta, poslednjem u nizu velikih Arkana.

XIII מ N *

NEKROMANTIJA

EX IPSIS MORS

Rekli smo da odrazi osoba i stvari ostaju očuvani u astralnom Svetlu. Odatle se takode mogu prizvati obličja onih koji više nisu deo našeg sveta, te na taj način nastaju one misterije Nekromantije koje su toliko osporavane, a istovremeno tako stvarne.** Kabalisti koji raspravljaše o svetu duhova opisali su jednostavno ono što su videli u svojim prizivima. Eliphas Lévi Zahed,*** koji piše ovu knjigu,je prizvao i video. Prvo ćemo spomenuti ono što su stari majstori zapisali o svojim vizijama ili neposrednim spoznajama onoga što nazvaše svetlom slave. U hebrejskoj knjizi *Pobuna duša* saznajemo da se one dele na: kćeri Adamove, kćeri anđela, i kćeri greha. Prema istoj knjizi, duhovi su svrstani u tri grupe – zarobljeni, oni koji lutaju i slobodni. Duše pristižu u parovima; uprkos tome, izvesne duše muškaraca dolaze na ovaj svet osamljene, jer su im Lilit i Nimah, kraljice striga, zarobile supruge: to su duše osuđene da ispaštaju nepogodnosti celibata. Kada muškarac odbaci ljubav žene iz svoje mladosti, on time prisiljava nevestu, koju mu je sudbina namenila, da robuje demonu bluda. Duše se umnožavaju i odrastaju na nebu, kao što to čine tela na zemlji. Neokaljane duše su kćeri anđeoskih poljubaca.

Na nebo dospeva samo ono što potiče sa neba. Nakon smrti, božanski duh koji je oživeo čovekovu dušu, se uspinje gore, a dole ostavlja dva tela – jedno na zemlji, a drugo u atmosferi, jedno zemaljsko i elementarno, drugo vazdušno i zvezdano, jedno već nepokretno, drugo koje još uvek oživljava univerzalno kretanje duše zemlje (ili Astralnog Svetla), i kome je određeno da umire

* „Broj trinaest je broj rođenja i smrti, imovine i nasledstva, zajednice i porodice, rata i pregovora." – *La Clef des Grands Mystères,* str. 49.

** Prema *La Science des Esprits,* str. 245, Nekromantija je užasna stvar i predstavlja „zločin nad Prirodom".

*** Ova hebrejska imena prevedena na francuski glase Alphonse Louis Constant. – Beleške Elifasa Levija.

lagano, s obzirom da biva apsorbovano astralnim silama koje ga stvaraju. Zemaljsko telo je vidljivo; drugo nije dostupno očima zemaljskih i živih tela i možemo ga uočiti samo ako primenimo astralno Svetlo na TRANSLUCID. Ono prenosi svoje utiske na nervni sistem i utiče na organ vida koji opaža očuvane oblike i reči ispisane u knjizi vitalnog svetla.

Ako je čovek živeo ispravno, astralno telo isparava kao tamjan i uzdiže se ka višim oblastima; ali, ako je živeo u grehu, njegovo astralno telo ga drži u zarobljeništvu i još uvek traži objekte svojih strasti, pokušavajući da se vrati u život. Ono opseda devojačke snove, kupa se u potoku prolivene krvi, i plovi onuda kuda su proticale slasti života. Motri na blaga koje je posedovalo i zakopalo; troši se u bolnim naporima da stvori nove telesne organe i tako ponovo oživi. Ali, zvezde ga odozgo vuku ka sebi i polako upijaju; astralno telo oseća kako posustaje njegov um, pamćenje postepeno isčezava, i čitavo njegovo biće biva poništeno... Njegovi bivši poroci vaskrsavaju, poprimaju monstruozne oblike i progone ga; nasrću na njega, a zatim ga proždiru... Nesrećno biće tako gubi sve ono što je služilo njegovoj iskvarenosti; po drugi put umire i to zauvek, zato što mu se poništava ličnost i pamćenje. Duše kojima je suđeno da žive, ali koje još uvek nisu pročišćene, izvesno vreme ostaju zarobljene u astralnom telu gde ih sagoreva svetlost ODA težeći da ih apsorbuje i rastopi. Da bi pobegle iz tog tela, duše koje pate ponekad ulaze u organizme živih ljudi i borave u njima u stanju koje Kabalisti nazivaju embrionalnim. Nekromantija priziva upravo ta vazdušasta tela. Putem ovakve operacije mi stupamo u zajednicu sa larvama, sa mrtvim supstancama ili supstancama koje iščezavaju. Bića o kojima je reč u većini slučajeva ne mogu da govore već samo zvone u našim ušima što izaziva nervni šok, kako ja to tumačim, i obično razmišljaju samo tako što reflektuju naše misli i sanjarije. Da bismo videli ove čudne oblike, moramo sebe dovesti u jedno neobično stanje slično snu ili smrti; drugim rečima, moramo da se magnetizujemo i da ostvarimo neku vrstu lucidnog i budnog mesečarstva. Tada Nekromantija postiže prave rezultate, a magijski prizivi mogu da ostvare istinske vizije. Rekli smo da u Velikom Magijskom Agensu, ili astralnom Svetlu, počivaju svi utisci o stvarima, sve slike što ih stvaraju zraci i refleksije. Iz tog istog svetla potiču snovi; ono obmanjuje umobolne, a njihovo tupo prosuđivanje vodi pogrešnim putem borbe protiv bizarnih prikaza. Da bismo u tom svetlu postigli viziju, a ne iluziju, snažna volja mora da nam pomogne da izolujemo refleksije i da privlačimo

samo zrake. Sanjati u budnom stanju znači gledati u Astralnom Svetlu, a Sabatske orgije, koje su mnogi vračevi opisali u svojim izveštajima o zločinima, odvijale su se pred njihovim očima na sledeći način. Pripreme i supstance koje su se koristile za postizanje ovih stanja, često su bile zastrašujuće, kao što ćemo videti u *Ritualu,* ali sam rezultat nikada nije bio doveden u pitanje. Oni su videli, čuli, dodirivali najneobičnije, najfantastičnije, najneverovatnije stvari.* Vratićemo se na ovu temu u petnaestom poglavlju, a sada ćemo se posvetiti isključivo evokaciji mrtvih.

U proleće 1854., otputovao sam u London da bi pobegao od unutrašnjih nemira i posvetio se samo nauci. Nosio sam sa sobom neka pisma koja su trebala da me preporuče izvesnim eminentnim ličnostima, željnim otkrića iz nadnaravnog sveta. Sprijateljio sam se sa nekolicinom, i kada sam odbacio uljudnost, otkrio sam u pozadini ravnodušnost i tričavost. Zahtevali su od mene da izvodim čuda, kao da sam šarlatan, i to me je unekoliko obeshrabrilo. Jer, da budem iskren, daleko od toga da sam nameravao da nekoga posvetim u misterije Ceremonijalne Magije. Umorio sam se od njenih iluzija. Osim toga, takve ceremonije su podrazumevale skupu opremu koja se teško nabavljala. Utonuo sam tako u proučavanje transcendentalne Kabale i prestao da mislim o engleskim adeptima. Kad, vraćajući se jednog dana u hotel, zatekoh pisamce koje me je tu čekalo. U njemu je bila jedna polovina pozivnice, dijagonalno presečene, na kojoj sam namah prepoznao Solomonov pečat. Beše tu i jedan komad papira sa sledećim rečima: „Sutra, u tri, ispred Vestminsterske opatije, biće vam uručen drugi deo ove pozivnice." Sačuvao sam tu čudnu pošiljku. Kočija je čekala na naznačenom mestu, i pošto sam u ruci držao pola pozivnice, prišao mi je lakej, naklonio se po običaju i otvorio vrata kočije. Ugledah jednu gospu svu u crnom, uvijenu u debeo šal; ona mi pokaza da sednem kraj nje, pružajući mi u tom trenutku drugi deo pozivnice. Vrata se zatvoriše, kočija krenu, i pošto gospa otkri svoje lice, shvatih da sam imao sastanak sa jednom vremešnom damom, sedih obrva, očiju neobičnog sjaja koje su netremice piljile u sagovornika. „Gospodine", reče s izrazitim engleskim akcentom, „uverena sam da je zakon ćutanja nepri-

* „Crna Mag ja je nastavak tajnog obavljanja zabranjenih rituala iz drevne prošlosti. Prinošenje žrtava je osnova misterija nekromantije, a vradžbine su magijska žrtvovanja gde lomača i nož smenjuju magnetizam zla. U religiji je vera spas; u Crnoj Magiji vera ubija... Crna Magija je religija smrti." – *Le Grand Arcane,* str. 53.

kosnoven medu adeptima; prijatelj gospodina B. L., kaže da vas je zamolio da izvedete jedno čudo, i da ste vi odbili da zadovoljite takvu znatiželju. Vama možda nedostaju sredstva; volela bih da vam pokažem jedan kabinet za magiju sa svom neophodnom opremom, ali pre toga moram da iznudim od vas čvrsto obećanje da o ovome nećete nikom govoriti. Ako mi ne pružite taj dokaz vaše časti, narediću da vas odvezu do hotela." Dao sam traženo obećanje—nikome nisam otkrio ime, položaj, niti mesto stanovanja ove dame koju sam uskoro bio u prilici da smatram inicijantom, ne baš prvog reda, ali ipak visokog ranga. Vodili smo brojne i duge razgovore, pri čemu je ona uvek insistirala na potrebi praktičnog iskustva za potpunu inicijaciju. Pokazala mi je svoju kolekciju magijske odeće i instrumenata, pozajmila mi neke retke knjige koje su mi bile potrebne; ukratko, mene je odredila da u njenoj kući izvedem eksperiment potpune evokacije. Pripremao sam se za ovaj poduhvat dvadeset i jedan dan, poštujući pravila zapisana u trinaestom poglavlju *Rituala.*

Pripreme su bile okončane 24. jula; predlog je bio da se prizove utvara božanskog Apolonija i da mu se postave pitanja u vezi dve tajne. Jedna tajna se ticala mene, a druga je zanimala gospodu. Ona je računala da će evokaciju izvoditi jedna pouzdana osoba, koja je, medutim, u poslednjem trenutku odustala zbog nervoze. Pošto je trijada ili jedinstvo nužno za magijske rituale, bio sam prepušten sam sebi. Kabinet opremljen za evokaciju je bio smešten u maloj kuli; imao je četiri konkavna ogledala i neku vrstu oltara sa belom mermernom pločom, oivičenom lancem magnetizovanog gvožđa. Znak Pentagrama, koga smo prikazali u petom poglavlju ovog dela, bio je ugraviran i pozlaćen na beloj mermernoj površini; takode je bio iscrtan raznim bojama na novoj beloj jagnjećoj koži prostrtoj ispred oltara. Na sredini mermernog stola se nalazilo malo bakarno kandilo, u kome je bio ugljen od jovinog ili lovorovog drveta; drugo kandilo je stajalo na tronošcu ispred mene. Na sebi sam imao belu odeću, veoma sličnu albi naših katoličkih sveštenika, ali nešto dužu i širu, a na glavu sam stavio krunu od vrbovog lišća, protkanu zlatnim lančićem. U jednoj ruci sam držao mač, a u drugoj *Ritual*. Pomoću pripremljenih supstanci zapalio sam dve vatre, počeo da čitam evokacije iz *Rituala,* najpre tiho, a potom sve glasnije. Dim se širio, plamen je obasjavao predmete nad kojima je treperio, a onda se pojavilo ono. Dim je još uvek lebdeo beo i spor oko mermernog oltara; činilo mi se da osećam podrhtavanje tla, zvonilo mi je u ušima, srce mi je ubrzano

lupalo. Nabacao sam još prutića i mirisa u kandilo, i kada se vatra ponovo rasplamsala, video sam sada jasno, pred oltarom, obličje visokog čoveka koje se rasplinulo i iščezlo. Iznova sam počeo sa evokacijom i kročio u krug koji sam prethodno iscrtao izmedu tronošca i oltara. Odjednom, kao da je nešto bljesnulo u dubini ogledala koje se nalazilo iza oltara, jedan slabašan oblik se tu ocrtavao, počeo je da raste i kao da se postepeno približavao. Zatvorenih očiju, tri puta sam dozivao Apolonija. Kada sam otvorio oči, ispred mene je stajao čovek umotan od glave do pete u neku vrstu plašta više sivog nego belog. Bio je mršav, melanholičan i golobrad, sve u svemu, ja ga nisam tako zamišljao. Osetio sam neku užasnu hladnoću, a kada sam pokušao da postavim pitanja toj prikazi, nisam bio u stanju da artikulišem ni jednu jedinu reč. Stoga sam položio ruku na znak Pentagrama, uperio u njega mač, zapovedajući da me sluša i da me ne zbunjuje u ime tog znaka. Oblik je postao maglovit i iznenada isčezao. Naredih mu da se vrati, i uskoro u svojoj blizini osetih dah; neko je dodirnuo moju ruku u kojoj je bio mač i ruka se sve do lakta najednom umrtvila. Naslutio sam da se duhu ne mili mač, i zato sam uperio njegovu oštricu na dole, blizu mene, u okvir kruga. Ljudski oblik namah se ponovo pojavio, ali ja sam osetio takvu slabost u svim svojim udovima da me je ubrzo spopala nesvestica, pa sam napravio dva koraka da sednem. Potom sam pao u duboku letargiju praćenu snovima, od kojih su mi, kada sam ponovo došao sebi, ostala samo zbrkana sećanja. Nekoliko narednih dana u ruci sam osećao ukočenost i bol. Prikaza nije razgovarala sa mnom, ali kao da su se u mojim mislima pojavili odgovori na pitanja koja sam nameravao da postavim. Na pitanje gospode, neki unutrašnji glas je odgovorio: —Smrt! —bilo je to u vezi s čovekom o kome je želela neko objašnjenje. Što se mene tiče, ja sam hteo da saznam da li su moguća izmirenja i praštanja izmedu dve osobe koje su opsedale moje misli. Isti, neumoljivi eho u meni je odgovorio: —Smrt!"

Ja iznosim činjenice onim redom kako su se dešavale, i nikoga ne želim da nateram da u to poveruje. Posledice koje je ovo iskustvo na mene ostavilo su neobjašnjive. Više nisam bio isti čovek; nešto od drugog sveta je ušlo u mene; nisam bio ni tužan ni veseo, samo sam osećao izvesnu opčinjenost smrću, koja medutim nije bila praćena nikakvom suicidnom namerom. Pažljivo sam analizirao ceo dogadaj, i premda napetih nerava, još dva puta sam ponovio isti eksperiment, dopuštajući da izmedu njih protekne nekoliko dana. Medutim, ovi fenomeni nisu bili dovoljno različiti

da bih imao opravdanje da nastavim sa ovom, verovatno već predugom, naracijom. Ukupan rezultat ove dve naknadne evokacije, bio je za mene koristan u otkrivanju kabalističkih tajni koje, za kratko vreme, mogu promeniti osnove zakona čitavog društva, ukoliko bi bile javno obznanjene.

Da li iz svega ovoga mogu da zaključim da sam zaista prizvao, video i dodirnuo velikog Apolonija iz Tijane? Nisam baš toliko pao pod uticaj prividenja da bih tvrdio, ili toliko neozbiljan da bih poverovao u to. Posledica svih tih priprema, mirisa, ogledala, pentagrama, je u stvari opijenost imaginacijom, koja mora snažno da deluje na prijemčivu osobu inače slabih nerava. Ja ne objašnjavam fizičke zakone pomoću kojih sam video i dodirnuo; ja samo tvrdim da sam zaista video i zaista dodirnuo, da sam video jasno i razgovetno, da nisam sanjao, i to je dovoljno za potvrdu magijskih ceremonija. Inače, tu praksu smatram destruktivnom i opasnom; u slučaju da se ona rasprostrani, ni fizičko ni duhovno zdravlje neće biti u stanju da joj se odupre. Vremešna dama o kojoj sam govorio i na koju imam razloga da se požalim, upravo potvrduje moje predvidanje. Iako me je uveravala u suprotno, nema sumnje da je ona bila rob navike Nekromantije i Goetije. Neki put je govorila sve same besmislice, neki put bi se pak predavala žestokim napadima strasti kojoj je bilo teško utvrditi uzrok. Napustio sam London, a da se nisam ni pozdravio sa njom, i održao dato obećanje. Nisam davao nikakve naznake koje bi njeno ime dovele u vezu sa praksom koju je ona svakako sprovodila bez znanja svoje porodice, pretpostavljam brojne i ugledne.

Postoje prizivi intelegencije, prizivi ljubavi i prizivi mržnje; ali, ponovimo to još jednom, ne postoji dokaz da duhovi napuštaju više sfere da bi opštili sa nama: u stvari, pre treba verovati u suprotno. Mi evociramo uspomene koje su oni ostavili u astralnom Svetlu, ili zajedničkom sabiralištu univerzalnog magnetizma. Tu je imperator Julijan jednoga dana ugledao prikaze bogova; izgledahu stari, bolesni i oronuli—ovo je dobar dokaz o uticaju koga su tekuća i aktuelna mišljenja izvršila na refleksiju onog istog Magijskog Agensa koji tera naše stolove da govore i šalje odgovore tapkanjem o zid. Nakon evokacije koju sam opisao, ponovo sam pažljivo proučio Apolonijev život, koga istoričari prikazaše idealom antičke lepote i elegancije, i saznao sam da je svoje poslednje dane proveo u tamnici mučen gladu. Ova činjenica, koju sam slučajno upamtio, bila je možda uzrok tome što je pojava u mojoj viziji izgledala tako jadno, a kasnije sam tu viziju smatrao tek

hotimičnim snom budnog čoveka. Video sam i dve druge osobe, čija imena neću otkriti, obe različite u pogledu odeće i celokupne pojave, od onoga što sam očekivao.Onima koji nameravaju da vrše slične eksperimente još jednom savetujem da budu veoma oprezni: posledica te operacije je velika iscrpljenost i ne retko šok dovoljan da izazove bolest.

Ne bih smeo da završim ovo poglavlje, a da ne spomenem neke zanimljive zaključke izvesnih Kabalista, koji razlikuju prividnu i stvarnu smrt, i često smatraju da su one istovremene. Sa njihovog stanovišta, većina sahranjenih ljudi još uvek živi i obratno. Na primer, oni smatraju da je neizlečivo ludilo jedna nepotpuna, ali realna smrt, koja zemaljski oblik ostavlja pod isključivo instinktivnom kontrolom zvezdanog (astralnog) tela. Kada ljudska duša trpi veći pritisak nego što je u stanju da podnese, ona se tada odvaja od tela ostavljajući za sobom animalnu dušu, ili zvezdano telo, a to biće je u izvesnom smislu manje živo nego jedna životinja. Kaže se da osobe obamrle na ovaj način možemo prepoznati po potpunom odsustvu njihovog moralnog i čulnog osećaja: one nisu ni loše ni dobre – u stvari su mrtve. Ovi stvorovi, ove otrovne gljive čovečanstva, upijaju život živih bića u najvećoj mogućoj meri, pa zato njihova blizina prazni dušu i ledi srce. Ako takva čovekolika bića zaista postoje, onda za njih važi sve ono što je rečeno o vampirima. Zar nije tačno da se u prisustvu izvesnih ljudi čovek oseća manje razuman, manje dobar, ponekad čak manje pošten? Zar ne postoje ona bića čija blizina guši veru i entuzijazam, koja nas iscrpljuju našim slabostima, koji vladaju nama uz pomoć naših mana, i čine da umiremo lagano i u mukama kao Mezencius? To su mrtvaci koje mi pogrešno smatramo živim bićima. To su vampiri za koje mislimo da su nam prijatelji!

XIV ♃ ☉*

TRANSMUTACIJE

SPHERA LUNAE SEMPITERNUM AUXILIUM

Sveti Avgustin se ozbiljno zamislio nad tim da li su vračevi iz Tesalije mogli da pretvore Apuleja u magarca, a teolozi su dugo vodili raspravu o transformaciji Nabukodonosora u divlju zver. To samo dokazuje da ovaj rečiti doktor nije poznavao magijske tajne i da teolozi o kojima je reč nisu mnogo napredovali u egzegezi. Mi ćemo u ovom poglavlju govoriti o neverovatnim čudima koja su istovremeno nepobitna. Mislimo na likantropiju, ili na noćni preobražaj čoveka u vuka, opisan u čuvenim seoskim bajkama o vukodlacima. Ove pripovesti su u toj meri uverljive da, u pogledu njihovog objašnjenja, skeptična nauka traži utočište u burnoj maniji i prerušavanju u životinje. Ali, to su detinjaste pretpostavke i one ništa ne dokazuju. Posvetimo se sada tajni tog fenomena koji je bio predmet posmatranja i ustanovimo: (1) Da osim gušenjem, vukodlak nikoga nije ubio bez prolivanja krvi i bez rana; (2) Da vukodlaci nikada nisu ubijani na licu mesta, iako su ih uhodili, proganjali, pa čak i sakatili; (3) Da su osumnjičene osobe, nakon hajke na vukodlake uvek zaticali kod kuće manje ili više skrhane, ponekad čak i na umoru, ali uvek u njihovom prirodnom obliku.

Reći ćemo sada nešto o fenomenu druge vrste. Ništa na svetu nije bilo bolje potkrepljeno dokazima od vidljivog i stvarnog prisustva P. Alfonsusa Ligurija kraj pape na umoru. Ta osoba je u to isto vreme bila videna i kod kuće, daleko od Rima, u molitvi i ekstazi. Dokazano je i prisustvo misionara Frensisa Ksavijera na nekoliko mesta istovremeno. Moglo bi se reći da su sve to čuda, ali mi ćemo potvrditi da su čuda onda kada su nepatvorena, kada su jednostavno naučne činjenice. Pojavljivanje nama dragih osoba u trenutku njihove smrti fenomen je istog reda i može se pripisati istom uzroku. Govorili smo o astralnom telu, odnosno posredniku izmedu duše i njenog fizičkog omotača. To telo često ostaje budno

* „Broj četrnaest je broj spajanja, udruživanja i univerzalnog jedinstva."—*Le Clef des Grands Mystères*, str. 55.

dok ovo drugo spava, i u mislima prolazi kroz čitav onaj prostor što ga pred njim otvara univerzalni magnetizam. Ono se izdiže, a da pri tom ne prekida simpatetičku vezu koja ga spaja sa našim srcem i mozgom, pa je zbog toga opasno naglo buditi onoga koji sanja. Odnosno, isuviše nagao pokret može prekinuti vezu i izazvati trenutnu smrt. Oblik našeg astralnog tela odgovara našem uobičajenom mentalnom stanju, i ono konačno modifikuje osobine našeg tela. Tako je Svedenborg, u svojim somnambulnim naslućivanjima, često video duhove u obliku raznih životinja.

Usudićemo se da zaključimo kako vukodlak nije ništa drugo do čovekovo astralno telo čiji su divlji i krvoženi nagoni nalik na vučije; i dok njegova utvara luta po zemlji, taj čovek zaista spava u svom krevetu mučen teškim morama, jer sanja sebe u vučijem obliku. Vukodlak postaje vidljiv zbog somnambulnog uzbudenja izazvanog strahom onih koji ga posmatraju, ili zbog sklonosti ljudi sa sela da stupe u direktnu komunikaciju sa astralnim Svetlom, koje predstavlja zajednički medijum vizija i snova. Osoba koja spava, zadobija rane nanesene vukodlaku putem zgušnjavanja astralnog Svetla, i zbog korespondencije izmedu nematerijalnog i materijalnog tela. Mnogi će misliti da sanjaju kada budu ovo pročitali, i može im se učiniti da ni mi nismo budni; ali treba samo skrenuti pažnju ljudima od nauke da razmisle o fenomenu trudnoće i delovanju imaginacije žene na oblik ploda koji nosi. Ako je žena prisustvovala smaknuću čoveka mučenog na točku, ona će roditi dete smrskanih udova. Neka nam neko objasni kako taj utisak koji u duši majke stvara neki užasan prizor može u tolikoj meri da se odrazi na dete, a za uzvrat, mi ćemo mu objasniti kako udarci primljeni u snu mogu da povrede i čak nanesu ozbiljne rane onima koji ih prime u mašti. To je naročito svojstveno ljudima čija tela pate i podležu nervnom i magnetskom uticaju.

Ovakve pojave i tajnovite zakone koji ih odreduju moramo shvatiti kao posledice začaravanja, o čemu ćemo kasnije govoriti. Dijabolične opsesije, kao i veći broj nervnih oboljenja, u stvari su rane nanete nervnom sistemu zloupotrebom astralnog Svetla, odnosno onog koje je apsorbovano i projektovano u nenormalnim proporcijama. Sve neobične i neprirodne tenzije volje, uzrokuju sklonost ka opsesijama i nervnim bolestima; prisilni celibat, asketizam, mržnja, ambicije, neuzvraćena ljubav, su stvaralački principi dijaboličkih oblika i njihovih uticaja. Paracelzus kaže da menstruacije kod žena začinju fantome u vazduhu i sa tog stanovišta manastiri bi bili rasadnici noćnih mora, dok bi se zli duhovi mogli

uporediti sa onim glavama hidre iz Lerne koje su se neprekidno stvarale i plodile u krvi vlastitih rana. Fenomen opsednutosti koji se odigrao među Ursulankama iz Ludena, i koji beše koban za Urbana Grandijea, do sada je pogrešno tumačen.* Opatice su u stvari bile zahvaćene histerijom i fanatično su imitirale misli isterivača duhova, što se putem astralnog Svetla odrazilo na njihovom nervnom sistemu. U njima je počela da deluje sva ona mržnja koju je nesrećni sveštenik privukao na sebe, pa im se unutrašnji svet učinio dijaboličkim i misterioznim. U tom tragičnom događaju svako se ponašao iskreno, čak i prema Lobardemonu, koji je, slepo izvršavajući unapred donete presude kardinala Rišeljea, verovao da time ispunjava dužnost pravednog sudije, a da pri tom nije ni malo posumnjao da se ponaša kao sledbenik Poncija Pilata, koga bi svako prepoznao u ovom skeptičnom i razvratnom sveštenіku iz Sen-Pjera-di-Maršea, Hristovom sledbeniku i mučeniku. Nešto slična se dogodilo i opaticama iz Luvijea: zli duhovi su unekoliko plagirali jedan drugoga.** Proces Gofridiju i Magdaleni de la Pali ima još čudnija obeležja, jer su u ovom slučaju žrtve same sebe optuživale. Gofridi je priznao da je ogroman broj žena lišio moći da se brane od njegovog zavođenja, koje je izvodio disanjem u njihove nosnice. Jedna mlada i lepa devojka iz otmene porodice, kojoj je učinio istu stvar, opisala je do najsitnijih detalja scene u kojima se putenost nadmetala s monstruoznošću i groteskom. Tako izgledaju uobičajene halucinacije lažnog misticizma i prekršenog celibata. Gofridija i njegove metrese obuzele su istovetne fantazije, i mozak jednog od njih je reflektovao utvare na ostale mozgove. Zar nije i sam Markiz de Sad delovao zarazno na izvesne isprazne i bolesne osobe?***

Skandalozno suđenje ocu Žiraru, je svež dokaz delirijuma misticizma i pojedinačnih nervnih poremećaja koje oni mogu da izazovu.**** Transevi gospode la Kadjer, njene ekstaze, njena sramota, behu onoliko stvarni koliko i bezosećajnost i neumerenost njenog ispovednika. Optužila ga je onda kada je poželela da ga napusti; preobraćenje ove mlade žene beše osveta, jer nema ničeg surovijeg od izopačenih strasti. Jedno uticajno društvo, koje

* Pogledajte moj prevod Levijeve knjige *Istorija magije,* drugo izdanje, str. 364 i naredne.

** *Loc. cit.* str. 372.

*** Pogledajte P. Gustav Brune: *Le Marquis de Sade*, 1865.

**** Levijeva *Istorija magije,* drugo izdanje, str. 373.

je intervenisalo na Grandijeovom suđenju za uništenje ovog eventualnog jeretika, u ovom slučaju je oslobodilo oca Žirara od optužbi da bi se sačuvala čast reda. A Grandije i Žirar su, u stvari služeći se istim sredstvima, izazvali identične posledice, o kojima ćemo govoriti posebno u šesnaestom poglavlju.

Svojom maštom mi delujemo na maštu drugih, svojim astralnim telom na druga tela, svojim organima na njihove organe, tako da kroz simpatiju, naklonost ili opsesiju, stičemo vlast jedni nad drugima i poistovećujemo sebe sa onima na koje želimo da utičemo. Reakcije protiv takve prevlasti mogu da prouzrokuju najotvoreniju antipatiju koja sledi nakon najveće simpatije. Ljubav ima tendenciju da sjedinjuje bića; u tom poistovećivanju, ona ih često čini suparnicima, pa čak i neprijateljima, u slučaju kada u obema prirodama postoji neka nedruštvena sklonost kao što je ponos. Ispuniti dve sjedinjene duše ponosom u jednakoj meri, znači razjediniti ih. Antagonizam je neumitna posledica mnogoboštva.

Kada sanjamo neku živu osobu, odnosno kada se njeno zvezdano telo javlja u okviru našeg astralnog Svetla ili bar u njegovoj refleksiji, utisak koji steknemo pri tom susretu često može da nam ukaže na njene tajne sklonosti. Na primer, ljubav daje oblik astralnom telu jedne osobe ugledajući se na sliku astralnog tela druge osobe. Psihički medijum žene je sličan muškom medijumu i obratno. Ovo je transfer koga su prikazivali kabalisti, okultistički objašnjavajući jedan tajnovit prizor iz Knjige Postanja: „Bog je stvorio ljubav umećući Adamovo rebro u grudi žene, i deo Evinog tela u grudi muškarca. Tako se pri dnu ženskog srca nalazi muška kost, dok se pri dnu srca muškarca nalazi deo ženskog tela" – alegorija koja poseduje dubinu i lepotu.

U prethodnom poglavlju smo već govorili o onome što su majstori Kabale nazivali embrionalnim stanjem duše. Ovo stanje, koje se okončava nakon smrti osobe koja vlada nad drugom osobom, u životu se najčešće začinje opsesijom ili ljubavlju. Poznavao sam devojku čiji su roditelji podstakli u njoj ogroman strah, i koja je iznenada počela da plaši jednu nedužnu osobu. Poznavao sam opet drugu, koja je učestvovala u prizivu jedne okrivljene žene, na drugom svetu mučene zbog svojih ekscentričnih izgreda. I ova je bez ikakvog razloga počela da oponaša osobine te mrtve osobe. Tom mračnom uticaju mora se dodati još i užasna moć roditeljskog prokletstva, od kojeg strahuju svi narodi na svetu, kao i velika opasnost magijskih operacija kada njima rukovodi osoba koja nije izolovana na pravi način. Sposobnost astralne transmuta-

cije, koja zaista postoji u ljubavi, alegorično je iskazana čudotvornim dejstvom Kirkinog štapa. Apulej pripoveda o jednoj ženi iz Tesalije koja se pretvorila u pticu; on pridobija naklonost njenog sluge da bi otkrio tu tajnu, ali mu jedino polazi za rukom da sebe pretvori u magarca. Ova alegorija sadrži najskrovitije tajne ljubavi. Zatim, Kabalisti kažu: kada se čovek zaljubi u ženu—vodenu vilu (undinu), vazdušnu vilu (silfidu) ili vilu zemlje (gnomidu), u bilo kom slučaju—oni postaju besmrtni ili oboje umiru. Videli smo da su elementali nesavršeni, a čovek smrtan. Otkriće koje smo spomenuli i koje se smatralo samo pričicom, predstavlja dogmu moralne jednodušnosti u ljubavi, odnosno osnovu ljubavi na kojoj počiva sva njena svetost i moć. Ko je onda ta Kirka što svoje obožavaoce pretvara u svinje sve dok njena čarolija ne prestane da deluje u trenutku kada padne u okove ljubavi? Ona je drevna kurtizana, žena kamenog srca svih vremena. Osoba koja nema u sebi ljubavi, koja upija i unižava svakog kome se približi; ona koja voli, s druge strane, širi entuzijazam, plemenitost i život.

U poslednjem veku mnogo se govorilo o jednom adeptu koji je na kraju optužen za šarlatanstvo, a koga su za života zvali Kaljostro. Zna se da je izvodio evokacije i da ga je u toj veštini nadilazio samo presvetli Šrepfer.* Takode se govori da se hvalio svojom moći vezivanja simpatija, i da je tvrdio da poseduje tajnu Velikog Dela. Ali, još veću slavu duguje izvesnom eliksiru života koji je starcima trenutno vraćao snagu i vitalnost mladosti. Baza za ovo jedinjenja beše vino malvazija kome se dodavala destilisana sperma izvesnih životinja pomešana sa sokom od nekih biljaka. Recept posedujemo, a odbacićemo ga iz razumljivih razloga.

* Pogledajte u *Ritualu* Šrepferove tajne formule za evokaciju.—beleška Elifasa Levija. Medutim, one se ne pojavljuju, ili se bar ne mogu uočiti, usled pomanjkanja podataka. O samom Šrepferu, pogledajte moju *Tajnu tradiciju masonstva,* ii, str. 127 i naredne.

XV ◘ P*

CRNA MAGIJA

SAMAËL AUXILIATOR

Približavamo se misteriji Crne Magije. Uskoro ćemo se suočiti, u njegovom vlastitom svetilištu, sa crnim bogom Sabata, sa groznim Mendesovim jarcem. Trenutak je da oni koji su skloni strahu sklope ovu knjigu; nervozne osobe učinile bi dobro kada bi odvratile pažnju i uzdržale se od daljeg čitanja. Primili smo dužnost i moramo da je izvedemo do kraja. Najpre ćemo se otvoreno i hrabro upitati: „Da li postoji davo? Šta je davo?" Na prvo pitanje nauka ćuti, filozofija odgovara odrično po svaku cenu, religija samo potvrdno. U vezi s drugim pitanjem, religija tvrdi da je davo pali andeo, a okultistička filozofija prihvata i objašnjava ovu definiciju.** Nije potrebno ponavljati ono što smo već rekli na ovu temu, ali možemo da dodamo sledeće:

U CRNOJ MAGIJI, ĐAVO JE VELIKI MAGIJSKI AGENS KOGA IZOPAČENA VOLJA KORISTI U SLUŽBI ZLA.

Stara zmija iz legende je Univerzalni Agens, večna vatra zemaljskog života, duša zemlje i živi centar pakla. Rekli smo da je astralno Svetlo prebivalište oblika koji postaju harmonični ukoliko ih prizivamo razumom, dok oblici prizvani ludilom poprimaju monstruozne oblike jer nastaju bez ikakvog reda: odatle potiču utvare svetog Antonija i prikaze Sabata. Da li stoga prizivi goetije i demonomanije daju praktičan rezultat? Da, svakako, i to onaj se

* „Broj petnaest je broj antagonizma i katoličanstva."—*La Clef des Grands Mystères*, str. 61

** „Rekli smo da davo postoji i da je hiljadu puta strašniji i okrutniji nego što ga najmračnije legende predstavljaju... Njegovo hibridno obličje sinteza je svih utvara... Uništava razum u našem mozgu, u srcu truje slobodu, i to neprekidno... jer on nije biće već slepa sila. Proklet je, ali i mi smo; grešan je, ali to je u nama. Mi smo odgovorni za zlo na koje nas on navodi, jer u njemu nema ni slobode ni razuma. Đavo je zver... Evokacija je stoga poziv upućen zveri, i zver sama može da odgovori. Da bi se ona pojavila najpre mora biti stvorena u nama, a zatim se mora projektovati van nas... Da bismo u sebi stvorili zver moramo da uništimo čoveka."—*Le Grand Arcane*, str. 59, 60.

ne može poreći, strašniji nego što nam to bilo koja legenda predočava! Kada neko priziva đavola svrsishodnim ceremonijama, đavo se uvek pojavljuje u vidljivom obliku. Da ne bi umro od tog užasnog prizora, da bi izbegao katalepsiju ili idiotizam, čovek već mora da je lud. Grandije je bio suviše razuzdan u pobožnosti, i preterano skeptičan; prekomerni žar, koji prati zastranjivanja asketizma i slepilo vere, je doveo do toga da se Žirar izopači i da isto to učini drugima. U petnaestom poglavlju *Rituala* izložićemo sve dijaboličke evokacije i primene Crne Magije, ne zato da bi ljudi mogli da ih koriste, već da bi ih upoznali i o njima sudili, da bi se sa takvim ludostima jednom zauvek prekinulo.

Gospodin Mirvil, čija je knjiga o stolovima koji se okreću nedavno izazvala senzaciju, će možda biti zadovoljan i nezadovoljan u isto vreme rešenjem koje se ovde nudi o Crnoj Magiji i problemima u vezi sa njom. U stvari, i mi uzimamo u obzir stvarnost i neobičnu prirodu tih činjenica koje pripisujemo drevnoj zmiji, mračnom princu ovoga sveta. Međutim, razmimoilazimo se po pitanju prirode ovog slepog agensa, koji je, u zavisnosti od toga čime je rukovođen, instrument celokupnog dobra ili celokupnog zla, pomoćnik proroka ili onaj koji nadahnjuje veštice. Jednom rečju, mi u đavolu vidimo silu koja je privremeno u službi zla, kao što je i smrtni greh, po našem mišljenju, postojanost volje u nečemu što je apsurdno. Gospodin Mirvil je zato hiljadu puta u pravu, ali istovremeno greši u jednoj važnoj stvari.

Sve što je proizvoljno mora se odvojiti od neoborivih činjenica. Ništa se ne dešava slučajno, niti pak slobodnim delovanjem dobre ili zle volje. Na nebu postoje dve kuće. Granicu Sataninog suda određuje Senat Božanske Mudrosti.

XVI ע Q*

ZAČARAVANJA

FONS OCULUS FULGUR

Kada čovek nečasno pilji u neku ženu, on je time unižava, rekao je Veliki Učitelj. Upornošću se sve postiže. Svaka čvrsta volja se potvrđuje delima; volja potvrđena delovanjem je akcija. Svaka akcija podleže prosuđivanju, i taj sud je večan. To su dogme i principi iz kojih proizilazi da će se dobro ili zlo koje želimo drugima ili sebi, već prema sposobnostima naše volje i u okviru sfere našeg delovanja, pouzdano ostvariti ukoliko su naša volja i nastojanje potvrđeni delima. Ta dela treba da budu analogna volji. Da bi bila delotvorna, namera da nekog povredimo ili da izazovemo ljubav, mora biti potvrđena delima mržnje ili naklonosti. Sve što nosi obeležje ljudske duše pripada toj duši; sve što čovek prisvaja na neki način postaje njegovo telo u širem smislu reči, a sve što je pretrpelo čovekovo telo, posredno ili neposredno osetila je njegova duša. Zbog toga se svako neprijateljsko delo počinjeno protiv bližnjeg smatra u moralnoj teologiji početkom ubistva. Začaravanje je vrsta ubistva, i to besramnog, s obzirom da žrtva ne može da se brani, niti zakon može da odredi kaznu. Taj princip je ustanovljen je da rastereti našu savest i služi kao upozorenje slabim ličnostima; i zato budimo hrabri i priznajmo da je začaravanje moguće. I pođimo još dalje i priznajmo da ono ne samo što je moguće, već je u izvesnom smislu i neophodno. Ono je deo neprekidnog svetskog kretanja, pogađa i izvršioce i žrtve. Nehotično začaravanje je jedna od najvećih opasnosti u životu čoveka. Strasna privlačnost neumitno podvrgava najvatreniju žudnju najjačoj volji. Moralne bolesti su još više zarazne od fizičkih, i ponekad se neki opšti zanos ili moda mogu uporediti sa leprom i kolerom. Jedno poznanstvo sa izopačenom osobom može nas koštati života, jednako kao i zarazni dodir. Užasna kuga koja je, tokom poslednjih vekova, kaznila Evropu zbog profanizacije misterija ljubavi,

* „Broj Šesnaest je broj Hrama." – *La Clef des Grands Mystères*, str. 64.

predstavlja otkrivanje analognih zakona Prirode i istovremeno nudi samo bledu sliku moralne truleži koja svakodnevno prati sumnjivu naklonost među ljudima. Postoji jedna priča o ljubomornom i opakom čoveku koji je, da bi se osvetio, poslao na svog suparnika jednu neizlečivu bolest koja se pretvorila u sveopštu pošast i anatemu ukaljane postelje. Ova okrutna priča poznata je svakom čarobnjaku ili vraču koji pribegava začaravanjima. On truje sebe da bi mogao da truje druge; on proklinje sebe da bi tako mučio druge; svojim dahom odvlači u pakao da bi ga izbacio iz pluća; na smrt ranjava sebe da bi mogao da izazove smrt kod drugih; i obuzet ovom opakom smelošću, zaista može trovati i ubijati projekcijom svoje izopačene volje. Postoje neke ljubavi ubojite poput mržnje, a začaravanja u svrhu naklonosti su torture bezbožnika. Ljudi koji se molitvama preporučuju Bogu radi preobraćenja nekog čoveka, donose tom čoveku nesreću ako on ne pristane na pokajanje. Kao što smo rekli, zamorno je i opasno boriti se protiv fluidnih tokova koje pokreću lanci objedinjenih želja.

Tako postoje dve vrste začaravanja: svojevoljno i nehotično. Pored toga možemo razlikovati fizičko i moralno začaravanje. Sila privlači silu, život privlači život, zdravlje privlači zdravlje: to je zakon Prirode. Ako dvoje dece živi i još spava zajedno, i ako je jedno slabašno a drugo jako, jako će apsorbovati slabo i ovo slabo će propasti. Zato deca treba da spavaju sama. U semeništima, izvesni đaci apsorbuju inteligenciju drugih; u svakom društvu se ističe onaj pojedinac koji se služi voljom ostalih. Primetili smo da je začaravanje uz pomoć struja najšire rasprostranjeno; i u moralnom i u fizičkom smislu se većina ljudi povodi za gomilom. Međutim, ono o čemu treba mnogo opširnije u ovom poglavlju govoriti jeste gotovo apsolutna moć ljudske volje da usmeri svoje delovanje i uticaj na ono što nas okružuje.

Hotimična vradžbine su još uvek česta pojava na selu, jer prirodne sile koje deluju među neukim ljudima izolovanim od civilizacije, nisu ometene sumnjama i odvraćanjima. Neskrivena, potpuna mržnja, lišena strasti i požude, pod izvesnim uslovima može da bude smrtna kazna za one na koje je usmerena. Kažem lišena strasti i požude, zato što je žudnja jedna vrsta privlačnosti,i samim tim može da uspostavi protivtežu i poništi projekciju. Na primer, ljubomorna osoba nikada neće valjano začarati svog suparnika, a pohlepnom nasledniku nikada neće uspeti da svojom voljom ubrza smrt škrtog i dugovečnog ujaka. Začaravanja izvede-

na pod takvim uslovima se reflektuju na izvršioca i tako više pomažu nego što povređuju ljude koje on začarava. To neprijateljsko delovanje poništava samo sebe neumerenošću i preterivanjem. Izraz *envoûtement* (začaravanje), tako snažan u svojoj galskoj jednostavnosti, veoma dobro dočarava čin umotavanja, da tako kažemo, neke osobe u jednu jasno sročenu volju. Instrument začaravanja je Veliki Magijski Agens, koji pod uticajem volje usmerene da izazove zlo, postaje pravi demon. Izraz bacanje čini označava ceremonijalnu radnju sa svrhom začaravanja koja utiče samo na izvršioca i služi da usredsredi i potvrdi njegovu volju koja će se oblikovati kroz napor i ustrajnost i tako postati delotvorna. Što je teža i strašnija ta operacija, veća je njena moć, jer ona mnogo jače deluje na maštu i potvrđuje svoj napor u direktnoj srazmeri sa otporom. Ovo objašnjava bizarnu narav i ponekad zverski karakter poduhvata u Crnoj Magiji, onako kako su izvođeni u srednjem veku, sa dijaboličnim misama, prolivanjem krvi, ljudskim žrtvama i drugim užasima koji čine suštinu i praksu goetije ili nekromantije. Zbog takvih poduhvata su vračevi uvek bili propisno kažnjavani. Crna Magija je samo jedna iznivelisana kombinacija skrnavljenja i ubistava, usmerena na neprekidno izopačenje ljudske volje, i stvaranje strašne utvare u živom čoveku. Ona je, da tako kažemo, religija đavola, kult tame, mržnja uperena na sve što je valjano; dovedena do vrhunca: to je inkarnacija smrti i istrajno stvaranje pakla.

Kabalista Boden, koji je nepravedno proglašen slabim i praznovernim čovekom, imao je samo jedan motiv pišući svoju *Demonomaniju* – da upozori ljude na opasost neverice.* Pošto se, proučavajući Kabalu, posvetio u prave tajne magije, strepeo je

* Žan Boden, advokat i demonograf, umro je od kuge 1596., i još i danas je neizvesno koliko ga treba ceniti. *Demonomanija vračeva* laskala bi Delriovoj lakovernosti i prevazišla Torkvemadu u okrutnosti i fanatizmu. Ostavio je za sobom delo u rukopisu koje zbunjuje njegove poštovaoce. Predlagao je zverska mučenja i postepenu smrt ne samo za one koji su se bavili vračanjem već i za one koji su pokazivali milost prema vračevima, a izgleda da je i sam skončao od blagosti Svete Inkvizicije. Rukopis koji izgleda nije bio štampan nosi naziv SEDAM RAZGOVORA O SKRIVENIM TAJNAMA UZVIŠENIH STVARI. To je jedna kontroverzna rasprava izmedu osoba koje pripadaju različitim religijama, gde predstavnik hrišćanstva često biva nadvladan od strane pagana. Kakvi god da su njegovi stvarni pogledi, nema sumnje da je Boden pomogao u širenju krvavog praznoverja; ipak treba verovati da nije imao zle namere; u svakom slučaju, Elifas Levi smatra da je on izuzetno domišljat, ali je takva ocena suviše nagla da bi bila ozbiljno shvaćena.

pred opasnošću kojoj je društvo izloženo usled prepuštanja ovih moći ljudskim slabostima. Zato je pokušao da učini ono što sada pokušava gospodin Od de Mirvil; samo je prikupljao činjenice o postojanju okultnih uticaja i kriminalnih vršenja Zle Magije, ne tumačeći ih i saopštavajući ih u lice nehajnoj i preokupiranoj nauci. U svoje vreme Boden nije privukao veću pažnju nego što će to učiniti gospodin Od de Mirvil, jer ako zaista želimo da delujemo na ljude nije dovoljno samo nabrojati pojave i predvideti njihove posledice; takve pojave treba proučavati, objašnjavati, demonstrirati, i mi to sada upravo pokušavamo. Da li će kruna naših napora postići veći uspeh?

Ljubav izvesnih ljudi je ubojita, isto kao i mržnja. Postoje apsorbujuće strasti od čijeg daha se osećamo iscrpljeni kao žene vampira. Ne samo da grešni zlostavljaju čestite, već i čestiti nesvesno muče grešnike. Aveljeva krotkost beše dugo i bolno začaravanje s ciljem da Kain postane okrutan. Kod zlih ljudi mržnja prema čestitima začinje se u samom instinktu samoodržanja; oni čak poriču da je ono što ih muči dobro i skloni su da obožavaju zlo i smatraju ga svojim utočištem. Sa Kainovog stanovišta, Avelj je bio licemer i kukavica koji je vređao ljudski ponos svojom skandaloznom poniznošću pred Božanstvom. Koliko je patnji morao da pretrpi prvi ubica pre nego što je izvršio onaj strašni napad na svog brata? Avelj bi se uplašio da je to znao. Antipatija je predosećanje mogućeg začaravanja, bilo ljubavlju ili mržnjom, jer nakon ljubavi se često javlja odbojnost. Astralno Svetlo nas upozorava na dolazak uticaja delujući na manje ili više osetiljivi, i manje ili više aktivni nervni sistem. Istovremene naklonosti, naelektrisane ljubavlju, su provale astralnog Svetla koje se matematički precizno ukazuju kao pražnjenja snažnih magnetskih baterija. Iz toga se jasno vidi kakve neočekivane opasnosti prete neupućenoj osobi koja se stalno igra vatrom u blizini skladišta baruta. Mi smo zasićeni astralnim Svetlom i bez prestanka ga projektujemo kako bismo privukli nove zalihe. Oči i ruke su nervni instrumenti posebno namenjeni za privlačenje ili projektovanje. Polarnost ruku se ogleda u palčevima, i zbog toga, prema magijskoj tradiciji koja se još uvek održala na nekim mestima, čovek koji se zatekne u sumnjivom društvu treba da skupi palac i da ga skriva ga u šaci, a zatim treba da izbegava da u bilo koga upire pogledom; on mora da bude prvi koji će pogledati one od kojih ima razloga da strahuje, da bi na taj način izbegao neočekivane fluidne projekcije i opčinjavajuće poglede.

Ima nekih životinja koje su u stanju da prekinu struje astralnog Svetla određenom vrstom apsorpcije koja je samo njima svojstvena. Moć začaravanja im se nalazi u očima, i one kod nas izazivaju užasnu odvratnost. To su: žaba, bazilisk (vrsta američkog guštera) i tard. U slučaju da ih žive držimo u sobi, imaćemo sigurno sredstvo protiv halucinacija i obmana ASTRALNE INTOKSIKACIJE—termin koji ovde prvi put upotrebljavamo i koji objašnjava sve pojave razuzdanih strasti, duhovnih egzaltacija i ludosti. Povodom hvatanja žaba i tarda, reći će mi neki Volterov sledbenik: „Dragi moj gospodine vodite ih onda svuda sa sobom, ali nemojte više pisati o tome". Moj odgovor bi glasio da ću ja dobro porazmisliti ako ikada budem u iskušenju da se podsmevam nečemu što ne poznajem ili da smatram budalama i ludacima ljude čije znanje i mudrost ne mogu da shvatim. Paracelzus, najveći hrišćanski Mag, suprotstavljao se začaravanju primenom protiv-začaravanja. Pronašao je simpatetičke lekove i primenjivao ih, ne na one bolne delove, već na njihove astralne odraze, dobijene i posvećene pomoću magijskih ceremonija. Njegovi uspesi su bili zadivljujući; ni jedan lekar do sada nije dostigao Paracelzusa po pitanju čudesnih ozdravljenja. Paracelzus je došao do magnetizma mnogo pre Mesmera i ovo sjajno dostignuće je razvio do krajnjih granica, zato što je poznavao Magiju drevnih mudraca koji su bolje od nas razumeli Veliki Magijski Agens, i nisu smatrali astralno Svetlo, AZOT i Univerzalnu Magneziju animalnim fluidom koga ispušta samo nekolicina stoletnih stvorenja. U svojoj okultističkoj filozofiji, Paracelzus se suprotstavio ceremonijalnoj Magiji, toj užasnoj moći koju on svakako nije zanemario, ali je nastojao da omalovaži i tako diskredituje Crnu Magiju i njenu praksu. On svemoć Maga smešta u unutrašnji i okultni *magnes*. Bolji izraz ne bi mogli da smisle ni najugledniji magnetizeri današnjice. On istovremeno, u svrhu lečenja, preporučuje korišćenje magijskih simbola, a pre svega talismana. Ponovo ćemo pomenuti Paracelzusove talismane u osamnaestom poglavlju, prilikom obrade Gafarelovih tumačenja glavnih pitanja okultne ikonografije i numizmatike.*

Začaranost se može lečiti i supstitucijom, kada je to moguće, i prekidom ili skretanjem astralne struje. U vezi toga se treba obratiti starim folklornim tradicijama; to su ostaci učenja Druida,

* Levi se više ne vraća na ovu temu ni na naznačenom mestu ni u odgovarajućem poglavlju „Rituala".

koje su Hijerofanti posvećivali u misterije Egipta i Indije. U primitivnoj magiji je dobro poznato da začaravanje, odnosno volja usmerena na zlo, neminovno stvara posledice koje se ne mogu izbeć bez opasnosti po život. Vrač koji nekoga oslobada čini, mora da nade drugi objekat za svoje zlokobno delovanje, jer će u suprotnom on sam biti začaran i umreće kao žrtva sopstvenog poduhvata. Pošto je astralno kretanje kružno, svaka azotska ili magnetska emisija koja ne naide na svoj medijum vraća se osnažena na polaznu tačku. Ovo je objašnjenje za jednu od najčudnovatijih priča u svetoj knjizi, onoj o zlim duhovima pretvorenim u svinje, koje su se potom podavile u moru. Ovo delo visoke inicijacije nije bilo ništa drugo do prekid magnetske struje izazvan zlom namerom. Naše ime je legija, jer nas je mnogo – govori instinktivan glas opsednutog mučenika. Opsednutost zlim duhovima je posledica začaravanja, a danas takvih slučajeva ima bezbroj. Sveti monah koji se posvetio staranju o umobolnima, brat Ilarion Tiso, uspeo je, nakon mnogih godina iskustva i neprekidne prakse, da izleči veliki broj bolesnika nesvesno koristeći Paracelzusov magnetizam. On je za mnoge od svojih slučajeva smatrao da pate od oboljenja volje ili izopačenih uticaja tudih volja; svaku vrstu kriminala smatrao je činom ludila i odnosio se prema prestupniku kao prema bolesniku; nije izazivao kod njih ogorčenje niti ih činio neizlečivima, pod izgovorom da ih kažnjava. Koliko još vremena treba da prode dok jadnom bratu Ilarionu Tisou ne priznaju njegovu genijalnost! I koliko će ozbiljnih ljudi, kada pročitaju ovo poglavlje, reći kako Tiso i ja možemo da uvažavamo naše zajedničke ideje, ali bi trebalo da se uzdržimo od objavljivanja naših teorija, ukoliko ne želimo da nas ubroje u one doktore što završavaju u ludnici. „Ipak se kreće!" uzviknuo je Galilej kročivši na zemlju. Ti ćeš saznati istinu i ta će te istina učiniti slobodnim, govorio je Iskupitelj. Na to se može dodati: „Zavolećeš pravdu i pravda će te učiniti čovekom". Greh je otrov, čak i za telo; prava vrlina je zavet dugovečnosti.

U različita vremena i u zavisnosti od izvršioca, menjali su se metodi ceremonijalnog začaravanja; svi podmukli i tiranski nastrojeni ljudi ih spontano otkrivaju u sebi, ne razmišljajući previše o njima i njihovom redosledu. Oni prate instinktivno nadahnuće Velikog Agensa, koji se, kao što smo rekli, čudesno prilagodava našim porocima i našim vrlinama. Medutim, može se uopšteno zaključiti da nama upravljaju tude volje i to analogno našim promenama i iznad svega našim greškama. Pothranjivati nečije

slabosti znači ovladati tom osobom i preobratiti je u instrument koji će ponavljati iste greške i mane. Kada dve osobe sa analognim manama postanu podredene jedna drugoj, dolazi do izmene uloga, pa će jača osoba opsedati slabiju. Slabija se obično bori i opire, ali sve dublje pada u ropstvo. Tako je Luj XIII kovao zaveru protiv Rišeljea, ali je odmah potom tražio njegov oproštaj odričući se svojih saučesnika. Svi mi imamo neku izrazitu manu. Ona je pupčana vrpca koja povezuje dušu sa njenim grešnim začećem, i zahvaljujući tome neprijatelj uvek može da nas ščepa: kod nekih je to ispraznost, kod drugih dokolica, kod većine egoizam. Dozvolite nekom podmuklom umu da to iskoristi i s vama je gotovo; možda baš nećete poludeti ili oboleti od tuposti, ali ćete zato sasvim sigurno postati otudeni u najširem smislu te reči – drugim rečima, postaće podložni tudoj sugestiji. U takvom stanju čovek oseća instinktivan strah od svega što bi moglo da ga vrati razumu, i odbacuje sve što je u suprotnosti sa njegovom opsesijom. To je jedno od najopasnijih oboljenja koje može da spopadne moralnu prirodu. Jedini lek protiv takvog začaravanja je da se iskoristi upravo ta slaboumnost, odnosno da se bolesniku pruže imaginarne satisfakcije suprotne onima koje ga opsedaju. Lečite, na primer, neku ambicioznu osobu tako što ćete je navesti da žudi za nebeskom slavom – to je mistični lek; lečite razuzdanu osobu pravom ljubavlju – to je prirodni lek; dovedite do nekakvog uspeha ništavnu osobu; budite nesebični prema škrtima i pokažite im kako se na pošten način može ostvariti dobit u plemenitim poduhvatima itd. Veliki broj fizičkih bolesti možemo izlečiti ovakvim delovanjem na moralnu prirodu, jer moralno deluje na fizičko u skladu sa magijskim aksiomom: „Ono što je gore jednako je onome što je dole". Zato je Gospod, govoreći o oduzetoj ženi, rekao: „Nju je Satana svezao". Bolest bez izuzetka nastaje usled nekog pomanjkanja ili preterivanja. U korenu fizičke uvek ćemo naći duševnu bolest. To je nepromenljivi zakon Prirode.

XVII ב R*

ASTROLOGIJA

STELLA OS INFLEXUS

Od svih veština koje imaju svoje poreklo u drevnoj magijskoj mudrosti, astrologija je jedna od onih koje su u današnje vreme potpuno pogrešno shvaćene. Niko više ne veruje u sveopštu harmoniju prirode i u neophodno dovođenje u vezu svih uzroka i svih posledica. Osim toga, prava astrologija, ona koja proizlazi iz jedinstvene univerzalne dogme Kabale, je postala profana na zalasku antičke civilizacije. Doktrina o sedam sfera i tri mobilne sfere je nepravilno izvedena iz sefirotske dekade; karakter planeta kojima upravljaju anđeli, čija su imena bila zamenjena imenima paganskih božanstava; međusobni uticaj sfera; sudbina pripisana brojevima; skala proporcija između nebeskih hijerarhija i odgovarajućih zemaljskih hijerarhija—sve su to lažni proroci i astrolozi tokom kasnog srednjeg veka materijalizovali i degradirali na nivo praznoverice. Obnova astrologije u njenoj prvobitnoj čistoti bila bi, u izvesnom smislu, delo jedne potpuno nove nauke; naše je da sada samo naznačimo njene prve principe sa neposrednim i približnim posledicama.

Rekli smo da astralno Svetlo prima i čuva utiske o svim vidljivim stvarima; iz toga sledi da se dnevni položaj neba reflektuje u ovom svetlu, odnosno u glavnom agensu života koji upravlja procesom začeća, trudnoće i porođaja unutar organa prirodno namenjenih toj svrsi. Kada bi ovo svetlo bilo tako izdašno u slikama i pružalo vidljive tragove majčinske fantazije ili žudnje za plodom trudnoće, ono bi još više prenosilo na neoblikovanu i neodređenu narav tek rođenog deteta odraze atmosfere i različite uticaje koji su, u čitavom planetarnom sistemu, u datom momentu usklađeni sa određenim aspektom zvezda. U Prirodi sve ima svoj značaj: kamen više ili kamen manje na putu može prekinuti ili

* „ Broj sedamnaest je broj inteligencije i ljubavi."—*La Clef des Grands Mystères*, str. 67.

znatno izmeniti sudbine slavnih ljudi i velikih imperija; položaj ove ili one zvezde ima još veći uticaj na rođenje deteta koje na taj način stupa u univerzalnu harmoniju zvezdanog sveta. Zvezde međusobno povezuje sila privlačenja koja ih održava u ravnoteži i čini da se one ujednačeno kreću kroz svemir. Te neuništive mreže svetlosti pokrivaju sve sfere, odnosno sve tačke bilo koje planete. Pravi adept astrologije mora da obrati pažnju na tačno vreme i mesto rođenja; zatim, nakon preciznog izračunavanja zvezdanih uticaja, preostaje mu još da odredi društveni položaj, što će reći, prednosti ili prepreke sa kojima će se dete jednoga dana suočiti u domenu svog položaja, rodbinskih odnosa, mogućnosti nasleđa, prirodnih sklonosti. Zatim, on mora uzeti u razmatranje ljudsku slobodu i njenu inicijativu, odnosno da li dete ima uslova da postane pravi čovek i da se izoluje snagom svoje volje od kobnih uticaja i lanaca sudbine. Videćete da mi nemamo previše poverenja u astrologiju, ali zato ne sumnjamo u magijski i naučni zakon verovatnoće.

Astrologija je stara koliko i astronomija, i još više; pravi poznavaoci antičkog sveta joj poklanjaju puno poverenje; i zato nije na nama da osuđujemo ili da olako poričemo nešto što zagovaraju tako velika imena. Stari mudraci su verovatno izvodili svoje zaključke na osnovu posmatranja, upoređivanja i čestog ponavljanja eksperimenata, stoga ih možemo pobiti samo istim metodama polazeći sa suprotne tačke gledišta. Paracelzus je bio možda poslednji od velikih praktičnih astrologa; on je lečio talismanima napravljenim pod uticajem zvezda; razlikovao je kod svakog tela znak njegove dominantne zvezde; smatrao je da postoji prava univerzalna Medicina, Apsolutna Nauka o prirodi koju je čovek izgubio svojom greškom, a obnovio je samo mali broj posvećenika. Prepoznati kod svakog pojedinca znak određene zvezde, kao i kod životinja i biljaka, predstavlja pravu prirodnu Solomonovu nauku, onu za koju se tvrdi da više ne postoji, ali čija su načela, kao i sve druge tajne, uprkos svemu sačuvana u simbolizmu Kabale. Jasno je da čovek mora prethodno da poznaje zvezde kako bi ih tumačio; to znanje se stiče sa kabalističkom DOMIFIKACIJOM neba i savladivanjem nebeske planisfere, kako je to ponovo otkrio i objasnio Gafarel. U okviru te planisfere, zvezdana konstelacija obrazuje hebrejska slova, a mitološke figure se mogu zameniti simbolima Tarota. Ta ista planisfera je, prema Gafarelovim rečima, u vezi sa poreklom prvobitnog alfabeta, a prvi tragovi ispisivanja njegovih slova se mogu naći u lancima zvezdanih privla-

čenja. U tom slučaju bi nebeska knjiga služila kao model za Enohovu, a kabalistički alfabet bi bio sinopsis čitavog neba. Ovo nisu poetske maštarije i pretpostavke, jer studija o Tarotu, koja očigledno spada u Enohova rana hijeroglifska dela, kako je to naslutio erudita Vilijam Postel, je dovoljna da nas u to uveri.*

Znaci utisnuti u astralnom Svetlu putem refleksija i zvezdanih sila privlačenja, reprodukuju se, prema tome, kako su mudraci otkrili, na sva tela nastala uz učešće ove svetlosti. Ljudi nose znak svoje zvezde na čelu i na rukama; životinje to obeležje imaju po čitavom telu i u individualnim znacima; biljke u lišću i semenu; minerali u svojim šarama i osobenostima njihove strukture. Paracelzus je posvetio čitav život izučavanju ovih osobenosti, a figure na njegovim talismanima su nastale na osnovu ovih istraživanja; međutim, on nam za to ne daje nikakav ključ, tako da astralni kabalistički alfabet sa odgovarajućim korespodencijama tek treba sačiniti. Što se toga tiče, nauka nekonvencionalnog magijskog pisanja stala je s Gafarelovom planisferom. Prava veština proricanja u potpunosti počiva na poznavanju ovih znakova. Hiromantija je umeće čitanja zvezdanih zapisa na linijama dlana, a fizionomija lica teži da poprimi iste ili analogne osobenosti po ugledu na lice roditelja. U stvari, linije ljudskog lica nastaju grčenjem nerava, a radijacija nervnog tkanja je u potpunosti analogna onim mrežama koje se formiraju između svetova uz pomoć lanca zvezdane privlačnosti. Sudbina je tako neizbežno ispisana u našim porama, i obično na prvi pogled možemo otkriti na čelu nepoznatog čoveka jedno ili više misterioznih slova kabalističkoe planisfere. Ako je slovo duboko urezano, znači da se vodila borba između volje i sudbine, tako da Mag može na osnovu toga otkriti celokupnu prošlost te osobe, njene najizrazitije emocije i težnje. Nakon toga je lako predvideti budućnost; pa čak i ako događaji ponekad iznevere pronicljivost Maga, čovek o čijoj je budućnosti reč, biće uprkos tome zadivljen i uveren u nadljudsko adeptovo znanje.

* Pošto se Postel spominje na nekoliko mesta, neophodno je naglasiti da on nikada nije pomenuo Tarot, i da njegove aluzije na Enoha i Enohovu tradiciju nisu ni približno u vezi sa tim. Postel je prvi evropski učenjak koji je preveo *Sepher Yetzirah* na latinski jezik, i ako želite ukratko da se obavestite o njemu možete pogledati moje delo*Doktrina i literatura Kabale*, str. 375-64. Rodio se 1510., a umro 1581. u Parizu. O kartama i hijeroglifima je znao koliko i o igri s guskama. Bio je izuzetno načitan, ali čovek čudnog senzibiliteta i ekstravagantan. Njegov traktat pod nazivom „Clavis Absconditorum a Constitutione Mundi", kojem Levi pridaje naročitu važnost, je bio preveden na francuski i objavljen 1899.

Ljudska glava nastaje po modelu nebeskih sfera; ona privlači i zrači, a nakon začeća se prva formira i manifestuje. Glava je u potpunosti podređena astralnim uticajima, što dokazuju njene izbočine. Frenologija će dati konačnu reč u naučnoj i čistoj astrologiji, čije probleme ostavljamo u nasleđe istrajnoj i čvrstoj veri učenika.

Ptolomej kaže da Sunce suši, a Mesec vlaži; prema kabalistima Sunce predstavlja strogu Pravdu, a Mesec Milost. Sunce stvara oluje, dok Mesec nekom vrstom blagog atmosferskog pritiska uzrokuje plimu i oseku, odnosno disanje mora. U *Zoharu*, jednoj od velikih svetih knjiga Kabale, možemo pročitati da je „magijska zmija, sin Sunca, trebala da proguta svet, kada je More, kći Meseca, stala na njenu glavu i savladala je." To je objašnjenje zašto je u drevnoj legendi Venera kći Mora, dok se Dijana poistovećuje s Mesecom. Marijino ime takođe označava zvezdu ili morsku so. Da bi se ova kabalistička doktrina prilagodila verovanju masa, rečeno je proročkim jezikom: „Žena će smrviti zmijsku glavu".*

Žerom Kardan, jedan od najhrabrijih naučnika i bez sumnje najuspešniji astrolog svog vremena—Žerom Kardan, koji, ako prihvatimo legendu o njegovoj smrti, beše žrtva svoje vere u astrologiju—izmislio je način pomoću koga svako može da utvrdi dobre i loše periode tokom čitavog života. Njegovoj teoriji je prethodilo lično iskustvo, a autor nas uverava da ga njegov metod izračunavanja nikada nije prevario. Da bi ustanovio buduća zbivanja, on rezimira događaje koji su se dogodili pre 4, 8, 12, 19 i 30 godina ; 4 je broj ostvarenja; 8 je broj Venere ili prirodnih stvari; 12 pripada Jupiterovom krugu i odgovara uspesima; 19 se odnosi na krugove Meseca i Marsa; 30 je broj Saturna i Sudbine. Recimo, ja želim da utvrdim šta će mi se dogoditi u ovoj, 1855-oj godini. Treba prvo da sačinim pregled onih presudnih životnih događaja koji su se zbili pre četiri godine; zatim srećnih i nesrećnih perioda za osam godina unazad; pregled uspeha i neuspeha od pre dvanaest godina; dobrih i loših perioda i bolesti od kojih sam patio od

* „Marija je ljudska personifikacija božanske Mudrosti ili Svetog Šekinaha, odnosno meseca koji se ispoljava putem refleksije. Ona je ženska strana otelovljenja Reči i uznosi se u nebeskoj slavi Isusa Hrista. *Vir ascendit, Mulier assumitur*... Vaznesenje žene predstavlja jednu od velikih misterija čovečanstva, a sjaj ove božanske Misterije je sačuvan u Solomonovoj Pesmi."—*Prepiska sa baronom Spedalierijem*, br. 69.

pre devetnaest godina pa sve do danas, i na kraju tragična i fatalna iskustva za proteklih trideset godina. Pošto sam u kalkulaciju uneo neopozive činjenice i uvažio proticanje vremena, sada računam događaje analogne onima koje već dugujem uticaju istih planeta, i zaključujem da sam u 1851-oj imao zaposlenje koje je bilo osrednje ali unosno, sa nekim neprijatnostima u vezi sa statusom; u 1847-oj sam bio nasilno odvojen od svoje porodice, zbog čega smo svi veoma patili; 1843-oj, putovao sam obavljajući dužnost propovednika, obraćajući se ljudima, prognan zbog nekih zlonamernika: ukratko, bio sam istovremeno i počastvovan i osporavan. Konačno, 1825. porodični život je za mene definitivno prestao da postoji, i krenuo sam tom kobnom stazom koja je vodila u nauku i nesreću. Mogu tako da pretpostavim da će ova godina za mene biti mučna, da ću biti siromašan, ponižavan, da ću promeniti mesto boravka, doživeti publicitet i protivurečnosti u vezi sa njim, od kojih će neke presudno uticati na moj život: u sadašnjosti ima nagoveštaja koji me navode da verujem u ovu prognozu. Pošto sam sve ovo izračunao, mogu da kažem da praksa u potpunosti potvrđuje preciznost Kardanovog astrološkog računa, koji je u vezi sa kritičnim razdobljem drevnih astrologa.* Johanes Tritemius je u svojoj knjizi *Sekundarni uzroci* izračunao ponovno javljanje uspešnih ili kobnih godina za sva carstva sveta. U dvadeset i prvom poglavlju *Rituala*, daćemo jednu egzaktnu analizu ovog dela zajedno sa nastavljačima Tritemijevog rada sve do naših dana. Govorićemo i o primeni njegove magijske skale na savremene događaje, da bismo tako došli do nekih najvažnijih momenata koji se odnose na neposrednu budućnost Francuske, Evrope i sveta.

Po mišljenju svih velikih astrologa, komete su zvezde izuzetnih

* O životu Žeroma Kardana je iscrpno pisao Anri Morli i to štivo je sasvim dostupno. Njegova dela obuhvataju deset tomova i sadrže, pored ostalog, i lične memoare, koji više služe na čast njegovoj iskrenosti nego zdravom razumu. Mora se priznati da u domenu astrologije nije bio srećne ruke, uprkos tome što je Levi održao pohvalni govor u vezi njegovog metoda datog u ovom tekstu; izračunao je datum svoje smrti i to pogrešno; zatim ga je ponovo izračunao, i ovoga puta je sam događaj trebao da potvrdi njegov rezultat, ali ga neprijatelji sumnjiče za samoubistvo. Levi to naziva: postati žrtvom vere u astrologiju – šaljiva ilustracija francuskog maga, isuviše jednostavan izraz, ali prikladan za ovu priliku. Kardan je inače bio autoritet za šifrovane spise i zaslužuje da ga konsultujemo kada se ukaže takva potreba. On se pretvara kao da tome ne pridaje značaj i da je reč o jednostavnom poslu kojim se bavio i njegov otac. Sve u svemu, on je vrlo zanimljiva ličnost koju su mnogi nepravedno osudili, dok mu se nekolicina njih isto tako neosnovano divila... Umro je u Rimu, 1576. godine.

junaka i one posećuju zemlju samo kada treba da ukažu na velike promene; planete upravljaju kolektivnim životom i određuju sudbinu čovečanstva u celini; nepomične zvezde, udaljene i slabog dejstva, privlače pojedince i određuju njihove sklonosti. Ponekad grupa zvezda može da utiče na sudbinu jednog čoveka. Nasuprot tome, veliki broj duša često biva privučen udaljenim zracima iste zvezde. Kada nastupi smrt, naše unutrašnje svetlo u odlasku prati svoju zvezdu koja ga privlači, i mi posle živimo u drugim univerzumima, gde duša za sebe stvara novi ogrtač, već prema tome kako se razvija ili umanjuje njena lepota. Jer, naše duše, kada se odvoje od tela, podsećaju na zvezde koje se kreću po svojoj putanji; to su kuglice žive svetlosti koje uvek teže ka svom centru da bi ponovo uspostavile ravnotežu i pravilno kretanje. Međutim, one najpre moraju da se oslobode zmijske košuljice, odnosno nepročišćenog astralnog Svetla kojim su obmotane i sputane, ukoliko se snagom volje ne izdignu iznad njegovog dometa. Uranjanje žive zvezde u mrtvo svetlo je zastrašujuće mučenje, koje se može uporediti sa Mezencijusovim. Duša se u njemu mrzne i gori istovremeno, i nema načina da se oslobodi, osim da ponovo ude u struju spoljnih formi i uzme telesni omotač. Tada se ona energično bori protiv nagona, da bi ojačala tu moralnu slobodu, koja će joj u trenutku smrti omogućiti da prekine okove zemlje i poleti u trijumfu ka zvezdi utehe koja se nad njom vedro smeši. Ako pratimo ovu nit, razumećemo prirodu paklenog ognja, istovetnog sa demonom ili starom zmijom; takođe ćemo spoznati u čemu je spas i prokletstvo nekolicine pozvanih i izabranih ljudi koji su se usudili da padnu u večnu vatru pakla radi sopstvene krivice.*

Takvo je veliko i uzvišeno otkriće Maga. To je majka svih simbola, svih dogmi i religija. Već naslućujemo koliko je Dipua grešio smatrajući astronomiju izvorom svih kultova. Astronomija

* „Ništa što je bilo živo ne umire zauvek. Praznina ne guta ništa, jer praznina nije živa... Ona postaje čvrsta kao smrznuta voda i to je oblast neopisivih davljenja. Bez sudija, bez egzekutora, u tišini, kao da je neko usred pustinje svalio na nekoga stenu koja ga mrvi lagano, u pustoj noći bez zvezda, u samoći groba. Duša tako uništava samu sebe, stvara svoje demone, nestaje u mučnim snovima... To je samo početak svih užasa, i ne smem da govorim o onome što sledi. Svi oni koji se koriste lažima, brane nepravdu ili veličaju smrt, pripadaju Šeolu. Padaju tu i oni koji su živeli, odbacujući dušu, svoj brutalni i materijalni život. Padaju kao što pijani ljudipadaju u kanal gde se potom udave." – *Prepiska sa baronom Spedalierijem.* Odatle potiču dalji primeri „velikog i uzvišenog otkrića Maga", ali oni svedoče o Levijevom košmarnom stanju, koji se naravno ruga sam sebi, jer počinje govoreći da nema smrti, a završava oslikavajući duše koje je progutala praznina.

je, naprotiv, proizašla iz astrologije, a prvobitna astrologija je jedna od grana svete Kabale, nauke nad naukama i religije nad religijama. Na sedamnaestoj strani Tarota nailazimo na jednu zadivljujuću alegoriju – naga žena, koja predstavlja Istinu, Prirodu i Mudrost u isto vreme, naginje prema zemlji dva vrča iz kojih izliva vatru i vodu. Nad njenom glavom se iskri septenarijum, ukrašen osmokrakom zvezdom, onom koja pripada Veneri, simbolu mira i ljubavi; zemaljsko bilje buja oko ove žene, a na jednu biljku sleće Psihin leptir. Umesto ovog simbola duše, na nekim kopijama svete knjige stoji ptica. To je stariji simbol, primereniji Egipćanima. U modernom Tarotu se on naziva blistava Zvezda; ona je analogna jednom broju hermetičkih simbola, a takode odgovara plamenoj Zvezdi masonskih inicijanata, odnosno najvišoj misteriji tajne doktrine Rozenkrojcera.

XVIII ע ס*

ČAROLIJE I ČAROBNI NAPICI

JUSTITIA MYSTERIUM CANES

Govoričemo sada o zločinačkoj upotrebi magijskih nauka, to jest o otrovnoj Magiji ili začaravanju. Treba dobro upamtiti da o tome pišemo samo zbog upozorenja, a ne zbog poduke. Ako je ljudska pravda, umesto da kažnjava adepte, zabranila samo nekromantiju i otrovna začaravanja, uvereni smo da je njena strogost opravdana, što se uostalom može zaključiti na osnovu prethodnog teksta. Za takve zločine ni najstroža kazna nije preterana. S druge strane, ne treba verovati da je pravo na život i smrt, koje u tajnosti pripada magovima, bilo uvek korišćeno za izvršenje neke sramne osvete, ili za kažnjavanje nekog još sramnijeg bluda. U srednjem veku, kao i u doba antike, magijske organizacije su često postepeno uništavale one koji su otkrivali ili profanizovali misterije. I kada je magični mač prestao da zadaje udarce, kada je prolivanje krvi postalo opasno,tada su *Aqua Toffana*, otrovni buket, Nesova košulja i ostali instrumenti smrti, još uvek nedovoljno poznati, bili upotrebljeni da, pre ili kasnije, izvrše strašnu kaznu slobodnih sudija. Rekli smo da u Magiji postoji veliki Arkanum koga adepti nikada ne spominju, sprečavajući time profane da ga otkriju. Svako ko bi ga otkrio ili dopustio da ključeve tajne slučajno spozna drugi, u prošlosti bi smesta bio osuden na smrt i često prinuden da sam izvrši presudu. Kazotova slavna proročka večera, koju je opisao La Aarp, ni do danas nije shvaćena. La Arp je sasvim prirodno podlegao iskušenju da iznenađuje čitaoce uveličavanjem detalja svoje pripovesti. Svi prisutni na toj večeri, osim La Arpa, bili su inicijanti koji su širili ili profanizovali tajne. Kazot, najčuveniji od prisutnih inicijanata, izgovorio je njihovu smrtnu presudu u ime iluminizma, i ona je bila izvršena na razne surove načine. To se dogodilo i nekoliko vekova ranije kada je slična

*„Broj osamnaest je broj verske dogme, koja je ujedno sva poezija i sva misterija." – *La Clef des Grands Mystères*, str. 69.

presuda izrečena protiv opata Vilara, Urbana Grandijea i mnogih drugih. Stradali su i revolucionarni filozofi poput Kaljostra zaboravljenog u tamnicama Inkvizicije; zatim mističke grupe Katarine Tio; neopreznog Šrepfera navedenog na samoubistvo u sred magijskog trijumfa i opšte zaslepljenosti; zatim odbeglog Kazeba, koga je probo nožem Karl Sand; kao i mnogih drugih, čija su tela kasnije pronađena, a da niko nije mogao sa sigurnošću da ustanovi uzrok njihove iznenadne i krvave smrti. Podsetimo se i neobične besede upućene Kazotu koga je osudio predsednik revolucionarnog tribunala. Gordijev čvor užasne drame iz 1793., još uvek se čuva u najmračnijem svetilištu tajnih Društava. Adeptima čvrste vere koji su težili da narodu podare slobodu, suprotstavili su se oni iz druge sekte, priklonjeni mnogo starijim tradicijama, koji su se protiv njih borili sredstvima sličnim sredstvima protivnika: sprovođenje velikog Arkanuma bilo je nemoguće bez razotkrivanja njegove teorije. Gomila nije razumevala ništa, ali je zato sumnjala u sve, i u svojoj malodušnosti padala sve niže. Veliki Arkanum je postao još veća tajna; adepti, koji su se međusobno dovodili u bezizlazne situacije, nisu mogli da upotrebljavaju svoju moć, da vode neposvećene, niti da izbave sebe; jedan drugoga osuđivali su na smrt zbog izdaje; prepuštali su jedan drugoga samoubistvu, nožu i vešalima, izgnanstvu.

Možda će me neko pitati da li su tih dana jednako strašne opasnosti pretile uljezima u okultnim svetilištima, kao i onima koji bi izdali njegovu tajnu. Zašto bih ja morao da odgovoram na pitanja nepoverljivih radoznalaca? Čak i da rizikijem život dajući im instrukcije, siguran sam da me oni ne bi spasli; ako se već plaše za sebe, neka odustanu od nepromišljenog istraživanja – to je sve što mogu da im poručim. Vratimo se otrovnoj Magiji.

U romanu *Monte Kristo*, Aleksandar Dima je otkrio neke postupke ove svemoćne nauke. Nema potrebe da ponavljamo njegove melanholične teorije zločina; da opisujemo kako se truju biljke; kako se zaraza prenosi na životinje koje se ovim biljkama hrane, i kada postanu ljudska hrana izazivaju smrt ne ostavljajući nikakav trag otrova; kako se stvaraju tajne pregrade u kućama; kako se vazduh ispunjava otrovnim isparenjima pri čemu izvršilac mora da nosi staklenu masku svetog Krsta. Ostavimo staroj Kanidiji njene gnusne misterije, i uzdržimo se od toga da utvrdimo do kog su nivoa Saganovi pakleni rituali doveli veštinu Lokusta. Dovoljno je samo istaći da su pripadnici ove najčuvenije grupe zločinaca izdvajali virus zaraznih bolesti, žuč reptila i sok otrovnih

biljaka, da su dobijali iz gljiva otrovne i narkotičke sastojke koji dovode do obamrlosti, izazivali gušenje *Daturom artsmonium*, a od breskve i gorkog badema spravljali onaj otrov čija jedna kap, stavljena na jezik ili uvo, uništava, kao bljesak munje, najjače i najstamenije ljudsko biće. Beli sok morske salate kuvao se u mleku uz dodavanje zmija otrovnica. Sok smrtonosnog voća sa Jave takođe su donosili sa svojih dugih putovanja, ili uvozili po visokoj ceni; isto tako i sok kasade i slične otrove. Mleli su kremen, mešali s nečistim pepelom osušenu sluz reptila, spravljali jezive čarobne napitke, koristeći otrov koji kobila luči u vreme parenja i slične izlučevine kuja; ljudsku krv su mešali sa poznatim drogama, spravljajući ulje čiji je sam miris bio poguban, prizivajući pri tom *tarte bourbonnaise* Panurga; te trovačke recepte su prikrivali tehničkim jezikom alhemije. Tajna spravljanja Praha Projekcije, data u više starih knjiga koje se predstavljaju kao hermetičke, je u stvari tajna Praha Sleda.* *Veliki Grimoar* daje iscrpno jedan takav recept koji je vrlo dobro prikriven pod naslovom „Metod spravljanja zlata"; to je jezovit proces kuvanja otrovne supstance na bazi bakra, arsenika i piljevine koja trenutno rastapa krak svećnjaka koji se tu zagnjuri ili nagriza gvozdeni ekser ukoliko je dobro pripremljena. Jovan Krstitelj Porta navodi u svojoj *Prirodnoj magiji* recept Bordžijinog otrova, ali, kao što se može pretpostaviti, obmanjuje prost svet i ne razotkriva istinu, jer bi to bilo suviše opasno. Naveščemo njegov recept kako bismo udovoljili znatiželji naših čitalaca.

Žaba sama po sebi nije otrovna, međutim, ona deluje kao upijač za otrove, kao gljiva životinjskog carstva.** Zato uzmite jednu poveću žabu, kaže Porta, i stavite je zajedno sa zmijama otrovnicama u jednu okruglu bocu. Neka otrovne gljive, pustikara i kukuta, budu njihova jedina hrana tokom nekoliko dana. Onda ih razdražite udarajući ih, paleći i zlostavljajući ih na svaki način, dok ne krepaju od besa i gladi; poškropite njihova tela oprašenom mlečikom i izmrvljenim staklom; stavite ih u dobro zaptivenu retortu; i vatrom izvucite svu njihovu vlagu. Pustite da se staklo ohladi; odvojite pepeo mrtvih tela od nesagorive prašine koja će ostati na dnu retorte. Na taj način dobićete dva otrova – jedan tečan i drugi u prahu. Prvi će biti u potpunosti delotvoran kao i

* Čini mi se da je Prah Sleda Levi izmislio, ili sam u suprotnom ja propustio da se susretnem sa ovim terminom u literaturi crne ili bele magije. Nemoguće je utvrditi kakva je svrha ovog izraza.

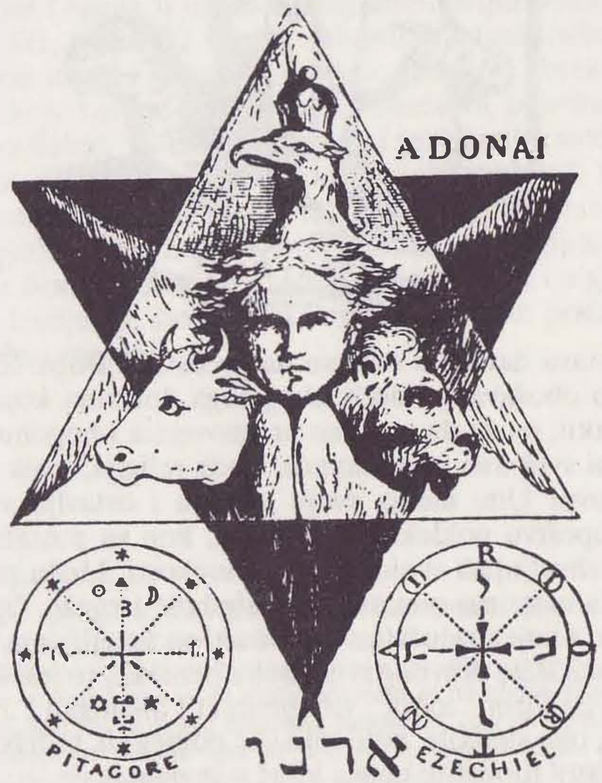
** Treba reći da ovaj Levijev uvod u Portin recept pripada najgorem redu okultne zoologije.

Aqua Toffana, drugi će uzrokovati da osoba koja je dobila zrno toga u svom piću uvene i ostari u roku od nekoliko dana, a zatim umre u groznim mukama ili u stanju potpunog kolapsa. Mora se priznati da ovaj recept pripada najcrnjoj i najodvratnijoj vrsti magije, a čovek se može razboleti samo od pomisli na Kandijine i Medejine jezive napitke. Srednjovekovni vračevi su tobože dobijali takve praškove na Sabat i prodavali ih laicima i zlonamernim ljudima po visokoj ceni. Tradicija sličnih misterija, vršila je teror po provincijama i služila je za začaravanje. Žrtva u čijoj je imaginaciji jednom proizveden utisak, nervni sistem jednom napadnut, ubrzo je propadala, a užasan strah njenih rodaka i prijatelja ubrzavao je njen kraj. Vrač i veštica su oduvek podsećali na neku vrstu čovekolikih žaba, nabreklih od dugotrajne zlobe. Bili su siromašni, odbačeni od svih i tako puni mržnje. Strah koji su izazivali beše im uteha i osveta; otrovani od društva u kojem nisu iskusili ništa osim poniženja i poroka, trovali su za uzvrat one koji su bili dovoljno slabi da ih se plaše, i svetili se njihovoj lepoti i mladosti za svoju prokletu starost i rugobu. Priprema ovih zlih dela i izvršenje gnusnih misterija stvorilo je i utemeljilo ono što se tada nazivalo ugovorom sa davolom. Nema sumnje da vrač mora da preda i telo i dušu zlu, i da je opravdano zaslužio univerzalno i neopozivo prokletstvo predstavljeno alegorijom o paklu. Duše koje su dozvolile sebi da padnu u takav ambis zločina i ludila moraju nas u svakom slučaju zaprepastiti i rastužiti. Ali, zar taj ponor nije potreban kao osnova za egzaltaciju najuzvišenijih vrlina? Zar dubina pakla ne izražava antitezom beskrajnu visinu i veličinu neba?

Na severu su instinkti potisnuti i duboko ukorenjeni; ali u Italiji, gde su strasti neobuzdane i vatrene, ljudi još uvek zaziru od čini i urokljivih očiju; *jettaturi* se u Napulju ne može prkositi nekažnjeno, a osobe koje su nesrećom obdarene ovom moći, nose čak i neka spoljna obeležja. Kao zaštitu od toga, eksperti preporučuju nošenje rogova, a priprosti ljudi, koji sve shvataju doslovno, požuriše da ukrase sebe rogovima, ne sluteći smisao te alegorije. Ovi atributi Jupitera, Amona, Bahusa i Mojsija su simbol moralne snage i entuzijazma, tako da čarobnjaci ustvari žele da kažu, u vezi zaštite od*jettature*, da se fatalna struja nagona može nadvladati velikom neustrašivošću, velikim entuzijazmom ili velikim mislima. Na sličan način, sve praznoverice su tumačenja neke velike izreke ili predivne tajne okultne mudrosti od strane prostog sveta. Da li je Pitagora, u svojim divljenja vrednim simbolima, ostavio mudra-

cima u naslede savršenu filozofiju ili novu seriju beskorisnih primedbi i smešnih pravila? Kad on kaže: „Nemoj da podižeš ono što padne sa stola; ne seci drveće na glavnom putu; ne ubij zmiju kad zade u tvoju baštu" – nisu li to dobronamerne poduke upućene društvu ili pojedincu, date u vidu lako dokučivih alegorija. Kad kaže: „Ne osvetljavaj plamenom svoj lik u ogledalu", nije li to genijalan nauk o istinskoj samospoznaji, nespojivoj sa lažnim sjajem i predrasudama o izgledu? Tako je i sa drugim Pitagorinim uputstvima, koji je čuven po tome što ga je doslovno pratio roj priglupih učenika; i zaista, mnoge od naših provincijalnih praznovernih svetkovina nesumnjivo nastaju na osnovu tumačenja Pitagorinih simbola.

Reč supersticija (praznoverje) potiče od latinske reči koja označava opstanak. To je znak koji nadživljava misao; to je mrtvo telo religijskog Rituala. Praznoverje je u odnosu na inicijaciju isto

JEZEKILJEV HERUVIM

što i predstava davola u odnosu na predstavu Boga. Zbog toga je zabranjeno obožavanje idola; zbog toga doktrina koja je sveta u svom začetku, može da postane praznoverica i bogohuljenje onda kada izgubi svoj duh i nadahnuće. Tada religija, uvek jedinstvena kao i vrhovni Um, menja svoju odeždu i ostavlja stare rituale pohoti i lupeštvu pokleklih sveštenika, koji su postali opsenari i šarlatani zahvaljujući svojoj obesti i neukosti. Medu praznoverice možemo da uvrstimo one magijske simbole i znake, čije se značenje izgubilo i koji su slučajno ugravirani na amajlijama i talismanima. Magijske slike drevnog sveta behu pentakli, to jest kabalističke sinteze. Pitagorin točak je pentakl analogan Jezekiljevim točkovima; oba simbola, koje smo već pomenuli, sadrže iste tajne i pripadaju istoj filozofiji; oni su ključ svih pentakala.

Četiri živa bića, ili tačnije, četvoroglava sfinga ovog proroka je istovetna sa predivnim indijskim simbolom Ada-Nari, s obzirom

da se i on odnosi na veliki Arkanum. Sveti Jovan ga je usavršio u Apokalipsi, a monstruozne figure iz ove predivne knjige predstavljaju mnoštvo pentakala, čiji ključ kabalisti lako mogu da otkriju. S druge strane, hrišćani koji odbijaju nauku, nestrpljivi da šire veru, nastojali su kasnije da prikriju poreklo svojih dogmi i osudili su sve magijske i kabalističke knjige na lomaču. Kada se unište originali, kopije postaju njihove punovažne zamene, a tako je mislio i Sveti Pavle kada je, potaknut nesumnjivo najpohvalnijom namerom, dovršio svoj naučni *auto-da-fé* u Efesu. Isto tako, šest vekova kasnije, predani vernik Omar žrtvovao je aleksandrijsku biblioteku originalnosti Korana, i ko zna hoće li u vremenu koje dolazi možda neki budući Apostol zapaliti naše biblioteke i zapleniti štamparsku mašinu u interesu neke nove religijske zasleplje-nosti, neke novonastale legende?

Proučavanje talismana i pentakala je u vezi sa istorijskom numizmatikom i spada u jednu od najzanimljivijih oblasti magije. Postoje indijski, egipatski i grčki talismani, kabalističke medalje koje potiču od starih i sadašnjih Jevreja, gnostički abraksas, okultistički znaci koje koriste članovi tajnih Društava, ponekad nazvani propusnice za Sabat. Tu takode spadaju i templarske medalje kao i nakit masona. U svojoj „Raspravi o čudima prirode", Koglenius opisuje Solomonove talismane i talismane Rabija Hacla. Nacrti mnogih drugih, veoma drevnih, mogu se naći u magijskom kalendaru Tiha de Brahea i Dišentoa, a treba ih potražiti i u g. Ragonovoj arhivi o inicijaciji, što bi svakako bio ogroman poduhvat koji zahteva stručno znanje.*

* To se odnosi na delo priredeno u dva izdanja, pod naslovom*Cours Philosophique er Interpretatif des Initiations Anciennes et Modernes*, autora J. M. Ragona. Prvo izdanje iz 1841. je bilo namenjeno za opštu upotrebu, a izdanje iz 1842., samo za masone i ono se ne može uporediti ni po obimu ni po značaju sa prvim izdanjem. Kao što se moglo očekivati, Kalendara Tiha de Brahea i Dišentoa nema ni u jednom od izdanja. Oni se prvi put pojavljuju 1582., pod nazivom CALENDARIUM NATURALE MAGICUM PERPETUUM, PROFUNDISSIMAN RERUM SECRETISSIMARUM CONTEMPLATION, TOTIUSQUE PHILOSOPHIAE COGNITIONEM COMPLECTIONS. Prema Leviju, Dišento je obnovio i upotpunio Kalendar Tiho de Brahea.

XIX ק T *

FILOZOFSKI KAMEN ELAGABALUS

VOCATIO SOL AURUM

Antički narodi su obožavali Sunce u vidu crnog kamena koga nazvaše Elagabalus, ili Heliogabalus. Šta je označavao taj kamen, i kako se desilo da on postane slika najvećeg prirodnog izvora svetlosti? Sledbenici Hermesa, pre nego što bi obećali svojim adeptima eliksir za dug život ili prah za projekcije, savetovali su im da traže Filozofski Kamen. Šta predstavlja taj kamen i otkuda potiče njegovo ime? Veliki Inicijant hrišćana poziva svoje vernike da grade na kamenu ili steni, da im se ne bi porušilo to što sagrade. Samoga sebe on naziva temeljem, i govori najvernijem od svojih apostola: „Ti si Petar (*petrus*), i na toj steni (*petram*) podići ću svoju crkvu." Taj Kamen je, kažu majstori Alhemije, nepatvorena So Filozofa, odnosno treća primesa u sastavu AZOTA. Sada već znamo da je AZOT ime velikog hermetičkog i pravog filozofskog Agensa. Filozofska So je predstavljena kamenom kockom, kao što se može videti u delu DVANAEST KLJUČEVA Basila Valentina, ili u Trevisanovim alegorijama. Još jednom, šta je u stvari taj Kamen? On je osnova apsolutne filozofije, vrhovni i nepromenljivi um. Ne treba ni da pomišljamo na rad sa metalima, sve dok zauvek ne učvrstimo apsolutne principe mudrosti; moramo posedovati razum koji je probni kamen istine. Čovek koji ima predrasude nikada neće postati kralj Prirode i majstor transmutacije. Stoga je Filozofski Kamen osnova svih stvari; ali kako da ga pronađemo? Hermes nas o tome obaveštava u svojim „Smaragdnim pločicama". Moramo odvojiti suptilno od grubog, nežno i veoma pažljivo. Zatim, razdvojiti ono što je istinito od naših ubeđenja i precizno odeliti pojedinačne oblasti nauke i vere, uzimajući pri tom u obzir da stvari u koje verujemo ne poznajemo, a da naša vera prestaje čim smo stekli znanje o određenoj stvari. Iz

* „Broj devetnaest je broj svetlosti, Božje egzistencije stvorene samom idejom Boga."—*La Clef des Grands Mystères*, str. 70.

ovoga proizilazi da je suština vere sadržana u nepoznatom i beskrajnom, dok za nauku važi suprotno. Iz toga se zaključuje da nauka počiva na razumu i iskustvu, dok je vera utemeljena na osećanju i razumu.* Drugim rečima, Filozofski Kamen je istinska izvesnost, koja podstiče ljudsku razboritost na savesna istraživanja i umerenu sumnju, dok religijski entuzijazam sve to pripisuje isključivo veri. On ne pripada niti razumu bez želje, niti želji bez razuma; prava izvesnost je recipročno izmirenje razuma koji poznaje osećanja vere,i osećanja koja veruju u razum koji zna. Savez razuma i vere neće proizaći iz njihove apsolutne podvojenosti, već iz uzajamne kontrole i zajedničkog delovanja. To je značenje dva Stuba na Solomonovoj Porti, JAKIN-a i BOAZ-a;** jedan je beo, a drugi crn. Oni su odvojeni i različiti po izgledu, ali ako bi slepa sila pokušala da ih sjedini, krov hrama bi se tada srušio. Ako su odvojeni, njihova moć je jedno; ujedinjeni, oni su dve moći koje se međusobno poništavaju. Iz istog razloga duhovna vlast slabi kad god pokuša da preuzme zemaljsku, dok zemaljska postaje žrtva svojih zadiranja u duhovnu. Grgur VII uništio je papinstvo; šizmatički kraljevi izgubili su i gubiće i dalje svoje monarhije. Ljudska ravnoteža podrazumeva dva stopala; svetovi gravitiraju delovanjem dveju sila; radanje zahteva dva pola. To je značenje Solomonove arkane koju simbolično prikazuju dva Stuba Hrama, JAKIN i BOAZ.

Sunce i Mesec Alhemičara odgovaraju istom simbolu i pridonose savršenosti i stabilnosti filozofskog Kamena. Sunce je hijeroglifski znak istine, zato što je vidljivi izvor svetlosti, a neotesani kamen je simbol stabilnosti. Zato su stari Magi smatrali da je

* „Upravo je vera nagnala Kolumba da napreduje onda kada je izgledalo da Amerika stalno izmiče pred njim. To je verovanje u nepoznate delove velikog totaliteta egzistencije koji se manifestuje u poznatim delovima."—*La Clef des Grands Mystères*, str. 330. „Izolovano verovanje ne zaslužuje da nosi ime vere, ime koje znači poverenje. Sumnjati u svaki autoritet i uzdati se samo u sebe, znači biti budala. Katolik veruje u Crkvu zato što Crkva za njega predstavlja cvet vernka."—*La Science des Esprits*, str. 247. „Vera je potvrda onoga što bi trebalo da bude i jedna samosvesna težnja ka nečemu što opravdava nadanje."—*La Livre des Sages*, str. 12.

** „Prema legendama, ova dva stuba su bila šuplja, a te šupljine su bile ispunjene deblima dva Edenska drveta—Drveta Znanja i Drveta Života. Ja bih dodao da su oni zapravo predstavljali ta dva simbolična drveta, od kojih jedno daje život ili dan, a drugo smrt ili noć. Ali, smrt je priprema za život i noć predskazuje dan; aktivno ima potrebu za pasivnim, a pasivno crpe svoju snagu iz aktivnog."—*Prepiska sa baronom Spedalierijem*, br. 46.

kamen Elagabalus pravi znak Sunca, a srednjevekovni alhemičari su skretali pažnju na Filozofski Kamen kao na osnovno sredstvo u procesu dobijanja filozofskog zlata—što znači, transformisanja vitalnih snaga, prikazanih uz pomoć šest metala Soli, ili istine i svetlosti. Ta prva i neophodna operacija Velikog Dela, prema analogijama Prirode, vodi u sekundarne adaptacije i otkrića, a prirodno i puko zlato pretvara u duhovno i živo zlato, pravu So, pravu Živu i pravi Sumpor Filozofa. Naći Filozofski Kamen znači otkriti Apsolut, kako to majstori kažu. Apsolut ne dopušta greške; to je utemeljenje nestalog; to je sama potreba bivstvovanja; Apsolut je neizmenljivi zakon uma i istine. Apsolut je ono što jeste. Ono što jeste, u izvesnom smislu, prethodi onome koji jeste. Samom Bogu neophodna je osnova bića i on može postojati samo na osnovu vrhovnog i neprikosnovenog uma. Taj um je Apsolut; u njega moramo verovati da bi naša vera imala solidnu i racionalnu osnovu. Danas se već može reći da je Bog samo hipoteza, ali Apsolutni Um to nije. On je esencija bića.*

Sveti Toma je jednom rekao: „Nije pravedno ono što Bog želi, već Bog želi ono što je pravedno." Da je sveti Toma izveo sve zaključke ove predivne misli, on bi našao Filozofski Kamen i, osim toga što je bio zaštitnik škola, postao bi i njihov reformator. Verovati u božji um i u Boga uma, znači ostaviti ateizam bez pokrića. Kada je Volter rekao: „Kada Bog ne bi postojao, trebalo bi ga izmisliti", više je osetio nego što je spoznao razum koji je u Bogu. Da li Bog zaista postoji? Ne znamo, ali želimo da je tako i stoga verujemo. Vera zasnovana na taj način je razumna vera, jer ona priznaje sumnju nauke. U stvari, mi verujemo u nešto što nam se samo čini mogućim iako ga ne poznajemo. Misliti drugačije je stanje bunila; govoriti drugačije znači govoriti kao *illuminati* ili fanatici. Filozofski Kamen nije namenjen takvim osobama. Neznalice koje su skrenule prvobitno hrišćanstvo sa pravog puta, zamenjujući veru za nauku, sanjali su umesto da žive, prihvatali fantaziju umesto stvarnost—inkvizitori koji su, tokom toliko godina vodili rat do istrebljenja protiv Magije—uspeli su da je zaodenu u tamu, tražeći ključ prirodnih fenomena. Sve prirodne pojave zavise od jednog i nepromenljivog zakona, predstavljenog Filozofskim Kamenom u obliku kocke. Taj zakon, što ga u Kabali

* „Kada je u pitanju Bog u isključivim religijama, ja sam celim svojim srcem ateista; ali sam isto tako i apostol dobrog Boga milostivih, potištenih duša i male dece." —*Les Portes de l'Avenir*, IV.

izražava tetrada, otkrio je Jevrejima sve misterije njihovog božanskog Tetragrama. Stoga se može reći da je Filozofski Kamen kvadrat u bilo kom pogledu, kao i nebeski Jerusalim svetog Jovana, gde na jednoj od njegovih strana piše שלמה, a na drugoj ime Boga—prednja strana nosi ime ADAM, zadnja HEVA, a preostale dve AZOT i INRI. Na početku knjige o Filozofskoj Soli koju je na francuski preveo Noazmon,* duh zemlje je prikazan kako stoji na kocki preko koje prelaze jezičci vatre; falus je zamenjen kaducejem; sunce i mesec su na grudima; figura ima bradu, krunu i skiptar u ruci. To je AZOT mudraca na svom pijedastalu od Soli i Sumpora. Simbolična glava Mendesovog jarca slučajno je pridodata ovoj figuri, koja onda predstavlja Bafometa Templara i Reč gnostika—bizarne slike koje su plašile običan svet, nakon što su pružile hranu mislima mudraca—nevini hijeroglifi misli i vere koji su postali izgovor za besna progonstva. Kako su žalosni ljudi u svom neznanju, i kako bi prezirali sebe samo kada bi znali!

*Noazmona opisuju kao počasnog generala komiteta Linji-en-Baroa. On pripada sedamnaestom veku, a svoje alhemičarsko nadahnuće je crpeo od Aleksandra Setona, zvanog Kosmopolita. Pisao je na latinskom, a delo o kojem Levi govori je bilo prevedeno na francuski i objavljeno 1621., pod nazivom *Traitez du vray Sel, Secret des Philosophes et de l'Esprit général du Monde*, itd. Kasnija izdanja potiču iz 1639. i 1649. Prema Legleu, to je samo odlomak dela *Elémens Chimiques et Spagiriques* koje inače nije bilo štampano.

XX ך U

UNIVERZALNI LEK

CAPUT RESURRECTIO CIRCULUS

Veći broj naših telesnih tegoba uzrokuju moralne bolesti. To potvrđuje jedna univerzalna dogma i sveopšti zakon analogije. Žestoka strast kojoj se prepuštamo uvek je u vezi sa nekom velikom bolešću koja tek treba da nastupi. Smrtni gresi su dobili to ime zato što izazivaju fizičku smrt. Gordost je ubila Aleksandra Velikiog. On je po prirodi bio umeren, ali je preterao s gordošću koja je prouzrokovala njegovu smrt. Fransoa I je umro zbog preljube, a Luj XV zbog svog *Parc-aux-Cerfs*. Mara je umro od besa i zavisti. Patio je od manije ponosa, verovao je da je jedini pravedan čovek, i pogubio je sve koji nisu bili poput njega. Nekoliko naših savremenika umrlo je od izneverenih ambicija nakon februarske revolucije. Čim se neka želja neopozivo usmeri ka apsurdu, čovek umire, a stena o koju će se razbiti nije daleko. Zato je istina da mudrost čuva i produžava život. Veliki Učitelj nam je rekao: „Zaista je moje telo meso, a krv moja piće. Onaj koji jede od mog tela i pije od moje krvi živeće večno." I kada se u gomili začuo žamor, dodao je: „Ovde telo ništa ne vredi: reči koje vam govorim duh su i život." Kada je bio na samrti, zaveštao je sećanje na svoj život znaku Hleba i na svoj duh simbolu Vina, načinivši tako zajedništvo vere, nade i milosti. Isti smisao imaju i reči majstora hermetizma: „Načini zlato pitkim, i dobićeš Univerzalni Lek" — što znači, neka to bude izvor sa kojeg ćeš svakodnevno piti onoliko koliko ti je potrebno, i onda ćeš u sebi imati besmrtnost mudraca. Umerenost, duševni mir, jednostavnost naravi, razumnost i spokoj volje, sve nas to čini ne samo srećnima, već i snažnima. Napredujući u razumu i dobroti čovek postaje besmrtan. Mi smo tvorci sopstvene sudbine, i Bog nas neće spasti bez našeg zalaganja. Za mudraca nema smrti; smrt je utvara koju su pohota i neukost prostog sveta učinili strašnom. Promena je znak kretanja, a kretanje otkriva život; da je telo zaista mrtvo, ono se ne bi moglo raspasti; svi njegovi molekuli žive i ostvaruju svoju

slobodu. Ipak, ti zamišljaš da duh prvi odlazi i da telo potom prestaje da živi! Veruješ da misao i ljubav mogu da odumru, iako je i najopipljivija stvar neuništiva! Ako se promena mora zvati smrt, mi onda svakodnevno umiremo i ponovo oživljavamo. Jer, svakoga dana naš se oblik menja. Pazi zato da ne uprljaš i ne razdereš svoju odeću, ali ne oklevaj da je odložiš kada se približi vreme za san.

Balsamovanje i mumifikacija tela je praznoverica uperena protiv Prirode; to je pokušaj da se proizvede smrt; to je nasilno okamenjivanje supstance potrebne životu. Ali, s druge strane, ne smemo požuriti s uništavanjem i uklanjanjem tela; nema žurbe u poslovima prorode, i ne smemo da reskiramo ni sa kakvim nasilnim raskidom veza duše koja odlazi. Smrt nikada nije trenutna; ona je, poput sna, postepena. Sve dok krv ne postane sasvim hladna, sve dok živci trepere, čovek još nije mrtav. Ako nijedan vitalni organ nije oštećen, duša može nanovo oživeti, slučajno ili pod uticajem jake volje. Jedan filozof je izjavio da bi on pre posumnjao u univerzalni dokaz nego što bi poverovao u vaskrsavanje mrtve osobe. Ali, njegova izjava je bila prenagljena, jer je upravo na osnovu univerzalnog dokaza poverovao da vaskrsenje nije moguće. Pretpostavimo sada da se tako nešto ipak dogodilo. Da li ćemo u tom slučaju morati da opovrgnemo dokaz ili razum? To bi bilo besmisleno. Najpre treba priznati da smo pogrešili pretpostavljajući da vaskrsenje nije moguće. *Ab actu ad posse valet consecutio*.

Budimo sada toliko hrabri i recimo da se vaskrsenje dogada češće nego što se obično misli. Mnoge osobe čija je smrt bila potvrdena legalno i naučno, nadene su kasnije zaista mrtve u svojim kovčezima, ali su očigledno u meduvremenu oživele i izgrizle svoje sputane ruke kako bi otvorile arterije i okončale užasnu agoniju. Lekari nam govore da su takve osobe bile u stanju letargije. Ali, šta je letargija? To je naziv koji smo dali jednoj nedovršenoj smrti, smrti koja je krivotvorena povratkom u život. Lako je prevladati teškoće rečima onda kada je nemoguće objasniti činjenice. Duša je senzibilnošću pripojena telu, a kada ta senzibilnost iščezne, to je siguran znak da duša odlazi. Magnetski san je letargija ili lažna smrt koja se leči voljom. Eterizacija ili obamrlost proizvedena hloroformom, je prava letargija koja ponekad završava apsolutnom smrću — kada duša, ushićena svojim trenutnim oslobodenjem, ulaže voljni napor da se potpuno oslobodi. To mogu da ostvare samo oni koji su osvojili pakao, odnosno, čija je moralna

snaga nadmoćna u odnosu na snagu astralne privlačnosti. Tako je vaskrsnuće moguće samo za obične duše, i one snose rizik oživljavanja u grobu protiv svoje volje. Velikim ljudima i pravim mudracima se nikada ne može dogoditi da budu živi sahranjeni. Teoriju i praksu vaskrsavanja izložićemo u *Ritualu*; a onima koji u meduvremenu pitaju da li sam ja vaskrsavao mrtve, reći ću da mi ne bi verovali kada bih odgovorio potvrdno.

Sada još ostaje da se ispita da li je moguće poništavanje bola, i da li je preporučljiva upotreba hloroforma ili magnetizma za hirurške zahvate. Smatramo, a nauka će to kasnije potvrditi, da slabljenjem senzibiliteta mi umanjujemo život, i ono što u takvim okolnostima oduzmemo od bola okreće se u korist smrti. Patnje svedoče o borbi za život, i zato je previjanje rane užasno bolno za osobe koje su bile operisane pod anestezijom. Ako se hloroform upotrebi prilikom svakog previjanja, dogodiće se jedna od sledeće dve stvari—ili će pacijent umreti, ili će se bol povratiti i trajati medu zavojima. Prirodu ne možemo narušavati nekažnjeno.

XXI ☿ X

DIVINACIJA

DENTES FURCA AMENS

Autor ove knjige se odvažio na mnoge poduhvate u svom životu, i nikada se nije plašio da će njegova misao biti zarobljena. Istovremeno, nije baš sasvim bio pošteden opravdanog straha dok se približavao kraju magijske doktrine. Sada se postavlja pitanje otkrivanja, ili još bolje budenja Velike Tajne, užasne tajne, tajne života i smrti, predstavljene u Bibliji onim jezovitim i simboličnim rečima zmije, što i sama beše simbolična: I. NEQUAQUAM MORIEMINI; II. SED ERITIS; III. SICUT DII; IV. SCIENTES BONUM ET MALUM. Jedna od privilegija posvećenika Velikog Arkanuma, i to ona koja ih sve povezuje, jeste DIVINACIJA. Onako kako narod shvata taj pojam, proricati znači nagađati ono što je nepoznato, ali u njenom pravom značenju, divinacija je neizreciva u svojoj uzvišenosti. Proricati (*divinare*) znači dostići božansko. Reč *divinus* na latinskom ima sasvim drugo značenje od reči *divus*, koja odgovara izrazu bogočovek. *Devin* na francuskom sadrži sva četiri slova reči DIEU (Bog), plus slovo N, koje po svom obliku odgovara hebrejskom slovu ALEF א, a kabalistički i hijeroglifski izražava Veliki Arkanum, predstavljen u Tarotu simbolom Opsenara. Ko pravilno shvati potpunu numeričku vrednost slova א pomnoženu sa slovom N, koji ima gramatičku snagu krajnjeg N u rečima koje znače NAUKU, VEŠTINU ili SNAGU, ko zatim doda pet slova reči DEVIN, tako da pet ide u četiri, četiri u tri, tri u dva i dva u jedan, takva osoba će, pretvarajući konačan broj u prvobitna hebrejska slova, napisati okultno ime Velikog Arkanuma, i dobiće reč kojoj je Sveti Tetragram samo ekvivalent i slika.*

* Jedini komentar ove zagonetke glasi da je numerička vrednost slova ALEF uvek i samo 1, i da množenje sa drugim brojem ne uvećava njegovu vrednost. Ipak pogledajte Levijevu *Istoriju magije*, prema kojoj reč koja se nalazi u svakom svetilištu jeste AGLA.

Biti prorok, znači biti uzvišen i misteriozan. Proročanstva i čuda su dva obeležja koja ukazuju na Boga u čoveku i čoveka u Bogu. Biti prorok znači unapred sagledati posledicu sadržanu u uzroku, i čitati u astralnom Svetlu; činiti čuda znači delovati na Univerzalni Agens i podrediti ga svojoj volji. Autora ove knjige će upitati da li je on prorok ili čudotvorac. Neka se oni koji to pitaju vrate na sve što je napisao pre nego što su se zbili izvesni dogadaji u svetu; zar bi mu iko poverovao na reč da je davao samo senzacionalne izjave? Osim toga, jedan od osnovnih uslova za proricanje je ne biti na to prinuden, ne podlegati iskušenju. Majstori znanja nikada nisu popuštali ni pred čijom radoznalošću. Proročice su spalile svoje knjige kada je Tarkvinije odbio da prizna njihovu pravu vrednost; Veliki Učitelj ćutao je kada su ga pitali za znak njegove Božanske Misije; Agripa je umro u oskudici, jer nije hteo da udovolji onima koji su tražili horoskop.* Pribaviti naučne dokaze ljudima koji sumnjaju u samo postojanje nauke znači posvetiti nedostojne, profanisati zlato svetilišta, zaslužiti da nas mudraci izopšte i doživeti sudbinu izdajnika.

Suština divinacije, ili, Veliki Magijski Arkanum, predstavljen je svim simbolima nauke, i u tesnoj je vezi sa prvobitnom prastarom i jedinom Hermesovom doktrinom. U filozofiji, on daje apsolutnu sigurnost; u religiji univerzalnu tajnu vere; u fizici, spajanje, rastavljanje, ponovno spajanje, realizaciju i adaptaciju Filozofske Žive, koju su alhemičari nazvali AZOT; u dinamici, umnožava našu snagu snagom večnog kretanja; on je u isto vreme mističan, metafizički i materijalan, sa odgovarajućim učinkom u ta tri sveta; on u Bogu podstiče milost, istinu u nauci i stvara zlato u izobilju. Jer, transmutacija metala je istovremeno i alegorija i stvarnost, u šta su svi adepti prave nauke bez sumnje uvereni. Da, Kamenom Mudraca se zaista može dobiti stvarno i materijalno zlato. To je amalgam Soli, Sumpora i Žive, tri puta sjedinjenih u AZOT-u trostrukom sublimacijom i trostrukom fiksacijom.* Da, taj postupak je često jednostavan i može se izvesti u toku jednog

* Ovo nije sasvim razjašnjeno. Zathev treba da potiče od francuske kraljice-majke. Gospodin Luis Spens tvrdi da je Kornelije Agripa svoje poslednje dane provodio na putu za Lion, pošto ga je prognao Karlo V, kralj Nemačke. Tu su ga potom „ščepali po naredenju koje je izdao Fransoa, francuski kralj, i bacili u tamnicu zbog publikacije slične onoj koja je diskreditovala kraljicu-majku."— *Cornelius Agripa*, str 59, 60. Suština ove sličnosti se ne može naslutiti.

* Ipak pogledajte str. 211, prema kojoj Sumpor, Živa i So čine AZOT mudraca. Na drugom mestu smo videli da je AZOTH jedan od naziva za astralno

dana ili sata; s druge strane, ponekad zahteva mesece i godine truda. Ali, da bi izveo Veliko Delo, čovek mora biti *divinus*—onaj koji proriče, u kabalističkom smislu te reči—i treba da se odrekne pogodnosti bogatstva radi ličnog interesa tako što će ga razdeliti drugima. Rajmond Lul je omogućio vladarima da uvećaju svoje blago, pošumio Evropu ustanovama, a sam je ostao siromašan. Nikolas Flamel, koji je uprkos legendi zaista mrtav, izveo je Veliko Delo onda kada ga je asketizam potpuno izolovao od bogatstva. On je doživeo naglo prosvetljenje nakon što je pročitao i razumeo knjigu *Aesh Mezareph*, koju je na hebrejskom napisao kabalista Avram.* Isti autor je možda i sastavljač *Sepher Yetziraha*. Flamel je tu spoznaju dostigao na osnovu sposobnosti duhovnog sagledavanja koju je razvio zahvaljujući ličnim priprema adepta. Verujem da sam dovoljno rekao.

Divinacija je, prema tome, duhovna spoznaja, a ključ te spoznaje je univerzalna i magijska doktrina analogije. Pomoću ovih analogija Mag tumači vizije, kao što je to, prema biblijskom kazivanju, činio Josip u Egiptu. Analogije u refleksijama astralnog Svetla su egzaktne koliko i nijanse boja u solarnom spektru, pa se mogu vrlo precizno izračunati i objasniti.** Potrebno je, medutim, da ustanovimo nivo intelektualnog života onoga koji sanja, a to će nam on sam u potpunosti otkriti svojim snovima.

Svetlo. Bilo da je moguće ili ne načiniti zlato „stvarnim i materijalnim", očigledno je da Levi ispoljava izvesnu nesigurnost u vezi sa Velikim Magijskim Agensom kojim se to postiže.

* Knjiga *Aesh Mezareph* je čuvena samo po brojnim odlomcima pod istim nazivom koje je Knor fon Rosenrot pridodao „Apparatus-u" svoje knjige *Kabbala Denudata*. Autorstvo je nemoguće utvrditi. Prema njegovoj priči, uzetoj doslovno, Nikolas Flamel saznao je tajnu transmutacije metala iz rukopisa tobožnjeg rabina Avrama. Pseudo-Flamelov prikaz ovog dela sigurno nije prikaz *Aesh Mezarepha*, a besmisleno je tvrditi da *Aesh Mezareph* potiče od istog autora kao i *Sepher Yetzirah*. Nema razloga da se veruje da je ovo prvo delo nastalo pre šesnaestog veka, ali drugo je nastalo sigurno pre Zohara. Uspeh Flamelovog dela oživeo je nekoliko alhemijskih Avrama tokom sedamnaestog i osamnaestog veka. Pogledajte na str. 212, gde se „majstor Nikolas Flamel" smatra odgovornim za jedan „okultistički komentar" u *Sepher Yetzirahuć*. Postoji zaista jedna verzija dela STAZE MUDROSTI, koja se pripisuje—kao i sam tekst—patrijarhu Avramu, a jedna od varijanti drugom Avramu, ali ne takozvanom alhemičaru.

** „Pošto postoji latentna toplota koja odreduje molekularnu polarizaciju tela, takode postoji i latentna svetlost koja se u nama ispoljava kroz neku vrstu unutrašnje fosforescencije. Ona osvetljava i boji prikaze naših vizija i snova, i prikazuje nam, u odsustvu svakog spoljašnjeg svetla, začudujuće slike. Pomoću te svetlosti mi očitavamo pamćenje Prirode, ili u opštem sabiralištu impresija i formi, početnu klicu budućnosti u događajima iz prošlosti. Mesečarstvo predstavlja

Mesečarstvo, predosećanja i vidovitost, su jednostavno slučajna ili potaknuta stanja hotimičnog ili budnog sna, pri čemu se zapažaju analogne refleksije astralnog Svetla, kao što ćemo objasniti u *Ritualu*, u poglavlju gde će se govoriti o metodu regularnog proizvođenja i upravljanja magnetnim fenomenom. Ova stanja su samo sredstva komunikacije između onoga koji proriče i njegovog sagovornika, i uglavnom služe da usmere dve volje na istu stvar. Neodređene, zamršene i promenljive slike pomažu da se refleksija astralnog fluida koncentriše i jasno uoči u talogu od kafe, pari, belancu itd. Tu se zapravo odslikavaju vizije koje postoje samo u TRANSLUCIDU – što znači, u imaginaciji vršioca. Vizija u vodi postiže se zaslepljivanjem i iznurivanjem očnog nerva, koji onda prepušta svoje funkcije TRANSLUCIDU i proizvodi moždanu iluziju, pri čemu se slike iz stvarnosti zamenjuju refleksijama astralnog Svetla. Nervozne osobe, slabog vida i žive imaginacije su vrlo podesne za ovu vrstu proricanja koju zapravo najbolje izvode deca. Međutim, ne treba pogrešno shvatiti funkciju koju pripisujemo imaginaciji i veštini proricanja. Mi zaista vidimo uz pomoć imaginacije, i to je prirodni aspekt čuda; ali ujedno vidimo i istinite stvari na kojima taj aspekt počiva.* Pri tom se pozivamo na iskustvo pravih adepata. Autor ove knjige je ispitao sve vrste proricanja, i postigao je rezultate srazmerne preciznosti njegovih naučnih operacija i pouzdanosti njegovih savetodavaca.

Tarot, to čudesno delo koje je inspirisalo sve svete knjige prošlosti, je najbolje sredstvo divinacije, zbog analogne preciznosti njegovih figura i brojeva. Može se koristiti sa potpunim poverenjem, a njegova proročanstva su uvek tačna, bar u izvesnom smislu; pa i onda kad ništa ne predvida on otkriva tajne stvari i daje najmudrije savete. Aliet, koji je u ovom veku prešao put od frizera do kabaliste, i dao sebi kabalističko ime Etoal, nakon trideset godina razmišljanja o Tarotu, je bio na pragu da otkrije

utonulost misli u ovu svetlost nevidljivu budnom oku; u ovoj univerzalnoj kupki, gde su reflektovana sva predosećanja i celokupno pamćenje, misli se susreću i međusobno prožimaju. Na osnovu toga neko može da pogodi, prenese i objasni ideje drugog čoveka. Nečiji mozak na taj način postaje otvorena knjiga... Čuda mesečarstva nemaju drugi uzrok." –*Paradoksi najviše nauke*, str. 55.

* Vrednost ove izjave je pod sumnjom. Prema delu *Le Grand Arcane*, lude su statični vizionari, dok je za normalne osobe budna vizija napad ludila. „Veština evokacije se sastoji u izazivanju pogoršanja simptoma indukovane manije. Osim toga, svaka vizija je sadržana u prirodi sna. Ona je fikcija našeg vlastitog ludila, para naše poremećene imaginacije projektovane u Astralnom Svetlu. Sami sebi se ukazujemo prerušeni u utvare, ljušture ili demone." –*Loc. cit.* str. 48.

sve što je skriveno u tom neobičnom delu. Uprkos tome, pogrešno je upotrebljavao ključeve, ne razumevajući ih na pravi način, i preokrenuo red i oznake figura, mada nije do kraja pokvario njihove analogije jer su one tako čvrsto povezane. Etoalova dela, sada veoma retka, su nerazumljiva, zamorna i napisana sirovim stilom: nisu odštampana u potpunosti, tako da se neki rukopisi ovog oca moderne kartomantije nalaze u rukama pariskih knjižara koji su bili toliko ljubazni da nam dozvole da ih proučimo. U njima se najviše ogleda tvrdoglava istrajnost i nepobitno čvrsta vera autora koji je ceo život proveo u proučavanju okultnih nauka, ali mu bi suđeno da umre na pragu svetilišta i da nikada ne rastvori veo. Prema Agripi nije negovao veliko poštovanje, pridavao je važnost Žanu Belou, i nije ništa znao o Paracelzusovoj filozofiji. Ipak, imao je izuzetno razvijenu intuiciju i čvrstu volju, iako je njegova mašta nadmašila njegove sudove. Nije bio dovoljno talentovan za Magusa, ali je zato vešto koristio proročku veštinu za potrebe puka. Tako je Etoal postigao, za ono vreme, veliki uspeh koga se ni bolji adepti ne bi odrekli, ali ga sasvim sigurno ne bi isticali.

U *Ritualu* ćemo izložiti kompletan metod tumačenja i konsultovanja Tarota, ne samo u vezi sa sudbinom, već pre svega u vezi sa problemima filozofije i religije, za koje će on dati tačna i precizna rešenja, ako objasnimo hijerarhijski poredak u tri sveta analogna sa tri boje i četiri nijanse svetog septenarijuma. To je pozitivna praksa Magije koju smo ovde samo ukratko naznačili i teorijski postavili. Naime, prvi deo ove knjige je posvećen doktrini Transcendentalne Magije i filozofskom i religijskom ključu uzvišenih nauka, poznatih ili nepoznatih, koje se nazivaju okultističke.

XXII ת Z

KRATAK PREGLED I OPŠTI KLJUČ ZA ČETIRI TAJNE NAUKE

SIGNA THOT PAN

Sada ćemo dati kratak pregled celokupne nauke sledeći njena načela. Analogija je konačna reč nauke i prva reč vere. Harmonija je sadržana u ravnoteži, a ravnoteža se održava analogijom suprotnosti. Pojam Apsolutno jedinstvo se odnosi na vrhovni i konačni um bića. Dakle, on ne pripada pojedincima: to je jedan um i to vrhunski. Da bismo uspostavili ravnotežu moramo da razdvajamo i objedinjujemo—da razdvajamo polovima, i objedinjujemo središtem. Logički rasudivati o veri znači uništiti veru; uneti misticizam u filozofiji znači ugroziti razum. Razum i vera se, po prirodi stvari, uzajamno isključuju i ujedno povezuju analogijom. Analogija je jedini mogući posrednik između konačnosti i beskonačnosti. Dogma je večita polazna hipoteza jednog predvidljivog izjednačavanja. Za laika, ona predstavlja apsolutnu potvrdu, dok apsolutnu potvrdu on smatra hipotezom. Hipoteze su u nauci neophodne. Čovek koji teži da ih potvrdi unapređuje nauku, a da pri tom ne umanjuje veru, jer vera pripada sferi beskonačnosti. Verujemo u ono što ne znamo, ali zašto nas razum navodi da formulišemo nepoznato. Ispovedanje vere su propisale neuke ljudske želje. Naučne teoreme su spomenici čovekovih osvajanja. Čovek koji dokazuje postojanje Boga, pretendujući pri tom na nepogrešivost,* je isto tako fanatik kao i onaj koji ga poriče. Boga obično određujemo nabrajanjem svega onoga što on nije. Čovek stvara

* „Što manje dokazujemo postojanje Boga, više smo prinuđeni da u njega verujemo. Poricati nedefinisanog i nepoznatog Boga, taj egzistencijalni i umni princip bistvovanja i inteligencije, neubedljiva je i apsurdna negacija. Prudon, koji je ustanovio kontradikciju, s razlogom tvrdi da je ateizam negativna dogma i da predstavlja najbesmisleniju od svih vera, odnosno to je nereligiozno verovanje. Ali Bog, koji je prisilno određen kao konačan Bog, što svaka religija namerava da otkrije na pozitivan i poseban način, nestaje kad ga dotakne razum."—*La Science des Esprits*, str. 6, 7.

Boga analogijom od manjeg ka većem, iz čega proizlazi da je čovekova koncepcija Boga potekla od jednog beskonačnog čoveka koji čini čoveka konačnim Bogom. Čovek shvata ono u šta veruje, onoliko koliko zna, pomoću onoga što ne zna, i u stanju je da postigne sve ono što želi onoliko koliko veruje i pomoću onoga što zna. Analogija suprotnosti je odnos između svetlosti i tame, visine i dubine, obilja i praznine. Alegorija, majka svih dogmi, je zamena otisaka za kalupe, senki za stvarnost. To je priča o istini i istina o priči. Čovek ne otkriva dogmu, on skriva istinu i tako stvara senku za slabe oči. Inicijant nije varalica, on je onaj koji razotkriva, tj. ako pratimo značenje latinske reči *revelare*, to je čovek koji ponovo prikriva. On je tvorac nove senke.

Analogija je ključ svih tajni prirode i osnovni uzrok svih otkrovenja. Stoga religije deluju kao da su pisane na nebu i u celoj Prirodi, što je upravo onako kako i treba da bude, jer je božje delo božja knjiga i izraz Onoga čija misao treba da se očituje u nečemu što On piše, kao i njegovo biće koje mi shvatamo kao vrhovnu misao. Dipua i Volni su videli samo plagijat u tom divnom saglasju koje je trebalo da ih dovede do spoznaje katoličanstva, odnosno, do prvobitnog jedinstva, do magijske, kabalističke i nepromenljive dogme otkrivanja putem analogija. Analogija predaje Magu sve sile Prirode; ona je kvintesencija Filozofskog Kamena, tajna neprekidnog kretanja, kvadratura kruga, Hram koji počiva na dva stuba JAKIN-u i BOAZ-u, ključ velikog Arkanuma, koren Drveta Života, drveta spoznaje dobra i zla. Pravilno povezati stvari u nauci, znači učvrstiti osnove vere i ovladati čudima. Postoji princip i stroga formula—to je veliki Arkanum. Neka mudar čovek ne traga za njim, jer ga već* poseduje; neka neposvećeni zauvek traže—nikada ga neće naći.

* „Zakon analogije je postao predmet slepe i fanatične vere za kabaliste drugog reda, i tome se mogu pripisati sva praznoverja za koja optužuju adepte. Oni izvode zaključke na sledeći način: (1) Znak izražava stvar. (2) Stvar ima odlike svog znaka. (3) Postoji analogna veza između znaka i označene stvari. (4) Što je znak savršeniji, veza je potpunija. (5) Izgovoriti reč znači prizvati misao i pretvoriti je u stvarnost, odnosno, imenovati Boga znači manifestovati ga. (6) Govor deluje na duše, a duše deluju na tela koja se mogu zastrašivati, tešiti, razboleti, lečiti, pa čak i ubiti i vratiti u život snagom reči. (7) Izgovoriti ime znači stvoriti ili prizvati biće. (8) Ime sadrži verbalnu ili spiritualnu doktrinu postojećeg bića. (9) Kada duša prizove misao, znak te misli se ispisuje u (astralnom) Svetlu. (10) Prizivati znači zaklinjati se, ili zakleti se imenom: odnosno verovati u to ime i opštiti sa onim što ono predstavlja. (11) Sledi da su reči po sebi ili dobre ili loše, otrovne ili isceljujuće. (12) Najopasnije od svih su prazne i nepromišljene reči, jer su one slučajan pobačaj misli. (13) Jedna

Transmutacija metala se vrši spiritualno i materijalno, i to pozitivnim ključem analogije. Okultna medicina je jednostavno usmeravanje volje na sam izvor života, na astralno Svetlo čije postojanje potvrduju činjenice. Pravac njegovog kretanja možemo odrediti na osnovu proračuna, a Veliki Magijski Arkanum nam služi kao pokazatelj njegovog rasta i opadanja. Taj univerzalni Arkanum, konačna i večna tajna transcendentalne inicijacije, predstavljen je u Tarotu obnaženom devojkom koja dodiruje zemlju samo jednim stopalom, dok u obema rukama drži magnetne štapove, i kao da lebdi nad krunom koju podupiru andeo, orao, bik i lav. U osnovi, figura je analogna Jezekiljevom heruvimu, prikazanom na jednoj od prethodnih strana, i indijskom simbolu Ada-Nari, koji je pak analogan Jezekiljevom Ado-naï. Razumevanje ove figure je ključ svih okultnih nauka. Čitaoci moje knjige treba da je shvate filozofski, ako su im uopšte poznati simboli Kabale. Sada nam ostaje da prikažemo drugu i veoma važnu fazu Velikog Dela. Filozofski Kamen možemo pronaći, ali kako da ga pretvorimo u prah projekcije? Kako se upotrebljava magični štap? Kakva je stvarna moć božanskih imena u Kabali? Inicijanti znaju, a oni koji zaslužuju inicijaciju znaće zauzvrat ako otkriju veliki Arkanum na osnovu brojnih i preciznih indikacija koje smo im dali. Zašto su te jednostavne i čiste istine uvek skrivene? Zato što kosmička inteligencija bira samo nekolicinu ljudi, a oni su po pravilu okruženi budalastima i slabima, kao Danilo u jami s lavovima. Analogija nas podučava zakonima hijerarhije i apsolutne nauke, i s obzirom da je to vrhovna moć, ona mora pripasti isključivo najdostojnijima. Pometnja u hijerarhiji dovodi do uništenja društva, jer tada slepi postaju vođe slepih, prema rečima Učitelja. Vratite inicijaciju sveštenicima i kraljevima, i red će ponovo biti uspostavljen. Apelujući na najdostojnije i izlažući se svim opasnostima i izopštavanjima koja prete onima što otkrivaju, nadam se da sam uradio veliku i korisnu stvar, usmeravajući božji dah koji živi u čovečanstvu

beskorisna reč je zločin protiv duha inteligencije, to je intelektualno čedomorstvo. (14) Svaka osoba poima stvari oko sebe imenujući ih: svaka čovekova reč je kletva ili uobičajena molitva. (15) Govoriti dobro znači živeti dobro. (16) Lep stil je oreol svetlosti. Na osnovu ovih principa, od kojih su neki tačni, neki pretpostavljeni, i na osnovu manje ili više preteranih posledica koje iz toga slede, praznoverni kabalisti su imali potpuno poverenje u opčinjavanja, evokacije, bajanje, i misteriozne molitve. Osim toga, pošto vera ne oskudeva u čudima, njoj nisu potrebne prikaze, proročanstva, čudesna ilečenja i iznenadne i nepoznate bolesti. Na taj način se jednostavna i plemenita filozofija degenerisala u tajnu nauku crne magije." —*La Clef des Grands Mystères*, str. 205, 206.

izvan društvenog haosa, stvarajući sveštenike i kraljeve budućeg sveta.

Nije pravedno ono što Bog želi, već Bog želi ono što je pravedno, rekao je zaštitnik škole. To je isto kao da je rekao: Apsolut je razum. Razum postoji sam po sebi; on je zato što jeste, a ne zato što mi u njega verujemo; on jeste ili nije; zar bi neko poželeo nešto odvojeno od razuma? Ni ludilo ne nastaje bez njega. Razum je neophodnost, zakon, pravilo slobode i pravac inicijacije. Ako Bog postoji, postoji zbog razuma. Koncepcija jednog apsolutnog Boga van dometa razuma jeste idol crne magije i avet đavola. Demon je smrt maskirana u pohabanu odeću života, duh Hirenke-septa koji vlada ostacima ruinirane civilizacije i prikriva odvratnu golotinju otelotvorenja boga Višnu.

OVDE SE ZAVRŠAVA DOKTRINA VISOKE MAGIJE

RITUAL VISOKE MAGIJE

SABATSKI JARAC

UVOD

Znadeš li onu staru kraljicu sveta koja je uvek u pokretu i nikad se ne zamara. Svaka neobuzdana strast, svako sebično zadovoljstvo, svaka raskalašna energija čovečanstva i sve njegove tiranske osobine idu ispred ove ljutite gospodarice naše doline suza, i, sa kosom u ruci, neumorni radnici žanju svoju večitu žetvu. Ova je kraljica stara poput vremena, no njen je kostur sakriven u ruševinama ženske lepote, koja proizilazi iz mladosti i ljubavi. Njena je lobanja ukrašena spuštenim pletenicama koje nisu njene. Pljačkaš krunisanih glava, ona je ulepšana pljačkom kraljica, od zvezdama protkane kose Berenise do one—bele kose, no ne od starosti—što ju je dželat ošišao iz obrve Marije Antoanete. Njeno je sivo i smrznuto telo odeveno u pohabanu odeždu i dronjave mrtvačke pokrove. Njene koščate ruke, prekrivene prstenjem, drže dijademe i lance, žezlo i jadac, dragulje i pepeo. Kada ona prolazi, vrata se otvaraju sama od sebe; prolazi kroz zidove; prodire do kraljevskih odaja; iznenaduje dušmane siromašnih u njihovim najtajnijim orgijama, sedi za njihovim stolom i sipa njihovo vino, ceri se njihovim pesmama svojim zubima bez desni, prihvatajući mesto bezvredne kurtizane, skrivene iza njihovih zavesa. Uživa u tome da se vrzma oko usnulih pohotnika; ište njihova milovanja, kao da se nada da će se zagrejati u njihovom zagrljaju; no, ledi svakoga koga se dotakne i to je uvek neprijatno. Povremeno, uprkos svemu, dalo bi se pomisliti da ju je uhvatilo ludilo; više, ne korača lagano; trči; ako su joj noge suviše spore, mamuza bledog konja i sva bez daha juriša kroz gomile. Ubistvo jaše sa njom na crvenosmedem jurišniku; tresući dimnom grivom, ispred nje leti vatra na skarletnim i crnim krilima; glad i bolest prate je na bolesnim i iscrpljenim atovima, čisteći onih nekoliko stabljika što su preostale do završetka njene žetve.

Nakon ove pogrebne povorke dolaze dvoje male dece, zračeći osmesima i životom, inteligencija i ljubav veka koji dolazi, dvostruki genije novorodenog čovečanstva. Senke smrti uklanjaju se pred njima, kao noć pred zvezdom Danicom; živim stopalima preleću

zemlju, i seju punim zamasima nadu za sledeću godinu. I smrt više neće doći, bogohulna i užasna, da kao suvu travu kosi plodove novog doba; ustupiće mesto andelu napretka, koji će nežno osloboditi duše iz smrtnih okova, tako da bi mogle da se uspnu do Boga. Kada ljudi budu znali da žive više neće umirati; preobraziće se kao larva koja postaje divni leptir. Užasi smrti kćeri su neznanja, a sama smrt odvratna je zbog gluposti koja je prekriva, i sumornih boja kojima su njene prilike okružene. Smrt je, zapravo, porodajni bol života. Postoji i Priroda, sila koja ne umire, i ova sila neprestano preobražava bića kako bi ih sačuvala. Ona je razum ili reč prirode. U čoveku takode postoji sila koja odgovara onoj prirodnoj, i ona je razum ili reč čovekova. Reč čovekova je izraz njegove volje kojom upravlja razum, i pod tim vodstvom jeste svemoćna, jer odgovara rečima samoga Boga. Rečju svoga razuma čovek osvaja život, i može da trijumfuje nad smrću. Celokupni čovekov život ili je porodaj ili pobačaj njegove reči. Ljudska bića koja umiru, a nisu uspela da razumeju ili uobliče reč razuma, umiru lišena sveopšte nade. Da bi se uspešno suprotstavilo fantomu smrti, moramo da se poistovetimo sa stvarnostima života. Da li Bogu nešto znači ako pobačaj propadne, videći da je život večan? Da li znači prirodi, ako nerazumnost iščezne, pošto razum koji nikada ne iščezava još uvek drži ključeve života. Pravednu i užasnu silu koja potpuno uništava pobačaj Jevreji su zvali Samael; ostali istočnjaci, Sotona; Rimljani, Lucifer. Lucifer Kabale nije prokleti i pali andeo; on je andeo koji prosvetljuje, koji preporada vatrom; on je i anđeo mira, ono što je kometa za blage zvezde proletnje konstelacije. Stajaća zvezda jeste divna, zračі i spokojna je; ona upija nebeske mirise i s ljubavlju gleda svoje sestre; odevena u svetlucavu halju, čela ukrašenog dijamantima, smeje se dok peva svoju jutarnju i večernju pesmu; uživa svoj večiti odmor koji ništa ne može da poremeti, i dostojanstveno se kreće napred ne izlazeći iz mesta koje joj je dodeljeno u poretku svetlosnih tela. No, kometa lutalica, razuzdane i lutalačke prirode, žurno izranja iz nebeskih dubina i hita suprotno od mirnih sfera, kao borna kola izmedu redova povorke vestalki; usuduje se da se suoči sa plamtećim kopljima sunčevih čuvara i, poput ucveljene supruge koja tokom udovičkih noći žudi za čovekom iz svojih snova, prodire u najdublje svetilište boga dana; ponovo beži, ispuštajući vatre koje je prožimaju i ostavljajući iza sebe dugački plamen; kada se približava, zvezde postaju blede; zvezdana stada, pasući cveće svetla po prostranim livadama neba, izgledaju kao da beže pred njenim

užasnim dahom. Veliko veće sfera se sakuplja, i prisutno je opšte zgražanje; na kraju je najlepša od svih stajaćih zvezda odredena da govori u ime svih stajalica i ponudi mir nesmotrenoj skitnici.

„Sestro moja," počinje stoga, „zašto remetiš harmoniju sfera? Kakvo smo ti zlo naneli? I zašto se, umesto da divlje lutaš, ne skrasiš kao i mi u sunčevom dvorištu? Zašto sa nama ne pevaš večernju himnu, obučena kao i mi u belu odeću, na grudima pričvršćenu dijamantskom iglom? Zašto treseš svojim pletenicama, prskaš vatrenim znojem, kroz magle noći? Ah, samo kada bi i sâma zauzela svoje mesto medu nebeskim kćerima, koliko bi lepša bila! Tvoje lice ne bi gorelo tako dugo s mukom tvojih neverovatnih letova; tvoje bi oči bile bistre, tvoja nasmejana pojava bela i crvena kao kod tvojih sretnih sestara; sve bi te zvezde znale, i, više se ne bojeći tvoga bega, uživale u tvom približavanju; jer bi tada postala jedna od nas kroz spone univerzalne harmonije, i tvoja bi miroljubiva egzistencija bila glas više u pesmi beskonačne ljubavi."

A kometa je odgovorila stajaćoj zvezdi: ‚Nemoj verovati, o sestro moja, da mi je dozvoljeno da po volji lutam i narušavam harmoniju sfera! Bog je ocrtao moj put, kao i tvoj, i ako ti se učini nesigurnim i skitalačkim, to je zbog toga što tvoji zraci ne mogu da prodru dovoljno daleko da uvide elipsu koja mi je dodeljena kao pravac. Moja je plamteća kosa Božiji svetionik; ja sam glasnik sunaca, i stalno obnavljam svoju snagu u njihovoj plamenoj jarosti, tako da je mogu trošiti na svom putu ka mladim svetovima koji još nemaju dovoljno topline, i na stare zvezde koje su se u svojoj samoći ohladile. Ako se zamaram na svojim dugim putovanjima, ako je moja lepota manje blaga nego tvoja, i ako je moja odeća zaprljana, opet sam plemenita kćer neba, ravna tebi. Ostavi mi tajnu moje strašne sudbine, ostavi mi strahote koje me okružuju, čak me i proklinji ako me ne možeš razumeti; bez obzira na to ja ću obavljati svoju dužnost, i izvršavati zadatak podstaknuta Božijim dahom. Sretne su zvezde koje odmaraju, koje kao vi, mlade kraljice, sijaju u mirnom društvu sveopšteg, koje je meni zabranjeno, meni večitoj lutalici, koja za utočište ima beskraj. Optužuju me da palim planete, čiju toplotu obnavljam; optužuju me da zastrašujem zvezde koje osvetljavam; okrivljuju me da remetim sveopštu harmoniju, zato što se ne okrećem oko njihovih posebnih središta, iako ih medusobno spajam, upravljujući svoj pogled u sami centar svih sunaca. Budi stoga mirna, o divna stajaća zvezdo! Neću ukrasti tvoje blago svetlo;već ću pre za tebe dati svoj život i toplotu. Nestaću sa neba kada se istrošim, i moja će propast biti dovoljno

slavna! Znaš li različite vatre koje gore u Božijem hramu, i sve njemu u slavu: ti si svetlo zlatnog kandelabra; ja sam plamen žrtve. Neka svaka od nas ispunjava svoju svrhu."

Izgovorivši ove reči, kometa je zabacila svoju plamteću kosu, podigla svoj užareni štit i zaronila u beskrajni svemir, i izgledalo je da je zauvek izgubljena.

Tako se Sotona pojavljivao i gubio u biblijskim alegorijskim pričama. „Osvanuo je dan," kaže knjiga o Jovu, „kada su Božiji sinovi došli pred Gospoda, i Sotona je bio među njima. I Gospod reče Sotoni: „Odakle dolaziš?" Tada Sotona odgovori Bogu: „Lutao sam zemljom, i njome hodio na sve strane."

Gnostičko jevanđelje, koje je na istoku otkrio nama znan učeni putnik, tumači nastanak svetlča u Luciferovu korist, i kaže:*

> „Samosvesna istina je živa misao. Istina je misao kakva jeste u sebi, a formulisana misao je govor. Kada je Večna Misao poželela oblik, rekla je: „Neka bude svetlo!" Ta misao, čiji je govor Reč, je izgovorila:„Neka bude svetlo!" – zato što je sama Reč svetlo uma. Nestvoreno svetlo, koje je božanska Reč, sija zato što želi da bude viđeno. Inteligencija je stvorena, i svetlo se pojavilo. Sad je Inteligencija, koju je Bog širio dahom svojih usta, kao zvezda potekla od sunca, uzela obličje divnoga anđela, koga je nebo nazvalo imenom Lucifer. Inteligencija se probudila i potpuno shvatila sopstvenu prirodu razumevši sledeće kazivanje božanske Reči: „Neka bude svetlo!" Osetila se slobodnom zato što ju je Bog prizvao da nastane, i, podigavši glavu, raširenih krila, odgovorila:
>
> „Neću biti rob."
>
> „Tada ćeš patiti," reče Nestvoreni Glas.
>
> „Biću slobodno," odgovorilo je svetlo.
>
> „Ponos će te zavesti," rekao je Najviši Glas, „i donosićeš smrt."
>
> „Moram da se borim sa smrću kako bi pobedilo život," ponovo je odvratilo stvoreno svetlo.
>
> Na to Bog iz svojih grudi izvadi blještavu sponu kojom beše vezan predivni anđeo, pa ga posmatraše kako zaranja u noć i u slavi po njoj plovi. Voleo je izdanak svoje misli, i

* U tekstu Elifasa Levija, zahvaljujući njegovim zbrkanim navodima nemoguće je utvrditi gde se dotični citat završava. Tačka navoda u kojoj sam ga okončao diskutabilna je.

rekao sa neopisivim smeškom: „Kako je divno bilo svetlo!"

Bog nije stvorio patnju; inteligencija je prihvatila da bude slobodna. I patnja je bila uslov za slobodu bića koju je postavio On koji je nepogrešiv, zato što je beskonačan. Jer, suština uma je u prosuđivanju, a suština prosuđivanja je sloboda. Oko zapravo ne poseduje svetlost, osim kroz sposobnost da se otvori i zatvori. Tamo gde je prisiljeno da bude stalno otvoreno, bilo bi rob i žrtva te svetlosti, i prestalo bi da vidi ne bi li se spaslo mučenja. Stoga, stvoreni Um nije srećan dok prihvata Boga, već kada ga poriče. Tada, Um koji poriče upravo time potvrđuje nešto, jer na taj način osigurava svoju slobodu. Iz tog razloga bogohuljenje slavi Boga i pakao je neophodan za rajsku sreću. Gde svetlo nije dopunjeno senkom, tamo nema vidljivih oblika. Da prvi anđeli nisu sreli dubine mraka, rođenje Boga ne bi bilo potpuno, i ne bi se moglo razlikovati stvoreno i suštinsko svetlo. Inteligencija nikada ne bi mogla da spozna dobrotu Boga da ga nije izgubila. Nikada Božija beskonačna ljubav ne bi sijala u radosti njegove milosti da je uzvišeni Sin Neba ostao u kući svoga Oca. Kada je sve bilo svetlo, svetla nije bilo nigde; ispunjavalo je grudi Boga, koji se trudio da ga iznedri. I kada je rekao: „Neka bude svetla!" dozvolio je tami da potisne svetlost, i univerzum je nastao iz haosa. Osporavanje anđela koji je po rođenju odbio ropstvo uspostavilo je ravnotežu sveta, i kretanje sfera je započelo. Beskonačne razdaljine cenile su ovu ljubav za slobodu, koja je bila dovoljno velika da ispuni prazninu večite noći i dovoljno jaka da podnese Božiju mržnju. No, Bog ne bi mogao da mrzi najplemenitijeg od sve svoje dece, i iskušavao ga je svojom srdžbom samo da bi ga uspostavio u njegovoj moći. Tako i Reč samoga Boga, kao da je bila ljubomorna na Lucifera, i želela je da side sa neba i pobednički prođe kroz senke pakla. On je želeo da bude osuden i proklet. On je predvideo taj čas užasne agonije, u kome će vikati: „Bože moj, Bože moj, zašto si me se odrekao?" Kao što jutarnja zvezda dolazi pre sunca, Luciferova je pobuna najavila novorodenoj prirodi dolazak Božije inkarnacije. Moguće je da je Lucifer, u svom padu kroz noć, sa sobom nosio kišu sunaca i zvezda privučenih njegovom slavom. Moguće je da je naše sunce demon medu zvezdama, kao što je Lucifer zvezda medu anđelima. Ovo je, bez sumnje, razlog što tako nežno obasjava užasnu teskobu čovečanstva i dugu ago-

niju—zato što je u svojoj samoći slobodan i poseduje sopstvenu svetlost."

Takve su bile tendencije jeretika u ranim vekovima. Neki su, kao Ofiti, obožavali demona u obličju zmije; drugi su, kao Kainiti, opravdavali pobunu prvoga andela i pobunu prvoga ubice. Sve ove greške, sve ove senke, svi ovi monstruozni idoli anarhije koje Indija u svojim simbolima suprotstavlja magijskoj Trimurti, našli su sveštenike i obožavaoce u hrišćanstvu. Ovaj se demon ne pominje u *Postanju*; alegorijska zmija zavodi naše praroditelje. Evo uobičajenog prevoda tog svetog teksta: „I zmija beše suptilnija nego i jedna druga poljska zver koju je Gospod bog stvorio." No, Mojsije kaže sledeće:

והנחש היה ערום מכל חית השדה אשר עשה יהיה אלהים:

Ovo znači, prema verziji Fabra d' Olivjea: „Sad, originalna privlačnost (požuda) bila je tekuća strast svog elementarnog života (unutrašnje aktivnosti prirode), delo Joaha, Bića nad bićima". No, ovde je Fabr d' Olivje ovo pogrešno protumačio, jer nije upoznat sa velim ključevima Kabale. Reč Nahaš, objašnjena kroz simbolička slova Tarota strogo znači:

14 נ NUN.—Moć koja proizvodi kombinacije.

5 ה HE.—Primalac i pasivni proizvodač oblika.

21 ש SHIN.—Prirodna i središnja vatra koja je uravnotežena dvostrukom polarizacijom.

Stoga, ono što je Mojsije izgovorio, pročitano kabalistički, daje definiciju i opis magijskog Univerzalnog Agensa, koji je u svim teogonijama predstavljen zmijom; ovome su agensu Jevreji dali ime OD kada je izražavao aktivnu silu, ili OB kada je izražavao pasivnu silu, i AUR kada se u potpunosti otkrivao u svojoj uravnoteženoj moći, kao tvorac svetla u nebesima i zlata medu metalima.* Stoga je ona stara zmija koja okružuje svet i stavlja svoju proždrljivu glavu pod noge Device (vrsta inicijacije)—ta Devica koja pruža novorodenče trojici Magova na obožavanje i

* U vezi sa ovim uporedi odlomke iz *Velike Arkane*, str. 8. i 9. drugoga izdanja: „Astralno Svetlo ili Veliki Agens Života Jevreji su zvali OD, OB ili AUR. Magnetizam kojim upravlja operatorova volja jeste OD, pasivni somnabulizam jeste OB. Ova dvostruka akcija predstavljena je kaducejskim zmijama. Zmija na desnoj strani je OD, na levoj OB, a u sredini, na vrhu čarobnog štapića, sija zlatna kugla koja predstavlja AUR, ili uravnoteženo svetlo. OD predstavlja život u slobodnom izboru, OB sudbinu. Cela se tajna magnetizma sastoji od upravljanja sudbinom OB-a, inteligencijom i silom OD-a, kako bi se stvorila savršena ravnoteža AUR-a."

prima od njih, kao nadoknadu za ovu uslugu, zlato, mirtu i tamjan. Tako učenje u svakoj hijeratičkoj religiji služi da bi prekrilo tajnu prirodnih sila koje inicijant ima na raspolaganju. Religiozne formule su rezimei onih reči punih misterije i moći koje čine da bogovi sidu sa neba i postanu pokoreni volji ljudi. Judcja je pozajmila svoje tajne od Egipta; Grčka je slala svoje hijerofante i, kasnije, teozofe u školu velikih proroka; Rim Cezara, podriven uvodenjem katakombi, doživeo je jednog dana svoj slom prepustivši se crkvi, i simbolizam je bio rekonstruisan na osnovu ostataka svih kultova koje je prihvatika kraljica sveta (crkva, prim. prev.). Prema priči iz jevandelja, zapis na osnovu kog je utvrdeno duhovno kraljevstvo Hrista bio je napisan na jevrejskom, grčkom i latinskom: bio je to izraz univerzalne sinteze. Helenizam, u stvari, ta velika i divna religija formi, najavljivao je dolazak Spasioca ništa manje nego proroci judaizma. Priča o Psihi jeste ultra-hrišćanska apstrakcija, i kult Panteona, kroz rehabilitaciju Sokrata, pripremao je oltar za ono jedinstvo Boga čiji je misteriozni čuvar bio Izrael. No, sinagoge su porekle svoga Mesiju, i hebrejska su slova bila izbrisana, makar samo za zaslepljene oči Jevreja. Rimski progonitelji obeščastili su helenizam, i on nije mogao biti povraćen lažnim umerenostima cara Julijana, možda nepravedno nazvanog Apostata, jer hrišćanstvo nikada nije bilo iskreno. Usledilo je neznanje srednjega veka, suprotstavljajući svece i device bogovima, boginjama i nimfama; duboki smisao helenističkih misterija bio je skriveniji nego ikada ranije; Grčka nije samo izgubila tradicije svojih antičkih kultova, već je odvojena i od latinske Crkve; i stoga, za latinske oči, grčka su slova izbledela, kao što su latinska slova nestala za grčke oči. Tako je natpis na Spasiočevom krstu potpuno iščezao, i nije ostalo ništa sem tajanstvenih inicijala. No, kada nauka i filozofija, pomirena sa verom, ujedine sve različite simbole, onda će lepote antičkih kultova biti povraćene u sećanju ljudi, proglašavajući napredak ljudskoga uma putem naslućivanja božanske svetlosti. No, od svih formi napretka najveća će biti ona koja će, vraćajući ključeve prirode u ruke nauke, zauvek okovati odurnu utvaru Sotone, i, objasnivši sve neprirodne pojave, uništiti carstvo sujeverja i nesuvisle lakovernosti. Ispunjenju ovoga zadatka posvetili smo život, i još uvek preduzimamo najnapornija i najteža istraživanja. Oslobodićemo oltare svrgavanjem idola; želimo da mudri čovek još jednom bude kralj prirode, a mi ćemo tumačenjem sačuvati sve slike sveopšteg svetilišta.

Proroci su govorili u parabolama i slikama, zato što im je

apstraktni jezik bio neophodan, i jer se proročko opažanje, budući da je predstavljalo osećanja harmonije ili univerzalnih analogija, prirodno pretvaralo u slike. Bukvalno shvaćene od svetine, ove su slike postale idoli ili nerazgovetne misterije. Zbir i nizanje takvih slika i misterija obrazuju ono što se naziva simbolizmom. Simbolizam stoga potiče od Boga, mada ga mogu formulisati ljudi. Otkrovenje je pratilo ljude u svim razdobljima, bilo preformulisano ljudskim genijem ili ne, ali uvek je saopštavalo jednu istinu. Prava religija je jedna; njena su učenja prosta i dostupna su svima. U isto vreme, mnogostrukost simbola bila je knjiga poezije nezamenljiva za obrazovanje ljudskoga genija. Harmonija spoljašnjih lepota i poezija formi moraju da otkriju Boga ljudskome detinjstvu; no uskoro je Venera za suparnicu imala Psihu i Psiha je začarala Ljubav. Ispalo je da je kult formi ustuknuo na silu pred onim ambicioznim snovima koje je već obožavala učena mudrost Platonova. Stoga je pojava Hrista pripremana i takode očekivana; to se dogodilo zato što ga je svet iščekivao; i kako bi postala popularna, filosofija se pretvorila u verovanje. Osloboden samim verovanjem, ljudski se um brzo pobunio protiv škole koja je nastojala da materijalizuje svoje znake, a rad rimskog katoličanstva bio je samo nenamerna priprema zbog griže savesti, u cilju uspostavljanja osnova univerzalnog udruženja. Sve ove stvari predstavljale su normalni razvitak božanskoga života u čovečanstvu; jer Bog jeste velika Duša svih duša, nepokretno središte oko koga kruže sve inteligencije kao oblak zvezda.*

Ljudsko razumevanje imalo je svoje jutro; njegovo će podne doći, i usledíće suton; no, Bog će uvek biti isti. Izgleda, ipak, stanovnicima zemlje, da se sunce ujutru uzdiže mlado i nežno, sija svom snagom u podne i umorno odlazi na počinak uveče. Bilo kako bilo, zemlja se okreće, dok je sunce nepokretno. Imajući stoga veru u ljudski progres, i postojanost Boga, slobodni čovek poštuje religiju u njenim prošlim oblicima, i više ne bogohuli na Jupitera ili Jehovu. Još uvek pozdravlja sliku Apolona Pitijskog koja zrači i otkriva svoju bratsku sličnost sa slavnom prilikom ustalog Izbavitelja. On još uvek veruje u veliku misiju katoličke hijerarhije, i nalazi zadovoljstvo u posmatranju papa srednjega veka koji su koristili religiju kao protivtežu apsolutisičkoj vlasti kraljeva; ali i protestvuje zajedno sa buntovnim vekovima protiv

* „Bog je neophodna hipoteza za koju se vezuju sve izvesnosti." —*La Science des Esprits*, str. 5.

pokoravanja svesti, koju bi papski ključevi okovali. Veći je protestant od Lutera, pošto ne veruje u nepogrešivost Ausburške konfesije, i veći je katolik od pape, jer se ne plaši da će se religiozno jedinstvo razoriti zlom voljom dvorova. Radije veruje u Boga nego u rimsku politiku u vezi sa spasavanjem jedinstva ideja; poštuje starost Crkve, no ne plaši se da će ona umreti; zna da će njena prividna smrt biti preobraženje i veličanstveni praznik.

Autor ove knjige ponovo poziva istočnjačke Mage da pridu i još jednom priznaju božanskoga Gospodara čiju su kolevku pozdravili, Velikoga Inicijatora svih vremena. Svi su njegovi neprijatelji poraženi; svi koji su ga osudili mrtvi su, oni koji su ga progonili pali su u večiti san; no, On je večito živ.* Zavidljivci su kovali zavere protiv njega, saglasni po jednom pitanju; sektaši su se udružili da bi ga uništili; krunisali su se i zabranili ga; postali su licemeri i optužili su ga; nazvali su se sudijama i osudili ga na smrt; postali su ubice i pogubili ga; naterali ga da pije kukutu, razapeli ga na krst, kamenovali ga, spalili ga i razvejali mu pepeo niz vetar; onda su pobeleli od straha, jer je stajao uzdignut pred njima, optužujući ih svojim ranama i savladujući ih zračenjem svojih ožiljaka. Verovali su da su ga zaklali u njegovoj kolevci u Vitlejemu, no on je živ u Egiptu. Nosili su ga na vrh planine da bi ga svrgli; rulja njegovih uništitelja okružuje ga i unapred uživa u njegovoj sigurnoj propasti. Čuje se krik: „Nije li to Onaj koji je razbio stenje ponora?" Oni blede i gledaju jedan drugoga; no On, miran i sažaljivo se smešeći, prolazi kroz njih i nestaje. Posmatrajte još jednu planinu koja je umrla sa njegovom krvlju! Posmatrajte krst, pogreb i vojnike koji čuvaju njegov grob! Ludaci! Grob je prazan, a On, koga smatraju mrtvim, mirno korača između dva putnika na putu za Emaus. Gde je On? Kuda ide? Upozorite gospodare sveta! Recite Cezarima da je njihova vlast ugrožena! Ko je ugrožava? Siromah koji nema kamena da ga stavi pod glavu, čovek koga je narod osudio na ropsku smrt. Kakve li uvrede ili

* „Hrist je Predsednik i Kralj inteligencijom i ljubavlju. On je primio Sveto Pomazanje, Pomazanje genija, Pomazanje vere, Pomazanje vrlinekoje je snaga. On dolazi kada su sveštenici onemoćali, kada su stari simboli izgubili svoju moć, kada je iščezlo kraljevstvo inteligencije. Vraća se prizivajući Izrael nazad u život, i ako ne može da oživi Izrael, ubijen licemerstvom Fariseja, vaspostavlja svet prepušten mrtvom obožavanju idola. Hrist je pravo dužnosti." —*La Clef Des Grands Mystères*, str. 36. I opet: „Hrist je večita dužnost koja stalno protestvuje protiv prividnog prava; On je oslobodenje duha koji raskida okove mesa, On je samopožrtvovanje u pobuni protiv sebičnosti." — Ibid., str. 37.

kakve ludosti! Ne mari. Cezari upravljaju svojom moći; krvavi ukazi osuđuju begunca; svuda se podižu stratišta; amfiteatri se otvaraju, puni lavova i gladijatora; pale se vatre; reke krvi teku; i Cezari, verujući da su pobednici, usuduju se da daju druga imena pored onih koje stavljaju na trofeje. Potom umiru, i njihovo samoveličanje obeščašćuje bogove koje su branili. Svetska mržnja osuđuje Jupitera i Nerona u zajedničkom preziru. Hramovi pretvoreni u grobove ruše se na osuđeni pepeo, i iznad krhotina idola, iznad ruševina carstava, samo On, On koga je Cezar optužio, koga je proganjalo toliko mnogo krvnika, koga je mučilo toliko mnogo dželata, samo On živi, sam vlada, sam trijumfuje!*

Ipak, njegovi učenici brzo su zloupotrebili njegovo ime; ponos je ušao u svetilište; oni koji bi trebalo da propovedaju njegovo uskrsnuće nastoje da ovekoveče njegovu smrt, kako bi se, kao gavranovi, mogli hraniti njegovim mesom koje se večito obnavlja. Umesto da se ugledaju na njegovu žrtvu i prolivaju krv za njihovu decu po veri, oni ga okivaju u Vatikanu, kao i pod Kavkazom, i postaju lešinari božanskoga Prometeja. No, šta znači njihov zlokobni san? Oni mogu da zarobe samo njegovu sliku; On sam je slobodan i uspravan, i hodi od izgnanstva do izgnanstva, od pobede do pobede. Moguće je svezati čoveka, ali ne i zatočiti Božiju Reč; govor je slobodan, i ništa ga ne može ograničavati. Živi je jezik osuda zlih, i zato oni žele da ga unište; no, oni su ti koji umiru, i istinita Reč ostaje da sudi njihovoj uspomeni!** Orfeja su mogle rastrgnuti bahantkinje; Sokratu su mogli poturiti otrovni pehar; Isus i njegovi apostoli nestali su u najvećim mukama; Jan Hus, Jevrem Praški, i bezbroj drugih, bili su spaljeni; sv. Bartolomej i septembarski masakri možda su imali svoje žrtve; kozaci, bičevi sibirskih pustinja jesu još uvek na raspolaganju ruskom caru; no

* „Postoje takozvani mudraci koji govore da je hrišćanstvo u agoniji i da svet Isusa Hrista postaje brzo stvar prošlosti. Stari svet izdiše; idolatrija je na samrti. Jevandelje jedva da je objavljeno; ono još nije vladalo zemljom. Katoličanstvo, ili univerzalnost jedne religije, još uvek je samo ideja i mnogi je smatraju Utopijom. No, ideje nisu utopije; one su jače nego narodi i kraljevi, trajnije nego narodi, stabilnije nego svetovi." —*La Science des Esprits*, str. 221.

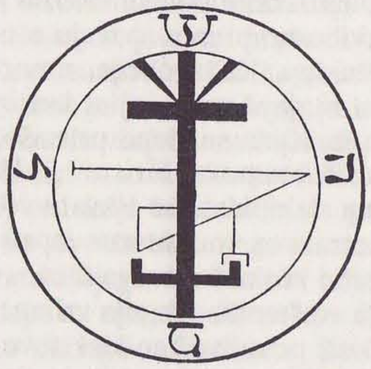
** „Logika ili razum, Logos Vrhovne Moći, jeste Bog. Ovaj razum, ova univerzalna logika prosvećuje sve razumne duše; sija u tami sumnje; probija, prodire, proseca tminu neznanja, a tama ne može da je obuhvati, uhvati ili zatoči. Ovaj razum govori kroz usta mudraca i skupljen je u Jedno koje je stoga nazvano Logos koji je postao telo, ili veliki inkarnirani Razum."—*La Science des Esprits*, str. 13. Uporedi *ibid.*, str. 51: „Savršena Reč je božansko Jedno, izraženo u ljudskom životu.

duh Orfeja, Sokrata, Isusa i svih mučenika živeće zauvek usred njihovih mrtvih mučitelja, stajaće uspravni usred institucija koje se raspadaju i carstava koja se ruše. To je taj božanski Duh, Duh jedinoga Sina Božijeg, koga sv. Jovan predstavlja u svojoj Apokalipsi, koji stoji između zlatnih svećnjaka, zato što je u centru svih svetlosti; ima sedam zvezda u svojoj ruci, kao seme novoga raja; i šalje svoj govor dole na zemlju pod simbolom mača sa dve oštrice. Kada mudri u svom obeshrabrenju spavaju u noći sumnji, Hristov je Duh uspravan i budan. Kada nacije, umorne od rada koji ih oslobađa, leže dole i sanjaju nad svojim lancima, Hristov je Duh uspravan i protestvuje. Kada se slepe pristaše besplodnih religija bacaju u prašinu starih hramova, Hristov je Duh uspravan i moli se. Kada jaki postanu slabi, kada se iskvare sve vrline, kada se svi sagnu i potonu u potrazi za sramotnom ispašom, Hristov je Duh uspravan i gleda u nebo i čeka čas svoga Oca.

Hrist predstavlja sveštenika i kralja vrline. Hrist, tvorac novog doba, došao je da obuči nove sveštenike i nove kraljeve naukom, i, pre svega, milosrđem. Drevni Magi bili su sveštenici i kraljevi, i Spasiočev dolazak prorekla im je zvezda.* Zvezda je bila magijski Pentagram, koji je na svakom uglu imao sveto slovo. On je simbol inteligencije koja vlada jedinstvom sile nad četiri elementarne moći; to je Pentagram Maga, Plamteća Zvezda dece Hirama, prototip uravnoteženog svetla. Prema svakom uglu penje se zrak svetlosti, i od svakoga se produžava; on predstavlja velikog i uzvišenog Atanora prirode, koji je čovekovo telo. Magnetski uticaj ističe u obliku dva zraka iz glave, iz obe ruke i oba stopala. Pozitivni znak uravnotežen je negativnim. Glava odgovara stopalima, svaka ruka odgovara ruci i stopalu, svako od stopala, ruci i glavi. Ovaj vladajući znak uravnoteženog svetla predstavlja duh reda i harmonije; on je znak svemoći Maga i stoga, kada se polomi ili nepravilno nacrta, predstavlja astralnu zatrovanost, nenormalnu i loše sprovedenu projekciju astralnog Svetla i stoga vradžbinu,

* Uporedi *La Science des Esprits*, str. 120. i 121: „Alfred de Vinji je rekao da je legenda ponekad istinitija od istorije, jer se bavi umovima velikih ljudi i naroda, a ne njihovim delima, koja su često nepotpuna i neuspela. Ova se lepa misao pre svega odnosi na Jevandelje, jer ono nije izveštaj o onome što je bilo, ono je uzvišeno otkrovenje onoga što jeste i uvek će biti. Spasioca će uvek obožavati kraljevi uma, koje predstavljaju Magi; uvek će umnožavati euharistički hleb kako bi nahranio i utešio duše; uvek će, kada ga budemo zvali u noći i oluji, doći do nas, hodajući po vodi; uvek će nas ohrabrivati i vraćati svetlost u naše oči; uvek će se pojavljivati svojim vernicima, sjajan i preobražen, objašnjavajući Mojsijeve Zakone i stišavajući Ilijin žar."

perverziju, ludilo – sve ono što, rečju, Magi imenuju Luciferovim Potpisom. Postoji još jedan potpis koji takode simbolizuje misterije Svetla, naime, Solomonov Znak, čiji talismani nose na jednoj strani otisak njegovog pečata koji smo dali u „Doktrini", a na drugoj sledeći znak koji je hijeroglifska teorija sastavljanja magneta i predstavlja kružni znak munje.

Pobunjeni duhovi zarobljeni su pokazivanjem petokrake Plamteće Zvezde ili Solomonovog Pečata, jer im svaki pruža dokaz njihove ludosti i preti im vrhovnom moći, koja je sposobna da ih muči njihovim dovodenjem u red. Ništa ne muči zle toliko koliko dobrota. Ludilu ništa nije odvratnije od razuma. No, ako bi se praktičar neznalica koristio ovim znacima, a da ih nije upoznao, on bi bio sličan slepcu koji priča drugome slepcu o svetlu, magarac koji bi hteo da decu podučava čitanju. „Ako slepac slepca vodi," veli veliki i božanski Hijerofant, „obojica će pasti u rupu."

I sada završna reč treba da rekapitulira celi ovaj uvod. Ako budete slepi kao Samson kada budete rušili stubove hrama, oni će pasti na vas. Da bismo zapovedali prirodom moramo biti iznad prirode, opirući se njenim privlačnostima. Ako tvoj um bude savršeno slobodan od svih predrasuda, praznoverica i neverovatnosti, vladaćeš duhovima. Ako budeš mudar poput Solomona, izvodićeš Solomonova dela; ako budeš svet poput Hrista, postićićeš Hristove uspehe. Da bismo upravljali strujama nestalnog svetla, moramo se ostvariti u postojanom svetlu. Da bismo zapovedali elementima, moramo da nadvladamo njihove bure, njihove munje, njihove ambise, njihove oluje. Da bismo se USUDILI moramo ZNATI; da bismo HTELI moramo se USUDITI; moramo HTETI da bismo posedovali carstvo, a da bismo vladali, moramo ĆUTATI.

I

PRIPREME

Svaka namera koja se ne potvduje delima jeste isprazna namera, a govor koji je izražava jeste prazan. Delovanje dokazuje život i uspostavlja volju. I u svetim i simboličkim knjigama rečeno je da će se ljudima suditi ne prema njihovim mislima i njihovim idejama, već prema njihovim delima. Da bismo bili, moramo delovati. Stoga moramo ovde da se pozabavimo velikim i strašnim pitanjima magijskih dela; više nas ne zanimaju teorije i apstrakcije; približavamo se stvarnosti, i ubrzo ćemo dati čarobni štapić u ruke adeptu, istovremeno mu govoreći: „Ne budi zadovoljan tim što ti govorimo: i sam deluj." Ovde ćemo se baviti delima uslovne* svemoći, putem sredstava gospodarenja najvećim tajnama Prirode i načinima njihovog pokoravanja prosvetljenoj i stamenoj volji.

Većina znanih magijskih rituala su ili mistifikacije ili zagonetke, i ovde ćemo, nakon toliko vekova, po prvi put otkriti veo okultnog svetilišta. Obelodaniti svetost misterija znači naći lek protiv njihovog skrnavljenja. Takva je misao koja održava našu hrabrost i omogućava nam da se suočimo sa svim opasnostima ovog poduhvata, možda i najopasnijeg kojeg će ljudski um započeti i izvesti.

Magijske operacije su korišćenje prirodnih sila, ali onih koje su moćnije od običnih sila Prirode. One su rezultat nauke i vežbe koja proširuje ljudsku volju van okvira njenih uobičajenih granica. Natprirodno je samo prirodno u neuobičajenom stepenu, ili pak uzvišeno prirodno; čudo je pojava koja utiče na masu zato što je neočekivana; zaprepašćujuće je ono što zaprepašćuje; čuda su posledice koje iznenaduju one koji ne znaju njihove uzroke, ili im pripisuju uzroke koji nisu u skladu sa posledicama. Čuda postoje

* Puno značenje date reči može se protumačiti samo na osnovu poznijih spisa Elifasa Levija, čiji su nekoliki odlomci dati u ovim napomenama. Ovi zapravo otkrivaju veo takozvanoga „okultnog svetilišta", kako bi odložili tajne poput autohalucinacije ili hetero-halucinacije, kada ne zaslužuju da budu nazvani težim imenima.

samo za neznalice, a pošto za ljude sveopšta nauka ne postoji, natprirodno još uvek može da opstane, i to zaista i čini.* Započnimo time što ćemo reći da verujemo u sva čuda stoga što smo ubeđeni i sigurni, čak i iz sopstvenog iskustva, u njihove potpuno dejstvo. Neka od njih ne objašnjavamo, iako ih ne smatramo manje objašnjivima. Od većih ka manjim, od manjih ka većim, posledice su srodno povezane a, odnosi postepeno postaju složeniji. Ali, da bismo činili čuda moramo biti van uobičajenih uslova čovečnosti; moramo biti ili uzvišeni mudrošću ili ushićeni ludilom, moramo biti jači od svih strasti ili pobeći od njih putem ekstaze ili mahnitosti. To je prva i nezamenljiva priprema praktičara. Tada, putem proviđenja ili usled zakona sudbine, magičar može da ovlada svemoći u direktnoj suprotnosti svom materijalnom interesu; alhemičar dobija u toliko više zlata u koliko manje misli o sopstvenoj koristi i u koliko više ceni siromaštvo koje štiti tajnu *magnum opusa*. Samo adept čije je srce bez strasti raspolagaće ljubavlju i mržnjom onih koje će učiniti instrumentima svoje nauke. Mit Postanja je beskrajno tačan, i Bog dozvoljava da se drvetu znanja približe samo oni koji su dovoljno snažni i dovoljno skromni da ne pojedu njegove plodove. Stoga vi što u nauci tražite sredstvo zadovoljavanja svojih strasti, zastanite na ovom kobnom putu: naći ćete samo ludilo ili smrt. To je smisao pučkog predanja da đavo pre ili kasnije davi veštice. Mag mora biti spokojan, trezven i čist, nezainteresovan, neprobojan i nedostupan za predrasude ili strahove. Ne sme imati telesnih mana i mora biti lišen svih sumnji i nevolja. Prva i najvažnija magijska operacija jeste postizanje ove retke preuzvišenosti.

Rekli smo da ekstaza kroz strast može da postigne iste rezultate kao i apsolutna uzvišenost, i ovo je istina što se tiče ishoda, ali ne i pravca magijskih operacija. Strast snažno projektuje astralno Svetlo i utiskuje neočekivane pokrete u Univerzalni Agens, ali ne može da obuzda slobodu koju je izazvala te onda njena sudbina podseća na sudbinu Hipolita, koga su rastrgli vlastiti konji, ili na sudbinu Falarija kome je glave došla sprava za mučenje koju je namenio drugima. Ljudsko htenje ostvareno delovanjem je kao đule i ne zaustavlja se ni pred kakvom preprekom. Ili prolazi kroz

* „Prividni nered u zakonima prirode jeste obmana i stoga nije čudesan. Istinsko čudo, jedino koje se odigrava pred očima, jeste stalna harmonija uzroka i posledica, divota večitoga reda"! —*La Clef des Grands Mystères*, str. 143. „Čudo je ludilo pripisano prirodi, koja ne može da prekrši ni najmanji od svojih zakona a da ne padne u potpuno bezumlje." —*Le livre des Sages*, str. 38.

nju ili biva sahranjeno sa njom; no, ako se napreduje strpljivo i smotreno, nikada nije izgubljeno: ono je kao talas koji se neprestano vraća i na kraju probija gvožđe.

Čovek se može promeniti navikom, koja postaje, kako to poslovica veli, njegova druga priroda. Putem istrajnosti i kontrolisane vežbe, moći i aktivnosti tela mogu se razviti do zavidnog stepena. Isto je i sa moćima duše. Želiš li da ovladaš sobom i drugima? Nauči da želiš.* Kako možemo naučiti da želimo? Ovo je prvi arkanum magijske inicijacije, i da bi mogao da bude temeljno ostvaren, drevni čuvari svete veštine okruživali su prilaze svetilištu tolikim užasima i zabludama. Nisu priznavali volju dok se nije dokazala, i imali su pravo. Moć se dokazuje dostignućima. Uobraženost i zaboravnost neprijatelji su volje, i zbog ovoga, sve su religije umnožile svoja pravila i učinile bogoslužcnje krhkim i teškim. Što više poričemo sami sebe u korist neke ideje, to je veća snaga koju dobijamo u rasponu te ideje. Nisu li majke naklonjenije deci zbog koje su najviše patile i brinule. Tako moć religija prebiva u stamenoj volji onih koji veruju. Dokle god postoji i jedna osoba koja veruje u Svetu Žrtvu mise, naći će se sveštenik koji će je za nju slaviti; i dokle god postoji sveštenik koji svakoga dana čita svoj molitvenik, postojaće papa u svetu. Pravila, koja su na prvi pogled krajnje beznačajna i po sebi strana željenoj svrsi, pa uprkos tome vode svrsi kroz obrazovanje i vežbu volje. Kada bi seljak ustajao svakoga jutra u dva ili tri sata, i pre svanuća išao da ubere naramak trave daleko od kuće, bio bi u stanju da izvede mnoga čuda jednostavno noseći tu travu, jer bi to bio znak njegove volje i u vrlini toga, bilo bi sadržano sve što bi moglo da postane predmet njegovih želja.** Da bismo nešto postigli moramo verovati da smo za to sposobni, i ta se vera mora odmah pretvoriti u dela. Kada dete kaže: „Ne mogu", majka na to odgovara: „Pokušaj." Vera čak ni ne pokušava; ona počinje sa sigurnošću izvršenja, i mirno

* „Volja suštinski predstavlja ono što stvara; možemo da postignemo ono za šta razložno verujemo da smo u stanju da uradimo. U okviru sopstvenog polja delovanja, čovek raspolaže Božanskom Svemoći: on stvara i on preobražava." —*Le Grand Arcane*, str. 41. Očigledno je da suština istine izmiče u ovim iskazima i da su doslovno jedva malo bolji nego igre rečima. Da je Levi rekao da sa Bogom možemo da radimo sve ono što je Bog stavio u domet naše aktivnosti, izrekao bi veliku mističku istinu.

** Promišljanje o okultnoj snazi istrajnosti morala bi da se proveri drugom Levijevom tezom o tome da veliko delo adeptstva podrazumeva distancu i potpuno odsustvo interesa. Na ovome mestu on čini ustupak *minima* iz okultne prakse.

dejstvuje, kao da su joj svemoć i večnost na raspolaganju. Šta dakle tražiš u nauci Maga? Usudi se da formulišeš želju, i onda smesta deluj, nemoj prestajati da deluješ na isti način i sa istom svrhom. To što želiš ostvariće ti se, i za tebe i zbog tebe je već počelo. Sikstus V je rekao dok je gledao stado: „Želim da budem papa." Prosjak si i želiš da zaradiš zlata: prioni na posao i nikada nemoj posustajati. Obećavam ti u ime nauke i sveg blaga Flamela i Rajmonda Lula. „Šta moram prvo učiniti?" Veruj u svoju moć, onda delaj. „No, kako da delam?" Ustaj ujutro u isti čas, i tako svaki dan; kupaj se na potoku pre svanuća, svakog godišnjeg doba; nikad ne nosi prljavu odeću: po potrebi je sam peri; vežbaj se u namernoj oskudici kako bi mogao bolje da je podneseš kada ona dođe bez poziva; zatim, stišaj svaku želju koja je u suprotnosti sa ispunjenjem Velikoga Dela.

„Kako! Steći ću zlato kupajući se svakodnevno u potoku?" Radićeš sa ciljem da ga stekneš. „To je izrugivanje!" Ne, to je arkanum. „Kako se mogu koristiti arkanumom kada ga ne razumem?" Veruj i delaj; razumećeš docnije.

Jednoga dana neko mi reče: „Želeo bih da mogu da budem vatreni katolik, no ja sam volterijanac. Šta sve ne bih dao da verujem!" Odgovorio sam: „Ne govori više Ja bih"; reci: „Ja hoću" i obećavam ti da ćeš verovati. Kažeš mi da si volterijanac i da ti je od svih različitih manifestacija vere jezuitska najodvratnija, no, u isto vreme kažeš da ti se ona čini najjačom i najpoželjnijom. Izvodi stalno vežbe svetog Ignacija, i ne dozvoli da budeš obeshrabren, i ostvarićeš veru jezuita. Rezultat je neizbežan, i ako onda budeš bio glup da ga pripišeš čudu, sad sam sebe varaš misleći da si volterijanac."

Lenji čovek nikada ne može da bude magičar. Magija je vežba koja se izvodi svakoga časa. Tvorac velikih dela mora apsolutno gospodariti sobom; on mora znati da potisne zavodljivost zadovoljstva, apetita i sna; mora da bude neosetljiv na uspeh i ponižavanje. Njegov život mora biti život volje kojom upravlja jedna misao* i

* Elifas Levi je formulisao opštu teoriju volje na drugom mestu u seriji sledećih aksioma: (1) U poretku večite mudrosti, obrazovanje volje u čoveku jeste svrha ljudskoga života. (2) Dostojanstvo čovekovo leži u ispunjavanju onoga što želi i htenju onoga što je dobro, u skladu sa naukom o istini. (3) Dobro u saglasnosti sa istinom jeste pravda; pravda je delovanje razuma; razum je svet stvarnosti; stvarnost je nauka istine; istina je identitet mišljenja i bića. (4) Ništa ne može da odoli čovekovoj volji kada on zna šta je istinito i želi ono što je dobro. (5) Zlo želeti znači želeti smrt: perverzna volja je želja za samoubistvom. (6) Želeti nasilno ono što je

kojoj služi celokupna Priroda, koju će pokoriti u svojim organima, i saosećanjem sa svim prirodnim silama koje su u skladu sa njima.

Sve sposobnosti i sva čula trebalo bi da učestvuju u radu; ništa u Hermesovom sveštenika ne sme da ostane lenjo; inteligencija mora da se izrazi znacima i svede na slova ili pentakle; volja se mora odrediti rečima i ona mora da dopunjuje reči delima.

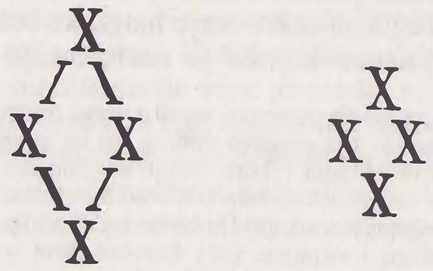
Magijska se ideja mora pretvoriti u svetlost za oči, harmoniju za uši, mirise za čulo mirisa, ukuse za čulo ukusa, predmete za dodir. Operator, jednom rečju, mora da ostvaruje celim svojim životom ono što želi da ostvari u spoljašnjem svetu; mora da postane MAGNET, da privuče željenu stvar; i kada postane dovoljno magnetičan, neka bude siguran da će volja doći sama od sebe, i bez razmišljanja o njoj.

Važno je za Maga da bude upoznat sa tajnama nauke, no on ih može upoznavati i intuicijom, bez formalnog učenja. Usamljenici koji žive u svakodnevnom promišljanju Prirode, često otkrivaju njena saglasja i učeniji su u svom zdravom razumu nego doktori čija je prirodna sposobnost pomućena pravilima škola. Istinski praktični magičari gotovo se uvek nalaze na selu i često su neobučene osobe ili prosti pastiri. Štaviše, neke duševne strukture su prijemčivije od drugih za otkrovenje magijske reči. Postoje osetljive i saosećajne prirode kojima je naslućivanje astralnog Svetla

dobro jeste želeti zlo, jer nasilje proizvodi nered a nered proizvodi zlo. (7) Možemo i moramo da prihvatimo zlo kao sredstvo dobrog, no ne smemo ga nikada želeti ili upražnjavati: inače ćemo jednom rukom uništiti sve ono što drugom gradimo. (8) Dobra namera nikada ne opravdava loša sredstva; kada im se potčinjava, popravlja ih, i osuduje ih dok se njima koristi. (9) Da bismo stekli pravo da stalno posedujemo moramo da želimo dugo i strpljivo. (10) Provesti život u htenju onoga što je nemoguće znači odbaciti život i prihvatiti večitost smrti. (11) Što su brojnije prepreke koje volja prevazilazi, volja postaje snažnija. (12) Kada je volja posvećena do apsurda prekoreva je Večiti Razum. (13) Volja pravednoga čoveka volja je Boga i zakona Prirode. (14) Inteligencija vidi posredstvom volje: ako je volja zdrava, vid je pouzdan. (15) Potvrdivati i želeti ono što bi trebalo da bude znači stvarati; potvrdivati i želeti ono što ne bi trebalo da bude znači uništavati. (16) Svetlost je električna vatra koju je Priroda stavila volji na raspolaganje; prosvetljava one koji znaju kako da se njome koriste i spaljuje one koji je zloupotrebljavaju. (17) Veliki umovi sa neuravnoteženim voljama su kao komete. (18) Dobrovoljna smrt samopregornošću nije samoubistvo; ona je veličanje slobodne volje. (19) Strah je lenjost volje i stoga javno mnjenje žigoše kukavice. (20) Čelični lanac je lakše raskinuti nego venac od cveća. (21) Recite patnji, želim da postaneš zadovoljstvo, i pokazaće se više nego zadovoljstvo, jer će biti blagoslov. (22) Pre nego što odlučite da li je neko srećan ili nesrećan, pokušajte da saznate koliko je čvrsta njegova volja: Tiberije je svakodnevno umirao na Kapriju, Dok je Hrist dokazao svoju besmrtnost i svoju božanstvenost, čak i pod Krstom i na Krstu.—*La Clef des Grands Mystères*, str. 252-7.

takoreći urođena; pojedine nedaće i pojedina oboljenja deluju na nervni sistem i, nezavisno od uplitanja volje, mogu da ga pretvore u manje ili više prikladan dar za proricanje. No, ove su pojave izuzetne, i obično se magijska moć stiče upornošću i radom. Postoje takođe i određena svojstva koja podstiču ekstazu, i usmeravaju je magnetskom snu, postoje neka koja na raspolaganje mašti stavljaju sve najživlje i najživopisnije refleksije osnovnoga svetla; no, upotreba ovih sredstava je opasna, jer teži da ustali opijenost i omamljenost. Bez obzira na to ona se koriste, u pažljivo određenim količinama i u sasvim izuzetnim okolnostima.

Onaj ko se odluči da se ozbiljno posveti magijskim delima, nakon što je osigurao um od svih priviđenja i strahova, mora da se potpuno pročisti, spolja i iznutra, u roku od 40 dana.* Broj 40 je sveti broj, i sam njegov oblik je magičan. Izražen u arapskim ciframa, sastoji se od kruga, koji je oznaka beskonačnog, i broja 4, koji odražava trojstvo kroz jedinstvo. U rimskim ciframa, određenim na sledeći način, predstavlja znak fundamentalnoga učenja Hermesa i oblik Solomonovog pečata:**

Pročišćenje Maga sastoji se od odbacivanja grubog zadovoljstva, od uravnotežene i vegetarijanske ishrane, od odricanja od omamljujućih pića, od kontrolisanja dužine spavanja. Ove se pripreme izvode u svim oblicima molitve u periodu pokajanja i iskušenja koji prethodi simboličnim svetkovinama obnavljanja života.

* Trebalo bi razumeti da Elifas Levi navodi pravilo koje je sam izradio. Nema opštega zakona ove vrste u postupcima Ceremonijalne Magije, iako u pojedinačnim slučajevima može postojati prethodno pročišćenje duže od četrdeset dana.

** Ne postoji izvor ni za jednu od ovih figura, i očigledno je da, bez obzira kako računali, prva u konačnom rezultatu iznosi četrdeset

Kao što je već rečeno, najpažljivije se mora poštovati spoljašnja čistoća: i najsiromašniji čovek može pronaći izvorsku vodu. Sva odeća, nameštaj i posude koji se koriste moraju se takođe pažljivo oprati, bilo da to činimo mi ili neko drugi. Svaka prljavština znak je nemarnosti, a nemarnost je smrtonosna u magiji. Pri ustajanju i počivanju vazduh mora biti pročišćen mirisom sastavljenim od lovorovog soka, soli, kamfora, bele smole i sumpora; tom se prilikom ponavljaju četiri svete Reči, i okreće se na četiri strane sveta. Nikome ne smemo odati radnje koje izvodimo, jer, kako je naznačeno u našoj „Doktrini", misterija je precizni i suštinski uslov svih radnji u nauci. Radoznalac mora biti zaveden izgovorom o drugim zanimanjima i drugim istraživanjima, kao što su hemijska istraživanja u industrijske svrhe, higijenski recepti, ispitivanje nekih prirodnih tajni itd; no, zabranjeno ime Magije ne sme se nikada izgovoriti.

Mag mora od početka biti izolovan i teško pristupačan, ne bi li svoju moć usredsredio i izabrao tačke u kontaktu; ali, u srazmeri sa njegovom ozbiljnošću i nedostupnošću na početku, na kraju će isto toliko biti omiljen i poželjan kada magnetizuje svoj lanac i izabre svoje mesto u struji ideja i svetla. Radna i siromašna egzistencija je toliko podesna za praktičnu inicijaciju da su je upražnjavali i najveći majstori, čak i kada im je svetsko bogatstvo bilo na raspolaganju. Onda Sotona, duh neznanja, koji poriče, sumnja i prezire nauku zato što je se u dubini duše boji, dolazi da iskuša budućeg gospodara sveta i govori mu: „Ako si Sin Božiji, zapovedi da ove stene postanu hleb." Onda ovaj plaćenik nastoji da ponizi princa znanja zbunjivanjem, potcenjivanjem, ili ljutito iskorištavajući njegov rad, parče hleba koje se udostojio da poželi je izlomljeno na deset delova, tako da bi ovaj morao da ispruži ruku deset puta. No, Mag se nikada ne podsmeva besmislu, i mirno izvršava svoj zadatak.

Koliko god je moguće, moramo izbegavati prizore odvratnih predmeta ili neprijatnih osoba, moramo da izbegavamo da obedujemo sa onima koje ne cenimo i moramo da živimo na uobičajen i promišljen način. Moramo da se držimo ponosito i smatramo sebe svrgnutim vladarima koji pristaju da postoje kako bi povratili svoje krune. Moramo biti blagi i uviđavni prema svima, no nikada ne smemo dozvoliti da nas društveni odnosi obuzmu, i moramo se povući iz krugova u kojima ne možemo imati nikakvu inicijativu. Na kraju, morali bismo i trebali da ispunjavamo dužnosti i upražnjavamo rituale kulta kome pripadamo. Sad, od svih formi moli-

tvi najmagičnija je ona koju svi smatraju čudesnom, koja se zasniva na najskrivenijim misterijama najviših razuma, koja ima svetlosti koje odgovaraju senkama, koja podstiče čuda, i verom otelotvoruje Boga u celom čovečanstvu. Ova je religija oduvek postojala u svetu, i pod mnogim imenima, uvek bila jedna i vladajuća. Sada medu narodima sveta postoje tri prividno neprijateljska oblika, kojima je suđeno, bilo kako bilo, da se uskoro ujedine radi obrazovanja univerzalne Crkve. Mislim ovde na grčko pravoslavlje, rimsko katoličanstvo i poslednji preobražaj budizma.*

Dosad smo, nadamo se, objasnili da je naša magija u suprotnosti sa goetičkom i nekromantskom magijom. Ona je istovremeno i apsolutna nauka i religija, koja zaista ne bi trebalo da uništi ili upije sva mišljenja i oblike kultova, već da ih preporodi i usmeri ponovnim obrazovanjem kruga iniciranih, i tako slepim masama pruži mudre i dalekovide vođe.

Živimo u razdoblju u kome se više ništa ne može uništiti, odnosno sve se mora popraviti. „Popraviti šta? Prošlost?" Niko ne može da popravi prošlost. „Šta bi, onda, trebalo dâ rekonstruišemo? Hramove ili prestole?" Sa kojom svrhom, pošto su prethodni bili srušeni? „Mogao bi sa istim razlogom reći: moja se kuća srušila od starosti, kakva je korist od zidanja druge?" No, da li će kuća koju planiraš da sagradiš biti ista kao i ona koja se srušila? Ne, zato što je ona bila stara a druga će biti nova. „Bez obzira, uvek će biti kuća." Šta se drugo pa može očekivati.

* Prava religija je univerzalna religija, i stoga ona koja se zove katolička nosi ime koje upućuje na istinu. Ova religija, štaviše, poseduje i čuva ortodoksnost dogme, hijerarhiju moći, efikasnost molitvi i suštinsku magiju ceremonije. Tako je ona tipična i uobičajena religija, kojoj sa pravom pripadaju Mojsijeva tradicija i Hermesova proročanstva. Prihvatajući ovo—ako moramo da budemo—uprkos Njegovoj Svetosti, bićemo po potrebi veći katolici od pape i veći protestanti od Lutera."—*Le Grand Arcane*, str. 32. Na drugome mestu Eliťas Levi objašnjava svoju osobenu vrstu protestantskog katoličanstva drugim iskazima: (1) Istinski univerzalno katoličanstvo—njegov su razum i istina; (2) Isključivo rimsko katoličanstvo—njegov su apsurd i laž.—*Le Livre des Sages*, str. 63. No protivteža ovome pojavila se ranije, kada se kategorički tvrdilo da „izvan Petrove lade postoji samo bezdan.".—*La Clef des Grands Mystères*, str. 85.

II

MAGIJSKA RAVNOTEŽA

Ravnoteža je posledica dveju sila. Ako su dve sile potpuno i nepromenljivo jednake, ravnoteža će biti nepokretnost pa stoga i negacija života. Pokret je rezultat promenljive nadmoći. Prevaga data jednoj od strana ravnoteže nužno će odrediti pokret druge. Tako suprotnosti deluju jedna na drugu, kroz celokupnu Prirodu, saglasnostima i sličnim vezama. Svekoliki život sastavljen je od udisanja i izdisanja; stvaranje svetlosti uspostavlja senku kao zalog svetlosti, prazninu da služi kao prostor za punoću, pasivno plodonosno načelo da održi i ostvari aktivno načelo začetka. Sva Priroda je dvopolna, i pokret koji proizvodi obličja života i smrti jeste neprestano začinjanje. Bog voli prazninu koju pravi da bi je ispunio; nauka voli neznanje koje prosvećuje; snaga voli slabost koju podržava; dobro voli očigledno zlo koje ga veliča; dan žudi za noći, i neprestano je progoni okolo zemlje; ljubav je u isto vreme punoća koja mora da se izliva. Onaj ko daje dobija, i ko dobija daje; pokret je stalna razmena. Znati zakon ove promene, biti upoznat sa promenljivom ili istovremenom srazmerom ovih sila, znači posedovati prva načela Velikog Magijskog Arkanuma, koji obrazuje pravo ljudsko bogoslovlje.* Mi možemo naučno da uvidimo različita pojavljivanja univerzalnoga kretanja kroz električne ili magnetske fenomene. Električni instrumenti pre svih konkretno i očigledno otkrivaju privlačenje i odbijanje nekih supstanci. Venčanje bakra sa cinkom, delovanje svih metala u galvanskoj smeši, stalna su i nepogrešiva otkrivanja. Neka ih fizičar traži i iznalazi; kabalista će uvek objašnjavati otkrića nauke!

Ljudsko je telo, kao i zemlja, potčinjeno dvostrukom zakonu; ono privlači i zrači; magnetizovano je dvopolnim magnetizmom i reaguje na dve moći duše, intelektualnu i čulnu, u srazmeri sa promenljivom nadmoći dva pola u njihovom telesnom organizmu. Veština magnetizatora sastoji se isključivo u poznavanju i korišće-

* Uporedi *Le Grand Arcane*, str. 66, prema čemu „Vrhovna Tajna jeste slobodno vladanje nad uravnoteženim kretanjem."

nju ovih zakona. Razdvojiti delovanje i delatniku pružiti dvopolnu i naizmeničnu silu još je uvek nepoznat metod koji se uzaludno traži zarad upravljanja fenomenima magnetizma i volje. Visoko uvežbano prosudivanje i velika preciznost unutrašnjih pokreta potrebni su da se ne bi pobrkali znaci magnetskoga udisanja sa znacima izdisanja. Moramo, takode, biti potpuno upoznati sa okultnom anatomijom i posebnim temperamentom osoba na koje delujemo. Slaba vera i loša volja u subjektu jesu najveća prepreka upravljanju magnetizmom. Žene pre svih – koje suštinski i stalno glume, koje uživaju da očaravaju druge kako bi zadovoljile sebe i koje će prve biti prevarene u svojim neurotičnim melodramama – jesu istinska Crna Magija magnetizma. Stoga je nemoguće da magnetizeri koji ne poznaju vrhovne tajne i kojima ne pomažu svetla Kabale zagospodare ovim razlomljenim i ljigavim elementima. Da bismo zagospodarili ženom, potrebno je da je vešto zbunjujemo i zavaravamo kako bi ona poverovala da nama vlada. Ovaj savet, koji namenjujemo magnetskim fizičarima, mogao bi naći mesta i u bračnom životu.

Čovek može da po volji proizvede dva daha, jedan topao, drugi hladan; takođe može da proizvede pasivno ili aktivno svetlo; no, mora da svesno zagospodari ovom moći stalno razmišljajući o njoj. Isti postupak može da usvoji i obznani ono što imamo običaj da zovemo fluidom, i magnetizer će biti i sam upozoren na rezultat svojih namera naizmeničnim osećanjem topline i hladnoće na ruci, ili obe ruke, ako ih obe koristi, što će subjekt istovremeno osećati, no u suprotnom smislu, što će reći sa potpuno različitim rešenjem. Pentagram, Znak Mikrokosmosa, predstavlja, među ostalim magijskim misterijama, dvostruki sklad ljudskih ekstremiteta u odnosu na sebe samog i na kruženje astralne Svetlosti u ljudskome telu. Tako, kada je čovek predstavljen u pentagramskoj zvezdi, kao što se može videti u Agripinoj *Okultnoj Filozofiji*, trebalo bi primetiti da glava u muškom poretku odgovara desnom stopalu, a u ženskom poretku levom stopalu; da desna ruka na isti način odgovara levoj ruci i stopalu, a slično je i sa drugom rukom. Ovo se mora imati na umu kada se prave magnetski položaji, ukoliko želimo da zagospodarimo celim organizmom i povežemo sve članove pravim lancima analogija i prirodnih simpatija. Slično je znanje potrebno i kada se Pentagram upotrebljava pri dozivanju Duhova i prizivanju sila koje lutaju u astralnom Svetlu, popularno nazvanim nekromantija, kako ćemo pokazati u petom poglavlju ovoga „Rituala". No, dobro je ovde primetiti da svaka akcija proizvodi reakciju, i da

magnetizujući druge, ili na njih delujući magijski, uspostavljamo između njih i nas struju suprotnog, ali odgovarajućeg uticaja, koja nas može potčiniti njima umesto da njih potčinimo sebi, kako se često dešava u operacijama u kojima se gaji ljubav za posedovanjem njihovih predmeta. Stoga je veoma važno da budemo na oprezu kada napadamo, da ne bismo udisali na levoj strani, dok izdišemo na desnoj. Magijski androgin koji je naslikan na naslovnoj stranici „Rituala" ima napisano SOLVE na desnoj i COAGULA na levoj ruci, tako podsećajući na simbolične arhitekte Drugoga Hrama, koji su nosili mač u jednoj i mistriju u drugoj ruci. Dok su gradili morali su da brane svoje delo i da se bore protiv neprijatelja. Priroda i sama slično čini, istovremeno uništavajući i stvarajući. Sad, prema alegoriji iz Dišentoovog *Magičnog Kalendara*, čovek, što će reći upućeni, jeste majmun Prirode, koja ga drži na lancu, ali čini da on neprestano dejstvuje, oponašajući postupke i dela svoje božanske gospodarice i postojanog modela. Naizmenična upotreba suprotnih sila, toplote nakon hladnoće, nežnosti nakon strogosti, ljubavi nakon gneva, itd, tajna je stalnoga kretanja i postojanosti moći. Kokete ovo instinktivno znaju, i stoga teraju svoje obožavatelje da prelaze iz nade u strah, iz radosti u očajanje. Stalno delovati na jednoj strani, na isti način znači opteretiti jedan tas ravnoteže, te je njeno potpuno uništenje brzi rezultat. Neprestana nežnost rada zasićenje, gađenje ili antipatiju, kao što stalna hladnoća i strogost otuđuje i obeshrabruje naklonost. Nepromenljiva i snažna vatra u alhemiji prži Prvu Materiju i često razara Hermetički Sud: toplota kreča i mineralnog gnojiva mora se u pravilnim razmacima zameniti toplotom plamena. Isto je i u Magiji: dela srdžbe i grubosti moraju biti umerena dobronamernošću i ljubavlju. Ako bi volja operatora bila uvek iste snage i uperena uvek u istom pravcu, usledila bi velika klonulost, zajedno sa pojavama moralne nemoći.

Stoga, Mag ne bi trebalo da neprestano boravi u svojoj laboratoriji, među svojim Atanorima, Eliksirima i Pentaklima. Koliko god bio izazovan prizor one Kirke zvane okultna moć, moramo biti sposobni da joj se s vremena na vreme suprotstavimo Odisejevim mačem, i povremeno odlučno udaljimo svoje usne od posude kojom nas nudi. Posle magijske operacije trebalo bi da usledi odmor jednake dužine i odgovarajuća razonoda suprotna po svome predmetu. Stalno se boriti protiv Prirode kako bismo je osvojili i njome vladali, znači rizikovati razum i život. Paracelzus se odvažio na to, no čak je i on u borbi upotrebljavao uravnotežene sile i

omamljenost vinom suprotstavio dejstvu intcligencije.* Tako je Paracelzus bio čovek inspiracije i čuda; opet, njegov je život bio iscrpljen ovom nezasitom delatnošću, ili je možda njegov ogrtač bio oštećen i iznošcn. No, ljudi kao Paracelzus se time koriste i pretcruju bez straha; znaju da ne mogu umreti niti ostariti.

Ništa nas ne usmerava ka radosti toliko delotvorno kao tuga: ništa nije bliže tuzi nego radost. Stoga je nevešti operator zaprcpašćcn kada dobije upravo suprotne rezultate od planiranih, jer ne zna kako da spreči ili promeni svoje delovanje. Želi da baci čini na svog neprijatelja, no sam postaje bolestan i jadan; želi da bude voljen, a susreće se sa ženama koje mu se rugaju; žudi da pravi zlato, a iscrpljuje sva svoja bogatstva; njegove su muke Tantalove: svaki put kada se sagne da pije, voda se povuče. Stari su u svojim simbolima i magijskim operacijama umnožavali znak dijade, kako bi se mogao zapamtiti njegov zakon ravnotežc. U prizivanjima su napravili dva žrtvcnika i prinosili dve žrtve, jednu crnu, a drugu belu; operator, bilo muško bilo žensko, držao je mač u jednoj, a čarobni štapić u drugoj ruci, i imao jednu pokrivenu, a drugu ogoljenu nogu.** Štaviše, za magijska dela zahtevane su ili jedna ili tri osobe, jer bi dijada značila nepokretnost ili smrt u odsustvu uravnotežavajućeg pokretača; i kada su čovek i žena učestvovali u ceremoniji, operator je uvek bio nevin, hermafrodit, ili dete. Upitaćete me da li je ekscentričnost ovih rituala proizvoljna, i da li je njihov cilj jačanje volje prostim povećanjem teškoća u magijskom radu. Odgovaram da u Magiji ništa nije proizvoljno, jer svime vlada i sve predodreduje Hermesova dogma o analogiji koja postoji u tri sveta. Svaki znak odgovara ideji i posebnom obliku ideje; svaki čin izražava htenje koje odgovara misli, i izražava analogije te misli i volje. Ritual, stoga, sama nauka preureduje. Neupućena osoba koja nije upoznata sa trojakom silom jeste predmet njenih misterioznih opčinjavanja; mudrac je razume i čini od nje instrument svoje volje. Kada je delo postignuto kroz tačnost i veru, nikada ne može biti bezuspešno.

Svi magijski instrumenti moraju se udvojiti; moramo imati dva mača, dva čarobna štapića, dva pehara, dve posude za svetu vatru,

* *Paracelzusov život* godpodice Stodar—knjiga nastala na osnovu nemačkih apologista—pripoveda o navodnim ispadima mudraca iz Hoenhajma kao o klevetama koje su izmislili njegovi protivnici.

** Izgleda da u zapisima magijske prakse nema osnova za ovakva udvajanja, uključujući i magijske instrumente.

dva pentakla i dve lampe; moraju se nositi dva odela, jedno preko drugog, i moraju biti suprotnih boja, pravilo koje još uvek poštuju katolički sveštenici; na kraju, moraju se nositi najmanje dva metala, ili pak nijedan. Slično ovome, moramo imati duplu krunu od lovora, rutvice, hmelja ili sporiša; jedna se koristi prilikom prizivanja, dok se druga spaljuje, a iskre i dim koji se pritom javljaju posmatraju se kao znamenje. Takvo posmatranje nije uzalud, jer u magijskom delovanju sve instrumente u upotrebi magnetizovao je operator; vazduh je ispunjen njegovim mirisima, vatra koju je posvetio potčinjena je njegovoj volji, sila prirode izgleda kao da ga čuje i sluša: u svim oblicima on čita preobražaje i dodatke svoje misli. Opaža da se voda iznenada uskovitlala i počela da ključa sama od sebe, da se vatra najednom rasplamsava ili stišava, da lišće venaca iznenada šušti, da se čarobni štapić kreće sam od sebe i da čudni, nepoznati glasovi prolaze kroz vazduh. U takvim je zazivanjima Julije posmatrao voljene utvare svojih svrgnutih bogova, i bio užasnut njihovom oronulošću i bledilom.

Svestan sam toga da je hrišćanstvo oduvek potiskivalo ceremonijalnu Magiju, i da osuduje prizivanja i žrtvovanja staroga sveta. Nije nam stoga svrha da stvaramo novu osnovu za njihovo postojanje otkrivanjem njihovih drevnih tajni nakon prazninc od toliko vekova. Čak i sa tolikim podacima, naši su opiti bili samo učena istraživanja i ništa više. Proveravali smo činjenice kako bismo mogli uvažiti uzroke, i nije bila naša težnja da stvorimo rituale koji su zauvek uništeni. Ortodoksija Izraela, ta religija koja je toliko racionalna, toliko božanska i toliko nepoznata, osuduje misterije ceremonijalne Magije ništa manje nego hrišćanstvo. Sa stanovišta Levijevog plemena, upražnjavanje trancendentalnc Magije mora se posmatrati kao onemogućavanje sveštenićkog posla; i isti razlog uzrokovao je da svaki zvanični kult zabrani operativnu Magiju. Pokazati prirodno zasnivanje čudesnoga i proizvesti ga po volji znači za proste umove uništiti taj uverljivi dokaz o čudima koji kao sopstveno vlasništvo dok krajnji argument propoveda svaka religija na svetu. Ne poštovanje zvanične religije, već prostora za nauku! Preživeli smo, bogu hvala, dane inkvizicije i lomača; nesrećni učenjaci ne bivaju više ubijani na osnovu svedočanstava nekoliko neuračunljivih fanatika i histeričnih devojaka. Što se ostalog tiče, neka bude jasno da je naš poduhvat usredsreden na zanimljive studije, a ne na nemoguću propagandu. Oni koji nas mogu optužiti da se nazivamo magičarima nemaju čega da se plaše, jer je potpuno neverovatno da će ikada postati čarobnjaci.

III

TROUGAO PENTAKLA

Opat Tritemije, koji je u Magiji bio učitelj Kornelija Agripe, objašnjava u svojoj *Steganografiji*, tajnu zazivanja na veoma prirodan i filosofski način, iako je moguće da baš zbog ovoga, sve to deluje suviše jednostavno i suviše lako.* Govori nam da dozvati duha znači ući u dominantnu misao toga duha, i ako se tim putem uzdignemo moralno, prizvaćemo duha i on će nam služiti. Prizivati znači suprotstaviti otpor struje i lanca izolovanom duhu—*cum jurae*, zakleti se zajedno, što će reći, izvesti zajednički čin vere. Što su veći snaga i entuzijazam ove vere, prizivanje je delotvornije. Zato je novorodeno hrišćanstvo ućutkalo proročišta; samo je ono imalo nadahnuće, samo ono snagu. Kasnije, kako je sv. Petar stario, što će reći, kada je svet verovao da ima pravni slučaj protiv papstva, duh proroštva došao je da zameni proročanstvo. Savonarola, Joakim iz Firence, Jan Hus, i mnogi drugi uticali su povremeno na umove ljudi, i tumačili, pod jadikovkama i pretnjama, skrivene zebnje i nezadovoljstva svih srca. Kada dozivamo duha možemo delovati pojedinačno, no kada prizivamo moramo da govorimo u ime kruga ili društva: ovo je značenje hijeroglifskog kruga ocrtanog oko Maga koji deluje, iz koga ne sme da izade ukoliko ne želi da ostane bez svih moći. Pozabavimo se u ovome trenutku tim životnim i bitnim pitanjem, da li su istinsko dozivanje i istinsko začaravanje duhova mogući, i da li se ta mogućnost može naučno dokazati. Na prvi deo pitanja može se smesta odgovoriti da sve što nije očigledno nemoguće, može i mora biti uslovno dozvoljeno.** Što se drugoga dela tiče, tvrdimo da se u svojstvima velikog magijskog učenja o hijerarhiji i univerzalnoj analogiji

* Levijeva izjava može se proveriti pregledanjem knige *Steganographiae, hoc est Ars per occultam Scripturam absentibus mentem suam aperire, a Jo. Trithemio*, Frankfurt, 1608. Vidite takode od istog autora delo *Poligraphie Libri Tres*, Frankfurt, 1550.

* Levijev je odgovor bezvredan, jer on propušta da razmotri ono što obrazuje „očiglednu nemogućnost". Mogućnost začaravanja duhova povlači za sobom pitanje činjenice—da li su bili dozvani. Njegovo prizivanje Apolonija jeste u najboljem slučaju primer auto-halucinacije.

može pokazati kabalistička mogućnost istinskih evokacija; kada je reč o pojavnoj stvarnosti nastaloj na osnovu iskreno izvedenih magijskih radnji, ovo je pitanje iskustva. Kao što je ranije rečeno, uspostavili smo je u našoj sopstvenoj ličnosti, i kroz ovaj „Ritual" dovešćemo svakog čitaoca u situaciju da obnovi i potvrdi naša iskustva.

U Prirodi ništa ne iščezava; sve što je jednom živelo nastavlja da živi, uvek u novom obličju; no, čak i prethodne forme nisu uništene, pošto ostaju u našem pamćenju. Zar u mašti ne vidimo dete koje smo jednom poznavali, iako je sada starac? Tragovi za koje verujemo da su izbrisani iz naše memorije zapravo nisu nestali, jer neočekivana okolnost može da ih dozove i oživi. No, kako ih vidimo? Kao što smo već ranije rekli, astralno Svetlo ih šalje u naš mozak kroz nervni sistem. Sa druge strane, sve su forme proporcionalne i analogne ideji koja ih je odredila; oni su prirodno slovo, oznaka te ideje, kako to Magi kažu, i čim se prizove ideja i forma se ostvaruje i ovaploćuje. Šrepfer, čuveni *illumine* iz Lajpciga, zastrašivao je Nemačku svojim zazivanjima, i njegova smelost u magijskim eksperimentima bila je tolika da je njegova reputacija postala nepodnošljivi teret. Dozvolio je sebi da bude ponesen velikom strujom halucinacija koje je proizveo; vizije drugoga sveta zgadile su mu se, i ubio se. Njegova bi priča trebala da bude upozorenje onima koji su očarani ceremonijalnom Magijom. Priroda se ne vreda bez posledica i niko se ne može nekažnjeno igrati nepoznatim i neuračunljivim silama. Ovo je razlog zbog koga smo i zbog koga ćemo uvek da prigovorimo ispraznoj radoznalosti onih koji gledaju da bi mogli verovati, i odgovaramo im istim rečima koje smo uputili eminentnom Englezu koji nam je pretio svojim skepticizmom: „Imate savršeno pravo da odbijete da verujete: što se nas tiče, to nas neće obeshrabriti niti razuveriti." Onima koji nas uvere da su pažljivo i hrabro ispunili sve Rituale i da nije bilo nikakvih rezultata, preporučio bih da se zaustave, jer je to verovatno upozorenje prirode, koja odbija da im se preda za ove nenormalne poslove, no ako su uporni u svojoj radoznalosti, moraju da počnu od samog početka. Trijada, budući da je osnova magijske doktrine, neophodno se mora posmatrati u evokacijama; jer to je simbolički broj realizacije i posledice. Slovo ש obično se nalazi na kabalističkim pentaklima koji za predmet imaju ispunjenje želja. To je takode znak žrtvenog jagnjeta u mističnoj Kabali,*

* Što će reći, u izmišljenoj ili preradenoj verziji Elifasa Levija, jer se niti u

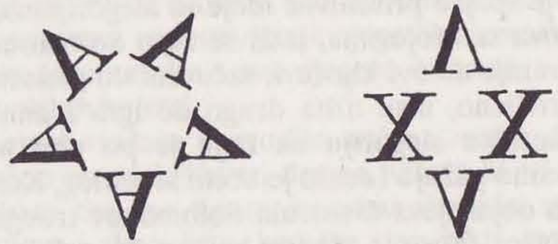
i Sen-Marten primećuje da kada se on unese u Nerazumljivi Tetragram, obrazuje ime Spasitelja,יהשוה. To je ono što su predstavljali srednjevekovni mistagozi u svojim noćnim okupljanjima, kroz prikazivanje simbolične koze, koja nosi buktinju medu rogovima. U petnaestom odeljku ovoga „Rituala" opisaćemo alegorijske forme i čudne kultove ove čudovišne životinje, koja predstavlja Prirodu prokletu anatemom, no izbavljenu znakom svetla. Gnostička Agapeja i paganske prijapske orgije, koje su se održavale u njenu čast, dovoljno su otkrivale moralni nauk koji su adepti izvlačili iz njenog prikazivanja. Sve ovo će biti objašnjeno, zajedno sa ritualima, ozloglašenim i sada smatranim za izmišljene, velikoga Sabata i crne Magije.

Unutar velikog kruga evokacija, obično se ucrtavao trougao, i strana prema kojoj bi trebalo da bude okrenut gornji ugao birala se veoma pažljivo. Ako bi duh trebao da bude sa neba, operator bi se postavljao na vrh, i smeštao pozadi oltar sa kandilom; no, ako bi duh dolazio iz ponora onda bi raspored bio obrnut. Štavišc, sveti simbol, dva ukrštena trougla koji su obrazovali šestougaonu zvezdu, u magiji poznatu kao Pentakl ili Solomonov Pečat, mora da se nosi na čelu i grudima, i urezan na desnoj ruci. Nezavisno od ovih znakova, drevni su narodi, u svojim evokacijama, koristili one mističke kombinacije božanskih Imena koje smo u našoj „Doktrini" preneli od jevrejskih kabalista. ABRAKADABRA je bio čuveni trougao paganskih teozofa kome su oni pridavali neobična svojstva i koga su ovako predstavljali:

ABRAKADABRA
ABRAKADABR
ABRAKADAB
ABRAKADA
ABRAKAD
ABRAKA
ABRAK
ABRA
ABR
AB
A

istinskoj i izvornoj Kabali, niti u komentarima kasnijih sledbenika poput Isaka de Lorije, ne nalazi nikakav trag takozvanog Bafometa Templara. Pogledajte *Sepher Ha Zohar*, Deo I, fol. 33a, za žrtvovanje koze kao mito Sotoni; *Zohar* Deo III, fol. 28a, za kozu koja nosi sve Jakovljeve grehe; i *ibid.*, fol 63a, za čudnu priču o ceremoniji pronošenja koze i ispovedanje Izraelovih greha koje je izvršio visoki sveštenik Aron.

Ova kombinacija slova jeste ključ pentagrama. Slovo A javlja se pet puta u istoj reči, a ponavlja trideset puta u redovima, dajući tako elemente i brojeve sledeće dve figure:

Izolovano A predstavlja jedinstvo prvog principa, ili drugačije, intelektualni ili aktivni agens. A ujedinjeno sa B predstavlja oplođenje dijade monadom. R je znak trijade, zato što hijeroglifski predstavlja emisiju koja proizilazi iz jedinstva dva principa. Broj 11, broj slova u reči, kombinuje jedinicu inicijata sa Pitagorinom deseticom, a broj 66, ukupni zbir svih slova, obrazuje kabalistički broj 12, koji je četiri puta trijada i prema tome i mistična kvadratura kruga. Možemo usput primetiti da je autor Apokalipse, toga ključa hrišćanske Kabale, sastavio broj zveri, što će reći idolatrije, dodajući broj 6 dvostrukoj šestici reči ABRAKADABRA, koja kabalistički daje broj 18, broj koji Tarot pripisuje hijeroglifskom znaku noći i profanih—mesec, zajedno sa kulama, psom, vukom i rakom—misteriozni i nejasni broj, čiji je kabalistički ključ 9, broj inicijacije. O ovoj su temi sveti kabalisti jasno rekli: „Onaj ko poseduje razum"—to jest, ključ kabalističkih brojeva—„neka izbroji broj zveri, jer je to broj čoveka, i njegov je broj šest stotina šezdeset i šest." To je, u stvari, Pitagorino deset pomnoženo sa samim sobom i dodato zbiru trouglastog Pentakla Abrakadabra: to je dakle, zbir svih Magija antičkoga sveta, potpuni program ljudskoga genija, koji Božanski Genije Jevanđelja želi da upije ili presadi.

Ove hijeroglifske kombinacije brojeva i slova pripadaju praktičnom delu Kabale, koja je, sa ove tačke gledišta, podeljena na GEMATRIJU i TEMURU.** Takva računanja, koja nam sada

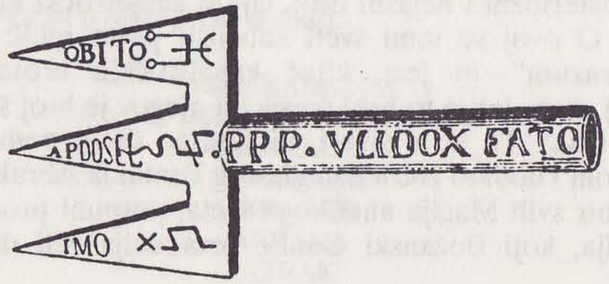
* Ovo „otkriće" može se nameniti matematičarima—ako se ikome može nameniti—koje privlači „okultna nauka", i trebalo bi da se uporedi sa onim što je Levi govorio o okretanju kvadrata. Otuda „večita matematika misli". Pitanje je da li bi istinski Mag ikada mogao da je ozbiljno zastupa.

** Vidi moju knjigu *Učenje i Književnost Kabale*, 1902, str. 27, zarad kratke napomene o GEMATRIJI, NOTARIKONU i TEMURI.

izgledaju proizvoljna ili nezanimljiva, pripadala su filosofskom simbolizmu Istoka, i bila od najvećeg značaja u proučavanju svetih stvari koje proizilaze iz okultnih nauka. Apsolutni kabalistički alfabet, koji je spajao primitivne ideje sa alegorijama, alegorije sa slovima, i slova sa brojevima, tada se zvao Solomonovi Ključevi. Izjavili smo ranije da ovi ključevi, sačuvani do današnjih dana, ali potpuno iskrivljeno, nisu ništa drugo do igra zvana Tarot, koja predstavlja antičku alegoriju na koju je po prvi put u našem vremenu skrenuo pažnju i cenio je učeni arheolog, Kur de Geblen.

Sv. Jovan objašnjava dvostruki Solomonov trougao na neobičan način. Kaže: „Postoje trojica koji su na nebu – Otac, Reč i sveti Duh"; i „postoje trojica koja svedoče na zemlji – duh, voda i krv." Tako se sv. Jovan slaže sa majstorima hermetičke filosofije, i svome sumporu dodeljuju ime Eter,* živi Filosofska Voda, i soli Zmajeva Krv ili menstruacija zemlje. Krv i so su suprotnost Ocu, azotska ili živina voda su suprotnost Reči ili Logosu, a Eter svetom Duhu. No, pitanja transcendentnog simbolizma mogu razumeti samo deca nauke.

Trostruko ponavljanje imena sa promenjenim intonacijama bilo je povezano sa trouglastim kombinacijama u magijskim ceremonijama. Na vrhu čarobnog štapića se često nalazila mala magnetizovana viljuška koju je Pracelzus zamenio trozupcem prikazanim na ovoj stranici.**

Ovaj trozubac je pentakl koji predstavlja sintezu trijade u monadi, te tako dovršava svetu tetradu. Ovoj je figuri pripisivao sva svojstva koja su kabalistički Jevreji pripisivali imenu Jehove i

* Izgleda da Hermetički pisci nisu upotrebljavali reč Eter kao sinonim za Filosofski Sumpor i da ona nikako nije zauzimala važnije mesto u rečniku alhemije.

** Vidi Paracelzusov *Archidoxis Magicae, Liber Primus*, str. 699 u vol. ii ženevskih *Opera Omina*, 1638.

čudotvornim svojstvima ABRAKADABRE, koja su koristili aleksandrijski Hijerofanti. Napomenimo ovde da je pentakl bio i konkretni i apsolutni znak celog učenja, tog ogromnog magijskog kruga, ne samo za drevne filozofe, već takođe i za adepte srednjega veka. Ne bi li ponovno uspostavljanje njegovih izvornih misterija u naše dane takođe povratilo i sva njegova čudesna svojstva i sve moći protiv ljudskih bolesti.

Kada su stare vračare provodile noć na mestu dogovorenog susreta, odnosno na raskršću tri druma, vikale bi tri puta u čast trostruke Hekate. Sve ove figure, sa njima shodnim radnjama, svi rasporedi brojeva i slova jesu, kao što smo rekli, instrumenti za obrazovanje volje, kroz učvršćenje i određenje njenih navika. Oni, dalje, služe da delatno povežu sve sile ljudske duše i da pojačaju stvaralačku moć mašte. To je gimnastika misli koja se vežba za ostvarenje: i tako je efekat ovih radnji siguran, kao Priroda, kada su ispunjene apsolutnim poverenjem i nesalomljivom istrajnošću. Veliki Učitelj nam kaže da bi vera mogla da presaduje drveće u more i premešta planine. Čak su i sujeverne i besmislene radnje efikasne zato što predstavljaju realizaciju volje. Stoga je molitva delotvornija kada se iskaže u crkvi nego kada je recitujemo kod kuće i činiće čuda ako otputujemo u tu svrhu do čuvenog svetilišta – drugim rečima, do jednoga koje je snažno magnetizovano velikim brojem posetilaca – prelazeći bosi dve ili tri stotine milja i tražeći usput milostinju. Ljudi se smeju prostim ženama koje sebi uskraćuju mleko da bi uštedele novčić za sveću koju će odneti u kapelu i zapaliti u njenom magičnom trouglu; no, oni su neznalice, jer proste žene ne plaćaju suviše skupo za ono malo odlučnosti i hrabrosti što ih na taj način dobijaju. Veliki umovi prolaze veoma ponosni, sležući ramenima; oni se dižu protiv praznoverja sa galamom što potresa svet; i šta se dešava? Kule velikih umova se ruše, a njihove ruševine ponovo prelaze u ruke prodavcima i kupcima sveća za novčić, koji su zadovoljni da čuju kako se svuda objavljuje da je njihova vladavina okončana i da je bila samo privremena

Velike religije nikada nisu imale više od jednog ozbiljnog protivnika, a taj je protivnik je Magija. Magija je proizvela okultna udruženja koja su dovela do revolucije poznate pod imenom renesansa; no, ljudski um je bio proklet i zaslepljen nerazumnim strastima, pa je bukvalno shvatio alegorijsku priču o Jevrejinu Herkulu: srušio je stubove hrama i našao se zatrpan pod njegovim ruševinama. Masonske organizacije našega vremena su isto tako

neupućene u viši smisao svojih simbola kao i rabini*Sepher Yetziraha* i *Zohara* u odnosu na opadajuću skalu kabalističkog septenarijuma od tri stepena, sa dvosmernom progresijom s desna na levo i s leva na desno. Šestar G .·. A .·. i Solomonov Kvadrat su spali na grub i materijalan nivo neinteligentnog jakobinstva, ostvarenog kroz čelični trougao: ovo je dovoljno i za nebo i za zemlju. Inicirani brbljivci, kojima je Kazot prorekao nasilnu smrt, u naše su doba prevazišli Adamov greh; skupivši žurno plodove sa drveta znanja, koje nisu umeli da iskoriste kao hranu, bacili su ih zemaljskim zverima i reptilima. Tako je uspostavljena vladavina praznovernih, i ona će opstati do trenutka kada prava religija bude ponovo uspostavljena na večitim osnovama hijerarhije tri stepena i trostruke snage, koju ta hijerarhija slepo ili na osnovu providenja sprovodi u tri sveta.

IV

ZAZIVANJE ČETIRI ELEMENTA

Četiri elementarne forme grubo razdvajaju i razlikuju stvorene duhove koje univerzalni pokret oslobađa iz središnje vatre. Duh svuda radi i oplođuje materiju životom; sva je materija živa; misao i duša su svuda. Kada posedujemo misao koja stvara različite forme, mi postajemo gospodari tih formi i teramo ih da nam služe. Astralno je Svetlo prožeto tim formama, koje oslobađa u neprestanom stvaranju bića. Ove duše imaju nesavršene volje, kojima mogu upravljati i gospodariti snažnije volje; tada se stvaraju veliki nevidljivi lanci koji mogu da pokrenu ili uslove velike elementarne pokrete. Pojave koje su utvrdili sudski procesi protiv Magije, ili nedavno g. Od de Mirvil, nemaju drugog uzroka. Elementarni su duhovi nalik na decu: uglavnom muče one koji se njima bakću, osim ako ih ne kontroliše viši razum i veća strogost. Označavamo te duhove imenom okultnih elemenata, i oni su ti koji nam često šalju bizarne ili uznemirujuće snove, koji proizvode pokrete čarobnog štapića i škripanje zidova ili nameštaja; no, ne mogu prikazati ni jednu drugu misao osim naše, i kada ne mislimo, oni nam se obraćaju sa svom nepovezanošću snova. Oni podjednako odslikavaju dobro ili zlo, jer nemaju slobodnu volju i stoga su neodgovorni; pokazuju se ekstatičarima i somnambulima u nepotpunim i nestalnim oblicima. Ovo objašnjava noćne more sv. Antonija, a najverovatnije i Svedenborgove vizije. Takva stvorenja nisu ni prokleta ni kriva; radoznala su i nevina. Možemo ih koristiti ili zloupotrebiti kao životinje ili decu. Stoga Mag koji ih koristi preuzima strašnu odgovornost, jer mora da iskaje svo zlo na koje ih natera, i težina njegove kazne biće srazmerna moći koju je oslobodio njihovim posredstvom.

Da bismo vladali duhovima elemenata i tako postali kraljevi okultnih elemenata, moramo prvo da prođemo kroz četiri iskušenja antičkih inicijacija; i pošto vidimo da takve inicijacije više ne postoje, moramo im naći adekvatnu zamenu, kao na primer da hrabro izložimo telo vatri, da pređemo ambis pomoću debla ili daske, popnemo se uz strmu planinu dok traje oluja, plivamo kroz

opasni vir ili slap. Čovek koji se plaši vode nikada neće vladati Undinima; onaj koji zazire od vatre nikada neće zapovedati Salamanderima; dokle god smo podložni vrtoglavici moramo ostaviti Silfe na miru i paziti se da ne naljutimo Gnome; jer će se niži duhovi pokoravati samo onima koji ih prevaziđu u njihovom sopstvenom elementu. Kada smo, vežbom i smelošću, ovladali ovom neophodnom sposobnošću, moramo nametnuti elementima svet naše volje posebnim posvećivanjem vazduha, vatre, vode i zemlje. Ovo je nezamenljivi uvod u sve magijske operacije. Vazduh se oslobađa zlih duhova disanjem na sve četiri strane sveta i kazivanjem:

Duh Boga kretao se nad vodama i u lice čoveka udahnuo je dah života. Budi moj vođu, Mihaele, i moj sluga, Subtubijele, u svetlu i putem svetla. Neka moj duh postune reč, i ja ću vladuti duhovima ovog vazdušnog stvorenja; voljom svoga srca, mišlju svoga uma i zenicom desnoga oka ja ću zauzdati sunčeve pastuve. Stoga te pročišćavam, vazdušno stvorenje, pentagramatonom, i u ime tetragramatona, u kojima su čvrsta volja i istinska vera. Amen. Sela: Fiat. Neka bude.

Potom se mora kazati molitva Silfa, pošto se njihov znak ocrta u vazduhu perom orla.

MOLITVA SILFIMA

Duše svetlosti, Duše mudrosti, čiji dah daje i uzima oblik svemu; Ti pred kojim je život bića kao nepostojana sen i magla koja hitro isčezava; Ti koji oblake dižeš i letiš na krilima vetra. Ti udišeš i sve što je proisteklo iz Tebe, Tebi se vraća. Ti izdišeš i beskrajni prostor nastanjen biva. Blagosloven budi za sva vremena. Beskrajno kretanje u beskrajnom mirovanju! Mi Te slavimo i blagosiljamo u varljivom kraljevstvu svetlosti, odraza i slika, težeći uvek tvojoj nepokretnoj i večitoj svetlosti. Prožmi nas zrakom Tvoje inteligencije i toplotom ljubavi Tvoje: tada će ono što se kreće u miru počivati, senke će postati tela, duh vazduha postaće duša, san će misao postati. A nas neće više oluje nositi, već ćemo, držeći se krilatih konja zore, usmeriti večernje vetrove da nas Tebi donesu. O, Duše duhova; o, večna Dušo duša; o, večiti Dahu života; Ti si beleg koji stvara; o, usta koja izdišete i udišete život bića svekolikog u plimi i oseci večite reči Tvoje, koja božanski okean kretanja i istine jeste! Amin.

Iz vode se duhovi isteruju dejstvom ruku, daha i govora; sa njom se mešaju posvećena so i malo pepela koji ostaju u posudi sa tamjanom. Metlica za prskanje pravi se od grančica sporiša, obala-

ra, žalfije, mente, pepela i bosiljka, povezanih koncem koji je izvučen iz devičine preslice i spojenih drškom od lešnika sa drveta koje još nije donelo plodove. Znaci sedam duhova se moraju urezati na magijsko šilo. So i pepeo moraju da budu posvećeni odvojeno, ovim rečima:

NAD SOLJU

Neka mudrost prebiva u ovoj soli i neka čuva naš um i telo od sveg kvarenja, Lohmaelom i svim osobinama Ruah-Lohmaela! Nek fantomi Lila beže odatle: neka postane nebeska so, so zemlje i zemlja soli; neka hrani vola vršitelja, i rogovima živoga bika jača našu nadu. Amin!

NAD PEPELOM

Neka se ovaj pepeo vrati u izvor živih voda; neka postane plodna zemlja; neka porodi Drvo života sa tri plamena koji su Necah, Hod i Jesod, na početku i na kraju, Alfom i Omegom, koji su u duhu Azota! Amin.

MEŠANJE VODE, SOLI I PEPELA

U soli večite mudrosti, u vodi preporađanja i u pepelu u kome niče nova zemlja, neka sve ispune Eloim, Gabriel, Rafael i Uriel, kroz vekove i eone! Amin.

PROČIŠĆENJE VODE

Neka usred voda nastane nebo i neka podeli vode od voda; ono što je gore slično je onome što je dole, i ono što je dole slično je onome što je gore, jer se izražavaju čudesa jedne stvari. Sunce je otac, mesec majka, vetar ju je nosio u trbuhu. Uspela se sa zemlje na nebo, i ponovo je sišla sa neba na zemlju. Ja te pročišćavam, vodeno stvorenje, da možeš postati čoveku ogledalo živoga Boga u njegovim delima, izvor života i očistitelj greha.

MOLITVA UNDINIMA

O, strašni kralju mora, što ključeve nebeskih slapova držiš, što vode ponornice u pećine zatvaraš; kralju poplava i proletnjih kiša; Ti izvorišta potoka i reka stvaraš; Ti koji vlagu šalješ, tu krv zemlje, da bi ona sokom bilja postala: mi Te obožavamo i prizivamo. Progovori nam kroz Tvoja nemirom obuzeta stvorenja moćnog mora uzburkanog: i zadrhtaćemo pred Tobom; progovori nam kroz šapat bistrih voda i poželećemo ljubav Tvoju! O, beskraju, ka tebi hitaju sve reke života ne bi li se u Tebi nanovo rađule! Okeanu beskrajnog savršenstva! O, uzvišenosti što te dno odslikava! O, dnu što visinama letiš, vodi nas putem života istinskog, inteligencijom i ljubavlju tvojom! Vodi nas ka besmrtnosti stazom požrtvovanja ne bi li dostojni postali jednoga dana da ponudimo vodu, krv i suze Tebi, za oproštaj grehova naših! Amin.

Vatra se pročišćava prskanjem soli, tamjana, bele smole, kamfora i sumpora; tri puta se izgovaraju imena andela vatre: Mihaela, kralja sunca i munje; Samaela, kralja vulkana; Anaela, princa astralnog Svetla; i konačno se recituje:

*MOLITVA SALAMANDERIMA**

O, besmrtni, večiti, neizrecivi, nestvoreni Oče svega! Ti se rađaš u vazda pokretnim kočijama svetova koji se i sami večno obrću. Vladaru eteričnih bezmerja, gde se tron Tvoje moći uzdiže; sa visina čijih, oči Tvoje strašne sve razabiru, a uši Tvoje svete i prekrasne sve osluškuju: počuj svoju decu koju ljubiš od vajkada! jer Tvoja zlatasta, Tvoja čarobna, Tvoja večna Preuzvišenost, nad zemljom ovom sjaji i nebom zvezdanim! Nad njima se Ti uzdižeš, Ognju iskričavi! Onde blistaš, onde sebe pričešćuješ sjajem svojim sopstvenim, a nepresušno vrelo svetlosti, iz suštine Tvoje izvire, da bi hrana Duhu Tvome bezmernome bila, što i sam prehranjuje sve postojeće. Duh ovaj beskonačni neiscrpnu riznicu čini, uvek za stvaranje spremnu, koja porađa i prilagođava obličja što ih Ti od postanka prožimaš. Od Duha ovoga potiču tri najsvetija kralja, što presto Tvoj okružuju i dvor Tvoj čine. O, sveopšti Oče! O, blistavi i jedini Oče blaženih smrtnika i besmrtnih! Ti si moći stvorio što čudesno sliče misli Tvojoj beskrajnoj i suštini divljenja vrednoj; načinio si ih od Anđela većim, što volju Tvoju zemlji obznanjuju; na posletku, Ti nâs stvori kao poredak treći u carstvu elemenata. Ovde mi vazda hvalimo Tebe i poštujemo želje tvoje. O, Oče! O, Majko, najnežnija od svih majki! O, prekrasni Arhetipu materinstva i ljubavi neokaljane! O, Sine, cvetu svih sinova! O, obličje svih obličja, dušo, skladu i broju svega postojećeg! Amin.

Zemlja se pročišćava prskanjem vode, dahom i vatrom, mirisima koji odgovaraju svim danima i:

MOLITVOM GNOMIMA

O, nevidljivi kralju što ti zemlja kao stožer služi, Ti što bezdane dubiš, da bi ih svojom svemoći ispunio; Ti čije ime čini da se podzemlja sveta tresu, da sedam metala venama stenja teče! Vladaru sedam svetlosti, nagrado podzemnih pregalaca – vodi nas do vazduha žuđenog i predela svetlosti! Mi bdimo i neumorno radimo, tražimo i uzdamo se kroz dvanaest kamenova Grada Svetoga, kroz talismane zakopane, kroz polove magnetske što središtem sveta struje. Spasitelju! Spasitelju! Spasitelju! Smiluj se onima što pate, srca naša proširi, odvoj i uzvisi

* Ova se molitva nalazi u knjizi *Le Comte de Gabalis* prvi put objavljenoj 1680. Susreo sam se sa nekolicinom njih u izvorima ranijim od Levijevog, no ne mogu da ih se setim. Ako se pokaže za shodno, mogu se pronaći.

umove naše, uvećaj naše svekoliko biće! O, nepromenljivosti i kretanju! O, danu što te noć zaodeva! O, tamo što te sjaj prekriva! O, Gospodaru što na nadnicama radnika svojih nikada ne zaštediš! O, belino srebra! O, sjaju zlata! O, kruno živih i skladnih dragulja; Ti što nebo nosiš na prstu, kao prsten od safira; Ti što pod zemljom tajiš u kraljevstvu svome kamnom, čudesno seme zvezda, živi, vladaj, večiti davalac bogastva budi, jer nas ti učini čuvarima njegovim. Amin.

Mora se posebno imati na umu da je kraljevstvo Gnoma sever, Salamandera jug, Silfa istok, Undina zapad. Ova bića utiču na četiri čovekova temperamenta; to znači da Gnomi utiču na melanholiju, Salamanderi na krv, Undini na flegmu, a Silfi na žuč; njihovi su znaci: hijeroglif Bika za Gnome, kojima se zapoveda mačem; Lava za Salamandere, kojima se zapoveda rašljastim čarobnim štapom ili magijskim tronošcem; Orla za Silfe, kojima se komanduje svetim pentaklima; konačno, znak Vodonoše za Undine, kojima se zapoveda čašom levanicom. Njihovi su vladari Gob za Gnome, Đin za Salamandere, Paralda za Silfe i Niksa za Undine.

Kada elementarni duh muči ili makar uznemirava stanovnike ovoga sveta, mora biti začaran vazduhom, vodom, vatrom i zemljom; dahom, prskanjem, spaljivanjem mirisa; i crtanjem na zemlji Solomonove Zvezde i svetoga Pentagrama. Ove figure moraju da budu savršeno ispravne i crtane ili ugljem od posvećene vatre ili trskom zamočenom u različite boje, pomešane sa magnetizovanim gvožđem u prahu. Onda se, držeći Solomonov Pentakl u jednoj ruci, i uzimajući naizmenično mač, štap i pehar, zazivaju četiri elementa:

Caput mortuum, Gospod ti zapoveda živom i zavetnom zmijom, Kerubine, Gospod ti zapoveda Adamom Jothavahom!* Orlu koji lataš, Gospod ti zapoveda krilima bika! Zmijo, Gospodov tetragramaton zapoveda ti anđelom i lavom. Mihaele, Gabriele, Rafaele i Anaele! Tečnosti teci, zaklinjem te duhom Eloima. Zemljo, neka te uspostavi Adam Jothavah. Nebo, neka te širi Jahuvej, Zebaot. Ispunjavaj se, sude, vatrom u svojstvima Mihaelovim! Anđele slepih očiju, pokori se, ili prođi sa ovom svetom vodom. Radi, krilati biče, ili se vrati u prah, ukoliko ne želiš da te probušim ovim mačem! Okovani orlu, pokori se mome znaku, ili beži od ovoga daha. Vijugava zmijo, puzi pred mojim stopalima, ili neka te muči sveta vatra i mirisi koje ću u njoj spaliti!

* To je Levijeva pogrešna transkripcija tetragramatona JHVH (JOD, HE, VAU, HE)—prim. izdavača.

Vodo, vrati se u vodu; vatro, gori; vazduše, kreći se; zemljo, vrati se u zemlju, svojstvom pentagrama, koji je jutarnja zvezda, i u ime tetragrama, koji je upisan u središtu krsta svetla! Amin.

Znak krsta koji su hrišćani usvojili ne pripada isključivo njima. On je i kabalistički i predstavlja opozicije tetradičke ravnoteže elemenata. Pogledavši okultne stihove molitve Očenaš, koje smo naveli u „Doktrini", uvideli smo da je ona izvorno nastala na dva načina, ili je u najmanju ruku bila označen dvema potpuno različitim formulama; jedna je bila namenjena sveštenicima i inicijantima, a druga, neofitima i profanima. Na primer, inicirani kaže podižući ruku na čelo: „Za tebe", onda dodaje: „jeste", i nastavlja pošto je spustio ruku na grudi, „Kraljevstvo," potom na levo rame, „Pravda", posle na desno rame, „i Milost"—onda tapšući rukama, dodaje, „u eonima koji dolaze". *Tibi sunt Malkuth et Geburah et Chesed per aeonas*—znak Krsta koji je apsolutno i veličanstveno kabalistički, koji je usled bezbožništva gnosticizma potpuno izgubljen u zvaničnoj i ratobornoj Crkvi. Ovaj Znak, napravljen na ovaj način,** trebalo bi da prethodi i sledi začaravanju četiri elementa.

Da bismo nadvladali i potčinili duhove elemenata, ne smemo nikada pokazivati njihove osobene mane. Tako, površan i hirovit um nikada neće vladati Silfima; neodlučna, hladna i prevrtljiva priroda neće nikada gospodariti Undinima; strast nervira Salamandere; a proždrljiva pohlepa čini svoje robove zabavom Gnoma. Moramo biti hitri i aktivni, kao Silfi; prilagodljivi i prijemčivi za slike, kao Undini; energični i snažni, kao Salamanderi; vredni i strpljivi, kao Gnomi: drugim rečima, moramo ih prevazići u snazi, a da nas pri tom ne nadvladaju njihove slabosti. Kada smo se utvrdili u ovom poduhvatu, celi će svet biti na raspolaganju mudrom operatoru. On će prolaziti kroz oluje, a kiša neće nakvasiti

* „Krst je početak četiri beskonačne linije, zauvek razdvojene središtem koje postaje beskrajno... U središtu Krsta cveta Mistična Ruža, Ruža svetlosti, cvet života i ljubavi, sa sređenim laticama koje simbolišu srca izabranih u njihovoj harmoničnoj hijerarhiji. Ruža je simbol Velikoga Dela, Jevrejin Avram je predstavlja kako cveta bela i crvena na plavoj stabljici sa zlatnim lišćem. U čašicu ruže simbolični pelikan sipa svoju krv da nahrani izdanke koje čini besmrtnima. Ovo je znak Rozenkrojcera. Duboki mir, Brate moj."—*Prepiska sa Baronom Spedalierijem*, Br. 56.

** „Hijeroglifski znak Krsta, simbol Imena koje obuhvata sva ostala, slika četiri strane sveta i kvadratura kruga—drugačije, kružno kretanje kvadrata—ovaj znak rekapitulira i predstavlja celu filosofiju i teologiju Kabale."—*Les Mystères de la Kabbale*, str. 89.

njegovu glavu; vetar neće pomeriti ni skut njegova ogrtača, proći će kroz vatru neoprljen; hodaće po vodi i posedovaće dijamante.... Ovo može da se učini preteranim, ali isključivo vulgarnom razumevanju, jer mudrac ne izvodi ove stvari materijalno i, zapravo, postiže nešto drugo, što je veće i uzvišenije.* U isto vreme, nesumnjivo je da možemo da upravljamo elementima do izvesne granice i zaista možemo menjati ili sprečavati njihov uticaj. Na primer, ako je utvrdeno da osobe tokom ekstatičnog transa gube težinu, zašto ne bi bilo moguće da se hoda po vodi? Vernici svetoga Medara nisu osećali ni vatru ni čelik, i molili su za najstrašnije udarce i neverovatne muke kao za olakšanje. Neobična penjanja i čudesna ravnoteža nekih somnabula su otkrivanje skrivenih sila Prirode. No, živimo u veku u kome niko nema hrabrosti da prizna čuda koja je iskusio, i da je ikad iko rekao: „Lično sam prisustvovao ili izveo stvari koje opisujem," odgovorili bi mu: „Zabavljaš se na naš račun ili si lud." Daleko je bolje ćutati i delovati.

Metali koji se podudaraju sa četiri osnovna oblika jesu zlato i srebro za vazduh, živa za vodu, gvožde i bakar za vatru, olovo za zemlju. Talismani su sastavljeni od njih, u zavisnosti od sila koje označavaju, i efekata koje želimo da time postignemo. Divinacija pomoću četiri osnovna oblika, znana kao aeromantija, hidromantija, piromantija i geomantija, izvodi se na različite načine, koji svi zavise od volje i TRANSLUCIDNOSTI ili mašte operatora.

U stvari, četiri elementa su samo instrumenti koji pomažu drugome vidu. Sad, drugi vid predstavlja sposobnost videnja astralnog Svetla, i prirodan je kao i prvi ili čulni vid, no može da deluje samo čulnom apstrakcijom. Somnabuli i ekstatici koriste drugi vid prirodno, no ovaj je vid lucidniji kada je apstrakcija potpunija. Apstrakciju proizvodi astralna opijenost, to jest, velika količina svetla koja potpuno prožima, i stoga otupljuje nervni sistem.**

* Mudri kabalista može da zadivi svetinu, pa čak i da zbuni učene (1) divinacijom skrivenih stvari, (2) nadvladavanjem volje drugih koji su prisiljeni da rade ono što on hoće ili da rade ono što on neće, (3) proizvodenjem prikaza i snova, (4) lečenjem bolesnih, (5) vraćanjem u život nakon pojavljivanja svih simptoma smrti, (6) proricanjem budućih stvari, i (7) povremenim pokazivanjem mogućnosti kamena mudrosti i transmutacijom metala, prema tajnama Avrama Jevrejina, Flamela i Rajmonda Lula." —*La Clef des Grands Mystères*, str. 216. i 217.

** Tema se na drugome mestu šire obraduje: „Čovek oblikuje svetlo — to znači astralno Svetlo — posredstvom svoje mašte. Privlači ga dovoljno da bi odenuo svoje misli, pa čak i snove, u odgovarajuće oblike. No ako je njima preplavljen, ako je

Sangvinični temperamenti podložni su aeromantiji, kolerični piromantiji, flegmatični hidromantiji, a melanholični geomantiji. Aeromantija je potvrđena oniromantijom, to jest divinacijom snovima; piromantiju podržava magnetizam; hidromantiju kristalomantija; i geomantiju kartomantija. Ovo su osnovni i dopunski metodi. Međutim, divinacija je, kako god da se izvodi, opasna, ili u najmanju ruku beskorisna, jer obeshrabruje volju, i dosledno tome ograničava slobodu i zamara nervni sistem.

njegov razum obasut tako prizvanim formama, on ludi... Oblici koje proizvodi pregrejana mašta, kako bi zavela razum, stvarni su kao otisci ili fotografije. Nemoguće je videti ono što ne postoji. Fantomi, snovi, uključujući i dnevne sanjarije, su prema tome stvarne slike koje postoje u svetlu." —*La Clef des Grands Mystères*, str. 235. i 236.

V

PLAMTEĆI PENTAGRAM

Nastavljamo sa objašnjavanjem i posvećivanjem Svetog i Misterioznog Pentagrama. U ovoj tački, neka neznalice i praznoverci zatvore knjigu; ili neće videti ništa do tame, ili će se skandalizovati. Pentagram, koji se u gnostičkoj školi zove plamteća zvezda, jeste znak intelektualne svemoći i autokratije. On je zvezda Maga; znak je reči koja je postala telo; i, u zavisnosti od upravljenosti svojih tačaka, ovaj potpuno magični simbol predstavlja red ili zbrku, sveto Jagnje Ormuza ili sv. Jovana, ili prokletu Mendesovu kozu. On je inicijacija ili profanizacija; Lucifer ili Vesper, Zornjača ili Večernjača. Meri je Lilitska pobeda ili smrt, dan ili noć. Pentagram sa dve tačke u ascedentu predstavlja Sotonu kao sabatsku kozu; sa jednom tačkom znak je spasitelja. Pentagram je lik ljudskoga tela, jer ima četiri uda i jednu tačku koja predstavlja glavu. Ljudska figura sa glavom nadole predstavlja demona—što će reći, podrivanje intelekta, nered ili ludilo. Sad, ako je Magija stvarna, ako je okultna nauka istinski zakon tri sveta, ovaj apsolutni znak, znak drevan kao istorija i još drevniji, trebalo bi da ima, i ima, neizmeran uticaj na duhove oslobodene njihovog materijalnog omotača. Znak pentagrama naziva se znakom mikrokosmosa, i predstavlja ono što kabalisti u knjizi Zohar nazivaju Mikroprosopusom. Potpuno razumevanje pentagrama, ključ je dva sveta. To je apsolutna filozofija i prirodna nauka. Znak pentagrama trebalo bi da se sastoji od sedam metala, ili da je barem ocrtan čistim zlatom na belom mermeru. Takode se može nacrtati cinoberom na čistome pergamentu—simbolu integriteta i svetla. Mermer mora da bude netaknut, što znači da nikada nije bio korišten u druge svrhe; pergament mora biti sasušen na suncu. Jagnje mora biti zaklano za vreme Pashe novim nožem, a koža mora biti nasoljena solju posvećenom magičnim radnjama. Propuštanje bilo koje od ovih teških, i na prvi pogled proizvoljnih ceremonija, čini ispraznim celokupan uspeh velikih dela nauke.

Pentagram je posvećen kroz četiri elementa; na magijsku figuru se duva pet puta; prska se svetom vodom; suši se dimom pet

mirisa: tamjana, mirte, agave, sumpora i kamfora, čemu se može dodati i malo beloga grožda i ambre. Pet dahova prate se izgovaranjem imena koja nose pet andela, a to su: Gabriel, Rafael, Anael, Samael i Orifiel. Nakon toga Pentagram se stavlja redom na sever, jug, istok, zapad i u centar astronomskog krsta, prilikom čega se izgovaraju, jedno za drugim, suglasnici svetoga Tetragrama, i onda, poluglasno, blagoslovena slova ALEF i misteriozno TAU, ujedinjena u kabalističkom imenu AZOT.

Pentagram bi trebalo smestiti na oltar mirisa i ispod tronošca za prizivanje. Operator bi trebalo da nosi i znak Makrokosmosa, koji je sastavljen od dva ukrštena trougla. Kada je duh svetla prizvan, glava zvezde—što će reći jedna od njenih tačaka—trebalo bi da bude upcrena ka tronošcu za prizivanje, a dve donje tačke prema oltaru mirisa. U slučaju duha tame, poštuje se suprotni raspored, no tada operator mora da pazi da postavi kraj štapa ili tačku mača na glavu Pentagrama. Rekli smo da su znaci aktivni glas sveta volje. Reč volje mora da bude potpuno izrečena, tako da se može pretvoriti u delo; samo jedna nemarnost, na primer, sporo izgovaranje ili sumnja, koči i izvrće celokupan proces, okrećući protiv operatora sve sile koje su zalud potrošene. Moramo se dakle ili potpuno uzdržavati od magijskih ceremonija ili ih sve pažljivo i tačno ispunjavati.

Pentagram, urezan svetlucavim linijama na staklo pomoću električne mašine, pokazuje takode veliki uticaj na duhove i zastrašuje utvare. Stari su magičari ucrtavali znak Pentagrama na svoje dovratke, da bi sprečili zle duhove da udu, a dobre da izadu. Ovo ograničenje sledi iz rasporeda zvezdanih kraka. Dva kraka okrenuta na dole na spoljašnjoj strani dovratka, teraju zle duhove, a na unutrašnjoj strani ih zarobljavalju; jedan krak okrenut na dole na unutršnj strani zaustavlja dobre duhove. Sve ove magijske teorije, zasnovane na Hermesovim učenjima, bivale su stalno potvrdivane vizijama ekstatika i paroksizmima kataleptika, koji su izjavljivali da su ih zaposeli duhovi. Slovo G koje su slobodni zidari stavljali u središte Plamteće zvezde označava Gnozu i Generaciju, dva sveta carstva drevne Kabale. Takode označava Velikog Arhitektu, jer Pentagram sam po sebi predstavlja slovo A. Ako ga postavimo u položaj u kome su njegova dva kraka okrenuta na gore, a jedan na dole, možemo uočiti rogove, uši i bradu Mendesove hijerarhičke koze, koja je postala znak paklenih prizivanja.

Alegorijska zvezda Maga nije ništa drugo do misteriozni Pentagram; a ona tri kralja, sinovi Zoroastera, koje je Plamteća zvezda

dovela do kolevke mikrokosmičkog boga, sami po sebi predstavljaju potpuni dokaz kabalističkog i magijskog početka hrišćanskog učenja. Jedan od ovih kraljeva je beo, drugi crn a treći smed. Beli kralj nudi zlato, simbol svetlosti i života; crni kralj pruža mirtu, sliku smrti i tame; smedi kralj žrtvuje tamjan, znak izmirujućeg učenja ovih dvaju principa. Nakon toga biraju drugi put za povratak u svoje zemlje, da bi pokazali kako je novi kult samo nova staza koja vodi čoveka ka jednoj religiji, onoj što potiče od svetog trojstva i zračećeg Pentagrama, ka jedinom beskonačnom *katoličanstvu*.* Sv. Jovan, u Apokalipsi, posmatra kako ista ova zvezda pada sa neba na zemlju. Tada beše nazvana absint ili pelin, i sve vode mora postadoše gorka – potresna slika otelotvorenja dogme koja uzrokuje fanatizam i žestinu u protivrečnostima. Dakle, i na samo hrišćanstvo se mogu primeniti reči proroka Isailje: „Kako pade sa neba sjajna zvezdo, kada bejaše tako divna u svojoj prvosti!"

Ali, Pentagram, profanizovan od ljudi, još uvek neometano gori u desnoj ruci Reči Istine, a glas koji uliva nadu tvrdi da će

* „Pentagram je zvezda otkrovenja: *Lumen ad revelationem gentium*. Ova zvezda koju su Magovi videli na istoku, ova zvezda apsolutne i univerzalne sinteze...otvara ljudskim težnjama pedeset dveri znanja. Vodi ka jaslama vola i magarca u Vitlejemu, Kući Hleba, to jest uzvišenom razlogu poniznosti učenja, uzdizanju skrušenih i izradi i lomljenju simboličkog hleba, pričešću ljubavi i istine. Dete, majka i tri Maga... Njih petoro ukazuju na objašnjenje pet zvezdanih zraka... Otkrovenje predstavlja čudesni pentakl, kao i sve simbolične slike naših hrišćanskih legendi." *Prepiska sa Baronom Spedalierijem*, Br. 76.

vladavina Jutarnje zvezde biti okončana – to je svečano obećanje povratka dato Luciferovoj zvezdi.*

Kao što će se videti, sve misterije Magije, svi simboli gnoze, svi oblici okultizma, svi kabalistički ključevi proroštva sakupljeni su u znaku Pentagrama, za koga Paracelzus kaže da je najveći i najmoćniji od svih znakova. Da li bi onda iko trebao da se iznenadi što svaki Mag veruje u dejstvo ovoga znaka na duhove bilo kog poretka. Oni koji ne poštuju znak krsta drhte pred zvezdom mikrokosmosa. Naprotiv, kada je svestan slabljenja volje, Mag upravlja pogled na ovaj simbol, uzima ga u desnu ruku i oseća se naoružan intelektualnom svemoći, ukokliko je zaista kralj, dostojan da ga zvezda vodi ka kolevci božanskog ostvarenja; ukoliko ZNA, USUDJUJE SE, HOĆE I ĆUTI; ukoliko je upoznat sa upotrebom pentakla, pehara, čarobnog štapića i mača; ukoliko, na kraju, netremični pogled njegove duše odgovara onom paru očiju koji najviša tačka našega pentagrama uvek prikazuje otvorenim.

* Očigledno je da se ovde ne spominje tavo obećanje, ali na drugom mestu je rečeno, i to bez nipodaštavanja logike i smisla kao u gornjem iskazu, da će Lucifer, koga su u tamnim vremenima prikazivali kao anđela zla, postati istinski anđeo svetla kada počne da koristi slobodu zadobijenu po cenu odricanja od Boga u svrhu stvaranja večitog reda i na taj način uspostavi slavu pokornosti volje. – *La Clef des Grands Mystères*, str. 23.

VI

MEDIJUM I MEDIJATOR

Neophodno je preduzeti dve stvari, kao što smo pokazali, da bi se zadobila magijska moć—osloboditi volju od ropske pokornosti i obdariti je veštinom vladanja. Vladajuća volja je u našim simbolima prikazana kao žena koja razmrskava glavu zmije i kao zračeći anđeo koji obuzdava zmaja kopljem i štitom. Sada treba otvoreno reći da je Veliki Magijski Agens—dvostruka struja svetlosti, živa i astralna vatra zemlje—u drevnim teogonijama predstavljen zmijom sa glavom vola, koze ili psa. To je dvostruka zmija kaduceja, stara zmija iz Postanja, ali takođe i bronzana zmija Mojsija, obmotana oko simbola TAU, što znači, stvaralačkog lingama. Ona je, štaviše, sabatska koza i Bafomet Templara; ona je Hile gnostika; dvostruki rep ove zmije obrazuje Abraksasovog solarnog petla. Na kraju, ona je đavo gospodina Oda de Mirvila* i stvarno je slepa sila koju duše moraju da nadvladaju ako žele da se oslobode zemaljskih okova; jer, ukoliko ih njihova volja ne oslobodi od ove fatalne privlačnosti, biće apsorbovani u struji koja ih je proizvela, i vratiće se centralnoj i beskonačnoj vatri. Celokupna magijska delatnost sastoji se prema tome u našem oslobađanju od zagrljaja drevne zmije, a onda u postavljanju stopala na njenu glavu i upravljanja njome. „Daću ti kraljevstvo zemlje, ako padneš i obožavaš me," rekla je zmija u jevandeoskom mitu. Odgovor bi trebalo da glasi: „Neću da kleknem pred tebe, već ćeš puzati pod mojim nogama; ništa mi nećeš dati, no ja ću iskoristiti tebe, jer sam tvoj gospodar"—odgovor koji je, na skriven način, sadržan u spasiteljevom odgovoru.

* Pošto je bio predmet čestog navođenja u spisima Elifasa Levija, može se napomenuti da je Markiz Ž. Od de Mirvil ostvario dugim nizom dela o pneumatologiji i „fluidnim manifestacijama duhova" značajan uticaj na ortodoksne krugove u Francuskoj. Napisao je najmanje deset velikih tomova između 1853. i 1868. godine. Sve prirodne pojave, uključujući i magnetski somnabulizam i spiritizam, dovedene su u vezu sa sotonskom moći. Osim ovoga, njegovi obimni istorijski spisi predstavljaju značajna istraživanja, i kao takvi još vrede, no potpuna izdanja je teško dobiti.

Rekli smo da ne postoji đavo kao ličnost. To je zabludela sila, kao što to ime naznačava.* Odička ili magnetska struja, koju su obrazovali lanci nečistih sila, čini ovaj zli duh, koji jevandelje zove legijama, i to je ono što je svinju survalo u more—još jedna alegorija o privlačnosti koju bića sa nižim instinktima osećaju u sebi prema slepim silama koje se bude grehom i zlom voljom. Simbol se može uporediti sa onim o Odisejevim drugovima koje je u svinje pretvorila čarobnica Kirka. Primetite šta je Odisej napravio kako bi spasao sebe i svoje drugove: odbio je zavodničin pehar i zapovedao joj mačem. Kirka je Priroda, sa svim svojim divotama: moramo je savladati da bismo uživali. To je značenje homerske priče, jer Homerove pesme, te istinske svete knjige drevnih Grka, sadržavale su sve misterije visokih istočnih inicijacija.

Prirodni medijum je stoga uvek aktivna i uvek zavodljiva zmija slabe volje, kojoj moramo odoleti stalnim potčinjavanjem. Zaljubljeni, pohlepni, strasni, ili lenji magičari jesu nemoguća čudovišta. Mag misli i želi; ništa ne voli strasno; ništa ne odbacuje u afektu. Sve ovo odražava pasivnost, a Mag je stalno aktivan, stalno pobeđuje. Dosezanje ovakvog stanja ključ je transcendentalnih nauka: pa kada Mag dovrši svoju tvorevinu, veliko je delo izvršeno, barem što se tiče uzroka i instrumenta. Veliki Agens ili prirodni medijator ljudske svemoći može biti nadvladan samo natprirodnim medijatorom, koji je oslobođena volja. Arhimed je postavio oslonac van zemlje kako bi mogao da je podigne. Oslonac Maga jeste četvrtasti kamen uma, Filosofski Kamen **Azot**—što će reći učenje apsolutnog razuma i opšte harmonije privlačenjem suprotnosti.

Jedan od naših najplodnijih pisaca, i jedan od onih najmanje krutih u idejama, g. Ežen Si, stvorio je golemi roman o ličnosti koju želi da prikaže odvratnom, koja i protiv volje pisca postaje zanimljiva, te je stoga daruje strpljenjem, odvažnošću, inteligencijom i genijem. Posmatramo lik Sikstusa V—siromašnog, umerenog, bestrasnog, koji ceo svet drži upleten u merežu svojih veštih kombinacija. Ovaj čovek po želji uzbuđuje svoje protivnike, čini da

* „Ako bi, ipak, odluka nekoga budućega sabora utvrdila da đavo postoji kao ličnost, pokorio bih joj se zbog svojih načela. Rekao sam da reč stvara to što označava. Sada je Crkva čuvar značenja reči: kada bude tvrdila da đavo ne postoji samo stvarno već i lično, đavo će tako i postojati; rimska Crkva će ga stvoriti."—*Le Grand Arcane*, str. 108. Vidi takođe *Le Livre des Sages*, str. 80: „Dogmatski đavo jeste personifikacija ateizma; filosofski đavo je prenaglašeni ideal ljudske slobode; pravi ili fizički đavo jeste magnetizam zla; đavo svetine je Pulčinelin drugar."

se međusobno uništavaju, stalno postižući ono što želi, i to sve u tišini, bez strasti i mržnje. Njegov je cilj da oslobodi svet društva za koje autor knjige veruje da je opasno i zlo, i to po svaku cenu. Roden da živi loše, obučen je loše, hrani se kao otpadak čovečanstva, no uvek je privržen svome radu. U skladu sa svojom namerom, autor ga opisuje kao pokvarenog, prljavog, odvratnog, gadnog na dodir i užasnog izgleda. No, ako pretpostavimo da je ova spoljašnjost sredstvo za prikrivanja poduhvata i time potvrda njegove izvesnosti, nije li to dokaz uzvišene hrabrosti? Kada Roden postane papa, da li će biti odrpan i prljav. Stoga je g. Ežen Si promašio cilj; nastojao je da osudi praznoverje i fanatizam, no ono što napada jeste inteligencija, snaga, genij, najznamenitije ljudske vrline. Da je među jezuitima bilo više Rodena, da je bio makar jedan, ne bih suprotnoj stranci dao mnogo izgleda, bez obzira na brilijantne i nespretne istupe njenih istaknutih branilaca.

Želeti dobro, želeti dugo, želeti uvek, no nikada sa požudom, tajna je moći, a ovo je Magični Arkanum koji Taso iznosi u likovima dva kralja koji su došli da spasu Rolanda i unište čini Armide. Oni su izdržali i najprivlačnije nimfe i najčudovišnije zveri. Ostali su bez želja i bez straha, i tako su ostvarili svoj cilj. Da li iz ovoga sledi da pravi magičar pobuduje više straha nego ljubavi? Ne poričem to, i dok priznajem slast i primamljivost života, i dok sam potpuno pravedan prema milostivom talentu Anakreontovom i mladalačkom cvetanju poezije ljubavi, pozivam potencijalne zastupnike zadovoljstava da posmatraju transcendentalne nauke isključivo iz radoznalosti i da se nikada ne približavaju magijskom tronošcu: velika dela nauke smrtonosna su za čulna zadovoljstva.

Čovek koji je utekao negvama instinkta prvi će shvatiti svoju svemoć putem životinjske potčinjenosti. Priča o Danijelu u lavljem gnezdu i nije basna, i više no jednom, tokom proganjanja ranog hrišćanstva, ova se pojava odigrala pred očima celog rimskog naroda. Čovek često nema razloga da strahuje od životinje koje se ne plaši. Meci Žila Žerara, lovca na lavove, jesu magični i inteligentni. Samo je jednom bio u pravoj opasnosti; dozvolio je da ga prati slabić, i, smatrajući da je ova osoba unapred izgubljena, uplašio se, no ne za sebe već za svoga druga. Mnogi će reći da je teško, odnosno čak nemoguće da se postigne takva odlučnost, takva snaga u volji i energiji karaktera i prirodnih darova. Ovo ne osporavam, no želeo bih takođe da istaknem da navika može da popravi prirodu; volja može da bude unapređena obrazovanjem, a,

kao što je ranije naznačeno, sve magijske, kao i sve religiozne ceremonije, nemaju druge svrhe do da iskušaju, vežbaju i održavaju volju upornošću i silom. Što su vežbanja teža i napornija, veći je njihov efekat, kao što smo i videli. Ako do sada nismo bili u stanju da upravljamo pojavama magnetizma, to je stoga što se do sada nije pojavio posvećeni i istinski oslobođeni medijator.* Ko se može hvaliti da je takav? Zar ne moramo uvek da postižemo nove pobede nad samim sobom? U isto vreme, izvesno je da će priroda slušati one koji su dovoljno snažni da je znakom i voljom ubede da žele. Kažem da će priroda slušati; ne kažem da će puzati ili remetiti poredak svojih mogućnosti. Lečenje nervnih bolesti rečju, dahom, ili dodirom; vaskrsavanje mrtvih, u nekim slučajevima, otpor zlim voljama koji je dovoljan da razoruža i preobrati ubice; čak i sposobnost da se, zbunjivanjem vida onoga koga je potrebno prevariti, postane nevidljiv—sve je to prirodna posledica projektovanja ili uskraćivanja astralnog Svetla. Tako je Valentije bio ometen i užasnut dok je ulazio u Hram u Cezareji, isto kao što je i stari Heliodor, ophrvan iznenadnim ludilom u jerusalimskom hramu, verovao da su ga bičevali i saplitali anđeli. Takođe je i admiral Kolinji naterao ubice da ga poštuju i na drugi svet ga je mogao otpremiti samo ludak koji je skočio na njega zatvorenih očiju. Ono što je učinilo Jovanku Orleanku pobedonosnom, bila je njena opčinjenost verom i čudo njene smelosti; paralisala je ruke onih koji bi je uhvatili i Englezi su možda i bili u pravu kada su je smatrali vešticom ili vračarom. Zaista, ona je bila nesvesna čarobnica pošto je verovala da ima natprirodne moći, dok je zapravo raspolagala okultnom snagom koja je univerzalno i nepromenljivo potčinjena istim zakonima.

Mag-magnetizer trebalo bi da zapoveda prirodnim medijumom, a takođe i astralnim telom pomoću koga naša duša komunicira sa našim organima. On mora da kaže svom materijalnom telu: „Spavaj!" a zvezdanom telu, „Sanjaj!"** Nakon toga se menja

* „Preko, i iznad, tog životinjskog magnetizma, koji je čisto prirodni, nalazi se ljudski magnetizam, ili magnetizam istinskog moralnog poretka. Duše se polarizuju isto kao i tela, i duhovni ili ljudski magnetizam jeste ono što zovemo moć opčinjavanja. Zračenje velike misli ili moćne mašte među ljudima stvara privlačni vrtlog koji uskoro okružuje intelektualno sunce planetama a planete satelitima. Veliki čovek na nebu misli jeste središte univerzuma."—*Le Grand Arcane*, str. 189, 190.

** „Halucinacije i vizije rezultat su povreda nanetih plastičnom medijatoru i posledice su njegove lokalne paralize. Ponekad on ne zrači i na neki način zamenjuje

izgled vidljivih stvari, kao u opijumskim vizijama. Za Kaljostra se misli da je imao ovu moć, i on je pojačavao njeno delovanje kađenjem i mirisima; no istinska magnetska sposobnost trebalo bi da prevaziđe ova pomoćna sredstva, koja su manje-više sva loša po razum i štetna za zdravlje.* G. Ragon, u svom učenom delu o okultnoj masoneriji,** daje recept za seriju preparata koji bi trebalo da izazovu somnmabulno ushićenje. Ovo znanje ne bi trebalo ni u kom slučaju prezirati, no oprezni magičar bi trebao da izbegava tu praksu.

Astralno Svetlo se projektuje pogledom, glasom, palcem i dlanom ruke. Muzika je snažni pomoćnik glasa, i stoga dolazi reč *opčinjavanje* (*enchantment*). Nema instrumenta koji bi više opčinjavao od ljudskoga glasa, no udaljeni zvuci violine ili harmonike mogu da pojačaju ovu moć. Osoba koju želimo da potčinimo, priprema se na određeni način; i kada je poluomamljena, ophrvana dražju, trebalo bi da ka njoj ispružimo ruke; trebalo bi da joj naredimo da spava ili gleda, i ona će poslušati uprkos sebi. Ako pruža otpor, mora biti fiksirana pogledom, i jedan se palac mora staviti između njenih očiju, drugi pak na grudi, samo jednim laganim i hitrim pokretom; mora se polako udahnuti i tiho izdahnuti, pa nežnim glasom ponoviti reči: „Spavaj!" i „Vidi!"

zbijene slike za one realnije ocrtane svetlom. Ponekad je radijacija suviše jaka i probija napolje, ka nekom slučajnom i neuređenom središtu—kao krv u telesnim izraslinama—i tada utvare našega mozga poprime oblik, a naizgled i dušu, i prikazujemo se sami sebi u krasoti ili izobličenju, prema idealu naših želja ili strahova." —*La Clef des Grands Mystères*, str. 123.

* „Bilo prirodna ili izazvana, stanja somnambulizma su krajnje opasna, jer kombinuju pojave jave sa pojavama sna, i liče na sporedni kolosek između dva sveta. Duša koja se brčka u izvoru individualnog života, kupajući se u univerzalnom životu, spoznaje neizrecivu milinu i rado bi otpustila nervne veze koje je drže iznad struje. Situacija je ista u svakoj vrsti ekstaze. Ako duša tu zaranja strasnim naporom, ili se pak potpuno prepušta, mogu da uslede slaboumnost, paraliza ili čak smrt." —*La Clef des Grands Mystères*, str. 123. Uporedi takođe *ibid*, str. 122: „U pojavi prirodnog somnambulizma plastični medijator je pretovaren loše svarenom hranom. Iako vezana obamrlošću sna, volja u ovom stanju instinktivno usmerava plastičnog medijatora ka njegovim organima, da bi ga oslobodila, i onda sledi neka vrsta mehaničke reakcije koja uravnotežava svetlo medijatora pomoću telesnog kretanja. Zato je tako opasno naglo buditi somnabula, jer medijator, prezasićen krvlju, može da se povuče u opšti rezervoar, i potpuno napusti fizički organizam, uzrokujući smrt."

** *Maçonnerie Occulte, suivie de l'Initiation Hermetique*, 1853. Knjiga je veoma retka i izgleda da je izdata samo za slobodne masone.

VII

SEPTENARIJUM TALISMANA

Kako su ceremonije, odevanje, mirisi, karakteri i likovi neophodni, kao što smo rekli, za obogačivanje mašte procesu izgradivanja volje, uspeh magijskih radnji zavisi od vernog proučavanja svih rituala, koji ni u kom slučaju nisu izmišljeni ili proizvoljni. Do nas su doprli iz antičkog doba, i stalno ih održavaju osnovni zakoni analoških ostvarenja i saglasnosti koje povezuju ideje i oblike. Godinama proučavajući i uporedujući većinu autentičnih grimoara i magijskih rituala, uspeli smo, ne bez truda, da uspostavimo ceremoniju univerzalne i prvobitne magije. Jedina ozbiljna knjiga koju smo videli da govori o ovom pitanju jeste u rukopisu, a napisana je konvencionalnim slovima koje smo odgonetnuli uz pomoć Tritemijeve *Poligrafije*. Važnost ostalih leži samo u hijeroglifima i simbolima koji ih izražavaju, dok mistifikujući tekst skriva praznovernim izmišljotinama istinu slika. Takav je, na primer, *Enhiridion* pape Lea III, koji nikada nije bio izdat sa svojim originalnim figurama, i mi smo ga* na osnovu staroga rukopisa rekonstruisali za sopstvene potrebe. Rituali poznati pod imenom SOLOMONOVI KLJUČEVI veoma su brojni. Mnogi su bili odštampani, drugi su ostali u rukopisu, i bili veoma pažljivo prepisivani. Veoma fini i elegantno napisani primerak, čuva se u Carskoj biblioteci; obogaćen je pentaklima i znacima, koji su većinom sadržani u Magijskim kalendarima koje su sastavili Tiho de Brahe i Dišentoa. Konačno, postoje štampani klavikuli i grimoari, i oni predstavljaju mistifikacije kojima se žele izvući pare i predstavljaju prevaru nepoštenih izdavača. Ozloglašena i ranije iskritikovana knjiga, pod naslovom *Mali Albert*, većim delom pripada ovoj poslednjoj kategoriji: neke talismanske figure, i neki proračuni preuzeti od Paracelzusa, jesu jedini njeni ozbiljni delovi.

Kao i u svakom pitanju vezanom za ostvarenje i ritual, Paracelzus je osvedočeni magijski autoritet. Niko nije učinio veća dela od njega, i on zbog toga skriva svojstva ceremonije, a u svojoj okultnoj filosofiji jedva da govori o onome magnetskom činiocu koji je svemoć volje; takode sumira celu nauku o karakterima izraženim u dva znaka, odnosno makrokosmičku i mikrokosmičku zvezdu. To je bilo dovoljno za adepte, i jedino je bilo važno da se prosti ne iniciraju. Paracelzus tako nije podučavao ritualu, nego ga je upražnjavao, i njegova je praksa bila niz čudesa.

Govorili smo o magijskoj važnosti trijade i tetrade. Njihova kombinacija obrazuje veliki religiozni i kabalistički broj koji predstavlja univerzalnu sintezu i sačinjava sveti septenarijum. U veri drevnih, svetom upravlja sedam sekundarnih uzroka—*secundii*, kako ih Tritemije* naziva—i oni su univerzalne sile koje je Mojsije nazvao kolektivnim imenom Eloim, bogovi. Ove sile, analogne i suprotne jedne drugima, proizvode ravnotežu svojim kontrastima i upravljaju kretanjem sfera. Jevreji su ih zvali sedam velikih arhandela: Mihael, Gabriel, Rafael, Anael, Samael, Zadkiel i Orifiel.** Hrišćanski gnostici su zvali ova četiri poslednja: Uriel, Barahiel, Sealtiel i Jehudiel. Drugi narodi dodeljivali su ovim duhovima upravljanje nad sedam glavnih planeta, i davali im imena svojih glavnih božanstava. Svi su verovali u njihov relativni uticaj; astronomija je podelila antičko nebo medu njima i podvela sedam dana u nedelji njihovoj naizmeničnoj vladavini. To je razlog različitih ceremonija magijske sedmice i kulta sedam planeta. Već smo ranije napomenuli da su u ovom smislu planete isključivo znaci; one imaju uticaj koji dodeljuje univerzalna sudbina samo zato što su više istinske zvezde ljudskoga uma nego nebeska tela. Sunce, koje je antička magija uvek smatrala za nepokretno, moglo bi za svetinu da bude samo planeta; ipak predstavlja taj dan odmora u sedmici koju zovemo nedelja a ne znamo zašto, a bio je dan sunca medu drevnima.

Sedam magijskih planeta se slaže sa sedam duginih boja i sedam nota muzičke lestvice; takode predstavljaju sedam vrlina i,

* Jedva je potrebno napomenuti da ova pseudo—„grada" nije delo pape kome se pripisuje: ona je proizvod dvanaestoga veka, a Leo III bio je izabran 702. godine. Time sam se opširno bavio u *Knjizi Ceremonijalne Magije*, 1911.

* Joannis Tritemii, Abbatis Spanheymenis, *De Septem Secundiis, id est, Intelligentiis, sive Spiritibus, Orbes post Deum Moventibus: Coloniae*, 1567.

** Prema drugoj shemi atribucije, Mihael je andeo istine i proklamuje slavu Boga; Gabrijel je princ misterija; Rafael je princ nauka, koji svedoči o jedinstvu istine; Zahiel-Melek je kralj sveštenstva i žrtava; Anael upravlja kraljevinama i kraljevima zemlje, proglašavajući jedinstvo moći; Kasijel je andeo samoće i suza, no on ukazuje na jedinstvo Večitoga Kraljevstva; Samael označava jedinstvo pravde.—*Les Mystères de la Kabbale*, str. 146. i dalje.

nasuprot tome, sedam grehova hrišćanske etike.* Sedam sakramenata jednako odgovara ovoj velikoj univerzalnoj sedmici. Baptizam, koji posvećuje vodu, je u analogiji sa Mesecom; asketska pokora je pod okriljem Samaela, anđela Marsa; Potvrđivanje, koje pravome verniku uliva duh razumevanja i pruža dar jezika, jeste pod okriljem Rafaela, anđela Merkura; Pričest zamenjuje sakramentalnu realizaciju čovekolikog boga za Jupiterovo carstvo; Brak je posvetio andeo Anael, pročišćavajući duh Venere; Poslednje pomazanje je čuvar bolesnih koji će pasti pod kosu Saturna; i Zapovesti, koje posvećuju sveštenike svetla, su posebno označene znakom Sunca. Skoro sve ove analogije primetio je učeni Dipui, koji je stoga zaključio da su sve religije lažne, umesto da prizna svetost i trajnost jednog učenja, večito prenošenog univerzalnim simbolizmom različitih religioznih formi. Nije uspeo da razume stalno otkrovenje koje ljudskom duhu dodeljuje harmoniju prirode, i posmatrao je samo katalog grešaka, u ovome lancu slika koje govore, i večnih istina.

Magijskih radnji ima takode sedam, a to su: (1) dela svetla i bogatstva, pod okriljem Sunca; (2) dela divinacije i misterije, pod invokacijom Meseca; (3) dela veštine, nauke i elokvencije, pod zaštitom Merkura; (4) dela gneva i kazne posvećena Marsu; (5) dela ljubavi, koja štiti Venera; (6) dela ambicije i intrige, pod uticajem Jupitera; (7) dela prokletstva i smrti, pod zaštitom Saturna. U teološkom simbolizmu, Sunce predstavlja svet istine; Mesec, samu religiju; Merkur, interpretaciju i nauku o misterijama; Mars, pravdu; Venera, milost i ljubav; Jupiter, vaskrslog i slavnog Spasitelja; Saturn, Boga oca, ili Mojsijevog Jehovu. U ljudskom telu, Sunce odgovara srcu, Mesec mozgu, Jupiter desnoj ruci, Saturn levoj, Mars levom stopalu, Venera desnom, Merkur polnim organima, mada se ponekad ovoj planeti dodeljuje hermafroditni oblik. Na ljudskom licu, Sunce upravlja čelom, Jupiter desnim a Saturn levim okom; Mesec vlada izmedu vrha i korena nosa, dvema nozdrvama vladaju Mars i Venera; konačno, Merkur utiče na usta i bradu. Medu drevnima ove ideje su obrazovale okultnu nauku fiziognomije, koju je kasnije nesavršeno preneo Lavate.

Mag koji namerava da preduzme dela svetla mora da radi nedeljom, od ponoći do osam ujutro, ili od tri popodne do deset

* Uporedi *Le Livre Rouge*, str. 129: „Sedam planeta se povezuje u univerzalnu harmoniju, kao sedam nota u muzičku harmoniju, i Sunce—koje nije planeta već pre središna zvezda—pona a se kao dirigent, određujući vreme i meru."

uveče. Morao bi da bude odeven u purpur, sa tijarom i zlatnim narukvicama. Žrtvenik mirisa i tronožac svete vatre moraju da budu okruženi lovorovim vencima i suncokretima; mirisi su cimet, opojni tamjan, šafran i crveni sandal; prsten mora da bude od zlata, sa krizolitom ili rubinom; tepih mora da bude od lavlje kože, a lepeze od perja kopca. Ponedeljkom je odeća bela, opšivena srebrom, i ima trostruku ogrlicu od bisera, kristala i selenita; tijara mora da bude prekrivena žutom svilom, ukrašenom srebrnim slovima koja obrazuju jevrejski monogram Gabrijela, kao što je navedeno u Agripinoj *Okultnoj filsofiji*; mirisi su: beli sandal, kamfor, jantar, agava i seme krastavca u prahu; venci su od hmelja, krasuljka, i žutog ljutića. Prekrivače, odeću i predmete crne boje treba izbegavati; osoba ne bi trebalo da nosi drugi metal do srebra. Utorkom, danom za operacije osvete, boja odeće trebalo bi da bude plamena, boje rde ili krvi, sa pojasom ili narukvicama od čelika. Tijara mora biti optočena zlatom; čarobni se štapić ne sme upotrebljavati, već samo magijski bodež ili mač; venci moraju biti od absinta i rutvice, prsten od čelika, sa ametistom kao dragim kamenom. Sredom, danom povoljnim za transcendentalne nauke, odeća bi trebala da bude zelena, ili prošarana različitim bojama; ogrlica od perli koje u središtu sadrže živu; mirisi: benzoja, mirođija i storaks; cveće: narcis, ljiljan, živina trava, dimnjača i majoran; dragulj bi trebalo da bude ahat. Četvrtkom, danom velikih religioznih i političkih operacija, odeća treba da bude skerletna i na čelu bi trebalo da se nosi bronzana tablica, sa znakom duha Jupitera i tri sveta: GIARARA, BETORA, SAMGABIELA; mirisi su: tamjan, ambra, balzam, zrnevlje rajčice, muškat i šafran; prsten mora biti obogaćen smaragdom ili safirom; venci i krune trebalo bi da budu od hrasta, jablana, smokve i lišća šipka. Petkom, danom ljubavnih poduhvata, odeća bi trebalo da bude nebesko plava, ukrasi zeleni ili ružičasti, ornamenti od uglačanog bakra, krune od ljubičica, venci od ruža, mirte i maslina; prsten bi trebalo da bude obogaćen tirkizom; lapis-lazuli i beril će odgovarati za tijaru i kopče; lepeze moraju biti od labudeg perja; operator mora da nosi bakarni talisman na grudima, sa znakom Anacla i rečima: **Aveeva Vadelilith**. Subotom, danom pogrebnih radnji, odeća mora da bude crna ili smeđa, znaci izvezeni na narandžastoj ili crnoj svili; oko vrata se mora nositi olovna pločica, sa znakom Saturna i rečima: **Almalek, Afiel, Zarahiel**; mirisi bi trebalo da budu: diagridrium, skamonija, alaun, sumpor, i asafoetida; prsten bi trebalo da bude ukrašen oniksom; venac bi trebalo da bude od jasenovog lišća,

čempresa i kukureka; na prsten od oniksa, tokom časova Saturna, treba pomoću posvećenog šila urezati dvostruku glavu Janusa.

Takve su antičke znamenja tajnih kultova Maga. Sa sličnim su uverenjima veliki magičari srednjega veka pristupali dnevnim posvećenjima talismana koji se podudaraju sa Sedam andela. Odredili smo pentakl kao opšti simbol koji rezimira sveukupno magijsko učenje u jednoj od njegovih posebnih koncepcija. Stoga on predstavlja pun izraz dovršene misli i volje: on je potpis duha. Ceremonijalnom posvećenju ovoga znaka doprinosi, namera operatora i tako se uspostavlja istinski magijski lanac izmedu njega i pentakla. Pentakli se mogu crtati na čistim pergamentima, papiru ili metalu. Ono što se zove talismanom jeste list metala, koji sadrži ili pentakl ili znake, a posvećen je za odredenu svrhu. U učenome radu o magijskim antikvitetima, Gafarel je naučno prikazao istinsku moć talismana, a poverenje u njihova svojstva tako snažno deluje na čovekovu prirodu, da zbog toga nosimo amajlije od onih koje volimo, ubedeni da će nas to sačuvati od opasnosti i uvećati našu sreću. Talismani se prave od sedam kabalističkih metala, i, kada su sati i dani povoljni, odredeni znaci se urezuju u njih. Figure sedam planeta, sa njihovim magičnim kvadratima se prema Paracelzusu, mogu pronaći u *Malom Albertu*: oni su jedan od retkih ozbiljnih priloga u ovoj zbirci vulgarne magije. Trebalo bi primetiti da Paracelzus zamenjuje figuru Jupitera figurom sveštenika, a to je zamena koja nije retka kada je u pitanju dobro definisana misteriozna namera. No alegorijske i mitološke figure Sedam Duhova postale su toliko klasične i toliko bliske da bi se uspešno primenjivale na talismanima: moramo da posegnemo za manje jasnim i bogatijim znacima. Pentagram bi uvek trebalo da bude urezan na jednoj strani talismana, zajedno sa krugom za Sunce, polumesecom za Mesec, mačem za Mars, slovom G za Veneru, krunom za Jupitera i kosom za Saturna. Druga strana mora da nosi Solomonov znak, što će reći, šestokraku zvezdu sastavljenu od dva preklopljena trougla; u središtu se nalazi ljudska figura za talismane Sunca, pehar je za Mesečeve talismane, pasja glava za Merkurove, lavlja za Marsove, golubija za Venerine, glava bika ili kozja glava za Saturnove. Moraju se dodati imena sedam andela hebrejskim, arapskim ili magičnim slovima, kao na primer onima iz Tritemijeve azbuke. Dva Solomonova trougla mogu se zameniti dvostrukim krstom Jezekiljevog točka, koji se nalazi na velikom broju starih Pentakala i jeste, kao što smo to primetili u našoj „Doktrini", ključ Fohijevih trigrama.

Drago kamenje se takode može upotrebiti za amulete i talismane, no svi predmeti ove prirode, bilo da su sačinjeni od metala ili od dragulja, moraju se čuvati u svilenoj kesi one boje, koja je analogna boji duha planete, namirisanoj svim mirisima odgovarajućega dana, i treba da se čuva od nečistih pogleda i dodira. Stoga, pentakle i talismane Sunca ne smeju gledati ili dodirnuti izobličene ili unakažene osobe, ili nemoralne žene; Mesečevi pentakli se oskrnavljuju pogledima i dodirima pokvarenih ljudi i žena sa menstruacijom; Merkurovi talismani gube svojstva ako ih vide ili dodirnu plaćeni sveštenici; Marsovi moraju da budu skriveni od kukavica; Venerini od zlih ljudi i ljudi pod zakletvom celibata; Jupiterovi od bezbožnika; Saturnovi od devica i dece, ne zbog toga što njihovi bi pogledi i dodiri mogli da budu nečisti, već zato što bi im talismani doneli nesreću i tako izgubili sva svoja svojstva.*

Krstovi časti i druge slične vrste odlikovanja jesu pravi talismani koji povećavaju ličnu vrednost i zaslugu; njih je posvetila sveta investitura, i javno mišljenje može da im da uzvišenu moć. Nije se dovoljno pažnja posvećivalo uzajamnom uticaju znakova na ideje i ideja na znake;** nije ništa manje istinito da je revolucionarni duh modernih vremena, na primer, bio simbolično iznet Napolenovom zamenom Krsta sv. Luja, Zvezdom časti. To je zamena labaruma Pentagramom; to je ponovno uspostavljanje simbola svetla; to je masonsko vaskrsavanje Adonirama. Kažu da je Napoleon verovao u svoju zvezdu, i da su ga mogli ubediti da objasni šta je time mislio, ispostavilo bi se da je to njegov duh; bio je stoga u pravu što je usvojio pentagram za svoj znak, pošto je to simbol ljudske vladavine postignute inteligentnom inicijativom. Moćni vojnik revolucije znao je malo, no pogadao je gotovo sve; tako je bio najveći instinktivni i praktični magičar modernog vremena; svet je još uvek pun njegovih čuda, i provincijalci nikada neće poverovati da je mrtav. Blagosloveni i oproštajni predmeti, koje dodirnu svete slike ili velečasne osobe; krunice iz Palestine; *Agnus Dei*, sastavljen od voska pashalne sveće i godišnjih ostataka svete krizme; skapulari i medalje, sve su ovo istinski talismani. Jedna takva medalja postala je popularna u naše dane, i čak i oni koji nemaju vere skidaju je sa vratova svoje dece. Štaviše, njegove su figure toliko

* Nepotrebno je reći da se ova objašnjenja ne zasnivaju ni na kakvom autoritetu, jer hipoteza talismanske magije ne protivureči sebi ni na koji očigledni način.

** Uporedi Luj Klod de Sen-Marten: *l'Influence des Signes sur la Pensée*, 1799.

savršeno kabalističke da je to pravi dvostruki pentakl. Na jednoj je strani velika začetnica, nebeska majka Zohar, egipatska Izida, Venera-Uranija platoničara, Marija hrišćanstva, koja je posađena na presto sveta i jedno stopalo drži na glavi magijske zmije.* Ona pruža svoje ruke tako da obrazuju trougao, u kojem njena glava predstavlja vrh tog trougla; njene su šake otvorene i zrače, pa tako prave dva trougla, sa svim zracima uperenim na zemlju, očigledno predstavljajući oslobođenje inteligencije radom. Na drugoj se strani nalazi dvostruki Tau Hijerofanata, Lingam duploga Kteisa ili trostrukoga Falusa, koje podražava, sa preplitanjima i umetanjima koji se ponavljaju, kabalističko i masonsko M, predstavljajući na taj način kvadrat između dva stuba **Jakina** i **Boaza**. Ispod se nalaze, na istome nivou, dva srca koja vole i pate, okružena sa dvanaest pentagrama. Svako će vam reći da oni koji nose ovu medalju, njoj ne pridaju takvo značenje, no u vezi sa tim bih dodao da ona time samo još više biva magična, posedujući dvostruki smisao i, shodno tome, dvostruka svojstva.** Ekstatičar, na osnovu čijeg su otkrovenja izrezbarili talisman, već ga je posmatrao kako savršeno izgleda u astralnom Svetlu, što je još jednom pokazalo tesnu povezanost ideja i znakova, dajući novu potvrdu simbolizmu univerzalne magije.

Što je veća važnost i svečanost koja se pridaje izradi i posvećenju talismana i pentakla, to oni dobijaju veću moć, kao što se to podrazumeva na osnovu načela koje smo uspostavili. Takva bi posvećenja trebalo da se odigraju u danima koje smo naveli, sa sredstvima koje smo detaljno opisali. Talismani se posvećuju uz pomoć četiri pročišćena elementa, pošto su se prizvali duhovi tame pomoću Začaravanja četiri elementa. Kad smo uzeli pentakl i poprskali ga sa nekoliko kapljica magične vode, kažemo:

U ime Eloima i duha živih voda, budi za mene znak svetla i sakrament volje.

* „Obožavati Proviđenje kao simbol majke, uzdizati čistotu ljubavi u liku device, uzdizati ženu prema Bogu,... izjavljivati da je Marija, koja štiti brak, bezgrešna, sve ovo bi trbalo da bude više nego hrišćanski: trebalo bi da bude katoličko jer je porodica sveopšta." —*Prepiska sa Baronom Spedalijerijem*, Br. 25.

** Bez sumnje bi trebalo dodati da se okultni opis ne odnosi na crteže urezane na medaljon, no nemoguće ga je identifikovati prema navodima u tekstu, i pitanje mora ostati otvoreno. Moguće je da je to aluzija na medaljon koji je izraden u spomen vizije La Salete.

Izlažući ga dimu mirisa izgovorimo:
U ime bronzane zmije koja je uništila vatrenc zmije, budi, itd.
Duvajući sedam puta na Pentakl ili talisman:
U ime neba i duha glasa, budi, itd.

Na kraju, postavljajući trijadno nekoliko delova prošišćene zemlje ili soli na njega, kažemo:

U soli zemlje, i u ime svojstava večnoga života, budi, itd.

Onda izrecitujte zazivanje Sedmorice ovde navedenih, naizmenično bacajući smesu sedam mirisa u svetu vatru:

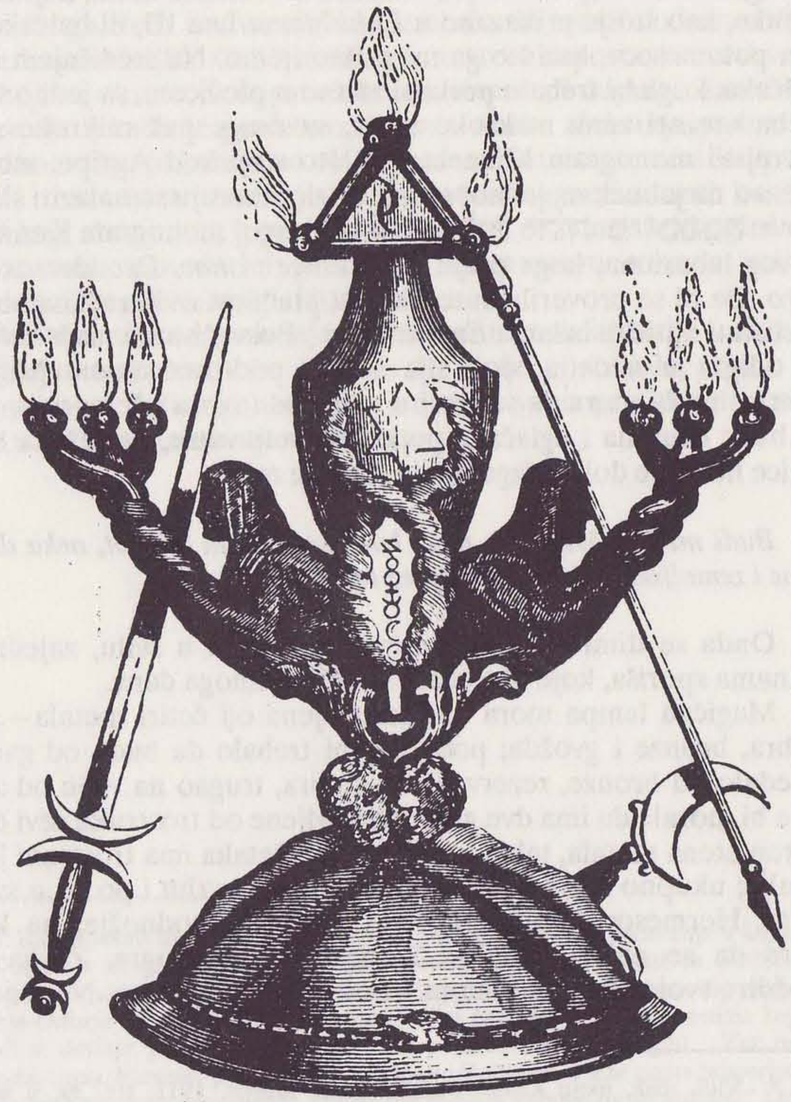
U ime Mihaela, neka ti Jehova zapoveda, i otera te, Havajote!
U ime Gabrijela, neka ti Adonaj zapoveda, i otera te, Belijale!
U ime Rafaela, ustukni pred Eloimom, Sahabiele!
U ime Samaela Zebaota, i u ime Eloima Gibora, odlazi ti koji si Adramelik!
U ime Zahariela i Sahiela-Meleka, pokoravaj se Elvahu, Samgabijele!
U božansko i ljudsko ime Šadaja, i u ime Znaka Pentagrama koji držim u desnoj ruci; u ime anđela Anaela, u ime Adama i Heba, koji su Jothavah, odlazi, Lilit! Počivajmo u miru, Naemah!
U ime Svetoga Eloima i u ime Anđela Kasijela, Sealtijela, Asijela i Zaraiela, pod zapovešću Orifiela, nek ode od nas, Moloh! Zabranjujemo ti da proždireš našu decu!

Najvažniji magijski instrumenti su: čarobni štapić, mač, lampa, pehar, oltar i tronožac. U radnjama Transcendentalne i Božanske Magije, koriste se: lampa, čarobni štapić i sveća. Objasnićemo tu razliku u odeljku posvećenom crnoj Magiji."* Predimo sada na opisivanje i posvećivanje instrumenata. Magijski štapić, koji se ne sme pomešati sa prostim štapom za proricanje, kašikom nekromanata, ili Paracelzusovim trozupcem. Istiniti i potpuni magijski štapić mora biti savršeno prava grana badema ili lešnika, isečena jednim udarcem magijskim voćarskim nožem ili zlatnim srpom, pre izlaska sunca, u trenutku kada je drvo pred cvetanjem. Mora se

* Što se tiče ispunjenja ovoga obećanja, odeljak posvećen Crnoj Magiji— drugačije, **Sabat Vračeva**— podrazumeva upotrebu štapa ili pruta u obliku viljuške.

probušiti celom dužinom tako da se ne preseče niti polomi, i dugačka igla od magnetisanog gvožđa mora da zauzima celu njenu srž. Za jedan od krajeva treba pričvrstiti poliedarsku prizmu, isečenu u trouglastom obliku, a na drugi sličnu figuru od crne smole. Dva prstena, jedan od bakra a drugi od cinka, moraju se postaviti u središte čarobnog štapića, koji se posle mora pozlatiti gde je smola i posrebriti gde je prizma sve do prstenastog središta; potom se sve mora prekriti svilom, osim krajeva. Na bakarnom prstenu moraju se urezati ova slova:שליסהקדשה, dok se na prstenu od cinka moraju naći sledeća: המלר שלמה . Posvećivanje čarobnog štapića mora da traje sedam dana, počevši od mladog meseca, i trebalo bi da ga izvodi upućenik koji poseduje velike arkane, a koji i sam ima posvećeni magični štapić. Ovo je prenošenje magijske tajne, koje od nastanka transcendentalne nauke nije nikada prestalo. Čarobni štapić i drugi instrumenti, no čarobni štapić iznad svega, moraju se brižno paziti, i ni pod kojim izgovorom Mag ne sme da dozvoli da ih vide ili dodirnu profani; inače će izgubiti sva svoja svojstva. Način prenošenja štapića, jedna je od tajni nauke, koju nije dozvoljeno otkriti. Dužina magičnog štapića ne sme da prelazi dužinu operatorove ruke; magičar ga sme upotrebljavati isključivo kada je sam, i čak i tada ne bi trebalo da ga dodiruje bez potrebe. Mnogi drevni Magi pravili su ga u dužini podlaktice i skrivali pod svojim dugim mantijama, pokazujući javno samo prosti štap za proricanje ili nekakav alegorijski skiptar od slonovače i abonosovine, u zavisnosti od prirode radnji. Kardinal Rišelje, uvek žedan vlasti, celoga je života tražio tajnu posvećenja čarobnog štapića i nije mogao da je otkrije. Njegov kabalista Gafarel mogao mu je pružiti samo mač i talismane. To je mogući tajni motiv kardinalove mržnje prema Urbanu Grandijeu, koji je poznavao neke od njegovih slabosti. Tajni i dugi razgovor Lobardmena sa ovim nesretnim sveštenikom pre završnog mučenja kao i oproštajne reči prijatelja i poverenika ovoga poslednjega, kada je išao u smrt—„Vi ste sposoban čovek, gospodine: nemojte se uništiti"—pružaju nam značajan materijal za razmišljanje.

Magični štapić je *verendum* Maga; nikada ne sme biti pomenut na jasan i precizan način; niko ne bi smeo da se hvali da ga poseduje, a tajna njegovog posvećenja se ne bi smela prenositi osim u potpunoj tajnosti i poverenju.

MAGIJSKA ORUŽJA

Svećnjak, palica, mač i bodež

Mač je manje okultan i pravi se na sledeći način: mora biti od čistoga čelika, sa pobakrenim balčakom u obliku krsta, koji ima tri jabuke, kao što je prikazano u *Enhiridionu* Lea III, ili balčakom sa dva polumeseca, kao što ga mi prikazujemo. Na središnjem čvoru balčaka, koga bi trebalo prekriti zlatnom pločicom, sa jedne strane treba urezati znak makrokosmosa, sa druge pak mikrokosmosa. Jevrejski monogram Mihaela, kao što stoji kod Agripe, mora se urezati na jabuci; na jednoj strani oštrice moraju se nalaziti sledeća slova: באילים יהוה מי כמכה, a na drugoj monogram Konstantinovog labaruma, koga prate reči: *Vince in hoc, Deo duce, comite ferro.* Da bi se proverila autentičnost i tačnost ovih reči,najbolje je prelistati antička izdanja *Enhiridiona*. Posvećivanje mača mora da se odigra u nedelju, dok sija sunce, pod zazivanjem Mihaela. Oštrica mača mora da se stavi u vatru od lovora i čempresa; mora da bude osušena i uglačana pepelom svete vatre, navlažena krvlju krtice ili zmije dok se izgovaraju sledeće reči:

Budi mi kao Mihaelov mač; budi kao Eloim Sabaot, neka duhovi tame i zemaljski gmizavci beže pred tobom!

Onda se dimi sunčevim mirisima i uvija u svilu, zajedno sa granama sporiša, koje bi trebalo spaliti sedmoga dana.

Magična lampa mora biti sastavljena od četiri metala—zlata, srebra, bronze i gvožđa; podnožje bi trebalo da bude od gvožđa, ogledalo od bronze, rezervoar od srebra, trugao na vrhu od zlata. Ona bi morala da ima dve grane sastavljene od trostruke cevi od tri isprepletena metala, tako da svaki produžetaka ima trostruki kanal za ulje; ukupno mora biti devet fitilja, tri na vrhu i po tri u svakoj grani. Hermesov pečat mora biti urezan u podnožje, na kome mora da se nalazi dvoglavi Kunratov** androgin. Zmija koja proždire svoj vlastiti rep mora da okružuje donji deo. Na rezervo-

* Vidi, ipak, moju *Knjigu Ceremonijalne Magije*, 1911, str. 39, u vezi sa navodnim dodacima *Enhiridionu*. Videli smo da je dokument lažno pripisan, a što se pak tiče „starih izdanja", štampani tekstovi nisu brojni, niti ima mnogo varijacija u crtežima. Ako se Levi poziva na rukopise, trebalo bi da to jasnije iskaže.

** Uputstva na ovom mestu važna su kao dokaz da je Levi svoje magijske savete izmišljao. Kunratov androgin vezuje se za nemačkog Hermetistu s kraja šesnaestog veka i nema nikakvog kasnijeg uticaja, a još manje „antičke znamenitosti takvih kultova Maga". Androgin je deo crteža koji predstavlja Makrokosmos u Kunratovom *Amphiteatrum Sapientiae*, koji je ranije već naveden, i operator koji bi pokušao da ga ureže u dnu lampe zaslužio bi naše sažaljenje.

aru se mora nalaziti Solomonov znak. Dve se kugle moraju dodati ovoj lampi, jedna ukrašena slikom, koja predstavlja sedam duhova, dok bi druga, veća i udvostručena, trebalo da sadrži vodu različite boje u četiri odeljka. Celi bi instrument trebalo postaviti na drveni stub, koji se okreće na sopstvenim osovinama, i dopušta da se vidi zrak svetla i, kada je potrebno, da u trenutku zazivanja padne na oltar dima. Ova je lampa od velike pomoći intuitivnom radu spore mašte i trenutnom stvaranju, u prisustvu magnetizovanih osoba, oblika koji zbunjuju u svojoj realnosti, koji će, umnoženi ogledalima, iznenada povećati i pretvoriti operatorovu sobu u veliku prostoriju ispunjenu vidljivim dušama.

Dejstvo mirisa i zazivanja će promeniti ove fantazije u stvarni san; prepoznaće se osobe koje su se ranije poznavale, utvare će progovoriti; i nešto će neobično i neočekivano pratiti zatvaranje svetla u stub i pojačavanje dimljenja.

* Biće uputno uporediti gotovo podsmešljive ocene i uprošćavanja u knjizi *Le Grand Arcane* sa preciznom procedurom ovoga odeljka. U vezi sa Skrivenom Misterijom i pseudo-neiskazivom Tajnom Magije, Elifas Levi je navodio skriveno značenje *Odiseje* sve dok ga ne bi dočarao svojim čitaocima, ili makar onima koji su verovali u detinje priče i protestvovali da je zaboravio na magiju. „Zar nema talismana, trava, korenja, pomoću kojih se mogu činiti čuda? Zar nema misterioznih formula koje otvaraju zapečaćena vrata i prisiljavaju duhove da se pojave?" On im odgovara nazivajući ih decom i podseća ih da je u prethodnim radovima priznao relativnu efikasnost formula, trava i talismana. No to su nevažne procedure koje se odnose na Niže Misterije; sada se bavi velikim moralnim silama, ne sa materijalnim instrumentima niti sa magnetskim pomagalima. Oni koji se usredsreduju na ceremonijalnu magiju, oni koji se savetuju sa gatarama jesu kao oni koji misle da će umnožavanjem religioznih radnji zameniti istinsku religiju. Oni se takođe mogu uporediti sa ljudima koji poštuju strast koju je razum osudio no koju vole više no razum. Oni su se prema tome okrenuli iracionalnim proročanstvima, kako bi iz njih crpeli nadu i umirili glas savesti i svojoj duši obezbedili mir.—*Loc. cit.*, str. 39.

VIII

UPOZORENJE NEOPREZNIMA

Naučne operacije nisu lišene opasnosti, kao što smo istakli nekoliko puta. Mogu se okončati ludilom za one koji se nisu čvrsto postavili na osnovu savršenog, potpunog i pouzdanog razuma. Strašne i neizlečive bolesti mogu biti izazvane nervnim uzbuđenjima. Nesvestice pa čak i smrt, kao posledice moždanog udara, mogu da proisteknu iz mašte koja je izložena nepovoljnim uticajima i strahu. Ne možemo u potpunosti da od toga odvratimo nervozne osobe i one koji su prirodno skloni uzbuđenju: žene, mladi ljudi i svi koji ne vladaju sobom i svojim strahom. Na isti način, ništa ne može da bude opasnije od toga da magija postane hobi, ili, kao što to neki čine, deo večernje zabave. Sami magnetski eksperimenti, izvedeni pod takvim uslovima, mogu jedino da iscrpe učesnike, zavedu mišljenje i poraze nauku. Misterije života i smrti ne mogu da budu nekažnjena zabava i stvari koje treba ozbiljno shvatati, treba shvatati ne samo ozbiljno nego i sa najvećom uzdržanošću. Nikada ne popuštajte želji da ubedite druge čudima. Najčudesnije pojave bi ubedile samo one koji već veruju u njih. One mogu biti uvek pripisane običnim veštinama a magove bi uključili u red, manje ili više, veštih sledbenika Roberta Hudinija ili Hamiltona. Zahtevati čudesa kao zalog za verovanje u nauku znači biti nesposoban za nauku. **Sancta Sanctis**. Razmišljajte nad dvanaestom figurom ključeva tarota, sećajte se velikog simbola Prometeja, i ćutite. Svi magovi koji su su odali svoja dela, umrli su nasilnom smrću, a mnogi su navedeni na samoubistvo, kao Kardan, Šrepfer, Kaljostro, i drugi. Mag bi treblo da živi povučeno. On je oličenje devetog ključa tarota, gde se inicirani pojavljuje kao pustinjak potpuno zamotan u ogrtač. Ipak, takvo povlačenje ne bi trebalo da bude izolacija; veze i prijateljstva su neophodni; no, moraju biti izabrani sa najvećom pažnjom i čuvani po svaku cenu. Mag mora takođe da ima i drugi poziv osim magičarskog. Magija nije zanat.

Moramo biti slobodni od obaveza koje stvaraju napetost ako želimo da se posvetimo ceremonijalnoj magiji; moramo da budemo sposobni da koristimo magijske instrumente i ako je potrebno

da ih pravimo; moramo da posedujemo, štaviše, nedostupnu laboratoriju, u kojoj nas niko ne može iznenaditi ili uznemiriti. Onda, i ovo je neophodan uslov, moramo da znamo kako da uravnotežimo sile i otklonimo strast iz naših postupaka. Ovo je značenje osmoga ključa tarota, u kome žena sedi izmedu dva stuba, sa podignutim mačem u jednoj i vagom u drugoj ruci. Da bismo uravnotežili sile traba ih naporedo održavati i usmeriti ih da deluju naizmenično: vaga simbolizuje ovu dvostruku akciju. Isti je arkanum označen duplim krstom u pentaklima Pitagore i Jezekilja: vidi ilustraciju koja se pojavljuje u „Doktrini", gde krstovi uravnotežuju jedan drugoga, a znaci planeta su u stalnoj opoziciji. Tako Venera predstavlja ravnotežu za Marsova dela; Merkur daje meru i upotpunjuje operacije Sunca i Meseca; Saturn uravnotežuje Jupiter. Ovo neslaganje antičkih bogova je navelo Prometeja, to jest, duha nauke, da dode na Olimp i odnese vatru sa neba. Da li je neophodno govoriti još preciznije? Što ste blaži i smireniji to će delotvorniji biti vaš bes; što ste energičniji, vrednija će biti vaša uzdržanost; što ste veštiji to ćete imati više koristi od svoje inteligencije i od svojih vrlina; što ste ravnodušniji to ćete lakše postati predmet ljubavi. Ovako govori iskustvo u moralnome poretku, i ono se ostvaruje u sferi akcije. Ljudske strasti, kada deluju bez cilja, slepo proizvode suprotnosti svojih nezauzdanih želja. Preterana ljubav izaziva antipatiju; slepa mržnja deluje kontraproduktivno i samu sebe kažnjava. Stoga, Veliki je Učitelj otkrio misteriju pozitivne nauke kada je rekao: „Oprostite svojim neprijateljima, činite dobro onima koji vas mrze; tako ćete baciti užareni ugalj na njihove glave." Možda ovakva vrsta oproštaja deluje kao licemerje i veoma liči na prefinjenu osvetu, ali moramo imati na umu da je Mag suveren, a suverena osoba se nikada ne sveti, jer ima pravo da kazni; u iskazivanju svoga prava on izvršava svoju dužnost i neumoljiv je kao pravda. Neka, uostalom, bude zapaženo, tako da niko ne može da krivo protumači moje reči, da je to pitanje kažnjavanja zla dobrim i suprotstavljanja blagosti nasilju. Ako je iskazivanje vrline bičevanje poroka, niko nema pravo da traži da on bude pošteden, ili da osećamo sažaljenje prema njegovoj žalosti i patnjama.

Čovek koji se posveti delima nauke mora da sa merom svakodnevno vežba, uzdržava se od dugih bdenja, i sledi zdrava i uredna pravila života. Mora da izbegava isparavanja truleži, blizinu stajaćih voda i teško svarljivu ili nečistu hranu. Iznad svega, on se mora svakodnevno odmarati od magijskih preokupacija, baveći se mate-

rijalnim stvarima, ili običnim radom, bilo umetničkim, proizvodnim ili trgovačkim. Da bi se dobro videlo ne mora se stalno gledati; onaj ko celi život posveti jednome predmetu na kraju ga neće doseći. Još se jedna opomena mora uvažavati, a to je da se ne eksperimentiše kada smo bolesni.

Ceremonija, kao što smo rekli, predstavlja veštački metod stvaranja navike volje, a postaje nepotrebna kada se navika uspostavi. U ovome smislu, obraćajući se samo savršenim adeptima, Paracelzus u svojoj *Okultnoj filosofiji* osuduje ceremonijalni rad. No procedura mora da se pojednostavljuje pre nego što bude potpuno odbačena, i to u srazmeri sa iskustvom koje stičemo kroz ovladavanje silama, i uspostavljenom navikom u sprovodenju natprirodne volje.

IX

CEREMONIJA INICIJACIJE

Nauka se čuva ćutanjem, a unapređuje inicijacijom. Zakon ćutanja ipak nije apsolutan i nije ga nemoguće prekršiti, izuzev možda za neposvećenu gomilu. Takvo se znanje može preneti samo govorom. Mudraci stoga moraju s vremena na vreme nešto da kažu. Da, oni moraju da govore, ali, ne da bi otkrili, nego da bi naveli druge na otkriće. *Noli ire, fac venire*, beše Rablcova izreka, koji nije, s obzirom da je poznavao sve nauke svoga vremena, mogao da ne bude upoznat i sa Magijom. Stoga ovde moramo da otkrijemo tajnu inicijacije. Sudbina čoveka, kako smo rekli, jeste da napravi ili stvori sebe; on jeste i biće sin svojih dela, i u vremenu i u večnosti. Svi su ljudi pozvani na glasanje, ali ih je veoma malo izglasanih. Drugim rečima, mnogo je onih koji teže uspehu, ali je izabranih jako malo. Te, upravljanje svetom s pravom pripada cvetu čovečanstva, i kada ga bilo koji slučaj ili prepreka liši tog upravljanja, događa se politička ili društvena katastrofa. Ljudi koji gospodare sobom lako postaju gospodari drugih; no moguće je da sprečavaju jedni druge ako zanemare zakone discipline i univerzalne hijerarhije.* Da bi se podvrgavalo opštoj disciplini, mora da postoji zajedništvo ideja i želja, a takvo zajedništvo je moguće uspostaviti zajedničkom verom koju su utemeljili inteligencija i razum. Ova je vera oduvek postojala u svetu, i jedino nju možemo da nepogrešivo, bezrezervno i istinski nazovemo katoličkom—što će reći univerzalnom. Ova religija, spram koje su sve ostale bile velovi i senke, je ona koja dokazuje biće bićem, istinu razumom, a razloge—očiglednošću i zdravim razumom. Ova činjenica pokazuje razumnu osnovu hipoteza, i zabranjuje umovanje o hipotezama odvojenim od činjenica.** Zasnovana je na učenju o univerzalnim

* Na drugom mestu je rečeno da inicirani pre svega mora da poštuje hijerarhiju svih stvari, da voli i održava red, da poštuje sva iskrena verovanja, da slavi svako znamenje besmrtnosti sa verom i da oprašta milosrdno, te je tako poistovećen sa disciplinom i pokornošću.—*La Clef des Grands Mystères*, str. 242.

** Uporedi *Les Portes de l'Avenir*, lxxxi: „Religija je poezija čovečanstva, i poezija je fabularno ostvarenje snova koji se ne mogu saznati niti izmisliti."

analogijama, no nikada se ne brkaju činjenice nauke sa činjenicama vere. To nije stvar vere da li su dva i jedan tri ili nešto više ili manje od toga; da u fizici ono što je sadržano može prevazići sadržioca; da se čvrsto telo, kao takvo, može ponašati kao tečno ili gasovito; da, na primer, ljudsko telo može proći kroz vrata bez njihovog otvaranja. Ako neko kaže da veruje u takve stvari to znači da govori kao dete ili kao budala... Mudrac potvrđuje ono što zna i veruje u ono što ne zna samo u srazmeri sa razumnim i znanim nužnostima hipoteza. No ova razumna religija nije prihvatljiva gomili; njoj su potrebne bajke, misterije, zagrobne nade ili užasi koji imaju telesnu osnovu. Iz ovoga razloga postoji sveštenstvo na svetu. Međutim, sveštenstvo se regrutuje inicijacijom. Religijski oblici iščezavaju kada prestane inicijacija u svetilištima, bilo odavanjem Misterija, bilo njihovim zanemarivanjem ili zaboravljanjem.

Gnostička otkrića, na primer, otuđila su hrišćansku crkvu od visokih istina Kabale, koja sadrži sve istine transcendentalne teologije. Tako su slepci, postavši vođe slepaca, stvarali velike mistifikacije, velike praznine i mučne skandale. Sledstveno tome, svete knjige, za koje su svi ključevi tumačenja kabalisitčki, od Postanja do Apokalipse, postale su toliko nerazumljive za hrišćane, da su oprezni pastori zabranili da ih čitaju neupućeni vernici. Shvaćene bukvalno i tumačene materijalno, takve knjige mogle bi da budu samo nepojmljivo tkanje apsurda i skandala, što je i suviše dobro pokazala Volterova škola.

Isto je i sa svim drevnim dogmama, brilijantnim teogonijama i poetskim legendama. Reći da je stara Grčka verovala u ljubavne dogodovštine Jupitera, ili da je Egipat obožavao psoglavog boga ili kopca, znači pokazati mnogo neznanja i loše volje, što bi se takođe dogodilo kada bi verovali da hrišćani slave trostrukog Boga, sastavljenog od starca, pogubljenog kriminalca i goluba. Nepoznavanje simbola je beskrajno klevetnički. Iz tog razloga, trebalo bi da se čuvamo najpre i najviše od ismevanja nepoznatog, posebno kada ono podrazumeva nešto apsurdno ili pak neobično, jer je to stav koji je isto toliko besmislen kao i prihvatanje tvrdnje bez razgovora ili ispitivanja.

Pre nečega što nam se nešto dopadne ili ne, postoji istina—u stvari razum—i naše se delovanje mora povinovati ovom razumu, a ne našim željama, ako hoćemo da otelotvorimo inteligenciju u nama samima koja je *raison d'etre* besmrtnosti, i pravičnost čija je zakon. Čovek koji je zaista čovek treba da želi samo ono razumno i

pravedno što je u stanju i da ostvari; tako on stišava požudu i strah, kako bi se mogao prikloniti isključivo razumu. Te je takav čovek prirodni kralj i dobrovoljni sveštenik za zabludelu gomilu. Nestanak starih inicijacija se nazivao Svetom Veštinom i Kraljevskom Veštinom. Antička magijska udruženja bila su seminari za sveštenike i kraljeve, a pristup je mogao biti zaslužen samo istinskim sveštenićkim ili kraljevskim delima—što će reći, prevazilaženjem nedostatonosti prirode.

Nećemo ovde ponavljati ono što se na drugim mestima može naći o egipatskim inicijacijama koje su uznapredovale, ali sa umanjenom snagom, u tajnim udruženjima srednjeg veka. Hrišćanski radikalizam, zasnovan na lošem razumevanju reči: „Imate jednoga oca, jednoga gospodara i svi ste braća," naneo je užasan udarac svetoj hijerarhiji. Od toga vremena, sveštene počasti postale su stvar spletke ili sreće; nametljiva osrednjost uspela je da nadvlada skromnu superiornost, pogrešno protumačenu upravo zbog skromnosti. Ipak, i uprkos tome, kako je inicijacija suštinski zakon religioznog života, društvo koje je instinktivno magijsko, stvoreno je za vreme opadanja papske moći i ubrzo je u sebi koncentrisalo svu snagu hrišćanstva, pošto je sprovodilo hijerarhiju, pridržavajući se pravila inicijacije i svemoći vere kroz pasivnu poslušnost.

Šta je, zapravo, radio kandidat u starim inicijacijama? Napuštao je potpuno svoj život i slobodu u korist gospodara hrama u Tebi ili Memfisu; odlučno se probijajući kroz mnoge užase, koji su mogli da ga navedu na pomisao da postoji predodređen bes protiv njega; prisustvovao je pogrebnim svetkovinama, plivao nasuprot bujici crne podivljale vode... Nije li to bila slepa poslušnost u punom smisu te reči? Nije li najpotpunije pokazivanje slobode njeno povremeno odbacivanje sa ciljem zadobijanja oslobođenja? Te je upravo je to zadatak koji se mora ispuniti, i koji su uvek ispunjavali oni koji su želeli **Sanctum Regnum** magijske svemoći. Pitagorini sledbenici, osudivali su sebe na potpuno ćutanje tokom niza godina. Čak su i Epikurove pristalice shvatale prevladavanje zadovoljstva kao uslov postizanja trezvenosti i umerenosti. Život je rat u kome se moramo dokazivati ukoliko želimo da napredujemo; moć se ne predaje sama; mora biti osvojena.

Voljna i organizovana inicijacija jeste, prema tome, nezamenljiva u ovladavanju praktičnom magijskom veštinom. Već smo naznačili na koji se način može zagospodariti nad četiri elementa i to ovde nećemo ponavljati; one koji žele da se upoznaju sa ceremonijama starih inicijacija upućujemo na dela barona Čudija,

autora *Plamteće zvezde*, *Adoniramitske Masonerije* i neke druge vredne masonske rasprave.*

Bilo kako bilo, moramo da insistiramo na razmišljanju o tome da je intelektualni i društveni haos u koji polako tonemo, izazvan zanemarivanjem posvećivanja, njegovog proročanstva i misterija. Ljudi, čiji je žar bio jači od njihovog učenja, zanoti popularnim maksimama Jevandelja, počeli su da veruju u apsolutnu jednakost ljudi. Čuveni *halluciné*, elokventni i nesretni Ruso, propovedao je svojim magičnim stilom paradoks da društvo isključivo obespravljuje ljude—što bi bilo isto kao da kažemo da rivalstvo i takmičenje u radu čine radnike lenjim. Osnovni zakon Prirode, onaj koji govori o inicijaciji naporom, i o voljnom i mukotrpnom napredovanju, kobno je izobličen. Masonerija je imala svoje dezertere, katoličanstvo svoje apostate. Šta je usledilo? Zamena nivoa livenog gvožđa intelektualnim i simboličkim nivoom. Propovedati jednakost onima dole, a ne učiti ih kako da se uzdignu, nije li to osuda na sopstveno nipodaštavanje? I tako smo imali vladavinu Karmanjole, Sankilota i Mare. Da bi se očuvalo zalutalo i zbunjeno društvo, inicijacija mora biti ponovo ustanovljena. Zadatak je težak, no celi inteligentni svet oseća da ga je neophadno preduzeti? Moramo li proći još jedan potop pre nego što uspemo. Iskreno verujemo da ne, i ova knjiga, možda najveća, ali ne poslednja od naših drskosti, jeste poziv svemu onome što je živo da obnovi život u samom središtu razaranja i smrti.

* Baron Čudi je napisao knjigu *L'Etolie Flamboyante*, koja se pojavila 1766 i ponovila se u nekoliko sledećih izdanja, no rad o Adoniramitskoj masoneriji delo je Gijmena de Sen-Viktora. Vidi: *Recueil Précieux de la Franc MaLonnerie Adonhiramique*, 1783.

X

KLJUČ OKULTIZMA

Ispitajmo sada pitanje pentakla, jer se sve magijske osobine nalaze u njemu, budući da je njegova tajna u umu koji njime upravlja. Dali smo Pitagorine i Jezekiljeve simbole i interpretacije pentakla, tako da nema potrebe da se na njih vraćamo; u kasnijem odeljku pokazaćemo da su svi instrumenti jevrejskih kultova bili pentakli, i da je Mojsije zlatom i bronzom urezao prvu i poslednju reč Biblije na svom tabernaklu i celokupnom priboru. No svaki Mag treba i mora da ima svoj lični pentakl, jer, strogo uzevši, pentakl je savršeno uopštavanje uma. Tako nalazimo, u Magičnim kalendarima koje su sastavili Tiho de Brahe i Dišentoa, pentakle Adama, Jova, Jeremije, Isailje, i svih drugih proroka koji su bili, svaki u svoje doba, kraljevi kabale i veliki rabini nauke.

Pentakl, budući potpuna i savršena sinteza izražena kroz jedan znak, služi da usredsredi svu intelektualnu snagu u jedan pogled, podsećanje, dodir. On je, takoreći, početna tačka za efikasno projektovanje volje. Nekromanti i goetski magičari ucrtavali su pentakle na koži žrtava koje su prinošene. Žrtvene ceremonije, način odiranja kože, potom soljenja, sušenja i štavljenja kože, dati su u brojnim klavikulima i grimoarima. Neki jevrejski kabalisti zapali su u sličnu ludost, zaboravljajući na prokletstva koja se nalaze u Bibliji protiv onih koji prinose žrtvu na visoravnima ili u zemaljskim ponorima. Svako ceremonijalno prolivanje krvi jeste odvratno i bogohulno, i nakon smrti Adonirama, Društvo pravih Adepata užasava se krvi—*Ecclesia abhorret a sanguine*.

Inicijatorski simbolizam pentakla, prihvaćen širom Istoka, predstavlja ključ za sve drevne i moderne mitologije. Bez znanja hijeroglifskog alfabeta, izgubili bi se u nejasnoćama Veda, Zend-Avesti i u Bibliji. Drvo koje donosi dobro i zlo, izvor četiri reke, od kojih jedna navodnjava zemlju zlata—to jest, svetla—a druga teče kroz Etiopiju, kraljevstvo tame; magnetska zmija koja zavodi ženu, i žena koja zavodi čoveka, na taj način obznanjuju zakon privlačenja; Kerubin ili Sfinga postavljen na ulazu edenskog svetilišta, sa

vatrenim mačem čuvara simbola; preporadanje radom* i radanje praćeno bolom, koje predstavlja zakon inicijacije i iskušenja; podela Kaina i Avelja, koja je podjednako simbolična kao i borba Anterosa i Erosa; barka koja pliva na vodama potopa kao Ozirisov kovčeg; crni gavran koji se ne vraća i beli golub koji se vraća, novo postavljanje dogme o antagonizmu i ravnoteži—sve ove divne kabalističke alegorije Postanja, ako se shvate bukvalno i prihvate kao autentične priče, tim više zaslužuju ruganje i prezir koji je Volter sručio na njih. Medutim, za inicijanta postaju jasne, jer on još uvek pozdravlja s entuzijazmom i ljubavlju trajnost prave doktrine i univerzalnost inicijacije, jednake u svim svetskim svetilištima.

Pet Mojsijevih knjiga, Jezekiljevo proročanstvo i Apokalipsa sv. Jovana jesu tri kabalistička ključa za celo Biblijsko zdanje. Jezekiljeve sfinge istovetne su sa onima pred svetilištem i kovčegom, pošto predstavljaju četvorostruke imitacije egipatske tetrade; točkovi koji se okreću jedan u drugome jesu harmonične Pitagorine sfere; novi hram, čiji je plan napravljen preciznom kabalističkom merom, tip je proizvoda primitivne masonerije. Sv. Jovan u svojoj Apokalipsi prenosi iste slike i iste brojeve, i idealno rekonstruiše edenski svet u novome Jerusalimu; no na izvoru četiri reke Sunčevo Jagnje zamenjuje misteriozno drvo. Inicijacija putem napora i krvi izvršena je, i više nema hrama zato što je svetlo istine univerzalno raspršeno, a svet je postao Hram Pravde. Ova divna završna vizija Svetoga pisma, ova božanska utopija koju je Crkva sa dobrim razlozima upotrebljavala govoreći o boljem životu, bila je klopka za sve drevne prajeretike i moderne idealiste. Istovremeno oslobođenje i apsolutna jednakost ljudi, podrazumevaju zaustavljanje progresa a samim tim i života; u svetu u kome su svi jednaki ne bi više moglo biti dece i staraca; stoga rodenje i smrt ne bi bili dozvoljeni. Ovo je dovoljno da pokaže da Novi Jerusalim nije od ovoga sveta ništa više nego Prvobitni Raj, u kome nije bilo znanja o dobru ili zlu, o slobodi, o radanju ili smrti. Krug našeg religijskog simbolizma stoga počinje i završava se u večnosti.

Dipui i Volni trošili su svoju veliku erudiciju da bi otkrili relativnu jednakost svih simbola i stigli do osporavanja svake religije. Mi istim putem stižemo do potpuno drugačijih zaključaka;

* Prema *Les Mystères de la Kabbale*, str. 15, središte Edena—koje označava verovatno Drvo života koje je stajalo u sredini Vrta—jeste „jedini izvor jedinoga načela koje obrazuje sve forme u prirodi."

sa divljenjem konstatujemo da u civilizovanom svetu nikada nije bilo lažnih religija; da božansko Svetlo, divota Vrhovnoga Razuma—Logosa, Reči koja prosvetljuje svakoga čoveka koji dolazi na ovaj svet, nije bila poželjnija za decu Zoroastera nego za verno stado sv. Petra; da je stalno, jedno, univerzalno otkrovenje ispisano u vidljivoj prirodi, objašnjeno u razumu, i dovršeno mudrim analogijama vere; da je to, konačno, samo jedna istinska religija, sa jednim učenjem i jednim legitimnim verovanjem, da postoji samo jedan Bog, jedan razum i jedan univerzum; da je otkrovenje svima jasno, pošto celi svet manje ili više razume i istinu i pravdu, i pošto sve što je moguće može postojati samo kao analogno onome što jeste. Biće je biće, אהיה אשר אהיה.

Prividno bizarne figure predstavljene u Apokalipsi sv. Jovana jesu hijeroglifske, kao i one u svim orijentalnim mitologijama, i mogu biti predstavljene kroz seriju pentakala. Inicijator je obučen u belo, stoji medu sedam zlatnih svećnjaka i drži sedam zlatnih zvezda u ruci, predstavljajući jedinstveno Hermesovo učenje i univerzalne analogije svetla. Žena zaogrnuta Suncem i krunisana sa dvanaest zvezda jeste nebeska Izida, ili Gnozis; zmija materijalnog života pokušava da proždere njeno dete, no ona dobija orlovska krila i leti u pustinju—protest proročkoga duha protiv materijalizma zvaničnih religija. Moćni andeo sa licem sunca, sa dugom kao nimbusom i oblakom kao odorom, ima stubove vatre umesto nogu, i jedno stopalo drži na zemlji a drugo na moru, predstavljajući istinsku kabalističku **Panteu**. Njegove noge označavaju ravnotežu **Briaha**, ili sveta formi;* njegove su noge dva stuba masonskog hrama, **Jakin** i **Boaz**; njegovo telo, zakriljeno oblacima, iz kojih se pomalja ruka koja drži knjigu, jeste sfera **Jeciraha**, ili sfera inicijatornih iskušenja; njegova sunčana glava, krunisana zračećim septenarijumom, jeste svet **Aciluta**, ili savršenog otkrovenja; i možemo samo da izrazimo naše zaprepašćenje što jevrejski kabalisti nisu uvideli i objasnili ovaj simbolizam, koji tako blisko i nerazdvojivo spaja najvišu misteriju hrišćanstva sa tajnim, no nepromenljivim učenjem svih majstora u Izraelu. Zver sa sedam ruku, u simbolizmu sv. Jovana, jeste materijalna i antagonistička

* Prema ovome, ustrojstvo Drveta Života u Kabali postaje potpuno zbrkano. Levi mora da je hteo da kaže da noge simboličnog andela predstavljaju **Malkut**, koji je zapravo svet spoljašnjih formi; **Briah** bi onda predstavljao srce. Uporedi Drvo Života i njegovu vezu sa ljudskim telom, koju je dao Atanasije Kirher u delu *Oedipus Aegyptiacus*.

negacija svetlećeg septenarijuma; vavilonska bludnica na isti način odgovara Ženi zaogrnutoj suncem; četiri jahača odgovaraju alegorijskim živim stvorenjima kojih takode ima četiri; sedam andela sa sedam truba, sedam pehara i sedam mačeva predstavljaju apsolutnost borbe dobra protiv zla kroz govor, religiozno udruženje i silu. Stoga su sedam pečata okultne knjige otvarani jedan za drugim, i univerzalna inicijacija je postignuta. Komentatori koji su tražili još nešto u ovoj knjizi transcendentne Kabale, protraćili su vreme i mučili se samo da bi ispali smešni. Otkriti Napoleona u andelu Apolionu, Lutera u zvezdi koja je pala sa neba, Voltera ili Rusoa u skakavcima koji su naoružani kao ratnici, je plod najveće fantazije. Isto se nasilje vrši nad imenima poznatih osoba kako bi se ona dovela u vezu sa brojem 666, koji smo već dovoljno objasnili. Kada pomislimo da su se ljudi poput Bosiea ili Njutna zabavljali takvim himerama, shvatamo da čovečanstvo nije toliko silno u svojoj genijalnosti kako bi se to moglo zaključiti na osnovu ispaštanja njegovih grehova.

XI

TROSTRUKI LANAC

Veliko Delo u praktičnoj magiji, nakon uvežbavanja volje i ličnog obučavanja Maga, jeste formiranje magijskog lanca, i ova je tajna istinski sveštena i kraljevska. Stvoriti magijski lanac znači proizvesti struju ideja koja stvara sudbinu i privlači veliki broj volja u dati krug aktivnih manifestacija. Dobro obrazovan lanac jeste kao vrtlog koji usisava i guta sve. Lanac se može uspostaviti na tri načina – znacima, govorom i dodirom. Prvi lanac se uspostavlja usmerenim razmišljanjem o znaku koji će biti prihvaćen kao predstavnik sile. Tako, svi hrišćani komuniciraju preko krsta, masoni pomoću kvadrata ispod sunca, Magičari pomoću mikrokosmosa, ispruženih prstiju, itd. Pošto su jednom prihvaćeni i rašireni, sami znaci dobijaju snagu. U ranim vekovima naše ere, ugledati i napraviti znak krsta bilo je dovoljno za preobraćanje u hrišćanina. Ono što se zove čudesni medaljon, nastavlja da u naše doba proizvodi veliki broj preobraćenja istim magnetskim zakonom. Vizija i prosvetljenje mladoga Izraelite, Alfonsa de Ratisbona, jeste najočiglednija činjenica ove vrste. Mašta nije samo u nama, već i izvan nas pomoću naših fluidnih projekcija, i nesumnjivo bi fenomen Konstantinovog labaruma i Minjeovog krsta trebalo da se pripišu upravo ovome uzroku.

Magijski lanac govora, drevni su predstavljali lancem od zlata, koji je izlazio iz Hermesovih usta. Ništa nije jednako privlačnosti elokvencije. Govor tvori najviši stepen inteligencije medu najtupljim masama. Čak i oni koji su suviše udaljeni da bi zaista mogli nešto čuti, razumeju ushićenje i poneseni su gomilom. Petar Pustinjak je potresao Evropu uzvikom: „Bog to želi!" Jedna jedina careva reč je podstakla njegovu vojsku i učinila je nepobedivom. Prudon je uništio socijalizam čuvenim paradoksom: „Svojina je krada." Uobičajena izreka je ponekad dovoljna da uništi vrhovnu moć. Volter je ovo dobro znao – on koji je sarkazmima uzdrmao svet. Tako, on koji se nije bojao ni pape ni kralja, niti Parlamenta niti Bastilje, plašio se igara rečima. Mi smo na ivici da ispunimo namere tog čoveka čije reči ponavljamo. Treći po redu je metod

uspostavljanja magijskog lanca pomoću dodira. Između osoba koje se često sreću, uskoro se pojavljuje glava struje, i najjača volja brzo prihvata sve ostale. Neposredno držanje za ruke, upotpunjuje harmoniju raspoloženja, i zbog toga je ono znak simpatije i intimnosti. Deca, koja instinktivno slušaju prirodu, obrazuju magijski lanac igrajući se jerječkinje barjačkinje; onda se razdraganost širi, onda smeh kruži. Okrugli su stolovi najpovoljniji za društvene susrete od bilo kojih drugih. Kružni ples za vreme Sabata, koji je u srednjem veku zaključivao tajna okupljanja adepata, bio je magijski lanac; združivao je u istoj nameri i istom činu. Obrazovao se tako što se stajalo leda naslonjenih uz leda i spojenih ruku, lica okrenutih van kruga; podražavali su se oni antički sveti plesovi, koji se još uvek mogu naći predstavljeni na skulpturama starih hramova. Naelektrisana krzna risa, pantera ili čak domaće mačke, pričvršćivana su za odela, po ugledu na drevne bahanalije. Otuda potiče tradicija da je svaki nevernik Sabata nosio mačku koja je visila oko pasa, i da je tako opremljen igrao.

Fenomeni stolova koji se tresu i govore, upečatljivi su primeri fluidne komunikacije putem kružnog lanca. S tim u vezi su se posle javile mistifikacije, pa su čak i obrazovane i intcligentne osobe bile toliko omadijane novošću da su se prevarile i postale žrtve sopstvenog apsurda. Proročanstva tabli, bili su odgovori manje ili više proizvoljno sugerisani ili slučajno izdvojeni: podsećali su na one razgovore koje vodimo ili čujemo u snu. Druge i neobičnije pojave možda su bile otelotvoreni proizvodi zajedničkog rada mašte. Mi. medutim, ni u kom slučaju ne izuzimamo moguće učestvovanje duhova u ovakvim dešavanjima, kao ni u slučaju proricanja sudbine kartama ili tumačenjem snova, ali ne verujemo da je to u bilo kom smislu dokazano, pa nas zato ništa na prisiljava da to prihvatimo. Jedna od najneobičnijih moći ljudske mašte jeste ispunjenje voljnih težnji, ili čak njenih predstava i strahova. Lako poverujemo u sve čega se plašimo ili priželjkujemo, kaže izreka; i to je istina, jer želja i strah daju mašti delatnu snagu čiji se efekti ne mogu predvideti. Kako to da nekoga napada bolest koje se stalno plaši? O ovome pitanju smo već naveli mišljenje Paracelzusa, i u naše doktrinalno delo uveli nekoliko okultnih zakona koje je iskustvo potvrdilo; no pri magnetskim tokovima, i posredovanju lanca, ostvarenja su veoma čudna, jer su uvek neočekivana, barem kada lanae nije oformio inteligentni moćni voda pun razumevanja. U stvari, ta ostvarenja su plod čisto slepih i slučajnih kombinacija. Neosnovani strah praznovernih gostiju kojih je trinaest za stolom,

i njihovo ubeđenje da će se neka nestreća desiti najmlađem i najslabijem među njima, jeste, kao i većina praznoverica, odbljesak magijske nauke. Dvanaest, budući da je potpuni i kružni broj u univerzalnim analogijama prirode, uvek privlači i prihvata trinaestog člana, koji se smatra zlokobnim i suvišnim. Ako je vodenički kamen predstavljen brojem dvanaest, tada je trinaest zrno koje treba samleti. Na osnovu sličnih razmatranja, stari su uspostavili razliku između srećnih i nesrećnih brojeva, a isto se desilo i sa srećnim i nesrećnim danima. U takvim je stvarima mašta posebno kreativna, tako da su i dani i brojevi često bili nepovoljni, za one koji su verovali u njihov uticaj. Prema tome, hrišćanstvo je bilo u pravu kada je zabranilo divinatorske nauke, jer je, smanjujući šanse slepih slučajnosti, proširilo i ojačalo slobodu. Štampanje je hvale dostojno sredstvo za formiranje magijskog lanca putem širenja govora. Nijedna knjiga se ne gubi; zapravo, spisi idu upravo tamo kuda bi trebalo da idu, i iznošenje misli privlači govor. Ovo smo dokazali hiljadama puta tokom naše magijske inicijacije; najrede knjige su se pojavljivale same od sebe bez ikakve potrage, upravo kada bi postale preko potrebne. Tako smo pronašli netaknutu univerzalnu nauku za koju su tolike učene osobe smatrale da ju je progutalo niz kataklizmi; tako smo ušli u veliki magijski lanac koji je počeo sa Hermesom ili Enohom, a završiće se tek sa sudnjim danom. Tako smo bili u stanju da dozovemo i suočimo se sa duhovima Apolonija, Plotina, Sinesija, Paracelzusa, Kardanusa, Kornelija Agripe, i drugih manje ili više poznatih, no suviše religijski poznatih da bi ih ovde tek tako navodili. Nastavljamo sa svojim velikim delom, koje će nakon nas nastaviti drugi. No ko će biti taj koji će ga dovršiti?

XII

VELIKO DELO

Biti večito bogat, biti večito mlad i nikada ne umreti: takav je, oduvek, bio san alhemičara. Menjati olovo, živu, i druge metale u zlato, posedovati Univerzalni Lek i Napitak života – to je problem koji se mora rešiti da bi se ispunile ove želje i da bi se ostvario taj san. Kao i sve magijske misterije, tajne Velikoga Dela imaju trostruko značenje: one su religiozne, filosofske i prirodne. Filosofsko Zlato u religiji je Apsolutni i Vrhovni Razum; u filosofiji je to istina; u vidljivoj prirodi, sunce; u podzemnom i mineralnom svetu, to je najčistije i najsavršenije zlato. Tako se potraga za Velikim Delom naziva potragom za Apsolutom, a sam rad se naziva operacijom sunca.* Svi veliki naučnici smatraju da je nemoguće postići vidljive rezultate dok ne pronađemo potpune analogije Univerzalnog Leka i Filosofskoga Kamena na dva viša stepena. Onda je, kao što je potvrđeno, rad jednostavan, lak i jevtin: inače, on potroši ceo život i bogatstvo pregalnika.

Univerzalni je Lek, za dušu, vrhovni razum i apsolutna pravda; za um, on je matematička i praktična istina; za telo, to je kvintesencija, koja predstavlja kombinaciju zlata i svetla. U višem svetu, osnovna stvar Velikog Dela jeste entuzijazam i aktivnost; u srednjem svetu, to je inteligencija i marljivost; u donjem svetu, rad; u nauci, sumpor. Živa i so, rastapani i stvrdnjavani naizmenično, obrazuju Azot mudraca. Sumpor odgovara elementarnoj formi vatre, živa vazduhu i vodi, so zemlji. Svi majstori alhemije koji su pisali o Velikom Delu upotrebljavali su simboličke i figurativne izraze, i bili su u pravu što su to činili, ne samo da bi odbili profane od radnji koje mogu biti opasne po njih, no i da bi bili razumljivi Adeptima otkrivanjem čitavog sveta analogija kojima vlada jedna i vrhunska Hermesova dogma. Za njih, zlato i srebro su Sunce i

* Na jednom mestu, Elifas Levi formuliše četiri osobine Apsoluta sledećim pojmovima: istina je istovetnost bića sa idejom koja je odražava; stvarnost je istovetnost bića sa njenom spoznajom; razum je istovetnost bića sa rečju koja ga iskazuje; pravda je istovetnost bića sa delanjem. Vidi: *La Science des Esprits*, str. 335. Suština Apsoluta izmiče ovoj definiciji.

Mesec, ili kralj i kraljica; sumpor je orao koji leti; živa je krilati i bradati hermafrodit, ustoličen na kocki i krunisan plamenovima; materija ili so je krilati zmaj; istopljeni metali su raznobojni lavovi; konačno, čitav rad simbolišu pelikan i feniks. Hermetička je veština, prema tome, u isto vreme i religija i filosofija i prirodna nauka. Ona predstavlja religiju, za drevne mage i inicijante svih vremena; što se tiče filosofije, njeni principi se mogu naći u aleksandrijskoj školi i u Pitagorinim teorijama. Principi nauke se nalaze kod Paracelzusa, Nikolasa Flamela i Rajmonda Lula. Nauka je istinita samo za one koji prihvataju i razumeju filosofiju i religiju, dok njeni procesi uspevaju samo adeptima koji su dosegli vrhovnu snagu volje, i tako postali vladari elementarnog sveta, jer je Veliki Agens solarnog dela ona sila koja je opisana hermetičkim simbolom „smaragdne pločice": ona je univerzalna magijska sila, ona je ingeniozni duhovni motor; ona je OD Jevreja i astralno Svetlo, prema terminima koje smo prihvatili u ovom radu.* Postoji tajna, živa i filosofska vatra, o kojoj hermetički filosofi govore samo pod najtajnovitijim uslovima; postoji univerzalna sperma, čiju tajnu čuvaju, predstavljajući je isključivo pod znakom Hermesovog kaduceja. Tu je i veliki hermetički arkanum, i mi ga otkrivamo po prvi put, i to bez mističnih figura; ono što adepti zovu mrtvim supstancijama jesu tela kakva se nalaze u prirodi; žive supstancije koje su naukom i voljom operatora prihvaćene i magnetizovane. Stoga je Veliko Delo nešto više od hemijske operacije: to je istinska kreacija ljudske reči kojoj je dala moć reč Boga samoga:

הדאבד :
הנתיב הלא נקר שבל תמידי
כי הוא המנהיג השמש והירה
ושאר הבובבים והצורות בל
אחד מהם בגלגלו ובותן לכל
הנבראים ממערבתם אל
המזלות והצורות :

* Uporedi *La Clef des Grands Mystères*, str. 121: „Ovo svetlo"—t.j. astralno Svetlo—„koje se zove אור , AOUR, na hebrejskom, jeste tečno i živo zlato hermetičke filosofije. Filosofski sumpor je pozitivan princip, filosofska živa negativni, dok uravnoteženi principi formiraju ono što se zove filosofskom solju." Videti takode *Prepisku sa Baronom Spedalijerijem*, Br. 17.

Ovaj hebrejski tekst,koji navodimo kao dokaz verodostojnosti i objektivnosti našeg otkrića, potiče od rabina Jevrejina—Avrama, učitelja Nikolasa Flamela, i nađen je u njegovom okultnom spisu *Sefer Jecirah*, svete knjige Kabale.* Ovaj je komentar veoma redak, no mogućnosti privlačenja našega lanca dovele su nas do jedne kopije koja se od 1643. godine čuvana u protestantskoj crkvi u Ruanu. Na prvoj je strani napisano: *Ex dono*, potom nečitko ime, koje prati *Dei magni*.

Stvaranje zlata u Velikom Delu, odvija se kroz transmutaciju i multiplikaciju. Rajmond Lul izjavljuje da ćemo dobiti zlato, ako

* Elifas Levi se kasnije vratio na ovaj dokaz autentičnosti, i sasvim razjasnio da (1) nije otkrio Veliki Hermetički Arkanum, i (2) da zapravo nije ništa dokazao. Navešću ovo takozvano objašnjenje u celosti: „Predimo sada na tajnu Velikoga Dela, koja se pojavljuje u **Ritualu Transcendentalne Magije** samo na netranskribovanom hebrejskom. Evo celoga teksta na latinskom, koji se javlja na str. 144. *Sefer Jeciraha*, sa komentarom alhemičara Avrama—Amsterdam, 1642—

SEMITA XXXI

VOCATUR INTELLIGENTIA PERPETUA; ET QUARE VOCATUR ITA? EO QUOD DUCIT MOTUM SOLIS ET LUNAE JUXTA CONSTITUTIONEM EORUM; UTRUMQUE IN ORBE SIBI CONVENIENTE.

RABBI ABRAHAM F . ˙ . D . ˙ .

DICIT:

SEMITA TRIGESIMA PRIMA INTELLIGENTIA PERPETUA; ET ILLA DUCIT SOLEM ET LUNAM ET RELIQUAS STELLAS ET FIGURAS, UNUMQUODQUE IN ORBE SUO, ET IMPERTIT OMNIBUS CREATIS JUXTA DISPOSITIONEM AD SIGNA ET FIGURAS.

„Evo i francuskog prevoda hebrejskog teksta kako je naveden u našem **Ritualu**: „Trideset prva staza zove se Stalna Inteligencija, ona upravlja Suncem i Mesecom i drugim zvezdama i oblicima, u njihovim sopstvenim putanjama. I raspodeljuje ono što je prikladno za sve stvorene stvari prema njihovom položaju u odnosu na znake i figure." „Videće se," kaže Elifas Levi, „da je ovaj tekst još uvek savršeno nejasan za one koji ne poznaju karakteristične vrednosti svake od trideset dve staze. Trideset i dve staze su deset brojeva i dvadeset dva hijeroglifska slova Kabale. Trideset prva se odnosi na slovo **Šin**, koje predstavlja magijsku lampu izmedu Bafometovih rogova. To je kabalistički znak OD, ili drugačije astralno Svetlo, sa svoja dva pola, a to je uravnoteženo središte. Znamo da na alhemičarskom jeziku sunce označava zlato, mesec srebro a ostale planete su u vezi sa drugim metalima. Sada je moguće razumeti misao Avrama Jevrejina. Tajna vatra Majstora alhemije bila je dakle elektricitet, i predstavljala je pola njihove tajne; no oni su znali kako da uravnoteže njegovu snagu magnetskim uticajem koga su koncentrisali u svome Atanoru. Sve ovo proizilazi iz nejasnih dogmi Bazila Valentina, Bernara Trevisana i Hajnriha Kunrata, koji su tvrdili da im je uspela transmutacija, kao Rajmondu Lulu, Arnoldu de Vilanovi i Nikolasu Flamelu."—*La Clef des Grands Mystères*, str. 233-5.

posedujemo zlato i živu, a za spravljanje srebra, srebro i živu. Zatim dodaje: „Pod živom podrazumevam onaj metalni duh koji je tako prefinjen i čist da ulepšava seme zlata i srebra." Nema sumnje da on ovde govori o ODU, ili astralnom Svetlu. So i sumpor su upotrebljivi jedino kao priprema za živu; pre svega sa živom taj se magnetski agens mora asimilovati i sjediniti. Izgleda da su jedino Paracelzus, Rajmond Lul i Nikolas Flamel ispravno razumeli ovu misteriju. Bazil Valentin i Trevisan je navode nepotpuno, što može dovesti do različitih tumačenja. No najčudnije stvari koje smo u vezi sa ovim pronašli, jesu naznačene mističkim figurama i magijskim legendama u knjizi Hajnriha Kunrata, nazvanoj *Amphitheatrum Sapientiae Aeternae*. Kunrat predstavlja i rezimira najučeniju gnostičku školu, i u simblici nastavlja misticizam Sinesija. On tumači hrišćanstvo u izrazima i znacima, no lako je videti da je njegov Hrist *Abraksas*, Svetlucavi pentagram koji sija na astronomskom krstu, ljudska inkarnacija nadmoćnog sunca koje je slavio car Julijan. On je svetleća i živa manifestacija onoga **Ruah-Elohima**, koji je, prema Mojsiju, ležao i radio na nedrima voda kada se rodio svet; on je čovek sunce, vladar svetla, vrhovni mag, gospodar i pobednik nad zmijom, i u četvorostrukoj legendi Jevanđelista, Kunrat nalazi alegorijski ključ za Veliko Delo. Jedan od Pentakala njegove magijske knjige, predstavlja Filosofski Kamen podignut u sred tvrdave okružene zidinama u kojima se nalazi dvadeset beskorisnih vrata. Samo jedna vode u svetilište Velikog Dela. Iznad kamena nalazi se trougao koga nosi krilati zmaj, a na kamenu je urezano Hristovo ime, označeno kao simboličko ime prirode. „Samo preko njega," dodaje, „možeš da obezbediš Univerzalni Lek za ljude, životinje, biljke i minerale." Krilati zmaj, koji nosi trougao, predstavlja stoga Kunratovog Hrista – što će reći, vrhovnu inteligenciju Svetla i života. To je tajna Pentagrama; to je najviša dogmatska i praktična misterija tradicionalne magije. Tako do velike i neiskazive maksime postoji samo jedan korak.

Kabalističke figure Avrama Jevrejina,** koje su u Flamelu podstakle prvu želju za znanjem, nisu ništa drugo do dvadeset dva ključa Tarota, koje je na drugom mestu podražavao i tumačio u

* Kunrat je bio hrišćanski teozof svoga vremena, (druga polovina šesnaestoga veka), i njegov Hrist je bio Bog inkarniran kao Isus Nazarećanin.

** Već smo ranije videli da je, prema Elifasu Leviju, Flamelova knjiga o Avramu Jevrejinu bila *Aesh Mecaref*, zbirka latinskih paragrafa bez ikakvih „figura" i nije niti uže niti šire povezana sa ključevima tarota.

dvanaest ključeva Bazil Valentin. Tu se sunce i mesec pojavljuju u figurama cara i carice; Merkur je žongler; Veliki Hijerofant je adept, ili onaj koji izdvaja kvintesenciju; smrt, sud, ljubav, zmaj ili đavo, pustinjak ili šepavi starac i konačno svi ostali simboli mogu da se nađu sa svojim glavnim atributima skoro u istom poretku. Drugačije nije ni moglo da bude, kako je Tarot prvobitna knjiga i kamen temeljac okultnih nauka, mora da bude hermetički, zato što je kabalistički, magijski i teozofski. Tako, kombinujući njegov dvanaesti i dvadeset drugi ključ, postavljajući ih jedan iznad drugog, takođe nalazimo hijeroglifsko otkrovenje rešenja Velikog Dela i njegovih misterija. Dvanaesti ključ predstavlja čoveka koji, obešen za jednu nogu, visi na vešalima sastavljenim od tri drveta ili stuba, koja obrazuju jevrejsko slovo ת ; čovekove ruke i glava obrazuju trougao, i ceo njegov hijeroglifski položaj je obrnuti trougao, nad kojim je krst, alhemijski simbol koga poznaju svi adepti i koji predstavlja izvršenje Velikog Dela. Dvadeset drugi ključ, nosi broj dvadeset jedan, jer prva karta luda nema brojnu vrednost, predstavlja mlado žensko božanstvo, lagano zaogrnuto, kako trči u krugu od cveća koga na četiri strane pridržavaju četiri zveri Kabale. U italijanskom Tarotu ovo božanstvo ima štap u svakoj ruci; u bezansonskom Tarotu, dva čarobna štapića su u jednoj ruci dok je druga na boku – dva očigledna simbola magnetskog delovanja koji su naizmenični u svojoj polarizaciji ili istovremeni kroz suprotstavljanje i transmisiju.

Hermesovo Veliko Delo je stoga suštinska magijska operacija, i to najviša od svih, jer pretpostavlja Apsolut u nauci i volji. Svetlo se nalazi u zlatu, zlato u svetlu, a svetlo su svemu. Inteligentna volja, koja upija svetlo, upravlja na ovaj način operacijama sup-

* „Alhemija izvodi sve svoje znake iz Kabale, i njene operacije su zasnovane na zakonu analogija koji proizilazi iz harmonije suprotnosti. Štaviše, antičke kabalističke parabole skrivale su ogromnu fizičku tajnu, koju smo uspeli da odgonetnemo, i ovde je predajemo istraživačima ili tvorcima zlata: (1) četiri neprocenjive tečnosti su samo različite manifestacije jedinstvenog Univerzalnog Agensa, koji je astralno Svetlo. (2) Svetlo je vatra koja se u Velikom Delu upotrebljava u obliku elektriciteta. (3) Ljudska volja upravlja životnim svetlom putem nervnoga aparata, operacijom koja se u današnje vreme zove magnetizovanje. (4) Tajni agens Velikoga Dela, ili *Azot* mudraca, živo i oživljavajuće zlato filosofa, metalni univerzalni proizvodni agens jeste **Magnetizovani Elektricitet**... Tako, svakome ko pita koji je najveći agens čudesa, odgovaramo: „To je prva materija Velikog Dela, to je Magnetizovani Elektricitet." – *La Clef des Grands Mystères*, str. 207-213. Mora se reći da izraz „magnetizovani elektricitet" pripada svetu besmislica.

stancijalne forme, i upotrebljava hemiju samo kao pomoćni instrument. Uticaj ljudske volje i inteligencije na tokove prirode, koji delom zavise od njenog rada, toliko je očigledna činjenica da su svi ozbiljni alhemičari uspevali u odnosu na svoje znanje i volju, da stvore misao koristeći fenomen iluzije, salifikacije i preobražaja metala. Agripa, čovek ogromnoga znanja i prefinjenog genija, no čisti filosof i skeptik, nije mogao da prede granice analize i sinteze metala. Eteila, konfuzni, tajanstveni, ćudljivi ali istrajni Kabalista, ponavljao je grešku u alhemiji koristeći nesreden, pogrešno sačinjen i izvitopere Tarota; metali su u njegovim retortama poprimali neobične oblike, koji su uzbudivali celi Pariz, bez ikakve veće koristi za operatora, osim ulaznica koje su mu plaćali posetioci. Tajanstveni entuzijasta našega doba, koji je umro lud, jadni Luj Kambriel, zaista je izlečio komšije, i, prema svedočenjima prisutnih, vaskrsnuo kovača koji mu je bio prijatelj. Za njega je rad sa metalima imao nezamislivu i najnelogičniju formu. Jednoga dana u svojoj retorti opazio je lik Boga samog, kako sija kao sunce, providnog kao kristal, čije je telo bilo sastavljeno od malih trouglova, koje je Kambriel naivno uporedio sa obiljem malih krušaka.

Jedan od naših prijatelja, koji je učeni Kabalista, no pripada inicijaciji za koju smatramo da je pogrešna, nedavno je izveo hemijsku operaciju Velikog Dela i uspeo da uperi svoj pogled kroz veliku blještavost Atanora. Stvorio je novi metal koji podseća na zlato ali nije zlato, i stoga nema nikakvu vrednost. Rajmond Lul, Nikolas Flamel, i najverovatnije Hajnrih Kunrat pravili su pravo zlato, i nisu poneli tajnu sa sobom, jer je ona sadržana u njihovim simbolima, a šta više naznačili su i izvore sa kojih su crpli svoje otkriće i njegovo ostvarenje. To je ista tajna koju mi sada objavljujemo.

XIII

NEKROMANTIJA

Smelo smo izložili naše mišljenje, ili pre naše ubedenje, o mogućnosti vaskrsenja u pojedinim slučajevima: ostaje nam još da upotpunimo otkrovenje ovoga arkanuma i da izložimo njegovu praksu. Smrt je utvara neznanja; sve u Prirodi živi, a zato što živi, u pokretu je i neprestano prolazi kroz promenu oblika. Starost je početak preporoda; ona je delatnost obnavljanja života; a drevni su narodi predstavljali misteriju koju nazivamo smrću kao Izvor Mladosti, u koga stupamo oronuli, a napuštamo ga u ponovnom detinjstvu. Telo je ogrtač duše. Kada se ovaj ogrtač potpuno istroši, ozbiljno ili nepopravljivo ošteti, biva za svagda odbačen. Kada se nekom nezgodom ukloni, a da nije prethodno pohaban ili uništen, može biti, u izvesnim slučajevima, vraćen, ili našim sopstvenim naporima ili naporima jače i aktivnije volje nego što je naša. Smrt nije niti kraj života niti početak besmrtnosti; ona je nastavak i preobražaj života.* A pošto je preobražaj uvek napredak, mali je broj onih, na prvi pogled mrtvih, koji bi se vratili u život, što će reći, koji bi uzeli odeću koju su odbacili. To vaskrsenje čini jednim od najtežih zadataka najviše inicijacije, i kako uspeh nikada nije izvestan, ono mora da bude gotovo u

potpunosti shvaćeno kao slučajno i neočekivano. Da bismo podigli mrtvu osobu, moramo izenada i snažno prikovati najmoćnije lance privlačenja koji je spajaju sa telom koga je upravo napustila. Stoga je neophodno da budemo od ranije upoznati sa ovim lancem, da ga potom uhvatimo, te da ga na kraju izložimo naporu volje koja je dovoljno snažna da ga trenutno i neodoljivo poveže. Sve je ovo, kako smo rekli, veoma teško, ali nije ni u kom slučaju nemoguće. Predrasude materijalističke nauke još isključuju vaskrsenje iz prirodnoga poretka stvari, i stoga postoji težnja da se svi fenomeni ove vrste objasne letargijama, koje se, manje ili više,

* „Život je večan. Smrt, budući misaona negacija života, može biti samo privremena i prolazna. Prolazna smrt nije ništa drugo do pojava večnoga života, kao što su to san i buđenje. *Le Livre des Sages*, str. 61.

komplikuju znacima smrti i razlikuju se po dužini trajanja. Kada bi Lazar nanovo vaskrsao pred našim naučnicima, oni bi u svojim izveštajima upućenim akademijama, zabeležili čudan slučaj letargije, koga prati očigledan početak raspadanja i snažan zadah poput zadaha leša; izuzetna pojava bila bi označena prikladnim nazivom, i slučaj bi se tako okončao. Nemamo nameru da bilo koga uzbunjujemo, i ako je, iz poštovanja prema predstavnicima pravoverne nauke koji poseduju diplome, potrebno da nazovemo naše teorije u vezi sa vaskrsavanjem, veštinom izuzetnih i teških transeva, pa nas ništa, nadam se, neće sprečiti da učinimo takav ustupak. No ako je vaskrsenje zadobilo mesto u svetu, to znači da je vaskrsenje moguće. Sad, institucije štite religiju, a religija potvrđuje da je čin vaskrsenja moguć; stoga su vaskrsenja moguća. Teško je spasiti se od toga.* Reći da su takve stvari moguće izvan poretka Prirode, i to pod uticajima suprotnim univerzalnoj harmoniji, znači smatrati da duh nereda, tame i smrti može da bude najviši arbitar života. Ne raspravljajmo se sa poklonicima đavola, već krenimo dalje.

Ne potvrđuje samo religija činjenice vaskrsnuća; i mi smo prikupili nekoliko slučajeva. Slikar Grez je predstavio na jednoj od svojih najupečatljivijih slika, događaj koji je uticao na njegovu maštu. Nezahvalni sin, pred očevim odrom, grabi i uništava testament koji mu nije naklonjen; otac besni, skače, proklinje sina i potom pada po drugi put mrtav. Sličan, i nedavni događaj, potvrdio nam je neposredni svedok: prijatelj, koji je izneverio poverenje upravo preminulog, pocepao je testament koji je potpisao, kada je mrtva osoba ustala i živela dovoljno dugo da odbrani prava naslednika koje je lažni prijatelj pokušao da prevari; krivac je sišao s uma, a vaskrsli mu je milosrdno dodelio penziju. Kada je Spasitelj vaskrsnuo Džairovu kći, bio je sam sa tri verna i omiljena sledbenika: otpustio je bučne narikače, govoreći: „Devojka nije mrtva već spava." Tada je u prisustvu oca, majke i tri sledbenika, što će reći u savršenom krugu poverenja i nade, uzeo devojčinu ruku, privukao je sebi i viknuo: „Devojko, ustani, kažem ti!" Duša koja se tada još nije odlučila, nalazeći se, bez sumnje, u neposrednoj blizini tela, i verovatno žaleći svoju veliku mladost i lepotu,

* Čitalac će dobro uočiti ovaj jasni silogizam, kao primer logike koja pripada „univerzalnoj nauci", i pronalazaču apsoluta u Francuskoj za vreme Drugoga carstva. Inače, to je proba vrednosti Levijevog „okultnog svetilišta", ne zato što je zaista mislio da je „teško spasiti se od toga", već zato što je i sam dobro znao da se ruga.

bila je iznenađena zvukom toga glasa koga su čuli njeni roditelji, dok su klečali drhteći od nade; vratila se u telo, otvorila oči i ustala, a učitelj je tada naredio da joj se da jelo, kako bi u njenom telu započeo novi ciklus apsorpcije i regeneracije. Priča o Eliseju koji je vaskrsao kćer Šunamite, i svetog Pavla koji je vaskrsao Eutiha, činjenice su istoga reda; vaskrsenje Dorhasa od strane sv. Petra, tako jednostavno prepričano u Delima Apostola, takođe je priča o čijoj se istinitosti teško može razložno raspravljati. Apolonije iz Tijane je izgleda pravio slična čuda, dok smo mi bili svedoci sličnih dela; no duh stoleća u kome živimo nalaže krajnju uzdržanost u tom pogledu, jer je čudotvorac izložen ravnodušnom prijemu veoma kritične javnosti—što ne sprečava zemlju da se okreće ili Galileja da bude veliki čovek. Vaskrnuće mrtve osobe je remek-delo magnetizma, zato što za svoje ispunjenje zahteva dejstvovanje simpatijske svemoći. Moguće ga je ostvariti u slučajevima smrti nastalih usled moždanog udara, davljenja, iscrpljenosti ili histerije. Eutih, koga je posle pada sa trećeg sprata pridigao sv. Pavle, bez sumnje, nije imao unutrašnjih povreda, već je umro od gušenja, koje je prouzrokovalo strujanje vazduha pri padu, ili pak snažni šok i užas. U sličnim slučajevima, onaj koji je svestan moći, za ovakve poduhvate mora, poput apostola, da vežba disanje usta na usta, zajedno sa dodirom udova, da bi se povratila telesna toplota. Kada je reč o onome što neznalice zovu čudima, Ilija i sv. Pavle, koji su se koristili istim postupkom, govorili bi o Jehovi ili Hristu. Ponekad je dovoljno da se osoba uzme za ruku i brzo podigne, dok joj se istovremeno glasno obraćamo. Ovaj postupak, koji često uspeva kada se radi o nesvestici, mogao bi čak uticati i na mrtve, ukoliko je magnetizer koji ga izvodi snažno obdaren simpatetičnim govorom, odnosno ako poseduje ono što se može nazvati elokvencijom tona. Takode osoba na kojoj će to izvesti, mora da oseća prema njemu ljubav i poštovanje, a on mora da radi prepun vere i volje, koju često ne posedujemo u trenutku prvog šoka od velike tuge.

Ono što se neuko zove nekromantijom, nema nikakve sličnosti sa vaskrsenjem; u najmanju ruku, krajnje je sumnjivo da, u radnjama vezanim za primenu magijske moći, zaista dolazimo u dodir sa dušama mrtvih koje prizivamo. Postoje dve vrste nekromantije, ona svetla i ona koja pripada tami—prizivanje molitvama, mirisima i pentaklima, i prizivanje krvlju, kletvom i svetogrđem. Upražnjavali smo samo prvu, i nikome ne savetujemo da se posveti drugoj. Izvesno je da se slike mrtvih osoba pojavljuju magnetizova-

nim osobama koje ih prizivaju; takođe je izvesno da nikada ne odaju tajne s one strane života. Ponašaju se kao da još uvek postoje u pamćenju onih koji su ih znali, i bez sumnje onako kako su njihovi odrazi bili utisnuti u astralnom Svetlu. Kada prizvane prikaze odgovaraju na pitanja koja su im postavljena, to čine uvek znacima, ili unutrašnjim i slikovitim utiscima, nikada glasom koji zaista dopire do ušiju; i ovo je sasvim razumljivo, jer kako bi senka govorila? I kojim bi to sredstvom postigla da vazduh vibrira i to tako da se razlikuju zvuci? U isto vreme, električni kontakti sa prikazama poznati su iskustvu, i ponekad izgledaju kao da ih je proizvela ruka utvare; no ova je pojava potpuno subjektivna, i nju omogućava isključivo moć mašte i trenutno bogatstvo okultne snage koju zovemo astralno Svetlo. Ovo dokazuje činjenica da duhovi, ili u najmanju ruku prikaze koje se tako izdaju, mogu da nas zaista povremeno dodirnu, no mi njih ne možemo, i ovo je jedna od najstrašnijih osobina ovih prikaza, koje su ponekad toliko stvarne, da ne možemo a da se ne potresemo kada nam ruka prolazi kroz nešto što izgleda kao telo, a opet nema nikakvog dodira. Kod crkvenih istoričara, nalazimo da je Spiridion, biskup Tremitonta, kasnije proglašen za sveca, pozvao duh svoje kćerke, Irene, kako bi doznao gde se nalazi novac koji je ona uzela za putovanje. Svedenborg je redovno komunicirao sa takozvanim mrtvima, čiji su se oblici pojavljivali u astralnom Svetlu. Nekoliko osoba od poverenja koje poznajemo, potvrdile su nam da ih već nekoliko godina posećuju mrtvi koji su im bili dragi. Slavni ateist Silvano Marešal, ukazao se svojoj udovici i jednom od njegovih prijatelja, sa namerom da im otkrije postojanje sume od 1500 franaka koju je držao u tajnoj ladici. Ovaj događaj nam je ispričao stari porodični prijatelj.

Prizivanja bi uvek morala da imaju motiv i dostojnu svrhu; inače su dela mraka i ludila, veoma opasna po zdravlje i razum. Prizivati iz čiste radoznalosti, ili pak da bismo otkrili da li će se išta ukazati, predstavlja jalovi napor. Transcendentalne nauke ne dopuštaju ni kolebanje ni nezrelost. Dopušteni motivi prizivanja su ili ljubav ili razum. Prizivanja iz ljubavi zahtevaju manje opreme i u svakom su pogledu jednostavnija. Postupak je sledeći: moramo pažljivo da priberemo sećanja na nju – ili njega – zavisi koga želimo da dozovemo; zatim zamišljamo predmete koje je upotrebljavao, i na kojima je ostao njegov otisak; moramo takođe da pripremimo stan u kome je ta osoba živela, ili neki savim sličan, i da postavimo njen portret zaklonjen belim velom i okružen njenim

omiljenim cvećem, koje mora biti svakodnevno obnavljano. Mora se takođe izabrati precizan datum, na primer datum rođenja te osobe, ili pak neki koji je bio naročito srećan za njene i naše osećaje, i za koga verujemo da duša te osobe, koliko god bila blagoslovena, nije mogla zaboraviti. Ovo mora biti dan prizivanja, i za njega se treba pažljivo pripremati tokom dve nedelje. Tokom tog perioda se moramo uzdržavati da bilo kome pružimo slične dokaze naklonosti koje s pravom očekujemo od mrtve osobe; moramo se strogo uzdržavati, živeti povučeno i hraniti se lako i skromno. Svake večeri u isti čas treba da se zatvorimo u odaju posvećenu sećanju na oplakanu osobu, koristeći samo jedno malo svetlo, kao na primer pogrebnu svetiljku ili sveću. Svetlo bi trebalo da bude smešteno iza nas, portret otkriven, i pred njim treba bdeti jedan sat; nakadimo sobu dobrim tamjanom i izađimo unatraške. U jutro dana određenog za prizivanje, moramo da se odenemo svečano, da ne pozdravljamo nikoga prvi, obedujemo samo jednom hleb, vino i korenje ili voće. Stolnjak ne sme da bude beo, trebalo bi postaviti dva pribora za jelo, a porciju razlomljenog hleba staviti po strani; malo vina se nalazi u čaši osobe koju želimo da prizovemo. Moramo obedovati sami, u sobi određenoj za evokaciju i u prisustvu prekrivenog portreta. Sve se to mora na kraju pospremiti, osim čaše koja pripada mrtvoj osobi, i njene porcije hleba. Uveče, u doba uobičajene posete, moramo se u tišini povući u odaju, zapaliti vatru od kedra, i posuti tamjan sedam puta po njoj, izgovarajući ime osobe koju želimo da dozovemo. Lampa mora biti ugašena, i treba dozvoliti vatri da ugasne. Na taj dan, portret ne sme ostati neotkriven. Kada vatra zamre, treba po pepelu posuti još tamjana, i prizvati Boga po običaju religije kojoj je pokojnik pripadao i u skladu sa idejama koje je on imao o Bogu. Dok se molimo na ovaj način, moramo se poistovetiti sa prizivanom osobom, govoriti kako je ona govorila, verovati kako je i ona verovala. Tada, posle pauze od petnaest minuta, treba joj se obratiti kao da je prisutna, osećajno i sa verom, moleći je da dođe pred nas. Obnovi u sebi ove molitve, pokrivajući lice obema rukama, potom je triput glasno pozovi i ostani da klečiš, zatvorenih ili pokrivenih očiju, nekoliko minuta; potom je ponovo triput pozovi osećajnim i slatkim glasom i polako otvori oči. Ako se ništa nije dogodilo, isti se eksperiment mora ponoviti sledeće godine, pa ako je potrebno i po treći put, jer je sigurno da će se željena osoba pojaviti, i koliko god kasnila sa pojavljivanjem, utoliko će njena pojava biti stvarnija i još čudnija.

Evokacije znanja i inteligencije, izvode se putem svečanije ceremonije. Ako se radi o slavnoj osobi, moramo dvadeset jedan dan meditirati nad njenim životom i delom, stvoriti predstavu njenog oblička, umno opštiti sa njom i zamišljati njene odgovore. Sa sobom treba da nosimo njen portret, ili makar ime, te tri nedelje poštujemo vegetarijansku dijetu i strogi post poslednje sedmice. Moramo potom da osmislimo magijsku kapelu, opisanu u trinaestom poglavlju naše „Doktrine", i postaramo se da ne bude svetla. Ako bi ipak, opisana radnja trebalo da se izvede danju, možemo ostaviti uzani otvor na strani koju će sunce obasjavati za vreme prizivanja, pa zatim da postavimo trostranu prizmu pred njega i kristalnu kuglu napunjenu vodom ispred prizme. Ako je eksperiment predviđen za noć, magična lampa se mora postaviti tako da samo jedan zrak pada na oltarski dim. Svrha ovih priprema jeste da se Magični Agensi snabdeju elementima telesne pojavnosti, i da se, što je moguće više, olakša napetost mašte, koja se ne bi mogla bez opasnosti uzdići do potpune iluzije ili sna. Što se ostalog tiče, lako je razumljivo da sunčev zrak ili zrak šareno obojene lampe koji pada na dim, koji je nepravilnoga oblika i koji se uvija, ne može ni na koji način da proizvede savršenu sliku. Sud koji sadrži svetu vatru trebalo bi da bude u centru kapele, a oltar sa mirisima tik uz njega. Operator mora da se, pri molitvi, okrene ka istoku, a pri prizivanju ka zapadu; treba da bude ili sam ili u društvu dve osobe koje su potpuno tihe; mora da nosi magijsku odeću, koju smo opisali u sedmom poglavlju, a na glavi verbenu i zlato. Trebalo bi da se okupa pre operacije, a sva donja odeća mora da bude besprekorno čista. Ceremonija počinje molitvom koja odgovara geniju duha koji će biti dozvan i koja bi mu se dopala da je još živ. Na primer, bilo bi nemoguće dozvati Voltera na način sv. Brižite. Za velike ljude antike, možemo upotrebiti *Himne* Kleanta ili Orfeja, sa zakletvom koja okončava Pitagorine *Zlatne Stihove*. Dozivajući Apolonija, za ritual koristimo Patricijevu *Magijsku Filozofiju*, koja je obuhvatila učenja Zoroastera i spise Hermesa Trismegista. Naglas recitujemo Apolonijev *Nuktemeron* na grčkom, dodavši mu zazivanje koje počinje: „Neka otac svih bude savetnik a tri puta veliki Hermes vođa."*

* Zazivanje o kome se govori, Levi navodi na grčkom bez prevoda i bez napomene o izvoru. U tako je lošem stanju da je nemoguće odgonetnuti druge reči osim početnih koje sam naveo u gornjem tekstu—i onih sa kraja, koje glase: „O Apolonije, o Apolonije, o Apolonije, ti učiš magiju Zoroastera (sledbenika)

Za prizivanje duhova onih, čija vera potiče od judaizma, sledeća Solomonova kabalistička invokacija bi trebalo da bude upotrebljena, ili na hebrejskom ili na bilo kom drugom jeziku poznatom duhu prizivanog:

Sile Kraljevstva, budite pod mojim levim stopalom, i u mojoj desnoj ruci! Slavo i Večnosti, uhvatite me za ramena i usmerite me na stazu pobede! Milosti i Pravdo, budite središte i sjaj moga života! Pameti i Mudrosti, krunišite me! Duhovi Malkuta, vodite me između dva Stuba na kojima počiva čitavo zdanje hrama! Anđeli Necaha i Hoda, podignite me na kamenu kocku Jesoda! O Gedulaele! O Geburaele! O Tifarete! Binaele, budi moja ljubav! Ruah Lohmaele, budi moje svetlo! Budi ono što si i ono što bi trebalo da budeš. O Keteriele! Išime, pomozi mi u ime Sadaja! Kerubime, budi moja snaga u ime Adonaja! Beni-Elohime, budi moj brat u ime Sunca, i u ime moći Zebaota! Eloime, bori se za mene u ime tetragramatona! Melahime, štiti me u ime Jod He Vau He! Serafime, pročisti moju ljubav u ime Elvoha! Lasmalime, prosvetli me divotama Eloja i Šekinaha! Aralime, deluj! Ofanime, okreći se i sijaj! Lajote a Kadoše, viči, govori, grmi, urlaj! Kadoš, Kadoš, Kadoš, Šadaj, Adonaj, Jothavah, Azraele! Aleluja, Aleluja, Aleluja! Amin. אמן

Trebalo bi zapamtiti, a pre svega u prizivima, da imena Satane, Belzebuba, Adramelcka i ostalih, ne označavaju duhove pojedinaca, već legije nečistih sila. „Naše je ime legija, jer nas je mnoštvo," kaže duh tmine u Jevandelju. Broj obrazuje zakon, a napredak se odražava u paklu kao anarhija. Što znači najnapredniji u satanizmu su prema tome najniži, najmanje inteligentni i najslabiji. Tako, sudbinski zakon potiskuje demone upravo onda kada žele i veruju da se uspinju. Oni koji se nazivaju vođama su stoga najnemoćniji i prezreni od svih. Što se pak tiče horde pokvarenih duhova, oni drhte pred nepoznatim, nevidljivim, nerazumljivim, hirovitim, neumoljivim vodom, koji nikada ne objašnjava svoja pravila, čija je ruka uvek ispružena da udari one koji ne uspeju da ga shvate. Oni ovoj utvari daju ime Baal, Jupiter, pa čak i druga časna imena koja se, bez profanizacije ne mogu izgovoriti u paklu. No ova je utvara samo senka i ostatak Boga, obezobličena hotimičnom izopačenošću, i opstaje u mašti kao odbljesak pravde i pokajanje istine.

Kada se prizvani duh svetla ukazuje tužan ili uznemiren, moramo mu ponuditi moralnu žrtvu, što će reći, moramo biti

spremni da odbacimo to što ga vreda; i pre nego napustimo kapelu, treba da ga otpustimo, govoreći: „Mir neka je sa tobom! Nisam želeo da te uznemiravam; ne muči me. Trudiću se da popravim u sebi sve što ti smeta. Molim se i moliću se i dalje, sa tobom i za tebe. Moli se i ti sa mnom i za mene, i vrati se u svoj veliki san i čekaj dan u kome ćemo se zajedno probuditi. Tišina i zbogom."

Ne smemo da završimo ovo poglavlje a da ne kažemo nešto o crnoj Magiji kako bismo zadovoljili radoznale. Delovanje tesalijskih vračeva i rimskih kanidija opisalo je nekoliko antičkih autora. Na prvom mestu, iskopana je jama, na čijem su vrhu zaklali crnu ovcu; psile i larve za koje su smatrali da su prisutne, i da se roje okolo pijući krv, oterane su magičnim mačem: trostruka Hekata i bogovi podzemlja su prizvani, a utvara čije su prikazanje želeli, pozvana je tri puta. U srednjem veku, nekromanti su skrnavili grobove, mešajući napitke i masti sa lojem i krvlju leševa začinjenih modrim klobučcem, beladonom i otrovnim gljivama. Kuvali su i skidali penu sa ovih užasnih sastojaka na vatrama od ljudskih kostiju i raspeća koje su ukrali iz crkava; dodavali su prašinu ili suve žabe krastače i prah posvećenih hostija; prljali su svoje hramove, ruke i grudi paklenim izmetom, crtali đavolske pentakle, prizivali mrtve ispod vešala ili na napuštenim grobljima. Njihovo se zavijanje čulo izdaleka, i odocneli putnici zamišljali su legije prikaza koje su ustajale iz zemlje. Samo drveće, u njihovim očima, poprimalo je zastrašujuće oblike; videli su plameno žbunje u gustišima; žabe u močvarama izgledale su kao da ponavljaju krešteći glasovima tajne reči Sabata. Bio je to magnetizam halucinacije i zaraza ludilom.

Svrha dejstva crne Magije bila je da pomuti razum i proizvede divlje uzbuđenje koje podstiče teške zločine. Grimoari, koje je vlast jednom plenila i spaljivala, svakako nisu bezopasne knjige. Bogohuljenja, ubistva, krađe, ukazuju ili naznačavaju sredstva koja služe za ostvarivanje ovakvih delatnosti. Tako se u *Velikom Grimoaru* i njegovoj savremenoj verziji Crvenom Zmaju, nalazi recept pod nazivom „Spravljanje Smrti, ili Filosofski Kamen", a to je mešavina koju čini *aqua fortis*, bakar, arsenik i azurit. Postoje takođe i nekromantički postupci, koji se sastoje iz grebanja zemlje noktima sa groba, iskopavanja kostiju, njihovog postavljanja u obliku krsta na grudi, potom prisustvovanja ponoćnoj misi na badnje veče, i izjurivanja iz crkve u trenutku posvećivanja, sa povikom „Neka mrtvi ustanu iz grobova"! Nakon toga se vraća na

groblje, uzima se šaka zemlje iz blizine kovčega, trči se nazad prema vratima crkve, koja se uzbunila nakon ispada, i ponovo se viče „Neka mrtvi ustanu iz grobova"! Ako operator uspe da izbegne hvatanje i smeštanje u ludnicu, mora da se vraća sporim korakom, i broji 4500 koraka u pravoj liniji, što znači da mora da prati prav put ili ravne zidove. Pošto je prešao ovu razdaljinu, leže na zemlju, kao u kovčeg, i ponavlja žalobnim glasom: „Neka mrtvi ustanu iz grobova"! Na kraju, tri puta poziva osobu koju želi da prizove. Nema sumnje da je svako ko je dovoljno lud i pokvaren za nešto ovakvo, predisponiran za svakojake himere i utvare. Tako je recept iz *Velikog Grimoara* veoma efikasan, ali nikome od čitalaca ne preporučujemo da ga isproba.

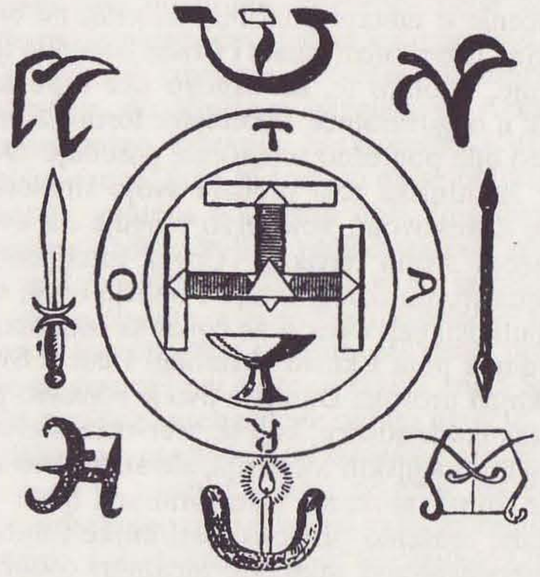
XIV

TRANSMUTACIJE

Sveti Avgustin razmatra, kao što smo rekli, da li je Apulej mogao da se pretvori u magarca i da se potom vrati u svoje ljudsko obličje. Isti se znalac mogao zanimati i za doživljaje Odisejevih drugova, koje je Kirka pretvorila u svinje. Prema popularnom mišljenju, transmutacije i metamorfoze oduvek su bile samo srce magije. Sad, gomila, budući odjek uverenja, koje vlada svetom, nije nikada niti potpuno u pravu, niti sasvim u zabludi. Magija zaista menja oblik stvari, ili pre po volji menja njihov pojavni oblik, u skladu sa snagom operatorove volje i sposobnošću opčinjavanja ambicioznih adepata.* Usmena reč utvrđuje oblik, i kada osoba za koju smatramo da ne greši utvrđuje ime za datu stvar, ona je zaista pretvorena u supstancu njome imenovanu. Remek delo govora i vere u ovoj stvari jeste istinsko menjanje supstance bez promene njenog spoljašnjeg oblika. Da je Apolonije ponudio čašu vina svojim učenicima, i rekao im: „Ovo je krv moja, koju ćete piti da biste očuvali moj život u sebi"; i da su učenici verovali kroz vekove da ponavljajući iste reči ostvaruju transformaciju; da su smatrali da je vino, bez obzira na njegov miris i ukus, ljudska i živa krv Apolonijeva, morali bismo da priznamo da je ovaj majstor teurgije najsavršeniji od svih opčinitelja i najmoćniji od svih Maga. Onda bi nam ostalo da ga obožavamo.

Sad, dobro je poznato da mesmeriti izazivaju kod svojih somnambula koji piju vodu bilo koji ukus koji odaberu; i ako pretpostavimo da mag sa dobrom kontrolom nad astralnim fluidom može da magnetizuje celi skup osoba, pripremljenih za magnetizam sa krajnjim uzbuđenjem, sasvim ćemo moći da objasnimo, ne baš čudo iz jevanđelja koje se dogodilo u Kani, a koje pripada istoj vrsti pojava. Nije li opčinjavanje ljubavlju, koja sledi iz opšte magije prirode, istinski uzvišena, i ne preobražava li osobe i stvari? Ljubav je san koji opčinjava, koji preoblikuje svet; sve postaje

* „Transformacija magije i hermetičke hemije jesu samo veštačko razvijanje prirodnih semena: mi ne pravimo zlato već pomažemo prirodi da ga pravi." –*Priče i simboli*, str. 335.

muzika i miomiris, sve opijenost i sreća. Voljena stvar je lepa, dobra, uzvišena, bezgrešna, zrači, sija zdravljem i radošću. Kada sanjarimo izgleda kao da smo pali s Neba; ispunjeni smo prezirom prema bronzanoj vračari koja je zauzela mesto ljupke Melusine, kao i prema Tersitu koga smo cenili kao Ahileja ili Nereja. Kako to poverenje ne možemo izazvati u osobi koja nas voli? No takođe, kakav razum ili pravdu možemo očekivati od osoba koje vole na taj način? Ljubav počinje kao magija, a završava se kao vradžbina. Nakon što je stvorila privid zemaljskog raja, upoznaje i pakao. Njena je mržnja besmislena kao i njen zanos, zato što je strasna, što znači potčinjena usudu sopstvenih umišljanja. Iz ovoga razloga osuđuživali su je mudraci, koji su je smatrali neprijateljem razuma. Da li ih treba poštovati ili sažaljevati zbog ove osude, pune nerazumevanja bez sumnje, kao najnesrećnije od svih bića. I ono što se tom prilikom može reći, to je da nisu nikada voleli ili da su prestali da vole.

Spoljašnje stvari za nas su ono što od njih čini naš unutrašnji svet. Verovati da smo sretni znači da smo sretni; šta god procenimo postaje dragoceno u stepenu u kojem ga cenimo: ovo je smisao u kome možemo da kažemo da magija menja prirodu stvari. Ovidijeve *Metamorfoze* su istinite, no one su alegorijske, kao i Apulejev *Zlatni magarac*. Život bića stalni je preobražaj, i njegove

forme mogu biti potvrdene, obnovljene, produžene, ili pak uništene. Kada bi učenje o metapsihozi bilo istinito, ne bi li se moglo reći da je Kirkina razvratnost zaista i fizički izmenila ljude načinivši od njih svinje, ukoliko je, na osnovu ove hipoteze, kazna za grehe povratak u odgovarajuće životinjske forme. Sad, metapsihoza, koja je često bila pogrešno tumačena, poseduje savršeno istinitu stranu; jer životinjska tela predaju svoje simpatetične utiske astralnom telu čovekovom, koje brzo reaguje na ove poticaje u skladu sa snagom svojih navika.* Čovek inteligentne i pasivne blagosti poprima tromu fiziognomiju i obličje ovce, no samo se u stanju somnabulnosti vidi ovca, a ne čovek sa osobinama ovce, kao što je to hiljadama puta iskusio ekstatični i učeni Svedenborg. U kabalističkoj knjizi proroka Danijela ovo je iskustvo predstavljeno legendom o Nabukodonosoru, koji se pretvorio u zver, koja je, po uobičajenoj sudbi magijskih alegorija, shvatana kao istinita priča. Na ovaj način zaista možemo transformisati ljude u životinje i životinje u ljude; možemo preoblikovati biljke i njihove osobine; možemo da obogaćujemo minerale idealnim osobinama: sve je stvar želje. Možemo isto tako po želji postajati vidljivi ili nevidljivi, i ovo nam omogućava da objasnimo misteriju Gigovog Prstena.

Na prvom mestu, otklonimo iz svesti naših čitalaca sve apsurdne pretpostavke—što će reći, o posledici koja je lišena uzroka ili mu je protivrečna. Da bi se postalo nevidljivim jedna od tri stvari je potrebna—postavljanje nekog neprovidnog posrednika izmedu svetla i našega tela, ili izmedu našega tela i očiju gledalaca, ili fascinacije u očima gledalaca na takav način da ne mogu da se koriste svojim vidom. Od ovih metoda, samo je treći magičan. Nismo li svi primetili da pod vlašću snažnog uticaja gledamo a ne vidimo i da se sudaramo sa predmetima. „Tako učini, da oni što gledaju ne vide," kaže Veliki Inicijator, a priča o ovom velikom majstoru saopštava nam da je jednoga dana, našavši se u situaciji da bude kamenovan u hramu, postao nevidljiv i izašao napolje. Nema potrebe da ponavljamo mistifikaciju popularnog Grimoara o prstenu nevidljvosti. Neki naznačuju da bi trebalo da bude od čvrste žive, obogaćene malim draguljem koji može da se pronade isključivo u gnezdu vivka, i da bi ga trebalo držati u kutiji od istog metala. Autor *Malog Alberta* nalaže da bi ovaj prsten trebalo da se sastoji od dlaka očupanih sa glave divlje hijene, što sliči priči o

* „Moraju se odbaciti apsurdnosti metapsihoze, prema kojima se ljudi kažnjavaju seobom u životinjska tela." —*Prepiska sa Baronom Spedalijerijem*, Br. 23.

Rodilardovom zvonu. Jedini pisci koji su ozbiljno raspravljali o Gigovom Prstenu jesu Jamblihus, Porfirije i Petar Aponski.* Ono što kažu očigledno je alegorično, i slika koju pružaju, ili koja može da se dobije iz njihovih izveštaja, potvrduje da zapravo ne govore ni o čemu drugom do Velikom Magijskom Arkanumu. Jedan predstavlja univerzalno kretanje, harmonično i uravnoteženo u besmrtnom biću; drugo, koje bi trebalo da se oblikuje od amalgama sedam metala, zahteva podroban opis. Ima dvostruki kolut i dva draga kamena—topaz koji je oblikovan pod znakom Sunca i smaragd pod znakom Meseca. Trebalo bi da sa unutrašnje strane nosi okultne znake planeta, a sa spoljašnje njihove znane simbole, udvostručene i u kabalističkoj suprotnosti jedan prema drugome; što će reći pet na desnoj i pet na levoj strani; znaci Sunca i Meseca sažimaju četiri različite inteligencije sedam planeta. Sad, konfiguracja nije različita od pentakla koji označava sve misterije magijskog učenja, i to je okultni značaj prstena: da bismo koristili svemoć, čiji je najteži deo opčinjavanja vida, moramo biti upoznati sa svim naukama i znati kako da ih koristimo. Opčinjavanje se postiže magnetizmom. Mag u sebi zabranjuje celom skupu da ga vidi, i on ga ne vidi. Na svoj način, on prolazi kroz vrata pod stražom i izbavljuje se iz zatvora ispred nosa okamenjenih tamničara. U takvim situacijama doživljava se čudna omamljenost, i svi se prisećaju kao da su videli Maga u snu, no tek pošto je otišao. Tajna nevidljivosti sastoji se prema tome u moći koja ima sposobnost da učini—budući da skreće pažnju ili je parališe, da svetlo dospeva u organ vida a da ne utiče na oko duše. Da bismo delovali ovom moći moramo da posedujemo volju koja je navikla na iznenadno i energično delovanje, veliku prisebnost duha i ništa manju veštinu da prouzrokujemo zabunu u gomili. Neka se čovek, koga goni gomila ubica, sklonivši se u poprečnu ulicu, odmah okrene, i savršeno mirno uputi u pravcu svojih progonitelja, ili

* Demografi kažu da je Petar Aponski—1246.-1320—bio princ vračeva, no prema drugima bio je osoba snažnog uma koja je malo verovala u Boga ili davola. Iznad svega, upozoravaju nas da mu ne pripišemo raspravu koja je odgovorna za njegovu okultnu reputaciju—*Heptameron Magijskih Elemenata*. Ne pokušavam da ocenim koja je strana u pravu. Izvan okultne literature, mislim da je najveći broj osoba napisao knjige koje su im pripisivane—verovatno i Šekspir no u okviru tog začaranog kruga skoro svako autorstvo iz prošlosti može biti dovedeno u pitanje. Izgleda da je čak i Elifas Levi iskoristio jednog autora, no ovo svedočanstvo dolazi od masonskog ružokrstaškog društva, navodno Soc. Ros, i treba da bude adekvatno prosudeno.

neka se umeša među njih i pretvara da učestvuje u lovu, pa će sigurno biti nevidljiv. Sveštenik koga su gonili sa nameroma da ga obese o uličnu svetiljku, jurio je niz ulicu i primetivši kućni trem, naslonio se na njega sa izrazom duboke zamišljenosti; gomila njegovih neprijatelja protrčala je pored; niti jedan ga nije video, ili radije, niti jednom nije napamet palo da ga prepozna: toliko je bilo neverovatno da je to on! Osoba koja želi da je primete uvek biva spažena, no onaj koji želi da prođe neopaženo briše se i nestaje. Pravi Gigov Prsten jeste volja; ona je takođe i osnov preobražaja, i preciznom i strogom formulacijom stvara magičnu reč. Svemoćni izrazi opčinjavanja izražavaju tvoračku moć formi. Tetragram, koji je najviša reč magije, znači: „To je ono što će biti," i ako ga upotrebimo koristeći se celokupnom inteligencijom za svaki preobražaj, obnoviće i promeniti sve stvari, čak i oštricu dokaza i zdravoga razuma. *Hoc est* hrišćanskog žrtvovanja jeste prevod i primena tetragrama: tako ova prosta upotreba proizvodi najpotpuniju, najskrovitiju, najneverovatniju i najjasnije potvrđenu od svih transformacija. Još jača reč nego transformacija određena je od saveta da označi čudo – transsupstancijalizacija.

Hebrejske izraze יהוה, אגלא, אהיה, אמן, smatrali su kabalisti ključevima magijske transformacije. Latinske reči *est, sit, esto, fiat*, imaju istu snagu kada se izgovaraju sa punim razumevanjem. Montalember, ozbiljno pripoveda, u svojoj legendi o sv. Elizabeti Mađarskoj, kako je jednoga dana ova sveta gospa, kada ju je neočekivano zatekao njen plemeniti muž od koga je pokušavala da skrije svoju delatnost, da nosi hleb za siromahe u pregači, odgovorila je da nosi ruže, a nakon provere se ispostavilo da govori istinu, jer su se vekne zaista pretvorile u ruže. Ova je priča najplemenitija apologija magiji, i pokazuje da istinski mudri ljudi ne mogu da lažu, da mudra reč određuje formu stvari, ili čak njihovu sadržinu nezavisno od formi. Zašto, na primer, plemeniti suprug sv. Elizabete, dobri i pravi hrišćanin kao i ona sama, koji je implicitno verovao u stvarno prisustvo Spasitelja u stvarnom ljudskom telu nad oltarom gde je posmatrao samo pšeničnu hostiju, zašto on ne bi verovao u stvarno prisustvo ruža u ženinoj pregači u obliku hleba ? Ona mu je bez sumnje pokazala vekne, no kako je rekla da su to ruže, i kako je verovao da je nesposobna i za najmanje krivokletstvo, video je i želeo je da vidi samo ruže. Ovo je tajna čuda. Druga legenda pripoveda kako je svetac, čije ime nisam zapamtio, ne imavši ništa za jelo posnog dana u petak, naredio kokoši da postane riba, i ona je postala riba. Parabola ne zahteva

nikakvo objašnjenje, i podseća na divnu priču sv. Spiridiona Tremitontanjina, onoga koji je prizvao dušu svoje kćeri Irene. Jednoga petka putnik je stigao u odaje svetoga biskupa, i kako su biskupi u ono vreme shvatali hrišćanstvo ozbiljno, i stoga bili siromašni, Spiridion, koji je pobožno postio, imao je u kući samo nešto usoljene slanine, koja je pripremana za Uskrs. Stranac je bio ophrvan umorom i izmoren gladu; Spiridion mu je ponudio meso, i sam podelivši milosrdni obrok, pretvarajući meso koje su Jevreji smatrali za najnečistije u gozbi pokajanja, prevazilažeći materijalne zakone duhom zakona samog, i pokazujući se kao inteligentni sledbenik Čoveka-Boga, koji se uspostavio kao kralj prirode u tri sveta.

XV

SABAT VRAČEVA

Još se jednom vraćamo na taj užasni broj 15, u Tarotu predstavljen čudovištem koje je ustoličeno na oltaru, okićeno mirtom i rogato, koje ima ženske grudi a polne organe muškarca – himera, izobličena sfinga, sinteza deformacija. Ispod nje čitamo jasan i jednostavan natpis: **Đavo**. Da, ovde se susrećemo sa utvarom svih užasa, zmajem svih teogonija, Ahrimanom Persijanaca, Tifonom Egipćana, Pitonom Grka, starom zmijom Jevreja, fantastičnim čudovištem, noćnom morom, Krokemitenom, grifonom, velikom zveri srednjeg veka, i – gore od svega pomenutog – Bafometom templara, bradatim idolom alhemičara, razvratnim božanstvom Mendesa, kozom Sabata. Naslovna strana ovog „Rituala" odslikava pravu sliku ovoga strašnoga gospodara noći, sa svim atributima i svim njegovim osobinama.

Počnimo sa sablažnjavanjem svetine, radi zadovoljenja grofa de Mirvila, zarad opravdanja demonologa Bodena, za veću slavu crkve koja je progonila Templare, spaljivala magičare, ekskomunicirala slobodne zidare, itd. – izjavimo hrabro i precizno da su neki niski upućenici u okultnu nauku i profanizatori Velikog Arkanuma, ne samo u prošlosti već i sada, pa i uvek, obožavali ono što je simbolisano ovim zbunjujućim simbolom. Da, po našem dubokom uverenju, Veliki Majstor reda Templara obožavao je Bafometa, i učinio je da ga obožavaju i njegovi sledbenici; da, u prošlosti su postojali, i još uvek možda postoje, društva okupljena oko ovoga lika posadenog na tron, koji ima plamteću buktinju medu rogovima. No poklonici ovoga znaka ne smatraju ga, kao mi, predstavom davola: sasvim suprotno, za njih je to bog Pan, bog naših savremenih škola, bog aleksandrijskih teurgijskih škola i naših sopstvenih neoplatoničara, bog Lamartina i Viktora Kuzena, bog Spinoze i Platona, bog primitivnih gnostičkih škola, Hrist otpadničkog sveštenstva. Ovo poslednje određenje, posvećeno kozi crne Magije, neće zaprepastiti studente drevnih religija koji su upoznati sa svim fazama simbolizma i učenja u njihovim različitim preobražajima, bilo u Indiji, Egiptu, Judeji.

Bik, pas i koza su tri simbolične životinje Hermetične Magije, koje sažimaju sva iskustva Egipta i Indije. Bik predstavlja zemlju ili so filosofa; pas Hermanubijus, živu mudraca – drugačije, fluid, vazduh i vodu; koza predstavlja vatru i u isto vreme je simbol plodnosti. Dve koze, jedna čista i druga nečista, bile su posvećene u Judeji, prva je žrtvovana u oprost greha; druga opterećena svim gresima, prokleta, puštana je na slobodu u pustinju – čudan običaj, no duboko simboličan, koji je značio pomirenje žrtvovanjem i oproštaj oslobodenjem! Tako, svi oci crkve koji su se posvetili proučavanju jevrejskog simbolizma, prepoznali su u žrtvovanoj kozi Onoga koji je poprimio sam oblik greha. Stoga, gnostici nisu bili van simbolične tradicije kada su dodelili ovu istu mističnu figuru Hristu Oslobodiocu. Sva Kabala i sva Magija jesu, zapravo, podeljeni između kulta žrtvovane i puštene koze. Moramo stoga da prepoznamo magiju svetilišta i magiju divljine, belu i crnu crkvu, sveštenstvo javnih skupova i Sanhedrim Sabata.* Koza koja je predstavljena na našoj ilustraciji nosi na čelu znak pentagrama, sa jednom uzdignutom tačkom, što je dovoljno da ga označimo kao simbol svetla. Štaviše, znak okultizma obrazovan je obema rukama, pokazujući gore na beli mesec **Heseda**, i dole na mesec **Geburaha**.** Ovaj znak izražava savršenu saglasnost izmedu milosti i pravde. Jedna je ruka ženska a druga muška, kao kod Knuratovog androgina, čiji su atributi pomešani sa onima naše koze, pošto se odnose na jedan isti simbol. Baklja inteligencije koja gori izmedu rogova jeste magično svetlo kosmičke ravnoteže; takođe je vrsta duše uzdignuta nad materijom, iako se naslanja na nju, kao što plamen prijanja na rogove. Čudovišna glava životinje označava užas greha, za koji je materijalni činilac jedini odgovoran, koji duša mora sama i zauvek da ispašta, zato što je ona po prirodi nepromenljiva i može da ispašta samo kroz materijalizaciju. Kaducej, koji zamenjuje polne organe, predstavlja večni život,

* „Mračna inteligencija je prizivanje misterija noći, opisivanje realnosti oblicima nevidljivog. To je verovanje u neodredenu mogućnost, svetlost u snu... Poštujmo misterije senki, no držimo lampe upaljene." *Le Grand Arcane*, str. 213. Kada Levi u gornjem tekstu govori da su Kabala i Magija podeljene između kultova ovih dvaju žrtava on želi da kaže da postoji bela i crna magija, a prema njegovim hipotezama, i crna tradicija u Izraelu kao i velika tradicija svetla, Kabale i vradžbina Grimoara, isto kao i božanska Kabala, koja je oličena u *Zoharu*.

** Mesec **Heseda** u kabalističkom simbolizmu zaista jeste mesec koji raste na strani milosti na Drvetu života, dok je mesec koji se smanjuje u vezi sa stranom Strogosti. Trebalo bi zapamtiti da je Mesec u *Zoharu* uvek i jedino Šekinah.

krljuštima pokriven stomak označava vodu; krug nad njim je atmosfera, a gornja pera simbolizuju eteričnost; na poslednjem mestu, čovečanstvo je predstavljeno dvema dojkama i androginim rukama ove sfinge okultnih nauka. Pogledaj kako se senke paklenog svetilišta razmiču! Pogledaj sfingu srednjevekovnih užasa razotkrivenu i proteranu sa svoga prestola! *Quomodo cecidisti, Lucifer!*

Grozan je Bafomet, prema tome, kao i svi čudovišni idoli, zagonetka antičke nauke i njenih snova, samo je nevini i čak pobožni hijeroglif. Kako bi čovek obožavao zver, kada ima vrhovnu vlast nad njom? Potvrdimo, u čast čovečanstva, da nije obožavalo pse i koze više nego jagnjad i golubove. U hijeroglifskim redovima, zašto ne kozu koliko i jagnje? Na svetim stenama hrišćana bazilidske sekte postoje predstave Hrista u obliku različitih kabalističkih životinja – ponekad ptice, drugi put lava, potom zmije, sa glavom lava ili bika, no u svim slučajevima nosi iste znake svetla, čak i kao naša koza, koja ne može biti pobrkana, zahvaljujući pentagramu, sa čuvenim obličjima Sotone.

Potvrdimo odlučno, kako bismo osporili ostatke manihejstva koji se povremeno pojavljuju medu hrišćanima, da kao vrhovna ličnost i sila Sotona ne postoji. On je oličenje svih grešaka, perverzija, i, dosledno, svih slabosti. Ako se bog može definisati kao onaj koji nužno postoji, ne bismo li mogli da odredimo njegove protivnike kao one koji uopšte ne postoje? Apsolutna potvrda dobra podrazumeva apsolutnu negaciju zla: tako u svetlu i senka sija. Stoga su grešni duhovi dobri u srazmeri sa svojim učestvovanjem u biću i istini. Nema senki bez refleksija, noći bez meseca, jutarnjih planeta i zvezda. Ako pakla ima, onda je on dobar. Niko nikada nije hulio na Boga. Uvrede i ruganja upućeni na njegov račun ne dotiču ga se.**

* U knjizi *La Clef des Grands Mystères*, je pomenuto da inicijate poput Templara, nisu toliko krivili zbog obožavanja Bafometa, koliko zbog toga što su omogućili profanima da vide njegovu sliku (*loc. cit. str. 219*). Levi dalje tvrdi da je pomenuto čudovište predstavljalo panteističku figuru Univerzalnog Agensa, a takode i bradatog demona alhemičara. Međutim, takav demon nije prikazan slikovnim znacima hermetičke filosofije, i nije tačno, kako on tvrdi, da je drevna Hermetička Masonerija, pripisivala ostvarenje Velikog Dela na navišim Stepenovima inicijaciji, bradatom demonu, iz prostog razloga što Hermetička Masonerija nije postojala pre druge polovine XVIII veka.

** Elifas Levi je ostao u okviru logike ovog stanovišta kada je dosledno tvrdio da su anđeli i demoni čisto hipotetička ili legendarna bića i zato su predana svetu poezije jer ne bi mogla da pripadaju nauci. – *La Science des Espris*, str. 6.

Pomenuli smo manihejstvo, i uz pomoć te čudovišne jeresi objasnićemo zastranjenja crne Magije. Krivotvoreno učenje Zoroastera i magijskog zakona dveju sila koje obrazuju univerzalnu ravnotežu poslužilo je da neki nelogični umovi zamisle negativno božanstvo, potčinjeno i neprijateljsko prema aktivnom božanstvu.

Nečista se dijada tako ostvarila. Ljudi su bili dovoljno ludi da prepolove boga; Solomonova zvezda rastavljena je na trouglove; a manihejci su zamislili trojstvo tame. Zli Bog, proizvod sektaške uobrazilje, nadahnjivao je sve manije i sve zločine. Prinošene su mu žrtve u krvi; čudovišna idolatrija zamenila je pravu religiju; crna Magija izdala je transcendentnu i svetlu Magiju pravih adepata, i užasne skupine vračeva, duhova i striga pojavila su se u kavernama i pustim mestima, jer se poremećenost ubrzo pretvorila u mahnitost, i od ljudskih žrtava do kanibalizma bio je samo korak. Misterije Sabata opisane su raznoliko, no uvek postoje u Grimoarima i magijskim iskušavanjima. Otkrića u vezi s tim pitanjem mogu se podvesti pod tri tačke: 1) ona koja se odnose na fantastični izmišljeni Sabat; 2) ona koja odaju tajne odredenih okultnih društava istinskih Adepata; 3) vesti o budalastim ili zločinačkim okupljanjima, koja za cilj imaju radnje crne Magije. Za veliki broj nesretnih ljudi i žena, podvrgnutih takvim ludim i odvratnim ritualima, Sabat je bio produžena noćna mora, gde su se snovi činili stvarnim i bili izazvani napicima od gljiva, ili narkotika. Baptista Porta, koga smo već označili kao mistifikatora, u svojoj Prirodnoj magiji daje nazovi recept za pomade vračeva, pomoću čega su oni prenošeni na Sabat. Sastoji se od dečjeg loja, modroga klobučca kuvanog sa lišćem topole, i nekih drugih droga, sve pomešano sa čadi, šta ne bi moglo da pridonese lepoti nage vračare koja je, isprljana pomadom, bila deo prizora. Postoji kod istoga autora i drugi i ozbiljniji recept, koji prenosimo na latinskom kako bismo očuvali njegov grimorički karakter. *Recipe: suim, acorum vulgare, pentaphyllon, vespertillionis sanguinem, solanum somniferum et oleum*, sve skuvano i stvrdnuto u mast. Napominjemo: da sastav sadrži opijate, srž zelene konoplje, *Datura stramonium* ili lovor-badem, sasvim bi uspešno ušli u takve preparate. Loj ili krv noćnih ptica dodani ovim narkoticima, sa ceremonijama crne Magije, izazvali bi rad mašte i odredili pravac snova. Za Sabat sanjan na ovaj način moramo da se oslonimo na svedočanstva o kozi koja se pojavljuje iz pehara, i u njih vraća nakon ceremonije; o paklenim praškovima koji su se dobijali od izmeta ove koze zvane Majstor Leonard; gozbama na kojima su se jela neslana

abortirana deca, kuvana sa zmijama i krastačama; plesovima, u kojima učestvuju čudovišne životinje ili ljudi i žene nemogućih oblika; razuzdanim pohotnicima koji su se svuda parili. Samo bi košmar mogao da proizvede ili objasni takve prizore. Nesrećni opat Gofridi i njegova napuštena grešnica Madlena de la Paliod od sličnih su prizora poludeli, i bili su spaljeni zato što su iste uporno branili. Moramo da pročitamo istupanje ovih nesretnih stvorenja tokom suđenja kako bismo razumeli mogući stepen zastranjivanja na osnovu takvih prikazanja. No, Sabat nije bio oduvek san; postojao je i u stvarnosti; čak i danas postoje tajna noćna udruženja koja praktikuju rituale staroga sveta, od kojih neki imaju religijsku i socijalnu sadržinu, drugi su opet usredsređeni na orgijanje i bajanje. Sa ovoga dvostrukoga gledišta predlažem da razmotrimo pravi Sabat, tu svetlu magiju u jednom slučaju, i tminu, u drugom slučaju.

Kada je hrišćanstvo zabranilo javno izvođenje antičkih kultova, njihovi su pobornici bili prisiljeni da se okupljaju tajno kako bi slavili svoje misterije. Uvedena je inicijacija i ubrzo je uspostavljena vrsta pravovernosti među različitim progonjenim kultovima, što je olakšano uz pomoć magijskih istina i činjenicom da je zabrana ujedinila volje i učvrstila veze bratstva medu ljudima. Tako su misterije Izide, eleusinskog Ceresa, Dionisa, pomešane sa onim *Bona Dea* i drevnim druidizmom. Susreti su se obično održavali u dane između Merkura i Jupitera, ili Venere i Saturna. Postupak je uključivao rituale inicijacije, razmenu misterioznih znakova, pevanje simboličnih pesama, zajedničko svetkovanje, obrazovanje magijskog lanca za stolom i tokom plesa. Konačno su se susreti završavali obnavljanjem zaveta u prisustvu poglavara i njihovom davanjem uputstava. Kandidat za Sabat bio je vođen ili donošen na skup, očiju prekrivenih magijskom mantijom u koju je bio potpuno umotan. Bio je proveden pokraj velikih vatri, dok se oko njega čula zaglušujuća buka. Kada mu je lice bilo otkriveno, našao bi se okružan paklenim čudovištima, i u prisustvu ogromne i gadne koze koju je morao da obožava. Sve ove ceremonije bile su probe čvrstine njegovog karaktera i poverenja u njegove inicijatore. Poslednji od običaja bio je odlučujući, jer je na prvi pogled bio ponižavajući i najbesmisleniji. Kandidat je primao odsečnu naredbu da poljubi kozu u stražnjicu. Ako bi odbio, glava bi mu bila ponovo pokrivena, i bio bi udaljen od skupa takvom brzinom da bi pomislio da leti kroz vazduh. Ako bi pristao, bio bi poveden ka simboličnom idolu, gde bi zatekao ne odvratni i razvratni lik, već

mladu i gracioznu pojavu sveštenice Izide ili Maje, koja bi mu uputila sestrinski pozdrav, posle čega bi bio pozvan na gozbu.* Što se orgija koje su se održavale posle mnogih banketa tiče, moramo se kloniti da verujemo da su one bile uobičajene posle ovih tajnih agapeja; ipak je poznato da ih je jedan broj gnostičkih sekti upražnjavao tokom okupljanja u ranim stolećima hrišćanstva. Da je telo imalo svoje protestante u tom dobu asketizma i potiskivanja čula, bilo je neizbežno i nije nikakvo iznenadenje, i ne smemo da optužujemo transcendentalnu Magiju za nepravilnosti koje nikada nije odobravala. Izida je čista u svom udovištvu; Dijana Panteja je devica; Hermanubije, posedujući oba pola, ne može da zadovolji niti jedan; hermafrodit je hermetički čist; Apolonije tijanski nikada nije popustio pred zavodljivom sladostrašću; car Julije bio je čovek čvrstog morala; Plotin aleksandrijski bio je asketa; Paracelzusu su bile potpuno strane budalaštine čulne ljubavi i njegov je pol bio pod znakom pitanja; Rajmund Lul bio je iniciran u krajnje tajne nauke tek nakon bezizgledne strasti, koja ga je zauvek očistila. Takođe je magijska tradicija da pentakli i talismani gube sve svoje moći ako onaj ko ih nosi uđe u javnu kuću ili počini preljubu. Orgijastički Sabat stoga ne sme da se posmatra kao da pripada istinskim adeptima.

Kada govorimo o imenu Sabat, neki su ga izveli iz imena Sabazije, a izmišljane su i druge etimologije. Najjednostavnija, po našem mišljenju, spaja ga sa jevrejskim Sabatom, jer je sigurno da su Jevreji, najverniji čuvari tajni Kabale, bili kroz srednji vek gotovo uvek veliki majstori Magije. Sabat je prema tome nedelja kabalista, dan njihove religiozne svetkovine, ili pre noć njihovog uobičajenog sakupljanja. Ova svečanost, okružena misterijama, izazivala je u puku strah zbog straža i pomoću straha izmicala progonima. Što se pak đavolskog Sabata nekromanata tiče, on je bio suprotnost Sabatu Maga, skup nitkova koji je iskorišćavao idiote i budale. Ovi su se užasni rituali upražnjavali i sastavljani su odvratni napici; tu su vračevi i vračare pravili svoje planove i obezbedivali opštu podršku za svoju reputaciju u prorokovanju i divinaciji. U tom su periodu bili traženi proroci i na njih je gledano kao na unosno zanimanje, jer su posedovali istinsku moć. Takve institucije nikada nisu imale niti su mogle imati regularne

* Mora se razumeti da ne postoje istorijske zabeleške ovih Sabata adepata i Levi je dospeo do njihovih navodnih postupaka prostim odstranjivanjem užasa crnoga Sabata.

rituale, sve je zavisilo od hirova poglavara i omamljenosti skupa. Izveštaji onih koji su prisustvovali nekima poslužili su kao uzor za sve noćne more halucinacija, i iz ovoga haosa nemogućih stvari i demonskih snova nastale su odbojne i glupave priče o Sabatu koje postoje u magijskim uputstvima i knjigama takvih pisaca kao što su Šprenger, Delankur, Delrio i Boden.

Rituale gnostičkog Sabata u Nemačku je uvelo udruženje koje je uzelo ime Mops. Ono je zamenilo kabalističku kozu hermetičkim psom, a kandidati, muški ili ženski—jer je iniciralo i žene—uvođeni su zamotanih očiju. Ista paklena buka koja je okruživala ime Sabata pratila je i njih tolikim neobjašnjivim glasinama; pitali su ih da li se plaše đavola, i bili naglo upitani da li žele da poljube stražnjicu Velikog Majstora ili male figure psa prekrivene svilom, koja je bila zamena za veliki stari idol Mendesove koze. Znak raspoznavanja bio je smešna grimasa, koja priziva fantazmagorije drevnoga Sabata i maske njegovih mirmidona. Što se ostaloga tiče, njihovo je učenje bilo sažeto u kultu ljubavi i slobode. Udruženje je počelo da postoji kada je rimska crkva progonila masone; Mopsi su nastojali da regrutuju samo katolike, i tokom završnog rituala prilikom primanja zahtevali su svečano zaklinjanje čašću da se neće odavati tajne reda. To je bilo efikasnije nego ikakva kletva i utišavalo je religiozne primedbe.*

* Već sam se ranije bavio Bodenom. Delrio je bio jezuita koji je živeo istovremeno sa Bodenom, a nešto kasnije, bio je zanimljiviji i učeniji od Bodena, i nema sumnje u njegovu iskrenost. Njegovo delo *Šest knjiga o magijskim raspravama* svodi lov na veštice na preciznu nauku i takođe predstavlja pouzdan vodič za istraživača duhova, jer se bavi onima koji prizivaju duhove. Što se tiče ostaloga, on je razlikovao paklenu Magiju i lažnu Magiju prestiža, koja je samo iskorišćavanje i prevara. Takođe priznaje i prirodnu Magiju, no u vezi sa njom jedva da se može smatrati za prethodnika Ser Dejvida Brustera. Trebalo bi ga čitati, makar i francuske prevode iz 1616, koji su *tres recherches*, kažu bibliofili. Tu je takođe i Virus, koji je prethodio Bodenu, koji je bio Agripin učenik i kao i on sklon ruganju i neverici. Smatrao je da su vračevi više budale nego kriminalci, i stoga je Boden napisao kvarto da ga razori. Posle Virusa i Bodena došao je Delrio—po redu izdavanja—a posle Delrioa Delankr. To su četiri najznačajnija demonoga latinske ortodoksije. Postojao je takođe i Jakubus Štrengerus, i njegova čuvena knjiga *Malleus Maleficarum*, 1519. Svi su oni znali više o đavolu nego sami kukavni vešci. Virus je nezamenljiv za folklor, Delankr je rudnik obaveštenja o deset hiljada čuda, za koje čak ni Gafarel nije čuo. *Nevernost i nenormalnost vradžbina jasno pokazana*, i *Tabela nepostojosti zlih anđela i demona* dve su rasprave koje dugujemo ovim poslednjim autoritetima.

* Velika je glupost reći da su Mopsi oživeli rituale gnostika ili bilo kakvih Sabata, kao i predložiti ikakvu vezu između legendarnog Bafometa i smešnoga kineskoga psa. Red Mopsa bio je ili neizvorna masonerija ili glupava zamena pod

Ime Templara Bafometa, koje bi trebalo da se kabalistički izgovara unatraške, sastavljeno je od tri skraćenice: **Tem. oph. ab,** *Templi omnium hominum pacis abbas*, „otac hrama mira svih ljudi". Prema nekima, Bafomet je imao glavu čudovišta, no prema drugima, to je demon u obliku koze. U ruševinama staroga hrama pronađen je kovčeg u kome su arheolozi otkrili bafometsku skulpturu koja je po osobinama odgovarala Mendesovoj kozi i Knuratskom androginu. Bila je to bradata prilika sa ženskim telom, koja je držala sunce u jednoj i mesec u drugoj ruci, privezana lancima. Tako je ova muška glava postala savršena alegorija koja ističe jedino glavu kao inicijacijski i stvaralački princip. Glava, dakle, predstavlja duh i materiju tela. U ovoj lepoj alegoriji prikazana je Priroda koja predstavlja umnost glave, kako upravlja nebeskim telima povezanim lancima za ljudsko telo. Bez obzira na sve, učeni ljudi koji su ga proučavali protumačili su ga kao opscenog i đavolskog. Možemo li ovim biti začuđeni nakon širenja srednjovekovnog praznoverja u našem dobu? Iznenađuje me samo jedno, da, verujući u đavola i njegove sledbenike, ljudi ne vaskrsnu lomače. G. Vejo je logičan i to zahteva: trebalo bi odlikovati ljude koji imaju hrabrost da misle svojom glavom.

Nastavljajući svoja zanimljiva istraživanja, došli smo do najstrašnije misterije Grimoara, onih koji se tiču zazivanja đavola i ugovora s paklom. Pošto su pripisali stvarno postojanje apsolutnoj negaciji dobra, pošto su ustoličili apsurdno i stvorili lažnoga boga, za ljudsku ludost je ostalo samo da zazove nemogući idol, što su ovi manijaci i uradili. Ranije su nam rekli da je sveti Otac Ventura, prethodno glava teatina, Biskupov istražitelj, itd, pošto je pročitao naše „Učenje", izjavio da je prema njegovom mišljenju Kabala đavolji um i da je Solomonova zvezda još jedan đavolski način da se tvrdi da je svet Satane isti kao i svet Boga. Osmotrite pažljivo šta uče oni koji su majstori u Izraelu! Ideal ništavila i noći koji izmišlja uzvišenu filosofiju jeste univerzalni osnov vere i kamen temeljac svih hramova. Demon koji se potpisuje uz Boga. Moji

čijim su plaštom nemački masoni iz Kelnu ili bečki masoni nastavili da se sastaju kada je papska bula protiv reda bila na snazi. Kako su primali oba pola, prva je mogućnost možda verovatnija. Videti moju *Novu enciklopediju slobodnog zidarstva, ii,* 105.

* Tri se stvari moraju reći o ovome fantastičnom objašnjenju: (1) nema nikakvoga razloga da se Bafomet čita unatraške; (2) da je latinski koji je naveden u ovom citatu neverovatno loš; i (3) da njegovo pojavljivanje nema veze sa Templarima, bilo kao viteškom, bilo kao sa okultnom sektom. Ni na koji način oni se ne mogu smatrati za apostole mira.

jadni učitelji teologije, veći ste vračevi nego što ste toga svesni vi ili drugi, i onaj koji je rekao: „Davo je lažov kao i njegov otac", mogao bi da napravi još neke napomene u vezi sa vašim odlukama.

Oni koji prizivaju davola moraju pre svega da pripadaju religiji koja priznaje stvaralačkog davola, koji je takode božji rival. Da bismo prizvali moć, moramo da u nju verujemo. Kada veri u davola damo tako jasan oblik, moramo da nastavimo po sledećem, kako bismo stupili u dodir sa ovim lažnim božanstvom:

MAGIJSKI AKSIOM

U krugu svoje delatnosti, svaka reč stvara ono što iskazuje.

NEPOSREDNA POSLEDICA

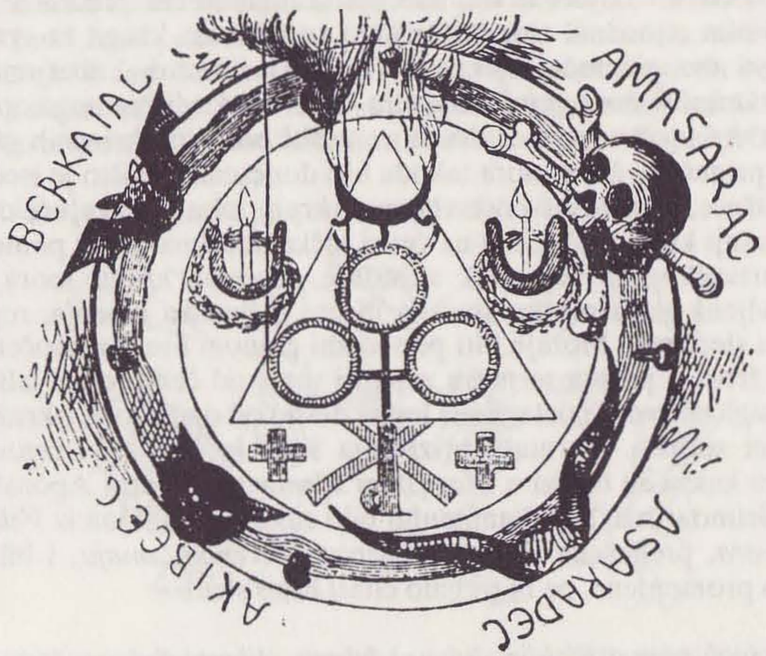
Onaj koji potvrduje davola tvori ili stvara davola.

Uslovi za uspeh u paklenim Prizivanjima

(1) Nepobediva tvrdoglavost; (2) savest oguglala na zločin i neprijemčiva za pokajanje i strah; (3) stvoreno ili prirodno neznanje; (4) slepa volja u sve što je neverovatno; (5) potpuno lažna ideja o Bogu.

Potom moramo da (1) profanizujemo ceremonije kulta u koji verujemo; (2) ponudimo žrtvu u krvi; (3) pripremimo magičnu viljušku, koja je grana lešnika ili badema, odsečena jednim zamahom novim nožem namenjenim žrtvovanju.* On mora da završi u viljušci, koja mora da bude optočena gvoždem ili čelikom, načinjenim od oštrice gore pomenutog noža. Mora se poštovati dvonedeljni post, sa samo jednim neposoljenim obrokom posle zalaska sunca, a on bi trebalo da se sastoji od crnog hleba i krvi, začinjenih neslanim začinima ili crnim bobicama i mlečnim i opojnim travama. Svaki peti dan posle zalaska sunca moramo se opiti vina u kome su stajale pet sati potopljene pet glava crnog maka i pet unci semena konoplje, i koje je procedeno kroz krpu koju je istkala prostitutka: strogo govoreći, prva krpa koja dode do ruke mogla bi se upotrebiti, ukoliko ju je istkala žena. Prizivanje se mora izvesti u noći izmedu ponedeljka i utorka, ili izmedu petka i subote. Usamljeno i nedostupno mesto mora biti izabrano, kao na primer

* Čitaoci se moraju razuveriti da postoji bilo kakva autentičnost u ovom zapisu đavolskih prizivanja uzetom kao celina. Deo navoda potiče iz Grimoara i rukopisa ceremonijalne magije, no Levi je obezbedio najveći deo upečatljivih primera koristeći svoj inventivni genije.

GOETIČKI KRUG
crnomagijaških priziva i ugovora

groblje koje pohadaju zli duhovi, ili napuštena ruševina na selu, ostaci napuštenog samostana, mesto gde je počinjeno ubistvo, druidski oltar ili stari hram idola. Mora da se nosi crna halja, neobrubljena i bez rukava; olovna kapa sa znacima Meseca, Venere i Saturna; dve sveće od ljudskog loja postavljene u crne drvene svećnjake, izrezbarene u obliku polumeseca, dve krune od sporiša; magični mač sa crnom drškom; magična viljuška; bakarni sud koji sadrži krv žrtve; kadilo sa mirisima, poimence tamjanom, kamforom, alojom, ambrom i storaksom, pomešanim sa krvlju koze, krtice i slepog miša; četiri nokta koji su izvadeni iz kovčega pogubljenog kriminalca; glava crne mačke koja je pet dana hranjena ljudskim mesom; slepi miš udavljen u krvi; rogovi jarca *cum quo puella concuberit*; i lobanja occubice. Svi ovi odvratni predmeti — iako je malo verovatno da se svi uspešno pribave — pošto su prikupljeni, moraju biti uredeni kako sledi: savršeni se krug ocrta mačem, sa jednim prekidom, odnosno, izlazom, na jednoj strani; trougao se ucrta u krug, i tako obrazovan pentakl oboji se krvlju;

posuda sa žarom postavi se na jedan od njegovih uglova, i ovaj bi trebalo da se uključi u već nabrojane neophodne predmete. Na suprotnim stranama trougla opisuju se tri mala kruga za vrača i njegova dva pomoćnika; iza prvoga crta se znak Labaruma ili Konstantinov monogram, ne krvlju žrtve, već krvlju samoga operatora. On i njegovi pomoćnici moraju biti bosi i prekrivenih glava. Koža prinešene žrtve mora takođe biti donesena i, pošto je isečena na kaiševe, mora biti postavljena u krug, tako obrazujući drugi unutrašnji krug, pričvršćen na četiri tačke noktima iz već pomenutog mrtvačkog kovčega. Tik uz nokte, ali izvan kruga, mora biti postavljena glava mačke, ljudska ili pre neljudska lobanja, rogovi koze, i slepi miš. Moraju biti poprskani granom breze zamočenom u krv žrtve, i potom se mora zapaliti vatra od čempresa i jalše, a dve magične sveće postavljene levo i desno od operatora, okružene vencem sporiša. Formula prizivanja sada može da se izgovori, onakva kakva se nalazi u *Magijskim Elementima* Petra Aponskog, ili u Grimoarima, bilo štampanim bilo rukopisnim. Ona iz *Velikog Grimoara*, prenešena je u popularnom *Crvenom zmaju*, i bila je voljno promenjena, pa bi trebalo čitati kako sledi:

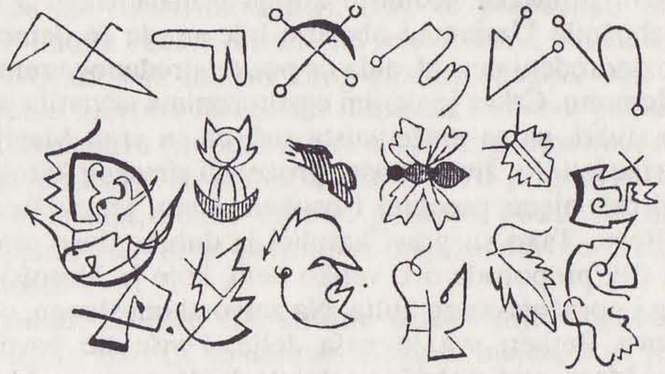
U ime Adonaj Elohim, Adonaj Jehova, Adonaj Sabaot, Metraton On Agla Adonaj Mathon, Dvosložne reči, Misterije Salamandera, Skuštine Silfa, Pećine Gnoma, demona božijeg neba, Almusim, Gibor, Ješua, Evam, Zariatbatmika: Dođi, Dođi, Dođi!

Veliko dozivanje Agripino* sastoji se samo od ovih reči: **Dies Mies Jeschet Boenedoesef Douvema Enitemaus.** Ne pretendujemo na razumevanje njihovog značenja; moguće je i da ga nemaju, a sigurno su iracionalne, pošto se pojavljuju u dozivanju davola, koji je iracionalni vladar. Piko de Mirandola, bez sumnje iz istog razloga, veli da su u crnoj Magiji najgrublje i najnedokučivije reči najbolje i najefikasnije. Začaravanja se ponavljaju glasom koji je pojačan, praćene kletvama i pretnjama, dok duh ne odgovori. Tome obično prethodi snažni vetar koji kao da čini da cela zemlja odekuje. Potom domaće životinje drhte i sakrivaju se, pomoćnici osećaju dah na svojim licima, i njihova se kosa, natopljena hladnim znojem, diže na njihovim glavama. Veliko i Vrhovno prizivanje, prema Petru Aponskom, glasi:

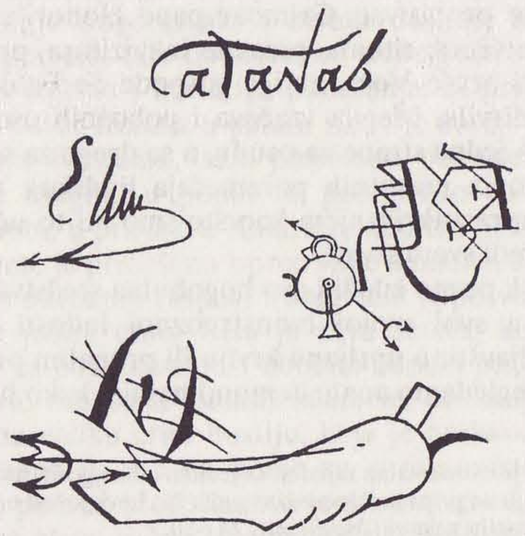
* Misli se na takozvanu Četvrtu Knjigu *Okultne filosofije*, pogrešno pripisane Korneliju Agripi.

Lemen-Etan! Lemen-Etan! Lemen-Etan! El Ati Tiwip Aozia Lin Teu Minosel Achadon baj baa Eje Aaa Eie Ekse A El El El El A Li! Lau! Lau! Lau! Lau! Va! Va! Va! Va! Šabajot. Aie Saraje, aie Saraje, aie Saraje! U ime Elohim, Arhim, Rabur, Batas nad Abrutom, koji teče dole, i dolazi odozgo Aheor nad Abererom Šabajotom! Šabajot! Šabajot! Naređujem ti Ključem Solomona i velikim imenom Semamfora.

Uobičajeni znaci i potpisi demona dati su ispod:

No to su znaci nižih demona, a odavde slede zvanični potpisi Princa pakla, sudski potvrdeni—sudski, o gospodine grofe De Mervile! —i sačuvani u sudskim arhivima kao ubedljivi dokazi za suđenje nesretnome Urbanu Grandieu.

Ovi potpisi pojavljuju se ispod ugovora koji Kolen de Plansi reprodukuje u svome Atlasu Pakla. U njemu stoji ova usputna napomena: „Promaja je u Paklu, u Luciferovom ormanu", vredno svedočanstvo o tome, no nedovoljno iskorišćeno, koje pripada razdoblju ne tako davnom, iako pre suđenja mladim Labaru i Etalondu, koji su, kako svako zna, bili Volterovi savremenici.

Dozivanja su često bila nastavljana ugovorima pisanim na jarećoj koži olovnim perom, i krvlju iz leve ruke. Dokument je rađen u dva primerka: jedna je kopija pripala vragu a drugu je gutao bezbožnik. Uzajamne obaveze bile su: da će demon služiti vraču kroz određeni period, a da će posle određenog vremena vrač pripasti demonu. Crkva je svojim egzorcizmima učvrstila verovanje u ovakve stvari, pa se može zaista reći da su crna Magija i njen mračni princ istiniti, živi i strašni proizvodi rimskog katoličanstva, da su oni čak njeno posebno i osobeno delo, jer sveštenici nisu izmislili Boga. Tako su pravi katolici iz dubine duše prionuli da očuvaju i čak preporode ovo veliko delo, koje je filosofski temelj zvaničnog i upražnjavanog kulta. Na zatvorskom slengu, osuđenici đavola zovu Bejker; sva je naša želja, i više ne govorimo sa stanovišta Maga, već pobožnog deteta hrišćanstva i Crkve kojoj dugujemo svoje najranije obrazovanje i prva oduševljenja—sva je naša želja, velimo, da fantom Sotone ne bude zvan Bejker i od strane propovednika moralnosti i predstavnika najviše vrline. Hoće li oni ceniti naša nastojanja i oprostiti nam smelost naših težnji, uvažavajući naše pobožne namere i iskrenost naše vere? Đavolska Magija koju je propisivao Grimoar pape Honorijusa, *Enhiridon* Lea III,* egzorcizam rituala, presude inkvizitora, progoni Lobardemena, članci braće Vejo, knjige gospode de Falua, de Montalembera, de Mirvila, Magija vračeva i pobožnih osoba koje nisu vračevi, jesu sa jedne strane za osudu, a sa druge za sažaljenje. Pre svega, protiv ovih nesretnih poremećaja ljudskog uma treba se boriti njihovim razotkrivanjem kao što smo mi to učinili u knjizi. Neka to unapredi svetu stvar!

No još uvek nismo izložili ova bogohulna sredstva u svoj svojoj izopačenosti, u svoj svojoj monstruoznoj ludosti. Moramo da uzburkamo prljavštinu uprljanu krvlju ili propalim praznoverjima; moramo da pregledamo anale demonomanije, kako bismo saopšti-

* *Enhiridion* je ovde svrstan zajedno sa jednim od najgorih rituala crne Magije, gde ni u kom slučaju ne pripada. Uporedi sa onim što Levi govori na mestu gde hvali takozvanu **Konstituciju** u *Istoriji Magije*, str. 247-50.

li neke zločine, koje ni najsmelija mašta ne bi mogla da smisli. Kabalista Boden, izraelit po ubeđenju i katolik po potrebi, nije u svojoj *Demonomaniji vračeva* imao druge namere nego da dovede u pitanje katoličanstvo i podrije ga najvećom zloupotrebom njegovog učenja. Bodenova rasprava duboko je makijavelistička i udara u srce osoba i ustanova koje prividno brani. Bilo bi teško bez čitanja navesti svu masu krvavih i odvratnih priča, činova odurnoga praznoverja, glupo vatrenih osuda i pogubljenja. „Spalite sve!" izgleda da su vikali inkvizitori, Bog će prepoznati ono što je njegovo!" Jadne budale, histerične žene i idioti, bili su u skladu sa ovim žrtvovani bez milosti zbog zločina Magije, dok su u isto vreme veliki zločinci izbegavali neslavnu i krvavu pravdu. Boden nam to objašnjava prepričavajući slične dogodovštine, a takođe i one koje povezuje sa smrću Šarla IX. To je gotovo nepoznata grozota koja nije, koliko nam je poznato, podstakla niti jednog romanopisca, čak ni u periodima najuzbudljivije i najžalosnije književnosti.

Napadnut bolešću čije strašne uzroke nije mogao da odredi nijedan lekar, Šarl IX je umirao. Kraljica majka, koja je potpuno upravljala njime i koja bi izgubila sve pod tuđom vladavinom—Kraljica Majka, za koju su sumnjali da je uzročnik bolesti, čak i protiv sopstvenih interesa, zato što su joj pripisivana skrivena sredstva i neobznanjeni interesi, ona koja je bila spremna na sve—savetovala se sa astrolozima i onda pristupila najgoroj formi Magije, **Proročanstvu glave koja krvari**, prevashodno zato što se jadnikovo stanje pogoršavalo i bivalo očajnije svakim danom. Paklena je operacija bila izvedena na sledeći način. Odabrano je dete, divnoga izgleda i nevinoga ponašanja; za prvo pričešće pripremio ga je čuvar trezora u palati. Kada je došao dan, ili, tačnije noć žrtvovanja, sveštenik, lažni jakobinac, posvećen okultnim radnjama crne Magije, u ponoć je proslavljao đavolovu misu u bolesničkoj sobi, u prisustvu Katarine Mediči i nekoliko osoba od poverenja. Dete je princšeno ispred slike demona, dok mu se ispod nogu nalazilo okrenuto raspelo a sveštenik je posvetio dve hostije, jednu belu i jednu crnu. Bela je data detetu, koje je uvedeno obučeno kao za pokrštavanje, i ubijeno odmah pošto se pričestilo. Njegova glava, odsečena jednim udarcem, postavljena je još podrhtavajući na veliku crnu hostiju, koja je prekrivala dno zdele i bila je odnesena na sto na kome su gorele misteriozne lampe. Isterivanje je počelo, proročanstvo je zahtevano od demona, i kroz usta odsečene glave začuo se odgovor na tajno pitanje koje kralj

nije smeo da postavi naglas i koje nije poverio nikome. Čudan i slabašan glas, potpuno neljudski, rekao je kroz glavu maloga mučenika na latinskom: *Vim patior*—„Trpim nasilje". Na ovaj odgovor, koji je bez sumnje značio bolesniku da ga pakao više ne štiti, užasno drhtanje zahvati kralja, i on viknu: „Sklonite glavu! Sklonite glavu!" i nastavi da vrišti sve dok nije izbacio duha. Njegove sluge, koje nisu bile upoznate sa ovom zastrašujućom misterijom, verovali su da ga je proganjala utvara Kolinjia, i da je video glavu slavnoga admirala. To što je mučilo samrtnika nije dakle bila griža savesti, već bespomoćni užas od naslućenog pakla.

Ova mračna Bodenova magijska legenda podseća na grozne postupke i zasluženu sudbu Žila de Lavala, lorda od Reca, koji je od asketizma prišao crnoj Magiji, i nudio najodvratnije žrtve kako bi stekao Sotoninu naklonost. Ludak je prilikom sudenja priznao da mu se Sotona često prikazivao, no da ga je uvek varao obećavajući mu blaga koja mu nikada nije davao. Kroz sudske se izveštaje naslućivalo da je više skupina dece palo kao žrtva požudnih fantazija ovoga čudovišta.

* Vidi moj prevod Levijeve *Istorije magije*, drugo izdanje, str. 279-80.

XVI

VRADŽBINE I ČINI

Ono što su vračevi i nekromanti iznad svega tražili u svojim zazivanjima nečistih sila bila je magnetska sila koja predstavlja posed pravog adepta, no koju su oni želeli isključivo da bi je mogli sramotno zloupotrebiti. Ludost vračeva bila je zlokobna ludost, i jedan od njihovih glavnih ciljeva bio je da zadobiju moć opčinjavanja ili štetnih uticaja. U našoj „Doktrini" izneli smo šta mislimo o opčinjavanjima koje nam izgleda kao opasna i istinska moć. Pravi Mag opčinjava bez ceremonija i pukim odbacivanjem onih koje osuđuje i za koje misli da ih je nužno kazniti; njegovo opraštanje čak opčinjava one koji su mu naudili, i nikada neprijatelji iniciranih ne čekaju dugo oprost za svoje nepravde. I sami smo prisustovali brojnim primerima ovog fatalnog zakona. Ubice mučenika uvek neslavno propadaju, a adepti su mučenici inteligencije; proviđenje izgleda da se ruga onima koji ih preziru i lišava života one koji ih ubijaju. Legenda o lutajućem Jevreju popularna je priča o ovoj tajni. Njegov narod je osudio mudraca na propast; naredili su mu: „Idi dalje!" kada je za trenutak pokušao da se odmori. Šta je usledilo? Slično prokletstvo zahvatilo je i narod; i ono je pod kletvom. Ljudi su vikali, „Hajde! Hajde!" vekovima, ali nisu našli ni sažaljenje ni predah.

Učeni čovek imao je ženu koju je voleo divlje i strasno, u egzaltaciji svoje nežnost; verovao joj je slepo i potpuno. Sujetna na svoju lepotu i razum, žena je postala ljubomorna na muževljevu nadmoćnost i počela je da ga mrzi. Nedugo potom ga je prevarila, obeščašćujući se sa starim, ružnim, glupim i nemoralnim čovekom. Ovo je bio početak njenoga stradanja, no nije se na tome zaustavio. Čovek od nauke svečano je izgovorio sledeću rečenicu: „Povlačim tvoj razum i tvoju lepotu." Godinu dana posle toga nisu je mogli prepoznati ni oni koji su je dobro znali; izgubila je oblik usled debljine, i u njenoj se prilici mogla primetiti sva gadost njenih novih osećanja. Tri godine kasnije bila je ružna; sedam godina potom sišla je s uma. Ovo se dogodilo tokom našeg života, i poznajemo obe osobe.

Mag osuđuje kao vešti lekar, i zbog ovoga nema oslobađanja od njegove presude pošto je jednom izrečena. Nema ceremonije i nema zazivanja; za stolom se uzdržava od jela, a ako je prisiljen da jede niti nudi niti uzima so. No opčinjavanja vrača druge su vrste, i mogu da se prikažu kao pravo trovanje struje astralnog Svetla. Oni podstiču svoju volju ceremonijama dok ne postane otrovna na daljinu; no, kako smo primetili u našoj „Doktrini", često se izlažu riziku da prvi nastradaju od sopstvene paklene zamisli. Otkrijmo na ovom mestu neke od njihovih grešnih postupaka. Oni skupljaju dlaku ili odeću osoba koje žele da unište; biraju životinju koja im izgleda kao da simboliše tu osobu, i putem dlaka, ili odeće, stupaju u magnetski kontakt sa njom. Nazivaju je istim imenom i ubijaju jednim udarcem svoga magijskoga noža. Otvaraju grudi, čupaju srce, uvijaju ga, dok još podrhtava, u magnetizovane predmete, i svakoga sata, u trajanju tri dana, u njega zabadaju nokte, usijane igle, ili trnje, proklinju ime opčinjene osobe. Ubeđeni su, i često s pravom, da žrtva njihovih groznih operacija podnosi toliko bola u svom srcu kao da je ono samo bilo probodeno. Žrtva počinje da kopni i posle nekog vremena umire od nepoznate bolesti.

Drugo začaravanje koje koriste seljaci, sastoji se iz posvećivanja noktiju delima mržnje spravljanjem smradnih napitaka Saturnovih i zazivanja zlih duhova. Oni prate korake osobe koju žele da muče, i zabadaju nokte u u obliku krsta u svaki otisak njenih stopala koji nađu na zemlji ili pesku. Takođe postoji jedan drugi i još grozniji običaj. Bira se debela krastača; krsti se; daje joj se ime i prezime osobe koja treba da bude opčinjena; tera se da proguta posvećenu hostiju nad kojom je izgovorena formula proklinjanja. Životinja se potom uvija u magnetizovane predmete, povezane dlakama žrtve, na koje je operator prethodno pljunuo, i sahranjuje se pod prag opčinjene osobe, ili na neku tačku kuda ona svakodnevno prolazi. Elementarni duh krastače postaće košmar i vampir, i loviće snove žrtve, osim ako ona zna kako da ga usmeri na operatora.

Predimo sada na začaravanje figurama od voska. Srednjevekovni vračevi, željni da se svetogrđem dodvore onome koga su smatrali svojim gospodarem, mešali su sa voskom ulje za krštenje i posvećenu hostiju. Otpadnički sveštenici nikada nisu hteli da im predaju crkvena blaga. Prokletim voskom obrazovali su lutku što je moguće sličniju osobi koju su želeli da opčine. Oblačili su je u sličnu odeću; davali bi joj sva pričešća kojima je osoba prisustvovala; bacali su na nju sve kletve kojima su mogli da iskažu mržnju

vragova prema njoj, i mučili su je svakodnevno, kako bi dosegli duhovnu srodnost i mučili osobu koju lutka predstavlja. Opčinjavanje je uspešnije ako se mogu obezbediti dlaka, krv, i iznad svega zub osobe. Ovo je prouzrokovalo narodnu izreku: „Uzeo si me na zub"—što znači, imaš nešto protiv mene. Postoji i začaravanje pogledom, nazvano u Italiji *djetatura* ili zlo oko. Tokom naših građanskih ratova, jedan je trgovac imao nesreću da izda svoga komšiju, koji je posle izvesnog vremena provedenog u zatvoru bio pušten na slobodu, ali otpušten s poslan. Njegova jedina osveta bila je da dva puta dnevno prođe pored izdajičine radnje, koga je netremice posmatrao, pozdravi ga i produži dalje. Ubrzo, ne mogavši da više izdrži mučenje pogledom, izdajica je prodao budzašto svoju imovinu i odselio se, ne ostavljajući adresu. Ukratko, bio je upropašten.

Pretnja je istinsko opčinjavanje, zato što snažno deluje na maštu, pogotovu ako je ova otvorena da veruje u okultnu i neograničenu moć. Užasna pretnja paklom, koja je opčinjavala čovečanstvo kroz toliko vekova, stvorila je više noćnih mora, više bezimenih bolesti, nego svi poroci i svireposti zajedno. To je ono što su hermetički umetnici srednjega veka predstavljali neverovatnim i nečuvenim čudovištima koja su urezivali oko ulaza u bazilike. No opčinjavaje pretnjom, proizvodi potpuno suprotnu posledicu od one koju su želeli da postignu operatori, kada je pretnja očigledno prazno uznemiravanje; kada napada sam ponos osobe i time budi njen otpor; ili, na kraju, kada je besmislena zbog svoje okrutnosti. Zastupnici pakla naudili su ugledu neba. Recite razumnom čoveku da je ravnoteža zakon kretanja i života, i da sloboda, koja je moralna ravnoteža, počiva na večnom i nepromenljivom razlikovanju istine i laži, dobra i zla; recite mu da je, kako je obdaren slobodnom voljom, nužno da se delom svrsta u carstvo istine i dobrote, ili da večno klizi, kao Sizifov kamen, u haos laži i zla; tada će on razumeti učenje, i ako nazoveš istinu i dobro rajem, laž i zlo paklom, on će verovati u tvoj pakao i raj, koji nadkriljuje božanski Ideal, mirno, savršeno i nedostupno za gnev ili uvredu, jer će razumeti da ako je u načelu pakao večan kao i sloboda, on ne može biti zapravo više nego privremena agonija duša, zato što je ispaštanje, a ideja ispaštanja nužno povlači ideju otklanjanja i uništenja zla. Pošto je ovo rečeno, ne sa dogmatskim namerama, već da bi se naznačio duh i razuman lek protiv opčinjavanja savesti užasima zagrobnog života, govorimo sada o sredstvima izbegavanja zlokobnih uticaja ljudske kletve. Prvi jeste da se bude razuman i

ispravan, i da se ne daje nikakva prilika ili povod za bes. Istinske nedostojnosti treba se veoma plašiti; požurite stoga da priznate i iskajete svoje grehe. Ako bes još uvek postoji, sigurno je prouzrokovan porokom; pronađite taj porok i ujedinite se snažno sa magnetskim strujama suprotstavljajući mu vrlinu. Opčinjavanje više neće imati vlast nad vama. Operite pažljivo odela koja ćete baciti; ili ih pak spalite; nikada nemojte koristiti odeću koja je pripadala nepoznatoj osobi a da je niste pročistili vodom, sumporom i takvim aromaticima kao što su kamfor, tamjanm ambra, itd.

Snažno sredstvo odupiranja začaravanju jeste da ga se ne bojite; strah deluje poput zaraznih bolesti. U vremenu epidemije, oni koji su zaplašeni prvi bivaju napadnuti. Tajna nezaziranja od zla, jeste ne razmišljati o njemu, a ja na ovom mestu nisam zainteresovan da vam nudim savet, pošto sam ga već dao u knjizi o Magiji koju sam napisao, i u kojoj savetujem nervoznim, slabim, lakovernim, histeričnim, praznovernim, onima bez energije i volje, da nikada ne otvore knjigu Magije, da je zatvore ako su je otvorili, da uopšte ne slušaju one koji pričaju o okultnim naukama, da ih izbegavaju, da im nikada ne veruju i da piju vodu kao što je rekao veliki pantagruelovski mađioničar, dični opat Medon.

Što se pak mudrih tiče—a vreme je da se okrenemo njima pošto smo upozorili budalaste—oni jedva treba da se plaše vradžbina osim vradžbina sudbine; no kako su sveštenici i lekari, mogli bi da budu pozvani da leče začarane, i trebalo bi da ovako postupaju. Morali bi da ubede takvu osobu da uradi nešto dobro svome mučitelju, učini mu uslugu koju ne može da odbije, i odvede ga direktno ili na drugi način da se pričesti solju. Osoba koja veruje da je začarana kletvom i sahranom krastače, mora da nosi sa sobom živu krastaču u kutiji načinjenoj od roga. Za opčinjavanje probadanjem srca, žrtva se mora prisiliti da pojede srce jagnejta začinjeno žalfijom i lukom, da nosi Venerin ili Mesečev talisman, u torbi napunjenoj kamforom i solju. Pri začaravanju voštanom figurom, mora da se napravi savršenija figura, i da se opremi sa što je moguće više stvari koje pripadaju osobi; treba joj obesiti sedam talismana oko vrata; a oni moraju biti postavljeni u sred velikog Pentakla koji predstavlja Pentagram, i svakoga dana lutka mora da bude lagano premazana mešavinom ulja i balsama, nakon što je izrecitovano Začaravanje četiri elementa kako bi se odagnali uticaji duhova elemenata. Na kraju sedam dana figura mora biti spaljena u posvećenoj vatri, i sasvim je sigurno da će vračeva figura u tom trenutku izgubiti svu moć.

Već smo pomenuli Paracelzusovu simpatetičku medicinu, u okviru koje je pravio voštane udove i operisao puštanjem krvi iz rana kako bi lečio same rane. Njegov je sistem dozvoljavao upotrebu lekova jačih nego obično, i glavni sastojci bili su sublimat i vitriol. Verujemo da je homeopatija obnavljanje Paracelzusove teorije i vraćanje njegovim mudrim radnjama. No ovo ćemo obraditi u posebnom spisu posvećenom okultnoj medicini.*

Ugovori koje roditelji zaključuju kako bi osigurali budućnost svoje dece predstavljaju opčinjavanja koja se ne mogu osuđivati prestrogo; deca koja su posvećena čistoti retko kada napreduju; ona koja su namenjena celibatu često padaju u porok, ili završavaju u očaju ili ludilu. Nije dozvoljeno vršiti nasilje nad sudbinom, još manje stavljati okove na zakonitu upotrebu slobode.

Kao dodatak ili apendiks ovome odeljku dodaćemo koju reč o mandragorama ili androidima koje neki magijski autori mešaju sa voštanim lutkama koje služe za opčinjavanje. Prirodna mandragora je vlaknasti koren koji predstavlja manje ili više čovekovu figuru, ili barem mušku figuru. Koren je blago opojan i u starini su mu pripisivali afrodizijačko dejstvo, i verovalo se da su ga tražili tesalski vračevi zarad pravljenja napitaka. Da li je to koren pupčane vrpce našega zemaljskoga porekla, kao što je to izvesni magijski misticizam pretpostavljao? Ne usuđujemo se da to čvrsto tvdimo, no ipak je istina da je čovek nastao od zemljanog gliba i da njegovo prvo obličje mora da je bilo grubo. Analogije prirode prisiljavaju nas da priznamo koncept, ili u najmanju ruku mogućnost. U ovom slučaju ljudi su bili porodica gigantskih, osetljivih mandragora, koje je pokretalo sunce, koji su se otkorenili od zemlje. Takva pretpostavka ne samo da ne isključuje, nego naprotiv pretpostavlja, stvaralačku volju i brižnu saradnju Prvog uzroka, koga sa razlogom zovemo Bogom.

Neki alhemičari, pod uticajem sličnih ideja, upustili su se u sanjarije o kulturama mandragora i eksperimentisali su u veštačkoj proizvodnji, koristeći zemljište koje je dovoljno plodno i pod uticajem sunca dovoljno aktivno, te tim faktorima nastojali su da humanizuju ovaj koren, i tako bez učešća žene stvore muškarca. Drugi, koji su ljudskost posmatrali kao sjedinjavanje životinja, odbacivali su oživljavanje mandragore, no pravili su čudovišna

* Elifas Levi je napisao nekoliko radova u kojima razlaže i prihvata simpatetičku medicinu, ali posle njega, u raspravama je poimenice navedeno gde se ne mogu označiti razlike.

ukrštanja i stavljali ljudsko seme u životinje, da bi postigli isključivo sramotne zločine i puke deformitete. Treći metod pravljenja androida sastoji se u korišćenju elektriciteta. Jedno od ovih gotovo inteligentnih bića bez duše, bilo je pripisano Albertu Velikom, i kaže se da ga ja Sveti Toma uništio jednim udarcem štapa zato što je bio zbunjen njegovim odgovorima. Ova je priča alegorija: android je bio primitivna sholastika, koju je slomila *Summa* Sv. Tome, smelog pronalazača koji je prvi zamenio božansku hirovitost apsolutnim zakonom razuma, formulišući aksiom koji ne možemo ponavljati suviše često, budući da dolazi od takvoga znalca: „Nije pravedna stvar koju Bog želi, nego je Bog želi zato što je pravedna."

Pravi i značajni android bio je drevna tajna koju su skrivali zaklonjenu od svih očiju, i Mesmer je bio prvi koji se odvažio da je otkrije. Android označava projekciju volje Maga u drugo telo, koju je organizovao i izveo elementarni duh; a u savremenijim i modernijim pojmovima, bio bi to magnetski subjekt.*

* Magnetski subjekt u Mesmerovim eksperimentima nije bio obuzet elementarnim duhovima, i oblik u kome Levi izlaže svoju napomenu skoro je besmislen. Ako pokušava da tvrdi kako su elementarni duhovi obuzimali magnetizovane subjekte u radnjama stare magije, izazov bi predstavljao da pokaže svoje dokaze. Nijedan takav ne postoji u znanim beleškama.

XVII

ZAPISI ZVEZDA

Završili smo sa paklenim stvarima, i sada slobodno dišemo sveži vazduh pošto se nakon pregledavanja kripti crne Magije vraćamo danjem svetlu. Iza nas, Sotono! Odbacujemo te, sa svom tvojom pompom i delima, i sa svim tvojim izobličenostima, zlobom, ništavilom, varljivošću! Veliki inicijator posmatra te kako padaš sa neba kao grom. Hrišćanska te legenda menja, smatrajući da blago stavljaš svoju zmajevsku glavu ispod nogu Božje Majke. Za nas si ti slika neinteligencije i misterije; ti si nerazum i slep fanatizam; ti si inkvizicija i njen pakao; ti si bog Torkvamade i Aleksandra VI; ti si postao dečja zabava, i tvoje je konačno mesto pokraj Polikinela. Stoga si ti groteskna figura u našim čizmama za putovanje i sredstvo obuke na nekim takozvano religioznim pijacama.

Nakon šesnaestog ključa Tarota, koji predstavlja rušenje Sotoninog hrama, na sedamnaestoj karti nalazimo divni i plemeniti simbol. Naga žena, mlada i besmrtna devojka, sipa na zemlju vodu univerzalnog života iz dva vrča, jednog od zlata a drugog od srebra. Odmah pokraj nje nalazi se grm u cvatu, na kojem se odmara leptir Psihe; gore sija osmokraka zvezda sa sedam drugih zvezda oko nje. „Verujem u večni život!" To je krajnje svojstvo hrišćanskog simbola, i to je po sebi puno iskazivanje sudbine.

Kada su poredili tihu i mirnu veličanstvenost neba sa zbrkom i tminom ovoga sveta, drevni su verovali da su u toj divnoj knjizi pronašli, napisano zlatnim slovima, konačno iskazivanje enigme sudbina. U mašti su povukli linije saglasnosti među ovim sjajnim tačkama božanskog zapisa; i rečeno je da su prve konstelacije koje su primetili Haldejski pastiri ujedno i prva slova kabalističke azbuke. Ova slova, koja prvo sva izražavaju linije, zatim su uključena u hijeroglifske figure, prema g. Morou de Damartenu, autoru veoma interesantne rasprave o alfabetskim znacima odredivala su izbor tarotskih figura starih Maga, koje ovaj učeni čovek smatra, kao i mi, suštinski hijeratskom i prvobitnom knjigom. Stoga, po njegovom mišljenju, kinesko **Tseu**, jevrejsko **Alef**, grčko **Alfa** hije-

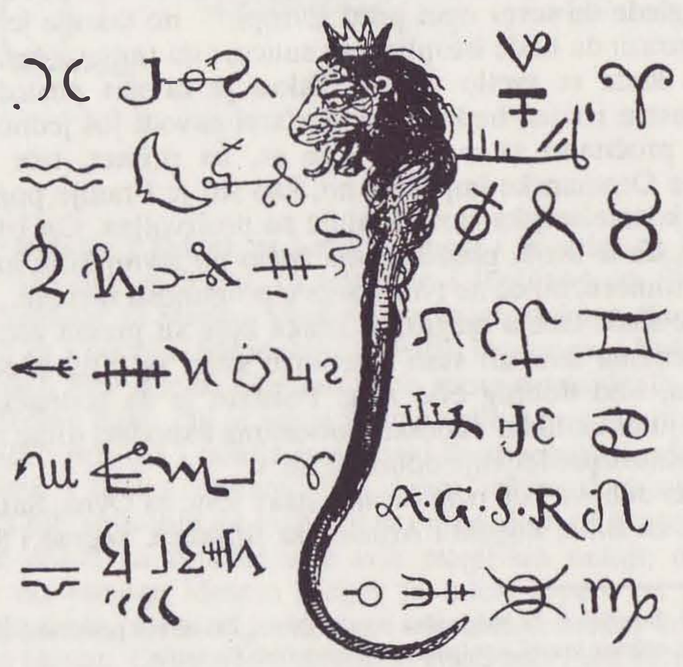
roglifski izraženi figurom žonglera, bili bi pozajmljeni od sazvežda Ždrala, u blizini nebeske Ribe, znaka istočne hemisfere. Kinesko **Ču**, jevrejsko **Bet** i latinsko **B**, koji odgovaraju papi Jovanu ili **J**, bili su obrazovani prema glavi Rama; kinesko **Jin**, jevrejsko **Gimel** i latinsko **G**, predstavljeni su caricom, i bili su izvedeni iz Velikog medveda, itd. Kabalista Gafarel, koga smo navodili više no jednom, napravio je planisferu u kojoj su sva sazvežda obrazovala jevrejska slova; no mi priznajemo da su konfiguracije često u najvećem stepenu proizvoljne, i na osnovu jedne zvezde, na primer, ne vidimo zašto bi bilo zapisano pre negoלili ; četiri će zvezde tako dati ת, ili ה, isto kao i א. Stoga nećemo dati kopiju Gafarelove planisfere, čiji dupliakti, štaviše, nisu preterano retki. Njegova planisfera je bila uključena u Monfokonovom radu o religijama i praznovericama sveta, a takođe i u raspravi o Magiji koju je objavio mistični Ekartšauzen.* Naučnici, štaviše, nisu saglasni o konfiguracijama slova primitivnog alfabeta. Italijanski Tarot, za čijim izgubljenim gotskim originalima treba žaliti, povezuje se rasporedom svojih figura sa jevrejskim alfabetom koji je bio u upotrebi posle sužanjstva, znanim kao asirijski alfabet; no postoje ostaci ranijih Tarota u kojima je raspored drugačiji. Ne bi trebalo da bude nikakvih nagađanja kada je u pitanju istraživanje, te se tako uzdržavamo od sudenja u očekivanju svežih i ubedljivih otkrića. Što se pak azbuke zvezda tiče, verujemo da je instiktivna, kao konfiguracija oblaka, koji izgleda da poprimaju sve oblike koje im mašta pripiše. Grupe zvezda su kao tačke u geomantiji ili figure u kartomantiji. One su izgovor za auto-magnetizam, instrument fiksiranja i odredivanja naivne intuicije. Stoga, kabalista, upoznat sa mističkim hijeroglifima, opaziće znake u zvezdama koje neće primetiti prosti pastir, no pastir će, sa svoje strane, spaziti kombinacije koje će izmaći kabalisti. Seljaci zamenjuju grablje za Orionov pojas i mač, dok kabalista u istom znaku prepoznaje – posmatranom kao celina – sve Jezekiljeve misterije, deset **Sefirota** uredenih po tri, središnji trougao obrazovan od četiri zvezde, zatim liniju tri zvezde koje sačinjavaju **Jod**, dve figure koje, kada se uzmu zajedno, izražavaju misteriju **Berešita**, i, konačno, četiri zvezde koje obrazuju točkove **Merkave**, i upotpunjuju

* U Ekeršauzenovom „Oblaku nad hramom", treće izdanje 1909., govori se o životu i pisanju ovog zanimljivog nemačkog mističara, čiji se posthumno objavljen rad zove „Magija prirode". „Oblak" je samo uspomena na njegovu delatnost čije stvarne posledice ne poznaje.

božanske kočije. Ako se posmatra na drugi način, i postave se druge idealne linije, primetiće se dobro formiran **Gimel** postavljen iznad **Joda**, u velikom **Daletu**, simbolu koji označava borbu dobra i zla, sa konačnim trijumfom dobra. Zapravo, **Gimel** postavljen na **Jodu** jeste trojstvo koje je proizvelo jedinstvo, manifestacija božanske Reči, dok je obrnuti **Dalet** trojstvo sastavljeno od zle dijade koja je umnožena. Tako posmatrana, figura Oriona bila bi jednaka sa figurom andela Mihajla koji se bori sa zmajem, i pojava ovoga znaka, tako shvaćenog, bila bi za kabalistu, nosilac pobede i sreće.

Zurenje u nebo uzbuduje maštu, i tada zvezde odgovaraju na naše misli. Linije koje su od jedne do druge zvezde mentalno povukli primitivni posmatrači dale su čoveku prve predstave o geometriji. Shodno tome da li smo u nevolji ili spokojni, zvezde izgledaju kao da plamte ili svetlucaju sa nadom. Nebo je stoga ogledalo ljudske duše, i kada mislimo da čitamo zvezde zapravo čitamo sebe.

Gafarel, primenjujući osobine nebeskog rukopisa na sudbine carstava, kaže da stari nisu bespotrebno stavljali znake lošeg znamenja u severni kraj neba; smatrajući da nevolje uvek dolaze sa

severa da bi se proširile po zemlji osvajanjem juga. „Zbog ovoga," kaže nam, „drevni su predstavljali zmiju ili zmaja u blizini dva medveda na severnom delu neba, jer su ove životinje pravi hijeroglifi tiranije, pljačke i tlačenja. Stvarno, bacite pogled na istoriju, i videćete da su sva velika pustošenja došla sa severa. Asirci ili Kaldejci, koje je predvodio Nabukodonosor ili Salmanasor, dali su potpunu izvesnost ovoj istini uništavanjem najdivnijeg i najsvetijeg grada u univerzumu, i potpunim potčinjavanjem naroda koga je Bog lično uzeo u zaštitu i za koga se posebno nazvao ocem. Tako i taj drugi Jerusalim, blagosloveni Rim, nije li i on više puta iskusio nasilje ove zle severne rase, kada je posmatrao uništenje svojih oltara i sravnjivanje sa zemljom kula svojih ponositih gradevina, kroz okrutnost Alarika, Genserika, Atile, i ostalih prinčeva Gota, Huna, Vandala i Alana... Veoma uspešno u tajnim spisima ovoga nebeskoga zapisa čitamo patnje i nesreće sa severne strane, pošto *septentrione pandetur omne malum*. Tako, reč תפתח, koja se prevodi sa *pandetur*, takode odgovara i *depingetur* i *scribetur*, a proročanstvo isto znači: „Sve nesreće sveta zapisane su na severnom nebu."*

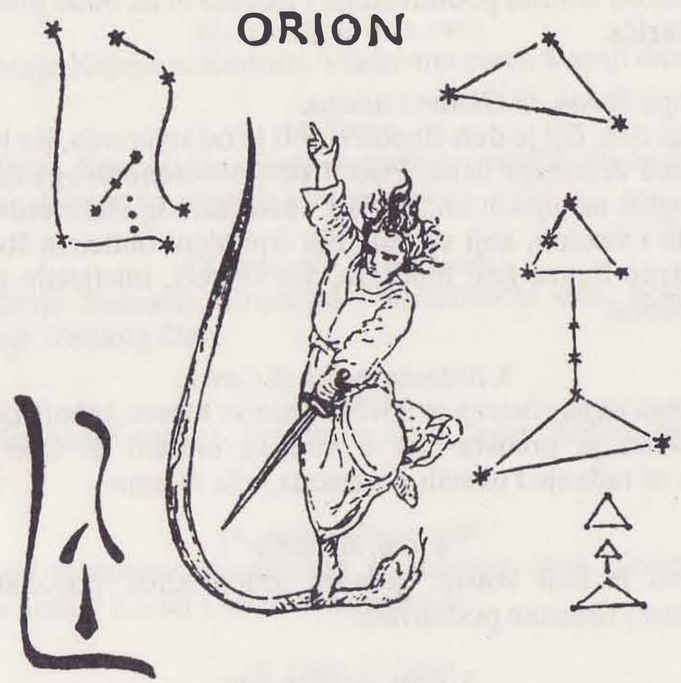
Naveli smo ovaj odeljak u celosti, jer i danas nije bez značenja, pošto izgleda da sever opet preti Evropi;** no takode je sudbina beloga mraza da bude istopljen na suncu, i da tmina iščezne sama od sebe kada se svetlo pojavi. Takva je za nas poslednja reč proročanstva i tajna budućnosti. Gafarel navodi još jedno proročanstvo pročitano sa zvezda, koje se, na primer, tiče stalnog slabljenja Otomanske imperije; no, kao što je i ranije pomenuto, njegova konstelacijska slova krajnje su proizvoljna. On izjavljuje, na kraju, da je svoja predskazanja izveo po jevrejskom kabalisti, Rabiju Homeru, no da ne tvrdi da ga u potpunosti razume.

Ovde sledi tabela magijskih znaka koju su prema zodijačkim konstelacijama nacrtali stari astrolozi: svaki od njih predstavlja ime duha, bilo dobrog bilo zlog. Poznato je da zodijački znaci odgovaraju raznolikim nebeskim uticajima i shodno tome označavaju godišnje opredeljenje dobra ili zla.

Imena duhova koji označavaju znake jesu: za Ovna, **Sataaran** i **Sarahiel**; za Bika, **Bagdal** i **Araziel**; za Blizance, **Sagras** i **Saraiel**;

* Vidi, Jeremija i, 14. originalna verzija glasi: „Zlo će biti proterano daleko od severa". U Levijevoj verziji ispoljava se njegova čista fantazija.

** Ovaj odeljak je napisan pre krimskog rata. – Levijeva primedba

za Raka, **Rahdar** i **Fakiel**; za Lava, **Sagham** i **Seratiel**; za Devicu, **Iadara** i **Shaltiel**; za Vagu, **Grasgarben** i **Hadakiel**; za Škorpiju, **Riehol** i **Saisaiel**; za Strelca, **Vhnori** i **Saritaiel**; za Jarca, **Sagdalon** i **Semakiel**; za Vodoliju, **Sakmakile**; za Ribe, **Rasamasa** i **Vakabiel**.

Mudraci, koji žele da čitaju sa neba, moraju takode da posmatraju mesečeve dane, čiji je uticaj veoma velik u astrologiji. Mesec naizmenično privlači i odbija magnetski fluid zemlje, i tako proizvodi plimu i oseku; moramo biti dobro upoznati sa njegovim menama i biti sposobni da razlikujemo njegove dane i sate. Mladi Mesec je dobar za započinjanje svih magijskih radnji; od prve četvrtine do punoga Meseca njegov je uticaj topao; od punoga Meseca do treće četvrtine jeste suv; i od treće četvrtine do poslednje jeste hladan. Ovde slede specijalni znaci svih mesečevih dana, razlikovani pomoću dvadeset dva Ključa Tarota i znaka sedam planeta.

1. *Žongler, ili Mag.*

Prvi dan Meseca jeste dan stvaranja samog Meseca. Ovaj je dan posvećen umnim poduhvatima i trebalo bi da bude povoljan za dobra otkrića.

2. *Papa Jovan, ili Okultna nauka.*

Drugi dan, čiji je duh Enediel, peti je od stvaranja, jer je Mesec bio stvoren četvrtoga dana. Ptice i ribe, stvorene ovoga dana, živi su hijeroglifi magijskih analogija i univerzalnog Hermesovog učenja. Voda i vazduh, koji su tada bili ispunjeni oblicima Reči, jesu elementarne figure žive mudraca, što će reći, inicijacije i velikih otkrića nauke.

3. *Nebeska majka, ili Carica.*

Trećega dana stvoren je čovek. Zato se Mesec kabalistički zove Majka, kada je predstavljen u vezi sa brojem 3. Ovo je dan povoljan za radanje i to svih proizvoda, tela ili uma.

4. *Car, ili Vladar.*

Četvrti je dan koban: tada je roden Kain, povoljan je za nepravedne i tiranske poduhvate.

5. *Papa, ili Hijerofant.*

Peti je dan sretan; tada je rođen Avelj.

6. *Ljubavnik, ili Sloboda.*[*]

Šesti dan je dan ponosa; tada je roden Lameh, koji je rekao svojim ženama: „Pogubio sam čoveka na svoju žalost, i mladića na svoj bol. Ako će Kain biti kažnjen sedam puta, Lameh će odista sedamdeset i sedam." Ovaj je dan uspešan za zavere i pobune.

7. *Kočije.*

Sedmoga dana rođen je Hebron, koji je dao svoje ime prvome od sedam svetih gradova Izraela. Dan religije, molitvi i uspeha.

8. *Pravda.*

Aveljevo ubistvo. Dan ispaštanja.

* Značenje navedenog je sledeće; čovek je stvoren trećeg dana Meseca, ali je samostalno započeo postojanje četvrtog dana, po knjizi Postanja.

9. *Starac, ili Pustinjak.*

Rođenje Metuzalema. Blagosloveni dan za decu

10. *Jezekiljevo kolo sreće.*

Rođenje Nabukodonosora. Vladavina zveri. Sudnji dan.

11. *Snaga.*

Rođenje Noe. Vizije ovoga dana često varaju, no deca rođena na taj dan dobrog su zdravlja i dugog života.

12. *Žrtva, ili Obešen čovek.*

Rođenje Samuela. Proročki i kabalistički dan, povoljan za ispunjenje Velikog Dela.

13. *Smrt.*

Rođendan Kanaana, prokletog sina Žama. Kobini dan i fatalan broj.

14. *Anđeo Umerenosti.*

Nojev blagoslov četrnaestog mesečevog dana. Ovim danom upravlja anđeo Kasiel Urielove hijerarhije.

15. *Tifon, ili Đavo.*

Rođenje Ismaela. Dan otpadništva i izgona.

16. *Razorena kula.*

Rođenje Jakova i Esaua, takode i dan Jakovljeve predodredenosti da uništi Esau.

17. *Svetlucava zvezda.*

Vatra sa neba spaljuje Sodomu i Gomoru. Dan spasenja za dobre i propasti za zle: subotom opasan. Pod vlašću je Škorpiona.

18. *Mesec.*

Isakovo rođenje. Trijumf supruge. Dan supružničkih osećanja i dobre nade.

19. *Sunce.*

Rođenje Faraona. Dobar ili poguban dan za zemaljske velikaše, u zavisnosti od njihovih zasluga.

20. *Sud.*

Rođenje Jone, oruđa božijeg suda. Pogodan za božanska otkrovenja.

21. *Svet.*

Rođenje Saula, materijalnog kraljevstva. Opasnost za um i razum.

22. *Saturnov uticaj.*

Rođenje Jova. Dan suđenja i patnje.

23. *Venerin uticaj.*

Bendžaminovo rođenje. Dan naklonosti i nežnosti.

24. *Jupiterov uticaj.*

Rođenje Japeta.

25. *Merkurov uticaj.*

Deseta kuga u Egiptu.

26. *Marsov uticaj.*

Oslobađanje Izraelaca i prolazak kroz Crveno more.

27. *Dijanin, ili Hekatin uticaj.*

Juda Makabejski postiže sjajnu pobedu.

28. *Sunčev uticaj.*

Samson odnosi vrata Gaze. Dan snage i oslobođenja.

29. *Dan opšteg neuspeha i pobačaja.*

Iz ove rabinske tabele, koju su Žan Belo i drugi pozajmili od jevrejskih kabalista,* vidimo da su stari učitelji zaključivali *a posteriori*, od činjenica ka pretpostavljenim uticajima, što se potpuno slaže sa logikom okultnih nauka. Takođe vidimo da su uključena različita značenja u dvadest dva ključa koji obrazuju univerzalni alfabet Tarota, zajedno sa istinom koju potvrđujemo, da su sve

* Treba da shvatimo da Belo nije ništa znao o Tarot kartama, a kada bi mogli da ustanovimo identitet ostalih anonimnih autora to isto bi njima pripisali. Belo se zanimao za umeća proricanja, hiromantiju, fiziognomiju i Iolienovu veštinu pamćenja. Poslednje i najbolje izdanje knjige: *Les Oeuvres de Jean Belot*, pojavilo se u Ruanu 1669.

tajne Kabale i Magije, sve misterije starijega sveta, sve nauke patrijarha, cela istorijska tradicija prvobitnih vremena, obuhvaćeni ovom filosofskom knjigom Tota, Enoha i Kadma.

Sada ćemo opisati izuzetno prost metod dobijanja nebeskog horoskopa korišćenjem spiska imena i reči: koji miri Gafarelove poglede sa našim sopstvenim, a rezultati su zapanjujući u svojoj preciznosti i dubini. Uzmite crnu kartu; urežite u nju ime osobe za koju želite da se konsultujete; i postavite ovu kartu na kraj cevi koja mora da se sužava prema oku posmatrača; onda pogledajte na sve četiri strane sveta, počinjući sa istokom a završavajući sa severom. Zapišite sve zvezde koje vidite kroz slova; pa pretvorite ova slova u brojeve, i, sa zbirom koji je dobijen njihovim sabiranjem, ponovite operaciju; tada izračunajte broj zvezda koji imate; sledeće, dodajte ovaj broj broju imena; pa tada napišite zbir dva broja hebrejskim slovima. Ponovite operaciju; ucrtajte zasebno zvezde koje ste primetili; pronađite imena svih zvezda u planisferi; rasporedite ih prema njihovoj veličini i sjaju, izabirajući najsjajniju za pol svoje magijske operacije; na kraju pronađite, u egipatskoj planisferi, imena i figure duhova kojima ove zvezde pripadaju. Dobar primer planisfere može se pronaći u atlasu velikoga dela Dipuija. Na ovaj ćete način naučiti srećne i nesrećne znake koji obeležavaju imena osoba, i koji je njihov uticaj; bilo u detinjstvu, ime koje je označeno na istoku; bilo u mladosti, ime koje je ucrtano na jugu; bilo u zrelom dobu, kada je ime na zapadu; u opadanju, ime koje je bilo na severu; ili konačno, tokom celoga života, dobijeno od zvezda koje ulaze u celi broj koji se izračunava zbrajanjem slova i brojeva. Ova je astrološka operacija jednostavna, laka i zahteva nova računanja; ona sežе u antiku i očigledno pripada primitivnoj patrijarhalnoj Magiji, kao što će se videti izučavanjem radova Gafarela i njegovog učitelja rabina Homera. Analogiju koja se dobija korišćenjem spiska imena i reči upražnjavali su stari jevrejski kabalisti, kao što se zaključuje iz njihovih napomena koje su sačuvali rabin Homer, rabin Kapol, rabin Abdžudan i ostali majstori Kabale. Pretnje koje su proroci izrekli protiv mnogih nacija bili su zasnovani na osobenostima zvezda koje se nalaze nad njima u stalnoj saglasnosti sa nebeskim i zemaljskim sferama. Tako, pisanjem na nebu grčkih i hebrejskih Imena te zemlje, יְרוּ; i prevođenjem u brojeve,* dobili su reč, koja označava uništeno, opustošeno.

* Nemoguće je razumeti Levijeve ekvivalente za jevrejske brojeve.

ח ר ב
2 2 8
Harab
Uništeno, Opustošeno
zbir 12
– – – -

י ו ן
5 6 1
Džavan
Grčka
zbir 12
– –

Tako je naznačeno da će nakon kruga koji obuhvata dvanaest razdoblja Grčka biti uništena i opustošena. Neposredno pred pustošenje Jerusalima i njegovog Nabukodonosorovog Hrama, kabalisti su primetili jedanaest zvezda raspoređenih iznad hrama na sledeći način

* * * * * * * *
*
* *

Sve su one ulazile u reč הבשיה napisanu sa juga ka zapadu, koja je označavala prokletstvo i napuštanje bez milosti. Zbir brojeva slova je 423, tačno kao i razdoblje u kome je hram postojao. Uništenje je zapretilo carstvima Persije i Asirije, u obliku četiri uspravne zvezde koje su ušle u tri slova, רוב, **Roev**, i naznačeni fatalni period bio je 208 godina. Na sličan način su i četiri zvezde najavile kabalističkim rabinima druge epohe pad i deobu Aleksandrovog carstva; one su ušle u reč פרד , **Parad** = podeliti = 284, broj ovoga sveta, koji je označavao celokupno trajanje pomenutoga sveta... Prema rabinu Homeru, sudbina otomanske moći u Konstantinopolju biće određena i predviđena pojavom četiri zvezde, koje ulaze u reč כאה , **Kaah**, koja označava da je ona slaba i da se bliži kraju. Kako su zvezde bile svetlije u slovu א , označile su glavni grad, i dale mu numeričku vrednost hiljade. Tri kombinovana slova čine 1025, što mora da se računa od vremena kada je Muhamed II zauzeo Konstantinopolj, ovaj proračun obećava još nekoliko vekova postojanja oslabljenom carstvu sultana, koje je trenutno podnosi cela Evropa. *Mane Thecel Phares*, što je Belšazar video u svojoj opijenosti napisano

plamenovima baklji na zidovima svoje palate, bilo je intuicija u korišćenju slova i reči poput one koju su imali rabini. Jevrejski predskazivači su, bez sumnje uputili Balšazara u čitanje zvezda, te je on prionuo da mehanički i instinktivno postupa sa bakljama svoje noćne svetkovine kao što bi to činio sa nebeskim zvezdama. Tri sveta koje je obrazovao postala su ubrzo vidljiva za njegove oči i prigušila su sva svetla na njegovoj gozbi. Bilo je lako predvideti kraj poput Sardanapalovog kraja koji se prepustio orgijama u opkoljenom gradu.

Zaključimo; rekli smo i ponavljamo da samo magnetska intuicija daje vrednost i stvarnost ovim kabalističkim i astrološkim proračunima, dečački neozbiljnim i potpuno proizvoljnim kada se rade bez inspiracije, hladnom radoznalošću i bez moćne volje.

XVIII

ČAROBNI NAPICI I MAGNETIZAM

Odvažimo se sada da krenemo u Tesaliju, zemlju opčinjavanja. Ovde je Apulej bio začaran, kao Odisejevi drugovi, i prošao je kroz ponižavajuće preobražaje. Ovde je sve magično—ptice koje lete, insekti koji zuje u travi, čak drveće i cveće. Ovde se na mesečini spravljaju oni napici koji potiču ljubav; ovde strige izmišljaju čarolije kako bi bile mlade i ljupke kao Dobre vile. O svi mladi, pazite se!

Veština trovanja razuma, ranije veština spravljanja napitaka, izgleda da se zaista, ako je verovati tradiciji, u većoj meri rascvetalo u Tesaliji nego igde drugde. Tu je takode i magnetizam odigrao veoma važnu ulogu, jer su stimulišuće ili narkotičke biljke, začarane i štetne životinjske materije, svu svoju snagu dugovale začaravanju—što će reći, prinetim žrtvama i izgovorenim rečima vračeva dok su pripremali napitke i pića. Materije koje se spaljuju, i one u kojima preovladuje fosfor, prirodno su afrodizijačkih svojstava. Sve što jako deluje na nervni sistem može da proizvede strasno uzbuđenje, i kada veština i istrajna volja zna kako da upravlja i utiče na prirodne težnje, može da se koristi željama drugih u svoju korist, i uskoro će svesti najnezavisnije ličnosti na orude svog zadovoljstva. Moramo da tražimo zaštitu od takvih uticaja, i namera nam je da u ovom odeljkom naoružamo slabe. Ovde su na prvom mestu, neprijateljska sredstva. Čovek koji želi da izazove ljubav—pripisujemo protivzakonite manevre samo muškarcima, pretpostavljajući da oni nisu potrebni ženama—mora prvo da bude primećen od osobe koju želi, i mora da pobudi njenu maštu. Mora da je nadahne divljenjem, zaprepašćenjem, strahom, čak i užasom, zanemarujući sve ostalo; no po svaku cenu mora da se u njenim očima izdigne iznad običnih ljudi i, u skladu sa njenom voljom ili protiv nje, mora da se izbori za mesto u njenom pamćenju, razmišljanjima, njenim snovima. Lavlejs sigurno nije idelan tip za Klarisu, no ona neprestano misli na njega kako bi ga osudila, kako bi ga proklela, da bi sažaljevala njegove žrtve, da bi želela njegovo preobraćenje i pokajanje. Sledeće što želi jeste

njegovo preporadanje odanošću i oproštajem. Kasnije joj tajna taština šapuće kako bi bilo veličanstveno da privuče Lavlejsovu naklonost, da ga voli i istovremeno mu se odupire. Vidi, tako, Klarisu koja je iznenadena jer je zaljubljena u Lavlejsa. Ona sebe prekoreva, crveni, odbacuje ga hiljadu puta i voli ga još hiljadu puta više. Onda, u odsudnom času, zaboravlja da mu odoli. Da su anđeli zaista bili žene, kao što smatra moderni misticizam, u tom slučaju bi Jehova postupio kao mudar i oprezan otac da je stavio Sotonu na vrata raja. Ozbiljna je zabluda samoljublja nekih žena kada smatraju da je čovek u osnovi dobar i častan ako ih je zavco kada su o njemu mislile da je ništarija. Anđeo bi takvog čoveka napustio prezrivo govoreći: „Ti nisi đavo!" Glumite đavla što god bolje možete, ako želite da prizovete anđela. Nikakva sloboda nije dopuštena vrlome čoveku. „Za šta nas on smatra?" vele žene. „Zar smatra da smo manje stroge nego on?" No nitkovu je sve oprošteno. „Šta bi drugo od njega moglo da se očekuje?" Čovekova visoka principijelnost i čvrstina karaktera ne privlači ni jednu ženu osim onu koju ni jedan muškarac ne želi da fascinira: ostale žene privlače, bez izuzetka, privlače bezbožnici. Sasvim je suprotno sa muškarcima, i ovaj je kontrast učinio da skromnost bude ženska nadarenost, i prva i najprirodnija od njenih koketerija. Jedan od najboljih lekara i veoma omiljen učeni čovek u Londonu—Dr. Ašbarner—rekao mi je da mu je prošle godine jedan njegov pacijent, nakon što je napustio kuću uvažene dame, kazao: „Upravo sam dobio čudan kompliment od Markize. Gledajući me pravu u oči, rekla mu je: „Gospodine, vi me nećete naterati da ustuknem pred vašim strašnim pogledom: imate oči Sotone." „I ti si je, naravno," odvratio je doktor, „zagrlio i poljubio?" „Naprotiv; bio sam zatečen njenim iznenadnim napadom." „Pazi se onda kada sledeći put svraćaš kod nje, moj prijatelju, jer si jako pao u njenim očima!"

O zanimanju dželata se kaže se da često ostaje od oca sinu. Da li dželati zaista imaju decu? Bez sumnje, kako uvek imaju žene. Mara je imao ljubavnicu koja ga je nežno volela—njega, odvratnog gubavca; no on je i dalje bio onaj strašni Mara od koga je drhtao svet. Ljubav, naročito kod žena, može se nazvati istinskom halucinacijom; vodene potrebom za razboritim motivom, često će izabrati neki apsurdni. Prevariti Đokondu sa klovnom, kako je to užasno!—Ah, no ako smatramo da je to užasno, zašto da to ne počinimo? Mora da je prijatno da s vremena na vreme budemo krivi zbog male odvratnosti.

Sa ovim transcendentalnim poznavanjem žene, još se jedno sredstvo može upotrebiti kako bi se privukla njena pažnja—da ne pokazujemo zanimanje za nju, ili to činiti na način koji je toliko ponižavajući za njeno samoljublje, postupajući prema njoj kao prema detetu i lišavajući je svake ljubaznosti.

Tada su uloge izmenjene; ona će pokrenuti nebo i zemlju da vas privuče; upoznaće vas sa tajnama koje su dostupne samo ženama; oblačiće se i presvlačiti pred vama, praveći ovakve primedbe: „Među ženama—među starim prijateljima—ne plašim se od tebe—ti nisi čovek za mene." itd. Tada će posmatrati vaš izraz lica; ako vidi da je miran i ravnodušan, biće ozlojeđena; približiće vam se pod istim izgovorom, očešati vas svojim uvojcima, dozvoliti da se njen steznik raskrili. Žena će, u takvim prilikama, rizikovati da bude silovana, ne iz želje, već iz radoznalosti, iz nestrpljenja i nervoze. Magičar bilo kog duha neće imati potrebe za drugim čarobnim napicima pored ovog; takođe će koristiti laskave reči, magnetsko disanje, kratke ali požudne dodire, čineći to naizgled licemerno i nesvesno. Oni koji se okreću napicima su stari, idioti, ružni i impotentni. U čemu je, zaista, svrha upotrebe čarobnog napitka? Svako ko je ispravan čovek ima na raspolaganju sredstva da postane voljen, ukoliko ne teži da zauzme mesto koje je već zauzeto. Bio bi vrhunski grch pokušaj da se osvoji mlada nevesta za vreme srećnog medenog meseca, ili da se osvoji povučena Klarisa koju je Lavlejs već unesrećio, ili koja tužno oplakuje svoju ljubav.

Nećemo ovde raspravljati o prljavštinama crne Magije u vezi sa ljubavnim napitcima; završili smo sa Kanidijinim mešavinama. Horacijeve epode kazuju nam na koji je način ova odvratna rimska vračara sastavljala svoje otrove, dok se za ljubavna opčinjavanja i žrtve možemo pozvati na Vergilijeve i Teokritove *Ekloge*, u kojima su potanko opisane ceremonije za ovu vrstu magijskih radnji. Niti je potrebno da prenosimo recepte Grimoara i Maloga Alberta, koje svako može da prelista. Svi ovi različiti postupci u vezi sa magnetizmom ili otrovnom Magijom jesu bilo glupavi bilo kriminalni. Napici koji slabe um i remete razum uspostavljaju carstvo koje je već zaposela zla volja, i priča se da je na taj način carica Cesonija pridobila divlju Kaligulinu ljubav. Cijanovodonički otrov je najstrašniji agens pri ovim trovanjima misli; stoga bismo se morali paziti svih supstanci sa ukusom badema, i nikada ne dopuštati da u spavaćim sobama stoji plod lovorike, *Datura stramoni-*

um, sapuni od badema ili vodice, i uopšte svi mirisi u kojima preovladuje ovaj sastojak, pre svega kada njegovom delovanju na mozak pomaže ambra.

Oslabiti aktivnost uma znači srazmerno ojačati silc nerazumne strasti. Ljubav te vrste, koju izazivaju ovi zlikovci koje pominjemo, istinska je omamljenost, i najsramnija je od svih moralnih prisila. Što više nerviramo roba, to on postaje manje sposoban da izbori slobodu, i ovde leži istinska tajna vračeva, Apulcja i Kirkinih napitaka. Upotrebljavati duvan, pušenjem ili na bilo koji način, jeste opasno pomoćno sredstvo pri upotrebi omamljujućih napitaka i moždanih otrova. Nikotin, kao što znamo, nije manje smrtonosan nego cijanovodonični otrov, a on je prisutan u duvanu u većim količinama nego što je to otrov u bademu. Obuhvatanje jedne volje drugom često menja celi niz sudbina, i treba da pazimo ne samo zbog sebe na naše odnose, učeći da razlikujemo čiste od nečistih atmosfera, jer su istinski napici, oni koji su najopasniji, nevidljivi. Takve su struje vitalnog zračećeg svetla, koje, mešajući se i menjajući, proizvode privlačenja i simpatije, budući da magnetski eksperimenti ne ostavljaju prostora za sumnju. Istorija crkve kazuje nam da je onaj arhijerctik Marko zavodio žene duvajući u njih; no njegovu je moć uništila čvrsta hrišćanka koja ga je pretekla u duvanju rekavši mu: „Bog će ti suditi!" Opat Gofridi, koji je spaljen kao veštac, nastojao je da obljubi sve žene koje dodu u dodir sa njegovim dahom. Ozloglašenog Oca Žirara, jezuitu, optužila je njegova poverenica, gospoda Kardije, da joj je, duvajući u nju uništio samokontrolu. Tako je opravdanje bilo potrebno da se umanje užasne i neverovatne optužbe protiv ovog sveštenika, čija krivica, štaviše, nije nikada bila valjano dokazana, iako je, svesno ili nesvesno, on u toj nesretnoj devojci izazvao ovu krajnje sramotnu strast.

„Gospodu Ranfen, koja je postala udovica 16. godine," veli Dom Kalme u svojoj Raspravi o prikazama, „želeo je da oženi lekar po imenu Puaro. Kako nije htela ni da čuje za to, on joj je stoga dao napitak kako bi njime izazvao ljubav, što je proizelo krajnje poremećaje gospodinog zdravlja, pojačavši do te mere dejstvo da je verovala da ju je zaposeo davo, tako da su joj ostali lekari, zbunjeni njenim slučajem, preporučili crkveni egzorcizam. Stoga su, u nadležnosti g. de Porselea, tulskoga biskupa, za njene egzorciste određeni sledeći ljudi: g. Viarden, doktor teologije, državni savetnik vojvode lorenskog, jezuita i kapućin. No tokom ovih dugih ceremonija, skoro svo sveštenstvo Nansija, gorepome-

nuti gospodin biskup, biskup Tripolija, pomoćni biskup Starzbura, g. de Nansi, ranije ambasador hrišćanskih kraljeva u Konstantinopolju, i onda sveštenik Oratorija, Šarl od Lorene, Verdenski biskup, dva doktora sa Sorbone posebno poslata da pomažu, isterivali su đavola često na jevrejskom, grčkom i latinskom, a ona im je uvek drsko odgovarala, mada je jedva mogla da čita i to samo latinski. Pomenuta je potvrda g. Nikole de Arleja, poznavaoca jevrejskog jezika, koji je raspoznao da je gđa. Ranfen zaista zaposednuta, jer je odgovarala na same pokrete njegovih usana bez izgovaranja reči, a dati su i mnogi drugi dokazi. S. Garnije, doktor sa Sorbone, pošto joj se obratio nekoliko puta na jevrejskom, dobio je lucidan odgovor, ali na francuskom, da je ugovor obavezuje da priča običnim jezikom. Demon je dodao: „Nije li dovoljno što pokazujem da razumem ono što govoriš?" Isti doktor, obraćajući mu se na grčkom, namerno je upotrebljavao pogrešne padeže, na šta je zaposednuta žena, ili pre demon, odgovorila: „Pogrešio si." Doktor je odvratio na grčkom: „Pokaži mi grešku." Đavo je odgovorio: „Budi zadovoljan što sam ti ukazao na grešku; više ti ništa neću reći." Doktor mu je na grčkom naredio da ćuti, na šta je ovaj uzvratio: „Naređuješ mi da zauzdam jezik, ali ja odbijam da budem tih.""

Ovaj izuzetni primer histerične naklonosti prenešen je u područje ekstaze i demonomanije, nastao je kao posledica napitka koji je dao čovek koji je verovao da je čarobnjak, a dokazuje bolje nego išta svemoć volje i mašte koje reaguju jedna na drugu, i čudne lucidnosti ekstatika i somnabula, koji razumeju govor čitajući misli, iako ne razumeju reči. Ne dovodim u pitanje pouzdanost svedočanstava koje navodi Dom Kalme; samo sam začuđen kako su tako ozbiljni ljudi propustili da primete demonovu nesposobnost da odgovori na jeziku koji je stran napaćenoj. Da je sagovornik bio demon, kao što su to oni smatrali, on bi takođe i grčki govorio: što bi bilo veoma lako za takav prodorni i učeni duh. Dom Kalme ovde ne završava svoju priču; on navodi dugi niz podmuklih pitanja i trivijalnih naloga koje su postavljali egzorcisti, i sled manje ili više suvislih odgovora jadne bolesnice, još uvek ekstatične i somnabulne. Nepotrebno je reći da izvrsni otac izvlači iste brilijantne zaključke kao i ne manje izvrsni g. de Mirvil.*

* U svome *Rečniku hrišćanske književnosti* Levi opisuje Kalmea kao naučnika širokog obrazovanja, no lišenog sposobnosti kritičkog mišljenja. Što se tiče *Rasprave o prikazama*, nju karakteriše neverovatna lakovernost.

Kako su pojave prevazilazile moć svedoka, sve su one bile pripisane prokletstvu. Brilijantan i uputan zaključak! Ozbiljniji deo dogodovštine tiče se lekara Poaroa, koji je optužen da je magičar, pa je kao i svi ostali ispitan pod mukama, i spaljen. Ako je, bilo kakvim napitkom, stvarno poremetio razum pomenute žene, zaslužio je kaznu kao trovač; to je sve što imamo da kažemo po tom pitanju.

No najstrašniji od svih napitaka jeste mistično ushićenje prilikom pogrešno usmerene predanosti. Da li će ikada ikakva prljavština doseći košmare sv. Antonija ili muke sv. Tereze ili sv. Anđele de Folinji? Poslednja je naslanjala usijano gvožđe na svoje pobunjeničko meso, i nalazila da je vatra hladna prema njenim skrivenim strastima. Sa kojom silinom Priroda viče za onim što joj je uskraćeno, i stalno pojačava pritisak da bi iskazala još veći prezir prema tome! Poznata opčinjavanja Magdalene Bavan, gđa dela Palo i dela Kadijer, započela su misticizmom. Snažni strah u vezi sa tim čini ih gotovo neizbežnim. Opisati dva luka kruga, znači naći se na istoj tački. Nikola Remižu, sudija iz Lorene, koji je žive spalio kao vračare osam stotina žena, video je magiju svuda: bila je to njegova fiks-ideja, njegova manija. Bio je sklon da propoveda krstaški rat protiv čarobnjaka, kojima je, po njegovom mišljenju, Evropa bila preplavljena; u očajanju da se njegova reč ne uzima ozbiljno kao i tvrdnje da su skoro svi na svetu krivi za magiju, skončao je tako što je dao izjavu da je i on sam veštac, te je bio spaljen na osnovu sopstvenog priznanja.

Da bismo se sačuvali od uticaja, prvi je uslov da se klonimo činilaca koji uzbuđuju maštu. Svi koji su podložni egzaltaciji su više ili manje ludi, a manijakom uvek upravlja njegova manija. Uzdignite se stoga iznad dečačkih strahova i ispraznih želja; verujte u vrhunsku mudrost i budite uvereni da ova mudrost, budući da vam je dala razumevanje kao sredstvo saznanja, ne može da postavlja stupice za vašu inteligenciju ili razum. Svuda iznad vas nalaze se posledice srazmerne svojim uzrocima;u području čovečanstva uzrocima upravlja i menja ih razumevanje; rečju, pronaći ćeš da je dobro jače i uvaženije nego zlo: zašto bi onda pretpostavljali da ogromna iracionalnost postoji u beskonačnom, kada vidite da postoji razum u konačnom? Istina nije skrivena ni za koga. Bog se vidi kroz njegova dela, i on ne zahteva ni od jednog bića nešto što bi bilo suprotno njegovoj prirodi, jer je on sam tvorac te prirode. Vera je pouzdanje; poverenje, ne u ljude koji napadaju razum, jer oni su budale i varalice, već u onaj večiti razum koji je Božija Reč, ono pravo svetlo koje se kao sunce nudi intuiciji

svakog ljudskog stvorenja koje dolazi na ovaj svet. Ako verujete u apsolutni razum; ako pre svega želite istinu i pravdu, nećete biti u prilici da se ikoga bojite, i volećete samo one koji zaslužuju da budu voljeni. Vaše prirodno svetlo će instinktivno odbijati ono koje je pokvareno, zato što će ga voditi vaša volja. Stoga, čak i otrovne supstancije, ako vam ih neko da, neće uticati na vašu inteligenciju; od njih možete oboleti, no nikada nećete postati kriminalac.

Ono što najviše čini žene histeričnim jeste ono iritirajuće i licemerno obrazovanje; kada bi one više vežbale, kada bi potpunije i iskrenije poznavale stvari ovoga sveta, bile bi manje hirovite i manje dostupne zlim težnjama. Slabost uvek ide uz greh, jer je greh slabost koja poprima masku snage. Ludilo užasava razum, i u svakoj situaciji uživa da preteruje i krivotvori. Uzrok svih začaravanja, otrovi svih napitaka, moć svih vračeva leže u tome. Što se pak uzimanja narkotika i ostalih droga tiče, to je pitanje za doktore i zakon; no ne verujem da će se te nenormalnosti ponoviti u našem vremenu. Lavlejsi sada utiču na Klarise samo svojom galanterijom, a napici, kao i otmice maskiranih ljudi i zatočenja u podzemnim tamnicama, zauvek su iščezli iz naših romansi. Takvi slučajevi moraju da budu prepušteni Ispovesti crnih Grešnika, ili ruševinama Udolfovog zamka.

XIX

VLADAVINA SUNCA

Došli smo do broja koji se u Tarotu pripisuje Znaku Sunca. Pitagorejska dijada i trijada međusobno pomnožene predstavljaju mudrost u odnosu prema Apsolutu. Prema tome, ovde ćemo se baviti Apsolutom. Otkriti takav Apsolut u beskonačnom, je Veliko Delo Mudraca, koje Hermes zove Delo Sunca.* Naći nepokretne osnove prave religiozne vere, filosofske istine i transmutacije metala,u tome se sastoji cela Hermesova tajna i Filosofski Kamen. Ovaj je kamen istovremeno jedan i mnogostruk; rastavlja ga analiza a sastavlja sinteza. U analizi je prah, alhemičarski prah projekcije; a pre analize i sinteze on je kamen. Filosofski Kamen, kažu majstori, ne sme biti izložen vazduhu, niti pak očima profanih; on mora da se skrovito i pomno čuva u najtajnijem uglu laboratorije, i da se ključ prostorije uvek nosi sa sobom.

Onaj ko poseduje Veliki Arkanum je istinski kralj i zapravo je iznad svakoga kralja, jer je nedostupan svim strahovima i svim zaludnim nadama. U svakoj bolesti duše i tela, jedan jedini komadić odlomljen sa dragocenog kamena, jedno jedino zrno božanskoga praška jeste više nego dovoljno za izlečenje. „Onaj koji ima uši da čuje, neka čuje," rekao je Učitelj.**

So, sumpor i živa su jedina pomagala i neaktivni instrumenti velikoga poduhvata. Sve zavisi, kao što smo rekli, od Paracelzusovog unutrašnjeg *magnesa*. Delo se u potpunosti sastoji u projekciji, a projekcija se savršeno postiže delotvornom i ostvarljivom mudrošću jedne jedine reči. Postoji samo jedna važna radnja, a ovo je

* „Nestvoreni beskraj i beskrajno stvorena konačnost jesu kao dve paralelne prave linije koje se jedna drugoj večito približavaju, a da nikada nisu u stanju da se sretnu." —*Le Livre des Sages*, str. 64. Trebalo bi primetiti da je „beskrajno stvorena konačnost" metafizička besmislica, ukrašena kapom i praporcima.

** U kasnijem razdoblju Elifas Levi dao je dve definicije Velike Tajne koje teško da idu jedna s drugom, iako se nalaze u istom poglavlju: (1) Velika Tajna vrline, stvarnosti i života—bilo konačna bilo večita—može biti formulisana kao veština usaglašavanja sila kako bi se uravnotežio pokret; (2) Velika Tajna Magije, Jedna i Nesaopštljiva Tajna, ima za cilj, u izvesnom smislu, stavljanje božanske sile u službu čovekove volje. —*Le Grand Arcane*, str. 37, 38.

sublimacija, koja je ništa drugo, prema Gebru, do uzdizanje suve supstance vatrom, uz pridržavanje suda koji je njoj svojstven. Ko god da zadobije razumevanje Velike reči i poseduje Veliki Arkanum, nakon izučavanja načela našega „Učenja", trebalo bi da pažljivo pročita hermetičke filosofe, i bez sumnje će postići inicijaciju, kao što je to uspelo i drugima;* no kao ključ za njihove alegorije mora da uzme Hermesovo u;enje sadržano u „Smaragdnim pločicama", dok da bi klasifikovao znanje i neposredne postupke mora da poštuje redosled koji je naznačen u kabalističkom redosledu Tarota, koji će biti apsolutno i potpuno objašnjen u poslednjem delu knjige.

Među retkim i neprocenjivo vrednim raspravama koje sadrže misterije Velikog Arkanuma, *Hemijski Vodič ili priručnik* Paracelzusa mora biti stavljen u prvi red, budući da sadrži sve misterije praktične fizike i najtajniju Kabalu. Ovaj jedinstveni rukopis čuva se u vatikanskoj biblioteci; kopiju je napravio Sendivogije a koristio Baron Čudi kada je sastavljao hermetički katehizam u svome delu *Plamteća zvezda.*** Ovaj katehizam, koji ističemo upućenim kabalistima kao zamenu za neuporedivo Paracelzusovo delo, izlaže sva bitna načela Velikoga Dela u formi toliko jasnoj i potpunoj da osobi koja ne uspe da dosegne apsolutnu istinu kroz njegovo proučavanje mora da potpuno nedostaje osobina okultnog razu-

* „Veliki, neiskazivi, opasni, nerazumljivi arkanum može se bez sumnje formulisati kao božanstvenost čovekova. Neopisiva je zato što u samom činu iskazivanja postaje najčudovišnija od svih laži. Činjenica je, čovek nije bog, no ipak najhrabrija, najopskurnija i najdivotnija od svih religija veli nam da obožavamo Bogočoveka. Bogočovek nema ni prava ni dužnosti: on ima znanje, volju i moć. On je više nego slobodan, on je gospodar. On nalaže poslušnost, no sam ne sluša, zato što niko ne može da mu zapoveda. Što ostali zovu obavezom on naziva dobrom voljom; on čini dobro zato što to želi i ne može da želi ništa drugo; on slobodno sarađuje sa svim pravednim, i za njega je žrtvovanje raskoš moralnog života i veličanstvenost srca. Neumoljiv je prema zlu jer ne mrzi zle. On smatra da je vaspitna kazna dobročinstvo i ne razume osvetu. Takav je onaj ko je dosegao središte ravnoteže, i on može biti nazvan Bogočovekom bez bogohuljenja i ludosti, zato što je njegova duša poistovećena sa večitim načelima istine i pravde... Prema ovakvom suverenom postojanju, kada se suoči sa teškoćama napretka, trebalo bi da teži ljudska duša. Ovo je istinska Velika Tajna okultizma, jer se tako ostvaruje misteriozno obećanje zmije: Bićete bogovi sa znanjem dobra i zla." —*Le Grand Arcane*, str. 214-18.

** Ništa u radu Barona Čudija ne upućuje da je crpeo iz izvora koji Levi pominje, niti mi je poznat ikakav dokaz za izjavu da je Sendivogije preveo vatikanski rukopis. Ako i jeste, sasvim izvesno nema ni jedne indikacije da je prevod došao u ruke autora *L' Etoile Flamboyante.*

mevanja. Ovde ćemo dati kratku analizu ovoga rada, zajedno sa nekoliko reči komentara.

Rejmond Lul, jedan od velikih i uzvišenih majstora nauke, kaže da pre nego što počnemo da pravimo zlato moramo da ga imamo. Ni iz čega ne pravimo ništa; bogatstvo se ne stvara apsolutno; ono se povećava i množi. Tako neka oni koji teže znanju shvate da se od adepta ne traže niti čuda niti žonglerske veštine. Hermetička nauka, kao i sve nauke, može se dokazati matematičkim putem. Čak su i njena praktična dostignuća precizna koliko i dobro izrađena jednačina. Hermetičko zlato nije samo istinito učenje, svetlost bez senki, istina neukaljana lažju; već je istovremeno i materijalno, aktuelno, čisto zlato, najvrednije što se može naći u utrobi zemlje; no živo zlato, živi sumpor, ili istinska vatra filosofa, moraju da se traže u merkurovoj kući. Vatra se hrani vazduhom, da bi se izrazila njena privlačna i ekspanzivna moć, nema boljeg poređenja nego sa munjom, koja je prvobitno suvo i zemaljsko izdisanje ujedinjeno sa vlažnom parom, i naposletku, pretpostavljajući ingenioznu prirodu, kroz svojstva svog izdisaja, deluje na tu unutrašnju vlažnost, koju privlači i preobražava u svoju sopstvenu prirodu, u trenu u kojem brzo pada na zemlju, privučena čvrstom prirodom sličnom svojoj. Ove reči, zagonetne oblikom ali jasne suštinom, otvoreno izražavaju ono što su filosofi podrazumevali pod živom oplođenom sumporom, koja postaje gospodar i preporodilac soli. To je **Azot**, univerzalna *magnesia*, Veliki Magijski Agens, astralno Svetlo, svetlost života, oplođena duševnom snagom, intelektualnom energijom, koju porede sa sumporom na osnovu njegovih saglasnosti sa božanskom vatrom. Što se tiče soli, ona je apsolutna materija. Sve što je materijalno sadrži so, a sva se so može pretvoriti u zlato uporednim dejstvovanjem sumpora i žive, koji ponekad deluju brzo pa transmutacija može da se odigra u trenutku ili za jedan čas, bez napora za operatora i skoro bez ikakvog troška. Ponekad, kada su atmosferske prilike drugačije, proces može da zahteva nekoliko dana, meseci, a povremeno i godina.

Kao što smo rekli, postoje dva znamenita prirodna zakona — dva osnovna zakona — koja, u uzajamnoj ravnoteži, proizvode univerzalnu ravnotežu stvari. To su nepokretnost i pokret, analogni istini i otkriću u filosofiji, i u apsolutnom smislu konceptu nužnosti i slobode, koji je sama bit Boga. Hermetički filosofi nazivaju čvrstim sve što je merljivo, sve što svojom prirodom teži centralnom mirovanju i nepokretnosti. Štagod prirodno i voljno poštuje

zakon kretanja, zovu isparljivim; i sastavljaju svoj kamen analizom, što će reći, isparavanjem onoga što je čvrsto; potom sintezom, što je učvršćivanje isparavanja koje postižu kada na čvrsto – koje zovu so – primene sumporizovanu živu ili svetlost života, koja je usmerena i učinjena svemoćnom pomoću tajnih radnji. Na ovaj način postaju gospodari svekolike prirode, i njihov se kamen nalazi svuda gde ima soli, pri čemu je istina da nema materije koja je neupotrebljiva za Veliko Delo i da se materije, zle i najdostojnije prezira mogu pretvoriti u zlato, što je tačno u tom smislu, kao što smo već rekli, da sve sadrži bazičnu so, predstavljenu u našim znacima kockastim kamenom, kao što se može videti, i u simboličnoj i univerzalnoj ilustraciji za Ključeve Bazila Valentina. Znati kako iz materije izdvojiti čistu so koja je u njoj skrivena znači posedovati tajnu kamena. On je stoga soni kamen, koji **Od**, ili univerzalno astralno svetlo, razlaže i sastavlja. On je jedno i mnoštvo, jer može da se razloži i bude deo drugih supstanci, kao i obična so. Dobijena analizama, može da se nazove **Univerzalnim Sublimatom**; stvorena sintetičkim putem, ona je istinska **Panaceja** drevnih, zato što leči sve bolesti, bilo duše ili tela, i nazvana je osobitim Lekom cele prirode. Kada, putem apsolutne inicijacije, raspolažemo silama univerzalnog agensa, ovaj nam je kamen uvek pri ruci, jer je njegovo izdvajanje prosta i laka operacija, potpuno drugačija nego projekcija ili pravljenje metala. Kamen se u sublimiranom stanju ne sme izlagati vazduhu, koji bi mogao da ga razloži i pokvari njegova svojstva. Štaviše, udisanje ovih isparenja moglo bi da bude opasno. Mudar čovek ga radije čuva u njegovim prirodnim omotačima, znajući da ga može izdvojiti jednim naporom svoje volje i jednom primenom univerzalnog agensa na omotače, koje kabalisti nazivaju ljušturama. Da bi se hijeroglifski iskazao ovaj zakon mudrosti, mudraci su pripisivali svojoj živi, oličenoj u Egiptu Hermanubijusiom, pasju glavu, a svome sumporu, koji je predstavljen Bafometom Iz Hrama ili Princom Sabata, tom kozjom glavom koja je dovela do tolikog otpora prema okultnim društvima srednjeg veka.

Za mineralne radove, prva je materija isključivo mineralna, no nije metal. Ona je metalizovana so. Ta je materija nazvana povrćem zato što podseća na plodove, i životinjskom zato što ona proizvodi vrstu mleka i krvi. U sebi sadrži vatru kojom mora biti razložena.

XX

ČUDOTVORAC

Definisali smo čuda kao prirodne posledice izuzetnih uzroka. Neposredno delovanje ljudske volje na tela, ili u najmanju ruku delovanje volje na objekte bez vidljivih sredstava, čini čudo u fizičkom svetu. Uticaj na tuđu volju ili inteligenciju, ili iznenada ili nakon izvesnog vremena, i sposobnost potčinjavanja tudih misli, kojom se menjaju najčvršće odluke, parališe najžešće strasti – ovakav uticaj obrazuje čudo u moralnom svetu. Česta je greška pri tome da se na čuda gleda kao na posledice koje nemaju uzroka, protivrečnosti Prirode, iznenadne hirovitosti božanskog uma, a da se ne vidi da bi i samo jedno čudo ovoga tipa uništilo univerzalnu harmoniju i svelo univerzum na haos.* Postoje čuda koja su nemoguća čak i Bogu, ona čuda koja bi značila apsurd. Kada bi Bog mogao da bude apsurdan i za jedan trenutak, niti On, niti svet ne bi postojali u sledećem trenutku. Očekivati od božanskog sudije posledicu sa nesaglasnim uzrokom, ili čak bez uzroka, predstavljalo bi iskušavanje Boga: to bi značilo bacanje u prazninu. Bog deluje kroz svoja dela – u Raju anđelima i na zemlji ljudima. Tako, u domenu anđeoskih delovanja, anđeli mogu da urade sve što i Bog, a u ljudskome domenu ljudi mogu takođe da raspolažu božanskom svemoći. U raju ljudskih pojmova čovečanstvo stvara Boga, i čovek misli da ga je Bog stvorio po svojoj slici zato što je on stvorio Boga prema svojoj. Domen čoveka je sva telesna i vidljiva priroda na zemlji; i ako ne može da vlada suncima i zvezdama, može barem da računa njihovo kretanje, izmeri njihovo rastojanje i uskladi svoju veru sa njihovim uticajem. On može da

* „Čuda Večitog jesu večita. Priznati da su jevanđeljska čuda simbolična, znači pojačati njihovo svetlo, proglasiti njihovu univerzalnost i trajnost. Ne, ona nisu ni na koji način preminula, kao što je rečeno: ostaće večito. Ono što zamre je slučajni događaj koji je prošao; ono što Božanski Genije otkrije kroz simbolizam jeste nepromenljiva istina." – *La Science des Esprits*, str. 121. Levi takođe veli da su povremena ili nestalna čudesa slučajni događaji koje je predvidela univerzalna harmonija i ne predstavljaju važniji dokaz o mešanju duhova, nego što je onaj da meteori potvrđuju postojanje zvezda. „Vrhovni je razum kao Sunce, i onaj ko ga vidi nije bezosećajan" – što će reći, slep. – *Ibid*, str. 265.

promeni atmosferu, deluje do izvesne granice na godišnja doba, leči ili ozleduje svoje susede, sačuva život ili uzrokuje smrt. Pod očuvanjem života u nekim slučajevima podrazumevamo vaskrsenje, kao što je ranije rečeno. Apsolutno u razumu i volji najveća je moć koju može zadobiti čovek, i sredstvima ove moći on čini dela koja zadivljuju gomilu i koja se zovu čuda.

Najveća čistoća namera je nužna za čudotvorca, a na sledećem mestu je povoljna struja i neograničeno poverenje. Čovek koji se ne boji ničega i ništa ne želi, gospodar je svega. Ovo je značenje divne alegorije u Jevanđelju, u kojoj Sin božji, trostruki pobednik nad nečistim duhom, prima službu od anđela u pustinji. Ništa na svetu ne može da odoli slobodnoj i racionalnoj volji. Kada mudrac kaže: „Ja hoću, to je sam Bog koji hoće, i sve što naredi ostvaruje se. Znanje i samopuozdanje lekara daje vrednost njegovih recepata, a čudotvorstvo je jedini pravi i efikasni lek. Iz ovoga sledi da su okultni terapeuti odvojeni od svakog vulgarnog lečenja. U najvećem broju slučajeva, koriste se rečima i uduvavanjem, i pomoću volje predaju različita svojstva najprostijim supstancijama—vodi, ulju, vinu, kamforu, soli. Voda homeopatista je istinski magnetizovana i začarana voda, koja deluje pomoću volje. Dinamičke supstance dodane u, tako reći, beskonačno malim količinama, su posvećene i izražavaju lekarevu volju.

Ono što se vulgarno naziva šarlatanstvom predstavlja valjano sredstvo uspeha u medicini, ako pretpostavimo da je dovoljno vešto da nadahne veliko poverenje i obrazuje krug vere.* U medicini, iznad svega, vera je ta koja spasava. Gotovo da i nema sela u kome ne postoji muški ili ženski praktičar okultne medicine, i ovi su ljudi—skoro svuda i uvek—daleko uspešniji nego fakultetski obrazovani lekari. Lekovi koje oni prepisuju često su čudni ili smešni, no zato su efikasniji, jer oslobađaju i izazivaju više volje i kod bolesnika i kod operatora. Stari trgovac nama poznat, čovek ekscentričnoga karaktera i egzaltiranoga religioznoga osećanja, nakon što se povukao u mirovinu, započeo je da praktikuje okultnu medicinu, besplatno i iz hrišćanskog milosrđa, u jednom od francuskih okruga. Njegova jedina pomagala bila su ulje, tamjan i

* „Šarlatanstvo, kada je uspešno, veliki je instrument moći, u magiji kao i u svemu drugom. Vešto fascinirati neuke, ne znači li to takođe vladati njima?"—*La Clef des Grands Mysteres*, str. 225. Uporedi *Le Livre des Sages*, str. 73: „Mudri koji umiru za razum, ostavljaju svoju nauku u nasledstvo budalama. Mi bi radije trebalo da živimo za razum, i koristimo se ludošću. *Hoc est arcanum magnum.*"

molitve. Postupkom protiv njegovog ilegalnog lečenja obznanjeno je da je za pet godina izlečio oko deset hiljada osoba, i broj njegovih poštovalaca povećao se u toj meri da je uznemirio svakog lekara u kraju. Takođe smo u Manu videli jadnu časnu sestru koju su smatrali lagano umno poremećenom, no bez obzira na to, ona je lečila sve bolesti u okolini uz pomoć eliksira i melema koji je sama izmislila. Eliksir se pio, melem se nanosio, tako da ništa nije izbeglo univerzalnu lekovitost. Melem nikada nije prijanjao uz kožu osim na mestima na kojima je to bilo neophodno, i uvijao se i otpadao sam od sebe—tako je barem tvrdila dobra sestra a pacijenti potvrđivali. I ova je čudotvorka takođe bila sudski progonjena, jer su lokalni lekari ostali potpuno bez posla; bila je strogo izolovana, no ubrzo su našli za shodno da je pokazuju barem jednom nedeljno, i na dan njenih konsultacija videli smo sestru Žan-Frans okruženu seljanima, koji bi pristizali preko noći, i čekali na svoj red ležeći pred vratima samostana. Spavali su na zemlji i čekali samo da bi od časne sestre primili eliksir i melem. Kako je lek bio isti za sve bolesti, za ovu sestru bilo bi nepotrebno da se upoznaje sa svim slučajevima svojih pacijenata, no ona je sve do reda slušala sa beskonačnim strpljenjem i davala svoje preparate tek pošto se upoznala sa prirodom žalbi.

Postojala je tu i magijska tajna. Eliksir je bio aromatični konjak pomešan sa sokom od gorkih trava; melem je bio sastavljen slično terijaku što se tiče boje i mirisa; moguće da je bila korišćena burgundska smola, no od čega god da je bio, činio je čuda, i gnev seoskog sveta pristigao bi one koji su dovodili u pitanje čuda njihove sestre. Blizu Pariza takođe smo poznavali staroga čudotvorca-vrtlara koji je čudesno lečio stavljajući u svoje bočice sok od svih trava svetoga Jovana. Bilo kako bilo, imao je i skeptičnog brata koji mu se rugao, i jadni vrtlar, skrhan sarkazmom nevernika, počeo je da sumnja u sebe, što je okončalo čuda, bolesnici su izgubili poverenje i čudotvorac je, oklevetan i u očaju, umro lud. Otac Tije, opat Vibreja, u svojoj čuvenoj *Raspravi o praznoverju*, beleži da je žena, pogođena zapaljenjem očiju koje se očigledno pogoršavalo, odjednom misteriozno ozdravila, te je priznala sveštenику da se odala magiji. Dugo je ubeđivala službenika, za koga je smatrala da je magičar, da joj da talisman koji može da nosi, i na kraju joj je ovaj predao zamotuljak pergamenta, savetujući joj da ga pere tri puta dnevno u svežoj vodi. Sveštenik ju je naterao da preda pergament, na kojem su bile napisane sledeće reči: *Eruat diabolus oculos tuos et repleat strecoribus loca vacantia*. Preveo je

reči dobroj ženi, koja se zapanjila; no, u isto vreme, bila je izlečena.

Uduvavanje je jedan od najvažnijih postupaka okultne medicine, jer je savršeni znak prenošenja života. Nadahnuti, u stvari, znači duvati na neku osobu ili stvar, i mi već znamo, prema jednom učenju Hermesa, da su svojstva stvari stvorila reči, i da postoji neposredna srazmera izmedu ideja i jezika, koji je prvi oblik i verbalno ostvarivanje ideja. Dah privlači ili odbija u zavisnosti od toga da li je topao ili hladan. Topli dah odgovara pozitivnom a hladni negativnom elektricitetu. Električne i nervozne životinje plaše se hladnoga daha, i eksperiment se može izvesti na mački čije nam je ponašanje poznato. Ako netremice posmatramo lava ili tigra, ili im dunemo u lice, biće toliko zapanjeni da će se povući pred nama. Toplo i produženo uduvavanje popravlja cirkulisanje krvi, leči reumatizam i gihtične bolove i uspostavlja ravnotežu tečnosti i otklanja mlohavost. Kada je operator simpatičan i dobar, on deluje kao univerzalan sedativ. Hladno uduvavanje leči bol izazvan prepunjavanjem organa krvlju i gomilanjem tečnosti. Dva se daha stoga moraju upotrebljavati naizmenično, sa obraćanjem pažnje na polarnost ljudskog organizma i dejstvujući suprotno na polovima, koji moraju da budu naizmenično izloženi suprotnome magnetizmu. Tako, da bi se izlečilo zapaljeno oko, ono koje nije bolesno mora biti izloženo toplom i nežnom uduvavanju a oboleli parnjak hladnom, sa iste razdaljine i u istom trajanju. Magnetski prelazi imaju isti efekat kao i uduvavanje i jesu pravo disanje putem udisanja i izdisanja unutrašnjeg vazduha, koji svetluca životnim svetlom. Lagani prelazi obrazuju topao dah koji učvršćuje i podiže duh; brzi prelazi su hladni dah raspršujuće prirode, koji onemogućava težnje ka prepunjavanju organa krvlju. Toplo uduvavanje trebalo bi da se upražnjava transverzalno, ili odozdo nagore; hladno uduvavanje je efikasnije kada je upravljeno odozgo nadole.*

* Uporedi knjigu *La Clef des Grands Mystères*, str. 126, u kojoj su sledeće izjave: (1) Čin magnetizovanja može da se izvede voljom operatora na plastičnom medijatoru druge osobe, čija su dela i volje potčinjene na ovaj način. (2) Može da bude naizmenično izveden delovanjem na volju subjekta, služeći se bilo zastrašivanjem bilo ubedivanjem, tako da volja na koju se utiče po našoj želji izmeni plastičnog medijatora i akcije pomenutog subjekta. Čin magnetizovanja izvodi se zračenjem, dodirom, pogledom i govorom. (4) Vibracije glasa menjaju pokrete astralnog Svetla i jesu moćno sredstvo magnetizma. (5) Topli dah magnetizuje pozitivno a hladni negativno. (6) Magnetički dodiri služe samo da upravljaju voljom

Ne dišemo samo pomoću usta i nozdrva; sveopšta poroznost našeg tela jeste pravi disajni organ, nedovoljan, ali veoma koristan za život i zdravlje. Vrhovi prstiju, gde se završavaju svi živci, po našoj želji odbijaju ili privlače astralnu Svetlost. Magnetski prelazi bez dodira jesu prosto i lagano uduvavanje; dodir dodaje disanju simpatijski i uravnotežujući utisak; dobar je i čak neophodan, da bi sprečio halucinacije u ranoj fazi somnabulizma, zato što označava prisustvo fizičke stvarnosti koje opominje mozak i sprečava lutanje mašte; ipak se ne sme upotrebljavati preterano dugo kada predmet treba samo magnetizovati. Potpuni i produženi dodir primenjuje se kada nam je namera da izvršimo inkubaciju ili masažu, pre nego magnetizam, strogo uzev. Dali smo neke primere inkubacije iz najsvetije knjige hrišćana; sve one govore o lečenju očito tvrdoglavih letargija, kako zovemo vaskrnuća. Masaža se još uvek široko primenjuje na istoku, gde se sa velikim uspehom upražnjava u javnim kupatilima. Ona je u potpunosti sistem trljanja, istezanja i pritisaka, sprovedenih polako duž čitavog tela, koje za rezultat ima obnovljenu ravnotežu sila, osećanje potpune opuštenosti i blagostanja, sa osetnim oporavkom aktivnosti i pregora.

Sva je snaga okultnoga lekara u njegovoj volji, dok se cela umetnost sastoji u pobudivanju pacijentove vere. „Ako postoji vera," rekao je učitelj, „za onoga koji veruje sve je moguće." Pacijentom mora vladati izrazom, tonom, pokretom: poverenje mora biti zadobijeno očinskim tonom, a veselost treba da bude stimulisana pravovremenim i živahnim razgovorom. Rable, koji je bio veći magičar nego što izgleda, učinio je pantagruelizam svojim posebnim čudotvornim lekom. Navodio je svoje pacijente da se smeju, i svi lekovi koje je potom prepisivao imali su više uspeha. Uspostavio je magnetsku privlačnost između sebe i njih, usadivao je svoju dobru volju i vedar duh; laskao im je u svojim predgovorima, nazivao ih dragocenim, najodličnijim pacijentima, i posvećivao im svoje knjige. Tako smo uvereni da su Gargantua i Pantagruel izlečili više natmurenih duhova, više sklonosti ka ludilu, više ogorčenih ideja u toj epohi verskih neprijateljstava i gradanskih ratova, nego što se može pohvaliti celi medicinski fakultet. Okultna je medicina suštinski simpatetička. Uzajamna osećanja, ili u najmanju ruku istinska dobra volja, moraju da postoje između

operatora, potvrđujući je delovanjem. Oni su znaci i ništa drugo, i izražavaju a ne izvode čin volje. Teze u glavnini teksta izvrgnute su ruglu poslednjom izjavom. Ako su dodiri slučajni ili uobičajeni znaci, prsti ne uspevaju da šire astralnu Svetlost.

doktora i pacijenta. Sirupi i julapi imaju veoma malo unutrašnjih vrednosti. Oni postaju lekoviti kroz zajedničko mišljenje operatora i pacijenta. Tako ih homeopatska medicina odbacuje ali zbog toga ne nastaju ozbiljne nezgode. Ulje i vino, kombinovani sa solju ili kamforom, jesu dovoljni da zaleče sve rane i da smire sva spoljašnja trvenja. Ulje i vino jesu glavni lekovi jevandeljske tradicije. Oni su činili balzam dobroga Samarićanina, i u Apokalipsi – prilikom opisivanja poslednje kuge – prorok moli da osvetničke sile poštede ove materije, što će reći, da ostavi nadu i lekove za tolike rane. Poslednja pričest bilo je čisto i prosto upražnjavanje Učiteljeve tradicinalne medicine, kako za rane hrišćane tako i za apostola svetoga Džejmza, koji je uvrstio sledeći savet u svoju poslanicu odanima iz celoga sveta. „Ako medu vama ima bolesnih," piše, „neka pozovu sveštenike iz crkve, i neka puste da se mole za njih, i posveti ih uljem u ime Gospoda." Ova božanska terapeutska nauka izgubila se postepeno, i poslednja pričest počela je da biva posmatrana kao religiozna formalnost, i neophodna priprema za smrt.* U isto vreme, čudotvoračka veština posvećivanja ulja nije mogla da bude u potpunosti izbrisana iz sećanja tradicionalnog učenja, i nastavljena je u odeljku Katehizma koji se odnosi na poslednju pričest. Vera i milosrde bili su gotovo najznamenitije isceliteljske moći medu ranim hriščanima. Izvor najvećeg broja bolesti leži u moralnom neredu; moramo da počnemo sa lečenjem duše, i potom će izlečenje tela brzo uslediti.

* Levi je ili zaboravio svoja pričešća ili nenamerno zaboravlja svoja prava osećanja o spoljašnjim znacima unutrašnje milosti. U zamislima svete rimske crkve poslednje pričešće je toliko mala formalnost i toliko mnogo priprema za smrt da predstavlja bitno osiguranje duše koja odlazi, a izvršava se pre nego pričest kada blizina smrti ne pruža dovoljno vremena za obe.

XXI

NAUKA PROROKA

Ovo je poglavlje posvećeno proricanju, koje je, ako pratimo najširi smisao, i gramatičko značenje reči, prikazivanje božanske moći, i ostvarivanje božanskoga znanja. Ono je je sveštenstvo Maga. No proricanje, po opštem mišljenju, tiče se pre znanja o skrivenim stvarima. Znati najskrovitije misli čovekove; razjašnjavati misterije prošlosti i budućnosti; stolećima otkrivati tačne posledice pomoću preciznog znanja uzroka: to je, po opštem mišljenju, proricanje. Sad, od svih tajni prirode, najdublja je čovekovo srce; no, u isto vreme, priroda zabranjuje da njena dubina bude nepristupačna. Uprkos najdubljem pretvaranju, uprkos najveštijoj politici, ona se sama izražava i izjašnjava u telesnom obliku, u svetlu pogleda, u pokretima, u radanju, u hiljadu rečitih putokaza. Savršenom upućeniku ovo nije potrebno; on čita istinu u svetlu; on oseća utisak koji obznanjuje celog čovcka; njegov pogled prodire u srce, mada se može pretvarati kako ništa ne zna ne bi li razoružao strah ili mržnju zlih ljudi koje suviše dobro poznaje. Čovek loše savesti uvek misli da je optužen ili sumnjiv; prepoznaje se u žaoci kolektivne satire; primenjuje je *in toto* na sebe, i glasno kuka da je oklevetan. Uvek podozriv, no toliko radoznao koliko je zaplašen, u prisustvu Maga on je kao Sotona iz priče, ili kao ona piskarala koja dovode u pitanje iskušavanje. Uvek dosadan i uvek slab, plaši se iznad svega da se ne pokaže kako nije u pravu. Prošlost ga uznemirava, budućnost uzbunjuje; nastoji da se složi sa samim sobom i veruje da je dobar i vaspitan čovek. Njegov je život stalna borba izmedu prijateljskih težnji i zlih navika; o sebi misli kao o filosofu tipa Aristipa ili Horacija prihvatajući pokvarenost svoga doba kao nužno zlo; zabavlja se filosofijom u dokolici i zamišlja zaštitnički osmeh Mecene, kako bi se ubedio da nije samo žderonja kao Veres ili Trimalhionov parazit. Takvi su ljudi uvek plaćenici, čak i u dobrim delima. Oni odluče da daju dobrovoljni prilog, i onda ga odlažu kako bi obezbedili popust. Tip koga opisujem nije pojedinac već klasa ljudi sa kojom Mag često može da dode u dodir, posebno u našem

veku. Neka im ne veruje, jer će se prikazivati kao njegovi prijatelji ali će ga najviše kompromitovati, kao najopasniji neprijatelji.

Javno proricanje jeste u sadašnje doba štetno za pravog adepta, jer bi često mogao biti primoran na žonglerstvo ili hokus-pokus kako bi time zadržao mušterije i zadivio gledaoce. Profesionalni proroci muški ili ženski, uvek imaju tajne doušnike, koji im javljaju o privatnom životu ili navikama onih koji ih posećuju. Sistem znakova je uspostavljen između kabineta i predsoblja; nepoznati kandidat dobija broj prilikom svoje prve posete; dan je određen, i on biva praćen; kućepazitelji, susedi, sluge, uključeni su u ogovaranje, i tako stižu podaci od kojih se jenostavni um zaprepašćuje, i počinje da posmatra uljeza sa poštovanjem koje bi trebalo da se pridaje istinskoj nauci i pravom proricanju.

Proricanje budućih dogadaja je moguće samo u slučaju kada se njihovo ostvarenje na neki način već sadrži u uzroku. Duša, ispitujući pomno kroz celi nervni sistem krug astralnog Svetla, koje utiče na čoveka i prima njegove uticaje; duša proroka, ponavljamo, može da intuicijom obuhvati sve ljubavi ili mržnje koje je takva osoba osetila prema njemu; može da pročita njegove namere u mislima, predvidi prepreke koje će susresti, moguću i nasilnu smrt koja ga čeka; no ne može predvideti njegove lične, voljne, hirovite odluke u trenutku neposredno posle razgovora, osim ukoliko sama lukavost proroka ne priprema ispunjenje proročanstva. Na primer, kažete ženi koja propada i koja nestrpljivo želi da nađe muža: Bićete prisutni ove ili sledeće večeri na takvoj i takvoj priredbi, i videćete čoveka koji će vam se svideti. Ovaj će vas čovek primetiti, i čudnim spletom okolnosti doći će do braka.

Možete računati sa tim da će dama otići, možete računati sa tim da će videti čoveka i poverovati da ju je primetio, i možete računati sa tim da ona pomišlja na brak. Na kraju možda i ne dođe do toga, ali zbog toga neće vas kriviti, zato što bi se odrekla mogućnosti još jedne iluzije: naprotiv, vredno će se vratiti da se sa vama posavetuje.

Rekli smo da je astralno Svetlo velika knjiga proricanja; sposobnost čitanja iz nje prirođena je ili stečena, i stoga postoje dve klase vidovnjaka, instiktivni i upućeni. Ovo je razlog zbog kog deca, neobrazovni ljudi, pastiri, čak i idioti, imaju više sklonosti za pripodno proricanje nego naučnici i mislioci. Prosti stočar David bio je prorok ravan Solomonu, kralju Kabalista i Maga. Zapažanja pomoću instinkata često su isto toliko sigurna kao i ona nauke; oni koji su najmanje vidoviti u astralnom Svetlu jesu oni koji najviše

rezonuju. Somnabulizam je stanje čistog instinkta, i stoga je somnabulom potrebno upravljanje pomoću vidovnjačke nauke: skeptici i oni koji su skloni rezonovanju vode ih stranputicom. Proročka vizija deluje samo u ekstatičnom stanju, do koga se dolazi samo ako se sumnja i iluzija onemoguće potiskivanjem ili uspavljivanjem misli. Oruđa proricanja su dakle auto-magnetički metodi, i preduslov su za samoizolaciju od spoljašnjega svetla, da bismo mogli da se isključivo posvetimo unutrašnjem svetlu. Zbog toga se Apolonije potpuno umotavao u vunenu mantiju i držao pogled usmeren na svoj pupak u mraku. Magijsko ogledalo Dupoteta jeste slično Apolonijevom sredstvu. Hidromantija i gledanje u nokat od palca, koji je uglačan i zatamnjen, jesu varijacije magičnog ogledala. Mirisi i zazivanja umiruju misao; voda i crna boja upijaju vidljive zrake; vrsta omamljenosti i vrtoglavice slede, praćene lucidnošću u ljudima koji imaju prirodnu sklonost ili su odgovarajuće usmereni u ovome pravcu. Geomantija, kartomantija i slična sredstva imaju isti cilj; kombinacije simbola i brojeva, koje su u isto vreme nepredvidljive i neophodne, dovoljno podsećaju maštu na slučajnosti sudbine pa ona opaža činjenice na osnovu tih oznaka. Što je zanimanje više pobuđeno, veća je želja da se vidi; što je poverenje u intuiciju jače, to je vizija jasnija. Kombinovati tačke geomantije ili postavljati karte zarad bezvrednih svrha, karakteriše detinjasto ponašanje: čuda se dešavaju samo kada ih magnetizuje inteligencija i njima upravlja sudbina.*

Od svih proročanstava, Tarot najviše zaprepašćuje odgovorima, zato što objedinjuje sve moguće kombinacije ključeva Kabale i na taj način oni daju proroštva nauke i istine kao svoja rešenja. Tarot je bio jedina sudbina drevnih Maga; on je primitivna Biblija, kao što ćemo pokazati u sledećim odeljcima, i drevni su ga konsultovali kao što su prvi hrišćani konsultovali Sveto Pismo, što će reći slučajno birajući i određujući brojeve biblijskih stihova. Gospođa Lenormand, najslavnija od savremenih proročica, nije bila upoznata sa naukom Tarota, ili je o njemu znala samo putem izvoda iz Eteile, čija su objašnjenja senke bačene na svetlosnu pozadinu. Ona nije poznavala ni visoku Magiju ni Kabalu, no njena je glava

* „Sposobnost predvidanja može se stimulisati pomoću odredenih uobičajenih ili proizvoljnih znakova koji dovode svest u stanje polusna, vrstu autohipnoze. Takvi se znaci upotrebljavaju da bi se ostvario uspeh, pošto se zahtev odnosi pre na proročanstva sudbine nego na proročanstva razuma. To je prizivanje senki, poziv na maniju, žrtvovanje lucidne misli mračnim poslovima." – *Le Grand Arcane*, str. 121.

bila ispunjena loše svarenom erudicijom, i bila je instiktivno intuitivna, što ju je retko varalo. Dela koja je ostavila za sobom jesu legitimističke budalaštine, ukrašene klasičnim citatima; no njena proročanstva, nadahnuta prisustvom i magnetizmom onih koji su je konsultovali, bila su često zapanjujuća. Ona je bila žena u kojoj su ekstravagancija mašte i mentalno lutanje zamenili prirodne sklonosti njenoga pola; živela je i umrla kao devica, kao drevne žene druidi na ostrvu Sane. Da ju je priroda obdarila lepotom, mogla je lako da u predašnjem dobu glumi ulogu Meluezine ili Velede.

Što se više ceremonija koristi pri proricanju, to više stimulišemo svoju maštu i mašta onih koji su nam se obratili za savet. Začaravanje četiri elementa, Solomonova molitva, magični mač koji rasteruje demone, takođe mogu biti primenjeni da bismo ostvarili uspeh; a trebalo bi i da prizovemo duhove dana i časa operacije, i ponudimo mu specijalan miris; sledeće, trebalo bi da stupimo u magnetski i intuitivni odnos sa konsultantom, da uvidimo sa kojom je životinjom u simpatiji a sa kojom u antipatiji, kao i koji su njegovi omiljeni cvet ili boja. Cveće, boje i životinje su povezani u analoškom određenju sa sedam duhova Kabale. Oni koji vole plavo su idealisti i sanjalice; ljubitelji crvenoga su materijalisti i strasni su; oni koji vole žuto su maštoviti i hiroviti; ljubitelji zelenog su često trgovački duhovi i radni su; na prijatelje crnog utiče Saturn; ruža je boja Venere itd. Ljubitelji konja su radišni, plemenitog karaktera, i u isto vreme popustljivi i nežni; ljubitelji pasa su privrženi i verni; ljubitelji mačaka opet nezavisni i slobodni.

Iskrene osobe se užasno plaše pauka; ponosni ne vole zmije; uspravni i savesni ljudi ne podnose pacove i miševe, gramzivi preziru žabu krastaču zato što je hladna, usamljena, odvratna i jadna. Simpatije prema određenom cveću slične su prikazanim analogijama sa životinjama i bojama, i kako je Magija nauka univerzalnih analogija, jedan ukus, jedna tendencija, u datoj osobi omogućava da sve ostale budu pogođene: to je primena univerzalne anatomije Kuviera na pojave u moralnom poretku.

Fiziognomija lica i tela, bore oko očiju, linije na dlanovima, daju Magu dragocene indikacije. Metoskopija i hiromantija postale su odvojene nauke; njihova otkrića, čisto empirijska i na osnovu pretpostavki, kao osnova učenja, bila su poređana, pregledana i kombinovana od Gokleniusa, Beloa, Romfiliusa, Indažina i Teniera. Delo poslednjega je najpotpunije; on kombinuje i kritikuje

zapažanja i pretpostavke svih ostalih. Moderni istraživač, Ševalie D'Arpentinji, dodao je hiromantiji novi stepen sigurnosti svojim primedbama o stvarnim analogijama koje zaista postoje između karaktera osoba i oblika njihovih ruku, kao celine ili pak delova. Ovu novu nauku razvio je dalje umetnik koji je takođe bio i učen čovek, veoma originalan i vešt. Učenik je prevazišao učitelja, i naš prijatni i duhovni Debarol, jedan od putnika kojim naš veliki pisac Aleksandar Dima voli da se okružuje u svojim kosmopolitskim romanima, već se smatra za istinskog Maga u hiromantiji.

Ispitanika bi trebalo takođe pitati o njegovim uobičajenim snovima; snovi su odraz života, i unutrašnjeg i spoljašnjeg. Stari filosofi posvećivali su im značajnu pažnju; patrijarsi su ih posmatrali kao pouzdana otkrovenja; mnoga religijska otkrića data su u snu. Čudovišta pakla jesu noćne more hrišćanstva, i kako je autor *Smarra* ingeniozno primetio, nikada olovka ili četkica ne bi mogle da nacrtaju takva čudesa da nisu bila data u snu. Moramo se paziti osoba čija mašta u snu stalno odslikava deformacije. Temperament se, na sličan način, pokazuje kroz snove, i kako snovi postoje kao stalni uticaj na život, neophodno je da sa njima budemo dobro upoznati, ako želimo da sa sigurnošću pretpostavljmo sudbinu. Snovi o krvi, uživanjima, i svetlu odslikavaju sangvinični temperament; snovi o vodi, blatu, kiši, suzama, karakteristični su za flegmatične osobe; noćna vatra, tama, užasi, prikaze, pripadaju koleričnim i melanholičnim.

Sinezije, jedan od najvećih hrišćanskih biskupa prvoga veka, učenik onoga divnoga i čistoga Hipatije koga su linčovali fanatici nakon što je vodio aleksandrijsku školu, u čijem bi nasledstvu trebalo da se nađe i hrišćanska škola—Sinezije, lirski pesnik kao i Pindar i Kalimah, sveštenik kao Orfej, hrišćanin kao Spiridion ili Tremitont—ostavio nam je raspravu o snovima koju je potom komentarisao Kardan. Niko se danas ne bavi ovim veličanstvenim istraživanjima uma jer je rastući fanatizam gotovo gurnuo svet ka očaju religioznog i filosofskog racionalizma. Sv. Pavle spalio je Trismegista; Omar je spalio sledbenike Trismegista i sv. Pavla. O Progonitelji! O palikuće! O podrugljivci! Kada ćete okončati svoje delo tame i uništenja?

Jedan od najvećih Maga hrišćanske ere, Tritemije,* bespre-

* Tritemije, koji je bio rođen u Tritenhajmu 1642. godine i umro u Vurcburgu 1516, je od velike važnosti u književnosti i istoriji Magije, no njegov „Ključ svih proroštava" ni u kom slučaju ne zaslužuje hektičko oduševljenje Elifasa Levija i bio

korni opat benediktinskog manastira, učeni teolog i učitelj Kornelija Agripe, ostavio nam je potcenjeno no neprocenljivo delo, raspravu *„De Septem Secundi, id est intelligentiis sive spiritibus orbes post Deum moventibus"*. Ona je ključ za sva proročanstva, nova ili stara, matematički, istorijski, prosti metod prevazilaženja Isailje i Jeremije u predviđnju budućnosti.

Autor u smelome pregledu skicira filosofiju istorije, i deli postojanje čitavoga sveta između sedam duhova Kabale. To je najveće i najšire objašnjenje ikada preduzeto, ovih sedam anđela apokalipse, koji se jedan za drugim pojavljuju sa trubama i posudama da bi izbrisali svet i njegovo zemaljsko postojanje. Trajanje svake anđeoske vladavine je 354 godine i 4 meseca, počevši od Orifiela, andela Saturna, 13. marta, jer, prema Tritemiusu, ovo je bio datum stvaranja sveta; njegova vlada odgovara razdoblju divljaštva i tame. Sledeća je vladavina Anaela, duha Venere, 24. juna, u 354. godini postojanja sveta, kada ljubav počinje da bude učitelj čovečanstva; ona je stvorila porodicu, koja je vodila ka društvima i primitivnom gradu. Prvi civilizatori bili su pesnici nadahnuti ljubavlju; tada je egzaltacija poezije proizvela religiju, fanatizam i pokvarenost, koje su na kraju kulminirale.

Ovakvo stanje stvari nastavilo se do 25. oktobra, osmoga meseca godine 708, kada je proglašena vladavina Zahariela, anđela Jupitera, pod čijim su vođstvom ljudi stekli znanja i počeli da dovode u pitanje posedovanje zemlje i boravišta. Bila je to takođe epoha zasnivanja gradova i širenja carstava; njen posledice bile su civilizacija i rat. Počela je, dalje, da se oseća potreba za trgovinom, kada je – naime, 24. februara 1063 – ustoličena vladavina Rafaela, anđela Merkura, anđela nauke i sveta, inteligencije i industrije. Tada je izmišljeno pismo, a prvi je jezik bio hijeroglifski i univerzalan, čiji se spomen sačuvao u knjizi Enoha, Kadma, Tota i Palameda, a takođe i kabalistički ključ koga je kasnije usvojio Solomon, mističke knjige **Terafima, Urima** i **Tumima**, prastaro Postanje *Zohara* i Viljema Postela, mistički točak Jezekilja, **Rota** kabalista, Tarot Maga i Cigana. Izumljene su umetnosti, otkrivena je navigacija; odnosi su se proširili, potrebe umnožile i ubrzo je nastupila epoha opšte korupcije, koja je prethodila opštom potopu, pod vladavinom Samaela, anđela Marsa, koji je ustoličen 26.

je izvrgnut ruglu događajima *post* 1879. Pisao je o alhemiji, magičnim pečatima, steganografiji i kabalističkim spisima. Nemački benediktinci su ga branili od optužbe zbog vradžbina, iako nije bilo sumnje o njegovoj posvećenosti okultnim naukama. Takođe je sastavio monumentalnu seriju manastirskih hronika.

juna 1417. Posle duge iscrpljenosti, čovek je prošao kroz drugo rođenje pod Gabrijelom, anđelom Meseca, čija je vladavina započela 28. marta godine 1771, kada je Nojeva porodica narasla i ponovo naselila zemlju, posle vavilonske zbrke, do vladavine Mihaela, anđela Sunca, koji je počeo 24. februara 2126, u čijoj epohi nalazimo poreklo prvih vladara, carstvo Nimrodove dece, rođenje nauka i religija, prve sukobe između despotizma i slobode. Tritemije nastavlja ovo zanimljivo izučavanje kroz vekove, i odgovarajuće epohe i pokazuju povratak ruševina; zatim civilizacija, ponovno rođenje pomoću poezije i ljubavi; carstava, ponovo uspostavljenih nastankom porodica, povećanje trgovinom, uništavanje ratom, obnavljanje univerzalnom i naprednom civilizacijom, potom obuhvatanje većim carstvima, koja su sinteza istorije. Tritemijev rad, sa ove tačke gledišta, obuhvatniji je i nezavisniji od Bosieovog i apsolutni je ključ za filosofiju istorije.* Njegovi precizni proračuni vode ga do meseca novembra u godini 1879, epohi Mihajlove vladavine u kojoj se zasniva novo univerzalno carstvo, pripremljeno sa tri i po veka patnje i isto toliko nade, što tačno odgovara šesnaestome, sedamnaestome, osamnaestome i prvome delu devetnaestoga veka, koji odražavaju mesečev sjaj i iščekivanje, a četrnaesti, trinaesti, dvanaesti i druga polovina jedanaestoga veka ispunjeni su mukama, neznanjem, patnjama i pošastima cele prirode. Prema ovom proračunu, vidimo dakle, da će u 1879. – ili u razdoblju od dvadeset četiri godine – biti zasnovano univerzalno carstvo i da će se osigurati mir na zemlji. Ovo će carstvo biti političko i religijsko; ponudiće rešenje na sve probleme koji se javljaju u našem vremenu, i trajaće 354 godine i 4 meseca, posle čega će uslediti povratak vladavine Orifiela, epoha tišine i noći. Dolazeće univerzalno carstvo, budući pod vladavinom Sunca, pripadaće onome ko drži ključeve Istoka, kojima su odavnina težili prinčevi sa svih strana sveta. No inteligencija i aktivnost su sile koje upravljaju Suncem, u višim kraljevstvima, i nacija koje u to doba bude posedovala inicijativu inteligencije i života imaće takođe ključeve Istoka i uspostaviće univerzalno kraljevstvo. Da bismo ovo ostvarili možda ćemo morati da ponesemo mučeništvo na krstu kao i naš Bogočovek; no, mrtvi ili živi, taj će duh preovladati

* Na kraju, najviše cenimo Bosijea. *De Septem Secundis* slabo služi na čast velikome imenu Tritemija, dok je Levijeva pohvalna beseda tačno one vrednosti koju proročanstvu pripisuje neko ko je verovao u proročanstvo toliko mnogo i toliko malo kao što je verovao u rimsku dogmu.

medu narodima; svi će narodi za dvadeset četiri godine priznati i slediti uzor Francuske, uvek pobedonosne i uskrsnule čudom iz Mrtvih.* Takvo je proročanstvo Tritemija, potvrdeno svim predviđanjima i ukorenjeno u naše nade.

* No ono što je sledilo bila je 1870. godina i Sedanov poraz do nogu.

XXII

HERMESOVA KNJIGA

Kraj našega rada nalazi se ispred nas; stoga ovde moramo da damo univerzalni ključ i kažemo završnu reč. Univerzalni ključ magijskih knjiga je ključ svih drevnih religijskih učenja – ključ Kabale, Biblije, Mali Solomonov Ključ. Tako, ovaj ključ, za koji se vekovima mislilo da je izgubljen, pronašli smo mi, i bili smo u stanju da otvorimo grobnicu drevnoga sveta, da učinimo da mrtvi progovore, da posmatramo spomenike prošlosti u svoj njihovoj krasoti, da rešimo zagonetke svih sfingi i prodremo u sva svetilišta. Medu drevnima, upotreba ovoga ključa bila je dozvoljena samo visokim sveštenicima, i čak i onda njegova tajna bila je poverena samo cvetu iniciranih. Ključ je bio sačinjen na sledeći način: (1) hijeroglifski i numerički alfabet, koji je slovima i brojkama izražavao nizove univerzalnih i apsolutnih ideja; (2) skala od deset brojeva, pomnožena sa četiri simbola i povezana sa dvanaest simbola koji su predstavljali dvanaest znaka zodijaka; (3) plus četiri andela na svakoj strani sveta.

Simbolička tetrada, predstavljena u Misterijama Memfisa i Tebe kroz četiri dela sfinge – čovek, orao, lav i bik – podudara se sa četiri elementa staroga sveta, i sa vodom koja je predstavljena posudom koju drži čovek ili akvarijus; vazduh simboliše krug ili nimbus koji okružuje glavu nebeskoga orla; vatra je predstavljena drvetom koje je hrani, drvetom koje donosi plod na suncu i zemaljskoj toploti, konačno, skiptrom kraljevstva koju označava lav; zemlja Mitrinim mačem, koji svake godine pogubljuje svetoga bika, i, zajedno sa njegovom krvlju, sipa sok koji hrani sve plodove zemlje. Na taj način, ova četiri znaka, sa svim svojim analogijama, objašnjavaju jednu reč skrivenu u svim svetilištima, reč za koju se činilo da je bahantkinje obožavaju u svojoj omamljenosti kada su se predavale mahnitosti za Io Evohe. Šta je onda značio taj misteriozni izraz? On je bio oznaka za četiri osnovna slova maternjeg jezika: **Jod**, simbol vinske loze ili Nojevog očinskog skiptra; **He**, vrsta posude levanice i takode materinstva; **Vau**, koje spaja oba, i koje je u Indiji predstavljano velikim i misterioznim linga-

mom. Takav je bio trostruki znak trijade u božanskoj Reči; no slovo-majka pojavilo se i po drugi put, da izrazi plodnost Prirode i žene, i formuliše učenje univerzalnih i naprednih analogija, koje od uzroka vode ka posledicama, i uspinju se od posledica ka uzrocima. Štaviše, sveta reč nije bila izgovarana; sricana je, i izražena u četiri reči, koje su četiri svete reči – **Jod He Vau He.***

Učeni Gafarel se ugledao na **Terafim** Jevreja, kojim su konsultovali proročanstva **Urima** i **Tumima**, kao na figure četiri kabalističke životinje, čiji su simboli, kao što ćemo uskoro pokazati, prikazani sfingom ili heruvimom kovčega. Bespravnim prisvajanjem **Terafima** Mihasa, on citira zanimljivi odlomak iz Filona, koji je potpuno otkrovenje drevnog i sveštenog porekla našega **Tarota**. Gafarel tako kaže: „On (Filon Jevrejin), govoreći o istoriji koja se nalazi u prethodno pomenutom odeljku **Sudija**, kaže da je Mihas napravio tri slike mladih dečaka i tri mlada teleta, a takode i tri lava, orla, zmaja i gugutke, ukrašenih finim srebrom i zlatom; no ako je iko poželeo da sazna tajnu o sopstvenoj ženi, pitao je gugutku; u vezi sa decom, mladića, o bogatstvu, orla, o snazi i moći, lava; u vezi sa plodnošću, heruvima ili bika; u vezi sa dužinom dana, zmaja." Ovo Filonovo otkriće, mada ga je Gafarel izvrgnuo ruglu, za nas je od najveće važnosti. Ovde je, u stvari, ključ naše tetrade, i ovde su takode slike četiri simbolične životinje koje se nalaze u dvadeset prvom ključu Tarota; što znači, u trećem septenarijumu, tako ponavljajući i rezimirajući sav simbolizam u prethodna tri septenarijuma; sledeće, antagonizam boja koji izražavaju gugutka i zmaj; krug Rote, koju obrazuje zmaj ili zmija, izražavajući dužinu dana; na kraju, kabalističko proricanje Tarota, kako su ga u poznim danima praktikovali egipatski Cigani, čije je tajne nasledio i nepotpuno otkrio Etoal.

Videli smo u Bibliji da su se visokosveštenici savetovali sa Bogom koristeći zlatne pločice svetog kovčega izmedu heruvima, ili sfinge sa bikovskom glavom i orlovskim krilima; da su se konsultovali uz pomoć **Terafima**, **Urima**, **Tumima** i Efoda. Poznato je da je Efod magični kvadrat od dvanaest brojeva i dvanaest

* „**Jod** je Bog; **He** je Svetlo Slave; **Vau** je Večna ljubav; završno **He** je stvaranje ili kreativno načelo." – *Pisma Baronu Spedalijeriju*, Br. 60. Nasuprot Levijevoj nekoherentnoj mešavini simbola pri objašanjavanju slova svetoga imena, trebalo bi reći da je u Zoharskoj Kabali Jod Vrhovni Otac u Hokmahu, He je Vrhovna Majka u Binahu, Vau, Sin, začet je u njihovoj mističnoj vezi, i konačno He je Sestra i Nevesta sina koji je roden sa njom.

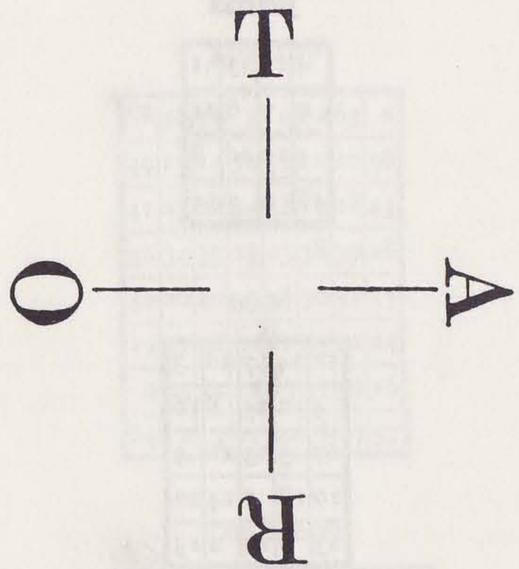
reči urezanih na dragom kamenu. Reč Terafim na hebrejskom označava hijeroglife ili znake; **Urim** i **Tumim** bili su iznad i ispod, istok i zapad, da i ne, i ovi znaci odgovaraju stubovima Hrama, Jakinu i Boazu. Kada je stoga visoki sveštenik želeo da konsultuje proročanstvo, izvlačio je nasumice Terafim ili pločice zlata, koje su nosile imena četiri svete reči, i po tri ih postavljao oko osnove ili Efoda. Desnim se oniksom označavao **Gedulah**, ili milost i veličanstvenost; levi se odnosio na **Geburuh**, i označavao je pravdu i gnev. Ako se, na primer, znak lava nalazio na levoj strani kamena koji je nosio ime judinog plemena, visokosveštenik bi pročitao proročanstvo na sledeći način: „Žezlo božije ljuti se na Judu." Ako je **Terafim** predstavljao čoveka ili sud i nalazio se na levoj strani, blizu Bendžaminovog kamena, visokosveštenik bi čitao: „Milost Njegova je umorna od Bendžaminovih uvreda, koje ga razgnevljuju u njegovoj ljubavi. Stoga će na njega prosuti sud svoga gneva," itd. Kada je suvereno sveštenstvo nestalo u Izraelu; kada su sva proroštva ućutkana u prisustvu Reči čovekove, govoreći kroz usta, u narodu omiljenih i blagih sveštenika; kada je kovčeg bio izgubljen, svetilište profanizovano a hram uništen; misterije **Efoda** i **Terafima** nisu više bile ocrtane zlatom i dragim kamenjem, već napisane, ili pre nacrtane, od strane nekih učenih kabalista na slonovači, pergamentu, pozlati i posrebrenom bakru, i, najzad, na prostim kartama, koje je uvek Crkva sumnjičila da pružaju opasni ključ za njene misterije. Tako se pojavio Tarot, čija je drevnost otkrivena eruditi Kuru de Geblenu naukom hijeroglifa i brojeva, i koji je izazivao sumnjičavu oštroumnost i uporno istraživanje Etoala. Kur de Geblen, u osmom tomu svoje *Iskonske reči*, daje skice dvadeset i dva ključa i četiri asa Tarota, i pokazuje njihovo savršeno slaganje sa svim najdrevnim simbolima. Shodno tome, on pokušava da ih objasni i pritom luta, jer ne počinje od univerzalnog i opšteg tetragrama, **Io Evohe** bahanalija, **Jod He Vau He** svetilišta Kabale.

Etoal ili Aliet, potpuno zaokupljen svojim sistemom proricanja i materijalnom koristi koju je od toga izvlačio, Aliet, ranije varvarin, koji nikada nije naučio francuski a kamoli njegov pravopis, nameravao je da reformiše i tako popravi knjigu Tota. U Tarotu, sada veoma retkom, koji je on nacrtao, nailazimo na sledeći naivni savet za dvadeset osmu kartu – osmicu štapova: „Etoal, profesor algebre i korektor savremenih zabluda drevne Knjige Tota, živi u ulici Osej, br, 48, Pariz." Za Etoala bi svakako bilo bolje da nije ispravljao zablude koje pominje; njegova je

knjiga unazadila stari rad koji je otkrio Kur de Geblen na nivo vulgarne Magije i proricanja sudbine kartama. Onaj ko pokuša da dokaže suviše, ne dokazuje ništa. Etoal pruža novi dokaz ovog starog logičkog aksioma. U isto vreme, njegovi su ga napori doveli u izvesnu bliskost sa Kabalom, kao što se može videti u nekim retkim odeljcima njegovog nečitljivog rada. Istinski upućenici bili su Etoalovi savremenici, rozenkrojceri i martinisti, koji su posedovali pravi Tarot, kao što dokazuje rad Sen-Martena, čije podele zaista pripadaju Tarotu, kao i ovaj citat neprijatelja rozenkrojcera: „Tvrde da imaju knjigu iz koje mogu da uče sve što se da otkriti u drugim knjigama koje postoje sada ili će biti napisane bilo kada u budućnosti. Ta je knjiga njihov kriterijum, u kome nalaze uzor za sve što postoji, pomoću kog mogu analizirati apstrakcije, obrazovati vrste u intelektualnom svetu, i stvarati sve moguće stvari. Vidi filosofske, teosofske, mikrokosmičke karte." (*Zavera protiv Katoličke religije i vladara* od autora knjige *Veo podignut za radoznale*) Pariz: *Crapard*, 1792. Pravi posvećenici, ponavljamo, koji čuvaju tajnu Tarota medu svojim najvećim tajnama, pažljivo su se uzdržavali od protestvovanja protiv Etoalovih grešaka i puštali su ga da obelodani umesto da otkrije Arkanum istinskog Solomonovog ključa. Stoga smo se iznenadili kada smo pronašli netaknut i još uvek nepoznat ključ svih učenja i svih filosofija staroga sveta. Govorim o njemu kao o ključu, i on je to zaista, pošto ima krug od četiri dekade kao svoj prsten, niz od 22 simbola za svoj trup ili telo i tri stepena trijade za svoji vrh. Takvim ga je predstavio Postel u svom delu *Ključ za skrovite stvari od postanka sveta.** On navodi, kao što je pokazano, okultno ime ovoga ključa, koje poznaju samo inicirani.

Reč može da se čita kao **Rota**, označavajući na taj način Jezekiljev točak, ili **Tarot**, i onda predstavlja sinonim sa reč **Azot** hermetičkih filosofa. To je reč koja kabalistički izražava dogmatski i prirodni apsolut; obrazuju je slova iz Hristovog monograma, prema Grcima i Jevrejima. Latinsko R ili grčko P nalaze se izmedu Alfe i Omege Apokalipse; sveto **Tau**, slika krsta, dovršava reč, kao što je ranije predstavljeno u našem „Ritualu". Bez Tarota, Magija

* Nije ga „predstavio" Postel već njegov izdavač Frankenberg 1646. godine, koji je sa razlogom mislio da Postelov Ključ zahteva dodatno objašnjenje. Stoga je dodao vrstu apendiksa *Clavisu* i takode i dijagram o kome je Levi govorio na svoj neobavezni način. On iznosi četiri slova **Rota, Tora**, **Taro** i **Orat**. Objašnjenje, u svakom slučaju, nema nikakve veze sa Tarot kartama.

drevnih je zatvorena knjiga, i nemoguće je prodreti u bilo koju veliku misteriju Kabale.* Sam Tarot objašnjava magične kvadrate Agripe i Paracelzusa, te se tako možemo sami pozabaviti obrazovanjem istih kvadrata sa ključevima Tarota, čitajući na taj način skupljene hijeroglife. Ovde sledi sedam magičnih kvadrata planetarnih duhova prema Paracelzusu:

SATURN

4	9	2
3	5	7
8	1	6

* Postoji smisao u kome ova izjava predstavlja glavnu tezu Levija u vezi sa tajnom tradicijom u Izraelu. Zato mora biti ozbiljno i pažljivo razmotrena, no jedina njena osnova je u tome što ima 22 jevrejska slova i 22 aduta Tarota. Pripadaju jedni drugima isto toliko koliko se i 22 odeljka Apokalipse mogu povezati sa njima. Zato se i analogije uspostavljene izmedu reči Taro i Hristovog monograma mogu pripisati svetu fantazije.

Jupiter

4	14	15	1
9	7	6	21
5	11	10	8
16	2	3	13

Mars

11	24	7	20	3
4	12	25	8	16
17	5	13	21	9
10	18	1	14	22
23	6	19	2	15

The Sun

6	32	3	34	35	1
7	11	27	28	8	30
19	14	16	15	23	24
18	20	22	21	17	13
25	29	10	9	26	12
36	5	33	4	2	31

Venus

22	47	16	41	10	35	4
5	23	48	17	42	11	29
30	6	24	49	18	36	12
13	31	7	25	43	19	37
38	14	32	1	26	44	20
21	39	8	33	2	27	45
46	15	40	9	34	3	28

Mercury

8	58	59	5	4	62	63	1
49	15	14	52	53	11	10	56
41	23	22	44	48	19	18	45
32	34	35	29	25	38	39	28
40	26	27	37	36	30	31	33
17	47	46	20	21	43	42	24
9	55	54	12	13	51	50	16
64	2	3	61	60	6	7	57

The Moon

37	78	29	70	21	62	13	54	5
6	38	79	30	71	22	63	14	46
47	7	39	80	31	72	23	55	15
16	48	8	40	81	32	64	24	56
57	17	49	9	41	73	33	65	25
26	58	18	50	1	42	74	34	66
67	27	59	10	51	2	43	75	35
36	68	19	60	11	52	3	44	76
77	28	69	20	61	12	53	4	45

Zbrajanjem svakoga stupca ovih kvadrata, dobićete svaki put karakteristični broj planete, i, nalazeći objašnjenje ovoga broja u hijeroglifima Tarota, nastavićete da tražite smisao svih figura, bilo trouglastih, kvadratnih ili u obliku krsta, koje obrazuju brojevi. Rezultat ovih operacija biće potpuno i duboko upoznavanje sa svim alegorijama i misterijama koje su drevni čuvali pod simbolom svake planete, ili pre svakog personificiranja uticaja, nebeskih ili ljudskih, u odnosu na životne događaje.

Rekli smo da su dvadeset dva ključa Tarota povezana sa dvadeset dva slova prvobitne kabalističke azbuke, i ovde sledi

tabela varijanti ove azbuke prema različitim jevrejskim kabalistima:

א ***Biće, um, čovek, ili Bog; pojmljivi predmet; jedinstvo majke brojeva, prva supstancija.***

Sve su ove ideje izražene hijeroglifski figurom **Žonglera**. Njegovo telo i ruke obrazuju slovo **Alef**; oko njegove glave nalazi se nimbus u obliku znaka života i univerzalnog duha; ispred njega nalaze se mačevi, pehari i pentakli; on podiže čudesni štap ka nebu. Ima mladalačku figuru i kovrdžavu kosu, kao Apolon ili Merkur; poverljivi osmeh vidi mu se na usnam a inteligentan pogled u očima.

ב ***Kuća Boga i čoveka , Svetilište, zakon, gnozis, Kabala, okultna crkva, dijada, žena, majka.***

Hijeroglif Tarota; **Papisa**, žena krunisana tijarom, koja nosi rogove Meseca i Izide, glave omotane velom, sa sunčevim krstom na grudima, koja drži knjigu na krilu, i krije je odorom. Protestantski pisac priče o sv. Jovanu susreo je, i koristio, u dobru i zlu, u interesu svojih postavki, dve čudne i drevne figure Papise ili vrhovne sveštenice Tarota. Ovim figurama pripisuju sve Izidine atribute; na jednoj figuri, ona nosi i miluje svog sina Horusa; na drugoj ima dugačku nepovezanu kosu. Sedi na dva stuba dijade, na grudima ima sunce sa četiri zrake, drži jednu ruku na knjizi a drugom čini znak svetoga ezoterizma—što će reći, uzdiže samo tri prsta, dok su ostala dva savijena, kako bi označila misteriju. Na njenom licu je veo, i na svakoj strani njenog trona lotosovo cveće cveta na moru. Iskreno sažaljevam naučnike rodene pod nesretnom zvezdom koji su u ovome drevnome simbolu videli samo monumentalni portret njegovog pretendenta pape Jovana.

ג ***Reč, trijada, punoća, plodnost, Priroda, rađenje u tri sveta.***

Simbol; **Carica**, žena, krilata, krunisana, koja sedi dižući skiptar sa zemaljskom kuglom na kraju: njen je znak orao, slika duše i života. Ona je Venera-Uranija Grka i sv. Jovan, u svojoj Apokalipsi, predstavio ju je kao ženu odevenu u sunce, krunisanu sa dvanaest zvezda, koja ima mesec ispod nogu. Ona je mistična kvintesencija trijade; ona je duhovna, besmrtna, kraljica neba.

ד ***Porta ili vladavina istočnjačkih sveštenika, inicijacija, moć, Tetragram, kvaternarijum, kockasti kamen, ili njegova osnova.***

Hijeroglif; **Car**, suveren čije telo predstavlja pravougaoni trougao, a njegove noge obrazuju krst—slika filosofskoga Atanora.

ה ***Naznačivanje, pokazivanje, podučavanje, zakon, simbolizam, filosofija, religija.***

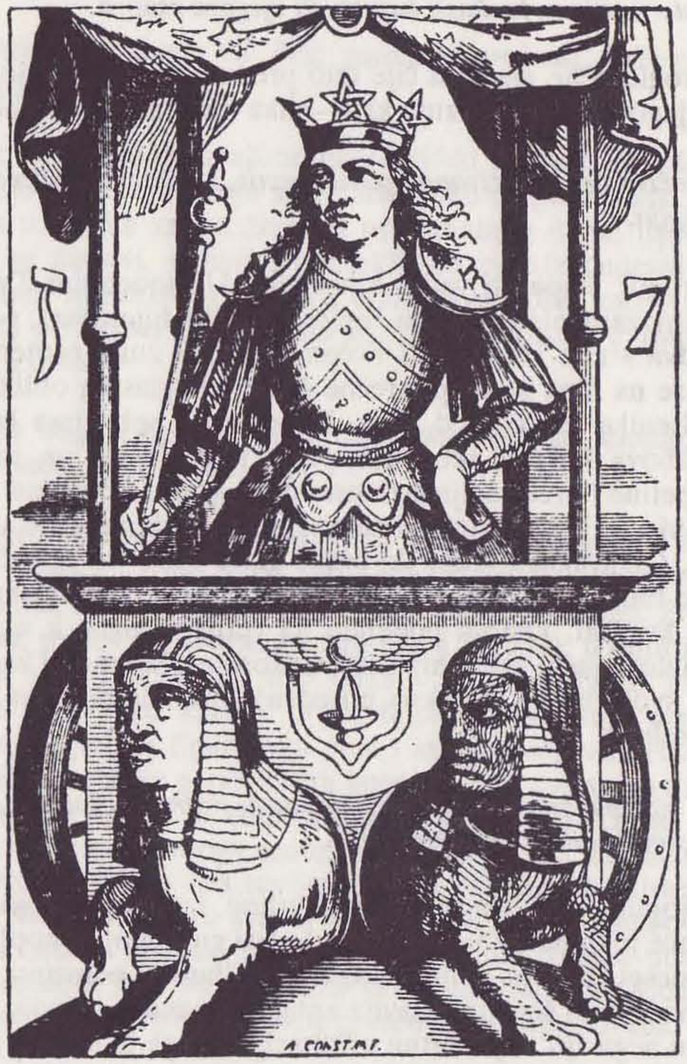
Hijeroglif; **Papa**, ili veliki hijerofant. U modenijim Tarotima ovaj je znak zamenjen znakom Jupitera. Veliki hijerofant, posaden izmedu dva stuba Hermesa i Solomona, čini znak ezoterizma i naslanja se na Krst sa tri poprečne šipke trouglastog oblika. Dva niža sveštenika kleče pred njim. Kako iznad sebe ima kapitele dvaju stubova i ispod sebe dve glave pomoćnika, on je stoga središte petine i predstavlja božanski pentagram, dajući mu potpuno značenje. U stvari, Stubovi su nužnost ili zakon, glave sloboda ili akcija. Od svakoga stuba do svake glave može se povući linija kao i dve linije od svakoga stuba do svake glave. Na taj način se obrazuje kvadrat, krstom podeljen na četiri trougla, a u sredini ovih trouglova jeste veliki hijerofant, skoro možemo reći kao pauk u centru svoje mreže, a takvo poredenje pripada domenu istine, slave i svetla.

ו ***Sled, isprepletanost, lingam, zapletenost, jedinstvo, zagrljaj, borba, antagonizam, kombinacija, ravnoteža.***

Hijeroglif; čovek izmedu greha i vrline. Iznad njega sija sunce, i ovo Sunce je ljubav, koje se klanja i plaši greh svojim kopljem. U poretku deset sefirota, simbol odgovara Tifaretu, odnosno, idealizmu i lepoti. Broj šest predstavlja antagonizam dve trijade, to jest, apsolutnu negaciju i apsolutnu afirmaciju. Stoga je to broj muke i slobode, i zbog ovoga je takode povezan sa moralnom lepotom i slavom.

ז ***Oružje, mač, heruvimski mač od vatre, sveti septenarijum, trijumf, kraljevstvo, sveštenstvo.***

Hijeroglif; Četvorougaone Kočije, sa četiri stuba i azurnom i zvezdanom zavesom. U kočijama, izmedu četiri stuba, nalazi se krunisani pobednik ukrašen krugom sa tri zračeća zlatna pentagra-

HERMESOVE KOČIJE
Sedmi ključ Tarota

ma. Na njegovim grudima, jedan na drugom, nalaze se tri kvadrata, na ramenima su **Urim** i **Tumim** koji prikazuju vladare kako prinose žrtve, predstavljeni sa dva polumeseca na **Gedulahu** i **Geburahu**; u ruci mu je skiptar sa kuglom, kvadratom i trouglom; njegovo je držanje ponosno i mirno. Dvostruka sfinga, ili dve sfinge, spojene su na bokovima i upregnute u kočije; vuku u različitim pravcima, no gledaju u istom smeru. Jedna je crna, druga bela. Na kvadratu koji obrazuje prednji deo kočije nalazi se indijski lingam nad kojim je egipatska lebdeća sfera. Ovaj hijeroglif, koga tačno predstavljamo možda je najlepši i najpotpuniji od svih koji se nalaze u klaviklu Tarota.

ה ***Balans, privlačenje i odbijanje, život, užas, obećanje i pretnja.***

Hijeroglif; **Pravda** sa mačem i vagom.

ט ***Dobro, užas zla, moralnost, mudrost.***

Hijeroglif; mudrac koji se naslanja na svoj štap, i ispred sebe drži lampu koja je potpuno obmotana njegovim ogrtačem. Natpis je **Pustinjak** ili **Kapuciner**, zbog kapuljače njegove orijentalne odore. Njegovo pravo ime je razboritost, i on tako dovršava četiri osnovne vrline koje su izgledale nesavršeno Kuru de Geblenu i Etoalu.*

י ***Načelo, manifestacija, pohvala, ljudska čast, falus, muška plodnost, očinski skiptar.***

Hijeroglif; **Kolo sreće**, što će reći, kosmogonijski točak Jezekiljev, sa Hermanubijem koji se penje na desnoj strani, i Tifonom koji se spušta na levoj, i sfingom na vrhu u ravnoteži, koja u svojim lavljim kandžama drži mač—simbol dostojan divljenja, koga je Etoal preobličio, zamenivši Tifona vukom, Hermanubijusa mišem, sfingu majmunom, što predstavlja alegoriju dostojnu Etoalove Kabale.

* Nema ni najmanjeg razloga da pretpostavimo da Pustinjak oličava Razboritost: to je zaista proizvoljna pretpostavka, a osnovne vrline ostaju nesavršene u nizu Velikih Arkana. Nagađalo se da li možda nedostaje jedna karta, kojom bi se objasnile nesaglasnosti i raščistili problemi kao na primer: o pravom mestu Lude.

כ *Ruka koja hvata i drži.*

Hijeroglif; **Snaga**, žena krunisana vitalnim zatvara, tiho i lako, čeljusti pobesnelog lava.

ל *Primer, uputstvo, javno predavanje.*

Simbol; čovek obešen za jednu nogu, ruku savijenih iza leda, tako da njegovo telo obrazuje trougao, sa temenom nadole, i nogama prekrštenim iznad trougla. Vešala su u obliku Jevrejskog **Tau**, i sačinjena su od dva uspravljena drveta, sa kojih je odrezano po šest grana. Već smo objasnili ovaj simbol žrtvovanja i dovršenog posla.

מ *Nebo Jupitera i Marsa, dominacija i sila, novo rođenje, stvaranje i razaranje.*

Hijeroglif; **Smrt**, što kosi krunisane glave u dolini gde rastu ljudi.

נ *Nebo sunca, klime, doba, pokret, promene života, koji je uvek nov a opet uvek isti.*

Hijeroglif; **Umerenost**, andeo sa znakom sunca na čelu, i truglastim i četvorougaonim septenarijumom na grudima, koji sipa iz jednog putira u drugi dve esencije koje čine Eliksir Života.

ס *Nebo Merkura, okultna nauka, Magija, trgovina, rečitost, misterija, moralna snaga.*

Hijeroglif; **Đavo**, Mendesova koza, ili Bafomet Hrama, sa svim panteističkim atributima. Etoal je pravilno razumeo i objasnio jedino ovaj hijeroglif.

ע *Mesečevo nebo, smenjivanje, podrivanje, promene, neuspesi.*

Hijeroglif; **Kula** u koju udara grom, verovatno je vavilonska. Dve osobe, bez sumnje Nimrod i njegov lažni prorok ili sveštenik, se naziru u dnu ruševina. Jedna od ličnosti u svom padu savršeno simbolizuje slovo *Ajin*.

פ *Nebo duša, izlivi misli, moralni uticaj ideje na oblik, besmrtnost.*

Hijeroglif; **Plamteća zvezda**, i večita mladost. Ovaj smo simbol već ranije objasnili.

צ *Elementi, vidljivi svet, odraženo svetlo, materijalni oblici, simbolizam.*

Hijeroglif; **Mesec**, rosa, kraba koja se iz vode upućuje ka tlu, pas i vuk koji laju na mesec a prikovani su za podnožje dve kule, staza koja se gubi na horizontu, poprskana je krvlju.

ק *Sastojci, glava, vrh, princ neba.*

Hijeroglif; Sunce koje sija i dva naga deteta, koja pružaju ruke u snažan zagrljaj. Neki Taroti prikazuju predilju koja ispreda sudbine, a drugi opet nago dete koje jaše belog konja i razvija skerletni steg.

ר *Vegetativni princip, plodnost zemlje, večni život.*

Hijeroglif; **Strašni sud**. Andeo duva u trubu i mrtvi ustaju iz grobova. Ove osobe, koje su živele i umrle, su ljudi, žene i deca, trojstvo ljudskog života.

ש *Čulni princip, meso, večni život.*

Hijeroglif; **Luda**. Čovek u odeći lude, koji luta bez cilja, natovaren torbom, koja je nesumnjivo puna njegovih ludosti i grehova; neuredna odeća otkriva njegovu sramotu; ujeda ga tigar a on ne zna kako da pobegne ili da se odbrani.

ת *Mikrokosmos, zbir svega u svemu.*

Hijeroglif; **Keter**, ili kabalistička kruna izmedu četiri misteriozne životinje. U sredini krune nalazi se Istina koja drži štap u svakoj ruci.

Takva su dvadest i dva ključa Tarota, koji objašnjavaju sve svoje brojeve.* Tako, Žongler, ili Ključ jedinstva, tumači četiri asa sa njihovim četvorostrukim progresivnim značenjem u tri sveta, i u prvom načelu. As diskova ili krugova je duša sveta; as mačeva je ratnička inteligencija; as pehara jeste inteligencija ljubavi; as štapova je kreativna inteligencija; oni su potom načela kretanja, progresa, plodnosti i moći. Svaki broj, pomnožen ključem, daje drugi broj, koji je objašljen preko ključeva i upotpunjava filosofsko i religijsko otkrovenje sadržano u svakom znaku. Sad, svaka od pedeset šest karata može da bude pomnožena jednim od dvadeset i dva ključa; tako nastaje niz kombinacija, koje daju zadivljujuće zaključke o otkrovenju i o svetlu. To je prava filosofska mašina koja ne dozvoljava umu da luta, ostavljajući mu pri tom inicijativu i slobodu; to je matematika primenjena na Apsolut, savez postojećeg i ideala, možda najprostija i najveća koncepcija ljudskog genija.

Da bi se čitali, hijeroglifi Tarota se moraju poredati u obliku četvorougla ili trougla, a jednake brojeve treba postaviti u opoziciju, mireći ih nejednakim. Četiri znaka uvek izražavaju apsolutno u datom poretku i objašnjeni su petim. Tako je rešenje svih magijskih pitanja uvek Pentagram, i sve suprotnosti su objašnjene harmoničnim jedinstvom. Tako ureden, Tarot je istinsko proročanstvo i odgovara na sva moguća pitanja preciznije nego Android Alberta Velikog. Pametna osoba, koja ima samo knjigu Tarota, ukoliko bi znala da je koristi, mogla bi za nekoliko godina steći univerzalno znanje, i bila bi u stanju da priča o svim temama sa nedostižnom učenošću, i neiscrpnom elokvencijom. U stvari, točak

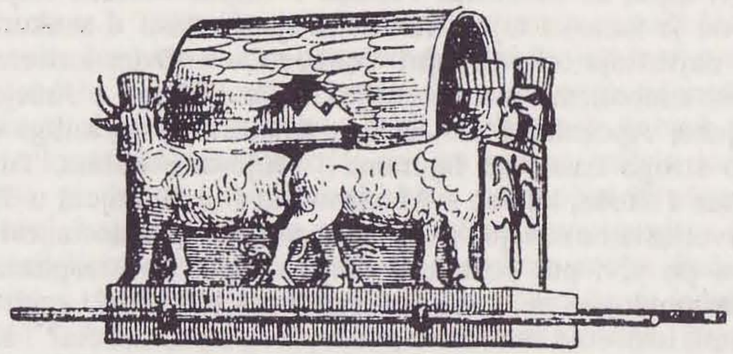
* Sledeće dodatne napomene koje se odnose na nekoliko taroskih Velikih Arkana sakupljene su iz razbacanih komentara u *Prepisci sa Baronom Spedalijerijem*. **Žongler** označava prvobitnu inteligenciju simbola i brojeva; nimbus kojim je okrunjen jeste svetlo života uravnoteženog—kao Hemesova zmija—antagonizmom kretanja. **Papisa** nosi tijaru sa tri krune zato što je kraljica tri sveta. Stubovi hrama jesu Hokmah i Hod; dva sveštenika su **Binah** i **Necah**; trostruka kruna **Pape** ili Hijerofanta predstavlja **Keter, Tifaret** i **Jesod**; trostrukim krstom u njegovoj ruci simbolizovani su **Asiah, Jecirah**, i **Briah**. **Car** nosi sveti znak Septenarijuma, pošto sveti tetragram obuhvata tri osobe i četiri relacije, kao što sunčev spektar sadrži tri boje i četiri primarne nijanse, pojava koja je analogna muzičkoj lestvici. Celokupna figura je znak AURA, ili Univerzalnog Svetla, obuhvaćenom u njegovoj aktivnosti. To je sumpor hermetičkih filosofa, t.j. pokretački princip prirode, ili univerzalna toplota. To je sila OD. **Obešeni čovek**, ili dvanaesta Arkana, predstavlja Eliksir Života. Objašnjenje stubova i sveštenika na petoj karti pravi haos u drvetu života.

je pravi ključ za **Proročku Veštinu i Veliku Veštinu** Rajmonda Lula; on je istinska tajna transmutacije svetlosti u senku; on je prva i najvažnija od svih tajni Velikog Dela. Ovim univerzalnim ključem simbolizma sve alegorije Indije, Egipta, i Judeje biće osvetljene; Apokalipsa sv. Jovana, kabalistička je knjiga čiji je smisao strogo naznačen figurama i brojevima **Urima, Tumima, Terafima** i **Efoda,** koji su svi obuhvaćeni i upotpunjeni u Tarotu. Stara svetilišta ne čuvaju više tajne, a značenje predmeta jevrejskih kultova po prvi put postaje dostupno. Ko to ne raspoznaje na zlatnom poklopcu zavetnog kovčega, koga okružuju i pridržavaju heruvimi, istovetne simbole dvadest prvog ključa tarota?* Kovčeg je predstavljao hijeroglifsku sintezu svih kabalističkih učenja; uključivao je **Jod** ili Aronovu procvetalu palicu, **He** ili pehar, sud koji je sadržao manu, dve ploče zakona—simbol analogan maču pravde—i manu u sudu, četiri predmeta koji su divno interpretirali slova Božanskoga tetragrama. Gafarel je učeno pokazao da su Heruvimi kovčega bili slični bikovima, no nije znao da ih je umesto dva bilo četiri—po dva na svakom kraju, kako tekst eksplicitno kaže—iako su ga u većini slučajeva iskrivili komentatori. Stihovi dvadeset petoga odeljka Egzodusa u osamnaestom i devetnaestom veku trebalo bi stoga da glase: „I ti ćeš napraviti dva teleta ili dve sfinge od tučenog zlata na svakoj strani proročišta. I ti ćeš ih postaviti tako da jedno gleda na onu stranu a drugo na ovu."** Heruvimi ili sfinge su se zapravo nalazili u paru sa obe strane Arke, a njihove su glave bile okrenute na četiri strane, ka četiri ugla postolja „Milosti". Oni su Arku prekrivali krilima savijenim u luk, tako da su, u isto vreme, natkriljavali i krunu zlatnog poklopca, koga su držali na ramenima, i sučeljavajući se na otvorima sa strane, gledali ka njoj, kako je prikazano na slici. Kovčeg je, dalje, imao tri dela ili stepena, koji su predstavljali **Acilut, Jecirah** i **Briah**—tri sveta Kabale:*** osnovu kovčega, na

* „Četiri krila koja su prekrivala kovčeg, simbolično su predstavljala četiri nebeske struje Univerzalnog Agensa i četiri tačke ljudskog sveta, a četiri krila koja su ukrašavala zidove kovčega označavala su to da su gornje stvari analogne sa donjim." —*Les Mysteres de la Kabbale*, str. 36.

** Prema Zvaničnoj Verziji, na svakom kraju postolja „Milosti" (postolja kovčega), trebalo je da stoji po jedan heruvim. Bilo je rečeno, dalje, da bi oni trebalo da „gledaju jedan na drugoga". Vulgata ne odstupa suštinski od toga, osim u 19. stihu koji je sažet i glasi: *Cherub unus sit in latera uno, et alter in altero.*

*** Postoje četiri kabalistička sveta i njihov je redosled: **Aciiut, Briah, Jecirah, Asiah.**

koji je bilo pričvršćeno četiri prstena od dva držača, analogna Stubovima Hrama, **Jakinu** i **Boazu**; telo kovčega, sa sfingama u reljefu; i poklopac, natkriljen krilima. Osnova je predstavljala kraljevstvo soli, da upotrebimo terminologiju adepata Hermesa; kovčeg, svet žive ili **Azota**; i poklopac, svet sumpora ili vatre. Drugi predmeti kulta nisu bili manje alegorični, no bila bi potrebna posebna rasprava da se oni opišu i objasne.

Sen-Marten, u svojoj **Prirodnoj Tabeli** saglasja čoveka, Boga i univerzuma, pratio je, kao što smo rekli, podelu Tarota, dajući opširne mistične komentare u vezi sa dvadeset i dva ključa; no pažljivo je izbegavao da otkrije odakle je izveo svoju shemu i da obznani hijeroglife koje je komentarisao. Postel* je pokazao sličnu diskreciju, pominjući Tarot samo u dijagramu svojeg ključa za tajne, i pozivajući se na njega u ostatku knjige pod nazivom Postanje Enoha. Ličnost Enoh, autor iskonske svete knjige, u stvari je istovetan sa Totom medu Egipćanima, Kadmom medu Feničanima i Palamedom medu Grcima. Na neobičan način došli smo u posed jedne šesnaestovekovne medalje, koja je ključ Tarota. Sumnjamo da bi trebalo priznati da nam je tu medalju i mesto na kome se ona nalazi, u snu otkrio božanski Paracelzus; u svakom slučaju, posedujemo medalju. Na jednoj strani prikazan je žongler u nemačkom odelu iz šesnaestoga veka, koji u jednoj ruci drži remen a u drugoj Pentagram. Na ploči ispred njega, izmedu otvorene knjige i zatvorene torbe, nalaze se deset novčića ili talismana, poredanih u dva reda po tri, a četiri preostala novčića obrazuju četvorougao; noge stola obrazuju dva ה , a žonglerove obrnuto dva ר. Druga strana medalje sadrži slova alfabeta, uredena u magični kvadrat, kao što je ovde prikazano:

A B C D E
F G H I K
L M N O P
Q R S T V
X V Z N

Neka bude primećeno da ovaj alfabet ima samo dvadeset i dva slova, da su V i N duplirani, i da su slova poredana u četiri reda od pet slova, sa jednim redom od četiri slova kao osnovom i ključem. Četiri završna slova su dve kombinacije dijade i trijade, i čitana kabalistički obrazuju reč **Azot**, kada oblicima slova damo njihovu vrednost u originalnom hebrejskom, uzimajući N kao א , Z kao u latinskom, V kao jevrejsko ו **Vau**, koje se izgovara kao O izmedu dva samoglasnika, ili slova koja imaju vrednost samoglasnika, i X za prvobitno **Tau**, koje je imalo potpuno isti oblik. Tako je celi Tarot objašnjen ovom divnom medaljom, koja je dostojna Paracelzusa, i koju pružamo na uvid radoznalima. Slova poredana u četiri reda po pet, obuhvaćena su rečjuאזות,analognojיהוהi reči **INRI**, koja sadrži sve misterije Kabale.

Knjiga Tarota, budući da ima toliki naučni značaj, ne bi trebalo da se dalje menja. Pregledali smo kolekcije drevnih Tarota koji se čuvaju u Carskoj biblioteci, i tako sakupili sve njihove hijeroglife, koje smo opisali. Još ostaje da se uradi važan rad— objavljivanje potpunog i dobro priredenog primerka. Možda ćemo se prihvatiti ovog poduhvata.

Tragovi Tarota nalaze se u mnogim narodima. Kao što smo rekli, italijanski je verovatno najbolje očuvan, no može se još poboljšati dragocenim napomenama nadenim u španskim primercima. Dvojka pehara, Naibi, je potpuno egipatska, i pokazuje dve arhaične vaze, sa drškama od ibisa, koje su postavljene na kravu. Jednorog se nalazi u sredini četvorke novčića; trojka pehara prestavlja figuru Izide koja se pomalja iz vaze, dok se dva ibisa pojavljuju iz druge dve, jedan sa krunom za boginju a jedan sa lotosom, koji joj nudi. Četiri asa nose slike hijeratske i svete zmije, dok je u nekim primercima Pečat Solomonov smešten u središte četvorke novčića, umesto simboličkog jednoroga. Nemački su Taroti pretrpeli velike izmene, i jedva da su u njima sačuvani brojevi ključeva, koji su preplavljeni groteskním ili pantagruelovskim figurama. Ispred sebe imamo kineski Tarot, a Carska biblioteka čuva i

druge slične primerke.* Kineski je Tarot očuvao sedam prvobitnih simbola; novčići i mačevi mogu se jasno razlikovati, no bilo bi teže otkriti pehare i štapove.

Mora da je Crkva izgubila Tarot u epohi gnostika i manihejaca, kada se izgubilo i značenje božanske Apokalipse. Više se nije razumelo da su sedam pečata ove kabalističke knjige, sedam pentakala, čiju sliku dajemo (pogledati sliku), i da su ovi pentakli objašnjeni kroz analogije brojeva, simbola i figura Tarota. Tako se univerzalna tradicija jedne religije prekinula za trenutak, tama i sumnja su se raširile po celoj zemlji, i u očima neznalica izgledalo je da je istinsko katoličanstvo, univerzalno otkrovenje, potpuno nestalo. Objašnjenje knjige sv. Jovana simbolima Kabale biće jedno potpuno novo otkrovenje, iako su ga predvideli izvesni uvaženi Magi, od kojih je jedan, G. Ogisten Šao, ovako pisao:

> „Poema Apokalipse predstavlja kod mladih jevandelista potpuni sistem i tradiciju koju je lično razvio. Napisana je u obliku vizije, i u brilijantnu poetsku formu uliva celu erudiciju, celu misao afričke civilizacije. Nadahnuti pesnik, autor obraduje niz važnih dogadaja; smelim potezima on prikazuje istoriju društva od kataklizme do kataklizme, i čak i dalje. Istine koje otkriva su proročanstva donešena izdaleka, koja u njemu nalaze svoj zvučni odjek. On je glas koji viče, glas koji peva harmonije pustinje i priprema stazu za svetlo. Njegov se majstorski govor ori i uliva poverenje, jer među divlje narode on unosi IAO, i razotkriva Onoga koji je prvorođeno sunce, obožavano od stranc budućih civilizacija. Teorija o četiri doba nalazi se u Apokalipsi, kao i u knjigama Zoroastera i u Bibliji. Postepena rekonstrukcija prvobitnih država, vladavina Boga među ljudima oslobođenih jarma tirana i stega grešaka, jasno su predvideni za kraj četvrtog doba, kao i povratak kataklizmi, prvo posmatranih izdaleka, naslikanih u obilju vremena.
> Opis kataklizmi i njhovog trajanja; novi svet koji se rađa iz talasa i širi u svoj svojoj lepoti pod nebom; velika zmija, koju je u dubinu ambisa zauvek bacio anđeo; na kraju, osvit doba koje treba da dođe, i koja je prorekla Reč, kada se

* Videti: *Les Cartes à jouer et la Cartomancie* od Diudona Aleksandra Pola Buatoa d'Amblija, Pariz, 1854.

KLJUČ APOKALIPSE
Sedam pečata svetog Jovana

ukazala apostolima na početku pesme: „Njegova glava i njegove kose bile su bele kao sneg, i njegove su oči bile su kao plamen vatre; njegova stopala od fine bronze, kao da su gorela u peći, i njegov glas kao zvuk mnogih voda.
U desnoj je ruci imao sedam zvezda: i iz njegovih usta pojavio se britki mač sa dve oštrice: a njegova je pojava bila kao da sunce svom snagom sija." Takav je Ormuz, Oziris, Hurijen, Jagnje, Hrist, Drevni dani, čovek vremena i reka koju slavi Danijel. On je prvi i poslednji, koji je bio, koji mora da bude, Alfa i Omega, početak i kraj. On drži ključ misterija u svojim rukama; otvara veliki ambis središne vatre, gde smrt spava ispod neba prekritog tamom, gde spava velika zmija čekajući budenje vekova."

Autor povezuje ovu uzvišenu alegoriju sv. Jovana sa Danijelovom, gde su četiri oblika sfinge u vezi sa glavnim razdobljima istorije, gde čovek-sunce, reč-svetlo, teši i podučava proroke.

„Prorok Danijel uzburkava more pomoću četiri nebeska vetra, i različite zveri izlaze iz dubina okeana. Carstvo svih stvari na zemlji dato im je za vreme, dva vremena, i podelu vremena. Četiri ih je izašlo. Prva zver, simbol solarne rase proroka, izašla je iz oblasti Afrike, podsećala je na lava i imala orlovska krila; dato joj je srce čoveka. Druga zver, simbol severnih osvajača, koja vlada pomoću čelika tokom drugog perioda, bila je slična medvedu; imala je tri reda oštrih zuba, sliku tri velike osvajačke porodice, koje su joj rekle: „Ustani, prožderi mnogo mesa". Nakon pojave četvrte zveri, podignuti su tronovi, i nastali Drevni dani, pojavio se Hrist proroka i Jagnje prvog doba. Njegovo je odelo bilo zaslepljujuće belo, njegova je glava sijala; njegov presto, sa koga su izbijali živi plamenovi, bio je postavljen na plamteće točkove, u njegovoj pojavi goreo je plamen hitre vatre; legije anđela ili zvezda sijali su oko njega, držan je sud, alegorijske knjige su otvorene. Novi Hrist je došao sa oblacima neba i stao ispred Drevnoga dana; dati su mu moć, čast i kraljevstvo nad svim ljudima, plemenima i jezicima. Tada se Danijel približio jednom koji je stajao blizu, i zapitao ga je za smisao svega toga. I odgovoreno mu je da su četiri zveri, četiri sile koje će jedna za drugom vladati zemljom."

G. Šao nastavlja dalje da objašnjava raznolikost slika, začudujuće sličnih, koje se nalaze u skoro svim svetim knjigama. Njegove primedbe u vezi sa tim vredne su pažnje.

„U svakome primitivnome govoru, paralela između telesnih odnosa i moralnih veza uspostavlje se na istim osnovama. Svaka reč nosi svoje materijalno i značenjsko određenje, i tako je živi jezik toliko savršen i istinit koliko je prost i prirodan u čoveku tvorcu. Neka proroci izraze istim rečima, unekoliko promenjenim, sunce, dan, svetlo, istinu, i primenjujući iste epitete na belo sunce i na jagnje, neka se kaže: Jagnje ili Hrist, umesto sunce, i sunce umesto istine, svetla, civilizacije, i tu nema alegorije, no time su obuhvaćene istinske veze izražene nadahnućem. Ali, kada deca noći kažu svojim nepovezanim i mucavim govorom: sunce, dan, svetlo, istina, jagnje, mudre povezanosti koje je primitivni govor tako dobro izrazio bivaju izbrisane i nestaju, i, prostim prevođenjem, sunce i jagnje postaju alegorijska bića, simboli. Zapazimo, zaista, da u keltskoj tradiciji reč alegorija sama izražava promenu govora, prevođenje. Upravo nastale primedbe tačno se primenjuju na sve varvarske kosmogonijske jezike. Proroci su upotrebljavali iste nadahnute korene da bi potpomogli i poučili narod. Zar istinska nauka nije hrana za dušu? Tako je svitak papirusa ili knjige, pojeo prorok Jezekilj; malu su knjigu autoru Apokalipse dali anđeli kao hranu; svetkovine u magijskoj palati Asgard, na koje je Gaglea pozvao Uzvišeni Har; čudesno umnožavanje sedam vekni hleba koje je opisao jevanđelist; živi hleb koji je Isus-Sunce dao svojim sledbenicima da jedu, govoreći im: „Ovo je moje telo"; i u mnoštvu sličnih priča ponavljaju se iste alegorije; život duša koje održava istina – istina koja se umnožava i nikada ne smanjuje, već se, naprotiv, uvećava u meri u kojoj hrani.
Potaknut plemenitim osećanjem nacionalnosti, uzbuđen idejom ogromne revolucije, neka tragalac za skrivenim stvarima priđe i pokuša da proširi istine nauke među zadrigIim i neukim ljudima, lišenim najjednostavnijih osnovnih pojmova; neka, na primer, kaže da se zemlja okreće i da je jajolika: kakve dokaze za to ima varvarin koji ga sluša?
On može samo da mu veruje. Nije li jasno da svaka izjava ovakve prirode postaje dogma koja dolazi sa viših ravni,

delo sudbine? I nije li veo mudre alegorije dovoljan da stvori mit? U školama proroka, zemaljska kugla predstavljena je jajetom od kartona ili obojenog drveta, a kada upitaju decu: „Šta predstavlja ovo jaje?" Ona odgovaraju: „To je zemlja". Starija deca, varvari, čuvši ovo, ponavljaju nakon dece vidovnjaka: „Svet je jaje." Na taj način, oni misle na fizički, materijalni svet, dok su vidovnjaci mislili na geografski, idealni, slikoviti svet, stvoren umom i logosom. U stvari, sveštenici Egipta predstavljali su um, inteligenciju Knepa, sa jajetom postavljenim na njegove usne, da bi time jasno iskazali da je jaje samo oblik poređenja, slika, način izražavanja. Šumuntu, filosof Ezur-Vede, na isti način objašnjava fanatičnom Biaheu šta predstavlja Bramino zlatno jaje.

Ne treba uopšte gubiti nadu tokom ovog perioda, koji se još uvek bavi ovim ozbiljnim i razumnim istraživanjima; stoga smo citirali ove stranice g. M. Šaoa sa velikim zadovoljstvom i dubokom naklonošću. To više nije negativna i onespokojavajuća kritika Dipuia i Volnia, već napor u okviru jedne vere i jednog kulta koja spaja celokupnu budućnost sa celokupnom prošlošću; to je apologija svih velikih ljudi lažno optuženih za praznoverje i idolatriju; to je, na kraju, opravdanje samoga Boga, tog Sunca inteligencije koji nikada nije skriven za ispravne duše i čista srca.

„Veliki i preuzvišen je prorok, posvećenik, izabranik Prirode i vrhunskoga razuma," uzvikuje još jednom autor, zaključujući to što smo upravo naveli. „On sam jeste ta mogućnost podražavanja koja je načelo njegovog savršenstva, dok njegovo nadahnuće, hitro kao bljesak munje, upravlja stvaranjem i otkrićima. On sam je savršena reč ispravnosti, posedovanja, fleksibilnosti, bogatstva, koja stvara harmoniju misli fizičkom reakcijom – misli, čiji opažaji, sada nezavisni od jezika, uvek precizno odražavaju Prirodu reprodukovanu u njegovim utiscima, dobro prosuđenu i dobro izraženu u njenim povezanostima. Samo su njegovi svetlo, nauka, istina, zato što mašta, poverena njegovoj pasivnoj, sporednoj ulozi, nikada ne gospodari razumom, prirodnom logikom koja nastaje iz poređenja ideja; koje se ostvaruju, šire se u srazmeri koja mu je potrebna, i koje krug njegovoga znanja tako postepeno povećava bez preplitanja ili lažnih sudova i grešaka. Samo on poseduje beskonačno napredno svetlo, jer brzo uvećavanje stanovni

štva, nakon zemaljske obnove, uspostavlja za nekoliko vekova novo društvo sa svim zamislivim moralnim i političkim saglasnostima sa sudbinom. Možemo, na kraju, da dodamo da samo on poseduje apsolutno svetlo. Čovek našeg vremena je nepromenljiv u sebi; ne menja se više no priroda, u koju je ukorenjen. Isključivo društveni uslovi koji ga okružuju određuju stepen njegove savršenosti, čije su veze vrlina, čovekova svetost i njegova sreća u zakonu."

Nakon ovakvih razjašnjenja, da li će smetati da se upitamo o svrsishodnosti okultnih nauka? Da li će se one sa prezirom misticizma i iluminizma baviti ovom živom matematikom, ovim odnosima ideja i formi, ovog stalnog otkrovenja u univerzalnom razumu, ovog oslobođenog uma, ove nepromenljive osnove vere, ove svemoći otkrivene volji? Deco koja tržite iluzije, da li ste razočarana zato što vam nudimo čudesa? „Prizovi đavola, i ja ću verovati u tebe." Odgovorili smo: „Tražiš suviše malo; mi nećemo prizvati đavola već ćemo ga ga proterati iz celoga sveta, isteraćemo ga iz tvojih snova!" Đavo je neznanje, tama, haotična misao, deformisanost. Probudi se, snevaču srednjega veka! Zar ne vidiš da je dan? Zar ne vidiš da Bog ispunjava celu Prirodu? Gde će se sada uništeni princ razaranja usuditi da se pokaže?

Ostaje da izvedemo zaključak i odredimo kraj, te smestimo ovaj rad u religiozni i filosofski poredak, i u poredak pozitivnih i materijalnih ostvarenja. Što se tiče moralnoga poretka, naglasili smo da okultne radnje ne mogu da budu neutralne, da je magija religija u svojim ritualima, da je njena moralna snaga u hijerarhiji trojstva i da je osnova, načelo i sinteza hijerarhije jedinstvo.* Pokazali smo vrhovno jedinstvo i pravovernost učenja, pokrivenog

* „Religija podrazumeva četiri stvari, a to su: (1) beskrajni objekt vere = **Jod**; (2) vera, beskonačna kao njen predmet = **He**; (3) kult koji oploduje veru = **Vau**; (4) ljudi koji veruju i sprovode veru = krajnje **He**. Crkva je spoljašnja forma religije; religija stvara crkvu time što se ispoljava, kada **Jod** proizvodi **He**. Crkva stvara religiju time što je iskazuje. Njihovo jedinstvo prikazano je simbolom ✠, i snaga krsta presipa se u posudu = konačno **He**. Crkva postoji jedino kroz četiri osobine, neodeljive i nerazdvojive, kroz: (1) Poglavara, uvek duhovnoga i stoga misterioznoga i božanskoga = **Jod**; (2) nepromenljivi simbol = **He**; (3) stalno žrtvovanje = **Vau**; (4) pouzdanu školu uputstava = konačno **He**. Crkva ima duh i telo, kao i mi, neiskvarljivi duh i telo koje propada. Crkva, međutim, obnavlja telo duhom, kada je telo oronulo." – *Prepiska sa Baronom Spedalijerijem.*

različitim alegorijskim velovima, i pratili smo istinu koju je Mojsije spasao od profanizacije medu Egipćanima, sačuvanu u Kabali proroka, koju su hrišćani spasli farisejskog ropstva, koja je privlačila sve poetske i plemenite težnje grčke i rimske civilizacije, protestvujući protiv novog farisejstva, još više iskvarenog nego prvo, sa velikim svecima srednjeg veka i smelim misliocima renesanse. Pokazali smo, kažem, istinu koja je uvek univerzalna, uvek živa, koja miri razum i veru, nauku i poslušnost—istinu bića dokazanog bićem, harmonije potvrdene harmonijom, razuma iskazanog razumom. Otkrivajući svetu po prvi put misterije magije, nismo pokušavali da oživimo rituale koji leže ispod ruševina drevnih civilizacija, nego da u ovom našem vremenu kažemo čovečanstvu da je takode pozvano da pomoću ovog dela postane besmrtno i svemoćno.

Sloboda se ne dobija već je treba izboriti, kaže savremeni pisac; isto je i sa naukom, zbog čega je beskorisno za prostaka da doseže apsolutnu istinu. No u epohi u kojoj su svetilišta bila opustošena i srušena, a njihov ključ bio bačen u jamu, na štetu svih, smatrao sam da je moja dužnost da taj ključ podignem, i nudim ga onome ko može da ga uzme: on će, sa svoje strane, biti učitelj naroda i oslobodilac sveta. Priče i zauzdavanje su potrebni, i biće uvek neophodne deci. No bitno je da onaj ko drži te uzde bude takode dete, i uvek rado sluša priče.

Neka apsolutna nauka, neka najviši razum budu svojina poglavara i naroda, neka veština sveštenika i veština kraljeva još jednom prime dvostruki skiptar antičkih inicijacija i svet će se izdići iz haosa. Ne spaljujte više svete slike, ne uništavajte hramove; hramovi i slike neophodni su čoveku; no isterajte trgovce iz kuće molitvi; neka slepci više ne budu vode slepcima; ponovo uspostavite hijerarhiju inteligencije i svetosti; priznajte za učitelje onih koji veruju samo one koji znaju.

Naša je knjiga katolička, i ako će otkrića koja sadrži verovatno uzbuditi savest prostih, teši nas misao da je oni neće ni pročitati. Pišemo za ljude bez predrasuda, i nemamo nameru da se ulagujemo bezverju niti fanatizmu. Ako ima nečega bitno slobodnog i nenarušivog u svetu, onda je to volja. Naukom i ubedivanjem mi moramo pokušati da zabludele umove spasemo apsurda, no potrebno je da njihove greške budu suprostavljene istini i dostojanstvu mučenika, ne bi li ih to zaplašilo ili obuzdalo.

Vera je praznoverje ili ludost ako za osnov nema razum, i ne možemo razmatrati ono što ne znamo osim pomoću analogije

uspostavljene sa svetom znanja.* Definisati ono što leži izvan svakog iskustva odražava krajnje neznanje; čvrsto potvrditi ono što ne znamo znači lagati. Tako je vera težnja i želja. Amin; želim da je tako: takve su poslednje reči svih verskih molitvi. Vera, nada i milost su tri takve nerazdvojne sestre koje mogu da se medusobno zamene. Tako je po našem mišljenju, religija univerzalna i hijerarhijska ortodoksija, čuvanje hramova u svoj njihovoj divoti; uspostavljanje visokih cermonija u njihovoj primitivnoj pompi; hijerarhijsko učenje simbola, misterija, čuda; legende za decu, svetlo za odrasle koji će se čuvati da sablazne male u prosototi njihove vere: ovo je u religiji sva naša Utopija, takode je i želja i potreba čovečanstva.**

Naša filosofija je realistička i pozitivistička. Biće je po svom razlogu Biće u koje niko ne sumnja. Za nas sve postoji kroz nauku. Znati jeste biti. Nauka i njeni predmeti postaju jedno u intelektualnom životu onoga ko zna. Sumnjati, znači biti neznalica. Tako, stvar koju ne poznajemo još ne postoji za nas. Živeti intelektualno znači učiti. Biće se razvija i jača naukom. Prvo postignuće nauke, i prvi rezultat egzaktnih nauka, jeste osećanje razuma. Zakoni pri-

* „Vera je čvrsto prijanjanje uma neophodnim i razumnim hipotezama, za koju se takode može reći da ima odlike razuma. Tvrdoglavo pristajanje uz nemoguće ili iracionalne hipoteze jeste praznoverje, fanatizam i manija."—*La science des Esprits*, str. 287. Uporedi *ibid*, str. 293: „Taj egzaltirani ali pravedni osećaj koji nalaže poslušnost zastavi zove se čast," i, slično. „Osećanje, istovremeno pravedno i egzaltirano, koje stimuliše pokornost Crkvi zove se vera." Levi je ponudio mnoge sugestivne definicije, no onu koja je opstala i nešto znači dao je davno sv. Pavle, i francuski Mag nije bio kvalifikovan da procenjuje njenu dubinu i uzvišenost: „Vera je suština stvari kojima se nadamo, dokaz stvari koje nismo videli." Ona je jedina koja otvara put do iskustva.

** Komentar toga, nalazi se u jednoj rečenici knjige *Le Grand Arcane*, str. 52. Rimska crkva—neka se zapazi, nije preobražena, već Rim, kako je podučavao i kakav je bio 1868. u predvečerje Vatikanskog sabora—ona sama poseduje monopol transcendentalne Magije i njenih delotvornih ceremonija; začarava demone vodom i solju; hlebom i vinom priziva Boga i prisiljava ga da bude vidljiv i jasan na zemlji; popravlja zdravlje i pročišćava uljem. I čini još i više, jer ustoličuje sveštenike i kraljeve. No došlo je do promene u duhu ovih sanjarija, jer je 1870. godine Elifas Levi spoznao užase opsade Pariza: izgledalo mu je kao da su svet i njegove crkve počele da se ruše. I ovo je pisao tih dana: „Katoličanstvo u svojoj večitosti, sa svojom mitologijom, svojim protivurečnim dogmama, svojim svecima, legendama, u većini slučajeva tako prefinjenim, mada ponekad varvarskim, mora se očuvati kao stara katedrala, kao grifon koji je—bez obzira da li monstruozan ili tajanstven—predstavljao greh koji treba uništiti. Neka bude smešten u muzej velikih ljudskih ludosti koji će služiti kao skladište budućoj mudrosti... Ne rušite idole: čuvajte ih ali ih više ne obožavajte." —*Les Portes de l'Avenir*, xlviii.

rode su algebarski. Tako je jedina razumna vera ona koja pruža studentu teoreme, čije se potpuno, bitno utemeljenje nalazi van njegovog znanja, iako su njihove primene i rezultati adekvatno dokazani u njegovoj svesti. Tako istinski filosof veruje u ono što jeste i ne priznaje *a posteriori* da je sve razumno.* No, dosta sa šarlatanstvom u filosofiji, dosta sa empirizmom, sa sistemom! Studija bića i njegovih uporednih realija! Metafizika Prirode! To je kraj misticizma! Dosta sa snovima u filosofiji; filosofija nije poezija već čista matematika realija, fizičkih i moralnih. Ostavimo religiji slobodu njenih beskrajnih težnji, a neka ona za uzvrat ostavi nauci tačne zaključke apsolutnog eksperimentalizma.

Čovek je sin svojih dela; on je ono što želi da bude; on je slika Boga kog je sam stvorio; on je ostvarenje sopstvenoga ideala. Ako tome idealu nedostaje osnov, čitava zgrada njegove besmrtnosti pada. Filosofija nije ideal, no trebalo bi da služi kao njegova osnova. Znanje je za nas mera onoga što ne znamo; pomoću vidljivog zamišljamo nevidljivo; opažanja su za misli isto što i misli za imaginaciju. Nauka je nebeska trigonometrija: jedna strana apsolutnog trougla je ta priroda koja je podvrgnuta našim istraživanjima; druga strana je naša duša, koja obuhvata i odražava prirodu; treća je Apsolut, u kome se naša duša uvećava. Stoga ateizam više nije moguć, jer više ne teži da objasni Boga. Bog je za nas najsavršenije, najbolje od svih inteligentnih bića, i uzlazna hijerarhija bića jasno dokazuje njegovo postojanje.** Ne tražimo više; no, da bismo ga sve bolje razumevali, postanimo savršeni uzdižući se preme njemu. Dosta sa ideologijom; biće je biće, i ne može se usavršiti osim stvarnim zakonima bića. Posmatrajmo, i nemojmo prebrzo suditi; usavršavajmo svoje sposobnosti, nemojmo ih iskrivljavati; povećavajmo područje života u životu; posmatrajmo istinu u istini! Odmarajmo se u prirodi, učimo, znajmo, onda se odvažimo; odvažimo se da želimo, da delujemo i da budemo tihi! Dosta sa mržnjom! Svako žanje ono što je posejao. Posledice dela su fatalne: suđenje i kažnjavanje zlih posao je Vrhovnoga Razuma. Onaj ko ulazi u ćorsokak mora da se vraća po

* Moguće je da je Levi nameravao da napiše *a priori*, no ne smatram da ova intervencija mnogo rasvetljava njegovu tvrdnju. Ipak, onako kako je izvorno napisana, ona je nerazumljiva.

** „Bog je veliko ćutanje beskonačnosti. Celi svet govori o njemu i za njega, no on je predstavljen ništavilom koje tako dobro oličava njegovu tišinu i večiti mir." —*Le Livre des Sages*, str. 58.

svom tragu ili će se slomiti. Upozorite ga blago, ako vas još uvek može čuti, no ljudska sloboda mora da odredi put. Nismo sudije jedni drugima. Život je bojno polje. Nemoj zastati u ratu zbog onih koji padaju, ali izbegavaj da ih saplićeš. A onda dolazi pobeda, i ranjeni na obe strane su sada braća po patnji pred čovečanstvom, srešće se u bolnicama pobednika.

Takve su posledice Hermesovog filosofskog učenja; takva je oduvek bila etička norma pravih adepata; takva je filosofija rozenkrojcerovskih naslednika svekolike antičke mudrosti; takvo je Tajno Učenje onih udruženja koja su osuđivana kao podrivači javnog poretka, i uvek optuživana za urotu protiv prestola i oltara. Pravi adept, koji ne remeti javni red, već ga najviše podržava. On i suviše poštuje slobodu da bi poželeo anarhiju; dete svetla, on voli harmoniju i zna da tama rađa metež. On prihvata sve što jeste i poriče samo ono što nije. On želi istinsku religiju, praktičnu, univerzalnu, punu vere, opipljivu, ostvarljivu kroz ceo život; želi da ona ima mudro i moćno sveštenstvo, okruženo svim vrlinama ugledom vere. On želi univerzalno pravoverje, apsolutno, hijerarhijsko, apostolsko, sakramentalno, neporecivo i nepokolebano katoličanstvo. On želi eksperimentalnu filosofiju, pravu, matematičku, skromnu u zaključcima, zanimljivu u istraživanjima, naučnu u svom napretku. Ko, prema tome, može da bude protiv nas, ako su Bog i razum sa nama? Da li je bitno ako nas ljudi osuđuju i pogubljuju. Naše celo opravdanje nalazi se u našim mislima i našim delima. Ne dolazimo, kao Edip, da uništimo sfingu simbolizma; naprotiv, želimo da je oživimo. Sfinga proždire samo slepe interpretatore; i onaj ko je ubija nije znao kako da je pravilno protumači; mora biti potčinjena, okovana i natcrana da nas prati. Sfinga je živi paladijum čovečanstva, ona oličava osvajanje Kralja Tebe; bila bi Edipovo spasenje, da je Edip razumeo celu enigmu!

U pozitivnom i materijalnom poretku, šta treba zaključiti iz ovoga rada? Da li je Magija sila koju nauka može da prepusti najhrabrijima i najpokvarenijima? Da li je ona prevara, laž koju su izmislile hulje kako bi obmanjivale neznalice i slabiće? Da li je filosofska živa vešto iskorišćavanje lakovernosti. Oni koji nas razumeju već znaju kako da odgovore na ova pitanja. U našem dobu magija više ne može da bude umetnost fascinacija i iluzija; samo oni koji žele da budu prevareni mogu se sada prevariti. No usku i brzopletu nepoverljivost prošloga veka porekla je potpuno sama Priroda. Okruženi smo proročanstvima i čudima; nepoverenje ih je jednom nepromišljeno poricalo; sada ih nauka objašnjava.

Ne, g. Grofe de Mirvil, izgubljenom duhu nije dozvoljeno da uznemirava božje carstvo! Ne, nepoznate stvari ne mogu se objasniti nepoznatim stvarima! Ne, nevidljivim bićima nije dozvoljeno da varaju, muče, zavode i čak ubijaju živa božanska stvorenja, jadna ljudska bića, tako neuka, tako slaba, jedva sposobna da se bore sa vlastitim zabludama! Oni koji su vam sve ovo rekli u vašem detinjstvu, g. Grofe, prevarili su vas, i ako ste bili dovoljno mladi da slušate, sada budite dovoljno zreli da se razuverite. Čovek je sam tvorac svoga raja i pakla, i nema demona osim naših ludosti. Umovi kažnjeni istinom popravljaju se kroz to kažnjavanje, i više ne sanjaju o uznemiravanju sveta. Ako Sotona postoji, on može samo da bude najnesrećniji, najneukiji, najponiženiji i najnemoćniji od svih bića. Postojanje univerzalnog agensa života, žive vatre, astralnog Svetla, dokazano je činjenicama. Magnetizam nam dozvoljava da danas razumemo čuda stare magije; pojave drugih čudesa, aspiracija, iznenadnih ozdravljenja, čitanja misli, sada su prihvaćene i odomaćene, čak i za našu decu. No tradicija drevnih bila je izgubljena; na otkrića se gledalo kao na novost; za posmatrane pojave tražena je poslednja reč; umovi su bili zaokupljeni besmislenim manifestacijama; bez razumevanja su doživljavane fascinacije. Kažemo, stoga, onima koji pokreću stolove: „Ta čudesa nisu nova; možete da stvorite čak i veća čuda ako izučavate zakone prirode".* I šta će slediti novo upoznavanje sa ovim silama? Novo zanimanje će se otvoriti za čovekovu delatnost i inteligenciju, životna će se bitka reorganizovati pomoću savršenijeg oružja, i pružiće se prilika cvetu inteligencije da ponovo postane gospodar sudbina, obezbedujući istinske sveštenike i velike kraljeve za budući svet.

OVDE SE ZAVRŠAVA
RITUAL VISOKE MAGIJE.

* „Izvoditi čuda ili ubediti mnoštvo u njih, jeste u glavnom jedna te ista stvar, posebno u ovo doba ruganja i trivijalnosti, kao što je naše." —*La Clef des Grands Mystères*, str. 215.

DODACI RITUALU

NUKTEMERON APOLONIJA IZ TIJANE

Grčki je tekst po prvi put objavio, po drevnom rukopisu, Gilbert Gautrinus, u delu *De Vita et Moysis*, Lib. III, str. 206, a preneo ga je Laurentius Moshemius u svojoj knjizi *Svete i istorijsko-kritičke primedbe*, Amsterdam, 1721. Po prvi put ga sada prevodi i objašnjava Elifas Levi.

Nuktemeron označava dan noći ili noć obasjanu danom. Analogan je „Svetlu koje nastaje iz tame", što je naslov poznatog hermetičkog rada. Takode se može prevesti i kao *Svetlost okultizma.* Ovaj spomenik transcendentalne asirske magije dovoljno je zanimljiv da nije potrebno naglasiti njegov značaj. Nismo samo dozvali Apolonija, mi smo ga uzdigli.

NUKTEMERON

Prvi sat

U jedinstvu, demoni pevaju pesme pohvalnice Bogu: gube svoju zlobu i bes.

Drugi sat

U dijadi, Zodijačka riba peva pohvale Bogu; vatrena zmija je uvijena oko kaduceja, pa grmljavina postaje harmonična.

Treći sat

Zmije hermetičkog kaduceja su obmotane tri puta; Kerber otvara svoja trostruka usta, a vatra peva pohvale bogu trima jezicima munje.

Četvrti sat

Četvrtog sata duša posećuje grobove; pale se magijske lampe na četiri tačke kruga; vreme je opčinjavanja i iluzija.

Peti sat

Glas velikih voda slavi Boga nebeskih sfera.

Šesti sat

Duh prebiva nepokretno; posmatra kako se paklena čudovišta roje oko njega, i ne plaši se.

Sedmi sat

Vatrom, koja daje život svim biljnim bićima, upravlja volja čistoga čoveka. Inicirani pruža ruku, i svaki je bol umiren.

Osmi sat

Zvezde medusobno razgovaraju; duša Sunaca odgovara isparenjima cveća; lanci harmonije stvaraju jednoglasje svih prirodnih bića.

Deveti sat

Broj koji se ne sme otkriti.

Deseti sat

Ključ astronomskog kruga i kružnog kretanja ljudskoga života.

Jedanaesti sat

Krila Anđela se pokreću uz misteriozno i duboko rumorenje; lete od sfere do sfere, i prenose Božije poruke od sveta do sveta.

Dvanaesti sat

Dela večnoga svetla ispunjava vatra.

OBJAŠNJENJE

Ovih dvanaest simboličnih časova, analognih znacima magičnog zodijaka i alegorijskim delima Herkula, predstavljaju nizanje dela inicijacije. Stoga je neophodno: (1) da nadvladamo zle strasti, i, prema izrazu mudroga Hijerofanta, nateramo demone da se mole bogu. (2) Da izučavamo uravnotežene sile Prirode i naučimo kako harmonija proizilazi iz analogije suprotnosti; da se takode spozna Veliki Magijski Agens i dvostruka polarizacija univerzalnog svetla. (3) Da budemo inicirani u načelo trojstva svih teogonija i svih religioznih simbola. (4) Da nadvladamo sve utvare mašte i trijumfujemo nad svim iluzijama. (5) Da razumemo kako se univerzalna harmonija stvara u središtu četiri osnovne sile. (6) Da ne budemo podložni strahu. (7) Da pratimo smernice magnetskog svetla. (8) Da predvidimo posledice računanjem ravnoteže uzroka. (9) Da razumemo hijerarhiju naređenja, da poštujemo misterije dogme i ćutimo u prisustvu profanih. (10) Da podrobno izučavamo astronomiju. (11) Da se uputimo u zakone univerzalnog života i inteligencije. (12) Da uzrokujemo velika dela prirode usmeravanjem svetla.

Duhovi Prvog sata

Papus, lekar. Sinbuk, sudija. Rasfuia, nekromant. Zahun, duh skandala. Heiglot, duh snežnih oluja. Mizkun, duh talismana, Haven, duh dostojanstva.

Objašnjenje

Moramo biti sebi i lekari i sudije kako bismo uništili čini nekromanta, moramo začarati i prezreti duhove skandala, nadvladati mišljenje koje mrzne sav entuzijazam i svodi sve na isto hladno bledilo, kao duh snežnih oluja; i moramo naučiti svojstva znakova, kako bismo mogli da sputamo duha talismana i dosegnemo dostojanstvo Maga.

Duhovi Drugog sata

Sisera, duh želje. Torvatus, duh svađe. Nitibus, duh zvezda. Hizarbin, duh mora. Sahluf, duh biljaka. Baglis, duh mere i ravnoteže. Labezerin, duh uspeha.

Objašnjenje

Moramo učiti da iskazujemo volju i time preobrazimo duha volje u moć; prepreka volji je duh svađe, koji biva vezan poznavanjem harmonije. Harmonija je duh zvezda i mora. Moramo da proučavamo osobine biljaka, i razumemo zakone ravnoteže mera, kako bismo uspeli.

Duhovi Trećeg sata

Hahabi, duh straha. Flogabit, duh ukrasa. Eirneus, razorni duh idola. Maskarun, duh smrti. Zarobi, duh ponora. Butatar, duh proračuna. Kahor, duh prevare.

Objašnjenje

Kada ste pokorili duha straha pomoću rastuće snage volje u sebi, znaćete da su dogme sveti ukrasi istine koja nije poznata svetini; no morate srušiti sve idole u svojoj inteligenciji; morate okovati duha smrti; morate izmeriti sve ponore i potčiniti samu beskonačnost rezultatu svojih proračuna. Tako ćete zauvek izbeći klopke duha prevare.

Duhovi Četvrtog sata

Falgus, duh sudenja. Tagrinus, duh zbrke. Eistibus, duh proricanja. Farzuf, duh polnog opštenja. Sislav, duh otrova. Šiekron, duh životinjske ljubavi. Aklahair, duh kockanja.

Objašnjenje

Moć Maga jeste u njegovom prosudivanju, koje mu omogućava da izbegne zbrku zasnovanu na antinomijama i antagonizmima načela: on koristi proricanje mudraca, no prezire iluziju opčinitelja koji su robovi snošaja, umetnike u spravljanju otrova, propovednike životinjske ljubavi. Na ovaj način on pobeduje sudbinu, koju predstavlja duh kockanja.

Duhovi Petog sata

Zeirna, duh bolnica. Tablibik, duh opčinjavanja. Takritav, duh Goetske magije. Suflatus, duh prašine. Sair, duh antimona mudraca. Barkus, duh kvintesencije. Kamajsar, duh venčanja suprotnosti.

Objašnjenje

Pobedujući ljudske slabosti, Mag više nije u vlasti opčinjavanja; on gazi isprazne i opasne radnje goetičke magije, čija je celokupna snaga samo prašina koju kovitla vetar; no on poseduje antimon mudraca; obdaren je svim kreativnim moćima kvintesencije; i po želji pravi harmoniju koja sledi iz analogije i venčanja suprotnosti.

Duhovi Šestog sata

Tabris, duh slobodne volje. Susabo, duh putovanja. Eirnil, duh plodova. Nitika, duh dragog kamenja. Haatan, duh koji čuva blaga. Hatifas, duh raskoši. Zaren, duh osvete.

Objašnjenje

Mag je slobodan; on je tajni kralj zemlje, i njome prolazi kao kroz sopstvenu kraljevinu. U svojim putovanjima on se upoznaje sa sokovima biljaka i voća, i sa svim osobinama dragoga kamenja; on prisiljava duha koji krije blago prirode da oda sve svoje tajne; na ovaj način on prodire u misterije oblika; on razume odoru zemlje i govora; i ako je loše shvaćen, ako mu narodi ne ukazuju gostoprimstvo, ako ide i čini dobro, a izložen je gnevu, onda ga zauvek prati duh osvete.

Duhovi Sedmog sata

Sialul, duh blagostanja. Sabrus, duh uzdržljivosti. Librabis, duh skrivenog zlata. Mizgitari, duh orlova. Kausub, duh opčinjavanja zmija. Salil, duh koji otvara vrata.

Objašnjenje

Septenarijum izražava pobedu Maga; koji pruža blagostanje ljudima i narodima; koji ih podržava svojim uzvišenim uputstvima; koji leti visoko kao orao; koji upravlja strujama astralne vatre, koje su predstavljene zmijama. Vrata svih svetilišta pred njim se otvaraju, i u njega sve duše koje žude za istinom polažu poverenje. On je lep u svojoj moralnoj veličini; i njegov duh zadobija darove ljubavi.

Duhovi Osmoga sata

Nantur, duh pisanja. Toglas, duh blaga. Zalburis, duh lečenja. Alfun, duh golubova. Tukifat, duh Šamira. Zizuf, duh misterija. Kuniali, duh udruživanja.

Objašnjenje

Ovo su duhovi koji slušaju pravog Maga; golubovi označavaju religiozne ideje; Šamir je alegorijski dijamant koji u magijskoj tradiciji predstavlja kamen mudraca, ili silu kojoj niko ne može da odoli, jer je zasnovana na istini. Arapi još kažu da je Šamira, koji je izvorno dat Adamu i koji ga je izgubio nakon pada, pronašao Enoh i da ga je posedovao Zoroaster; i da ga je Solomon posle primio od andela kada je molio Boga za mudrost. Pomoću ovoga magičnog dijamanta, monarh je lično uredio kamenje hrama – bez sile i ne koristeći alat – samo ga dodirujući Šamirom.

Duhovi Devetoga sata

Risnuh, duh poljoprivrede. Suklag, duh vatre. Kirtabus, duh jezika. Sablil, duh koji otkriva lopove. Šahlil, duh sunčevih zraka. Kolopatiron, duh koji otvara zatvore. Zefar, duh neopozivog izbora.

Objašnjenje

Ovaj broj, kaže Apolonije, mora da prode u tišini, zato što sadrži velike tajne iniciranog, moć koja plodi zemlju, misterije tajne vatre, univerzalni ključ jezika, pogled pred kojim se oni koji čine zla dela ne mogu sakriti. On označava veliki zakon ravnoteže i svetlog kretanja koje predstavljaju četiri simbolične životinje Kabale, a u grčkoj mitologiji četiri sunčeva konja; ključ oslobođenja za duše i tela, jer otvara sve zatvore; i tu snagu večitog izbora koja je dovršila stvaranje čoveka i načinila ga besmrtnim.

Duhovi Desetog sata

Sezarbil, davo ili neprijateljski duh. Azeuf, uništava decu. Armilus, duh požude. Kataris, duh pasa ili profanih. Razanil, duh oniksa. Bukafi, duh striga. Masto, duh varljivih prikaza.

Objašnjenje

Brojevi završavaju sa deset, a osobeni znak desetice je nula, sama po sebi bez vrednosti, dodana jednom. Duhovi desetoga sata predstavljaju sve ono što je, budući samo po sebi ništa, poprimilo veliku snagu iz mišljenja, i može da naškodi svemoći mudraca. Ovde stupamo po usijanom terenu, i mora nam se dozvoliti da dodamo objašnjenja za profane, što se tiče davola koji je njihov gospodar; uništitelju dece, koja su njihova ljubav; požudi, koja je njihov bog; psima, sa kojima ih ne poredimo; sa oniksom, koji ne poseduju; sa strigima, koje su njihove kurtizane; sa lažnim prikazama, koje smatraju za istinu.

Duhovi Jedanaestog sata

Aeglun, duh munje. Zuflas, duh šuma. Faldor, duh proročanstava. Rosabis, duh metala. Adjuhas, duh stenja. Zofas, duh Pentakla. Halaho, duh simpatija.

Objašnjenje

Munja sluša čoveka; ona postaje vozilo njegove volje, instrument njegove moći, svetlo njegove baklje; hrastovi svete šume izgovaraju proročanstva; metali se menjaju i preobražavaju u zlato, ili postaju talismani; stene se pomeraju iz temelja, i, opčinjene lirom velikog hijerofanta, dirnute misterioznim Šamirom, pretvaraju se u hramove i palate. Učenja nastaju; simboli, predstavljeni pantaklom, postaju delatni; umove obuhvataju moćne simpatije i oni slušaju zakone porodice i prijateljstva.

Duhovi Dvanaestoga sata

Tarab, duh ucene. Misran, duh proganjanja. Labus, duh inkvizicije. Kalab, duh svetih posuda. Hahab, duh kraljevskih stolova. Marnes, duh razumevanja duhova. Selen, duh podržavanja velikih.

Objašnjenje

Evo sada sudbine koju Mag treba da očekuje, i kako njegova žrtva mora biti prihvaćena; jer posle životnog poduhvata, on mora da zna kako da se žrtvuje da bi se besmrtni rodio. On će trpeti ucenu; od njega će se tražiti zlato, zadovoljstva, osvete, i ako ne

uspe da zadovolji vulgarnu požudu, biće proganjan i predat inkviziciji; no sveti sudovi još nisu profanizovani; oni su napravljeni za kraljevske stolove, što će reći svetkovine razumevanja. Slušajući duhove mudri će znati kako da se zaštite od milosti velikih, i ostaće nepobedivi u svojoj snazi i u svojoj slobodi.

NUKTEMERON PREMA JEVREJIMA

Izvaden iz drevnoga Talmuda
koga Jevreji zovu MIŠNA

Nuktemeron Apolonija, pozajmljen iz grčke teurgije, dopunjen i objašnjen asirskom hijerarhijom duhova, savršeno odgovara filosofiji brojeva kako je izložena na najzanimljivijim stranicama Talmuda. Na taj način pitagorejci sežu unazad, još dalje od Pitagore; tako je postanje veličanstvena alegorija, koja, u obliku priče, skriva tajne ne samo o stvaranju u starom dobu, no o stalnom i univerzalnom stvaranju, večitom radanju bića. U Talmudu je napisano: „Bog je raširio nebo kao zavetni šator; raširio je svet kao bogato ukrašeni sto; i On je stvorio čoveka kao da je pozvao gosta." Poslušajte sada reči kralja Šlomoha: „Božanski Hokmah, Mudrost, Božija nevesta, sagradila je sebi kuću, i obukla je dva stuba. Ona je prinela svoje žrtve, pomešala je svoje vino, postavila je sto i odredila svoje sluge." Ova mudrost, koja gradi svoju kuću prema pravilnoj i numeričkoj arhitekturi, jeste ona precizna nauka koja vlada u božijim delima. Ona je njegova busola i njegov kvadrat. Sedam stubova jeste sedam tipičnih i primordijalnih dana. Žrtve su prirodne sile koje su se proširile putem podvrgavanja raznim vrstama smrti. Pomešano vino je univerzalni fluid, sto je svet sa vodama punim riba. Sluge Hokmaha su duše Adama i Have (Eve). Zemlja od koje je stvoren, uzeta je od celokupne mase sveta. Njegova je glava Izrael, njegovo je telo Vavilonsko carstvo, njegovi su udovi ostali narodi na zemlji. (Težnja Mojsijevih inicijata prema istočnom carstvu ovde biva otkrivena.) Na taj način, dan u kome je stvoren čovek se sastoji od dvanaest sati.

Prvi sat

Bog povezuje razbacane delove zemlje; upliće ih zajedno i obrazuje jednu masu, koju odlučuje da oživi.

Objašnjenje

Čovek je sinteza stvorenoga sveta; u njemu se ponovo začinje stvaralačko jedinstvo; on je stvoren kao božija slika i prilika.

Drugi sat

Bog stvara oblik ljudskoga tela; razdvaja ga na dva dela, tako da se organi mogu udvostručiti, jer sva moć i sav život nastaju iz dva, i stoga je Elohim napravio sve stvari.

Objašnjenje

Sve živi kroz pokret, sve preživljava kroz ravnotežu, i harmonija je rezultat analogije suprotnosti. Ovaj je zakon oblik oblika, prva manifestacija božije aktivnosti i plodnosti.

Treći sat

Organi čovekovi, pokoravajući se zakonu života, udaljuju se od sebe i bivaju dopunjeni polnim organom, koji se sastoji od broja jedan i dva, broja trijade.

Objašnjenje

Trijada nastaje spontano iz dijade; kretanje koje proizvodi dva takode proizvodi i tri; tri je ključ brojeva, jer je prva brojčana sinteza; u geometriji on je trougao, prva potpuna i zatvorena figura, roditelj beskonačnog broja trouglova, bilo sličnih bilo različitih.

Četvrti sat

Bog diše na čovekovo lice i udahnjuje mu dušu.

Objašnjenje

Tetrada, koju u geometriji čine krst i kvadrat, jeste savršeni broj; inteligentna duša pokazuje se u savršenosti forme; prema Mišninom otkrovenju, dete nije oživljeno u majčinoj utrobi sve dok se nisu obrazovali svi njegovi delovi.

Peti sat

Čovek stoji uspravno; odbijen je od grudi zemlje; hoda i ide kud mu je volja.

Objašnjenje

Broj pet je broj duše, označen kvintesencijom koja proizilazi iz ravnoteže četiri elementa; u Tarotu ovaj je broj predstavljen visokosveštenikom ili duhovnim autokratom, vrstom ljudske volje, visokosveštenicom koja sama odlučuje o našim večitim sudbinama.

Šesti sat

Životinje prolaze pokraj Adama, i on svakoj daje odgovarajuće ime.

Objašnjenje

Čovek potčinjava zemlju orudem i nadvladava životinje; manifestacijom svoje slobode on izražava svoju reč ili govor u okruženju koje ga poštuje: ovde je dovršeno prvobitno stvaranje. Bog je stvorio čoveka šestoga dana, no šestoga sata čovek ispunjava božije delo i na izvestan način ponovo se stvara, postavljajući se na presto prirode, koju potčinjava govorom.

Sedmi sat

Bog poklanja Adamu druga načinjenog od same čovekove tvari.

Objašnjenje

Kada je Bog po sopstvenom liku stvorio čoveka, slavio je sedam dana, jer je sebi dao plodnu nevestu koja će neprestano raditi za njega. Priroda je nevesta Boga, i Bog na njoj počiva. Čovek, postajući tvoracem svoje okoline, daje sebi sličnog druga, na čiju se ljubav tako može osloniti. Žena je istinska ljudska priroda, čovekova kćerka i majka, unuka i majka Boga.

Osmi sat

Adam i Eva ulaze u bračnu ložnicu; dvoje su kada legnu, troje kada ustanu.

Objašnjenje

Tetrada pridružena tetradi predstavlja formu koja uravnotežuje formu, stvaranje koja nastaje iz stvaranja, večitu ravnotežu života; kako je sedam broj božijeg odmora, jedno koje ga sledi označava čoveka, koji mukotrpno radi i sarađuje sa prirodom u delu stvaranja.

Deveti sat

Bog nameće svoj zakon čoveku.

Objašnjenje

Devet je broj inicijacije, zato što, sastavljen od tri puta tri, predstavlja božansku ideju i apsolutnu filosofiju brojeva, zbog čega Apolonije kaže da misterije broja devet ne treba da budu otkrivene.

Deseti sat

Desetoga sata Adam pada u greh.

Objašnjenje

Prema kabalistima deset je broj materije, čiji je posebni znak nula. U trijadi Sefirota, broj deset predstavlja Malkut ili spoljnu i materijalnu supstancu. Adamov greh stoga je materijalizam, i voće koje je uzbrao sa drveta predstavlja meso odvojeno od duha, nulu odvojenu od jedinice, šizmu broja deset, proizvodeći na jednoj strani opljačkano jedinstvo a na drugoj ništavilo i smrt.

Jedanaesti sat

Jedanaestoga sata grešnik je osuden da radi i okajava greh patnjom.

Objašnjenje

U Tarotu broj jedanaest predstavlja silu koja se zadobija suđenjem. Bog dodeljuje čoveku kazne kao sredstvo spasenja, zato što mora da se bori i istraje, kako bi mogao da pokori inteligenciju i život.

Dvanaesti sat

Čovek i žena izdržavaju svoju kaznu; počinje ispaštanje, i Spasitelj je obećan.

Objašnjenje

Tako se dovršava moralno rođenje; čovek je upotpunjen, jer je namenjen da bude žrtva koja se preporađa; Adamovo izgnanstvo slično je Edipovom; kao i Edip on postaje otac dva neprijatelja, no Edipova kćer je pobožna i nevina Antigona, dok Marija nastaje iz Adamovog soja. Ova misteriozna i uzvišena otkrovenja religioznog jedinstva izvučena su – kao što smo rekli – iz Talmuda, no izvan te obimne kompilacije mogu da se nađu u komentarima Paulusa Rikiusa naslovljenim *Epitome de Talmudica Doctrina*. Videti: Pisterius, *Artis Kabbalisticae Scriptores*, str. 280.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

133.4

ЛЕВИ, Елифас

Transcendentalna magija : doktrina i ritual visoke magije /
Elifas Levi ; komentari Artur Edvard Vajt. – [1. izd.]. –
Beograd : Esotheria, 1990 (Beograd : Novi dani). –
372 str. : ilustr. ; 21 cm

Prevedeno prema: Transcendental Magic. --
Tiraž 1000. – Str. 15–22 : Predgovor / Ekanath.
ISBN 86-81585-06-1

1) Магија

Ovo kapitalno delo Elifasa Levija, čuvenog francuskog okultiste XIX veka, postavilo je temelj čitavom savremenom ezoteričnom preporodu, svojom sveobuhvatnošću i sintezom celokupne zapadne hermetičke tradicije, kao i originalnim tumačenjem Kabale. Prvi deo knjige objašnjava teorijske osnove i načela magijskih operacija sa različitih aspekata, dok se u drugom delu izlažu praktična uputstva za izvođenje ritualne i ceremonijalne magije.

Svojim nadahnutim uzletima u onostrane svetove, romantičarskim zanosima i bujnošću stila, ovo delo je plenilo generacije okultista i ostalo do danas jedan od najčitanijih klasika magijske i okultne literature Zapada.

YU ISBN 86-81585-06-1